

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE**

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

za rok 2023

1. Identifikácia úradu.

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Sídlo: Nitra, Štefánikova 58, 949 63 Nitra
územná pôsobnosť: územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
IČO: 17 33 60 31
DIČ: 202 12 05 208
kontakt: tel. č. 037/6560412
e-mail nr.riaditel@uvzs.sk
Rezort: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia štátu
Štatutárny zástupca: MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
regionálna hygienička a generálna tajomníčka služobného úradu

Členovia vedenia organizácie :

Vedúci odboru ekonomiky a prevádzky a vedúci osobného úradu

Mgr. Ondrej Rapavý

Vedúca úseku RH a GTSÚ

MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA

Vedúca odboru dokumentačno-právneho

MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA

Vedúca odboru podpory zdravia a výchovy ku zdraviu

MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA

Vedúca odboru epidemiológie

MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA

Vedúca odboru hygieny životného prostredia a zdravia

RNDr. Mária Kraváriková, MPH

Vedúca odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

Ing. Darina Pintová

Vedúca odboru hygieny detí a mládeže

PhDr. Alena Gregušová, PhD.

Vedúca odboru preventívneho pracovného lekárstva

Mgr. Andrea Zubčáková

Vedúca odboru objektivizácie faktorov životných podmienok

PhDr. Eva Barátová, MPH.

Vedúci odboru radiačnej ochrany

Mgr. Soňa Černáková (poverená zastupovaním)

NRC

Iveta Kadlecová

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je orgánom verejného zdravotníctva. Zabezpečuje svoje činnosti pre územný obvod okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (výkon štátneho zdravotného dozoru, plnenie špecializovaných úloh verejného zdravotníctva, vrátane zabezpečovania činnosti Národného referenčného centra pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov), zák.č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (výkon úradnej kontroly potravín), zák.č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov, zák.č. 131/2010 o pohrebníctve a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako regionálny úrad v sídle kraja vykonáva akreditované a neakreditované skúšanie vôd, potravín, ovzdušia, a meranie faktorov životného a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na verejné zdravie pre Nitriansky kraj.

RÚVZ so sídlom v Nitre v územnom obvode Nitrianskeho, Trnavského a Trenčianskeho kraja vykonáva štátny dozor v oblasti radiačnej ochrany.

Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov na RÚVZ so sídlom v Nitre, zabezpečuje akreditované odbery vzoriek ovzdušia a pevného materiálu, analýzy anorganických vláknitých prachov vo vnútornom ovzduší budov, pracovnom prostredí a v pevných materiáloch v rámci SR. Vyhodnocuje vzorky podľa požiadaviek terénnych odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva a objednávok organizácií, vrátane analýzy vzoriek ovzdušia počas likvidácie azbestových materiálov ako aj po skončení likvidačných prác.

Výmera územia a demografia dozorovaného územia:

| okres | výmera územia | počet obyvateľov | hustota obyv. /km ² | počet obcí | počet miest |
|---------------|---------------|------------------|--------------------------------|------------|-------------|
| Nitra | 871 | 161719 | 185,67 | 62 | 2 |
| Šaľa | 356 | 51490 | 144,63 | 13 | 1 |
| Zlaté Moravce | 521 | 40467 | 77,67 | 33 | 1 |

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je právnická osoba zriadená zákonom. Výkon štátnej správy a iných špecializovaných činností uskutočňovaných regionálnym úradom verejného zdravotníctva riadi a kontroluje Úrad verejného zdravotníctva SR a Ministerstvo zdravotníctva SR.

Snahou Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je zlepšovať činnosť vo všetkých oblastiach pôsobenia, zvyšovaním profesionality a odbornosti zamestnancov vybudovať dôveryhodnú inštitúciu; zabezpečovať výkon činnosti s cieľom dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva regiónu a predĺženie produktívneho života pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia.

Strednodobý výhľad organizácie:

V nadväznosti na aktuálne uznesenia vlády SR, Strategický rámec v zdravotníctve pre roky 2013 – 2030 a Programové vyhlásenie vlády SR Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bude zabezpečovať :

- a) efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
- b) posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii,
- c) posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre by mal aj v budúcnosti :

- a) Monitorovať zdravotný stav, identifikovať zdravotné problémy obyvateľstva, vykonávať prevenciu, surveillance a kontrolu prenosných a neprenosných ochorení.

- b) Diagnostikovať a vyšetrovať riziká pre zdravie obyvateľstva a jeho skupiny vyplývajúce z expozície fyzikálnym, chemickým, biologickým, psychologickým a sociálnym faktorom a riešiť ich.
- c) Informovať, vzdelávať a posilňovať obyvateľstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.
- d) Vypracovať a plánovať politiku, ktorá podporí individuálne úsilie a úsilie komunity pre lepšie zdravie.
- e) Vymáhať plnenie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia, podieľať sa na tvorbe legislatívy na úseku verejného zdravotníctva
- f) Prepájať obyvateľov k potrebným zdravotníckym službám.
- g) Zabezpečiť kompetentnú pracovnú silu a manažment verejného zdravotníctva.
- h) Vyhodnocovať efektivitu, dostupnosť a kvalitu zdravotníckych služieb z pohľadu ochrany verejného zdravia
- i) Uskutočňovať výskum vo verejnom zdravotníctve, skúmať nové pohľady a inovačné riešenia zdravotných problémov a problémov súvisiacich so zdravím.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti /produkty organizácie a ich náklady v členení:

4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

RÚVZ so sídlom v Nitre vykonáva štátny zdravotný dozor v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia na úseku zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, v ubytovacích zariadeniach, v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami, v zariadeniach pre deti a mládež, v zariadeniach pre zotavovacie pobyty detí, telovýchovno - športových zariadeniach, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na umelých kúpaliskách, krytých plavárňach, v zariadeniach sociálnych služieb, u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, na úseku pohrebníctva a ochrany nefajčiarov .

V problematike radiačnej ochrany bolo podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov vydaných 45 rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu a podľa § 27 zákona 40 zmien registrácií. Podľa § 28 tohto zákona bolo vydaných 9 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu a podľa § 31 zákona 16 zmien povolení. Z dôvodu neúplného podania, ktoré nemalo všetky náležitosti podľa zákona č. 87/2018 Z. z., bolo v 3 prípadoch prerušené správne konanie. Bolo vydaných 11 potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z. z.

Celkovo bolo v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany vykonaných 156 inšpekcí u 121 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkujú zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci týchto inšpekcí boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených

nedostatkov. Nedostatky boli prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované, čo bolo zo strany RÚVZ Nitra priebežne kontrolované.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií v radiačnej ochrane bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2023 poskytnutých 566 významnejších konzultácií a bolo vydaných 61 odborných vyjadrení a usmernení.

4.2. Výkon úradnej kontroly potravín v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia a radiačnej ochrany.

Úradné kontroly potravín nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu potravín a pokrmov sú vykonávané zamestnancami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.2017/625 z 15.marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (ďalej len „nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.2017/625 o úradných kontrolách“) a kompetenciami vyplývajúcimi z § 23 ods. 2 zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a s Plánom úradnej kontroly orgánov verejného zdravotníctva na rok 2023, vypracovaným ÚVZ SR. V súlade s plánom ÚVZ boli vytvorené plány kontrol a odberov vzoriek potravín na rok 2023 na úrovni kraja a jednotlivých RÚVZ. Úradné kontroly sú vykonávané odborom HDM a odborom HVBPKV.

Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 o úradných kontrolách,
- zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláske MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov

V územnom obvode RÚVZ so sídlom v Nitre bolo v roku 2023 registrovaných 2453 potravinárskych prevádzok, v ktorých v zmysle zákona č. 152/1995 Z.z. vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre.

V týchto zariadeniach bolo v sledovanom období vykonaných celkom 2116 kontrol z čoho 972 kontrol bolo vykonaných podľa zákona 152/1995 Z.z. Celkový počet kontrol bol v roku 2023 oproti roku 2022 nižší o 73 kontrol, počet kontrol podľa zákona 152/1995 Z.z. vyšší o 79 kontrol.

Za rok 2023 bolo v nadväznosti na plán úradnej kontroly odobratých a laboratórne vyšetrených 426 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo nevyhovujúcich 19 30 vzoriek, čo predstavuje 4,46 % čo je o 0,81 % menej ako v roku 2022 5,27 %. Z dôvodu mikrobiálnej kontaminácie nevyhovovalo 17 vzoriek, z dôvodu inej kontaminácie 2 vzorky. Oproti roku 2022 sa percento nevyhovujúcich vzoriek znížilo o 0,81 %. Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách: zmrzlina (10), pokrmy rýchleho občerstvenia (7), hotové pokrmy (1), predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (1).

4.3. Výkon práce v ohniskách nákaz

Na evidenciu prenosných ochorení hlásených v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 52 ods. 5 písm. a) zák.č. 355/2007 Z.z. slúži program EPIS do ktorého bolo zaevidovaných spolu 5807 prenosných ochorení podliehajúcich hláseniu. Z nich bolo vykonané epidemiologické vyšetrenie v 5805 ohniskách nákaz (z toho počet prípadov nozokomiálnych ochorení 1533) a 182 krát v epidemických ohniskách. Navyše sa vykonávali epidemiologické vyšetrenia u hospitalizovaných pacientov infekčného a detského oddelenia vo Fakultnej nemocnici v Nitre, Špecializovanej nemocnici Zobor v Nitre, Nemocnici v Zlatých Moravciach a v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží.

V rámci práce v ohnisku nákazy bol nariadený:

- lekársky dohľad alebo zvýšený zdravotný dozor podozrivým z nákazy v 261 prípadoch,
- nariadené profylaktické očkovanie osobám v riziku vzniku ochorenia,
- bol vykonaný odber biologického materiálu v ohnisku nákazy na odhalenie pôvodcu nákazy 7 krát.

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nitra ako aj v Nitrianskom kraji.

V súvislosti s environmentálnou surveillancie odpadových vôd na COVID-19 v SR , ktorá sa vykonáva od 4.5.2021 na ČOV v Nitre a od 14.6.2022 na ČOV v Zlatých Moravciach sa spolu zrealizovalo 62 odberov.

Po eradikácii poliomyelitídy v Slovenskej republike sa aj naďalej pokračuje v plnení úloh vo všetkých doteraz vykonávaných surveillancie. Pozornosť sa venovala výskytu akútnych chabých paréz, serózných meningitíd a encefalitíd s dôrazom na odber materiálu na laboratórnu diagnostiku. V rámci plnenia úloh environmentálnej surveillancie polio-like sme vykonali spolu 14 odberov odpadových vôd na zistenie prítomnosti poliovírusov a enterovírusov vo vonkajšom prostredí a to z ČOV v Nitre a v Zlatých Moravciach.

4.4. Monitoring.

Monitoring kvality pitnej vody

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2023 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z.z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov rozbormi v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2023 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 200 vzoriek.

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Monitoring kvality vody na kúpanie

Monitoring kvality vody na kúpanie je vykonávaný v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 308/2012 o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

V okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa evidujeme kúpaliská s celoročnou aj so sezónnou prevádzkou. : v okrese Nitra 7 kúpalísk (2 kúpaliská boli mimo prevádzky), v okrese Šaľa 2 kúpaliská (1 kúpalisko s celoročnou prevádzkou bolo aj v roku 2023 mimo prevádzky) a v Zlatých Moravciach sú to 3 kúpaliská (Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky a v roku 2023 bol mimo prevádzky bazén v Park hoteli Tartuf v obci Beladice).

V uvedených zariadeniach bolo v roku 2023 odobratých 327 vzoriek.

Údaje z monitoringu kvality vody na kúpanie boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie a počas kúpaciej sezóny 1 x týždenne zadávané do IS.

V rámci laboratórnych analýz sa aj v roku 2023 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na TK Diakovce, na Letnom kúpalisku v Nitre a v zariadení ThermalPark Nitrava v Poľnom Kesove na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti.

RÚVZ so sídlom v Nitre zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti:

- podľa § 15 ods. 2 zák.č. 355/2007 Z.z.
- a) pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody
- b) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- c) pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov
- d) pri výrobe kozmetických výrobkov
- e) v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách

| § 15 ods. 2 | Počet preskúšaných | Počet vydaných osvedčení | Počet vydaných duplikátov |
|---------------|--------------------|--------------------------|---------------------------|
| písm. a) | 4 | 4 | 0 |
| písm. b) | 18 | 18 | 2 |
| písm. c) | 300 | 290 | 17 |
| písm. d) | | | |
| písm. e) | | | |
| SPOLU: | 322 | 312 | 19 |

- podľa § 15 ods. 3 zák.č. 355/2007 Z.z.
- a) na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami
- b) na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie
- c) na nákup, predaj a spracúvanie húb
- d) na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória

| § 15 ods. 3 | Počet preskúšaných | Počet vydaných osvedčení | Počet vydaných duplikátov |
|--------------|--------------------|--------------------------|---------------------------|
| písm. a) | 9 | 18 | |
| písm. b) | 0 | 4 | 0 |
| písm. c) | 0 | 0 | 0 |
| písm. d) | 51 | 51 | 5 |
| SPOLU | 60 | 73 | 5 |

4.6. Posudková činnosť.

Posudková činnosť bola vykonávaná v zmysle § 13 zák.č. 355/2007 Z.z. pričom v rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 1031 rozhodnutí a 395 záväzných stanovísk.

4.7. Národné referenčné centrá.

V RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadené Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

V období od 1.10.2022 do 24.10.2023 sa z dôvodu poruchy elektrónového mikroskopu v NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov nevykonávali odbery ani analýzy vzoriek.

Dňa 24.10.2023 Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov obnovilo akreditovanú činnosť - odber a analýzy vzoriek anorganických vláknitých častíc v pracovnom ovzduší, vo vnútornom prostredí budov a v pevnom materiáli.

Bolo odobratých a vyhodnotených 22 vzoriek pevného materiálu pre orgány činné v trestnom konaní v okresoch Nitra, Banská Bystrica.

Tab.č.1: Činnosť NRC za rok 2023

| Počet vzoriek | Počet analýz | Platené služby | ŠZD | Pevný materiál | Vyhodnotenie vzoriek ovzdušia |
|---------------|--------------|----------------|-----|----------------|-------------------------------|
| 46 | 56 | 46 | 0 | 30 | 16 |

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

1. HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1.1. Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR V. (NEHAP V.)

1.4. Mapovanie prítomnosti baktérií rodu Legionella v bytovacích zariadeniach

2 PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce .

2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické

2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém.

2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci:

2.2.1. Zdravé pracoviská

2.2.2. Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

3. HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN A KOZMETICKÝCH VÝROBKOV

- 3.1. Monitoring príjmu kuchynskej soli
- 3.3. Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- 3.4. Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti.

4. HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
- 4.2. Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch
- 4.3. Úrazy u detí v SR
- 4.4. Monitorovanie a zlepšovanie kvality vnútorného prostredia v školách

5. ODDELENIE RADIÁCNEJ OCHRANY

- 5.1 Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia
- 5.2. Cílené vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom.

6. ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

- 6.1 Národný imunizačný program
- 6.2 Surveillance infekčných chorôb
- 6.3 Epidemiologický informačný systém
- 6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)
- 6.5 Prevencia HIV/AIDS – testovanie, poradenstvo, sledovanie
- 6.6 Poradne očkovania
- 6.7 Organizácia zdravotno – výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

7. ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

- 7.1. Monitoring kvality vôd vybraných lokalít
- 7.2. Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk a iných prioritných priestorov.
- 7.7. Kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach pre deti od 0 do 6 rokov veku
- 7.10 Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 3.1. Monitoring príjmu kuchynskej soli
- 3.3. Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- 7.13. Analýza celkového arzenu v potravinách
- 7.14. Monitoring energetickej a biologickej hodnoty stravy spojený s analýzou vybraných kontaminantov v strave v zariadeniach spoločného stravovania pre deti MŠ a ZŠ
- 7.15. Monitoring obsahu ťažkých kovov v potravinách pre dojčatá a malé deti
- 7.16. Monitoring obsahu dusitanov a dusičnanov v potravinách pre dojčatá a malé deti

9. ODDELENIE PODPORY ZDRAVIA A VÝCHOVY KU ZDRAVIU

- 9.1 Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR
- 9.2. Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025

- 9.3. Podpora zdravia znevýhodnených komunit
- 9.4. Stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia v SR
- 9.5. Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021 – 2030
- 9.6. Národný program podpory zdravia pre roky 2021 – 2030
- 9.7. Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity
- 9.8. Národný akčný plán na kontrolu tabaku a súvisiacich výrobkov na roky 2023 - 2030

4.9. Ostatné úlohy.

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.10. Laboratórne činnosti

Odbor laboratórných činností (OLČ) RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko, ktoré vykonáva chemické, fyzikálne, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšky vôd, potravín, predmetov bežného používania, mikrobiologické skúšky kontroly funkcie sterilizátorov, merania fyzikálnych veličín v zložkách životného a pracovného prostredia, odber vzoriek pre fyzikálne a chemické skúšky pracovného a životného prostredia, odber vzoriek pitných vôd.

Analýzy zabezpečuje pre celý Nitriansky kraj (v špeciálnych analýzach aj pre iné kraje), v prípade NRC pre celú SR.

Výkony OLČ

| Pracoviská | Počet | | |
|--|---------|--------------|--------|
| | vzoriek | ukazovateľov | analýz |
| Laboratóriá chemických analýz | 2021 | 15099 | 25953 |
| Pracovisko objektivizácie faktorov práce | 375 | 1197 | 1197 |
| Laboratóriá mikrobiologických analýz | 6974 | 23168 | 42881 |
| Laboratórium biologických analýz | 2240 | 9991 | 18397 |

5. Rozpočet organizácie

Záväzné ukazovatele príjmov, bežných výdavkov a kapitálových výdavkov na rok 2023 pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre boli stanovené:

v Eur

| | Schválený rozpočet | Upravený rozpočet |
|---------------------------------|--------------------|-------------------|
| Príjmy | 150 000,00 | 115 300,00 |
| Bežné výdavky | 3 237 518,00 | 3 536 595,27 |
| Mzdy, platy, služ.príjmy..(610) | 2 184 156,00 | 2 309 156,00 |
| Kapitálové výdavky | 0,00 | 243 239,48 |

Počas roka 2023 bol štátny rozpočet upravovaný a rozpočtovaný v plnom programovom rozpočtovaní štyroch programov bežných výdavkov a v troch programoch kapitálových výdavkov.

Príjmy

Skutočné plnenie príjmov k 31.12.2023 bolo vo výške 117 694,77 EUR, čo predstavuje plnenie na 102,08%. Všetky príjmy boli odvedené do štátneho rozpočtu.

Tabuľkový prehľad plnenia jednotlivých položiek príjmov k 31.12.2023:

| v EUR | | | | | |
|--|-----------------------|----------------------|----------------------------|---|--------|
| Názov (111) | rozpočet schválený | rozpočet upravený | Skutočnosť k 31.12.2023 | rozdiel (skutočnosť- uprav.rozp.) | % |
| SPOLU - PRÍJMY: | 150 000,- | 115 300,- | 117 694,77 | 2 394,77 | 102,08 |
| - za predaj výrobkov, tovarov a služieb | 150 000,- | 113 200,- | 88 200,94 | -24 999,06 | 77,92 |
| - za porušenie ostatných predpisov | | 0,- | 29 335,11 | 29 335,11 | 0,00 |
| - vratky, dobropisy z minulých rokov | | 2 100,- | 158,72 | -1 941,28 | 7,56 |

V roku 2023 bolo/i :

- vystavených 600 odberateľských faktúr v celkovej hodnote 91 551,31 EUR
- vydaných 20 rozhodnutí – pokút (zák.č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia...) v celkovej čiastke 11 866,- EUR
- vydané blokované pokuty v sume 7940,- EUR
- náhrada nákladov za rok 2023 nebola.

Rozpočet bežných výdavkov pre rok 2023:

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2023 zdroj 111 – štátny rozpočet podľa položiek ekonomickej klasifikácie:

| v EUR | | | | | |
|---------|--------------------------------------|-----------------------|----------------------|------------------------|-----------------|
| Položka | Názov položky | Schválený rozpočet | Upravený rozpočet | Skutočnosť čerpania | Čerpanie v % |
| 600 | Bežné výdavky | 3 237 518,00 | 3 536 595,27 | 3 536 594,46 | 100,00 |
| 610 | Mzdy, platy.. | 2 184 156,00 | 2 309 156,00 | 2 309 156,00 | 100,00 |
| 620 | Poistné a príspevkov do poisťovní | 763 362,00 | 798 775,42 | 798 775,42 | 100,00 |
| 630 | Tovary a služby | 250 000,00 | 317 169,21 | 317 168,40 | 100,00 |
| 640 | Bežné transfery | 40 000,00 | 111 494,64 | 111 494,64 | 100,00 |

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre od začiatku roka 2023 po vyčerpaní všetkých svojich riešení na úsporné opatrenia požiadal MZ SR a ÚVZ SR o pridelenie rozpočtu na bežné výdavky EK 630-Tovary a služby a o pridelenie rozpočtu na EK 640-Bežné transfery.

Schválený Rozpočet pre Tovary a služby (630) bol nepostačujúci na plnenie záväzkov zo zmlúv a zákona a preto bolo potrebné navýšenie rozpočtu. Dôvody vyplývali z reálnych údajov, predovšetkým z toho, že na dodávku zemného plynu a elektrickej energie bola vysúťažená (prostredníctvom CVO realizovaného MZ SR) a následne zazmluvnená suma značne presahujúca rozpočet RÚVZ v Nitre. Krytie týchto výdavkov nebolo možné zvládnuť

len z daného rozpočtu na rok 2023 v dôsledku nedostatku schváleného rozpočtu výdavkov, zároveň nedostatok rozpočtu na energie v priebehu roka 2023 odčerpával finančné prostriedky na zabezpečenie chodu úradu v ostatných činnostiach. Zo strany MF SR a následne MZ SR bolo zrealizované navýšenie rozpočtu vo výške 67 110,56 Eur (po vyrovnaní viazania zvyšného nevyčerpaného rozpočtu) v súvislosti so zvýšením cien energií v zmysle uznesenia vlády SR č.602 z 28.9.2022 v rámci schváleného návrhu opatrení na zníženie spotreby energií vo verejných budovách.

V roku 2023 boli výdavky na prevádzku laboratória PCR-odpadové vody z dôvodu plnenia úloh v zmysle stratégie boja proti pandémie koronavírusu Covid-19 refundované zo strany MF SR vo výške 16 571,71 Eur.

Gremiálnou poradou ministra zdravotníctva SR bola pre RÚVZ Nitra realizovaná úprava rozpočtu na položke 630 – viazanie finančných prostriedkov v sume 5 000,- Eur začiatkom roka 2023.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov sa uskutočňovalo priebežne podľa možnosti rozpočtu. Najvyšším čerpaním boli výdavky na energie vo výške 86 910,35 Eur, ktoré narástli v porovnaní s predkrízovým obdobím cca o 50%. Všeobecný materiál, v rámci ktorého bolo aj čerpanie kovidových výdavkov, bol zvýšený aj pre celkový inflačný nárast jednotlivých tovarov, hlavne potrebných pre prevádzku laboratórií. Prídela do Sociálneho fondu kopíroval čerpanie miezd a je daný Kolektívnou zmluvou. V čerpaní podpoložky všeobecné služby boli najvýraznejšie čerpania na servis prístrojov, kalibrácie prístrojov a ostatných služieb. Opravy okien, kotlov a výmeny svietidiel odčerpali značnú časť rozpočtu.

Rekapitulácia prideleného rozpočtu a skutočného čerpania bežných výdavkov v roku 2023 zdroj 111 – štátny rozpočet na položke ekonomickej klasifikácie 630 – Tovary a služby podľa jednotlivých programov:

| | v EUR | | |
|---|-------------------|-------------------|---------------|
| | Upravený rozpočet | Čerpanie v Eur | Čerpanie v % |
| <i>Spolu 630, zdroj ŠR - 111</i> | <i>317 169,21</i> | <i>317 168,40</i> | <i>100,00</i> |
| 0790203 – Ochrana zdravia | 209 956,94 | 209 956,94 | 100,00 |
| 0EK0G01- Informatizácia/ vnútorná správa | 192,00 | 192,00 | 100,00 |
| 0EK0G03- Informatizácia/ Podporná infraštruktúra | 23 338,00 | 23 337,19 | 100,00 |
| 07B0103 – Ostatné v zdravotníctve | 83 682,27 | 83 682,27 | 100,00 |
| • Energie | 67 110,56 | 67 110,56 | |
| • Covid výdavky | 16 571,71 | 16 571,71 | |

Rozpočet bežných transferov (640) bol schválený oproti predchádzajúcim rokom výrazne nižší a to vo výške 40 000,- Eur, čo nestačilo na pokrytie všetkých zákonom stanovených výdavkov a nezohľadňoval potreby roka 2023. Tento rozpor medzi skutočnými potrebami a rozpočtom bolo nutné riešiť už v mesiaci marec 2023 a to presunom z EK 630 na EK 640 vo výške 30 000,- Eur. Následne bolo potrebné riešiť opakujúcu sa situáciu aj v ďalších mesiacoch, podľa potreby čerpania výdavkov, predovšetkým na stravné a PN. MZ SR na základe požiadavky a pridelením limitu z MF SR koncom roka zvýšilo rozpočet EK640 o 18 178,- Eur, čo v konečnom dôsledku pomohlo vyplatiť všetky zákonom dané výdavky. Najvýraznejšie čerpanie bolo v podpoložke príspevku na stravné vo výške 75 227,34 Eur, čo je čerpanie o 11 846,64 Eur vyššie ako v predchádzajúcom roku.

Podpoložka poskytovania nemocenských dávok (PN) a príplatku k PN bola medziročne nižšia o 5 317,41 Eur, celkove roku 2023 bola potrebná na vyplatenie týchto podpoložiek suma 29 301,30 Eur.

Odchodné v roku 2023 bolo vyplatené vo výške 6 966,- Eur.

Celkovo bolo z položky (640) Bežné transfery vyplatených 111 494,64 Eur.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre na rok 2023 nemal k 1.1.2023 schválený rozpočet kapitálových výdavkov na novú investičnú akciu.

V priebehu roka 2023 boli pridelené finančné prostriedky v celkovej výške 243 239,48 Eur, z toho suma 30.000,- Eur, bola presunutá z roka 2022.

Jedná sa o na nasledovné investičné akcie vrátane čerpania rozpočtu:

| Názov investičnej akcie/prístroj | Investičná akcia číslo/ zdroj ŠR | Upravený rozpočet k 31.12.2023 | Čerpanie rozpočtu k 31.12.2023 |
|---|-------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| <i>Dozimetre RÚVZ Nitra/z roka 2022</i> Program: 0790203 | 47677/11UA | 30 000,- /4 760,52 viazané | 25 239,48 |
| <i>Rastrovací elektrónový mikroskop</i> Program: 07A0408 | 48146/111 | 208 000,00 | 208 000,00 |
| <i>Dilučné zariadenie</i> Program: 07A0408 | 48537/111 | 10 000,00 | 9 964,80 |
| Sumár: | | 243 239,48 | 243 204,28 |
| Zostatok rozpočtu: | | 35,20 | |

V roku 2023 boli uvoľnené začiatkom roka kapitálové výdavky z roka 2022 určené na nákup dozimetrov, ktoré sa v priebehu roka obstarali.

MZ SR pridelo rozpočet na riešenie havarijnej udalosti a to odstavenie elektrónového mikroskopom (rok nadobudnutia 2002), ktorý bol nefunkčný a neopraviteľný a ktorý bol dôležitý v rámci NRC pre vláknité prachy pre celú SR. Zároveň bolo nevyhnutné riešiť havarijný stav a to dilučné zariadenie v laboratóriách.

Záväzky a pohľadávky

Záväzky k 31.12.2023 po lehote splatnosti neboli vykazované, nakoľko RÚVZ v Nitre si plní všetky povinnosti voči dodávateľom, zamestnancom, sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam. Záväzky z dodávateľských vzťahov v lehote splatnosti boli vo výške 3236,18 EUR.

Pohľadávky k 31.12.2023 boli vo výške 22 711 EUR, z toho do lehoty splatnosti 6304,70 EUR a po lehote splatnosti 16 406,30 EUR, čo je podrobne rozpísané v nasledujúcej tabuľke:

v EUR

| <i>Pohľadávky k 31.12.2023</i> | Odberateľské faktúry | Náhrada nákladov | Pokuty | Trovy konania | Spolu k 31.12.2023 | Spolu k 31.12.2022 |
|--------------------------------|-------------------------|---------------------|----------|------------------|------------------------------|------------------------------|
| Spolu za rok 2023 | 6 961,20 | 0,00 | 2 096,00 | 0,00 | 9 057,20 | 17 218,13 |
| do lehoty splatnosti | 3 254,70 | 0,00 | 1 550,00 | 0,00 | 4 804,70 | 11 021,43 |

| | | | | | | |
|--|----------|------|-----------|------|------------------|-----------|
| po lehote splatnosti | 3 706,50 | 0,00 | 546,00 | 0,00 | 4 252,50 | 6 196,70 |
| Spolu za predchádzajúce roky tj. po lehote splatnosti | 1 507,11 | 0,00 | 10 646,69 | 0,00 | 12 153,80 | 14 077,86 |
| CELKOM pohľadávky k 31.12.2023 | 8 468,31 | 0,00 | 14 242,69 | 0,00 | 22 711,00 | 31 295,99 |
| do lehoty splatnosti | 3 254,70 | 0,00 | 3 050,00 | 0,00 | 6 304,70 | 11 021,43 |
| po lehote splatnosti | 5 213,61 | 0,00 | 11 192,69 | 0,00 | 16 406,30 | 20 274,56 |

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre sa zameriava na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a na ich vymoženie využíva všetky právne prostriedky.

Písomnými výzvami na úhradu (I. resp. II. urgenciou) upozorňuje dlžníkov na skutočnosť, že eviduje voči nim splatnú pohľadávku a upozorňuje ich na následky neuhradenia pohľadávky.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre sa zameriava na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a na ich vymoženie využíva všetky právne prostriedky.

Písomnými výzvami na úhradu (I. resp. II. urgenciou) upozorňuje dlžníkov na skutočnosť, že eviduje voči nim splatnú pohľadávku a upozorňuje ich na následky neuhradenia pohľadávky.

V prípade, že ani po zaslaní výziev na úhradu nedošlo zo strany dlžníkov k úhrade, tieto boli v 4 prípadoch podané súdnemu exekútorovi ako návrhy na vykonanie exekúcie spolu v sume 460,- EUR.

Opravné položky

K 31.12.2023 boli na opravných položkách nasledovné úpravy:

- vymožené exekútorom v sume 3250,11 Eur

- trvalé odpísanie 5 pohľadávok z opravných položiek vo výške 2101,95 Eur :
dve pohľadávky z roka 2009, po jednom z roka 2019, 2011, 2020.

Dva prípady zrušenia pohľadávky, jedna bola z roku 2021 a druhá z roku 2022 spolu v sume 310,- Eur.

- do opravných položiek bolo zadaných 21 starých pohľadávok vo výške 4334,- Eur,
z toho 19 ks bolo neuhradené za rok 2022 a 2 ks z roku 2023.

Výsledok hospodárenia

Výsledok hospodárenia k 31.12.2023:

| | Suma v EUR |
|--------------------------------|--------------|
| Náklady (5) | 4 174 484,97 |
| Výnosy (6) | 4 172 016,86 |
| Výsledok hospodárenia (6-5) | - 2 468,11 |

Záporný hospodársky výsledok vo výške -2 468,11 € je porovnateľný s HV v predkovidovom období, nie je ovplyvnený časovým posunom spotrebovaného materiálu v novozriadenom laboratóriu PCR a odpadové vody na diagnostikovanie kovidu. V roku 2023 sa preúčtovali do spotreby bezodplatne nadobudnuté zásoby (odberové PCR testy na kovidv diagnostické kity Multiplex pre laboratorium PCR), ktorý preúčtovanie zo 112 do nákladov a zároveň do výnosov neovplyvnilo hospodársky výsledok.

6. Personálne obsadenie

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre k 31.12.2023

| Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách) | |
|--|---------------------------|
| Kategória | Počet zamestnancov |
| Lekár | |
| Sestra | 2 |
| Verejný zdravotník | 5 |
| Zdravotnícky laborant | 15 |
| Fyzik | |
| Laboratórny diagnostik | 9 |
| THP - VŠ | 4 |
| THP - ÚSV | 8 |
| Robotníci | 10 |
| Spolu | 53 |

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z.
o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

| Kategória | Štátny radca | Hlavný radca | Odborný radca | Samostatný radca | Radca | Hlavný referent | Odborný referent | Samostatný referent | Spolu |
|------------------------|---------------------|---------------------|----------------------|-------------------------|--------------|------------------------|-------------------------|----------------------------|--------------|
| Lekár | 1 | | 1 | | | | | | 2 |
| Sestra | | | | | | | | | |
| Verejný zdravotník | | 4 | 4 | 18 | 10 | | | | 36 |
| Zdravotnícky laborant | | | | | | | | | |
| Fyzik | | | 3 | | | | | | 3 |
| Laboratórny diagnostik | | | | | | | | | |
| THP - VŠ | | 1 | 3 | 3 | | | | | 7 |
| THP - ÚSV | | | | | 3 | | | | 3 |
| Robotníci | | | | | | | | | |
| Spolu | 1 | 5 | 11 | 21 | 13 | | | | 51 |

| | | |
|--|-----------|--|
| V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba): | 11 | |
| materská dovolenka | 2 | |
| rodičovská dovolenka | 8 | |
| neplatené voľno | 1 | |

| Prehľad počtu zamestnancov za r. 2023 | | |
|--|----------------------|----------------------------|
| Počty zamestnancov | Plán rok 2023 | Skutočnosť rok 2023 |
| Evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách k poslednému dňu sledovaného obdobia | 109 | 104 |
| Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyz. osobách v sledovanom období | 109 | 101,02 |
| | | |
| Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu sledovaného obdobia | 109 | 103 |
| Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný v sledovanom období | 109 | 99,89 |

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2023 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2023 (všetci zamestnanci)

| | Lekár | Sestra | Verejný zdravotník | Zdrav. laborant | Fyzik | Laboratórny diagnostik | THP | | Robotnícke povolanie | Spolu |
|--------------------|----------|------------|--------------------|-----------------|----------|------------------------|-----------|-----------|----------------------|-------------|
| | | | | | | | VŠ | ÚSV | | |
| do 20 rokov | | | | | | | | | | |
| 20 - 24 | | | | | 1 | | | | | 4,2 |
| 25 - 29 | | | 5 | | 1 | 1 | 2 | 35 | | 13 |
| 30 - 34 | 1 | | 1 | | 1 | 1 | 1 | 2 | | 3 |
| 35 - 39 | | | 1 | | | | 3 | | | 5 |
| 40 - 44 | | | 6 | | | | 2 | | 2 | 10 |
| 45 - 49 | | | 4 | 2 | | 1 | 1 | 2 | | 8 |
| 50 - 54 | 1 | 1 | 5 | 6 | | 2 | | 1 | 2,8 | 22,8 |
| 55 - 59 | | | 8 | 3 | | 3 | 2 | 1 | 3,8 | 24,4 |
| 60 - 64 | | 0,6 | 8 | 4 | | | 1 | 1 | 1 | 7 |
| 65 a viac | | | 1,8 | | | 1 | | | | 1,8 |
| Spolu | 2 | 1,6 | 40,8 | 15 | 3 | 9 | 12 | 10 | 9,6 | 103 |

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2023 podľa kategórií a odborov

| | Lekár | Sestra | Verejný zdravotník | Zdrav. laborant | Fyzik | Laboratórny diagnostik | THP | | Robotnícke povolanie | Spolu |
|--------------|----------|------------|-----------------------|--------------------|----------|---------------------------|-----------|-----------|-------------------------|------------|
| | | | | | | | VŠ | ÚSV | | |
| HŽP | | | 7 | | | | | | | 7 |
| HDM | | | 3,8 | | | | 1 | | | 4,8 |
| PPL | | | 6 | | | | | | | 6 |
| HV | | | 10 | | | | 1 | | | 11 |
| EPI | 1 | | 9 | | | | | | | 10 |
| Laboratóriá | | | 3 | 15 | | 8 | | | 2 | 28 |
| Úsek RH | 1 | | | | | 1 | 5 | 5 | | 12 |
| HTČ | | | | | | | 3 | 5 | 7,6 | 15,6 |
| PZ | | 1,6 | 1 | | | | | | | 2,6 |
| OZpŽ | | | 1 | | 3 | | 2 | | | 6 |
| Spolu | 2 | 1,6 | 40,8 | 15 | 3 | 9 | 12 | 10 | 9,6 | 103 |

7. Ciele a prehľad plnenia

Ciele RÚVZ vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z.z., iných všeobecne záväzných predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, z koncepcií jednotlivých odborov a z Programov a projektov RÚVZ v SR.

RÚVZ so sídlom v Nitre sa v r. 2023 podieľal na plnení Programov a projektov uvedených v časti 4.8 tejto výročnej správy. Všetky úlohy boli priebežne plnené a podľa aktuálnej potreby vyhodnocované, výsledky boli v stanovených termínoch zasielané na ÚVZ SR Bratislava.

| Oddelenie | HŽP | HV | PPL | HDM | Epidem. | Spolu |
|----------------------------------|------------|------------|------------|------------|----------------|--------------|
| Počet kontrolovaných prevádzok | 4350 | 3267 | 6385 | 418 | 545 | 14965 |
| Počet podaní | 2545 | 1278 | 1529 | 658 | 379 | 6389 |
| Počet kontrol | 1283 | 2192 | 712 | 511 | 394 | 5092 |
| Počet rozhodnutí | 70 | 135 | 378 | 187 | 261 | 1031 |
| Počet záväzných stanovísk | 271 | 27 | 65 | 32 | 0 | 395 |
| Počet iných stanovísk | 491 | 238 | 94 | 113 | 11 | 947 |
| Počet ohnisk | 0 | 2 | 0 | 27 | 5805 | 5834 |
| Počet odberov vzoriek | 700 | 469 | 0 | 74 | 834 | 2077 |
| Počet konzultácií | 8750 | 2516 | 11485 | 4200 | 6495 | 33446 |

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre je štátna rozpočtová organizácia, finančnými vzťahmi napojená výlučne na rozpočet kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR.

Úrad plní celospoločenské poslanie a úlohy vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov, č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a zákona číslo 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci danej územnej pôsobnosti.

Plnenie úloh je priamo závislé od daných finančných prostriedkov, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. Hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami je zamerané na maximálne šetrenie a hodnotenie každej požiadavky súvisiacej so zabezpečením odborných činností a prevádzky. Z hľadiska hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, úrad vykonal všetky stanovené úlohy a zároveň sa úradu podarilo naplniť plán plnenia príjmov a dodržať hospodárne a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu.

V roku 2023 boli zdrojom financovania RÚVZ Nitra prostriedky štátneho rozpočtu v sume 3 536 595,27 EUR na bežné výdavky, ktoré boli vyčerpané na 100%. Tieto prostriedky boli použité na bežnú činnosť úradu, čo sú predovšetkým mzdy a odvody zamestnancov úradu, ktorí pracujú priamo v teréne podľa svojej pôsobnosti ako aj zamestnancov na odbore objektivizácie faktorov životných podmienok resp. pri zabezpečovaní chodu organizácie. V dôsledku nárastu cien energií sa RÚVZ v Nitre mnohonásobne zvýšila potreba výdavkov na krytie nárastu cien energií. V priebehu roka 2023 odčerpával nedostatok rozpočtu na energie finančné prostriedky na zabezpečenie chodu úradu v ostatných činnostiach. Ostatné činnosti boli aj v roku 2023 viazané na výkon úradu v oblasti ochrany zdravia v zmysle platnej legislatívy, ŠZD a vyšetrovanie zložík životného a pracovného prostredia.

Príslušnými rozpočtovými opatreniami MF SR na rok 2023 sa realizovalo navýšenie rozpočtu miezd a odvodov, bežných tovarov a služieb a bežných transferov.

Náklady na tovary a služby boli priebežne uhrádzané v lehote splatnosti, z titulu nedostatku rozpočtu však hrozilo neuhrádzanie faktúr za tovary a služby, predovšetkým za energie a vodné, stočné, výdavky na zabezpečovanie stravovania zamestnancov, servis prístrojov, prídely do Sociálneho fondu, platby za poštovné, úhrada benzínu a opráv vozového parku. Uvádzame, že sa výdavky energie zvýšili oproti roku 2021 z 33 tis. Eur na 86,9 tis. Eur v roku 2023.

Rozpočet bežných transferov bol rozpočtovaný vo veľmi nízkej výške oproti predchádzajúcim rokom, čo nestačilo na pokrytie všetkých zákonom stanovených výdavkov a nezohľadňoval potreby roka 2023. Táto situácia vyústila do nemožnosti financovať potreby RÚVZ z tejto položky už v mesiaci marec 2023, kedy bolo nutné z bežných výdavkov so súhlasom MZ SR presunúť tento rozpočet na bežné transfery 640. Následne bolo potrebné riešiť opakujúcu sa situáciu takmer každý mesiac. Celkovo sa presunula medzi položkami suma 53 tis. Eur. Najvýraznejšie čerpanie v bežných transferoch bolo v podpoložke príspevku na stravné, následne na výdavky na PN a na odchodné.

Koncom roka 2023 boli na základe požiadavky RÚVZ Nitra dofinancované položky rozpočtu 630 Bežné výdavky a 640 bežné transfery vo výške 51 178,- Eur.

Kapitálové výdavky boli čerpané v celkovej hodnote 243 204,28 Eur na zabezpečenie nákupu dozimetrom, rastrovacieho elektrónového mikroskopu a dilučného zariadenia.

9.Hlavné skupiny odberateľov

U oddelení vykonávajúcich ŠZD hlavnú skupinu užívateľov (odberateľov) výstupov tvoria fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktorým sú poskytované výstupy z posudkovej činnosti formou rozhodnutí a záväzných stanovísk. Taktiež im je poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Ďalšími užívateľmi sú fyzické osoby, ktorým sú vydávané osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 15 ods. 2 a 3 zák.č. 355/2007 Z.z. .

RÚVZ spolupracuje tiež s orgánmi štátnej správy a samosprávy (obce, stavebné úrady, orgány veterinárnej starostlivosti, ÚVZ SR, MZ SR ...).

Na oddelení podpory ku zdraviu sú užívateľmi výstupov hlavne fyzické osoby, ktorým je poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť. Dôležitou skupinou odberateľov sú aj školské a predškolské zariadenia, v ktorých je vykonávaná prednášková a vzdelávacia činnosť.

Odberateľmi výstupov laboratórnych činností sú fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby a fyzické osoby približne v rovnakom zastúpení.

10. Prílohy:

Príloha č. 1: Analýza činnosti jednotlivých odborov za rok 2020.

Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti

b) prednáškového činnosti

KONTROLA, DOZOR, SŽAŽNOSTI A AUDIT

NITRA

1. Prehľad:

- Petícií - 0
- sťažností : odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti - 0

Za rok 2023 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre neeviduje žiadnu petíciu v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov.

Za rok 2023 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre neeviduje žiadnu sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.

2. Zamerania opodstatnených sťažností

Za rok 2023 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre neeviduje žiadnu sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.

3. Prijaté opatrenia

Za rok 2023 Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre neboli prijaté žiadne opatrenia.

4. Podania

| Údaje o počte iných podaní – rok 2023 | | |
|---------------------------------------|---------------------------|-----|
| 1 | Celkom | 319 |
| 1.1. | z toho z r. 2022 | 157 |
| 1.2. | z toho za rok 2023 | 162 |
| 1.3. | vybavených v r. 2023 | 229 |
| 1.4. | Nevybavené (k 31.12.2023) | 90 |

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre riešil v roku 2023 celkom 319 podaní.

Podania (podnety) boli prešetrované v rámci štátneho zdravotného dozoru podľa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v rámci úradnej kontroly potravín podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, podľa zák. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa zák. č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov v spojitosti s inými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia.

Podania sa týkali najmä prevádzkovania priestorov bez súhlasného rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov do prevádzky, nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny v zariadeniach spoločného stravovania, v zariadeniach pre deti a mládež, nesprávneho označovania potravín (hlavne výživových doplnkov), predaja tovaru po dobe spotreby, nesprávne skladovanie potravín, nevyhovujúcej kvality vyrábaných a podávaných jedál, nevyhovujúcej osobnej hygieny zamestnancov zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúcej kvality vody vo verejnom vodovode, hluku v životnom prostredí, nadmerného hluku, prachu a zápachu z prevádzok, nevyhovujúceho pracovného prostredia, prekračovania

hmotnostných limitov pri ručnej manipulácii s bremenami, neplnenia povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia pri práci, skladovania toxických látok, nesplnenia povinnosti oznámiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva začiatok a ukončenie výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest, nakladanie s azbestovo-cementovou strešnou krytinou bez povolenia, fajčenie v priestoroch prevádzky, zamestnávanie zamestnancov bez odbornej spôsobilosti.

V prípade zistenia porušenia resp. nedodržania všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre prijímal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, vo viacerých prípadoch boli v správnom konaní uložené pokuty podľa príslušných osobitných právnych predpisov, resp. boli uplatnené blokové pokuty.

5. Protispoločenská činnosť

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre má v zmysle § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spravenú vnútornú Smernicu o podávaní a preverovaní podnetov, týkajúcich sa oznamovania protispoločenskej činnosti v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre účinnú od 02.10.2023. V súlade s § 10 ods. 1 zák. č. 54/2019 Z. z. je určená zodpovedná osoba, ktorá plní úlohy podľa § 10 ods. 4 až ods.7 a § 11 ods. 1 cit. zák.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre nebola v roku 2023 ohlásená žiadna protispoločenská činnosť.

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre neboli v roku 2023 evidované oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania a nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

| | RÚVZ Nitra |
|--------------------------|------------|
| Petície | 0 |
| Sťažnosti | 0 |
| Podnety | 319 |
| Protispoločenská činnosť | 0 |

8. Kontrolná činnosť

| Počet vykonaných vnútorných kontrol |
|--|
| RÚVZ so sídlom v Nitre |
| 10 |

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ
- mimoriadne kontroly
- predmet vykonaných kontrol
- súhrn kontrolných aktivít

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre vykonal v 2023 plánované kontroly ako kontrolu evidencie pečiatok a dodržiavania podpisového poriadku v zmysle Vyhlášky MV SR č. 410/2015 Z.z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu a platného registratúrneho poriadku, kontrolu správnosti výberu správnych poplatkov podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, kontrolu dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa zákona 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kontrolu dodržiavania lehôt na vydanie rozhodnutí podľa zák. č. 355/2007 Z. z. a dodržiavanie § 49 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Mimoriadne kontroly boli zamerané na kontrolu dochádzky zamestnancov a evidenciu pracovného času, dodržiavanie ustanovenia § 81 písm. d) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, podľa ktorého v období, v ktorom má podľa osobitného predpisu nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, musí dodržiavať liečebný režim určený ošetrojúcim lekárom.

9. Auditorská činnosť

V roku 2023 bola na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre vykonaná vonkajšia kontrola Ministerstvom vnútra SR, Štátnym archívom v Nitre. Kontrola sa zameriavala na dodržiavanie zákona č. 395/2002Z.z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za obdobie od 25. 11.2008. Kontrola bola zameraná na jednotlivé úkony správy registratúry v zmysle vyššie spomínaných právnych noriem. Vykonanou kontrolou nebolo v kontrolovanom subjekte zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov vydaných na ich základe.

VÝROČNÁ SPRÁVA

Oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia

okres Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

za rok 2023

Výročnú správu spracovala z podkladov pracovníkov odboru
RNDr. Mária Kraváriková, MPH – vedúca odboru

Marec 2024

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Prehľad počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v jednotlivých okresoch podáva tab.č.1.1.

K 31.12.2023 evidujeme tieto vodovody :

- skupinový vodovod Nitra ktorý zásobuje spotrebiská : Nitra a Čechynce
- skupinový vodovod Nitra – Šaľa zásobuje spotrebiská Cabaj -Čápor, Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Lužianky, Svätoplukovo, Lehota, Branč, Veľké Zálužie, Jarok, Zbehy, Šaľa, Diakovce, Kráľová n/Váhom, Dlhá n/Váhom, Trnovec n/Váhom, Močenok a Horná Kráľová
- diaľkovod Gabčíkovo – zásobuje spotrebiská Vráble, Melek, Veľké a Malé Chyndice, Telince, Nová Ves nad Žitavou, Tajná, Čifáre, Žitavce, Lúčnica nad Žitavou, Paňa, Vinodol, Klasov, Vieska n/Žitavou, Slepčany, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Volkovce, Choča, Beladice, Čaradice, Sľažany, Zlaté Moravce, Veľčice, Zlatno, Nemčiňany, Topoľčianky, Žitavany, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Malé a Veľké Vozokany, Nevidzany, Selice, Vlčany, Neded, Žihárec a Tešedíkovo, Veľký a Malý Cetín
- skupinový vodovod Kolíňany – zásobuje spotrebiská Kolíňany, Host'ová, Dolné Obdokovce, Čel'adice, Golianovo, Malý a Veľký Lapáš, Babindol
- skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany zásobuje spotrebiská Kapince, Malé Zálužie
- Ponitriansky skupinový vodovod – zásobuje spotrebiská Výčapy-Opatovce, Eudovítová, Čakajovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Horné a Dolné Lefantovce a Jelšovce
- vodovody zásobované z vlastných vodných zdrojov v obciach Alekšince, Štefanovičová, Nové Sady, Nitra – mestská časť Drážovce, Lukáčovce, Podhorany, ktorý v súčasnosti zásobuje aj obec Bádice, Veľká Dolina, Poľný Kesov, Jelenec,

Rumanová, Báb, Žirany, Rišňovce, Pohranice, Štitáre, Hruboňovo, ktorý zásobuje aj obec Šurianky, Nové Sady - Sila, ktorý zásobuje aj obec Čab, Hostie, Mankovce, Jedľové Kostol'any, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Skýcov, Obyce, z časti obec Topoľčianky a Hájske.

Pre vodárenské účely sú vo všetkých troch okresoch využívané len zdroje podzemných vôd väčšinou v správe ZsVS a.s, Nitra, ZsVS OZ Galanta, ZsVS OZ Topoľčany. Prevádzku vodovodov zabezpečujú pre obce tiež Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v 1 prípade – obec Mankovce, pre obec Dolné Obdokovce – Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce, pre obec Žirany Daniel Andel DAN, Žirany 263. V úprave a dezinfekcii vody neboli oproti minulému roku zaznamenané zmeny.

V okrese Nitra bolo v roku 2023 z celkového počtu obyvateľov okresu 164 829 z verejných vodovodov zásobovaných 155 117 obyvateľov, čo je 94,11 %. Konštatuje sa že v zásobovaní obyvateľov došlo k miernemu nárastu počtu zásobovaných obyvateľov. Prevádzkovateľom verejných vodovodov v okrese Nitra sú ZsVS a.s. Nitra OZ Nitra, ZsVS OZ Topoľčany, ZsVS OZ Galanta, Ekostaving Nitra, Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmírovce, s.r.o., Mojmírovce a Michel Service s.r.o., Dolné Obdokovce a v obci Žirany je to Daniel Andel DAN, Žirany 263.

V uplynulom roku v okrese Nitra boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

V okrese Šaľa v uplynulom roku nenastali v rámci zásobovania obyvateľov pitnou vodou zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu, nakoľko všetkých 13 obcí okresu Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu 50 471 je z verejného vodovodu a vlastného vodného zdroja v obci Hájske zásobovaných 50 008 obyvateľov, čo je 99,08 %. Prevádzkovateľom je ZsVS a.s. Nitra odštepny závod Galanta a odštepny závod Nitra.

Okres Zlaté Moravce má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením obcí na diaľkovod Gabčíkovo a využívaním vlastných vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou. V roku 2023 bolo z celkového počtu obyvateľov okresu 40 777 zásobovaných z verejných vodovodov 36 154 obyvateľov, čo predstavuje 88,66 %. Je možné konštatovať, že došlo k nepatrnému nárastu v počte zásobovaných obyvateľov pitnou vodou. Prevádzkovateľom vodovodov je ZsVS a.s., Nitra, AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica v obci Mankovce, OcÚ v obci Hostie,

v obci Dolné Obdokovce je to Michel Service, s.r.o. Dolné Obdokovce. V uvedenom okrese boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V okrese Nitra z počtu obcí 62 majú verejný vodovod vybudovaný dve mestá, 60 obcí okresu, prímestská časť mesta Nitry –Dražovce a časť obce Nové Sady – Sila.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 je možné konštatovať, že v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a mestách okresu Nitra v roku 2023 bolo v rámci monitoringu odobratých a vyšetrených 122 vzoriek, z toho 17 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 13,93 % (v 9 prípadoch boli prekročené limity fyzikálno - chemických ukazovateľov a v 11-tich prípadoch v mikrobiologických ukazovateľoch), v rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 27 vzoriek, z toho 3 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 11,11 % závadnosť, v 2-och prípadoch išlo o chemickú závadnosť a v 1 prípade o išlo o mikrobiologickú závadnosť.

V okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod jedno mesto a 12 obcí okresu, čo predstavuje 100 %.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Šaľa je možné konštatovať, že v roku 2023 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 30 vzoriek vôd, z toho 3 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 10 % (v 2 vzorkách boli prekročené limity v chemických ukazovateľoch a v 1 vzorke v mikrobiologických ukazovateľoch). V rámci ŠZD boli odobraté a vyšetrené 4 vzorky vôd, ktoré vykazovali vyhovujúcu kvalitu vody.

V okrese Zlaté Moravce z počtu obcí okresu 33 má verejný vodovod vybudovaných jedno mesto a 28 obcí, čo činí 87,9 %. Vodovod nemajú vybudovaný v obciach Host'ovce, Ladice, Kostol'any pod Tribečom a Neverice, v ktorých žije spolu 2 483 obyvateľov.

- **Zdravotná bezchybnosť:**

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Zlaté Moravce je možné konštatovať, že v roku 2023 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 48 vzoriek vôd, z toho 1 vzorka vykazovala nevyhovujúcu kvalitu vody, čo činí 2,08 % závadnosť (vzorka vykazovala prekročenie limitu vo fyzikálnych a chemických ukazovateľoch). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 14 vzoriek vôd, z toho jedna vzorka vykazovala nevyhovujúcu kvalitu vody v mikrobiologickom ukazovateli.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2023 nebola ani v jednom prípade udelená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Kvalita vody z verejných vodných zdrojov bola sledovaná jednak v obciach, v ktorých zatiaľ nie je vybudovaný verejný vodovod, jednak zo zdrojov, ktoré sú obyvateľmi v značnej miere využívané na pitné účely. V roku 2023 bola v okrese Nitra vykonaná kontrola a odber vzoriek z prameňov nachádzajúcich sa v mestskej časti Nitra-Zobor, v obci Báb, Horné Lefantovce, Bádice, Podhorany, Nová Ves nad Žitavou, z art. studní v obciach Svätoplukovo, Mojmírovce a Vinodol. Celkovo bolo odobratých 13 vzoriek, z ktorých 6 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody najmä po stránke mikrobiologickej. V prípade nevyhovujúcej kvality vody po stránke chemickej išlo o prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli: dusičnany. V hodnotenom období neboli zistené u týchto zdrojov iné závažné nedostatky.

V okrese Šaľa evidujeme 21 verejných vodných zdrojov. Jedná sa o artézské studne v meste Šaľa, v obci Tešedíkovo, Žihárec, Dlhá nad Váhom, Vlčany, Selice, Trnovec nad Váhom, Močenok, Diakovce, Neded a Kráľová nad Váhom. V roku 2023 bolo odobratých 12 vzoriek vôd z verejných artézskych studní (v meste Šaľa, v obciach: Kráľová nad Váhom, Trnovec nad Váhom, Vlčany a Selice) na laboratórne vyšetrenie, z ktorých 3 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody v chemických ukazovateľoch (farba, železo, mangán) a v jednom prípade aj v mikrobiologických ukazovateľoch. Vzhľadom k tomu,

že vo všetkých obciach okresu Šaľa je verejný vodovod, nie je sledovaný počet obyvateľov využívajúcich verejné studne.

V okrese Zlaté Moravce v roku 2023 bola vykonaná kontrola verejných vodných zdrojov a to prameňov v obci Kostolany pod Tribečom – Vaškopecký I. a II., Barina, v obciach Ladice, Hostie a Obyce. Celkovo bolo odobratých 7 vzoriek, z ktorých 5 vzoriek vykazovalo prekročenie limitu v mikrobiologických ukazovateľoch a v chemických ukazovateľoch – dusičnany a pH. Nakoľko v okrese sú obce, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť. V obci Beladice v prevádzke Terminál R1 v rámci štátneho zdravotného dozoru bola zistená zmena v prevádzke úpravne vody a to bez predchádzajúceho kladného posúdenia (opakované porušenie), vzhľadom k uvedenému bola dodávateľovi pitnej vody uložená pokuta vo výške 3.000.- eur. Následne bolo vydané rozhodnutie na úpravu vody a predložená vyhovujúca kvalita vody.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2023 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z.z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov rozbormi v rozsahu vyšetrovaní, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2023 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 200 vzoriek, *výsledky kvality vody sú zrejmé podľa jednotlivých okresov z tab. č. 1.2.*

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

Štátny zdravotný dozor

V opodstatnených prípadoch sa v roku 2023 vykonával cielene štátny zdravotný dozor v rámci šetrenia oznámení obyvateľov, mimoriadnych situácií a pod.. Laboratórne analýzy boli vykonávané v rozsahu minimálneho rozboru. V rámci výkonu ŠZD bolo zamestnankyňami RÚVZ vo všetkých troch okresoch odobratých 45 vzoriek vôd z verejného vodovodu.

Výsledky kvality vody za jednotlivé okresy sú zrejmé z tab. č. 1.3.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody zabezpečovanú prevádzkovateľom vodovodov Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s Nitra možno hodnotiť dobre. Dodávatelia dodržiavali plán monitorovania kvality vody, harmonogram odberov vzoriek vôd bol dodržiavaný a výsledky sledovania kvality vody boli pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované, taktiež spolupráca s ostatnými prevádzkovateľmi je na dobrej úrovni.

V okrese Šaľa prevádzkovú kontrolu kvality vody z verejných vodovodov zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť OZ Galanta so sídlom v Šali podľa predloženého plánu monitorovania kvality vody. U vodovodov Hájske, Močenok a Horná Kráľová túto činnosť vykonáva Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra. Výsledky sledovania kvality vody sú pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované.

Prevádzku vodovodov v okrese Zlaté Moravce taktiež zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra, v obci Hostie prevádzku zabezpečujú odborní pracovníci, v obci Mankovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu AquaVita Plus, s.r.o. Žarnovica, v obci Dolné Obdokovce je prevádzkovateľom verejného vodovodu Michel Servis s.r.o., Dolné Obdokovce 332. Zo strany dodávateľov pitnej vody rozsah a početnosť vyšetrení je v súlade s platnou legislatívou.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2023 neboli zaznamenané dôsledky nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľov a ani nebolo z okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce hlásené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Na základe dlhodobého sledovania v dozorovaných okresoch neevidujeme prírodné rekreačné lokality s vyhlásenou a nami povolenou rekreáciou a kúpaním a to z dôvodu, že vodné plochy, ktoré boli zaradené v projekte „Sledovanie prírodných rekreačných lokalít“ a to VN Vráble, Jelenec a štrkovisko Veľký Cetín nespĺňali požiadavky vo vybavenosti ako i v kvalite vody. Vzhľadom k uvedenému RÚVZ Nitra ani v roku 2023 nesledoval kvalitu vody nádrží a štrkoviska.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

S celoročnou prevádzkou je v okrese Nitra prevádzkovaných 5 zariadení a to:

- Krytá plaváreň v Mestskom kúpeli Nitra, ktorú prevádzkuje Mesto Nitra v zastúpení správcu Službyt Nitra, s.r.o. s dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký) s kapacitou 137 návštevníkov. Zdrojom bazénovej vody je verejný vodovod mesta Nitry. Prevádzkovateľ plavárne zabezpečuje pravidelne údržbu a aj počas odstávky potrebnú údržbu všetkých priestorov a zariadení plavárne.
- ThermalPark NITRAVA v obci Poľný Kesov v areáli, ktorého súčasťou je krytý bazén (termálny oddychový) v Hoteli Thermal Kesov, vonkajší neplavecký termálny bazén, vonkajší termálny oddychový bazén, bazénová hala s dvomi vnútornými bazénmi s recirkuláciou (detský a oddychovo-relaxačný) tretí bazén je termálny vonkajší (oddychový, výplavový) s recirkuláciou. Zariadenie má kapacitu 182 návštevníkov (40 návštevníkov v časti hotela a 142 v novej bazénovej hale), zdrojom vody je termálny vrt a vítaná studňa. Prevádzkovateľom uvedeného zariadenia je Slovak Tourism, s.r.o., Samova 11, Nitra.
- Krytý bazén (plavecký) – časť wellnesu v zariadení Kaštieľ v obci Mojmírovce s kapacitou 80 návštevníkov. Prevádzkovateľom zariadenia je Kaštieľ s.r.o., Mojmírovce.
- Krytý bazén (neplavecký) v prevádzke Relax Fantasy Nitra s kapacitou 10 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Joty Slovakia, s.r.o. Beniaková 2, Nitra.
- Krytý bazén (plavecký) v prevádzke hotela Capital, Farská ul. 16 v Nitre s kapacitou 5 návštevníkov. Prevádzkovateľom je Hotel Capital, s.r.o., Farská 16, Nitra.

Plavecký bazén v hoteli Capital a neplavecký bazén v prevádzke Relax Fantasy sú dlhodobo mimo prevádzky.

Hodnotenie kvality vody na kúpanie bolo vykonávané v zmysle vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. V uvedených zariadeniach bolo v roku 2023 odobratých 327 vzoriek. Spolu bolo vyšetrených 3628 ukazovateľov, z toho 158 bolo s prekročenou medznou hodnotou. Najvyššiu závadnosť po stránke mikrobiologickej je možné konštatovať v bazénoch zariadenia ThermalPark NITRAVA. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody z vonkajšieho oddychového nerezového bazéna a vonkajšieho neplaveckého bazéna pri jazere v chemickom ukazovateli: $CHSK_{Mn}$ je z dôvodu prirodzeného obohatenia vody. Rozhodnutie na zmenu v prevádzkovaní priestorov bolo vydané pre bazén v novej bazénovej hale, z dôvodu, že neplavecký bazén bol zmenený na oddychový bazén. V roku 2023 bolo pre nevyhovujúcu kvalitu vody v bazénoch zariadenia začaté správne konanie o uložení pokuty vo výške 1500.- eur, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v roku 2024.

V okrese Šaľa s celoročnou prevádzkou evidujeme:

- Krytú plaváreň Dusla Šaľa s kapacitou 300 návštevníkov a dvomi bazénmi (plavecký a neplavecký). Prevádzkovateľom tohto zariadenia je Aquasport, záujmové združenie právnických osôb, Šaľa. Krytá plaváreň je od 8.4.2019 mimo prevádzky.

V okrese Zlaté Moravce evidujeme kryté plavárne:

- v hoteli ViOn Zlaté Moravce s kapacitou 16 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom je ViOn a.s., Zlaté Moravce a v Park hoteli Tartuf v obci Beladice s kapacitou 40 návštevníkov a jedným plaveckým bazénom, prevádzkovateľom sú Ekostavby Nitra. Z plaveckého bazéna v zariadení hotel ViOn bolo odobratých 28 vzoriek vôd. Spolu bolo vyšetrených 258 ukazovateľov, z toho v 11 ukazovateľoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty.

Plavecký bazén v Park hoteli Tartuf v Beladiciach je od roku 2022 mimo prevádzky.

Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

So sezónnou prevádzkou evidujeme v okrese Nitra tieto zariadenia:

- Letné kúpalisko v Nitre s kapacitou návštevnosti 3000 so 6 bazénmi. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydané dňa 16.06.2023. Prevádzkovateľom LK je Mesto Nitra v zastúpení správcu Služby Nitra, s.r.o.
- Penzión Fortuna v obci Jelenec s jedným bazénom s kapacitou 20 návštevníkov – zariadenie nebolo ani v sezóne 2023 v prevádzke.
- Súčasťou Zariadenia ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove s celoročnou prevádzkou je aj sezónna časť kúpaliska – termálne kúpalisko. Termálne kúpalisko má k dispozícii štyri bazény : detský bazén – vodný hrad, relaxačný bazén s barom, neplavecký zážitkový s vodnými atrakciami a neplavecký bazén – lenivá rieka. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky v KS 2023 bolo vydané dňa 15.06.2023.

Z bazénov termálneho kúpaliska v Poľnom Kesove bolo odobratých 90 vzoriek vôd na kúpanie, prekročenie medznej hodnoty bolo zistené 38 krát a to v mikrobiologických ukazovateľoch bolo zistené prekročenie v ukazovateľoch : kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 1\text{ }^{\circ}\text{C}$. Na tomto kúpalisku evidujeme aj vodné atrakcie, analýzou nebola zistená prítomnosť Legionelly sp.

V priebehu KS 2023 bolo z bazénov Letného kúpaliska v Nitre odobratých 64 vzoriek, z toho v 11 prípadoch došlo k prekročeniu medznej hodnoty v mikrobiologických ukazovateľoch : kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 1\text{ }^{\circ}\text{C}$ a Pseudomonas aeruginosa. Na tomto kúpalisku evidujeme aj vodné atrakcie, analýzou nebola zistená prítomnosť Legionelly sp.

v okrese Šaľa evidujeme :

- AVA Thermalpark - termálne kúpalisko v obci Diakovce s piatimi termálnymi bazénmi a kapacitou 1600 návštevníkov, prevádzkovateľom je BEKOR s.r.o., Puškinova 700/90, 924 01 Galanta. Rozhodnutie k uvedeniu priestorov v KS 2023 do prevádzky bolo vydané dňa 14.06.2023. Ide o účelové rekreačné zariadenie pozostávajúce z bazénovej časti, chatovej osady a autocampingu. V areáli sa nachádza päť termálnych bazénov – detský, 2 x oddychovo-relaxačný plavecký bazén a neplavecký bazén napájané vodou z termálneho vrtu a verejného vodovodu. V KS 2023 bolo odobratých 99 vzoriek. Prekročenie medznej hodnoty bolo zistené v 12 vzorkách, z fyzikálno-chemických ukazovateľov išlo o podlimitné hodnoty v ukazovateli pH. Z mikrobiologických

ukazovateľov to boli : kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$. Aj na tomto kúpalisku evidujeme vodné atrakcie, analýzou nebola zistená prítomnosť Legionelly sp.

v okrese Zlaté Moravce to bolo zariadenie :

- Letné kúpalisko Zlaté Moravce s tromi bazénmi a kapacitou 720 návštevníkov, prevádzkovateľom zariadenia je Mestské stredisko kultúry a športu v Zlatých Moravciach. Letné kúpalisko v Zlatých Moravciach je dlhodobo mimo prevádzky.

Počas KS 2023 boli týždenne zasielané hlásenia o situácii na všetkých kúpaliskách cestou informačného systému vody na kúpanie.

V rámci laboratórnych analýz sa aj v roku 2023 pokračovalo vo vyšetrení vzoriek vôd z vodných atrakcií na LK v Nitre, v zariadení ThermalPark NITRAVA v Poľnom Kesove a AVA Thermalpark Diakovce na prítomnosť legionell – v odobratých vzorkách nebola zistená ich prítomnosť.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru z pohľadu viditeľnej prítomnosti plesní, vlhkosti a mikrobiologických faktorov v roku 2023 v okresoch Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa bola vyhovujúca.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Medzi najdôležitejšie stacionárne zdroje hluku v okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, ktoré sú v prevádzke alebo sa uvažuje s ich umiestnením a prevádzkou sa zaraďujú: bioplynové stanice (Malý Cetín, Čab, Trnovec n/V), kotolne tepelného hospodárstva (Nitra, Vráble, Šaľa) a povrchové ťažobné práce kameňa a štrkopieskov (Jelenec, Žirany, Pohranice, Nemčiňany, Žitavany, Branč). Mobilné zdroje hluku tvoria hlavne cestná doprava a s tým spojená realizácia nových rýchlostných komunikácií, rekonštrukcia regionálnych a miestnych komunikácií. V roku 2023 sme riešili 14 podnetov

na nadmerný hluk, napr. ktorý vzniká parkovaním áut pri prevádzke „Abar“ potraviny v obci Cabaj – Čápor, hluk z prevádzky fitness centra, hluk z hudobných produkcií. Celkovo bolo vykonaných 7 meraní hluku (28 ukazovateľov a 28 analýz) v životnom prostredí a vnútornom prostredí budov. Väčšina podnetov bola neopodstatnená. Na základe meraní boli s prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a organizácií riešené opatrenia na odstránenie nedostatkov. V jednom prípade bola začaté správne konanie o uložení pokuty, ktorú prevádzkovateľ zariadenia zaplatil. V rámci prípravy stavieb a povoľovania prevádzok boli vyžadované akustické štúdie, napr. u obchodných centier, obytných súborov, bytových domoch a pod.

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia smerujúce k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu zvýšenej hlučnosti v dotknutých okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa hlavne v oblasti dopravy (na nadmernú hlučnosť z komunikácie), z náhodných zdrojov hluku (nadmerná hlučnosť z agregátu, hluk od susedov) možno zhrnúť do niekoľkých bodov: preukázanie zníženia dopadu hluku objektívnym meraním, rokovania s jednotlivými prevádzkovateľmi, uloženie nápravných opatrení, prípadne začatie správneho konania.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

Ubytovacie zariadenia – v rámci regiónu evidujeme spolu 177 zariadení, z toho je 16 ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území. V priebehu roku 2023 bola v prevádzke bez zmeny Chatová osada a autocampingový tábor v TK Diakovce a chatová osada v Jelenci. Oznámenie o prevádzke nám zaslali tri ubytovacie zariadenia. V rámci výkonu ŠZD neboli v ubytovacích zariadeniach zistené nedostatky, ktoré by bránili ich prevádzke alebo by boli príčinou ochorenia návštevníkov. V jednom prípade bolo začaté správne konanie o uložení pokuty pre ubytovacie zariadenie vo výške 600.-eur, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v roku 2024.

Prehľad ubytovacích zariadení je uvedený v tab. č. 5.1.1 a 5.1.2

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 1399 prevádzok zariadení starostlivosti o ľudské telo, v sledovanom roku sme zaznamenali nárast počtu zariadení (kaderníctva, kozmetiky, manikúry – nechtový dizajn, pedikúry, masáže, sauny a iné). Evidujeme : 430 kaderníctiev, 10 holičstiev, 305 zariadení starostlivosti o pleť, 111 prevádzok pedikúr, 146 prevádzok manikúry a nechtového dizajnu, 45 prevádzok solárií, 21 tetovacích salónov, 212 masáží, 23 sáun, 25 prevádzok pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb a 71 iných.

V rámci oznámení o prevádzke zariadení starostlivosti o ľudské telo sú predkladané aj prevádzkové poriadky.

V roku 2023 bolo zabezpečené v rámci komisie pre epidemiologicky závažné činnosti preskúšanie pracovníkov pre získanie osvedčenia odbornej spôsobilosti pracovníkov pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, túto získalo 18 pracovníkov.

V jednom prípade bolo začaté správne konanie o uložení pokuty pre prevádzku nechtového dizajnu vo výške 150.- eur, ktorú prevádzkovateľ uhradil.

Tabuľka č. 5.2 : Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V rámci sledovaných okresov sme evidovali v roku 2023 v dozore HŽP a HDM 63 zariadení sociálnych služieb. Z celkového počtu zariadení 63 je v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce 38 zariadení pre seniorov, domovov sociálnych služieb, špecializovaných zariadení a zariadení opatrovateľskej služby. V okrese Nitra evidujeme 2 zariadenia núdzového bývania, v jednotlivých okresoch je 11 denných stacionárov, 4 krízové strediska, 5 nocľahárni a útulkov.

Prehľad jednotlivých zariadení je uvedený v prílohe v tab. č. 5.3

V tabuľkovom prehľade sú uvedené aj zariadenia v dozore oddelenia HDM.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

V regióne Nitra sa nachádzajú futbalové štadióny v každej obci – približne sa jedná o 115 zariadení. V meste Nitra sa nachádza aj zimný štadión. Okrem týchto aj v priebehu

roku 2023 boli využívané jestvujúce zariadenia napr. fitnes centrá a relaxačno – regeneračné zariadenia vo všetkých troch okresoch. V jednom prípade bolo začaté správne konanie o uložení pokuty pre telovýchovné zariadenie vo výške 150.- eur, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v roku 2024.

- **Pohrebništvo**

V rámci okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce evidujeme 22 RÚVZ schválených pohrebných služieb, v meste Nitra 1 krematórium a 160 pohrebísk v mestách a obciach uvedených okresov. Možno konštatovať, že všetky pohrebné služby majú schválené prevádzkové poriadky. Čo sa týka odbornej spôsobilosti, túto majú zabezpečenú všetci prevádzkovatelia pohrebných služieb a krematórií. V priebehu roka si odbornú spôsobilosť cestou vzdelávacích centier zabezpečovali aj prevádzkovatelia pohrebísk. Zo strany zamestnancov oddelenia bola prevádzkovateľom pohrebných služieb a pohrebísk naďalej poskytovaná metodická pomoc pri riešení problémov z problematiky pohrebništva.

V roku 2023 osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre prevádzkovanie pohrebných služieb, pohrebísk a krematória získalo 51 žiadateľov.

V tab. č. 5.4. je uvedený prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií .

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Informácie verejnosti boli poskytované zamestnancami oddelenia HŽP prostredníctvom :

1. internetovej stránky RÚVZ príspevkami z činnosti oddelenia a aktuálnymi informáciami z problematiky HŽP
2. informačných panelov z činnosti oddelenia pri príležitosti významných dní ako bol Svetový deň vody, životného prostredia, dňa bez tabaku a pod.
3. v rámci konzultačnej činnosti k problematike pitných vôd a vôd na kúpanie, ovzdušia, hluku v ŽP, ktorú možnosť využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení, investori stavieb a pod.
4. v rámci environmentálnej poradne zdravia – poskytovanie údajov o kvalite pitných vôd, ovzdušia pre obyvateľov, študentov v rámci SOČ a ŠVOČ, diplomových prác a pod.

5. v rámci spolupráce s médiami príspevkami do rozhlasu, regionálnej TV a tlači k aktuálnym témam z problematiky hygieny životného prostredia - zásobovanie pitnou vodou, letná turistická sezóna a iné.

V roku 2023 boli poskytované aj informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Medzi ďalšie činnosti oddelenia v roku 2023 patrili:

- činnosť environmentálnej poradne zdravia – boli poskytované odborné konzultácie a poradenstvo obyvateľom regiónu v oblasti kvality pitnej vody, vody na kúpanie, investorom a projektantom v rámci prípravy výstavby zariadení občianskej vybavenosti – obchodné centrá, služby, oblasť pohrebništva a pod. Celkovo bolo v rámci poradne zaevidovaných 400 výkonov.
- V rámci Svetového dňa vody, ktorý sa v roku 2023 niesol v znamení motta „Urýchlená zmena“ bolo zabezpečené:
 - vyšetrenie vzoriek vôd z individuálnych vodných zdrojov obyvateľov v laboratóriu RÚVZ N-testom na prítomnosť dusičnanov a dusitanov v 407 vzorkách okresov Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce.
 - obyvateľom bolo poskytované odborné poradenstvo v oblasti zabezpečenia ochrany vlastných vodných zdrojov a kvality vody verejných vodovodov a verejných vodných zdrojov, jej úpravy v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, k problematike čistenia odpadových vôd a ich vypúšťania do podzemných a povrchových vôd a pod.
 - na webovú stránku RÚVZ a oddelenia HŽP boli dané aktuálne príspevky k Svetovému dňu vody a aktivitách RÚVZ
- spracovávanie údajov do informačného systému o pitnej vode a do informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie
- spracovávanie správ o pripravenosti a priebehu letnej sezóny v zariadeniach cestovného ruchu vo všetkých troch okresoch
- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody a na umelých kúpaliskách, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo – 2 zamestnankyne oddelenia

- vykonávanie skúšok odbornej spôsobilosti pracovníkov zabezpečujúcich prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória - ved. oddelenia a 2 zamestnankyne
- účasť vedúcej oddelenia a zamestnancov oddelenia na činnosti krajskej povodňovej komisie a povodňovej komisie pri Okresnom úrade v Nitre, Šali a Zlatých Moravciach, spolupráca s krízovým štábom Okresného úradu v Šali, zamestnanci sú členmi technického štábu povodňových komisii v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce
- kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach v dozore HŽP – zariadenia starostlivosti o ľudské telo, predajne, športové zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, kultúrne zariadenia, kiná, divadlá, galérie, verejné budovy a ďalšie
- vydávanie rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, záväzných stanovísk k územnoplánovacím dokumentáciám, k umiestneniu stavieb, ku kolaudácii stavieb, k zmene v užívaní priestorov vo všetkých troch okresoch. V roku 2023 bolo vydaných 700 rozhodnutí, 271 záväzných stanovísk a 491 iných stanovísk.
- posudzovanie zámerov investorov z hľadiska vplyvu na životné prostredie pre Okresné úrady odbor starostlivosti o životného prostredie a Ministerstvo ŽP
- šetrenie podnetov občanov ako boli napr. na nadmernú hlučnosť, ktorá vzniká z rôznych prevádzok, hluk z bytových priestorov a pod. Šetrené boli aj podnety postúpené oznámením od OÚ oddelenia živnostenského podnikania na prevádzkovanie obchodných prevádzok bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, rep. oznámenia o prevádzke
- účasť zamestnankýň oddelenia HŽPaZ na online seminároch a vedúcej oddelenia na medzinárodnej konferencii „Pitná voda“ v Trenčianskych Tepliciach
- V roku 2023 sme neevidovali žiadne mimoriadne situácie

V rámci spolupráce s médiami oddelením hygieny životného prostredia boli poskytnuté:

- stanovisko pre TV Nitrička na tému kvality pitnej vody v Nitrianskom kraji
- reportáž pre TV Central ku Svetovému dňu vody
- stanovisko pre TV Nitrička na tému nevyhovujúcej kvality bazénovej vody v Mestskom kúpeli v Nitre
- stanovisko pre noviny Nitra 24.sk na tému Letné kúpalisko v Nitre

- stanovisko pre redakciu Petitpress – Nitrianske noviny Nitra 24.sk na tému Letné kúpalisko v Nitre
- reportáž pre TV Markíza na tému Letné kúpaliská a termálne kúpaliská

RÚVZ so sídlom v Nitre**Okres: Nitra****Rok: 2023****Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov**

| Obec | Počet obyvateľov | Počet zásobovaných obyvateľov | Percento zásobovanosti % |
|---------------------|-------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|
| Alekšince | 1 762 | 1 705 | 96,77 |
| Babindol | 773 | 615 | 79,56 |
| Branč | 2 173 | 1 759 | 80,95 |
| Báb | 1 239 | 1 170 | 94,43 |
| Bádice | 399 | 373 | 93,48 |
| Cabaj-Čápor | 4 329 | 4 323 | 99,86 |
| Dolné Lefantovce | 713 | 636 | 89,20 |
| Dolné Obdokovce | 1 135 | 1 011 | 89,07 |
| Golianovo | 2 001 | 1 836 | 91,75 |
| Horné Lefantovce | 841 | 432 | 51,37 |
| Host'ová | 409 | 395 | 96,58 |
| Hruboňovo | 565 | 522 | 92,39 |
| Ivanka pri Nitre | 3 064 | 2 497 | 81,49 |
| Jarok | 2 129 | 2 020 | 94,88 |
| Jelenec | 2 119 | 1 745 | 82,35 |
| Jelšovce | 986 | 198 | 20,08 |
| Kapince | 179 | 179 | 100 |
| Klasov | 1 426 | 1 136 | 79,66 |
| Kolíňany | 1 557 | 1 510 | 96,98 |
| Lehota | 2 419 | 2 330 | 96,32 |
| Lukáčovce | 1 165 | 1 140 | 97,85 |
| Lužianky | 3 317 | 3 021 | 91,08 |
| Lúčnica nad Žitavou | 984 | 863 | 87,70 |
| Malé Chyndice | 377 | 377 | 100 |

| | | | |
|------------------------|--------|--------|-------|
| Malé Zálužie | 270 | 269 | 99,63 |
| Malý Cetín | 502 | 414 | 82,47 |
| Malý Lapáš | 1 481 | 1 287 | 86,90 |
| Melek | 561 | 501 | 89,30 |
| Mojmírovce | 2 971 | 2 953 | 99,39 |
| Nitra | 76 616 | 75 612 | 98,69 |
| Nitrianske Hrnčiarovce | 2 392 | 2 098 | 87,71 |
| Nová Ves nad Žitavou | 1 383 | 1 321 | 95,52 |
| Nové Sady | 1 312 | 1 312 | 100 |
| Paňa | 405 | 392 | 96,79 |
| Podhorany | 1 162 | 1 125 | 96,82 |
| Pohranice | 1 095 | 1 084 | 99,00 |
| Poľný Kesov | 635 | 610 | 96,06 |
| Rišňovce | 2 118 | 2 045 | 96,55 |
| Rumanová | 857 | 839 | 97,90 |
| Svätoplukovo | 1 472 | 1 472 | 100 |
| Tajná | 282 | 276 | 97,87 |
| Telince | 428 | 331 | 77,34 |
| Veľká Dolina | 719 | 683 | 94,99 |
| Veľké Chyndice | 345 | 330 | 95,65 |
| Veľké Zálužie | 4 312 | 4 195 | 97,29 |
| Veľký Cetín | 1 612 | 876 | 54,34 |
| Veľký Lapáš | 2 044 | 1 564 | 76,52 |
| Vinodol | 2 050 | 1 918 | 93,56 |
| Vráble | 8 376 | 8 376 | 100 |
| Výčapy-Opatovce | 2 149 | 1 623 | 75,52 |
| Zbehy | 2 233 | 1 946 | 87,15 |
| Čab | 783 | 680 | 86,85 |
| Čakajovce | 1 159 | 1 100 | 94,91 |
| Čechynce | 1 256 | 1 178 | 93,79 |
| Čeľadice | 1 074 | 979 | 91,15 |

| | | | |
|---------------|----------------|----------------|--------------|
| Čifáre | 586 | 583 | 99,49 |
| Ľudovítová | 234 | 231 | 98,72 |
| Štefanovičová | 336 | 336 | 100 |
| Štitáre | 1 227 | 630 | 51,34 |
| Šurianky | 586 | 548 | 93,52 |
| Žirany | 1 345 | 1 345 | 100 |
| Žitavce | 400 | 262 | 65,50 |
| Spolu: | 164 829 | 155 117 | 94,11 |

| | | | | | | | | | | |
|------------------------|-----------|-----------|-----------|--------------|----------|-------------|-----------|-------------|----------|----------|
| Zbehy | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Lehota | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malé Zálužie | 1 | 2 | 1 | 33,33 | 1 | 33,33 | 1 | 33,33 | 0 | 0 |
| Čakajovce | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Žirany | 1 | 4 | 1 | 20 | 0 | 0 | 1 | 20 | 0 | 0 |
| Dolné Lefantovce | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Vráble | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Mojmírovce | 0 | 2 | 1 | 50 | 0 | 0 | 1 | 50 | 0 | 0 |
| Cabaj-Čápor | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Branč | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľké Zálužie | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Poľný Kesov | 1 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Štefanovičová | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Horné Lefantovce | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čifáre | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Klasov | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľký Cetín | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nitrianske Hrnčiarovce | 0 | 1 | 1 | 100 | 0 | 0 | 1 | 100 | 0 | 0 |
| Lúčnica nad Žitavou | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Eudovítová | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čab | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Jelšovce | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľké Chyndice | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľký Lapáš | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nová Ves nad Žitavou | 0 | 1 | 1 | 100 | 0 | 0 | 1 | 100 | 0 | 0 |
| Spolu: | 25 | 97 | 17 | 13,93 | 9 | 7,38 | 11 | 9,02 | 0 | 0 |

**Tab. č. 1.3: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov v ŠZD
Rok: 2023**

| Obec | Celkový počet vyšetrených vzoriek | Z toho nevyhovujúcich | | Nevyhovujúce vzorky | | | | | |
|------------------|-----------------------------------|-----------------------|--------------|----------------------|-------------|------------------------------|------------|--------------|----------|
| | | | | Fyzikálne a chemické | | Mikrobiologické a biologické | | Rádiologické | |
| | | | | počet | % | abs. | % | abs. | % |
| Nitra | 1 | 1 | 100 | 1 | 100 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Telince | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 100 | 0 | 0 |
| Babindol | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tajná | 2 | 1 | 50 | 0 | 0 | 1 | 50 | 0 | 0 |
| Malé Chyndice | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Vinodol | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čeľadice | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľký Cetín | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čechynce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Host'ová | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Svätoplukovo | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Dolné Obdokovce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Golianovo | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Žitavce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malý Lapáš | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malý Cetín | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Dolné Lefantovce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Žirany | 2 | 1 | 50 | 1 | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Melek | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Báb | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malé Zálužie | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Paňa | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Lehota | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Spolu: | 27 | 3 | 11,11 | 2 | 7,41 | 1 | 3,7 | 0 | 0 |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres: Nitra

Rok: 2023

Tab. č. 2 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v SR za rok 2023

| Umelé kúpaliská | | | | | |
|------------------------|---------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
| Okres Nitra | | | | | |
| Názov kúpaliska | Typ kúpaliska | Druh kúpaliska | Počet odobratých vzoriek | Počet vyšetrených ukazovateľov | Počet prekročených ukazovateľov |

| NITRIANSKY KRAJ | | | | | |
|--|----------------------|-------------------------------------|-----|------|-----|
| Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre | | | | | |
| Okres Nitra | | | | | |
| Plavecký bazén Hotel Capital | Netermálne kúpalisko | Kúpalisko v zariadení pre verejnosť | 0 | 0 | 0 |
| RELAX FANTASY NITRA | Netermálne kúpalisko | Umelé kúpalisko | 0 | 0 | 0 |
| Krytá plaváreň Nitra | Netermálne kúpalisko | Umelé kúpalisko | 60 | 636 | 13 |
| Hotel Thermal Kesov | Termálne kúpalisko | Umelé kúpalisko | 51 | 594 | 8 |
| ThermalPark NITRAVA | Termálne kúpalisko | Umelé kúpalisko | 192 | 2110 | 137 |
| Kaštieľ Mojmirovce | Netermálne kúpalisko | Kúpalisko v zariadení pre verejnosť | 24 | 288 | 0 |
| <i>Sumárne údaje za okres</i> | | | 327 | 3628 | 158 |

RÚVZ so sídlom v Nitre**Rok: 2023****Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD**

| Okres | | Zdroj hluku | | | | | | | | SPOLU |
|---------------|-----------------|-----------------|------------|---------|------------------------------|---|------------------|--|------------------------|-----------|
| | | Doprava | | | Stacionárne zdroje | | | | | |
| | | Pozemná a vodná | železničná | letecká | priemysel, výrobné prevádzky | pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod. | stavebná činnosť | technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod. | Iné stacionárne zdroje | |
| Nitra | Počet podnetov: | 1 | - | - | - | 4 | 4 | - | 5 | 14 |
| Zlaté Moravce | Počet podnetov: | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Šaľa | Počet podnetov: | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Spolu: | | 1 | | | | 4 | 4 | | 5 | 14 |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Rok: 2023

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

| Okresy | Hotel | Motel/Hotel | Penzión | Turistická ubytovňa | Kemping | Chatová osada | Iné | Spolu |
|---------------|-----------|-------------|-----------|---------------------|----------|---------------|-----------|------------|
| | Počet | Počet | Počet | Počet | Počet | Počet | Počet | |
| Nitra | 21 | 1 | 39 | 1 | 0 | 2 | 27 | 91 |
| Zlaté Moravce | 3 | 2 | 6 | 5 | - | 2 | 15 | 33 |
| Šaľa | 2 | - | 7 | - | 1 | 1 | 26 | 37 |
| | | | | | | | | |
| Spolu: | 26 | 3 | 52 | 6 | 1 | 5 | 68 | 161 |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Rok: 2023

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

| Okresy | Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.) | | | |
|---------------|--|-----------------------------|----------|-----------|
| | Robotnícka ubytovňa | Ubytovňa pre brigádnikov | Iné | Spolu |
| | Počet | Počet | Počet | |
| Nitra | 7 | - | - | 7 |
| Zlaté Moravce | 2 | - | - | 2 |
| Šaľa | 6 | 1 | - | 7 |
| Spolu: | 15 | 1 | - | 16 |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Rok: 2023

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

| Okresy | Druh zariadenia | | | | | | | | | | | |
|---------------|------------------|-----------|----------------|----------|---------------------------------|---------|-------|-------------------|---------------------|--|-----|--------|
| | Kader- níctva | Holičstvá | Kozme- tiky | Pedikúry | Nechtový dizajn, manikúry | Solária | Sauny | Masážne salóny | Tetovacie salóny | Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb | Iné | Spolu: |
| Nitra | 260 | 9 | 184 | 62 | 82 | 29 | 12 | 145 | 13 | 22 | 51 | 869 |
| Zlaté Moravce | 82 | 1 | 35 | 18 | 28 | 3 | 5 | 28 | 5 | 2 | 7 | 214 |
| Šaľa | 88 | - | 86 | 31 | 36 | 13 | 6 | 39 | 3 | 1 | 13 | 316 |
| SPOLU: | 430 | 10 | 305 | 111 | 146 | 45 | 23 | 212 | 21 | 25 | 71 | 1399 |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Rok: 2023

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb

| Okresy | Druh zariadenia | | | | | | | Spolu |
|---------------|---|--|---|------------------|--|--------------------|----------|-----------|
| | Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská | Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste | Resocializačné strediská, krízové strediská | Denné stacionáre | Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá | Nocľahárne, útulky | Iné | |
| | počet | počet | počet | počet | počet | počet | počet | |
| Nitra | 24 | 2 | 3 | 5 | - | 4 | 1 | 39 |
| Zlaté Moravce | 4 | - | - | 1 | 1 | - | 1 | 7 |
| Šaľa | 10 | - | 1 | 5 | - | 1 | - | 17 |
| Spolu: | 38 | 2 | 4 | 11 | 1 | 5 | 2 | 63 |

RÚVZ so sídlom v Nitre**Rok: 2023****Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií**

| Okres | počet prevádzkovaných | | počet | | počet | |
|---------------|-----------------------|------------|--------------------------------|-------------------------------|---------------------|------------------------------------|
| | pohrebných služieb | krematórií | chladiace zariadenia*/kapacita | mraziace zariadenia*/kapacita | pohrebných vozidiel | vykonaných medzinárodných prevozov |
| Nitra | 9 | 1 | 11/34 | 1/8 | 9 | - |
| Zlaté Moravce | 4 | - | 10/10 | - | 4 | - |
| Šaľa | 10 | - | 26/30 | - | 9 | - |
| Spolu | 23 | 1 | 47/74 | 1/8 | 22 | - |

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ so sídlom v Nitre

Rok: 2023

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

| Okres: | Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala | Mini HIA/ Maxi HIA | Meno hodnotiteľa |
|--------|--|-----------------------|------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Rok: 2023

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

| Okres: | Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala | Mini HIA/ Maxi HIA | Meno hodnotiteľa |
|--------|--|-----------------------|------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Šaľa
Rok: 2023

Tab.č.1.1: Počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

| Obec | Počet obyvateľov | Počet zásobovaných obyvateľov | Percento zásobovanosti % |
|-------------------|-------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|
| Diakovce | 2 363 | 2 353 | 99,58 |
| Dlhá nad Váhom | 928 | 915 | 98,60 |
| Horná Kráľová | 1 872 | 1 854 | 99,04 |
| Hájske | 1 331 | 1 329 | 99,85 |
| Kráľová nad Váhom | 1 863 | 1 854 | 99,52 |
| Močenok | 4 311 | 4 244 | 98,45 |
| Neded | 3 198 | 3 138 | 98,12 |
| Selice | 2 862 | 2 779 | 97,10 |
| Tešedíkovo | 3 657 | 3 638 | 99,48 |
| Trnovec nad Váhom | 2 767 | 2 724 | 98,45 |
| Vlčany | 3 130 | 3 091 | 98,75 |
| Šaľa | 20 336 | 20 267 | 99,66 |
| Žihárec | 1 853 | 1 822 | 98,33 |
| Spolu: | 50 471 | 50 008 | 99,08 |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Šaľa
Rok: 2023

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

| Obec | Celkový počet vyšetrených vzoriek | | Z toho nevyhovujúcich | | Nevyhovujúce vzorky | | | | | |
|-------------------|-----------------------------------|-----------|-----------------------|-----------|----------------------|-------------|------------------------------|-------------|--------------|----------|
| | | | | | Fyzikálne a chemické | | Mikrobiologické a biologické | | Rádiologické | |
| | PM | KM | počet | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Horná Kráľová | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Hájske | 1 | 3 | 1 | 25 | 0 | 0 | 1 | 25 | 0 | 0 |
| Diakovce | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Žihárec | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Šaľa | 1 | 2 | 1 | 33,33 | 1 | 33,33 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Kráľová nad Váhom | 0 | 2 | 1 | 50 | 1 | 50 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Močenok | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Vlčany | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Selice | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Dlhá nad Váhom | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Trnovec nad Váhom | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Neded | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tešedíkovo | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Spolu: | 5 | 25 | 3 | 10 | 2 | 6,67 | 1 | 3,33 | 0 | 0 |

RÚVZ so sídlom v Nitre

Okres: Šaľa

Rok: 2023

Tab. č. 2 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v SR za rok 2023

| Umelé kúpaliská | | | | | |
|------------------------|---------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
| Okres Šaľa | | | | | |
| Názov kúpaliska | Typ kúpaliska | Druh kúpaliska | Počet odobratých vzoriek | Počet vyšetrených ukazovateľov | Počet prekročených ukazovateľov |

| NITRIANSKY KRAJ | | | | | |
|--|----------------------|-----------------|---|---|---|
| Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre | | | | | |
| Okres Šaľa | | | | | |
| Krytá plaváreň Duslo Šaľa | Netermálne kúpalisko | Umelé kúpalisko | 0 | 0 | 0 |
| <i>Sumárne údaje za okres</i> | | | 0 | 0 | 0 |

RÚVZ : so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2023

Tab.č.1.1: Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

| Obec | Počet obyvateľov | Počet zásobovaných obyvateľov | Percento zásobovanosti % |
|-------------------------|-------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|
| Beladice | 1 717 | 1 683 | 98,02 |
| Choča | 486 | 429 | 88,27 |
| Hostie | 1 192 | 1 020 | 85,57 |
| Host'ovce | 738 | 0 | 0 |
| Jedľové Kostol'any | 884 | 878 | 99,32 |
| Kostol'any pod Tríbečom | 333 | 0 | 0 |
| Ladice | 730 | 0 | 0 |
| Lovce | 705 | 678 | 96,17 |
| Machulince | 1 093 | 1 065 | 97,44 |
| Malé Vozokany | 358 | 317 | 88,55 |
| Mankovce | 519 | 516 | 99,42 |
| Martin nad Žitavou | 568 | 531 | 93,49 |
| Nemčiňany | 663 | 663 | 100 |
| Neverice | 682 | 0 | 0 |
| Nevidzany | 553 | 553 | 100 |
| Obyce | 1 462 | 1 462 | 100 |
| Skýcov | 936 | 933 | 99,68 |
| Slepčany | 793 | 779 | 98,23 |
| Sľažany | 1 691 | 1 272 | 75,22 |
| Tekovské Nemce | 1 044 | 733 | 70,21 |
| Tesárske Mlyňany | 1 792 | 1 764 | 98,44 |
| Topoľčianky | 2 626 | 2 621 | 99,81 |
| Velčice | 840 | 747 | 88,93 |
| Veľké Vozokany | 430 | 427 | 99,3 |
| Vieska nad Žitavou | 454 | 443 | 97,58 |
| Volkovce | 986 | 986 | 100 |
| Zlatno | 190 | 188 | 98,95 |
| Zlaté Moravce | 11 802 | 11 175 | 94,69 |
| Čaradice | 535 | 529 | 98,88 |
| Červený Hrádok | 442 | 428 | 96,83 |
| Čierne Kľačany | 1 172 | 1 110 | 94,71 |
| Žikava | 539 | 402 | 74,58 |
| Žitavany | 1 822 | 1 822 | 100 |
| Spolu: | 40 777 | 36 154 | 88,66 |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2023

Tab. č. 1.2: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

| Obec | Celkový počet vyšetrených vzoriek | | Z toho nevyhovujúcich | | Nevyhovujúce vzorky | | | | | |
|--------------------|-----------------------------------|-----------|-----------------------|-------------|----------------------|-------------|------------------------------|-------------|--------------|----------|
| | | | | | Fyzikálne a chemické | | Mikrobiologické a biologické | | Rádiologické | |
| | PM | KM | počet | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Mankovce | 1 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Skýcov | 2 | 4 | 1 | 16,67 | 1 | 16,67 | 1 | 16,67 | 0 | 0 |
| Hostie | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Machulince | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Jedľové Kostolány | 2 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Obyce | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Lovce | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Žikava | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tekovské Nemce | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Slepčany | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Sľažany | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Beladice | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nemčiňany | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tesárske Mlyňany | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Martin nad Žitavou | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Spolu: | 11 | 37 | 1 | 2,08 | 1 | 2,08 | 1 | 2,08 | 0 | 0 |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2023

Tab. č. 1.3: Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov v ŠZD

| Obec | Celkový počet vyšetrených vzoriek | Z toho nevyhovujúcich | | Nevyhovujúce vzorky | | | | | |
|--------------------|-----------------------------------|-----------------------|-------------|----------------------|----------|------------------------------|-------------|--------------|----------|
| | | | | Fyzikálne a chemické | | Mikrobiologické a biologické | | Rádiologické | |
| | | počet | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Červený Hrádok | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Malé Vozokany | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nevidzany | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zlatno | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Vieska nad Žitavou | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Volkovce | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čierne Kľačany | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľčice | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Veľké Vozokany | 1 | 1 | 100 | 0 | 0 | 1 | 100 | 0 | 0 |
| Žitavany | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Choča | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Čaradice | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Spolu: | 14 | 1 | 7,14 | 0 | 0 | 1 | 7,14 | 0 | 0 |

RÚVZ so sídlom v Nitre
Okres: Zlaté Moravce
Rok: 2023

Tab. č. 2 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v SR za rok 2023

| Umelé kúpaliská | | | | | |
|------------------------|---------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
| Okres Zlaté Moravce | | | | | |
| Názov kúpaliska | Typ kúpaliska | Druh kúpaliska | Počet odobratých vzoriek | Počet vyšetrených ukazovateľov | Počet prekročených ukazovateľov |

| NITRIANSKY KRAJ | | | | | |
|--|----------------------|-------------------------------------|----|-----|----|
| Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre | | | | | |
| Okres Zlaté Moravce | | | | | |
| Hotel ViOn Zlaté Moravce | Netermálne kúpalisko | Kúpalisko v zariadení pre verejnosť | 28 | 258 | 11 |
| Hotel Tartuf Beladice | Netermálne kúpalisko | Kúpalisko v zariadení pre verejnosť | 0 | 0 | 0 |
| <i>Sumárne údaje za okres</i> | | | 28 | 258 | 11 |

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola zameriavaná na plnenie činností v súlade s platnou koncepciou odboru, na riešenie národných programov a projektov ochrany verejného zdravia detí a mladistvých, na plnenie Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva v oblasti hygieny detí a mládeže, ale aj hygieny výživy, podpory zdravia a politiky kontroly tabaku. Odbor HDM sa zameriava na rozvoj a zlepšovanie zdravia mladej generácie a zahŕňa systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, príp. zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže, výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

V roku 2023 bola činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže už iba minimálne ovplyvnená doznievaním celosvetovej pandémie spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19, ktorá prepukla začiatkom roka 2020. Na začiatku prepuknutia pandémie sa museli odborní pracovníci oddelenia vysporiadať s novými úlohami, ktoré denne prinášala aktuálna epidemiologická situácia na celosvetovej, európskej, celoslovenskej a regionálnej úrovni. Všetky plánované úlohy, činnosti, projekty a programy boli zredukované a celá práca na oddelení hygieny detí a mládeže sa zamerala na zabezpečovanie opatrení v súvislosti s koronavírusom. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení. Avšak v školskom roku 2022/2023 bola prevádzka zariadení pre deti a mládež v súvislosti s nariadením protiepidemických opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení COVID-19 ovplyvnená už iba minimálne.

Opatrenia na krátkodobé jednorazové prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu boli nariadené výlučne kvôli epidemickému výskytu chrípky a chrípke podobných ochorení. Tieto proti-epidemické opatrenia zabezpečoval RÚVZ v Nitre individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení. Vo všetkých týchto školách bola nepriaznivá epidemiologická situácia a bol potvrdený epidemický výskyt akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení. V niektorých školách boli potvrdené aj prípady ochorenia COVID-19, príp. iné akútne respiračné ochorenia. Chorobnosť bola vo všetkých školách vyššia ako 30 %. Opatrenia spočívali v nariadení zákazu činnosti - v prerušení výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré je jedným z najúčinnějších represívnych protiepidemických opatrení na zastavenie procesu šírenia nákazy. Riaditelia škôl situáciu v školách sledovali niekoľko dní a situáciu konzultovali s RÚVZ, ktorý vydával rozhodnutia o prerušení prevádzky. V prípade epidemického výskytu chrípky v čase kulminujúcej chrípkovej sezóny sa pristúpilo vždy ku krátkodobému prerušeniu prevádzky v celej škole zasiahnutej chrípkovou epidémiou. Chrípka je vysoko nákazlivé ochorenie, ktoré v priebehu niekoľkých dní v prípade, že sa vyučovanie nepreruší, postihne celú školu. Zastavenie šírenia chrípky je v rámci detských kolektívov vzhľadom na intenzívny kontakt medzi deťmi problematické a nedá sa mu iným spôsobom zabrániť. Ostatné opatrenia sú len podporné a proces šírenia nákazy môžu mierne spomaliť, nie však zastaviť. Jediným riešením je prerušenie reťazca šírenia nákazy a krátkodobé prerušenie prevádzky v školách. Rozhodnutie o prerušení prevádzky školy vydávali RÚVZ v záujme potreby prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy v uvedených zariadeniach pre deti a mládež, na predchádzanie ďalším ochoreniam a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

Ďalšia veľmi významná zmena vo výskyte prenosných ochorení v detských kolektívnych zariadeniach spočívala vo veľkom náraste lokálnych epidémií akútnych

ochorení zažívacieho traktu, ktoré boli veľmi početné a pomerne rozsiahle. Celkovo riešili odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre v období predchádzajúcich rokov podobné epidémie len sporadicky (tri – štyri ročne). V roku 2023 bolo zaznamenaných viac ako 20 lokálnych ohnisk - epidémií akútnych gastroenteritíd u detí v zariadeniach pre deti a mládež. Z tých objasnených išlo najčastejšie o epidémie rotaviróz a noroviróz.

V roku 2023 organizačne zabezpečovali pracovníci oddelenia HDM primárne preventívny projekt Zdravý chrbátik zameraný na ochranu zdravia detí – na prevenciu statickej záťaže detí z vyučovacieho procesu, na zlepšenie zdravia chrbtice a prevenciu chybného držania tela. Projekt sa realizoval v spolupráci s OZ Za Zdravší život a Nitrianskym samosprávnym krajom.

Personálna situácia na odbore hygieny detí a mládeže RÚVZ v Nitre: Ing. Petra Fikselová (samostatný radca), Alena Gregušová, PhD., MPH - vedúca oddelenia (hlavný radca), PhDr. Brigita Kováčová (samostatný radca, od júla 2021 materská dovolenka), Alena Kováčiková Hupková, DAHE, Ľudmila Maceková, DAHE (radca), Mgr. Michaela Petrikovičová (samostatný radca).

2. Činnosť presahujúca rámec ŠZD, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR

1 - odpočet plnenia Programov a projektov ÚVZ SR k 31.12.2023

1- správa o počte prešetrovaných podnetov

1 - správa z úradnej kontroly potravín

1 - informačný systém v hygiene výživy

2 - výkazníctvo

1 - realizácia projektu Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach

9 - správy v rámci mimoriadnej cieľenej kontroly zameranej na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania v Slovenskej republike

Odborné stanoviská, expertízy

Zamestnankyne oddelenia spracovali 113 iných odborných stanovísk a poskytli 4200 konzultácií.

Riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí

Realizovali sa projekty, ktoré sú súčasťou Programov a projektov ÚVZ SR pre odbor HDM a odbor epidemiológie. Celkový počet riešených projektov bol 4.

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

Zamestnankyne RÚVZ Nitra sa venujú pravidelne aktivitám v oblasti plnenia NAP prevencie obezity, najmä pri realizácii priorít:

v bode b) – **Podpora zdravšieho prostredia na školách:**

- zabezpečovali sme kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré

nie sú vhodné pre zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti až obezity,

- zabezpečovali sme edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, Školského mliečného programu a Programu školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu,
- zabezpečovali sme účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
- kontrolovali sme hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania,
- kontrolovali sme dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovali sme používanie pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
- zisťovali sme počet stravníkov v zariadeniach školského stravovania,
- posudzovali sme energetickú a biologickú hodnotu stravy, kontrolovali jej pestosť, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzovali sme pravidelné zaraďovanie menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým sme podporili edukatívnu funkciu školského stravovania a podporu zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže.

v bode c) - **Poskytovanie nutričného vzdelávania odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení:**

- zúčastnili sme sa pracovných porád pre riaditeľov materských škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, základných, stredných škôl a pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných Regionálnym úradom školskej správy v Nitre. Cieľom porád bolo poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cielených kontrol v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení,
- v októbri 2023 sa konala pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK,
- v septembri 2023 sa konali pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra a v zasaďačke Okresného úradu v Nitre 3 pracovné porady pre riaditeľov materských, základných a stredných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce,
- v spolupráci s uvedenými inštitúciami sme zabezpečovali odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania,
- zabezpečovali sme vzdelávanie odborných zamestnancov – kuchárov, kuchárov zariadení školského stravovania v oblastiach:
 - základné požiadavky na priestory zariadenia školského stravovania (ďalej len ZŠS),
 - ako postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobnéj praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
 - dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
 - ako postupovať pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,

- dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
- najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS,
- hodnotenie jedálnych lístkov v školských jedálňach s cieľom monitorovať situáciu v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania pre žiakov v školách a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). Plnohodnotný a nutrične vyvážený jedálny lístok je dôležitým nástrojom pre napĺňanie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Pri hodnotení jedálnych lístkov sme použili bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sme využili vypracovanú metodiku bodového systému, na základe ktorého sme hodnotili školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok. Jedálne lístky boli zostavované v zásade správne. V prípade polievok bolo odporúčané častejšie zaraďovanie strukovinových a zeleninových polievok, ako aj zvýšenie frekvencie podávania obilninových závariek. Pri podávaní hlavného jedla sme odporúčali zvýšiť frekvenciu hydínového mäsa a rýb, znížiť podávanie bravčového mäsa a sladkých jedál. Prílohy vo forme obilnín, cestovín, ryže, kuskusu boli v sledovaných mesiacoch podávané v nižšej ako odporúčanej frekvencii. Ďalej sme odporúčali častejšie zaraďovanie čerstvej zeleniny. Čerstvá zelenina je základným zdrojom pestrej stravy a vitamínov, minerálnych látok, antioxidantov v tej najprirodzenejšej forme. Napokon sme do odporúčaní zahrnuli častejšie denné podávanie stolovej vody alebo nesladeného nápoja k obedu. Koeficient pestrosti jedálnych lístkov v školských jedálňach pri školách mal hodnotu od 0,8 až po hodnotu 1,0, ktorá znamená 100 % pestrosť jedálnych lístkov.

v bode d) - **Podpora pohybových aktivít:**

- realizovali sme monitoring telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sme sledovali využívanie priestorov telocvični na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledovali sme využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledovali sme využívanie malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozcvičiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),
- podporovali sme realizáciu všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,
- monitorovali sme hodiny telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),
- zisťovali sme možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,
- ďalšie aktivity boli cielené na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí: protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytujeme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššiu úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

4.2 Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch

Cieľom projektu je regulovať predaj doplnkových jedál, vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách so zameraním aj na výroby a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný. Popísané podrobne v bode 2.3.

4.3 Úrazy u detí v SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku. NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúcich poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Dotazníkový zber údajov sa uskutočnil na základe dohody o spolupráci medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

RÚVZ v Nitre nadviazal spoluprácu s Klinikou úrazovej chirurgie a ortopédie Fakultnej nemocnice v Nitre. V roku 2023 sa v zbere nepokračovalo.

4.4 Monitorovanie a zlepšovanie kvality vnútorného prostredia v školách

Cieľom je monitorovanie kvality vnútorného prostredia v školách, stanovenie environmentálno-zdravotných indikátorov a uplatnenie účinných primárne preventívnych opatrení na zlepšovanie kvality vnútorného prostredia a dosiahnutie podpory zdravia detí, osobitne v prevencii akútnych a chronických respiračných ochorení a alergií.

V SR trávi denne takmer 840 000 žiakov a študentov niekoľko hodín vo vnútornom prostredí škôl (materských, základných, stredných). Vnútorné prostredie zariadení pre deti a mládež je dôležitým environmentálno-zdravotným faktorom, ktorý priamo determinuje zdravie detí ako jednej z najzraniteľnejších skupín populácie. Nevyhovujúca kvalita vnútorného ovzdušia môže pôsobiť negatívne na ich pocit pohody, celkovú činnosť, výkonnosť i únavnosť počas pobytu v zariadeniach pre deti a mládež. V súlade so súčasnými trendmi trvalo udržateľnej a modernej energie pri trvalo udržateľnej spotrebe, ako aj v súlade s požiadavkami na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov je navrhovanie a realizácia systémov umelého riadeného vetrania s rekuperáciou vo všetkých typoch budov, vrátane zariadení pre deti a mládež. Väčšina odborníkov v oblasti technických zariadení budov podporuje tento systém vetrania a vykurovania a považuje ho za systém budúcnosti. Riziká, ktoré môžu vzniknúť pri nesprávnej realizácii, prevádzke alebo akomkoľvek zanedbaní starostlivosti o tento systém vetrania, môžu byť veľmi vážne. Nedá sa vylúčiť, že takéto vetranie môže predstavovať z hľadiska ochrany zdravia nebezpečenstvo kontaminácie vnútorných priestorov zdraviu škodlivými fyzikálnymi, chemickými, biologickými a inými faktormi (najmä prachom, peľmi, príp. plesňami). Je úlohou verejných zdravotníkov venovať pozornosť budovám s týmto systémom vetrania z hľadiska možných rizík a sledovania negatívneho vplyvu na zdravie užívateľov.

Cieľom práce je analyzovať kvalitu vnútorného prostredia škôl z hľadiska dodržiavania požiadaviek na vetranie, tepelno-vlhkostnú mikroklimu a vykurovanie s osobitným zameraním na systém núteného vetrania. Hlavným cieľom práce je preskúmať, či umelé riadené vetranie v zariadeniach pre deti môže predstavovať nebezpečenstvo kontaminácie vnútorných priestorov zdraviu škodlivými fyzikálnymi, chemickými, biologickými a inými faktormi.

V rámci projektu boli zapojené vybrané materské školy v každom z 8 krajov SR do realizácie online pilotného dotazníkového prieskumu za účelom získania údajov o počte škôl,

v ktorých sa používa systém umelého vetrania, príp. o ďalších skúsenostiach z používania tohto systému. Do prieskumu sa zapojilo 174 materských škôl z celej SR.

V druhej fáze v roku 2024 sa zrealizujú merania vybraných faktorov vnútorného ovzdušia prístrojovou technikou na vybraných školách v každom z 8 krajov Slovenska. Navrhnutá metodika bude vychádzať z metodík použitých v predchádzajúcom období vo vybraných regiónoch Slovenska, ako aj zo štúdií tohto typu v Európe. Cieľom navrhutej objektivizácie je umožniť sledovanie kvality vnútorného ovzdušia škôl prostredníctvom vybraných chemických (CO₂, prachové častice PM_{2,5} a PM₁₀), fyzikálnych (teplota, relatívna vlhkosť, rýchlosť prúdenia vzduchu) a biologických (alergény, plesne) faktorov prístrojovou technikou.

Získané poznatky môžu byť využité pri tvorbe nových politík v oblasti prevencie vzniku alergických a respiračných ochorení u detí a zároveň na vytvorenie odporúčaní zameraných na zlepšovanie kvality prostredia v školách.

Zdravý chrbátik

Aktivity v rámci odboru HDM RÚVZ v Nitre boli v roku 2023 realizované v rámci projektu Zdravý chrbátik. Odborným garantom projektu je p. Doc. MUDr. Róbert Rusnák, O.z. Za zdravší život a zároveň riaditeľ Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok – Fakultná nemocnica a prednosta Kliniky neurochirurgie; Mgr. Marina Potašová, PhD., odborný garant fyzioterapie a Mgr. Radka Komárová, fyzioterapeut. Lekár Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor zdravotníctva - p. prof. MUDr. Bruno Rudinský, CSc. zastrešuje projekt na úrovni Nitrianskeho samosprávneho kraja. Dňa 11. októbra 2023 sa uskutočnilo školenie – odborný seminár pre zástupcov vybraných škôl z okresov Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce a Topoľčany v priestoroch Základnej školy Fatranská v Nitre. Prvá hodina bola teoretická, v rámci ktorej boli účastníkom poskytnuté základné informácie o projekte. Druhá hodina bola praktická a zahŕňala praktickú ukážku cvičení v malej telocvični školy. Školenia sa zúčastnili prioritne učitelia prvého stupňa alebo učitelia telesnej výchovy, ktorí v škole cvičenia s deťmi začali v ďalšej fáze realizovať na pravidelnej báze. Realizácia v roku 2023 bola pilotná. Vo vybraných školách sa následne uskutočnila supervízia a dohľad fyzioterapeutov nad realizáciou cvičení. V prvej fáze bude celkovo zapojených 23 základných škôl.

Odborná a metodická činnosť

V regióne RÚVZ Nitra bolo poskytnutých 4200 odborných konzultácií v zariadeniach pre deti a 113 odborných stanovísk pre zariadenia pre deti a mládež.

Konzultácie boli poskytované hlavne v sledovaných zariadeniach pre deti a mládež v súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou. Najčastejšie sa týkali zabezpečovania proti epidemickým opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia chrípky a chrípke podobných ochorení.

V roku 2023 boli stále predmetom konzultácií a činnosti na oddelení rekonštrukcia objektov škôl – konzultácie a stanoviská k projektovej dokumentácii na rôzne rekonštrukcie, prístavby, prestavby, opravy škôl a školských zariadení; zásady správneho zostavovania vzorových jedálnych lístkov v ZSS, správne uplatňovanie HACCP v praxi; príprava prevádzkových poriadkov pre ZSS; zásobovanie pitnou vodou v školských zariadeniach napojených na vlastný vodný zdroj; konzultácie o možnostiach zákazu prevádzky škôl a školských zariadení z dôvodu nariadenia opatrení na predchádzanie prenosným ochoreniam v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia chrípky a chrípke podobných ochorení.

Zamestnankyne odboru HDM sa zúčastnili nasledovných pracovných porád:

- Dňa 09.02.2023 sa konala pracovná porada krajskej odborníčky pre odbor HDM s vedúcimi odborov HDM RÚVZ v Nitrianskom kraji s miestom konania - RÚVZ v Nitre. Na pracovnej porade sa riešili skúsenosti z výkonu ŠZD v zariadeniach pre deti a mládež, problematika IS pre zariadenia pre deti a mládež, programy a projekty odboru HDM, aplikácia novely zák. č. 355/2007 Z.z., novela vyhl. č. 75/2023 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, optimálna a prípustná teplota v zariadeniach pre deti a mládež, opatrenie na predchádzanie ochoreniam v školách a v školských zariadeniach počas epidemického výskytu chrípky a chrípke podobných ochorení, použitie uzatvorených žiaričov v zariadeniach pre deti a mládež, animoterapia v zariadeniach pre deti a mládež, posudzovanie zotavovacích podujatí, skúsenosti z výkonu ŠZD a ÚKP, reforma verejného zdravotníctva.
- Dňa 17.05.2023 sa konala pracovná porada krajských odborníkov odboru hygieny detí a mládeže s hlavnou odborníčkou na ÚVZ SR v Bratislave. Na pracovnej porade sa riešili skúsenosti z výkonu ŠZD v zariadeniach pre deti a mládež, problematika IS pre zariadenia pre deti a mládež, programy a projekty odboru HDM, flexi jedálne lístky pripravené MŠ SR, lesné škôlky, zotavovacie podujatia, osnova výročnej správy, doplnkové stravovanie v školských bufetoch, reedukačné centrá, monitoring obsahu kuchynskej soli.
- Dňa 09.06.2023 sa konalo základné školenie pre pracovníkov odborov hygieny detí a mládeže k výkonom auditov v zariadeniach školského stravovania na ÚVZ SR v Bratislave.
- V dňoch 03.-04.10.2023 sa konala pracovná porada vedúcich zamestnancov odborov hygieny detí a mládeže v Bratislave v hoteli Premium, na ktorej bola riešená nasledovná problematika: spolupráca odboru HDM na module IS HŽP/HYGKU v oblasti evidencie kúpalísk a bazénov, problematika prípravy diétného stravovania, nové receptúry MŠ SR, dočasné schvaľovanie prevádzok, plnenie programov a projektov ÚVZ SR a ďalšie aktuálne problémy.
- Pracovná porada s Regionálnym úradom školskej správy v Nitre sa konala dňa 07.09.2023 pre riaditeľov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti RÚŠS v Nitre (špeciálne školy, centrá poradenstva a prevencie, špeciálne výchovné zariadenia), na ktorej vedúca odboru HDM RÚVZ v Nitre informovala o skúsenostiach z výkonu ŠZD.
- Pracovná porada s Regionálnym úradom školskej správy v Nitre dňa 08.09.2023 pre riaditeľov základných škôl z okresov Nitra, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce, na ktorej vedúca odboru HDM RÚVZ v Nitre informovala o skúsenostiach z výkonu ŠZD na základných školách.
- Pracovná porada s Regionálnym úradom školskej správy v Nitre dňa 12.09.2023 pre riaditeľov stredných škôl v Nitrianskom kraji, na ktorej vedúca odboru HDM RÚVZ v Nitre informovala o skúsenostiach z výkonu ŠZD na stredných školách.
- Pracovná porada s Regionálnym úradom školskej správy v Nitre dňa 18.09.2023 pre riaditeľov materských škôl z okresov Nitra, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce, na ktorej vedúca odboru HDM RÚVZ v Nitre informovala o skúsenostiach z výkonu ŠZD v predškolských zariadeniach.
- Pracovná porada s Regionálnym úradom školskej správy v Nitre sa konala v Trenčianskych Tepliciach v hoteli Domov Speváckeho zboru slovenských učiteľov dňa 12.12.2023 pre riaditeľov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti RÚŠS v Nitre (špeciálne školy, centrá poradenstva a prevencie, špeciálne výchovné zariadenia), na ktorej vedúca odboru HDM RÚVZ v Nitre informovala o skúsenostiach z výkonu ŠZD.

Odborné zamestnankyne RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečili realizáciu metodického pokynu Monitoring údajov zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia. Na základe tejto úlohy boli zozbierané údaje o zaočkovanosti detí v zariadeniach pre deti najútlejšieho veku v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre – v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Údaje boli monitorované vo všetkých zariadeniach poskytujúcich pravidelnú, celodennú a systematickú starostlivosť; štátne, cirkevné i súkromné; zaradené

i nezaradené v sieti škôl a školských zariadení MŠVVaŠ SR; registrované Úradom Nitrianskeho samosprávneho kraja, medzi ktoré patria: detské jasle, detské a opatrovateľské centrá, materské školy, iné predškolské zariadenia, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku a zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku.

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2023 sa zamestnankyne odd. HDM zúčastnili pasívne spolu 84 krát na rôznych vzdelávacích podujatiach určených pre verejných zdravotníkov. Aktívna účasť bola vykázaná 7 krát na odborných podujatiach.

Konkrétne sa odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre zúčastnili nasledovných podujatí:

1. Organizátor: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Sekcia rodiny, Oddelenie podpory ochrany detí pred násilím
Podujatie: Multidisciplinárne pracovné stretnutie na tému podpora plnenia oznamovacej povinnosti v záujme zabezpečenia včasnej ochrany detských obetí násillia (územný obvod koordinácie Nitra) v súvislosti s realizáciou projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“
Termín: 30.03.2023
Zúčastnení: Gregušová A.
2. Organizátor: Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o., SPU v Nitre, Slovenská pneumologická a ftizeologická spoločnosť SLS, Spoločnosť pre osteoporózu a metabolické ochorenia kostí, Spolok lekárov Ponitrie, SK MTP, Slovenská únia proti osteoporóze
Podujatie: XXXVII. Zoborský deň a XVIII. Bitterov osteologický deň 2023
Termín: 19.05.2023
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková L., Petrikovičová M., Fikselová, P.
3. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: online webinár - MUDr. Jana Mrázová – Prevencia kardiovaskulárnych ochorení – pomoc z prírody
Termín: 11.05.2023
Zúčastnení: Gregušová A., Maceková L., Petrikovičová M., Fikselová P.
4. Organizátor: ÚVZ SR, Trnavská cesta 52, Bratislava
Podujatie: Odborné školenie zamestnancov RÚVZ zamerané na výkon auditu
Termín: 09.06.2023
Zúčastnení: Gregušová A., Petrikovičová M., Fikselová P.
5. Organizátor: Odbor zdravotníctva – Nitriansky samosprávny kraj
Podujatie: Odborný seminár Prevencia, diagnostika a liečba problémov chrbtice detí už od predškolského veku
Termín: 28.06.2023
Zúčastnení: Gregušová, A.
6. Organizátor: PROEDUCATION
Podujatie: Právna úprava ochrany osobných údajov v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/679
Termín: 03.08.2023
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková L., Petrikovičová M., Fikselová P.
7. Organizátor: SK MTP a ARGAMA
Podujatie: online webinár - MUDr. Jana Mrázová – Liečivé rastliny na kašeľ a bolesti hrdla
Termín: 13.09.2023
Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková L., Petrikovičová M., Fikselová P.

8. Organizátor: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Sekcia rodiny, Oddelenie podpory ochrany detí pred násilím

Podujatie: Multidisciplinárne pracovné stretnutie na tému zhodnotenie implementácie NP PODPN, efektívnosti v rámci multidisciplinárnej spolupráce a vzájomného prepojenia subjektov (územný obvod koordinácie Nitra) v súvislosti s realizáciou projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“

Termín: 04.12.2023

Zúčastnení: Gregušová A.

9. Organizátor: SK MTP a ARGAMA

Podujatie: online webinár - MUDr. Jana Mrázová – Rakytník rešetliakový – najnovšie poznatky, obsahové látky, zdravotné účinky

Termín: 07.12.2023

Zúčastnení: Gregušová A., Hupková A., Maceková L., Petrikovičová M.

10. Organizátor: Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta, Katedra správneho práva,

Podujatie: Odborný seminár o rozhodnutiach Súdneho dvora EÚ v oblasti označovania „plant-based“ potravín a vybraných potravín živočíšneho pôvodu.

Termín: 13.12.2023

Zúčastnení: Fikselová P.

Výchova k zdraviu

Ďalej priebežne zabezpečujeme vzdelávacie a zdravotno-výchovné aktivity. Aktivity sú cieleňé predovšetkým na vykonávanie edukácie za účelom dosiahnutia zdravšieho spôsobu života všetkých, ktorí v škole pracujú, učia alebo s ňou prichádzajú do styku.

Konkrétne aktivity, ktoré boli realizované:

- edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, Školského programu, ktorý zahŕňa mliečny program pre deti, program školské ovocie; sledujeme a podporujeme konzumáciu ovocia a zeleniny v surovom stave, konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov, priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu,
- účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania určených pre deti a mladistvých,
- kontrola hygienických podmienok pri príprave diétného stravovania,
- kontrola dodržiavania pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovanie používania pitnej vody a nesladených nápojov pre deti v rámci pitného režimu, vrátane jeho podávania hygienicky vyhovujúcim spôsobom,
- posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontrolovanie jej pestrosti, dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov so zameraním na správne zloženie podávanej stravy v zmysle zásad racionálnej výživy a s ohľadom na odporúčané výživové dávky, presadzovanie pravidelného zaraďovania menej atraktívnych a obľúbených jedál (ryba, čerstvé ovocie, zelenina, strukoviny), a tým dosahovanie edukatívnej funkcie školského stravovania a podpora zabezpečenia zdravého vývoja detí a mládeže,
- zabezpečenie realizácie hlavnej úlohy ÚVZ SR s názvom Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch.
- zamestnankyne RÚVZ Nitra, odboru hygieny detí a mládeže sa zúčastňujú a pripravujú pracovné porady pre riaditeľov materských škôl, základných škôl, stredných škôl, špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení, pre vedúcich pracovníkov zariadení školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborními školstva a spoločnými školskými úradmi. Cieľom porád je poskytnutie poznatkov a skúseností z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, informovanie o aktuálnej legislatíve, o nových metodických usmerneniach ÚVZ SR, o výsledkoch mimoriadnych cieleňých kontrol

v zariadeniach školského stravovania, ale aj o najnovších poznatkoch v oblasti zdravej výživy a prevencii neprenosných ochorení, v spolupráci s uvedenými inštitúciami zabezpečujú odborné vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania,

- v roku 2023 sa konala pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra pracovná porada pre vedúce zariadení školského stravovania pri školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce,

- v septembri 2023 sa konali pod záštitou Regionálneho úradu školskej správy v Nitre v priestoroch Gymnázia, Párovská 1, Nitra tri pracovné porady pre riaditeľov materských základných a stredných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, jedna pracovná porada sa konala v Centre poradenstva a prevencie Na víšku v Nitre a bola určená pre riaditeľov špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti,

- zabezpečenie vzdelávania odborných zamestnancov – kuchárov, kuchárov zariadení školského stravovania v oblastiach:

- kontrola základných požiadaviek na priestory ZŠS,
- postup pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobnjej praxe (zabezpečenie zdravotnej neškodnosti vyrábaných pokrmov a nápojov, zásady počas tepelného spracovania pokrmov, riziká počas technologického procesu prípravy a podávania pokrmov a nápojov),
- dodržiavanie požiadaviek na skladovanie potravín, surovín a hotových pokrmov a nápojov v jednotlivých typoch skladov ZŠS,
- postup pri odoberaní vzoriek hotových pokrmov,
- dodržiavanie zásad osobnej hygieny, osobnej čistoty, čistoty pracovného prostredia a pracovných pomôcok pracovníkmi ZŠS,
- najčastejšie zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v ZŠS,

- v rámci výkonu ŠZD realizácia monitoringu telovýchovných priestorov a podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),

- v rámci výkonu ŠZD sledovanie využívania priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,

- sledovanie využívania iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),

- sledovanie využívania malých foriem telesnej výchovy v školách (telovýchovných chvíľok, ranných rozcvičiek, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.),

- podpora realizácie všetkých foriem pohybu na čerstvom vzduchu, škôl v prírode, športových krúžkov, aktívnejšieho využívania hodín telesnej výchovy,

- monitoring hodín telesnej výchovy v rámci dodržiavania zásad hygieny pedagogického procesu (počet hodín TV do týždňa, jej zaraďovanie do rozvrhu, percento cvičiacich na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov),

- zisťovanie možností telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV,

- ďalšie aktivity boli cieľené na zlepšovanie telesného, duševného a sociálneho zdravia detí:., protidrogová, prosociálna a environmentálna výchova, výchova k prevencii úrazov. Pri požiadaní poskytujeme jednotlivým školám prednášky na vybrané témy.

Školy, ktoré sa aktívne zapájajú do aktivít, uvádzajú nasledovné dosiahnuté výsledky: zlepšenie dochádzky a zníženie chorobnosti u detí, hlavne predškolského veku, zvýšenie telesnej zdatnosti, zvýšený záujem o pohybové aktivity aj vyššia úspešnosť v športových aktivitách, zlepšenie stravovacích návykov, slušnosť a ohľaduplnosť v správaní detí voči sebe navzájom i voči dospelým, negatívny postoj a odmietavý postoj k drogám, zlepšenie vzťahu detí k prírode a záujem o jej ochranu, pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a snaha viesť zdravší spôsob života.

Aktivity v rámci Poradne pre deti a mládež boli v roku 2023 realizované v rámci projektu Zdravý chrbátik. Odborným garantom projektu je p. Doc. MUDr. Róbert Rusnák, O.z. Za zdravší život a zároveň riaditeľ Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok – Fakultná nemocnica a prednosta Kliniky neurochirurgie; Mgr. Marina Potašová, PhD., odborný garant fyzioterapie a Mgr. Radka Komárová, fyzioterapeut. Lekár Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor zdravotníctva - p. prof. MUDr. Bruno Rudinský, CSc. zastrešuje projekt na úrovni Nitrianskeho samosprávneho kraja. Dňa 11. októbra 2023 sa uskutočnilo školenie – odborný seminár pre zástupcov vybraných škôl z okresov Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce a Topoľčany v priestoroch Základnej školy Fatranská v Nitre. Prvá hodina bola teoretická, v rámci ktorej boli účastníkom poskytnuté základné informácie o projekte. Druhá hodina bola praktická a zahŕňala praktickú ukážku cvičení v malej telocvični školy. Školenia sa zúčastnili prioritne učitelia prvého stupňa alebo učitelia telesnej výchovy, ktorí v škole cvičenia s deťmi začali v ďalšej fáze realizovať na pravidelnej báze. Realizácia v roku 2023 bola pilotná. Vo vybraných školách sa následne uskutočnila supervízia a dohľad fyzioterapeutov nad realizáciou cvičení. V prvej fáze bude celkovo zapojených 23 základných škôl.

2.1 Zhodnotenie školského mliečného programu

Školský mliečny program sa uskutočňuje podľa Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v MŠ, pre žiakov na ZŠ a pre žiakov na SŠ v znení neskorších predpisov.

V rámci výkonu ŠZD na školách sledujeme a podporujeme konzumáciu mlieka a mliečnych výrobkov v rámci zariadení školského stravovania. Priebežne sledujeme počet škôl zapojených do školského mliečného programu.

Školský mliečny program realizuje v regióne RÚVZ Nitra 72 MŠ, 50 ZŠ, 8 SŠ, 1 iné zariadenie. Celkový počet škôl a školských zariadení zapojených do programu školské mlieko je 131 (menej o 41 zariadení) a celkový počet zapojených žiakov je 15287 (menej o 822 oproti predchádzajúcemu roku).

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2023

| Druh zariadenia | Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu | Podmienky | |
|-----------------|--|------------------|--------------------|
| | | vyhovujú (počet) | nevyhovujú (počet) |
| MŠ | 72 | 72 | 0 |
| ZŠ | 50 | 50 | 0 |
| SŠ | 8 | 8 | 0 |
| Iné | 1 | 1 | 0 |
| Spolu | 131 | 131 | 0 |

V našom regióne zabezpečuje dodávanie prevažne Tatranská mliekareň, a.s. Kežmarok. Spoločnosť Rajo realizuje mliečny program určený pre základné a stredné školy prostredníctvom chladiacich mliečnych automatov, ktorý prináša atraktívne riešenie pre deti a nenáročné pre školu.

V súvislosti so zabezpečením školského mliečného programu z hygienického hľadiska bolo pri výkone ŠZD zistené, že podávanie mliečnych výrobkov zabezpečujú v školách zamestnanci zariadení školského stravovania. Ak súčasťou školy nie je ZŠS,

zabezpečuje ŠMP zamestnanec školy, ktorý je zdravotne a odborne spôsobilý na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti. Pri skladovaní a podávaní mliečnych výrobkov v školách sa dodržiavajú hygienické požiadavky v súlade s Výnosom MP SR z 20.mája 1996 č.981/1996-100, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti PK SR. Mlieko a mliečne výrobky sú skladované tak, aby bola zachovaná ich zdravotná neškodnosť, kvalita a biologická hodnota pri zachovaní kontinuity chladiaceho reťazca a pravidelnom monitorovaní podmienok uskladnenia podľa požiadaviek správnej výrobnéj praxe. Pri uskladnení mlieka a mliečnych výrobkov s dátumom najneskoršej spotreby 3-5 dní sa dodržiava tento dátum. Mliečne výrobky, ktoré majú predĺženú dobu spotreby 3 až 5 dní sa skladujú pri teplote 0 – 7 °C vo vyhradených chladiarenských zariadeniach a mliečne výrobky s dobou spotreby predĺženou na 90 dní, sa skladujú v suchých a chladných skladoch pri teplote do 24 °C. Pri výkone ŠZD bol sledovaný aj spôsob podávania mlieka, ktorý sa uskutočňuje hygienicky vyhovujúcim spôsobom v osobitne vyčlenených častiach prevádzky, resp. aspoň na vyčlenenej pracovnej ploche.

Program Školské ovocie realizuje v regióne RÚVZ Nitra 97 MŠ, 58 ZŠ, 3 SŠ, 1 iné zariadenie. Celkový počet škôl a školských zariadení zapojených do programu školské ovocie je 159 a celkový počet zapojených žiakov je 14577.

2.2 Zhodnotenie stavu pieskovísk

Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností pri čistení a udržiavaní pieskovísk určených na hranie detí vo vonkajších plochách materských škôl podľa požiadaviek § 24 ods. 5 písm. c) zák. 355/2007 Z. z. a vyhl. MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. ŠZD bol spojený s odbermi vzoriek piesku na laboratórnu analýzu vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku.

V mesiacoch jún až september 2023 boli vykonané zamestnankyňami RÚVZ v Nitre odbery spolu 19 vzoriek piesku na laboratórnu analýzu. Z uvedeného počtu 5 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy v ukazovateľoch Termotolerantné koliformné baktérie a Fekálne streptokoky.

Prevádzkovatelia vykonali nápravné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality piesku. Ostatní prevádzkovatelia pieskovísk pri predškolských zariadeniach zabezpečujú pravidelné čistenie, prekopávanie, prehrabávanie a polievanie pieskovísk pitnou vodou v súlade s platnou legislatívou. O čistení a udržiavaní pieskovísk sa viedli požadované záznamy. Vonkajšie plochy určené na telovýchovu a šport, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vybavenia predškolských zariadení boli vybudované komplexne, oplotené, vybavené viacerými zariadeniami a pohybovými prvkami určenými na kolektívne využitie na detských ihriskách.

Tab.: Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2023

| Miesto odberu | Celkový počet vyšetrených vzoriek | | Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné: | | | | | |
|---------------|-----------------------------------|----------|--|----------|---------------------|----------|---|----------|
| | | | Termotolerantné koliformné baktérie | | Fekálne streptokoky | | Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy) | |
| Okres | MŠ | OV | MŠ | OV | MŠ | OV | MŠ | OV |
| Nitra | 6 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Šaľa | 8 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 5 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU | 19 | 0 | 3 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 |

MŠ – materská škola, OV – občianska vybavenosť

Tab.: Prehľad vyšetrených pieskovísk v roku 2023

| Miesto odberu | Celkový počet vyšetrených vzoriek | Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť: | | |
|---|-----------------------------------|--|---------------------|---|
| | | Termotolerantné koliformné baktérie | Fekálne streptokoky | Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy) |
| Materská škola, Štefánikova tr. 128, 949 01 Nitra | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, 951 33 Hájske č. 67 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, 951 82 Veľké Vozokany 207 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Detské zariadenie Viktorka, Hviezdoslavova 875/78, 953 01 Zlaté Moravce | 2 | 1 | 0 | 0 |
| Materská škola, Kalinčiaková 12, 953 01 Zlaté Moravce | 1 | 1 | 0 | 0 |
| Materská škola, Óvoda, 925 91 Kráľová nad Váhom 237 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Okružná 1, 949 01 Nitra | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, P.J. Šafárika č. 394/2, 927 00 Šaľa | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Štúrova 15, 953 01 Zlaté Moravce | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola Čajkovského 3, 949 11 Nitra | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Zvolenského 23, 949 11 Nitra | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Alexyho 26, 949 11 Nitra | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Budovateľská 19, 927 00 Šaľa | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Bernoláková 1, 927 00 Šaľa | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, Hollého 1850/40, 927 00 Šaľa | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Materská škola, 925 83 Žihárec č. 1 | 1 | 0 | 1 | 0 |
| Materská škola, 951 46 Pohorany-Sokolníky 215 | 1 | 0 | 1 | 0 |
| Materská škola Reformovanej kresťanskej cirkvi s VJM, 925 84 Vlčany 960 | 1 | 1 | 1 | 0 |
| Spolu: | 19 | 3 | 3 | 0 |

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 95 zariadení rýchleho občerstvenia, ktorými sú školské bufety, nápojové a potravinové automaty a ďalšie formy doplnkového stravovania žiakov v školách.

V rámci výkonu ŠZD a ÚKP sme vykonali 9 kontrol školských bufetov, automatov, iných foriem ambulantného predaja zameraných na hygienu a na overovanie zloženia sortimentu z hľadiska výživovej hodnoty a prítomnosti alkoholických, kofeínových, chinínových nápojov a tabakových výrobkov. Prevádzkovateľom odporúčame zaradenie minerálnych vôd, ovocných, zeleninových štiav, mliečnych produktov, ako aj ovocia a zeleniny do sortimentu, ako aj obmedzovanie predaja výrobkov s vysokým obsahom sacharidov. Medzi najčastejšie zisťovanými boli nedostatky v dodržiavaní osobnej hygieny zamestnancov (neúplné, znečistené alebo nevhodné pracovné oblečenie bez pokrývky hlavy, šperky na rukách, nalakované nechty).

Opakovane boli zisťované nedostatky v uskladnení surovín, polotovarov, potravín a pokrmov najmä v chladničkách, chladiacich vitrínach a mrazničkách (nedodržanie podmienok skladovania – chladiaceho, mraziaceho reťazca; spoločné skladovanie potravín a surovín navzájom nezlučiteľných; znečistenie chladničiek a mrazničiek, hermeticky neuzavreté potraviny, otvorené potraviny bez evidencie. Vo viacerých bufetoch neboli zabezpečené požiadavky na ochranu pokrmov pred ich znehodnotením (znečistenie pracovných plôch, prevádzkových a skladových priestorov, nezabezpečená sieťka na oknách, nečistota nádob na uloženie surovín). Zistené bolo aj nedodržiavanie systému HACCP (neoznačené a nevyčlenené pracovné úseky, nedostatky v evidencii teplôt chladiacich zariadení, nedostatky v evidencii o vykonaní sanitácie, chýbala dokumentácia o výrobe dresingu). V niektorých školských bufetoch bolo zistené nezabezpečenie označenia výrobkov (na bagetách, rožkoch, hot-dogoch), vrátane alergénov, AZO farbív, použitia GMO.

Hlavná úloha – Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch. Cieľom projektu je regulovať predaj doplnkových jedál, vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný.

Školské stravovanie plní vo výžive detí mnohé funkcie a jednou z nich je aj výchova k zdraviu podporujúcej výžive. Významným prvkom je existencia zariadení školského stravovania, v ktorých je ponúkaná strava prísne kontrolovaná tak, aby obsahovala jednotlivé zložky a nutrienty podľa odporúčaných výživových dávok pre jednotlivé kategórie stravníkov. Režim stravovania, spôsob prípravy a podávania pokrmov a nápojov v každej školskej jedálni nastavený tak, aby podávaná strava spĺňala nielen všetky kritériá hygienickej bezchybnosti, ale aj pestrej a plnohodnotnej výživy, ktorá je v súlade s aktuálnymi poznatkami zdraviu podporujúcej výživy. Ministerstvo školstva SR vydalo podľa školského zákona Materiálno-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie, ktoré majú záväzný charakter pre všetky zariadenia školského stravovania.

Úplne iná je situácia pri predaji doplnkových jedál v školských bufetoch a školských predajných automatoch. V ich prípade neexistuje taká prísna regulácia predaja a ponuky jedál a nápojov. Preto je cieľom tohto projektu regulovať výkonom štátneho zdravotného dozoru predaj doplnkových jedál a nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný. Ide najmä o zákaz predaja potravín s vysokým obsahom cukrov, nápojov a výrobkov s obsahom alkoholu, kofeínu, chinínu a energetických nápojov. Podľa vyhl. č. 75/2023 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež sa majú v bufetoch a automatoch umiestnených v školách predávať najmä zdravé jedlá a nápoje, ako sú ovocie a zelenina v čerstvom stave, celozrnné výrobky a cereálne výrobky, mlieko a mliečne výrobky so zníženým obsahom tukov a nápoje bez konzervačných prípravkov, pridaného cukru a umelých sladidiel. Rozsah predaja zdravých doplnkových jedál má tvoriť najmenej 50 % z celkového sortimentu ponuky bufetu alebo automatu.

Odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre vykonávali celoročne štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v prevádzkach školských bufetov a automatov. Celkovo bolo vykonaných 31 kontrol v školských bufetoch a potravinových automatoch pri základných a stredných školách.

Najčastejšie zisťované nedostatky sa týkali nedostatkov v systéme správnej výrobnéj praxe (nedostatky v evidencii, nevyužívanie pracovných plôch podľa vyčleneného účelu používania a riziko krížovej a sekundárnej kontaminácie), nedostatky v osobnej hygiene personálu (nevhodné pracovné oblečenie, nezabezpečené osobitné uskladnenie civilného a pracovného oblečenia), nedostatky v strojno-technologickom vybavení (opotrebovaný umývací drez, opotrebované iné vybavenie), nedostatky v úrovni prevádzkovej hygieny (znečistené chladiace a mraziace zariadenia). V niektorých bufetoch chýbali voľne viditeľné

informačné plochy (napr. plagát, nástenka alebo digitálny displej) na podporu zdravého životného štýlu v bufetoch alebo iných formách ambulantného predaja.

Čo sa týka hodnotenia ponúkaného sortimentu (potravín, pokrmov a nápojov) v bufetoch a automatoch zistené bolo nasledovné: Predaj zakázaných výrobkov a nápojov, ktorými sú nealkoholické nápoje s obsahom kofeínu, s taurínom alebo s chinínom, alkoholické nápoje, tabakové výrobky alebo výrobky s obsahom nikotínu, výživové doplnky, ani žiadne potraviny rýchleho občerstvenia v zmysle langoše, chlieb vo vajíčku, praženica, vyprážené jedlá, paštéty alebo hamburgery nebol zistený ani v jednom prípade. Zo zakázaných potravín bol zistený predaj mäsových výrobkov s obsahom mäsa nižším ako 80 % (napr. šunky v bagetách s nižším obsahom mäsa ako 80 %) alebo použitie výrobkov s obsahom majonézy (napr. bagety, ktoré obsahovali majonézy). Ďalej bol zisťovaný aj častý predaj cukroviniek a slaných pochutín (lupienky, kreky, tyčinky) a v niektorých prípadoch ich podiel presahoval 50 % na celkovom sortimente tovaru. Pozitívne sme hodnotili, že v takmer všetkých kontrolovaných bufetoch bolo súčasťou sortimentu čerstvé ovocie (zelenina menej často), celozrnné a cereálne výrobky, stolové a minerálne vody, ovocné a zeleninové šťavy a nektáre. Častejšie v sortimente chýbali mlieko, mliečne výrobky a ich bezlaktózové náhrady. Prevádzkovateľom školských bufetov, v ktorých boli zistené závažnejšie rozpory v sortimente, boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. V bufete boli vykonané v rámci ŠZD následné kontroly, ktorými bolo zistené, že došlo k úprave sortimentu. V jednom školskom bufete bola za zistené nedostatky uložená bloková pokuta v sume 20,- eur podľa § 84 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Na základe poznatkov z výkonu ŠZD v roku 2023 konštatujeme, že v mnohých školských zariadeniach v našom regióne dochádza k postupnému vylepšovaniu stavebno-technického stavu budov na základe realizácie projektov, napr. na rozširovanie kapacít MŠ formou dostavby, prístavby, rekonštrukcie, projektmi na znižovanie energetickej náročnosti budov - rekonštrukcie striech, zateplovania fasád, výmeny okien, rekonštrukcie vykurovania, ale aj projektov na úpravu vnútorných priestorov a rekonštrukcií zariadení osobnej hygieny.

Ešte stále zaznamenávame nedostatky vyplývajúce zo zlého vnútorného vybavenia škôl. Školský nábytok napriek tomu, že je nový, často nevyhovuje telesným rozmerom žiakov, čím nie sú vytvorené podmienky na tvorbu optimálneho pracovného miesta žiakov so zohľadnením telesnej výšky, ale aj fyziologických a somatických odchýlok, príp. porúch zdravotného stavu. Pri výkone dozoru v sledovaných zariadeniach sme zaznamenali ďalší negatívny trend. Nové typy školského nábytku často nezodpovedajú antropometrickým požiadavkám danej kategórie detí. V školách dochádza ku kumulácii ďalších faktorov posilňujúcich statickú a neuropsychickú záťaž detí z vyučovania. Dlhodobu sa zo strany pedagógov podceňuje význam psycho-hygienických zásad pri organizácii vyučovacieho procesu, najmä pri zostavovaní rozvrhov vyučovania, pri organizácii a realizácii prestávkového režimu, ako aj pri zaraďovaní a využívaní hodín telesnej výchovy. Školy prevažne argumentujú nutnosťou zohľadnenia ďalších požiadaviek, ktoré sú prioritnejšie pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu a tvorbe rozvrhov vyučovania.

Školské jedálne postupne obnovujú strojno-technologického vybavenie, ale používajú sa aj zariadenia s opotrebovaným povrchom, vyžadujúce výmenu. Zisťujeme nedostatočné vybavenie stolovým a kuchynským riadom. Naším cieľom je dosahovať postupné vylepšenie vo vybavení v rámci finančných možností jednotlivých zariadení.

V roku 2023 sme pokračovali vo výkone ŠZD nad dodržiavaním požiadaviek na prevádzku pieskovísk, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou detských kolektívnych zariadení len v minimálnom rozsahu. Podrobne popísané v bode 2.2.

V predchádzajúcom roku sme neuskutočnili výkon auditov v zariadeniach spoločného stravovania pri školách.

V rámci kontrolnej činnosti oddelenia – výkonu ŠZD bolo v roku 2023 vykonaných zamestnankyňami oddelenia HDM celkovo 511 kontrol. Najvyšší počet kontrol bol urobený v materských školách – celkovo 109 kontrol a v zariadeniach školského stravovania pri jednotlivých typoch škôl - celkovo 200 kontrol. V zariadeniach spoločného stravovania boli v súvislosti s výkonom ŠZD odobraté vzorky hotových pokrmov na laboratórnu analýzu mikrobiologických ukazovateľov len v súvislosti s mimoriadnymi udalosťami počas epidemického výskytu prenosných ochorení v kolektívnych zariadeniach. Na základných školách bolo vykonaných celkovo 32 kontrol.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 179 vzoriek a vykonaných bolo 81 odberov, z toho 20 vzoriek pitnej vody (20 odberov), 38 vzoriek bazénovej vody (24 odberov), 8 odberov a 42 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 10 odberov a 60 sterov z prostredia a 19 vzoriek piesku (19 odberov).

V roku 2023 bolo prešetrených 22 podnetov na prevádzkovateľov týchto zariadení pre deti a mládež, ktoré sa týkali prevádzky týchto zariadení v rozpore s požiadavkami na ochranu verejného zdravia. Väčšina podnetov nebola opodstatnená.

Na úseku štátneho zdravotného dozoru spracovalo oddelenie HDM podľa § 13 ods. 4 písm. a), b) a d) zákona č. 355/2007 Z. z. 187 rozhodnutí a podľa § 13 ods. 3 písm. b) a c) spolu 32 záväzných stanovísk. Rozhodnutia boli najčastejšie vydávané k opatreniam na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení a k súhlasu na schválenie prevádzkových poriadkov škôl a školských zariadení. Záväzné stanoviská boli najčastejšie vydávané k územným rozhodnutiam k umiestneniu stavieb, ku kolaudačným rozhodnutiam a k zmenám účelu užívania stavieb, najčastejšie na účely budovy pre školstvo, výchovu a vzdelávanie.

Ďalej bolo vydaných podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. 26 rozhodnutí o opatreniach na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení, a to nariadením prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ, ZŠ, gymnáziách a SOŠ, špeciálnych školách na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých. Jedno rozhodnutie o nariadení opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení bolo nariadené z dôvodu zamorenia zariadenia epidemiologicky závažným hmyzom – plošticou posteľnou.

Zamestnankyňami oddelenia HDM boli v roku 2023 v dozorovaných zariadeniach uplatnené nasledovné sankcie: Celkovo bolo uložených 11 blokových pokút v sume 320,- eur uložených priamo na mieste za priestupky podľa § 84 zák. č. 372/1990 Zb. Najčastejšie boli blokové pokuty v skrátenom priestupkovom konaní ukladané personálu v zariadeniach spoločného stravovania za ohrozenie alebo porušenie zdravotnej nezávadnosti požívateľov.

Za iný správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z.z. neboli uložené fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám žiadne pokuty. Boli uložené dva pokyny na odstránenie zistených nedostatkov v rozpore so zák. č. 355/2007 Z.z. v zariadeniach pre deti a mládež, konkrétne v Materskej škole, Bazovského v Nitre kvôli výskytu plesní na stene v jedálni a telocvični a v Reedukačnom centre vo Vrábľoch kvôli nevyhovujúcemu technickému stavu okien na budove školy pri RC, ktorý neumožňoval zabezpečiť požadovanú intenzitu výmeny vzduchu v priestoroch školy.

ŠPECIÁLNA ČASŤ

Región RÚVZ so sídlom v Nitre – okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3)

Vyhodnotením základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky v jednotlivých druhoch zariadení pre deti a mládež v regióne RÚVZ Nitra bolo z celkového počtu 1527 zariadení zaradených 920 zariadení do kategórie A (60,05 %) a do kategórie B 561 prevádzok (36,95 %). Do kategórie C, teda medzi zariadenia, v ktorých sa vyskytujú nedostatky, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí, bolo zaradených 46 budovách. V kategórii C sú ďalej zaradené 3 ZŠ (2,75 %), väčšinou sú umiestnené v neúčelových priestoroch – ZŠ Jelšovce; ZŠ s MŠ Novozámocká 129, Nitra; ZŠ s VJM Tešedíkovo zariadení (3,00 %). V kategórii C je 8 materských škôl (4,82 %): Dolné Obdokovce; Jelšovce; Lúčnica nad Žitavou; Žikava; Nitra – Staromlynská; Nitra – Vansovej; Zlaté Moravce – Slniečná; MŠ s VJM Tešedíkovo. Všetky tieto materské školy sú umiestnené v neúčelových adaptovaných budovách alebo v budovách zhotovených zo stavebných konštrukcií po dobe životnosti. Na základe viacerých, resp. opakovaných stavebno-technických nedostatkov boli do kategórie C zaradené školské jedálne a výdajné ŠJ v počte 11. V kategórii C sú zaradené aj dve ubytovacie zariadenia pri špeciálnych výchovných zariadeniach – Liečebno-výchovné sanatórium v Poľnom Kesove a Reedukačné centrum pre chlapcov vo Vrábľoch.

1.1 Prevádzkarne do 6 rokov veku

Zaradili sme sem súkromné a štátne detské jasle, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku a zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ktoré sú zariadeniami pre deti podľa § 24 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z. z.

Podľa zákona o sociálnych službách, ktorým sa nepriamo zmenil zákon č. 355/2007 Z. z. Zmena nastala v § 24 v základnej definícii zariadení pre deti a mládež, na základe ktorej sú za zariadenia pre deti považované všetky zariadenia, ktoré poskytujú akúkoľvek formu pravidelnej a systematickej starostlivosti o deti bez ohľadu na to, či je prevádzkovateľom zariadenia fyzická osoba – podnikateľ, právnická osoba (vrátane neziskových organizácií a občianskych združení) alebo či je zariadenie štátne zaradené v sieti škôl a školských zariadení, súkromné alebo registrované ako sociálna služba.

V roku 2023 bol celkový počet prevádzkarní starostlivosti pre deti do 6 rokov veku 15, z toho 12 bolo neštátnych zariadení, 3 zariadenia sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí. V Nitre sú zriadené 2 Mestské detské jasle v rámci bývalých priestorov jaslí na ulici Bazovského a Okánika. Mestské jasle sú prevádzkované aj v meste Šaľa na Okružnej ul. Súkromné jasle sú zriadené na adrese: Jasle Ja-Ja (zmena prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzkovania), Nitrianska 34, Nitra; Detské Montessorri centrum v Nitre na Kalvárii; detské jasle Smejko, Široká ul. 105/4, Horné Krškany; detské zariadenie Little Bunnies, Pánska dolina, Nitra; jasle a materská škola Detský svet M.M. na Feketeházyho ul. v Šali; jasle Anjelik na Hlbokej ul. v Šali. Ďalšími zariadeniami poskytujúcimi starostlivosť pre deti najútlejšieho veku sú zariadenia prevádzkované neziskovými organizáciami: Detské zariadenie Viktorka; jasle prevádzkované n.o. Societa vo Vrábľoch; jasle Srdiečko na Palárikovej ul. v Šali; detské jasle Drobček ako zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku na Piešťanskej ul. v Nitre, zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku - BAMBI.SK na adrese Ul. Janka Kráľa 25, 949 01 Nitra; zariadenia pre deti od jedného do päť rokov veku dieťaťa na adrese Vodná ul. č. 1128, 949 01 Nitra. V roku 2023 bolo zriadené jedno nové zariadenie: Detské jasle - Účelové zariadenie Živý prameň Žihárec.

1.2 Materské školy

Celkový počet predškolských zariadení v roku 2023 bol 166. V roku 2022 pribudla nová Materská škola s poldennou prevádzkou v obci Malý Lapáš. V roku 2021 pribudla Súkromná materská škola Motýlik v obci Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor. V roku 2020 v okrese Nitra pribudlo 5 nových predškolských zariadení: Súkromná materská škola a jasle vo Veľkom Cetíne, Materská škola Lapášik, Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra na Martinskom vrchu v areáli bývalých kasární pod Zoborom, Materská škola, Na Hôrke 30, Nitra; Moja škôlka, Ul. Sládkovičova 630/8, 953 01 Zlaté Moravce; Súkromná materská škola Baby club, Šaľa, Družstevná.

Z celkového počtu 166 MŠ je 12 materských škôl neštátnych (cirkevná MŠ pri ZŠ s MŠ, Dlhá, Nitra; cirkevná MŠ sv. Anjelov strážcov pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul. v Nitre; cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach; súkromná MŠ ESAM, Štúrova ul., Zlaté Moravce; Súkromná MŠ UNES Javorova ul., Nitra; MŠ pri Detskom zariadení Viktorka, Hviezdoslavova ul., Zlaté Moravce; MŠ pri zariadení Detský svet M.M. Feketeházyho ul., Šaľa; Súkromná jazyková MŠ YES, Žitavská ul., Vrábľa; Súkromná materská škola Cabaj – Čápor, 4108, 951 17 Cabaj – Čápor), cirkevná MŠ Vlčany, Súkromná MŠ Veľký Cetín, Súkromná materská škola Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra.

V roku 2023 zabezpečovalo 8 materských škôl len poldennú starostlivosť (Lúčnica nad Žitavou, Malý Cetín, Malé Vozokany, Veľké Vozokany, Melek, Paňa, Tajná, Vieska nad Žitavou). V MŠ s poldennou prevádzkou fungujú popoludní tzv. zariadenia na opatrovanie detí, ktoré nepatria do siete škôl a školských zariadení a ich prevádzkovateľom sú obce.

Z celkového počtu 166 MŠ je 27 MŠ zriadených v rámci spoločných zariadení – pri ZŠ s MŠ.

Štandard materských škôl z hľadiska stavebno-technického stavu sa v období posledných rokov najvýraznejšie vylepšoval v MŠ v meste Nitra. Na všetkých MŠ boli postupne vymenené okná za plastové, rekonštruuje sa kúrenie, objekty sa zateplujú.

V roku 2023 sa uskutočnili a boli schválené mnohé zmeny v prevádzkovaní viacerých MŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH), jedálni a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby, resp. prístavby na vytvorenie nových priestorov na zvyšovanie kapacít MŠ.

Došlo k zmene prevádzkovateľa Materskej školy na Hospodárskej v Nitre. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku 609/2, 949 76 Nitra, IČO: 00397482 sa stala zriaďovateľom a prevádzkovateľom Súkromnej materskej školy Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Hospodárska 7, Nitra a zariadenia spoločného stravovania - Súkromnej školskej jedálne, Hospodárska 7, Nitra.

Rozšírenie priestorov materskej školy riešili viaceré obce, napr. Lehota, Vinodol, Hájske, Martin nad Žitavou, Lovce, cirkevná MŠ sv. Alžbety v Zlatých Moravciach. V jestvujúcich budovách uvoľnili voľné priestory, zrekonštruovali zariadenia na osobnú hygienu a vytvorili funkčné priestory pre vyšší počet detí. Hlavným zámerom obcí bolo rozšírenie priestorov pre materské školy a tým navýšenie ich kapacít, a to najmä zvýšením počtu detí v jednej triede na max. počet 25 detí a výhľadovo vytvorením dvoch samostatných tried, ktorých kapacita bude určená podľa veľkosti vnútorných priestorov. Nové priestory by boli vytvorené presťahovaním do inej časti budovy.

Skolaudované stavby, prestavby a prístavby boli posudzované rozhodnutia RÚVZ v Nitre na uvedenie priestorov predškolských zariadení do prevádzky alebo na zmeny v ich prevádzkovaní.

Konkrétne boli posudzované odbornými zamestnankyňami odboru hygieny detí a mládeže RÚVZ v Nitre nasledovné zmeny v prevádzkovaní jestvujúcich predškolských zariadení:

- zmena v prevádzkovaní Materskej školy Močenok z dôvodu zmeny priestorového usporiadania a dispozičného členenia jednej triedy z dôvodu zvýšenia celkovej kapacity MŠ,
- v Materskej škole Nová Ves nad Žitavou – zmena v prevádzkovaní z dôvodu uvedenia priestorov tretej triedy do prevádzky a zvýšenia kapacity MŠ,
- Materská škola Tajná – rekonštrukcia priestorov, prístavba jednej triedy, zmena v prevádzkovaní MŠ z uvedených dôvodov,
- Materská škola Veľké Vozokany – zmena v prevádzkovaní MŠ z celodennej na poldennú formu výchovy a starostlivosti, zriadenie opatrovateľskej služby v populudňajších hodinách,
- Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským vo Vlčanoch – vznik nového právneho subjektu, ktorý vznikol rozdelením ZŠ s MŠ s VJM vo Vlčanoch,
- Materská škola vo Vinodole – zmena v prevádzkovaní z dôvodu uvedenia priestorov prístavby pre jednu triedu materskej školy a výdajnú školskú jedáleň do prevádzky,
- Elokované pracovisko ZŠ s MŠ Trnovec nad Váhom, Trnovec nad Váhom 575 – zmena v prevádzkovaní jestvujúcej materskej školy z dôvodu uvedenia prístavby nového pavilónu pre 25 detí do prevádzky,
- Spojená škola katolícka, Farská, Nitra – zmena v prevádzkovaní Materskej školy sv. Anjelov strážcov z dôvodu prestavby a zmeny v priestorovom usporiadaní a dispozičnom členení školy a uvedenia priestorov tretej triedy do prevádzky,
- Základná škola s materskou školou Rišňovce – zmena v prevádzkovaní existujúcej materskej školy z dôvodu uvedenia nového pavilónu pre dve triedy do prevádzky, vrátane uvedenia výdajnej školskej jedálne do prevádzky,
- Materská škola Martin nad Žitavou – zmena v prevádzkovaní MŠ z dôvodu rekonštrukcie priestorov MŠ, zmeny vo funkčnom členení a priestorovom usporiadaní a navýšení kapacity jestvujúcej MŠ,
- Materská škola Veľký Lapáš – zmena v prevádzkovaní jestvujúcej škôlky z dôvodu ukončenia rekonštrukcie ďalšieho pavilónu a uvedenia priestorov pre 3. triedu na 2. NP v západnom krídle školy do prevádzky a zvýšenia kapacity MŠ,
- Materská škola Kalinčiakova Zlaté Moravce – zmena v prevádzkovaní MŠ z dôvodu uvedenia priestorov pre ďalšiu (9.) triedu MŠ do prevádzky v novom samostatnom pavilóne. Zároveň boli v rámci rekonštrukcie vybudované priestory novej výdajnej školskej jedálne s napojením na centrálnu jedáleň spoločnú pre všetky triedy MŠ,
- Materská škola Hollého 1850, Šaľa – zmena v prevádzkovaní z dôvodu uvedenia priestorov výdajnej školskej jedálne do prevádzky,
- Materská škola Mojmírovce – zmena v prevádzkovaní z dôvodu uvedenia priestorov 6. triedy do prevádzky po realizácii zmeín v priestorovom usporiadaní a dispozičnom členení priestorov predškolského zariadenia,
- Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským – Óvoda Žihárec – zmena v prevádzkovaní MŠ z dôvodu uvedenia priestorov prístavby do prevádzky,
- Materská škola Mankovce – zmena v prevádzkovaní z dôvodu čiastočnej rekonštrukcie vnútorných priestorov MŠ, navýšenia kapacity MŠ a komplexnej rekonštrukcie zariadenia školského stravovania – ŠJ pri uvedenej MŠ (najmä kompletná obnova strojno-technologického vybavenia).
- Klub pre ukrajinské deti pri Materskej škole Párovská Nitra – uvedenie zariadenia pre deti a mládež do prevádzky v samostatnej účelovej stavbe, ktorá bola postavená a skolaudovaná na účely budovy pre školstvo,

- Materská škola Čechynce – zmena v prevádzkovaní z dôvodu komplexnej stavebno-technickej rekonštrukcie vnútorných priestorov, zmena dispozičného členenia a priestorového usporiadania MŠ, navýšenie jej kapacity pre dve triedy MŠ.

Súčasťou areálov detských kolektívnych zariadení sú aj vonkajšie telovýchovné plochy: trávnaté plochy, pieskoviská a detské ihriská. Na overenie povinností prevádzkovateľov nad starostlivosťou o čistenie a udržiavanie pieskovísk bol vykonávaný cielený ŠZD spojený s odbermi vzoriek piesku. Celkovo bolo odobratých 19 vzoriek piesku na laboratórnu analýzu. Z uvedeného počtu 5 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy v ukazovateľoch Termotolerantné koliformné baktérie a Fekálne streptokoky.

Materské školy v regióne RÚVZ v školskom roku 2022/2023 navštevovalo 8384 detí, (nárast oproti predchádzajúcemu roku o 154 detí). V období posledných rokov začal počet detí pozvoľne stúpať, pričom medziročný nárast predstavoval max. 100 detí, predtým dochádzalo neustále k poklesu počtu detí. V okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je v predškolských zariadeniach umiestnených 225 detí mladších ako 3 roky a 31 detí vo veku 7 rokov a starších.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v MŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

| Školský rok | Počet detí v MŠ |
|-------------|-----------------|
| 2022/2023 | 8384 |
| 2021/2022 | 8230 |
| 2020/2021 | 8138 |
| 2019/2020 | 7806 |
| 2018/2019 | 7712 |
| 2017/2018 | 9153 |
| 2016/2017 | 7431 |
| 2015/2016 | 7376 |
| 2014/2015 | 7433 |

Úroveň prevádzkovej hygieny priestorov predškolských zariadení je vyhovujúca a celkový hygienický štandard zariadení je i napriek nedostatku finančných prostriedkov primeraný, udržiavaný aj svojpomocne v spolupráci s rodičmi a sponzormi. V posledných rokoch dochádza k postupnému zlepšovaniu stavebno-technických podmienok predškolských zariadení - rekonštrukcie budov, výmena okien, obnova vnútorných priestorov, takisto dochádza aj k zlepšovaniu úrovne vybavenia MŠ hračkami, telovýchovnými pomôckami a k vylepšeniu vonkajších telovýchovných plôch.

1.3 Základné školy

Z celkového počtu 109 základných škôl je 12 neštátnych ZŠ, ktorých zriaďovateľom je cirkev alebo súkromník (občianske združenie). V Nitre sú to ZŠ sv. Marka na Petzwalovej ul., ZŠ sv. Svorada a Benedikta pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul., ZŠ s MŠ sv. Gorazda na Dlhej ulici, Piaristická ZŠ pri Spojenej piaristickej škole sv. Jozefa Kalazanského na Piaristickej ul. v Nitre. Ďalšie cirkevné ZŠ sú vo Vrábľoch ZŠ sv. Vojtecha na Levickej ul., v Zlatých Moravciach ZŠ sv. Don Bosca na ul.1.mája a ZŠ sv. Dominika Savia v Machulinciach. Súkromné základné školy sú Súkromná ZŠ UNES na Javorovej ul. v Nitre, ZŠ Makovičky, Súkromná základná škola Kreatívneho centra na Ovocinárskej v Nitre

a Komunitné vzdelávanie o.z. Pohod'áci v Zlatých Moravciach. Do siete škôl bola zaradená Základná škola ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória Poľný Kesov.

Počet spoločných zariadení ZŠ s MŠ je 27. Spoločné zariadenia vznikajú najmä v menších obciach s negatívnym demografickým trendom s cieľom šetriť peniaze zriaďovateľov. V rámci cirkevných škôl sú zlúčené do spojenej školy viaceré organizačné zložky: materská škola, základná škola a gymnázium (Spojená katolícka škola na Farskej ulici, v rámci ktorej je spojená MŠ sv. anjelov strážcov, ZŠ sv. Svorada a Benedikta a Gymnázium sv. Cyrila a Metoda a MŠ, ZŠ a gymnázium pri Piaristickej spojenej škole). V kategórii spoločných zariadení ZŠ s MŠ sú: ZŠ s MŠ Alekšince, Čakajovce, Čeladice, Golianovo, Jarok, Koliňany, Lukáčovce, Lužianky, Nové Sady, Rišňovce, Rumanová, Svätoplukovo, Sídliisko Lúky Vráble, Žirany, Horná Kráľová, ZŠ s MŠ s VJS a s VJM v Seliciach, Horná ul. v Šali, Bernolákova ul. v Šali, Ul. Pazmáňa v Šali, Horná Kráľová, Trnovec nad Váhom, ZŠ s MŠ s VJS a VJM vo Vlčanoch, Červený Hrádok, Tekovské Nemce.

V regióne RÚVZ so sídlom v Nitre je počet žiakov štátnych, súkromných i cirkevných základných škôl 22165 (pokles oproti predchádzajúcemu roku o 3759 žiakov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

| Školský rok | Počet detí v ZŠ |
|-------------|-----------------|
| 2022/2023 | 22165 |
| 2021/2022 | 25924 |
| 2020/2021 | 20655 |
| 2019/2020 | 20177 |
| 2018/2019 | 19609 |
| 2017/2018 | 19612 |
| 2016/2017 | 19357 |
| 2015/2016 | 17910 |
| 2014/2015 | 18795 |

V poslednom období pribúdajú rekonštrukcie školských zariadení – maľovky, opravy striech, výmeny okien, obnova fasád, ktorými sa vylepšujú životné a pracovné podmienky žiakov vo viacerých ZŠ v regióne.

V roku 2023 sa uskutočnili a boli schválené zmeny v prevádzkovaní viacerých ZŠ z dôvodu ich rekonštrukcií, ktoré zahŕňali zmeny v dispozičnom členení a priestorovom usporiadaní, rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu (ďalej len ZOH), jedální a ďalšie zmeny, ktoré boli realizované formou prestavby. Konkrétne boli posudzované odbornými zamestnankyňami odboru hygieny detí a mládeže RÚVZ v Nitre nasledovné zmeny v prevádzkovaní jestvujúcich základných škôl:

- uvedenie do prevádzky tzv. komunitného vzdelávania detí (domáce vzdelávanie žiakov pre o.z. Pohod'áci v priestoroch Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Zlatých Moravciach,

- uvedenie priestorov Súkromnej základnej školy na Ovocinárskej v Nitre pre Kreativne centrum Bratislava do prevádzky,

- Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským vo Vlčanoch sa rozdelila na dva samostatné subjekty so samostatnou právnou subjektivitou,

- Základná škola Lehota – zmena v prevádzkovaní škola z dôvodu uvedenia priestorov špeciálnej učebne IKT, jedného oddelenia školského klubu detí do prevádzky.

Pri výkone ŠZD v školách neboli zistené závažnejšie nedostatky v úrovni prevádzkovej hygieny, sanitácii priestorov, v režime prevádzky a stravovania, ktoré sa zabezpečujú v súlade so schválenými prevádzkovými poriadkami.

1.4 - 1.5 Gymnaziá, stredné odborné školy, konzervatóriá

Počet gymnázií v roku 2023 bol sedem. V okrese Nitra je naďalej v prevádzke 5 gymnázií, v mestách Zlaté Moravce, Vrábľa a Šaľa sú 3 gymnáziá, zostávajúce 4 gymnáziá sú v meste Nitra. V školskom roku 2022/2023 navštevovalo gymnáziá 3998 študentov (nárast o 998 študentov).

SOŠ je v regióne 23 a konzervatórium je 1, pričom 6 z nich je neštátnych, súkromných. Stredné odborné školy v školskom roku 2022/2023 navštevovalo 7687 žiakov (nárast o 1300).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných žiakov na stredných školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

| Školský rok | Počet žiakov v gymnáziách | Počet žiakov v SOŠ |
|-------------|---------------------------|--------------------|
| 2022/2023 | 3998 | 7687 |
| 2021/2022 | 3000 | 6387 |
| 2020/2021 | 3973 | 7122 |
| 2019/2020 | 3004 | 7925 |
| 2018/2019 | 3025 | 7004 |
| 2017/2018 | 3079 | 8414 |
| 2016/2017 | 3271 | 7361 |
| 2015/2016 | 3043 | 7661 |
| 2014/2015 | 3089 | 7555 |

Medzi spojené školy patrí SŠ na Slančíkovej ulici v Nitre, v rámci ktorej sú zlúčené 4 školy: Hotelová akadémia, SPŠ potravinárska, Stredná športová škola a Gymnázium. V Šali - Veči je Spojená škola, rámci ktorej sú zlúčené: Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Stredná odborná škola technická a Obchodná akadémia.

Do prevádzky boli v roku 2014 uvedené Elokované pracovisko ako súčasť Súkromnej spojenej školy, Sv. Štefana 36, 943 01 Štúrovo, ktorej zriaďovateľom je VSOM, s.r.o. a tiež Elokované pracovisko, Cabajská 6, 949 01 Nitra ako súčasť Súkromného konzervatória, Krčméryho ul., Nitra, ktorého zriaďovateľom je Helena Madariová. Do priestorov Kňazského seminára v Nitre sa presťahovala Súkromná škola umeleckého priemyslu, Nitra. Súkromná stredná odborná škola ANIMUS sa presťahovala z Levickej 40 do nových priestorov do účelových priestorov v budove Agroinštitútu v Nitre z dôvodu klesajúceho počtu študentov. V roku 2023 bolo uvedené do prevádzky Elokované pracovisko Vašinova 124/59, Nitra ako súčasť strednej odbornej školy potravinárskej, Cabajská 6, Nitra v odbore cukrár-pekár v Ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Na viacerých stredných školách sa vydávali záväzné stanoviská k územnému konaniu stavieb multifunkčných ihrísk, niektoré ihriská boli skolaudované a uvedené do prevádzky. Ihriská boli realizované vo vonkajšom športovom areáli škôl. Multifunkčné ihriská boli navrhované a realizované s EPDM športovým povrchom, s oplotením a s malou tribúnkou. Na ihriskách bude možné hrať minifutbal, volejbal, nohejbal, hádzanú, tenis, basketbal.

Súčasťou projektov sú aj atletické dráhy s koncovým povrchom zo striekaného tartanu a doskočisko.

1.6 Jazykové školy

V 31 jazykových školách v regióne RÚVZ Nitra je zriaďovateľom u 29 súkromníkov, občianske združenie a 1 JŠ je štátna.

Ide o zariadenia poskytujúce mimoškolské vzdelávanie detí a žiakov v oblasti cudzích jazykov. Stavebno-technické podmienky priestorov jazykových škôl, ako aj úroveň prevádzky a režim vzdelávania týchto zariadení sú vyhovujúce.

V roku 2023 boli uvedené do prevádzky priestory jednej triedy Jazykovej školy Helen Doron, Sládkovičova 1, Nitra.

1.7 Miesta výkonu praktického vyučovania

Starostlivosť o prácu mladistvých zahŕňa starostlivosť o pracovné podmienky žiakov SŠ v rámci praktického vyučovania. V okrese Nitra sme evidovali v roku 2023 už len jedno stredisko odbornej praxe pri Strednej odbornej škole veterinárnej, Nitra, Drážovská 8/14, ďalej 65 pracovísk praktického vyučovania – dielní, ktoré sú vytvorené v rámci priestorov stredných odborných škôl. V dvoch strediskách odborného vyučovania – cukrárska a pekárska výrobnia pri SOŠ potravinárskej na Cabajskej v Nitre je vykonávaný štátny zdravotný dozor pravidelne, spojený aj s odberom vzoriek vyrábaných cukrárskych a pekárskych výrobkov, ako aj sterov z prostredia na overenie čistoty. V strediskách pre praktické vyučovanie sa spravidla koná skupinový výcvik učňov pod vedením majstrov odborného výcviku, inštruktorov odbornej výchovy alebo individuálna odborná výučba.

Pre zriaďovateľa Deutsch - Slowakische Akademien, a.s., Školská 136/5, 977 01 Brezno, IČO: 47 342 242 bolo uvedené do prevádzky „Centrum odborného vzdelávania a prípravy v oblasti CNC technológií v Nitre“ ako účelová budova pre školstvo a vzdelávanie (SO 01 – dielne praktického vyučovania). Prístavba dielní praktického vyučovania má obdĺžnikový pôdorysný tvar, prízemnou spojovacou chodbou je spojená so stavebným objektom školy, telocvične a šatní, prístavba je dvojpodlažná, strecha je plochá. Na 1 NP. sa nachádzajú prevažne učebne, dve menšie učebne, zariadenia na osobnú hygienu (ďalej len ZOH) pre žiakov, ZOH pre zamestnancov, v blízkosti únikového schodiska sú umiestnené priestory pre technológiu (vykurovanie, VZT, príprava TUV), hlavný vchod do dielní je vedľa únikového schodiska. Na 2. NP sa nachádzajú odborné učebne a dielne, ZOH pre žiakov. V strednom trakte je osvetlenie zabezpečené svetlákmi. Čiastočne hlavná hala a dielňa silnoprúdu sú vysunuté mimo pôdorys prízemnia, čím vznikne krytý podchod. Na plochej streche je umiestnené vzduchotechnické zariadenie.

V roku 2022 bola skolaudovaná rekonštrukcia budovy školy, telocvične a dielní Strednej odbornej školy, Nábřežie mládeže 1, Nitra – budovy na ulici Levická cesta v Nitre s účelom stavby budova pre školstvo, na vzdelávanie a výskum. Predmetom stavby boli fasádne steny a strecha, v súvislosti so zateplovaním došlo k výmene všetkých okenných otvorov a dverných výplní. Zrealizované boli búracie práce, rekonštrukcia strechy, tepelná izolácia, zámočnicke práce, klampiarske práce, bleskozvod, elektroinštalácia, rozvod pre kotolňu, MaR, kúrenie, plynoinštalácia, ZTI. Objekt je využívaný ako budova dielní SOŠ stavebnej pre praktické vyučovanie. V roku 2023 boli priestory uvedené do prevádzky.

V roku 2021 boli komplexne zrekonštruované priestory dielní odborného výcviku pre profesie kaderník, kozmetik, nechťový dizajn Strednej odbornej školy techniky a služieb, Cintorínska 4, Nitra.

Podmienky pre odbornú prax boli vyhovujúce v štátnych zariadeniach i u súkromných podnikateľov.

1.8 Špeciálne školy

Do tejto kategórie zariadení patria školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: MŠ, ZŠ a SŠ pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením, praktické školy, odborné učilištia, školy a triedy pre deti a žiakov s nadaním.

V školskom roku 2022/2023 navštevovalo 1340 žiakov (pokles o 58 žiakov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v špeciálnych školách v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

| Školský rok | Počet detí v ZŠ |
|-------------|-----------------|
| 2022/2023 | 1340 |
| 2021/2022 | 1398 |
| 2020/2021 | 1395 |
| 2019/2020 | 1168 |
| 2018/2019 | 1383 |
| 2017/2018 | 1372 |
| 2016/2017 | 1428 |
| 2015/2016 | 1465 |
| 2014/2015 | 1459 |

V pôsobnosti RÚVZ Nitra bolo 38 škôl pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Z toho je 4 MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením, 3 špeciálne integrované triedy pri bežných MŠ pre deti so zrakovým postihnutím a so syndrómom autizmu a 1 MŠ pri zdravotníckom zariadení. V roku 2014 bola uvedená do prevádzky 1 špeciálna MŠ pri Spojenej škole, Ul. Janka Kráľa v Zlatých Moravciach pre deti s mentálnym postihnutím a syndrómom autizmu alebo s inou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím (variant C). V Zlatých Moravciach na Slnecnej ul. boli uvedené do prevádzky 2 triedy elokovaného pracoviska Spojenej školy, Ul. Janka Kráľa. Elokované pracovisko je umiestnené v účelových priestoroch budovy pre školstvo. V roku 2017 bola uvedená do prevádzky špeciálna materská škola pri Spojenej škole na Červeňovej ul. v Nitre ako jej ďalšia organizačná zložka. V roku 2019 bola schválená zmena v prevádzkovaní uvedenej materskej školy z dôvodu vytvorenia ďalšej triedy. Zariadenie je určené pre deti s poruchami autistického spektra. V roku 2022 sa opakovane navyšovala kapacita uvedenej MŠ z dôvodu vytvorenia tretej triedy. V roku 2019 bola tiež schválená a uvedená do prevádzky Špeciálna MŠ, Kollárova 4 v Nitre pre deti so zdravotným znevýhodnením ako Elokované pracovisko Spojenej školy na Mudroňovej ul. v Nitre. Uvedené zariadenia navštevuje 115 detí predškolského veku.

ZŠ pre žiakov so zdravotným znevýhodnením je v regióne 9 a 15 tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením integrovaných v rámci ZŠ. Špeciálne ZŠ navštevujú žiaci s mentálnym, telesným postihnutím, syndrómom autizmu, s narušenou komunikáciou, s vývinovými poruchami správania a 1 ŠZŠ je pri zdravotníckom zariadení. 3 ZŠ pre žiakov so ZN sú internátne. Uvedené zariadenia navštevujú deti mladšieho a staršieho školského veku.

Pre stredoškolských študentov so zdravotným znevýhodnením funguje SOŠ pri RC v Zlatých Moravciach. Vykonávame ŠZD aj v 2 praktických školách (Červeňova, Nitra; Janka Kráľka, Zlaté Moravce) a v 2 OU internátnych (Mojmírovce a Nová Ves nad Žitavou). Praktická škola pri ZŠ Krátka, Šaľa bola zrušená.

Uvedené do prevádzky v roku 2022 boli priestory elokovaného pracoviska Spojenej školy internátnej, Červeňova, Nitra v obci Vinodol a schválená bola zmena v prevádzkovaní Špeciálnej základnej školy na Mudroňovej ul. v Nitre z dôvodu uvedenia Výdajnej školskej jedálne pri škole do prevádzky.

V roku 2023 bola schválená zmena v prevádzkovaní Spojenej školy internátnej, Červeňova ul., Nitra, ktoré spočívali v uvedení Elokovaného pracoviska, Pri Kaštieli 1, Nitra – Kynek v priestoroch Liečebno-výchovného sanatória do prevádzky. V samostatnej budove LVS boli uvedené do prevádzky priestory pre dve triedy pre deti s pervazívnymi vývinovými poruchami.

Ďalej bola v roku 2023 rozhodnutím schválená aj zmena v prevádzkovaní Spojenej školy na Mudroňovej ul. v Nitre, ktorá spočívala v uvedení Výdajnej školskej jedálne na Kollárovej 4 v Nitre do prevádzky. Uvedené riešenie škola navrhla z dôvodu problematického presunu detí s ťažkým zdravotným znevýhodnením do výdajne stravy na Mudroňovej ul. Ďalej boli pre uvedené špeciálnu základnú školu schválené aj ďalšie zmeny v priestorovom usporiadaní a funkčnom členení EP na Kollárovej ul. v Nitre (triedy pre deti s pervazívnymi vývinovými poruchami, najmä poruchy autistického spektra). V okrese Šaľa bola kladne posúdená zmena v Špeciálnej základnej škole na Krátkej ul. v Šali z dôvodu využitia miestnosti špeciálno-pedagogického poradenstva na IKT (počítačovú) učebňu a miestnosti špeciálneho poradenstva na učebňu.

1.9 Fakulty VŠ

V roku 2023 poskytovali vysokoškolské vzdelávanie v našom regióne 3 verejné vysoké školy (SPU, UKF a Bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského). Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave prevádzkuje Informačno-Konzultačné stredisko v priestoroch Základnej školy na Robotníckej ul. v Zlatých Moravciach.

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre bolo v akademickom roku 2022/2023 celkovo 5303 študentov. Na UKF môžu študenti absolvovať štúdium na 5 fakultách: na Fakulte prírodných vied, na Fakulte stredoeurópskych štúdií, na Filozofickej fakulte, na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva a na Pedagogickej fakulte. V predchádzajúcich rokoch bola ukončená rekonštrukcia priestorov Poradenského centra UKF v Nitre na Dražovskej ceste v Nitre. Priestory sa nachádzajú na 1. NP budovy internátu Zobor, tvorí ich veľká konferenčná sála, administratívne priestory, zasadačky. Tiež bola ukončená stavba novej budovy laboratórií UKF na Tr. A. Hlinku v Nitre. Budova je trojpodlažná, zahŕňa priestory skladov chemických látok a prípravkov, vrátane priestorov na ich bezpečnú likvidáciu, priestory laboratórií, kryokomoru, mikroCT, ďalšie najmodernejšie technológie. V budove sú aj učebne pre študentov.

V rámci denného štúdia na SPU v Nitre študuje 3576. Na SPU môžu študenti absolvovať VŠ štúdium na týchto 6 fakultách: Fakulta biotechnológie a potravinárstva, Fakulta ekonomiky a manažmentu, Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov, Technická fakulta, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva a Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja. Z významných stavieb je dôležité uviesť uvedenie priestorov Výskumného centra Agrobiotech – komplexného inovačného a kompetenčného centra SPU v Nitre do prevádzky. Agrobiotech je umiestnený v priestoroch komplexne zrekonštruovaných pavilónov M a Q. Centrum pozostáva z viac ako 30 laboratórií, vybavených najmodernejšími technológiami.

SPU riešila stavbu „Potravínový inkubátor – Katedra hygieny a bezpečnosti potravín SPU v Nitre“, ktorá bude slúžiť na výskumné účely SPU a nachádza sa v areáli SPU v Nitre. Projekt rieši stavebné úpravy vo vnútri existujúceho objektu.

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov UKF

| Akademický rok | Počet študentov UKF |
|----------------|---------------------|
| 2022/2023 | 5303 |
| 2021/2022 | 5295 |
| 2020/2021 | 5298 |
| 2019/2020 | 5317 |
| 2018/2019 | 5367 |
| 2017/2018 | 5459 |
| 2016/2017 | 5595 |
| 2015/2016 | 6363 |
| 2014/2015 | 6767 |

Tab.: Vývoj počtu zapísaných študentov SPU

| Akademický rok | Počet študentov SPU |
|----------------|---------------------|
| 2022/2023 | 3576 |
| 2021/2022 | 4005 |
| 2020/2021 | 4006 |
| 2019/2020 | 4458 |
| 2018/2019 | 4772 |
| 2017/2018 | 5114 |
| 2016/2017 | 5395 |
| 2015/2016 | 6176 |
| 2014/2015 | 6372 |

Bohosloveckú fakultu UK v Nitre na Samovej ulici v roku 2022/2023 navštevovalo 52 študentov (predchádzajúci rok 2021/2022 - 48 študentov). V roku 2019/2020 navštevovalo v dennej forme 110 študentov, pričom nárast študentov bol spôsobený presťahovaním študentov zo seminára v Badíne.

Všetky vysoké školy navštevovalo spolu v dennom štúdiu 9348 študentov. V období posledných rokov dochádza k výraznejšiemu poklesu vysokoškolských študentov.

Prevádzkovanie vysunutých fakúlt súkromných vysokých škôl na území okresu Šaľa nebolo oznámené orgánu na ochranu verejného zdravia ľudí.

1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania, základné umelecké školy

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme spolu 149 zariadení a prevádzok mimoškolskej výchovy a vzdelávania, ktorými sú základné umelecké školy, centrá voľného času, školské kluby detí.

V regióne dozorujeme 17 ZUŠ, z ktorých 6 je štátnych, 11 je neštátnych. Takmer všetky tieto ZUŠ sú umiestnené v účelových adaptovaných priestoroch v rámci samostatných budov alebo v jestvujúcich priestoroch základných škôl. ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre je presťahovaná do kompletne zrekonštruovaných priestorov bývalej ZŠ na Vajanského ulici v Nitre.

Školské kluby patria medzi školské výchovno-vzdelávacie zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. V školskom roku 2022/2023 bolo v regióne RÚVZ Nitra 112 školských klubov pri ZŠ. Nenastala zmena vo vybavení školských klubov. Vo väčšine škôl svoju činnosť vykonávajú školské kluby v klasických učebniach, ktoré sú v rámci priestorových možností prispôsobené potrebám a náplni činností, ktoré sa v nich vykonávajú. Vylepšenia týchto priestorov (maľovky, údržba) sa vykonáva súčasne s vylepšovaním vnútorných priestorov škôl.

Zariadenia pre voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže sú školskými výchovno-vzdelávacími zariadeniami podľa § 113 zák. č. 245/2008 Z. z., sú to centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti. Dozor vykonávame v 10 CVC. CVC Domino je v kompletne zrekonštruovanej historickej budove v centre mesta Nitra.

V roku 2023 bola uvedená do prevádzky pre Artovňa, o.z. Kreatívna dielňa pre deti a mládež – zariadenie na mimoškolskú vzdelávaciu činnosť na adrese Duklianska 2/B, Zlaté Moravce. Ďalej bolo uvedené do prevádzky Elokované pracovisko ZUŠ Evy Pacovskej v priestore Kultúrneho domu Lehota 72 ako súčasť Súkromnej ZUŠ v Nových Sadoch, rovnako aj EP uvedenej ZUŠ v priestoroch ZŠ Topoľčianky. V školskom klube detí pri ZŠ Lehota bola schválená zmena v prevádzkovaní Základnej školy Lehota v priestoroch tzv. domčeka – ZŠ Lehota 145.

1.11 Ubytovacie zariadenia

Celkový počet školských internátov pri SŠ využívaných na ubytovanie stredoškolských študentov je 9, pri gymnáziách 2 (Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre a EP v Kňazskom seminári na Samovej v Nitre), pri SOŠ 7 (Súkromná SOŠ Dolné Obdokovce; SOŠ potravinárska, Cabajská 6 a Cabajská 10, Nitra; SOŠ veterinárna, Drážovská, Nitra; SOŠ, Kráľovská, Šaľa; Spojená škola, Slančíkovej, Nitra; Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Novozámocká 220). Študentských domovov pre VŠ študentov v roku 2023 bolo 7. Ubytovacích zariadení pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: pri špeciálnych ZŠ internátnych (Spojená škola internátna Červeňova v Nitre; LVS Poľný Kesov; LVS Nitra – Kynek; RC Vráble; RC Zlaté Moravce), pri špeciálnych stredných školách (OUI Nová Ves nad Žitavou, OUI Mojmírovce, RC Zlaté Moravce) a ubytovacie zariadenie pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež (RC v Zlatých Moravciach – zariadenie pre matky s deťmi).

V študentských domovoch pri SŠ bolo ubytovaných 1165 (oproti predchádzajúcemu roku menej o 31 študentov), percento vyťaženia v ŠD pri gymnáziách je 112,26 %, pri stredných školách je percento vyťaženia 91,83 %. Aj na základe výkonu ŠZD v ubytovacích zariadeniach vykonaných v predchádzajúcich rokoch bola znížená kapacita v niektorých stredoškolských internátoch, čím došlo k výraznému zlepšeniu podmienok ubytovaných študentov a k zníženiu percenta vyťaženia ŠD. Problém s prekračovaním kapacity je zaznamenávame na Spojenej katolíckej škole

V študentských domovoch pri VŠ bolo ubytovaných 3188 študentov (oproti predchádzajúcemu roku viac o 845 študentov), percento vyťaženia je 78,93 %. Študentské domovy: ŠD Akademická, Nitra; ŠD Antona Bernoláka a ŠD pri Kňazskom seminári sú vo vyhovujúcom technickom stave a spĺňajú hygienické požiadavky. ŠD Pribina, ktorý patrí SPU v Nitre nebol zatiaľ vyradený zo siete školských zariadení, ale dlhodobo sa pre nevyhovujúci

stavebno-technický stav nevyužíva na ubytovanie študentov. ŠD Poľnohospodár už nie je ubytovacím zariadením SPU a bol vyradený zo siete školských zariadení. ŠD Mladosť zabezpečil zateplenie budovy, novú vonkajšiu omietku na budove, ďalej rekonštrukciu kúrenia v časti „ležiak“ a v roku 2014 bola ukončená rekonštrukcia v časti „vežiak“. V roku 2018 a 2019 pokračovala rekonštrukcia izieb na 3. NP a 2. NP v časti ležiak, ktorá zahŕňala rekonštrukciu elektroinštalácií, kompletnú výmenu nábytkov v izbách, výmenu podláh v spoločných priestoroch chodieb, obnovu spoločných priestorov. V roku 2021 bola ukončená rekonštrukcia poslednej časti internátu – 1. NP.

V roku 2022 bola ukončená rekonštrukcia stavby „Študentský domov Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre Brezový Háj“. V roku 2019 – 2021 sa uskutočnila rekonštrukcia budovy, uskutočnili sa stavebné a udržiavacie práce vnútorných priestorov, zateplenie obvodového plášťa a strešných konštrukcií. ŠD Brezový háj bol modernizovaný a prestavaný. Komplex internátnych objektov je členený na hospodársky a ubytovací blok, ktoré sú vzájomne prepojené v interiérovej časti cez vstupnú halu. Objekty sa nachádzajú v obytnej zóne mesta Nitra. Dispozičné riešenie objektu SO-01 zachováva priestor jedálne s kapacitou 224 miest pri stoloch, výdajný priestor jedál a priestory kuchyne. Na 1.PP sa nachádza miestnosť vzduchotechnickej technológie, kotolňa, tri klubovne so zázemím, sklad, zariadenia osobnej hygieny pre mužov a pre ženy, miestnosť pre upratovačku, dielne údržby, šatne údržby so ZOH, garáže, sklad na čistú bielizeň, výdaj čistej bielizne, sklad špinavej bielizne, sklad inventára, zázemie bufetu – 2 sklady, šatňa a ZOH pre pracovníkov bufetu. Dispozičné riešenie objektu SO-02 – ubytovacia časť je riešené ako internátne ubytovanie doktorandov na 1.PP a ubytovanie študentov na 1.NP až 8.NP.

V roku 2023 bola ukončená rekonštrukcia ŠD Antona Bernoláka, časť AB. Skolaudovaná bola stavba Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre s názvom „Zníženie energetickej náročnosti a rekonštrukcia objektov ubytovacieho a stravovacieho zariadenia – ŠD Antona Bernoláka v Nitre“. Na objektoch boli vykonané zateplenie z kontaktného zatepl'ovacieho systému, namontované nové výplne otvorov, boli vytvorené nové vrstvy jednoplášťových striech. Ďalej bol obnovený obklad šikmých strešných rovín krytinou z titánzinkového plechu, vytvoril sa nový tvar schodiska s priestormi na oddych, do priestoru boli zakomponované kvetináče, zrealizované boli nové dlažby schodiska. Zrealizovaný bol manzardový obklad atiky. Rekonštrukcia vykurovacieho systému - boli osadené nové telesá s vysoko odporovými radiátorovými termostatickými regulačnými ventilmi a termostatickými hlaviciami. V rámci núteného vetrania bolo zrealizované vzduchotechnické zariadenie č. 1 – teplovzdušné vetranie jedálne a výdaja stravy, zariadenie č. 2 – teplovzdušné vetranie viacúčelovej sály. Na upravený základ sa osadili nové klimatizačné jednotky s rovnakým množstvom vzduchu doplnené o výmenník chladenia s tepelným čerpadlom, osadené na streche vedľa jednotky. Jednotky v letnom období budú privádzaný vonkajší vzduch aj dochladzovať podľa potreby.

V ubytovacích zariadeniach pri školách pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bolo ubytovaných 144 ubytovaných, percento vyťažnosti je 71,64 %.

Problém s prekračovaním kapacity je v Študentskom domove pri Spojenej katolíckej škole na Farskej ul. v Nitre. Čiastočne bol problém odstránený po vytvorení nových ubytovacích priestorov v rámci ubytovacích priestorov v Kňazskom seminári na Samovej ul. v Nitre. V súčasnom období dochádza opätovne k prekračovaniu ubytovacích kapacít ŠD na Farskej ul. v Nitre.

Súkromnej strednej odbornej škole polytechnickej DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, IČO: 42114985 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov Súkromného školského internátu DSA, Novozámocká 220, 949 05 Nitra, ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej DSA, Novozámocká 220, Nitra rozšírením jeho priestorov o ďalšie NP.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zariadenia sociálnych služieb sú zariadenia podľa zák. č. 448/1991 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. ŠZD vykonávame v týchto zariadeniach: DSS a Domov pre mladých dospelých Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku, DSS Kreatív Klasov, DSS Šaľa.

V DSS Močenok je poskytovaná celoročná starostlivosť pre mladých mužov bez rodinného zázemia, ktorí ukončili ústavnú výchovu v detských domovoch v 18. roku veku, ako aj deťom do 18. rokov. V DSS Klasov je poskytovaná celoročná starostlivosť pre deti a dospelých s rôzne ťažkými formami telesného a mentálneho postihnutia. Súčasťou DSS je aj chránené bývanie pre klientov. V týchto zariadeniach sa priebežne vylepšujú prevádzkové podmienky postupnou rekonštrukciou priestorov, výmenou okien, dverí, vybudovaním vonkajšieho areálu. Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých s denným pobytom je v prevádzke na Okružnej v Šali.

Medzi zariadenia s dlhodobou starostlivosťou patria aj zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately v zmysle § 45 zák. č. 305/2005 Z.z.- detské domovy a krízové strediská. V pôsobnosti RÚVZ Nitra sú to centrá pre deti a rodiny: CDR Žitavce - detský domov rodinného, CDR Koliňany - detský domov rodinného typu, CDR Nitra, Dlhá - detský domov rodinného typu a CDR sv. Lujzy, Samova ul., Nitra - detský domov rodinného typu, CDR Komunita Kráľovnej pokoja Močenok - detský domov rodinného typu. CDR Žitavce - detský domov rodinného typu má vytvorených 6 samostatných usporiadaných skupín. Tri skupiny sú vo Vrábľoch (Lúčna, Podmájska, 1.mája), 2 skupiny sú vo Vrábľoch – Dyčke, 1 skupina je pre mladých dospelých je tiež vo Vrábľoch. CDR Koliňany - detský domov rodinného typu má vytvorené 3 samostatné usporiadané skupiny (2 na Hlavnej ul., 1 na Čerešňovej ul. v Koliňanoch), plánované je vytvorenie jednej skupiny pre mladých dospelých v Nitre. Pre CDR Koliňany bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov na realizáciu aktivít koordinátorov SRK na Sládkovičovej 3 v Zlatých Moravciach do prevádzky. CDR Nitra, Dlhá - detský domov rodinného typu má vytvorené 2 samostatné usporiadané skupiny, 2 špecializovaných skupiny pre deti so zdravotným znevýhodnením, 1 odľahčovaciu skupinu (pre deti z profesionálnych rodín) a 1 skupinu pre mladých dospelých na adrese Dlhá, Nitra. CDR Dlhá, Nitra má ešte jednu skupinu pre mladých dospelých v Nitre na Zvolenskej ul. CDR sv. Lujzy, Samova ul., Nitra - detský domov rodinného typu pre jednu samostatnú usporiadanú skupinu v priestoroch Diecéznej charity na Samovej ul. v Nitre. CDR Komunita Kráľovnej pokoja Močenok - detský domov rodinného typu má dve samostatné usporiadané skupiny na Nitrianskej ul. v Šali a na Ul. Dekana Dúbravického v Močenku, dve skupiny pre mladých dospelých (na Nitrianskej ul. v Šali).

Medzi krízové strediská patria Detské krízové centrá n.o. Slniečko v Nitrianskych Hrnčiarovciach a Štitároch, KS Effeta pre ľudí s postihnutím sluchu v Nitre na Samovej, KS v Šali, Komunitné centrum o.z. Maják v Zlatých Moravciach. Zariadenie núdzového bývania na Krčméryho ul. v Nitre (prevádzkovateľom je mesto Nitra), Útulok pre matky s deťmi v Nitre – Krškanoch; Bezpečný ženský domov ako zariadenie sociálnych služieb prevádzkované Centrom Slniečko, n.o.; Úsmev ako dar ako prevádzkovateľ priestorov na poskytovanie sociálnych služieb v budove na Dvorčianskej v Nitre; Centrum Slniečko, n.o. chránená dielňa v priestoroch Kalvárie v Nitre a Poradenské centrum Slniečko v Nitre na Coboriho ul. v Nitre; Nízko prahové denné centrum o.z. YMCA v Nitre v priestoroch budovy bývalej MŠ Na Hôrke v Nitre; Zariadenie sociálnych služieb Lienka pri Klube rodičov autistických detí v Nitre, Vodná 1119/7, Nitra so sídlom na adrese Dvorčianská 63, Nitra –

Dolné Krškany a zariadenia spoločného stravovania - výdajne jedál pri uvedenom zariadení do prevádzky; Služba včasnej intervencie ambulantnou formou v zariadení „Viničky“, Zariadenie sociálnych služieb Nitra. V roku 2019 bol uvedený do prevádzky bol Domov pre mladých dospelých v Horných Krškanoch, ktorý patrí pod Komunitu kráľovnej pokoja v Nitre – priestory pre jednu samostatne usporiadanú skupinu. V roku 2019 boli ďalej uvedené do prevádzky Komunitné centrum na Partizánskej ul. v Šali a Komunitné centrum v budove centra občianskej vybavenosti v Šali, ktorých prevádzkovateľom je o.z. Optima Status. Vo Vlčanoch boli uvedené do prevádzky priestory zariadenia sociálnych služieb – Domov na pol ceste na ubytovanie pre mladých dospelých. Pre Centrum pre deti a rodiny Koliňany boli uvedené do prevádzky priestory na Sládkovičovej 3, Zlaté Moravce a na Coborihu ul. v Nitre na realizáciu aktivít sociálnych pracovníkov a psychológov (vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a/alebo terénnou formou) do prevádzky. Rovnaká služba bola uvedená do prevádzky aj pre CDR Žitavce vo Vrábľoch. V roku 2020 bolo uvedené do prevádzky Komunitné centrum Žikava. V roku 2021 bolo pre mladých dospelých skolaudované ubytovacie zariadenie pri CDR Žitavce.

V roku 2017 bolo vydané rozhodnutie na zmenu v prevádzkovaní Detského domova na Dlhej ul. v Nitre, ktorý sa transformoval na detský domov rodinného typu, bola zrušená centrálna kuchyňa i práčovňa, vytvorené boli priestory pre 4 samostatné skupiny. V roku 2019 boli kompletne zrekonštruované priestory dvoch nadzemných podlaží jedného pavilónu a prispôsobené na ubytovanie detí v samostatných skupinách.

Celkový počet týchto zariadení je 45. Pri výkone ŠZD neboli v týchto zariadeniach zisťované nedostatky v hygienickej úrovni. Všetky zariadenia vykazujú primeraný hygienický štandard z hľadiska stavebno-technických podmienok i úrovne prevádzky v sledovaných ukazovateľoch. Podľa potreby sa vykonávajú maľovky, údržby, opravy, výmeny poškodených zariadení a obnova vnútorného vybavenia.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenia

Špeciálne výchovné zariadenia v zmysle § 113 zák. č. 245/2008 Z. z. ako zariadenia s dlhodobou starostlivosťou sú v našom regióne: Reedukačné centrum v Zlatých Moravciach, RC Vrábľa, LVS Poľný Kesov a LVS Nitra – Kynek. RC v ZM má nasledovné organizačné zložky: Reedukačný detský domov, Reedukačný domov mládeže a Zariadenie pre matky s deťmi. Pri zariadení pre matky s deťmi funguje aj 1 oddelenie jasli. Zriaďovateľom týchto zariadení je Regionálny úrad školskej správy.

Reedukačné centrum Zlaté Moravce: RÚVZ v Nitre bol dňa 11.04.2023 doručený podnet Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len GP SR), netrestného odboru, Štúrova 2, 812 85 Bratislava listom č. VI/3 Gc 131/23/1000-2 zo dňa 06.04.2023. GP SR vykonala dňa 16.03.2023 v priestoroch Reedukačného centra na Prílepskej 6 v Zlatých Moravciach, IČO: 00163295 (ďalej len RC ZM) previerku s poukazom na § 18 zák. č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Touto previerkou bolo zistené, že priestory RC, najmä zariadení na osobnú hygienu, niektorých spoločných priestorov a izieb ubytovaných dievčat nespĺňajú všetky požiadavky určené vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z. Komplexnou prehliadkou GP SR v zariadení bolo zistené, že na viacerých miestach v priestoroch RC sú viditeľné stopy po plesniach a zatečení. Ďalšie nedostatky sa týkali materiálno-technického vybavenia RC nezodpovedajúceho požiadavkám § 11 ods. 3 vyhl. č. 259/2008 Z.z.

Odborné zamestnankyne RÚVZ so sídlom v Nitre vykonali za prítomnosti GP SR dňa 20.04.2023 štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) podľa § 54 zák. č. 355/2007 Z.z. v RC, konkrétne v priestoroch: RC1 – oddelenie pre deti od 15 rokov veku, RC3 – oddelenie pre deti do 15 rokov veku, Školská jedáleň, Základná škola, Stredná odborná škola, vrátane

dielni, telocvična a telovýchovný trakt, zdravotnícky úsek a centrálna pracovňa. Dňa 05.05.2023 bol vykonaný opakovaný ŠZD za prítomnosti GP SR vo vybraných priestoroch RC (časť zdravotnícky úsek) a komplexný ŠZD v priestoroch RC2 – Zariadenie pre matky s deťmi na Štúrovej ul. 13 v Zlatých Moravciach (ďalej len RC2).

Zároveň sa dňa 05.05.2023 uskutočnilo ústne prerokovanie skutočností zistených prokurátorskou previerkou dňa 16.03.2023 a štátnym zdravotným dozorom dňa 20.04.2023, vrátane vyhodnotenia výsledkov laboratórnych vyšetrení vzoriek odobratých z vnútorného prostredia RC. Štatutárnemu zástupcovi RC bola uložená povinnosť oznámiť záväzné termíny odstránenia všetkých zistených nedostatkov.

Predchádzajúci ŠZD bol zamestnancami RÚVZ v Nitre v tomto zariadení špeciálnej výchovnej starostlivosti vykonaný v dňoch 21.05.2014, dňa 09.03.2015, dňa 18.03.2015, dňa 26.06.2018. Zo výkonu ŠZD vyplynuli prevádzkovateľovi RC nápravné opatrenia. Kontrola ich plnenia sa uskutočnila dňa 20.04.2023 vo všetkých priestoroch RC na Prílepskej 6 v Zlatých Moravciach a dňa 05.05.2023 v RC2 na Štúrovej 13 v Zlatých Moravciach.

Zistené nedostatky, uložené nápravné opatrenia a termíny budú popísané postupne v jednotlivých bodoch:

1. RÚVZ v Nitre už pri predchádzajúcich výkonoch ŠZD v roku 2014, 2015 zistil nedostatky v režime vetrania v ubytovacích priestoroch RC1, RC3, v ZŠ a SOŠ. Nedostatky sa začali objavovať po osadení nových plastových okien na RC medzi rokmi 2014/2015. Po výmene okien na RC bol zavedený nový systém režimového vetrania. RC odôvodňovalo uvedené ako nevyhnutné bezpečnostné opatrenie.

Dňa 20.04.2023 výkonom ŠZD boli tiež zistené plesne na viacerých miestach stien, stropov v ZOH – v záchodoch, v umyvárňach, v miestnosti na dočasnú izoláciu dievčat, ale aj v niektorých ďalších priestoroch na ubytovanie (klubovňa, chodba). Zistené boli makroskopicky viditeľné plesne, poškodené omietky v dôsledku nadmernej vlhkosti, pravdepodobne presakujúcej z poškodených vodovodných, príp. kanalizačných rozvodov. Nedostatky boli zistené aj v režime vetrania a nezabezpečenia adekvátnej výmeny vzduchu na základe prirodzeného vetrania, nakoľko na takmer všetkých oknách v rámci budovy neboli nainštalované kľučky, čo neumožňuje pravidelné vetranie a požadovanú výmenu vzduchu vo vnútornom prostredí budovy. Ďalej bolo zistené, že v rámci RC upratovanie zabezpečujú 2 osoby, ktoré pracujú aj v pracovni. Ubytovacie priestory si upratujú samotné dievčatá denne, vrátane ZOH, telocvične a vo výnimočných prípadoch upratujú aj učebne v priestoroch školy (v prípade neprítomnosti upratovačky). Výkonom ŠZD bolo zistené, že dievčatá vykonávajú aj dezinfekciu v ZOH pod dohľadom vychovávateľov.

V dňoch 16.03.2023, 20.04.2023 a 05.05.2023 sa uskutočnili celkovo tri kontroly. Pri poslednej kontrole dňa 05.05.2023, kedy sa zároveň uskutočnilo aj ústne prerokovanie bolo zistené, že prevádzkovateľ RC v časovom období 16.03.2023 - 05.05.2023 zabezpečil iba minimálne a nedostatočné nápravné opatrenia na odstránenie plesní, vlhkosti a poškodených omietok na stenách a stropoch vo vnútorných priestoroch RC. Uvedené preukázali aj výsledky laboratórnych vyšetrení zo dňa 20.04.2023. Plesne boli masívne prítomné vo vnútorných priestoroch RC aj po vykonaní opráv omietok a maľoviek ako nápravných opatrení, z čoho potvrdzuje neodborné a nedostatočné zabezpečenie opatrení zo strany prevádzkovateľa RC po prvej previerke GP SR zo dňa 16.03.2023. Dňa 05.05.2023 boli na stene v záchode v miestnosti na izoláciu dievčat ešte stále voľným okom viditeľné plesne (na tom istom mieste bola dňa 20.04.2023 odobratá vzorka steru, ktorá potvrdila masívnu prítomnosť plesní), t.j. prevádzkovateľ nezabezpečil ani minimálne nápravné opatrenia na odstránenie plesní spočívajúce v ošetrení stien protiplesňovým prípravkom.

Opatrenie bolo najprv ku dňu 05.05.2023 naďalej nesplnené, pri následnom ŠZD dňa 09.11.2024 bolo zistené, že opatrenie bolo splnené. Prevádzkovateľ zabezpečil obnovu omietok a maľoviek všetkých znečistených povrchoch stien. Do konca roka 2023 upravil

režim prirodzeného vetrania zabezpečením bezpečnostných kľučiek na všetkých oknách. Zabezpečil upratovanie a dezinfekciu všetkých vnútorných priestorov. Dezinfekciu v zariadení zabezpečujú výlučne upratovačky. Prevádzkovateľ RC zabezpečil odborné a dostatočné odstránenie plesní, úpravu režimu vetrania, odbornú sanitáciu a zabezpečovanie priebežnej kontroly plesní vedúcimi zamestnancami jednotlivých oddelení.

2. V roku 2015 uložil RÚVZ v Nitre zabezpečiť postupné ošetrovanie povrchov vykurovacích telies ochrannými nátermi. Dňa 20.04.2023 výkonom ŠZD bolo zistené, že vykurovacie telesá boli ošetrené ochranným náterom od posledného výkonu ŠZD zo dňa 09.03.2015. Ku dňu 20.04.2023 sa v niektorých miestnostiach uvedený nedostatok opakoval, radiátory mali opakovane poškodené nátery a prevádzkovateľ ich musí postupne obnoviť tak, aby bol ich povrch ľahko čistiteľný a nedochádzalo k uvoľňovaniu zvyškov náterov do prostredia, príp. k hromadeniu nečistôt na vykurovacích telesách. Opatrenie bolo ku dňu 05.05.2023, 09.11.2024 splnené čiastočne. Prevádzkovateľ sa zaviazal zabezpečiť obnovu náterov na radiátoroch v rámci riešenie havarijného stavu.

3. V roku 2015 bolo prevádzkovateľovi uložené zvýšiť úroveň pravidelne vykonávanej sanitácie v telovýchovnom trakte a zabezpečiť odstránenie dvierok na skrinkách v šatni, aby nedošlo k úrazom dievčat. Ku dňu 20.04.2023 bola v ZOH pri telocvični vyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny, avšak v šatni pri telocvični bola veľmi znečistená podlaha. Dvierka na šatníkových skrinkách neboli opravené. Opatrenie bolo ku dňu 05.05.2023 naďalej nesplnené. Výkonom ŠZD dňa 09.11.2024 bolo zistené, že prevádzkovateľ opatrenie splnil v celom rozsahu a zabezpečil upratovanie a dezinfekciu všetkých vnútorných priestorov, vrátane telovýchovného traktu.

4. V roku 2015 uložil RÚVZ v Nitre zabezpečiť opravu a vybavenie zariadení na osobnú hygienu v miestnosti na izoláciu chorých dievčat. Lôžka s pripravenou čistou posteľnou bielizňou prikryť, príp. posteľnú bielizeň navliekať až v čase potreby. Ku dňu 05.05.2023 bolo zistené, že v miestnosti na izoláciu dievčat bol nevyhovujúci stavebno-technický stav, najmä v rámci záchoda a umyvárne. Na stene v záchode boli viditeľné stopy plesne. Okná na miestnosti na izoláciu dievčat boli znečistené. Priestory izolačky majú neadekvátne vybavenie opotrebovaným nábytkom. Opatrenie bolo ku dňu 05.05.2023 nesplnené. Opakovaným ŠZD dňa 09.11.2024 už bola zabezpečená krátkodobá izolácia dievčat v miestnosti na izoláciu s obnoveným základným vybavením. 5

5. V priestoroch RC nebola zabezpečená vyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny. Upratovanie zabezpečovali dve upratovačky, na základe čoho nebolo možné zabezpečiť adekvátnu dekontamináciu, sanitáciu, vrátane dezinfekcie priestorov RC – ubytovacích priestorov, priestorov školy, telovýchovného traktu, spoločných priestorov, administratívnych priestorov, zdravotníckeho úseku, pracovne a ostatných častí zahŕňajúcich tzv. hospodársko-technický úsek RC. Opatrenie bolo ku dňu 09.11.2024 splnené.

6. Uvedené skutočnosti ohľadne sanitácie musí mať prevádzkovateľ zapracované do svojho prevádzkového poriadku (ďalej len PP). RÚVZ v Nitre bola doručená žiadosť RC ZM na schválenie prevádzkových poriadkov jednotlivých oddelení RC, ktoré boli rozhodnutím RÚVZ v Nitre schválené. RÚVZ v Nitre bola doručená žiadosť RC na vydanie rozhodnutia na schválenie návrhu prevádzkového poriadku RC1 – pre deti od 15 rokov veku z dôvodu premiestnenia oddelenia do priestorov na Prílepskej 6 v Zlatých Moravciach.

7. Ku dňu 20.04.2023 boli ŠZD zistené nedostatky v priestoroch centrálnej pracovne. Prevádzkovateľovi RC bolo uložené zabezpečiť ľahko čistiteľnú a dezinfikovatelnú podlahu v žehliarni, ďalej zabezpečiť a odstrániť nedostatky v krížovej kontaminácii v rámci vstupnej chodby do pracovne a žehliarne. Opatrenie bolo ku dňu 09.11.2024 splnené.

8. Ku dňu 20.04.2023 boli ŠZD zistené nedostatky v ubytovacích priestoroch odd. RC1 a RC3 – chýbajúce miestnosti pre upratovačku. Na každom NP ubytovacieho zariadenia zabezpečil prevádzkovateľ miestnosti pre upratovačku. Opatrenie bolo k 9.11.2024 splnené.

9. Ku dňu 20.04.2023 boli ŠZD zistené nedostatky v ubytovacích priestoroch odd. RC1 a RC3 v sušení osobnej bielizne dievčat na izbách, na ktorých sú zároveň ubytované. Prevádzkovateľ zabezpečil sušenie osobnej bielizne dievčat v rámci voľných izieb jednotlivých odd. RC.

10. Ku dňu 20.04.2023, 05.05.2023 boli ŠZD a pri prerokovaní zistené naďalej pretrvávajúce stavebno-technické nedostatky v ubytovacích priestoroch odd. RC1 a RC3 (poškodené omietky a maľovky v dôsledku zatekania s následnou tvorbou plesní, poškodené časti vymurovaných sprchových kútov, poškodené časti obkladov, poškodené nátery na vykurovacích telesách, poškodené nátery na kanalizačných a vodovodných rozvodoch, šikmo osadená záchodová misa otočená smerom k stene v jednej záchodovej kabíne), ďalej nedostatky vo vybavení ZOH (chýbajúce sprchové hlavice, znečistené závesy na sprchových kabínach, chýbajúce vešiaky na odev a uteráky, chýbajúce poličky na toaletné potreby, dosky na záchodových misách s veľmi poškodeným povrchom). V ZOH a na chodbách chýbali kryty na elektrických svietidlách. Na niektorých miestach viseli zo stropu len žiarovky. Zistené boli poškodené časti podláh vo viacerých priestoroch RC, najčastejšie v chodbových, v spoločných priestoroch, v okolí prahov pod dverami. Prevádzkovateľ doplnil vybavenie ZOH podľa vyhl. č. 259/2008 Z.z., zabezpečil ochranné kryty na svietidlách, opravil najviac poškodené časti podláh tak, aby boli ľahko čistiteľné, bez škár, hladké a nešmykľavé. Opravu omietok a maľoviek bude prevádzkovateľ riešiť v rámci havarijného stavu cez pridelenie finančných prostriedkov z MŠ SR.

11. Ku dňu 20.04.2023 boli ŠZD a úradnou kontrolou potravín zistené nedostatky v Školskej jedálni pri RC týkajúce sa stavebno-technických nedostatkov a nedostatkov vo vybavení zariadenia spoločného stravovania v rozpore s § 26 zák. č. 355/2007 Z.z. a vyhl. č. 533/2007 Z.z. – poškodené a ťažko otvárateľné výdajné okná na kuchyni, mäsový klát a pracovné stoly s poškodeným povrchom, poškodené nátery regála, zárubní, dverí, pracovných stolov, poškodený umývací drez na kuchynský riad, poškodené obklady stien v kuchyni, poškodený povrch stolov a stoličiek v jedálni, poškodená podlaha v jedálni, poškodená výlevka a chýbajúci priestor na odkladanie pomôcok a potrieb na upratovanie, opotrebované palety a regále v skladoch, nedostatky v systéme správnej výrobnjej praxe. Nápravné opatrenia v systéme HACCP boli zabezpečené ihneď. Menšie nátery poškodeného vybavenia boli zabezpečené, všetky ostatné nedostatky budú zabezpečované postupne.

12. Výkonom ŠZD dňa 05.05.2023 v elokovanom pracovisku Štúrova 13, 953 01 Zlaté Moravce - oddelenie pre neplnoleté matky s deťmi - RC2 (ďalej len RC2) boli zistené ďalšie nedostatky - stavebno-technické aj vo vybavení. Pri výkone ŠZD dňa 05.05.2023 bolo vznesené odbornými zamestnancami RÚVZ v Nitre podozrenie na výskyt ploštice posteľnej v jednej bunke s označením Študovňa v RC2 - v Zariadení pre matky s deťmi na Štúrovej ul. č. 13 v Zlatých Moravciach. Následne uložil RÚVZ v Nitre rozhodnutie podľa § 12 ods. 2 písm. e) a m) zák. č. 355/2007 Z. z., ktorým nariadil opatrenie na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení RC, a to zabezpečiť reguláciu živočíšnych škodcov - dezinfekciu zameranú na likvidáciu epidemiologicky závažného hmyzu – ploštice posteľnej (*Cimex lectularius*) vo všetkých zamorených vnútorných priestoroch, predovšetkým v ubytovacej bunke s označením Študovňa v RC2, zároveň zákaz činnosti a prevádzky v ubytovacej bunke s označením Študovňa v RC2 do doby ukončenia účinnej regulácie živočíšnych škodcov a zabezpečenia konečnej eliminácie ploštice posteľnej vo všetkých zamorených vnútorných priestoroch, predovšetkým v ubytovacej bunke s označením Študovňa v RC2. Vzhľadom na zistené nedostatky bolo oddelenie pre neplnoleté matky s deťmi presťahované do priestorov RC na Prílepej 6 v Zlatých Moravciach

RÚVZ v Nitre vykoná následný štátny zdravotný dozor zameraný na splnenie všetkých uložených opatrení v RC opakovane.

Reedukačné centrum Vráble: RÚVZ v Nitre bol dňa 17.10.2023 doručený podnet GP SR listom č. VI/3 Gc 278/23/1000-3 zo dňa 16.08.2023. GP SR vykonala dňa 14.07.2023

v priestoroch Reedukačného centra na Nám. kpt. Nálepku 613, 952 01 Vráble, IČO: 00181315 (ďalej len RC Vráble) previerku, ktorou bolo zistené, že RC nespĺňa všetky nevyhnutné požiadavky určené vyhl. č. 259/2008 Z. z. najmä vo vzťahu k základnému vybaveniu izieb, k spoločným priestorom a k priestorom na osobnú hygienu. Komplexnou previerkou boli zistené na viacerých miestach vnútorných priestorov zariadenia značne znečistené plochy stien a stopy po plesniach a zatečení. Najväčšie nedostatky boli zistené v základnom vybavení izieb, nakoľko okrem lôžka s úložným priestorom, musia byť izby vybavené spoločným stolom, stoličkou, poličkou a jednodielnou skriňou pre každého ubytovaného, vešiakom a zrkadlom. Ďalej bolo zistené, že sprchovacie kabíny nezodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z § 11 vyhl. č. 259/2008 Z. z. RÚVZ v Nitre vykonal za prítomnosti GP SR dňa 28.09.2023 ŠZD v RC Vráble, konkrétne v priestoroch: RC ako zariadenie pre deti a mládež (§ 24 ods. ods. 1 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z.) a zároveň ubytovacie zariadenie s celoročným ubytovaním, práčovňa, Špeciálna základná škola (ďalej len škola), Nám. kpt. Nálepku 612, Vráble.

ŠZD dňa 28.09.2023 bolo zistené, že prevádzkovateľ RC v časovom období 24.04.2023 – 28.09.2023 zabezpečil odstránenie havarijného stavu v dôsledku zatečenia v priestoroch školy. Taktiež boli realizované nápravné opatrenia v Školskej jedálni pri RC, týkajúce sa obnovy maľovky priestorov, doplnenia umývadla na umývanie rúk pracovníčky a novej výlevky, výmenu manipulačných pracovných stolov pri výdajných okienkach, výmenu nábytku v šatni pracovníčok ŠJ. Nápravné opatrenia na odstránenie plesní, vlhkosti a poškodených omietok na stenách a stropoch vo vnútorných priestoroch RC boli prevádzkovateľom zabezpečené len minimálne a nedostatočne.

V internátnej časti RC bola na prízemí v spoločnej šatni odstránená plesň na strope, miestnosť bola vymaľovaná, vymenená dlažba na podlahe, doplnené nové skrine a neúčelové skrinky na obuv žiakov. Na izbách boli doplnené nočné stolíky, šatníkové skrinky a vešiaky, stoličky k spoločnému stolu. V relaxačnej miestnosti bola vymenená nevyhovujúca posteľ za novú. Čiastočne sa realizovali dispozičné zmeny v internátnej časti - premiestnením izby s nevyhovujúcim denným osvetlením do miestnosti, ktorá bola doposiaľ využívaná ako spoločenská miestnosť. Avšak opakovane boli zistené nedostatky týkajúce sa poškodenej, opadávajúcej omietky stropu v zariadeniach osobnej hygieny (WC) na prízemí, značne znečistených maľoviek vo všetkých priestoroch RC (izby, spoločenské miestnosti, sprchárne). Do umývadiel vo WC nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody, ako v internátnej časti tak v škole. Umývadlá v internátnej časti boli bez poličiek na odkladanie toaletných potrieb. V spálni na prízemí nebola z okien odstránená nepriehľadná farba. Nedostatky boli zistené aj v režime vetrania a nezabezpečenia adekvátnej výmeny vzduchu na základe prirodzeného vetrania, nakoľko na takmer všetkých oknách v rámci budovy neboli nainštalované kľučky, čo neumožňovalo pravidelné vetranie a požadovanú výmenu vzduchu vo vnútornom prostredí budovy. Vetranie sa riešilo iba režimovo, prostredníctvom zamestnancov RC.

Dňa 18.10.2023 bol vykonaný opakovaný ŠZD za účelom prerokovania záverov z výkonu ŠZD zo dňa 29.09.2023 a prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Prevádzkovateľ RC sa zaviazal menej závažné nedostatky odstrániť ihneď a ostatné nedostatky v termíne do 31.12.2023. Výkon ŠZD bol spojený s odobratím vzorky zo životného prostredia na mikrobiologické a biologické vyšetrenie ukazovateľov kvality vnútorného prostredia. Výsledky odobratých vzoriek poukázali na sporadický výskyt plesní v priestoroch RC.

Dňa 30.10.2023 sa uskutočnilo na RÚVZ Nitra ústne prerokovanie skutočností zistených SZD dňa 28.09.2023 a 18.10.20123, vrátane vyhodnotenia výsledkov uskutočnenej objektivizácie. Prevádzkovateľ RC informoval o priebežnom plnení nariadených opatrení na odstránenie plesní, opravu omietok a vymaľovanie priestorov RC. Na tieto práce boli poskytnuté zriaďovateľom RÚŠS v Nitre finančné prostriedky. Maľovky vnútorných

priestorov RC sa začali realizovať v termíne od 11.11.2023. Ku dňu 30.10.2023 boli splnené opatrenia týkajúce sa prania posteľnej bielizne dodávateľsky a v škole bol odstránený sklad vytvorený z časti kmeňovej učebne. Ďalej prevádzkovateľ riešil sprchovacie kabíny – ich vybavenie poličkami na odkladanie mydla a na vhodnom mieste aj vešiakmi na zavesenie odevu a uteráka, poličky na odkladanie toaletných potrieb. Všetky umývadlá boli opatrené mydlom. Zabezpečil organizačné opatrenia, aby pri používaní sprch na 2.NP nedochádzalo k zatekaniu stropu priestorov na prízemí objektu. Priebežne riešil účelné premiestnenie izieb a ich vybavenie podľa Tabuľky č. 8 b Prílohy č. 5 v spojení s § 13 ods. 3 vyhl. č. 259/2008 Z. z. Pokračoval vo výmene opotrebovaného nábytku za účelový nábytok, vrátane výmeny poškodených matracov a lôžkovín za nové. Vo všetkých priestoroch bude postupne vymenený opotrebovaný povrch podláh, zabezpečený prívod tečúcej teplej vody do umývadiel v ZOH vo všetkých úsekoch RC. Doriešená bude upratovacia miestnosť vybavená výlevkou s prívodom tečúcej teplej a studenej vody. Na sušenie ošatenia a ostatnej bielizne pranej v RC budú dokúpené nové sušičky. V štádiu riešenia je premiestnenie tabúľ v učebniach ŠZŠ tak, aby bol zabezpečený dopad denného svetla na pracovné miesta žiakov zľava.

Orgán verejného zdravotníctva na odstránenie opakovane zisťovaných nedostatkov začal dňa 07.11.2023 voči RC Vráble správne konanie vo veci vydania pokynu podľa § 6 ods. 3 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z. - zabezpečiť výmenu poškodených okien v priestoroch Špeciálnej základnej školy, Nám. kpt. Nálepku 612, Vráble ako súčasti RC Vráble, nachádzajúcej sa na prízemí budovy, ktorej vlastníkom je Mesto Vráble. Na prízemí budovy sú umiestnené teoretické, odborné a špeciálne učebne, zariadenia na osobnú hygienu, kabinety a kancelárie školy. Termín splnenia pokynu bol uložený do 31.januára 2024. RÚVZ v Nitre vykoná následný ŠZD v januári 2024 na kontrolu splnenia všetkých uložených opatrení v RC.

RÚVZ v Nitre bola dňa 20.11.2023 doručená žiadosť Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, odboru hygieny detí a mládeže, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava. Predmetom žiadosti je poskytnutie informácií a údajov, ktoré sú pre Úrad komisára pre deti potrebné v súvislosti s plnením úloh národného preventívneho mechanizmu. V tejto súvislosti komisár požiadal RÚVZ v SR o zaslanie zoznamu názov a adries zariadení a zápisníc z výkonu štátneho zdravotného dozoru zo zariadení vo vecnej a miestnej pôsobnosti jednotlivých RÚVZ, konkrétne špeciálnych výchovných zariadení v zmysle § 120 písm. a) a b) zák. č. 245/2008 Z.z. (školský zákon) – diagnostické centrá a reedukačné centrá. Úrad komisára pre deti požiadal o zaslanie zápisníc za obdobie posledných piatich rokov. RÚVZ v Nitre zaslal všetky zápisnice z výkonu ŠZD z dvoch reedukačných centier, ktoré sú špeciálnymi výchovnými zariadeniami podľa § 120 písm. b) zák. č. 245/2008 Z.z. Sú to Reedukačné centrum, Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce, IČO: 00163295 a Reedukačné centrum, Námestie kpt. Nálepku 613, 952 01 Vráble, IČO: 00181315.

V roku 2023 bola schválená zmena v prevádzkovaní Liečebno-výchovného sanatória, Pri kaštieli 1, Nitra z dôvodu zmeny priestorového usporiadania a dispozičného členenia z dôvodu vytvorenia priestorov pre 2 triedy autistov zo Spojenej školy internátnej na Čereveňovej ul. v Nitre.

1.14 Školy v prírode a zotavovacie podujatia

Zotavovacie podujatia a školy v prírode sú popísané podrobnejšie v kapitole 6.

1.15 Zariadenia školského stravovania

Školské účelové zariadenia sú aj zariadenia školského stravovania. Je to 205 školských jedální, 74 výdajných školských jedální, spolu 279 zariadení. V roku 2023 boli

schvaľované najmä zmeny v prevádzkovaní jestvujúcich zariadení spoločného stravovania z dôvodu zmien v ich dispozičnom členení, priestorovom usporiadaní a vo vybavení a schvaľovanie zmien prevádzkových poriadkov.

V roku 2023 bola schválená zmena v prevádzkovaní Školskej jedálne Zbehy ako súčasť MŠ Zbehy na Výdajnú školskú jedáleň ako súčasť ZŠ Zbehy a zvýšenia výročnej kapacity ŠJ ZŠ Zbehy. Uvedená do prevádzky bola Výdajná školská jedáleň pri Spojenej škole Mudroňova v Nitre, konkrétne v rámci EP na Kollárovej ul. v Nitre. V Školskej jedálni pri Základnej škole na Škultétyho v Nitre boli rekonštruované vnútorné priestory, najmä vzduchotechnické vetranie a nové strojno-technologické vybavenie, oprava havarijného stavu, rekonštrukcia a menšie stavebné úpravy. Výdajná školská jedáleň pri MŠ Hollého 1950 v Šali boli zrekonštruované a uvedené do prevádzky ako súčasť MŠ Hollého Šaľa. Do prevádzky bola uvedená nová Výdajná školská jedáleň pri detských jasiach Živý prameň – Účelové zariadenie, Žihárec. Schválená bola zmena v prevádzkovaní Školskej jedálne pri Základnej škole s materskou školou Tekovské Nemce ohľadne prípravy diétného stravovania. Ďalej bola schválená zmena v prevádzkovaní Výdajnej školskej jedálne pri MŠ Čaradice po ukončení jej rekonštrukcie.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V školách a v školských zariadeniach v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 95 zariadení rýchleho občerstvenia. Z celkového počtu 95 zariadení rýchleho občerstvenia je 44 bufetov a 51 nápojových a potravinových automatov. V niektorých zariadeniach bola posudzovaná zmena v sortimente.

V 2023 boli uvedené do prevádzky bufety v ŠD Zobor, v priestoroch Filozofickej fakulty UKF v Nitre a v priestoroch ŠD Nitra. Nový školský bufet bol uvedený do prevádzky v priestoroch Strednej odbornej školy technickej na Ul. 1. mája v Zlatých Moravciach a v priestoroch Strednej odbornej školy polytechnickej na Ul. SNP, Zlaté Moravce.

1.17 Telocvične pri školách

Pri ZŠ dozorujeme 377 vnútorných a vonkajších priestorov určených na výučbu telesnej výchovy. Pri stredných školách je 56 vnútorných a 24 vonkajších telovýchovných priestorov. Pri špeciálnych školách je 30 vnútorných a 30 vonkajších TV priestorov. Univerzity majú 15 vnútorných a vonkajších priestorov na telovýchovu.

Malotriedne ZŠ využívajú na výučbu telesnej výchovy provizórne priestory, najčastejšie kmeňové učebne alebo chodbové priestory škôl, príp. iné budovy, napr. kultúrneho domu. Typizovanú telocvičňu nemajú ZŠ Čakajovce, Čechynce, Čifáre, Dolné Obdokovce, Klasov, Koliňany, Lukáčovce, Pohranice, Šurianky, v Nitre ZŠ Dlhá a Petzwalova, v Šali Ul. Pázmaňa, Beladice, Čaradice, Čierne Kľačany, Hostie, Jedľové Kostolany, Machulince, Martin nad Žitavou, Slepčany, Velčice, Ul. 1. mája v Zlatých Moravciach.

V roku 2017 boli uvedené do prevádzky priestory dvoch nových telocviční pri ZŠ s MŠ v obci Rumanová, pri Základnej škole na Tulipánovej ul. v Nitre. Zrekonštruované boli priestory telocvične pri ZŠ Krčméryho ul. v Nitre. V predchádzajúcom roku boli komplexne zrekonštruované aj priestory telocvične pri Základnej škole s materskou školou v Rišňovciach.

V roku 2019 boli uvedené do prevádzky: Multifunkčné ihrisko pri Gymnáziu Juraja Fándlyho v Šali a Multifunkčné ihrisko v obci Mojmírovce, telocvičňa na Hlbokej ul. v Nitre (určená pre Základnú školu Cabajská v Nitre).

V roku 2020 boli uvedené do prevádzky telocvičňa pri Základnej škole Veľký Lapáš; Detské ihrisko pri Materskej škole, Na Hôrke, Nitra; Detské ihrisko pri Materskej škole Čechynce.

V roku 2021 boli uvedené do prevádzky multifunkčné ihriská pri stredných školách – pri SOŠ stavebnej, Nábrežie mládeže, Nitra a Strednej odbornej škole obchodu a služieb, Ul. SNP, Zlaté Moravce.

Zamestnankyne oddelenia HDM zabezpečili vykonanie pravidelných kontrol zameraných na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek na vonkajšie a vnútorné priestory určené na výučbu telesnej výchovy. Nedostatky boli zisťované pri zaraďovaní TV do rozvrhu vyučovacích hodín. Nedostatky sa vyskytovali najmä v súvislosti s opotrebovanými podlahami športovísk a v stavebno-technickom stave šatní a zariadení osobnej hygieny – poškodené keramické obklady stien a podláh, nedostatky v poškodenej sanite.

V jednotlivých školách boli ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v zápisnici z výkonu štátneho zdravotného dozoru. V prípade finančne náročných nedostatkov, školy oznámili termíny ich odstránenia postupne, po prerokovaní so zriaďovateľom zariadeniam. Sankcie neboli uložené.

1.18 Ostatné

Do tejto kategórie sme zaradili celkovo 82 zariadení: 6 centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, 6 centier špeciálno-pedagogického poradenstva a 3 DIC (Detské integračné centrum na Cabajskej, NR, Súkromné DIC Effeta na Samovej, NR a Súkromné DIC Socia na Topoľovej ul., NR). Medzi ostatné zariadenia sú zaradené: Súkromné DYS centrum pedagogicko-psychologického poradenstva, Dieťaťatko poradenské centrum Cintorínska, Nitra, rodinné centrum Alba – centrum na Štefánikovej triede v Nitre, ktoré zabezpečuje mimoškolské aktivity pre deti do 6 rokov veku. Ďalej Výtvarnú umeleckú školu v Nitre na Samovej ulici, 7 detských kútikov v obchodných centrách (TimeOut Plus, s.r.o. v OZC Max Nitra, Mlyny Nitra; detský kútik v NC Tesco Nitra), 5 umelých krytých bazénov pri SŠ a VŠ, 2 nekryté bazény pri zotavovacích zariadeniach, 2 umelé bazény pre dojčatá, chránené dielne (Inka, Slniečko), 1 Jazdecký klub Ranč Dlhá ul., Nitra, 2 mliečne kuchynky na neonatologickom a detskom oddelení Pediatrickej kliniky FN Nitra, 1 Baby centrum v Mestskej športovej hale v Nitre, 2 materské centrá (Mami Oáza, Zlaté Moravce, MC Šaľa), 1 CHICHI WORLD (vzdelávanie a zábava pre deti), 3 dopravné ihriská (MIDAS, Škorík, Ul. 1. mája, Zlaté Moravce), 3 autoškoly, 1 tvorivá dielňa vo Vlčanoch, 2 súkromné mimoškolské zariadenia, Klubovňa pre mládež a šport v obci Nevidzany, opatrovateľská služba v Malom Cetíne s poldennou starostlivosťou o deti, 1 detské zábavné centrum s čokoládovňou HoplaLand, s.r.o. v OC Mlyny Nitra, zariadenie opatrovateľskej starostlivosti pre deti v obci Tajná, detský zábavný svet Hoplaland v Galérii Tesco, detský zábavný svet Hoplaland v OSC Mlyny a v OSC Max v Nitre. Uvedené boli do prevádzky aj predajne s detským sortimentom, celkovo 15, ktoré ale medzi ostatnými zariadeniami pre deti nevykazujeme. Patria sem: Materské centrum vo Veľkom Záluží, Služba na opatrovanie detí v obci Kostolany pod Tribečom, Detské zábavné centrum Magic Land na Sládkovičovej ul. v Nitre, chránená dielňa v nebytových priestoroch v obci Klasov pre klientov zariadenia Kreativ Klasov, Poradenské centrum pri UKF v Nitre, Drážovská, Nitra; 1 umelý vnútorný krytý bazén pre najmenšie deti Aquabella Stars na Gorazdovej ul. v Nitre; 1 priestor na doučovanie matematiky a fyziky; 1 detské centrum Detský svet Happy Bubi na adrese Lehotská 209/2, 949 01 Nitra; 1 zariadenie na poskytovanie mimoškolskej činnosti, Bernolákova ul. Zlaté Moravce; Služba na opatrovanie detí v obci Vieska nad Žitavou, Služba na opatrovanie detí v obci Červený Hrádok, Tématické ihrisko Majk v Šali, trampolínový park v MagicLande na Sládkovičovej ul. v Nitre, Lezecká stena v priestoroch Strednej

odbornej školy technickej v Zlatých Moravciach. V roku 2020 bola v Topoľčiankach v budove Lesy, š.p. bola skolaudovaná stavba „Spoločná obnova včelárskej tradície v Topoľčiankach“. Zrealizovaný bol stavebný objekt SO 02 – Skanzen včelárstva a SO 03 – Zriadenie výučbovej miestnosti. Ďalej boli uvedené do prevádzky predajňa – sklad hračiek Močenok, Špeciálno-pedagogické centrum Nitra, Kmeťova ul., Akadémia tance.

V roku 2023 boli uvedené do prevádzky nasledovné zariadenia pre deti a mládež: Vaničkové plávanie pre dojčatá, Centrum poradenstva a prevencie, Vuruma, Nitra – uvedenie priestorov Elokovaného pracoviska CPP vo Vrábľoch na Moravskej ul. do prevádzky; Centrum poradenstva a prevencie, Ul. A. Kmeťa, Zlaté Moravce – zmena v prevádzkovaní priestorov z dôvodu rekonštrukcie; Bazén pre malé deti a dojčatá Peggy Rehab, Šaľa – uvedenie do prevádzky; Detské zábavné centrum Hopsáčik, Robotnícka ul., Zlaté Moravce – zmena prevádzkovateľa; Tanečná škola, Továrenská ul., Zlaté Moravce pre MK Športový klub Tlmače – uvedenie do prevádzky; Opatrovateľské centrum pre deti v obci Veľké Vozokany; Špecializované centrum poradenstva a prevencie pre deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, Kollárova 4, Nitra – uvedenie do prevádzky; Centrum poradenstva a prevencie v administratívnej budove Merus, Pázmaňa 49/3, Šaľa – uvedenie do prevádzky; Ježkov minikolektív, o.z. Život Pod Tópartom, Vinohradnícka, Močenok – krátkodobá starostlivosť o malé deti; Inkluzívne ihrisko Rodinka v Šali – uvedenie do prevádzky.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab. č. 5)

V regióne RÚVZ Nitra nebola v školskom roku 2022/2023 zmennosť na ZŠ. V školskom roku 2022/2023 bol celkový počet žiakov na základných školách 22201, v roku 2021/2022 bol počet žiakov ZŠ 25924, v šk. roku 2020/2021 to bolo 20655.

Celkový počet žiakov v prvých ročníkoch ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bol 2740 (viac o 558 prvákov).

Tab.: Vývoj počtu zapísaných detí v ZŠ v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

| Školský rok | Počet detí v ZŠ | Počet prvákov |
|-------------|-----------------|---------------|
| 2022/2023 | 22201 | 2740 |
| 2021/2022 | 25924 | 2182 |
| 2020/2021 | 20655 | 2477 |
| 2019/2020 | 20177 | 2438 |
| 2018/2019 | 19609 | 2471 |
| 2017/2018 | 19612 | 2245 |
| 2016/2017 | 19357 | 2462 |
| 2015/2016 | 17910 | - |
| 2014/2015 | 18795 | - |

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

V zariadeniach v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je z celkového počtu 1527 zariadení 1499 napojených na verejný vodovod (98,17 %) a 28 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj (1,83 %). Vlastný vodný zdroj má 6 MŠ (Červený Hrádok,

Host'ovce, Kostol'any pod Tribečom, Ladice, Neverice, Žitavany), 2 ZŠ (Červený Hrádok, Žitavany), 2 zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania (školské kluby pri týchto ZŠ Červený Hrádok, Žitavany), 11 zariadení spoločného stravovania, 1 zariadenie sociálnych služieb, ktoré je aj zariadením sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately (DSS, DDm CDR Komunita Kráľovnej pokoja Močenok), 2 zariadenia na zotavovacie podujatia (Chatová osada pod Gýmešom, Jelenec; Rekreačné stredisko Jedliny, Kostol'any pod Tribečom) a 2 telocvične pri školách (Červený Hrádok, Žitavany). Zásobovanie zariadení pre deti a mládež pitnou vodou v okrese Šaľa je na veľmi dobrej hygienickej úrovni. Všetky zariadenia sú napojené na verejný vodovod, okrem detského domova, domova pre mladých dospelých a domova sociálnych služieb Komunita Kráľovnej pokoja v Močenku. Medzi ostatnými zariadeniami zásobovanými z vlastného vodného zdroja sú vysokoškolské poľnohospodárske podniky SPU v Nitre, farmy Koliňany a Žirany.

Kvalita vody vo všetkých zariadeniach napojených na verejný vodovod vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy.

Dňa 15.10.2017 nadobudol účinnosť zák. č. 150/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zákone sú ustanovené niektoré nové povinnosti dodávateľov pitnej vody. V § 17a citovaného zákona je dodávateľ pitnej vody definovaný ako prevádzkovateľ verejného vodovodu, alebo fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá dodáva pitnú vodu v rámci podnikateľskej činnosti alebo ktorá dodáva alebo používa pitnú vodu vo verejnom záujme a nie je odberateľom pitnej vody z verejného vodovodu. Podľa § 17a ods. 2 písm. c) a d) zák. č. 355/2007 Z.z. je dodávateľ pitnej vody povinný vypracovať, priebežne prehodnocovať, najmenej raz za päť rokov aktualizovať a predkladať program monitorovania kvality pitnej vody príslušnému RÚVZ, najneskôr do 31.12.2018. Ďalej podľa § 17a ods. 2 písm. e) a l) je dodávateľ pitnej vody povinný elektronicky predkladať výsledky monitorovania kvality pitnej vody RÚVZ do 3 mesiacov po ukončení laboratórnych analýz a tiež zabezpečiť evidenciu monitorovania kvality pitnej vody a jej uchovanie po dobu desať rokov. Všetci prevádzkovatelia boli na novú povinnosť písomne upozornení.

Ku dňu 24.03.2023 nadobudla účinnosť aj vyhl. MZ SR č. 91/2023 Z.z. - Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých 20 vzoriek pitnej vody (20 odberov).

Celkový počet zariadení pre deti a mládež s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody z vlastného vodného zdroja v roku 2023 bol v 1 zariadení (0,065 %). V roku 2023 bola zistená nevyhovujúca kvalita v odobratých vzorkách pitnej vody z vlastnej studne v Materskej škole v Host'ovciach.

Nevyhovujúca kvalita pitnej vody bola v predchádzajúcich rokoch zistená v MŠ Jelšovce, Kostol'any pod Tribečom, Host'ovce a v zariadeniach školského stravovania pri týchto zariadeniach. Nevyhovujúca kvalita vody po mikrobiálnej stránke v týchto zariadeniach bola riešená zabezpečením pravidelnej dezinfekcie vodného zdroja zo strany prevádzkovateľa alebo náhradným zásobovaním pitnou vodou. Všetci prevádzkovatelia, ktorí využívajú nasledovné vodárenské zdroje boli upozornení na povinnosť zabezpečiť, aby dodávaná pitná voda spĺňala limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad výskytu dusičnanovej methemoglobinémie v regióne RÚVZ Nitra. Žiadny prípad sa nevyskytol ani v predchádzajúcich kalendárnych rokoch 2019-2022.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

V roku 2023 bolo v regióne RÚVZ so sídlom v Nitre pri MŠ 93 školských jedální (56,02 %) a 30 výdajných školských jedální (18,07 %). 42 MŠ má zabezpečené stravovanie v inom účelovom stravovacom zariadení a MŠ v Meleku nemá zabezpečené stravovanie. Pri ZŠ bolo 71 vlastných stravovacích zariadení (65,14 %) a 15 zariadení s dovozom stravy (13,76 %). Žiaci z 23 základných škôl (21,10 %) sa stravujú v inom účelovom zariadení, prevažne v jedálňach pri MŠ. Z celkového počtu 31 stredných škôl (gymnázia, SOŠ, konzervatórium) je vlastné zariadenie školského stravovania zriadené pri 19 školách, jedna stredná škola má výdajňu stravy, 10 škôl má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení. Školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú 7 vlastných stravovacích zariadení, 5 výdajní stravy a žiaci z 26 špeciálnych škôl sa stravujú v inom účelovom zariadení.

V materských školách v regióne RÚVZ Nitra sa stravuje 8299 (98,98 % detí), v základných školách 20181 žiakov (91,05 %, výrazný nárast oproti roku 2022 - 65,18 %), v gymnáziách 3565 (89,17 %, nárast oproti roku 2022, kedy bolo 79,03 %) a na SOŠ 3550 (46,18 %) študentov. Oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku došlo k nárastu stravníkov v základných a v stredných odborných školách. Počet detí a mladistvých v zariadeniach pre deti a mládež v pôsobnosti RÚVZ v Nitre je 60 621, z toho stravujúcich sa je 48 016 (79,21 %). V predchádzajúcich rokoch bol celkový počet detí 2022 – 59 862 a počet stravujúcich sa predstavoval 41305 (69,00 %), 2021 - 58108, počet stravujúcich sa predstavoval 41 441 (71,32 %), rok 2020 – počet stravníkov 74,83 %, rok 2019 – počet stravníkov 74,90 %.

V zmysle Národného plánu úradnej kontroly potravín boli zariadenia spoločného stravovania rozdelené do kategórií podľa stupňa ich epidemiologickej rizikovosti. V kategórii I. je zaradených 68 ŠJ (33,17 %), 40 výdajných ŠJ (54,05 %). V II. kategórii je zaradených 129 ŠJ (62,93 %), 30 výdajných ŠJ (40,54 %). V kategórii III. je zaradených 8 ŠJ (3,90 %). Do kategórie III. sú zaradené 4 výdajne stravy (5,41 %, zariadenia školského stravovania pri MŠ Jelšovce, MŠ Dolné Obdokovce, MŠ Neverice, ZŠ Pázmanya v Šali). V kategórii IV. a V. nie sú zaradené žiadne zariadenia spoločného stravovania. Najčastejšie boli zisťované nezhody v dodržiavaní zásad správnej výrobnéj praxe HACCP (vedenie neúplnej dokumentácie, vykonávanie sporadického, nepravidelného a neefektívneho monitoringu, nezabezpečenie nápravných opatrení pri prekročení limitov na kritických kontrolných bodoch, vypracované dokumenty správnej výrobnéj alebo hygienickej praxe neboli dostatočne zavedené do praxe), v skladovaní potravín (chýbajúce meracie zariadenia v jednotlivých typoch skladov, neúplná evidencia meraných parametrov, nezabezpečenie nápravných opatrení pri nevyhovujúcich parametroch teploty a relatívnej vlhkosti), v osobnej hygiene personálu (nepoužívanie kompletného pracovného oblečenia, najmä pokrývky hlavy a nedodržiavanie niektorých ďalších zásad osobnej hygieny na ochranu potravín a pokrmov pred sekundárnou kontamináciou) a v úrovni prevádzkovej hygieny (opotrebované povrchy pracovných stolov, nedodržanie požadovanej frekvencie maľovania prevádzok, nedostatočné umelé vetranie prevádzok, nedostatky vo vykonávanej sanitácii z hľadiska frekvencie, koncentrácie používaných dezinfekčných prípravkov, príp. expozície, nedôsledné dodržiavanie prevádzkovo a stavebne oddelených pracovných úsekov a prípravovní). V nižšej

frekvencii boli zisťované nezhody v overovaní pôvodu potravín, v manipulácii s potravinami, neoznačené pracovné úseky, ich zámena a nepoužívanie podľa vyčleneného účelu používania, používanie opotrebovaného strojno-technologického vybavenia, ako aj v manipulácii s odpadom, zmluvne zabezpečení oprávnení odberatelia, ale chýbajúce doklady o likvidácii BRKO.

V regióne Nitra oddelenie HDM v rámci školských zariadení eviduje 95 zariadení rýchleho občerstvenia, najmä školských bufetov, potravinových a nápojových automatov.

Modernizácia školských jedální bola zrealizovaná vo viacerých ŠJ, najmä z hľadiska nového strojno-technologického vybavenia, príp. nového vzduchotechnického zariadenia. Priestory boli čiastočne aj stavebno-technicky zrekonštruované (omietky, maľovky, úprava podláh). Vo viacerých školských jedálňach bol zmenený spôsob podávania šalátov. Školské jedálne zakúpili chladiace šalátové pulty, ktoré sú umiestnené v priestoroch jedální. Žiaci si sami porciujú šaláty pod dozorom pedagógov. Ďalšia zmena spočívala v tom, že školské jedálne kvôli zatraktívneniu školského stravovania a na podporu zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny zaviedli aj prípravu a podávanie dvoch druhov šalátov. Skúsenosti z výkonu štátneho zdravotného dozoru poukazujú na to, že tento spôsob podávania ovocných a zeleninových šalátov v školských jedálňach je pre žiakov veľmi zaujímavý a prispieva k ich zvýšenej konzumácii.

V roku 2017 bol zavedený systém prípravy a podávania bezpečných pokrmov v kompletne zrekonštruovaných priestoroch Školskej jedálne pri Základnej škole Krčméryho ul. v Nitre. Priestory kuchyne i zázemia sú stavebne, prevádzkovo a personálne oddelené takým spôsobom, aby bolo vylúčené riziko sekundárnej a krížovej kontaminácie gluténom pri príprave bezpečných pokrmov. Z tejto centrálnej prípravovne bezgluténovej diéty je zabezpečená distribúcia pokrmov do jednotlivých školských jedální pri materských a základných školách v meste Nitra.

Vo výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadeniach okresu Nitra bolo odobratých celkom 107 vzoriek a vykonaných bolo 58 odberov, z toho 20 vzoriek pitnej vody (20 odberov), 8 odberov a 42 vzoriek potravín a pokrmov - vzorky stravy, 10 odberov a 60 sterov z prostredia. Odobraté vzorky neprekračovali povolené limity Potravinového kódexu.

Odborné zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonávajú štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v školských jedálňach (ďalej len ŠJ) a výdajných ŠJ pri zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú všetky typy škôl a školských zariadení, štátne i súkromné. Výkon ŠZD sa zameriava na kontrolu celého procesu výroby, prípravy a podávania pokrmov a nápojov v zariadeniach školského stravovania z hľadiska hygienickej bezchybnosti, zdravotnej neškodnosti, zachovania výživovej a zmyslovej hodnoty, vylúčenia všetkých nežiaducich vplyvov. V školských jedálňach sa pravidelne sleduje aj zabezpečovanie výživovej hodnoty hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok. V zariadeniach školského stravovania sa musí pri voľbe stravy vychádzať z vekových potrieb stravovanej skupiny, prihliadať na vhodný výber surovín, ročné obdobie, čas, kedy sa poskytuje stravovanie a ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť zdravotný stav stravovaných detí a mládeže. RÚVZ v Nitre zabezpečuje oddelenie HDM štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v zariadeniach pre deti a mládež, ktorými sú detské jasle a iné prevádzkarne pre deti do 6 rokov veku, materské školy, základné školy, všetky typy stredných škôl (gymnaziá, konzervatóriá, stredné odborné školy), špeciálne školy, špeciálne výchovné zariadenia (liečebno-výchovné sanatórium, reedukačné centrum), zariadenia sociálnych služieb pre deti, fakulty vysokých škôl, rekreačné zariadenia.

V rámci mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania (ZŠS) v Slovenskej republike v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre boli v mesiacoch máj, jún 2023 vykonané kontroly v ZŠS pri materských, základných a stredných školách. V kontrolovaných školských jedálňach pri

materských a základných školách sú zavedené postupy a systémy na zabezpečenie výsledovateľnosti potravín v zmysle čl. 18 nariadenia EP a Rady č. 178/2002. Všetci kontrolovaní prevádzkovatelia zariadení školského stravovania boli schopní identifikovať dodávateľa, distribútora a výrobcu používanej múky aj mäsa (hydínového, bravčového, hovädzieho). Informácie nevyhnutné k výsledovateľnosti múky a mäsa boli na požiadanie sprístupnené zamestnancom orgánu verejného zdravotníctva. Ako doklady sú spravidla predkladané: faktúry, dodacie listy a dokumentácia správnej výrobných praxe. Jednotlivé druhy mäsa a múky, ktoré boli uskladnené v školských jedálňach boli vždy označené tak, aby bol zabezpečený systém ich výsledovateľnosti. Neboli zistené nedostatky v skladovaní týchto potravín a surovín. Dodržiavali sa dátumy minimálnej trvanlivosti, resp. doba spotreby; teplotný a chladiaci režim pri ich skladovaní; ďalšie podmienky skladovania, vrátane celistvosti a neporušenosti obalov. Zistené druhy skladovanej múky boli výlučne slovenského pôvodu a dodávané zo slovenskej distribučnej siete. Používané mäso bolo tiež prevažne slovenského pôvodu, výnimočne z Českej republiky alebo Poľska, vždy dodané prostredníctvom slovenských distribútorov, dodávateľov. Priame dodávky mäsa do zariadení školského stravovania sa nevyužívajú.

Realizovala sa Hlavná úloha – Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch. Cieľom projektu je regulovať predaj doplnkových jedál, vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch a automatoch na základných a stredných školách so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný. Odborné zamestnankyne RÚVZ v Nitre vykonávali celoročne štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v prevádzkach školských bufetov a automatov. Celkovo bolo vykonaných 31 kontrol v školských bufetoch a potravinových automatoch pri základných a stredných školách. Najčastejšie zisťované nedostatky sa týkali nedostatkov v systéme správnej výrobných praxe, nedostatky v osobnej hygiene personálu, nedostatky v strojno-technologickom vybavení, nedostatky v úrovni prevádzkovej hygieny. V niektorých bufetoch chýbali voľne viditeľné informačné plochy na podporu zdravého životného štýlu. Zo zakázaných potravín bol zistený predaj mäsových výrobkov s obsahom mäsa nižším ako 80 % alebo použitie výrobkov s obsahom majonézy. Ďalej bol zisťovaný aj častý predaj cukroví a slaných pochutín a v niektorých prípadoch ich podiel presahoval 50 % na celkovom sortimente tovaru. Prevádzkovateľom školských bufetov boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. V bufetoch boli vykonané následné kontroly. V jednom školskom bufete bola za zistené nedostatky uložená bloková pokuta v sume 20,- eur podľa § 84 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Školské stravovanie predstavuje optimálny systém zabezpečenia zdravej výživy detí, v ktorom sú deťom dlhodobo poskytované zdravotne bezpečné, hygienicky bezchybné, energeticky a výživovo hodnotné pokrmy a nápoje. Systém štátneho zdravotného dozoru v školských jedálňach je dobre zabezpečený a funkčný. Tieto zariadenia majú nízku mieru epidemiologickú rizika, čo potvrdzuje dlhodobo priaznivá situácia vo výskyte alimentárnych ochorení.

Čistota a hygienická úroveň zariadení školského stravovania je adekvátne, avšak pretrvávajú nedostatky spojené s nedostatočnou údržbou budov a s tým súvisiacimi stavebno-technickými problémami, s opotrebovaním kuchynského a jedálenského riadu, so zastaraným technickým vybavením a pod.

6. Zotavovacie akcie pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

Odd. HDM zabezpečilo výkon ŠZD počas letnej turistickej sezóny 2023 nad priebehom zotavovacích podujatí (ďalej len ZP), ktorými sú letné tábory organizované na realizáciu odpočinku a rekreácie detí.

ZP boli schválené rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva podľa § 13 ods. 4 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z. Organizátormi ZP boli CK pre deti, právnické osoby – s.r.o., občianske združenia alebo neziskové organizácie.

V roku 2023 zamestnankyne odd. HDM spracovali 22 rozhodnutí o posúdení škôl v prírode. Ďalej bolo vydaných 7 rozhodnutí na detské letné tábory, ktoré sa uskutočnili v turnusoch pre 438 detí.

Pri posudzovaní, či sa jedná o ZP alebo nie je sa zameriava RÚVZ v Nitre na preskúmanie charakteru podujatia, t.j. či aktivity na ňom uskutočňované spĺňajú atribúty a účel ZP v zmysle § 25 zák. č. 355/2007 Z.z. bez ohľadu na to, či je organizované CK alebo iným subjektom. Ak sú aktivity jednostranné, ide viac menej o istý typ „sústredenia“ (jazykové alebo vzdelávacie pobyty, športové, matematicko-fyzikálne, sústredenia športových klubov), vyvrcholenie celoročnej systematickej práce s určitým konkrétnym zameraním, nemusí ísť o ZP. Ak má byť podujatie kvalifikované ako zotavovacie podujatie v intenciách predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, musí byť prioritne zamerané na celkovú rekreáciu, posilnenie zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti detí, ale je to vždy na odbornom posúdení orgánu verejného zdravotníctva. Je potrebné pri každom návrhu na posúdenie ZP individuálne zvážiť jeho charakter a či je jeho účelom rekreácia detí.

Najväčší počet neohlásených a neposúdených letných podujatí v roku 2021, 2022 a 2023 bol organizovaný spoločnosťou WACHUMBA ck, ktorá organizuje podujatia, ktoré nie sú zotavovacími podujatiami. Spoločnosť tieto podujatia nazýva jazykovými kurzami. Táto spoločnosť zorganizovala pravdepodobne 5 podujatí pre 306 detí. Spoločnosť v predchádzajúcom období doložila RÚVZ v Nitre vyjadrenie ÚVZ SR zo dňa 07.06.2021, na základe ktorého dôvodila, že ním organizované podujatia nie sú podľa vyjadrenia ÚVZ SR zotavovacími podujatiami. Spoločnosť WACHUMBA ck organizuje ako prevádzkovateľ cestovnej kancelárie detské pobytové tábory, a preto požiadala o metodické usmernenie vo veci aplikácie ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z., ktoré sa vzťahujú na organizátorov detských pobytových táborov, ktoré nie sú zotavovacími podujatiami v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z.z. Spoločnosť uvádzala, že ako prevádzkovateľ cestovnej kancelárie organizuje detské pobytové tábory, ktorých účelom je napríklad rozvoj talentu alebo vedomostí alebo určitej športovej zručnosti, či spoznávanie prírody alebo vzdelávanie v oblasti matematiky a prírodných vied. ÚVZ SR súhlasil s tým, že spoločnosť neorganizuje zotavovacie podujatia.

Ďalej spoločnosť uviedla, že detské pobytové tábory sú ňou organizované ako zájazdy v zmysle zák. č. 170/2018 Z.z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 170/2018 Z.z.). Podľa Všeobecných zmluvných podmienok o zájazde spoločnosti WACHUMBA ck boli jednotlivé tábory organizované ako zájazdy a neboli organizované ako zotavovacie podujatia. Organizovanie detských pobytových táborov spoločnosťou WACHUMBA ck ako zájazdov nevyklučuje, že sa zároveň jednalo o zotavovacie podujatie pre deti. Organizáciu detského pobytového tábora ako zájazdu a zároveň zotavovacieho podujatia upravujú dva právne predpisy, ktoré nie sú vo vzájomnom rozpore. Nie je rozpor medzi ustanoveniami týchto predpisov, ktorý by vylučoval možnosť organizovať zájazd, ktorý môže byť zároveň zotavovacím podujatím.

Zák. č. 170/2018 Z.z. upravuje podmienky podnikania v cestovnom ruchu a sú v ňom zakotvené základné princípy Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302 z 25. novembra 2015 o balíkoch cestovných služieb a spojených cestovných službách, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ a ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/314/EHS (Ú. v. EÚ L 326, 11. 12. 2015).

Podľa § 2 ods. 1 zák. 170/2018 Z.z. zájazdom je kombinácia najmenej dvoch rôznych druhov služieb cestovného ruchu podľa § 2 písm. a) zakúpených na účel tej istej cesty, pričom službami cestovného ruchu sú napr. doprava, ubytovanie, iné služby (stravovanie, rekreačno-športový program). To znamená, že zájazdom môže byť aj detský pobytový tábor, v rámci ktorého cestovná kancelária zabezpečí služby podľa citovaného zák. č. 170/2018 Z.z. (Odborné usmernenie ÚVZ SR č. HDM/5921/16229/2014 zo dňa 24.07.2014 – Podujatia organizované cestovnými kancelárkami).

Z uvedeného vyplýva, že cestovné kancelárie, pokiaľ spĺňajú požiadavky stanovené zák. č. 281/2001 Z.z., môžu organizovať zájazdy a pobyty pre deti ako svoju podnikateľskú činnosť, ale zároveň v záujme ochrany zdravia detí a mladistvých musia v prípade, že tieto svojou charakteristikou, zameraním, náplňou zodpovedajú charakteristike ZP podľa zák. č. 355/2007 Z.z., vyhl. č. 526/2007 Z.z., splniť povinnosti vyplývajúce z týchto právnych predpisov.

V publikácii Veľký slovník cudzích slov sa uvádza, že rekreácia je forma aktívneho odpočinku, ktorú človek realizuje vo voľnom čase na osvieženie a obnovu fyzických a duševných síl; osvieženie; oddych; resp. je to pobyt v rekreačných domoch, zariadeniach, v ozdravovniach (Šaling, Šalingová, Maniková: Veľký slovník cudzích slov, vyd. SAMO Bratislava – Veľký Šariš, r. 2000, s. 1045)

Podľa informácií dostupných na internetovej encyklopédii – wikipédii je detský tábor všeobecné označenie miesta, kde skupina detí aktívne trávi letné tábory. Deti a mládež, ktorí sa táborov zúčastňujú vykonávajú počas konania tábora veľa rôznych športových, či kreatívnych aktivít. Tradičným obrazom detského tábora je lúka uprostred lesa, kde deti hrajú cez deň hry, či chodia na výlety po okolí a večer si spievajú pri táboráku. Avšak v dnešnej dobe už existujú aj špecializované tábory - športové, denné, umelecké, hudobné, počítačové, skautské, jazykové, s koňmi alebo pre telesne, či duševne postihnuté deti. Organizáciu a činnosť v tábore riadia dospelé osoby, označované ako vedúci, príp. animátori. Sú zodpovední za deti, organizujú im program a zúčastňujú sa s nimi všetkých táborových akcií a aktivít. Vo väčšine táborov sú vedúcim pridelované menšie skupiny detí nazývané oddiely, či družiny, ktoré sa zúčastňujú väčšiny hier a ostatných aktivít spoločne. Dôležitou súčasťou tábora je zdravotník, ktorý sa o deti stará počas celého pobytu. (Retrieved 06.02.2023 from google database on the World Wide Web:

https://sk.wikipedia.org/wiki/Detsk%C3%BD_t%C3%A1bor).

Iná definícia detských táborov hovorí, že k jednej z najrozšírenejších foriem zotavovacích akcií patria tábory. Tie sa konajú väčšinou počas školských prázdnin. Umožňujú deťom uvoľnenie od povinností, život v kolektíve, poznávanie prírody. Ich hlavné funkcie sú: rekreačná, kompenzačná, výchovná a vzdelávacia, sociálne komunikatívna, preventívna. S týmito úlohami je potrebné počítať i pri príprave tábora (Ševčík, L. (2014). Právni aspekty pořádání dětských táborů. Retrieved 06.02.2023 from google database on the World Wide Web: <https://publi.cz/books/174/05.html>).

Detský tábor je akcia pre deti a mládež prebiehajúca obvykle počas letných prázdnin. Účastníci tábora alebo táborníci sa počas detského tábora obvykle zúčastňujú rôznych športových a kreatívnych činností. Miesto, kde sa tábor uskutočňuje, sa tiež často nazýva táborisko. Existujú tábory, počas ktorých sa účastníci venujú konkrétnym záumovým činnostiam. Napríklad tábory umelecké, hudobné, počítačové alebo venujúce sa jezde na koni. Rovnako existujú tábory pre deti so zdravotnými obmedzeniami, či s diétami. Detské tábory sa uskutočňujú v mnohých štátoch na svete. (Retrieved 06.02.2023 from google database on the World Wide Web:

https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Btsk%C3%BD_t%C3%A1bor).

Celodenné zábavné, športové, relaxačné aktivity majúce charakter hier a súťaží boli zaradené do programu na detských pobytových táborov organizovaných WACHUMBA ck.

Ďalej z organizácie celého pobytu, zo zaradenia aktivít do denného režimu (pravidelný režim stravovania, pravidelný spánok, osobná hygiena, popoludňajší odpočinok, pravidelné kúpanie v bazéne, celodenné športovo-relaxačné a zábavné aktivity pre deti), vyučovanie angličtiny zábavnou formou zaradené do táborových aktivít v rozsahu 1 hod. denne vyplýva, že podujatie nie je jazykovým kurzom, ale zotavovacím podujatím, ktorého denný režim a aktivity sú organizované tak, aby výsledkom bolo zotavenie detí, ich rekreácia a odpočinok, ktorých priamym výsledkom je posilnenie zdravia detí a zvýšenie ich telesnej zdatnosti.

Rekreácia je telesná a duševná činnosť vykonávaná vo voľnom čase na osvieženie, posilnenie a odpočinok po práci či chorobe, alebo všeobecne zotavenie, oddych, občerstvenie, osvieženie, zábava. Slovo rekreácia pochádza z latinského recreatio a znamená osvieženie, zotavenie. Rekreáciou môže byť pobyt v zariadení slúžiacom na rekreovanie.

Slovo zotavenie sa je celkom bežné. Zotavenie nie je synonymom slova uzdravenie. Uzdravenie je spojené s úplným vymiznutím príznakov a týka sa človeka postihnutého ochorením. Je to termín používaný v medicíne. Zotavenie sa viaže k zdravému človeku, nie k jeho ochoreniu. Zotavenie je pre každého jedinečný a neprenosný proces. Účelom účasti detí na detských pobytových táboroch organizovaných WACHUMBA ck bolo ich zotavenie, zamerané na obnovenie ich telesných a duševných síl, ktorého výsledkom je v konečnom dôsledku posilnenie zdravia detí a zvýšenie telesnej zdatnosti.

Spoločnosť WACHUMBA ck predložila RÚVZ v Nitre návrhy zmlúv a Všeobecných zmluvných podmienok o niektorých zájazdoch WACHUMBA ck, ako aj organizačné pokyny vo forme voľne stiahnuteľných materiálov na stránkach WACHUMBA ck k rôznym typom pobytov organizovaných v rekreačných zariadeniach v územnej pôsobnosti RÚVZ v Nitre (napr. FUNFÁRIA, EVOLUTION, Fantasy2). Z týchto dokladov malo vyplývať, že by sa jednalo o uzatvorenie zmluvy medzi obstarávateľom WACHUMBA ck a objednávateľmi na jazykové kurzy alebo na vzdelávacie jazykové pobyty, ktoré sú zamerané na vzdelávanie, rozvoj talentu a vedomostí v oblasti jazykových, komunikačných a kooperatívnych zručností v anglickom jazyku. Avšak jednalo sa o objednanie zážitkových detských táborov doplnených o zábavné vzdelávanie v anglickom jazyku ako jednej z mnohých aktivít realizovaných počas pobytov.

Podľa spoločnosti WACHUMBA ck aktivity detských pobytových táborov by mohli mylne navádzať dojem, že sa jednalo o aktivity zotavovacieho podujatia, ktoré však boli len doplnkovými aktivitami jazykových kurzov a neboli primárnym alebo jediným účelom týchto podujatí.

Z predložených dokumentov o harmonogramoch denného režimu na podujatiach organizovaných WACHUMBA ck vyplynulo, že angličtina bola zakomponovaná zábavnou, prirodzenou a hravou formou do jednotlivých aktivít počas podujatia tak, ako uviedla spoločnosť k rozvíjaniu jazykových kompetencií detí v oblasti anglického jazyka formou zážitkového učenia. RÚVZ v Nitre argumentoval pri výkone ŠZD, že komunikácia v anglickom jazyku medzi deťmi na zotavovacích podujatiach by mohla byť posudzovaná ako forma zážitkového učenia a vzdelávania v anglickom jazyku, ale zároveň môže byť považovaná za bežný spôsob komunikácie súčasnej generácie detí a mladistvých, ktorému dominuje časté používanie anglicizmov. RÚVZ v Nitre súhlasil s argumentáciou, že účelom podujatí organizovaných spoločnosťou bolo zážitkové vzdelávanie detí v anglickom jazyku a zlepšovanie ich kompetencií v tejto oblasti, zároveň však rovnakým účelom týchto podujatí bola organizácia zdravej detskej rekreácie detí zameranej na pobyt v prírode, v rekreačnom zariadení s dostupnými možnosťami mnohých voľno časových a zábavných aktivít pre deti, ktoré si mohli počas pobytov oddýchnuť, zrekreovať sa, zregenerovať, posilniť svoje telesné a duševné zdravie a zvýšiť svoju telesnú zdatnosť vďaka optimálne nastavenému dennému režimu, v rámci ktorého sa prirodzene striedali rôzne činnosti a aktivity rešpektujúce krivku fyziologickej výkonnosti detí počas dňa, týždňa, ako aj všetky platné psycho-hygienické

zásady pre organizovanie zotavovacích podujatí napríklad tak, že počas ZP bol vyčlenený pravidelný čas na spánok, ďalší odpočinok počas dňa, na stravovanie, na osobnú hygienu a na ďalší plnohodnotný program pre všetkých účastníkov, ktorý rešpektoval zdravotný stav, ako aj vek zúčastnených detí. Súčasťou toho programu bolo aj vzdelávanie v anglickom jazyku zakomponované do celodenných aktivít predovšetkým zábavnou a zážitkovou formou a počas jednej hodiny denne aj klasickou formou, príbuznou vzdelávaniu v škole – prácou s pracovnými listami, avšak orgán verejného zdravotníctva vyhodnotil tento účel ako sekundárny, ako pridanú hodnotu podujatí organizovaných WACHUMBA ck a za ich hlavný účel považoval ten, ktorý je definovaný ako účel ZP.

Dodržiavanie pravidelného režimu na detských pobytových táboroch – na zotavovacích podujatiach je kľúčové z hľadiska naplnenia účelu tohto typu podujatia, ktorým je rekreácia detí, posilnenie ich zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti. Dosiachnutie rekreácie detí, posilnenie ich zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti nie je možné pre účely ZP kvantifikovať. Na základe súčasných vedeckých poznatkov je známe, že pobyt v rekreačnom stredisku patrí k aktívnym formám odpočinku a slúži na obnovenie síl, ktorých dôsledkom je celkové posilnenie zdravia a zvýšenie telesnej zdatnosti u detí.

RÚVZ v Nitre nemohol posudzovať pobyty organizované WACHUMBA ck ako zotavovacie podujatia a vychádzal z Vyjadrenia ÚVZ SR zo dňa 07.06.2021, podľa ktorého uvedené podujatia spoločnosti WACHUMBA ck nie sú zotavovacími podujatiami.

RÚVZ so sídlom v Nitre boli doručené oznámenia o konaní denných letných táborov, celkovo 31 oznámení o konaní turnusov pre 1938 detí. Konali sa v rámci centier voľného času, škôl, denných a komunitných centier, a pod. Odborné zamestnankyne sa pri výkone ŠZD zameriavajú najmä na skontrolovanie podmienok pri zabezpečovaní stravovania a pitného režimu deťom počas týchto hromadných podujatí, ako aj z hľadiska organizácie denného režimu.

V rámci LTS 2023 boli preverené stále RZ, v ktorých sa organizujú ZP: RZ Areál zdravia Jedľové Kostolany, RS Jedliny Kostolany pod Tríbečom, hotel Partizán Rezort v Obyciach. Celkovo bolo vykonaných 40 kontrol v rámci ŠZD, boli odobraté vzorky pitných a bazénových vôd.

Výkon ŠZD v týchto RZ sme uskutočnili postupne v mesiacoch máj až august a komplexne sme preverili úroveň zabezpečenia stravovania, ubytovania, zásobovania rekreačných zariadení pitnou vodou spojené s odbermi vzoriek pitných vôd a kontrolu vonkajších umelých bazénov spojenú s odberom vzoriek bazénových vôd. ZP sa môže uskutočniť len v zariadení, ktoré spĺňa požiadavky na umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie, ubytovanie, stravovanie a na prevádzku. Stravovanie počas podujatí musí zohľadňovať vek, zdravotný stav a fyzickú záťaž zúčastnených detí, zostava jedálnych lístkov sa kontroluje pred, aj počas konania ZP, strava je pripravovaná v účelových zariadeniach spoločného stravovania, ktoré sú súčasťou RS. Likvidáciu tuhého komunálneho odpadu, BRKO majú prevádzkovatelia zmluvne zabezpečenú v týždenných intervaloch. Na zotavovacích podujatiach pracovali iba osoby zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín a pokrmov do obehu.

Na ZP bola zabezpečená zdravotná starostlivosť odborne spôsobilými osobami. Organizátori ZP mali k dispozícii dokumentáciu o zdravotnej spôsobilosti detí na účasť na ZP od ošetrovúcich lekárov, ako aj od zákonných zástupcov detí. Preskúmaním zdravotníckych denníkov bolo zistené, že na začiatku ZP bol vykonávaný vstupný zdravotný filter u všetkých zúčastnených. K dispozícii boli primerane vybavené lekárnicky I. pomoci a v každom RZ samostatne vyčlenené priestory izolačných miestností s príslušenstvom. Počas ZP deti nastavené na pravidelnú farmakologickú liečbu túto pravidelne užívali. Počas leta sa u detí

vyskytovali prevažne drobné úrazy a poranenia, krátkodobé bolesti hlavy, únavové syndrómy, prechodné dyspeptické ťažkosti, uštipnutia hmyzom.

Z hľadiska epidemického výskytu akútnych prenosných ochorení možno hodnotiť LTS 2023 ako priaznivú.

RS Čaradice, Chata Breziny Skýcov boli v LTS 2023 mimo prevádzky.

V Chatovej osade Pod Gýmešom v Jelenci sa konali v roku 2023 viaceré hromadné zotavovacie podujatia pre deti.

RZ Jedliny Kostol'any pod Tríbečom: ubytovanie s celkovou kapacitou 101 lôžok v 5 chatkách a v turistickej ubytovni s kapacitou 41 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na vlastnú vrtanú studňu s vyhovujúcou kvalitou vody. Tekutý odpad je odvádzaný do vlastnej ČOV. RZ z hľadiska materiálno-technického vybavenia môžeme označiť za vylepšujúce sa (postupne obmieňaný nábytok, nová posteľná bielizeň i lôžkoviny). V mesiaci jún bolo preverené zabezpečenie požiadaviek na nekrytý umelý bazén z hľadiska vybavenia, priestorov, prevádzky spojené s odbermi vzoriek bazénových vôd.

RS Areál zdravia Jedľové Kostol'any: RS s najvyšším štandardom pri zabezpečovaní ubytovania, rozsiahle stavebné rekonštrukcie a nové vybavenie v celej budove. Ubytovanie v pevnej murovanej budove počas celého roka s kapacitou 43 lôžok a v 11 chatkách po 7 lôžok sezónne počas leta, stála kapacita 120 lôžok. Súčasťou vonkajšieho areálu je bazén. Areál je napojený na verejný vodovod, voda sa zachytáva v krytej betónovej nádrži, odkiaľ je tlačaná do vodovodnej siete areálu, dochlórovanie PV v nádrži zabezpečuje ZsVS. Tekutý odpad je odvádzaný do septiku, ktorý je v pravidelných intervaloch vyprázdňovaný. Prevádzkovateľ bazéna pri RZ Areál zdravia v Jedľových Kostol'anoch predložil doklady o vyhovujúcej kvalite bazénovej vody z iného akreditovaného laboratória.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež zostáva na podobnej úrovni v porovnaní s minulým rokom. Situácia v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce je porovnateľná. Hygienický status v predškolských kolektívnych zariadeniach charakterizuje vyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny, optimálny režim prevádzky a stravovania, ale aj postupné vylepšovanie technického stavu budov jednak vďaka pomoci obcí, ktoré sú zriaďovateľom týchto zariadení a jednak svojpomocne v spolupráci s rodičmi.

V predchádzajúcich rokoch sa čiastočne vylepšila aj situácia z hľadiska stavebno-technického stavu škôl na základe viacerých rozsiahlejších rekonštrukcií základných škôl, v rámci ktorých boli realizované zateplenia budov, nové fasádne omietky, maľovky priestorov, výmeny okien, opravy striech, rekonštrukcie hygienických zariadení atď. Napriek tomu mnohé nedostatky v údržbe budov pretrvávajú. Najzávažnejšie z nich sa týkali najmä nedostatočnej pravidelnej údržby budov, ktorá je podmienená nedostatkom finančných prostriedkov. Vďaka podpore z fondov boli vybudované úplne nové materské škôlky a moderné telocvične pri základných školách.

Celkovo však možno konštatovať zlepšujúci trend i napriek všeobecne nepriaznivej finančnej situácii. Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je adekvátna. Postupne sa zlepšuje situácia v zásobovaní pitnou vodou. Viaceré školy a školské zariadenia využili na vylepšenie štandardu svojich zariadení finančné prostriedky z EÚ.

Podmienky na vzdelávanie a prípravu vysokoškolských študentov na oboch nitrianskych univerzitách sa v posledných rokoch zlepšujú. Pribúdajú najmä nové priestory na výučbu študentov (kreatívne centrum, hydrobiologické laboratórium) a postupne sa zvyšuje kapacita ubytovacích priestorov.

8. Mimoriadne proti-epidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2023 už nebola činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže ovplyvnená doznievaním celosvetovej pandémie spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19, ktorá prepukla začiatkom roka 2020. Pandémia výrazne zasiahla do života a prevádzky všetkých typov škôl a školských zariadení, najintenzívnejšie počas zimných mesiacov rokov 2020, 2021, 2022. Prevádzka zariadení pre deti a mládež bola v školskom roku 2021/2022 zachovávaná prezenčne v maximálnej možnej miere, v školskom roku 2022/2023 už neboli nariaďované proti-epidemické opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení z dôvodu ochorenia COVID-19. Počas pandémie zabezpečoval RÚVZ v Nitre proti-epidemické opatrenia individuálne, vždy na základe konkrétne vzniknutej situácie v zariadení, po laboratórne potvrdenej pozitívite, či už u žiaka alebo zamestnanca školy. Opatrenia spočívali v nariaďovaní zákazu prevádzky a nariaďovaní karanténnych opatrení pre osoby, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou. Opatrenia boli v prvých mesiacoch roku 2022 na vrchole poslednej vlny pandémie ochorenia COVID-19 v SR zabezpečované odbornými zamestnancami RÚVZ v Nitre nepretržite 7 dní v týždni, vrátane víkendov, aby mohli prevádzkovatelia jednotlivých zariadení včas informovať všetky dotknuté osoby o prijatých opatreniach, t. j. zákonných zástupcov detí, ako aj zamestnancov zariadenia.

Ďalšia vlna akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení nastúpila v novembri a naplno prepukla v decembri 2022 počas chrípkovej sezóny. RÚVZ so sídlom v Nitre nariadil v decembri 2022 zákaz prevádzky postupne vo viac ako 50% materských a základných škôl v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Vo všetkých týchto školách bola nepriaznivá epidemiologická situácia a bol potvrdený epidemický výskyt akútnych respiračných ochorení, vrátane chrípky a chrípke podobných ochorení. V niektorých školách boli potvrdené aj prípady ochorenia COVID-19, príp. iné akútne prenosné ochorenia. Chorobnosť bola extrémne vysoká a vo všetkých školách bola vyššia ako 30 %. Riaditelia škôl situáciu v školách sledovali niekoľko dní a situáciu konzultovali s RÚVZ. Vo väčšine škôl sa však situácia vždy v priebehu pár dní postupne iba zhoršovala, stúpal počet chorých detí a postupne aj počet chorých pedagogických zamestnancov. Avšak následne v januári a vo februári 2023 už bola epidemiologická situácia v školách pokojná a nariaďovanie opatrení na predchádzanie ochorenia v školách už bolo iba sporadické. Vyskytlo sa niekoľko menších lokálnych epidémií v školách, na ktoré vydal RÚVZ v Nitre rozhodnutie o nariaďovaní opatrení na predchádzanie ochoreniam.

Podľa Metodického usmernenia, ktorým sa vydáva Plán opatrení pre základné a stredné školy a školské zariadenia pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike, ktoré vydalo MŠ SR sa pristupuje k prerušovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu v školách počas chrípkovej sezóny v tom prípade, ak počet neprítomných detí prekročí 20 %. Riaditeľ školy je povinný vždy bezodkladne v prípade akejkoľvek chorobnosti na prenosné ochorenia informovať príslušný RÚVZ, ktorý rozhodne o nariaďovaní opatrení na predchádzanie ochoreniam. Zároveň RÚVZ v Nitre vyhodnocuje aktuálnu epidemiologickú situáciu vo výskyte respiračných ochorení na týždennej báze počas celého kalendárneho roka za územie Nitrianskeho kraja. V prípade epidemického výskytu chrípky v čase kulminujúcej chrípkovej sezóny sa pristupuje vždy ku krátkodobému prerušeniu prevádzky v celej škole, ktorá je zasiahnutá chrípkovou epidémiou, nakoľko toto opatrenie je účinné v procese prerušenia šírenia chrípky, ktorá v priebehu niekoľkých dní v prípade, že sa vyučovanie nepreruší, postihne celú školu. Toto opatrenie je z epidemiologického hľadiska kľúčové a efektívne na prerušení epidemického procesu šírenia nákazy. Ostatné opatrenia sú len podporné a proces šírenia nákazy môžu mierne spomaliť, nie však zastaviť. Zastavenie šírenia chrípky je v rámci detských kolektívov vzhľadom na intenzívny kontakt medzi deťmi problematické a nedá sa

mu iným spôsobom zabrániť. Jediným riešením je prerušenie reťazca šírenia nákazy a krátkodobé prerušenie prevádzky v školách, čím sa zabránilo, aby sa ochorenia preniesli do rodín, v ktorých ochorejú ďalší rodinní príslušníci. Rozhodnutie o prerušení prevádzky školy vydávali RÚVZ v záujme potreby prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy v uvedenom zariadení pre deti a mládež, ďalej na predchádzanie ďalším ochoreniam a na predchádzanie možným komplikáciám u chorých.

V súvislosti s výskytom chrípky a chrípke podobných ochorení bolo vydaných 26 rozhodnutí podľa § 12 ods. 2 písm. m) zák. č. 355/2007 Z. z. o opatreniach na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, a to nariadením zákazu činnosti - prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu prevádzky predškolských zariadení a škôl na základe hlásení o výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení v záujme prerušenia epidemického procesu šírenia nákazy, ako i predchádzania možných komplikácií u chorých.

Odborné zamestnankyne RÚVZ so sídlom v Nitre vykonali epidemiologické šetrenie a štátny zdravotný dozor dozor v súvislosti s výskytom alebo podozrením na výskyt prenosných ochorení. V zariadeniach boli nariaďované príslušné opatrenia formou zápisníc, boli odoberané stery z prostredia, ktoré nepreukázali nevyhovujúcu úroveň prevádzkovej hygieny.

Celkovo boli zabezpečované proti-epidemické opatrenia v 33 ohniskách:

- Základná škola Lužianky – výskyt svrabu – 01.01.2023 – 31.01.2023,
- Základná škola Jána Domastu Cabaj-Čápor – výskyt svrabu – od 18.01.2023,
- Materská škola, Dobšinského, Nitra – epidemický výskyt črevných nákaz – 14.02.2023,
- Materská škola, Rázusova, Nitra – epidemický výskyt akútnych gastroenteritíd – 15.-16.02.2023,
- Materská škola, Beethovenova, Nitra – epidemický výskyt ochorení zažívacieho traktu – 27.02.2023 – 02.03.2023,
- Materská škola, Sládkovičova, Zlaté Moravce – epidemický výskyt gastrointestinálneho traktu – 16.02.2023, prerušenie prevádzky v dňoch 20.-21.02.2023,
- Materská škola pri Základnej škole s materskou školou Viliama Záborského, Levická, Vrábľa – epidemický výskyt rotaviróz – 13.03.2023 – 21.03.2023,
- Materská škola Mojmírovce - epidemický výskyt rotaviróz – 10.03.2023 – 21.03.2023,
- Základná škola Pribinova, Zlaté Moravce - epidemický výskyt rotaviróz – 08.03.2023 – 13.03.2023,
- Materská škola Podhorany - epidemický výskyt ochorení zažívacieho traktu – 06.-08.03.2023,
- Základná škola, Topoľová ul, Nitra - epidemický výskyt akútnych gastroenteritíd počas pobytu v RZ Na Skalke - 29.05.2023 – 02.06.2023,
- Základná škola J. C. Hronského, Krátka ul., Šaľa - epidemický výskyt ochorení zažívacieho traktu,
- Súkromná základná škola UNES, Javorova ul., Nitra epidemický výskyt ochorení zažívacieho traktu – 28.04.2023 – 05.05.2023 (03.05.2023 – 05.05.2023 prerušenie prevádzky – dištančné vzdelávanie),
- Materská škola Malý Lapáš - epidemický výskyt rotaviróz – 20.04.2023 – 26.04.2023,
- Základná škola s materskou školou Črevný Hrádok - výskyt svrabu – od 28.09.2023,
- Materská škola Nová Ves nad Žitavou - epidemický výskyt exantémových ochorení ruka, noha, ústa – od 02.10.2023,

- Materská škola Veľké Zálužie - epidemický výskyt exantémových ochorení ruka, noha, ústa – 25.09.2023 – 27.09.2023,
- Materská škola Mojmirovce - výskyt svrabu – od 13.09.2023,
- Materská škola Volkovce – sporadický výskyt salmonelózy – od 07.09.2023 - 19.09.2023,
- Materská škola Budovateľská ul, Šaľa - výskyt svrabu – od 08.09.2023,
- Materská škola, Družstevná ul., Šaľa - epidemický výskyt ochorenia zažívacieho traktu – 12.07.2023 - 14.07.2023,
- Základná škola, Levická, Vrábľa – epidemický výskyt pedikulózy – 06.12.2023 – 12.12.2023,
- Zariadenie pre matky s deťmi, Štúrova ul. Nitra ako súčasť Reedukačné centrum Zlaté Moravce - výskyt epidemiologicky závažného hmyzu - ploštice,
- Materská škola Nemčičany – sporadický výskyt svrabu,
- Materská škola Volkovce- sporadický výskyt salmonelózy,
- Materská škola Staromlynská ul., Nitra - epidemický výskyt rotaviróz – 19.05.2023 – 23.05.2023,
- Materská škola Veľký Cetín - epidemický výskyt ochorenia zažívacieho traktu,
- Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským Tešedíkovo - epidemický výskyt ochorenia zažívacieho traktu – 31.05.2023 – 03.06.2023,
- Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Tešedíkovo – sporadický výskyt hepatitídy typu A – 24.04.2023,
- Základná škola Topoľová ul., Nitra – epidemický výskyt pedikulózy – 06.12.2023 – 08.12.2023,
- Materská škola Bambuľkovo – sporadický výskyt svrabu – 11.10.2023
- Zariadenie pre matky s deťmi ako súčasť Reedukačné centrum Zlaté Moravce - sporadický výskyt hepatitídy typu A – 15.10.2023.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)
 - Nitriansky kraj 2022

| úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR | Odborné stanoviská, expertízy | koncepčná činnosť | riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí | odborná a metodická činnosť | | | účasť na odborných podujatiach | činnosť krajských odbor- níkov | publikačná činnosť | spolupráca s masovo- komunikač- nými prostriedkami | výchova ku zdraviu | iné |
|--|-------------------------------------|----------------------|---|--------------------------------|---|---|-----------------------------------|---|-----------------------|--|--------------------------|-----|
| | | | | 5 | 6 | 7 | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| 16 | 113 | 0 | 4/1000 | 4200 | 8 | 8 | 84 | 10 | 0 | 10 | 56 | 0 |

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť
- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Zariadenie | Počet zariadení | | Celkový počet výkonov | | | | |
|---------|---|-----------------|-----|-----------------------|---|---|-----|------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 13 | 7 | 0 | 0 | 1 | 82 |
| 2. | Materské školy | 166 | 12 | 109 | 0 | 0 | 86 | 1570 |
| 3. | Základné školy | 109 | 12 | 32 | 0 | 0 | 24 | 980 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 29 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 24 | 6 | 5 | 0 | 0 | 5 | 75 |
| 6. | Jazykové školy | 31 | 29 | 1 | 0 | 0 | 0 | 30 |
| 7. | Miesta výkonu prakt. vyučovania | 66 | 45 | 8 | 0 | 0 | 0 | 60 |
| 8. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 1 | 6 | 0 | 0 | 0 | 70 |
| 9. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 64 |
| 10. | Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ | 149 | 28 | 9 | 0 | 0 | 4 | 50 |
| 11. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 4 | 8 | 0 | 0 | 6 | 65 |
| 12. | ZSS + zar. soc. kurately | 45 | 25 | 3 | 0 | 0 | 0 | 20 |
| 13. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 0 | 14 | 0 | 0 | 10 | 50 |
| 14. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 4 | 40 | 0 | 0 | 2 | 50 |
| 15. | Zar. školského stravov. ^{e)} | 279 | 60 | 200 | 0 | 0 | 2 | 755 |
| 16. | Zar. rýchleho občerstv. | 95 | 87 | 30 | 0 | 0 | 0 | 45 |
| 17. | Telocvične pri školách | 377 | 15 | 16 | 0 | 0 | 0 | 25 |
| 18. | Ostatné | 82 | 55 | 19 | 0 | 0 | 38 | 180 |
| SPOLU: | | 1527 | 398 | 511 | 0 | 0 | 179 | 4200 |

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Zariadenie | Počet zariadení | | Hodnotenie zariadení | | | | | | | |
|------------|---|-----------------|-----|----------------------|--------|-----|-------|----|-------|---|------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 13 | 15 | 93,75 | 1 | 6,25 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 2. | Materské školy | 166 | 12 | 88 | 53,01 | 70 | 42,17 | 8 | 4,82 | 0 | 0,00 |
| 3. | Základné školy | 109 | 12 | 54 | 49,54 | 52 | 47,71 | 3 | 2,75 | 0 | 0,00 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 2 | 5 | 71,43 | 2 | 28,57 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 24 | 6 | 8 | 33,33 | 16 | 66,67 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 6. | Jazykové školy | 31 | 29 | 28 | 90,32 | 3 | 9,68 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 7. | Miesta výkonu prakt. vyučovania | 66 | 45 | 23 | 34,85 | 43 | 65,15 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 8. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 1 | 21 | 55,26 | 14 | 36,84 | 3 | 7,89 | 0 | 0,00 |
| 9. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 0 | 12 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 10. | Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ | 149 | 28 | 89 | 59,73 | 55 | 36,91 | 5 | 3,36 | 0 | 0,00 |
| 11. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 4 | 10 | 43,48 | 10 | 43,48 | 3 | 13,04 | 0 | 0,00 |
| 12. | ZSS + zar. soc. kurately | 45 | 25 | 25 | 55,56 | 19 | 42,22 | 1 | 2,22 | 0 | 0,00 |
| 13. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 0 | 0 | 0,00 | 3 | 75,00 | 1 | 25,00 | 0 | 0,00 |
| 14. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 4 | 2 | 50,00 | 2 | 50,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 15. | Zar. školského stravov. ^{e)} | 279 | 60 | 127 | 44,72 | 141 | 51,41 | 11 | 3,87 | 0 | 0,00 |
| 16. | Zar. rýchleho občerstv. | 95 | 87 | 80 | 84,21 | 15 | 15,79 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 17. | Telocvične pri školách | 377 | 15 | 254 | 67,37 | 113 | 29,97 | 10 | 2,65 | 0 | 0,00 |
| 18. | Ostatné | 82 | 55 | 79 | 96,34 | 2 | 2,44 | 1 | 1,22 | 0 | 0,00 |
| S P O L U: | | 1527 | 398 | 920 | 60,05 | 561 | 36,95 | 46 | 3,0 | 0 | 0,00 |

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Druh zariadenia | | Celkový počet ubytovacích zariadení | Celková kapacita ubytovacích zariadení | Počet ubytovaných | Percento vyťaženia | Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou | |
|---------|---|---------------|-------------------------------------|--|-------------------|--------------------|---|---|
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| 1. | Ubytovacie zariadenia | gymnáziá | 2 | 106 | 119 | 112,26 | 1 | 0 |
| 2. | | SOŠ | 7 | 1139 | 1046 | 91,83 | 0 | 0 |
| 3. | | konzervatóriá | 0 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 4. | | VŠ | 7 | 4084 | 3233 | 79,16 | 1 | 0 |
| 5. | Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách | MŠ | 0 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 6. | | ZŠ | 3 | 118 | 81 | 68,64 | 0 | 0 |
| 7. | | SŠ | 0 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 8. | | praktické OU | 2 | 83 | 63 | 75,90 | 0 | 0 |
| 9. | Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež | | 2 | 85 | 71 | 83,53 | 0 | 0 |
| Spolu | | | 23 | 5615 | 4613 | 82,15 | 2 | 0 |

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách – RÚVZ Nitra 2023

| Okres | Počet základných škôl | | Počet žiakov v základných školách | | Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním | | | Percento zmennosti |
|----------------------------|-----------------------|---|-----------------------------------|------|--|---|---|--------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| Nitra | 62 | 0 | 14856 | 1836 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| Šaľa | 24 | 0 | 4260 | 520 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| Zlaté Moravce | 23 | 0 | 3085 | 384 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| spolu v šk. roku 2022/2023 | 109 | 0 | 22201 | 2740 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| Spolu v šk. roku 2021/2022 | 112 | 0 | 25924 | 2182 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Zariadenie | Počet zariadení | | | | Kvalita vody | | | | Množstvo vody | |
|------------|---|-----------------|------|--------|----|--------------|------|---|-------|---------------|----|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 16 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 2. | Materské školy | 166 | 160 | 96,39 | 6 | 0 | 0,00 | 1 | 16,67 | 0 | 0 |
| 3. | Základné školy | 109 | 107 | 98,17 | 2 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 7 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 24 | 24 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 6. | Jazykové školy | 31 | 31 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 7. | Miesta výkonu prakt. vyučovania | 66 | 66 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 8. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 38 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 9. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 12 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 10. | Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ | 149 | 147 | 98,66 | 2 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 11. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 23 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 12. | ZSS + zar. soc. kurately | 45 | 44 | 97,78 | 1 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 13. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 4 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 14. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 2 | 50,00 | 2 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 15. | Zar. školského stravov. ^{e)} | 279 | 268 | 96,13 | 11 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 16. | Zar. rýchleho občerstv. | 95 | 95 | 100,00 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 17. | Telocvične pri školách | 377 | 375 | 99,47 | 2 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| 18. | Ostatné | 82 | 80 | 97,56 | 2 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0 |
| S P O L U: | | 1527 | 1499 | 98,17 | 28 | 0 | 0,00 | 1 | 3,57 | 0 | 0 |

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj
(rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

- RÚVZ Nitra 2023

| Kraj | Okres | Obec – miesto ochorenia: | Počet ochorení | | | | Úmrtia |
|------------------------|---------------|--------------------------|----------------|---|---|---|--------|
| | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| Nitriansky | Nitra | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nitriansky | Šaľa | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nitriansky | Zlaté Moravce | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | | | | |
| S p o l u kraj: | | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Druh zariadenia | Počet zar. | Spôsob zabezpečenia stravovania | | | | | | | | | |
|-------------------|-------------------------------------|------------|---------------------------------|--------------|-----------|--------------|------------|--------------|----------|-------------|------------|--------------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 4 | 25,00 | 10 | 62,50 | 2 | 12,50 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 2. | Materské školy | 166 | 93 | 56,02 | 30 | 18,07 | 42 | 25,30 | 0 | 0,00 | 1 | 0,60 |
| 3. | Základné školy | 109 | 71 | 65,14 | 15 | 13,76 | 23 | 21,10 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 6 | 85,71 | 0 | 0,00 | 1 | 14,29 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 55 | 13 | 23,64 | 1 | 1,82 | 9 | 16,36 | 0 | 0,00 | 32 | 58,18 |
| 6. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 7 | 18,42 | 5 | 13,16 | 26 | 68,42 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 7. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 1 | 8,33 | 3 | 25,00 | 8 | 66,67 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 8. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 23 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 9. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 4 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 10. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 3 | 75,00 | 0 | 0,00 | 1 | 25,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 11. | Ostatné | 82 | 3 | 3,66 | 10 | 12,20 | 2 | 2,44 | 0 | 0,00 | 67 | 81,71 |
| S P O L U: | | 516 | 205 | 39,73 | 74 | 14,34 | 137 | 26,55 | 0 | 0,00 | 100 | 19,38 |

Legenda k tabuľke č. 8/a:

- | | |
|---|---|
| 1. celkový počet zariadení | a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí |
| 2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení | b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy |
| 3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v % | c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU |
| 4. počet zariadení s dovozom stravy | d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách |
| 5. počet zariadení s dovozom stravy v % | a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež |
| 6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. | |
| 7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v % | |
| 8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. | |
| 9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v % | |
| 10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie | |
| 11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v % | |

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Druh zariadenia | Počet zariadení | | Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP | | | | | | | | | |
|------------|-------------------------------------|-----------------|------------------|---|--------|--------------------------------|--------|---------------------------------|-------|--------------------------------|------|-------------------------------|------|
| | | Celkom | Z toho vývarovní | Kategória I (< ako 100bodov) | | Kategória II (101 - 250 bodov) | | Kategória III (251 - 350 bodov) | | Kategória IV (351 - 450 bodov) | | Kategória V (> ako 451 bodov) | |
| | | | | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 4 | 4 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 2. | Materské školy | 166 | 93 | 32 | 34,41 | 61 | 65,59 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 3. | Základné školy | 109 | 71 | 19 | 26,76 | 46 | 64,79 | 6 | 8,45 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 6 | 3 | 50,00 | 3 | 50,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 55 | 13 | 4 | 30,77 | 9 | 69,23 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 6. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 7 | 0 | 0,00 | 7 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 7. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 1 | 1 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 8. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 9. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 4 | 0 | 0,00 | 3 | 75,00 | 1 | 25,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 10. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 3 | 2 | 66,67 | 0 | 0,00 | 1 | 33,33 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 11. | Ostatné | 82 | 3 | 3 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| S P O L U: | | 516 | 205 | 68 | 33,17 | 129 | 62,93 | 8 | 3,90 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež
- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Druh zariadenia | Počet zariadení | | Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP | | | | | | | | | |
|-------------------|-------------------------------------|-----------------|----------------|--|--------------|--------------------------------|--------------|---------------------------------|-------------|--------------------------------|-------------|-------------------------------|-------------|
| | | Celkom | Z toho výdajní | Kategória I (< ako 100bodov) | | Kategória II (101 - 250 bodov) | | Kategória III (251 - 350 bodov) | | Kategória IV (351 - 450 bodov) | | Kategória V (> ako 451 bodov) | |
| | | | | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 16 | 10 | 7 | 70,00 | 3 | 30,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 2. | Materské školy | 166 | 30 | 18 | 60,00 | 10 | 33,33 | 2 | 6,67 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 3. | Základné školy | 109 | 15 | 5 | 33,33 | 8 | 53,33 | 2 | 13,33 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 4. | Gymnázia | 7 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 55 | 1 | 0 | 0,00 | 1 | 100,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 6. | Špeciálne školy ^{c)} | 38 | 5 | 2 | 40,00 | 3 | 60,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 7. | Fakulty vysokých škôl | 12 | 3 | 1 | 33,33 | 2 | 66,67 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 8. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 23 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 9. | Špeciálne vých. zariadenia | 4 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 10. | Zot. poduj. + ŠvP | 4 | 0 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| 11. | Ostatné | 82 | 10 | 7 | 70,00 | 3 | 30,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| S P O L U: | | 516 | 74 | 40 | 54,05 | 30 | 40,54 | 4 | 5,41 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže
- RÚVZ Nitra 2023**

| Por. č. | Druh zariadenia | Počet detí a mládeže v zariadeniach | Počet stravujúcich sa detí a mládeže | Percento stravujúcich sa detí a mládeže |
|-------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|---|
| | | 1 | 2 | 3 |
| 1. | Prevádzkarne do 6 r. ^{a)} | 210 | 210 | 100,00 |
| 2. | Materské školy | 8384 | 8299 | 98,98 |
| 3. | Základné školy | 22165 | 20181 | 91,05 |
| 4. | Gymnázia | 3998 | 3565 | 89,17 |
| 5. | SOŠ ^{b)} | 7687 | 3550 | 46,18 |
| 6. | Špeciálne školy ^{c)} | 1340 | 400 | 29,85 |
| 7. | Fakulty vysokých škôl | 8879 | 4645 | 52,31 |
| 8. | Ubytovacie zariadenia ^{d)} | 4528 | 3736 | 82,51 |
| 9. | Špeciálne vých. zariadenia | 94 | 94 | 100,00 |
| 10. | Zot. poduj. + ŠvP | 3195 | 3195 | 100,00 |
| 11. | Ostatné | 141 | 141 | 100,00 |
| S P O L U: | | 60621 | 48016 | 79,21 |

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež
- RÚVZ Nitra 2023

| Por. č. | Druh zotavovacieho podujatia | počet | | | |
|---------------|------------------------------|-----------|-----------|----------|-------------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | zotavovacie podujatie | 7 | 7 | 0 | 438 |
| 2 | školy v prírode | 22 | 22 | 0 | 819 |
| 3 | Iné | 31 | 0 | 5 | 1938 |
| SPOLU: | | 60 | 29 | 5 | 3195 |

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

| Por. č. | Druh zotavovacieho podujatia | počet | | | |
|---------------|------------------------------|----------|----------|----------|----------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1 | zotavovacie podujatie | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2 | školy v prírode | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 | Iné | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU: | | 0 | 0 | 0 | 0 |

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických
výrobkov**

Výročná správa za rok 2023

V Nitre, 27.03.2024

Spracovala: Ing. Darina Pintová
vedúca odboru hygieny výživy,
bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RUVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V roku 2023 pracovalo na odbore hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov celkom 11 zamestnancov, z toho 10 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa a 1 zamestnankyňa s úplným stredoškolským vzdelaním. Stav zamestnancov bol oproti roku 2022 zvýšený o jednu zamestnankyňu od júla 2023.

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov – rok 2023

Zamestnanci odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sa v roku 2023 zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

| Názov vzdelávacej akcie | Druh vzdelávacej akcie | Dátum konania | Miesto konania | Organizátor | Počet zúčastnených |
|---|------------------------|--------------------------|---------------------------------|--|--------------------|
| OP II OP EVS Stretnutie - implementácia reformy a zavedenie rutínnej prevádzky IS UVZ do praxe | odborný seminár | 25.01.2023 | online | UVZ SR - EU | 1 |
| Zdravé oči, ostrý zrak - pomoc z prírody | odborný seminár | 31.01.2023 09.02.2023 | online | Argama | 2 |
| OP EVS - odborný workshop organizačné štruktúry ÚVZ SR a RÚVZ v SR | odborný workshop | 02.02.2023 | online | ÚVZ SR - EU | 9 |
| Balenie potravín a kozmetiky | odborná konferencia | 08.02.2023 | Brno | OBALOVÝ INSTITUTE SYBA | 2 |
| Celoslovenské školenie zamestnancov, vykonávajúci ŠZD a dohľad nad KV | pracovná porada | 15.- 16.02.2023 | hotel Metropol Spišská Nová Ves | ÚVZ SR RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi a NRC | 1 |
| „Výkon úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do kontaktu s potravinami (FCM)“ | odborný seminár | 15.03.2023 | online | RUVZ so sídlom v Poprade a ÚVZ SR | 4 |
| XXXVII.Zoborský deň a XVIII. Bitterov osteologický deň 2023 | odborné podujatie | 19.05.2023 | Župný dom Nitra | Slovenská lekárska komora | 7 |

| | | | | | |
|--|------------------|---------------|---------------------|--|---|
| Celoslovenská porada vedúcich odd. | pracovná porada | 15-16.05.2023 | Trenčianske Teplice | ÚVZ SR | 1 |
| Odborné školenie zamestnancov pre odbor HV - audit | odborné školenie | 28.06.2023 | ÚVZ SR Bratislava | ÚVZ SR | 3 |
| IT platforma pre zlepšenie digitálnych zručností | kurz | 17.08.2023 | online | EÚ, MD SR, Min. invest. a informatizácie SR | 6 |
| Liečivé rastliny na kašeľ a bolesti hrdla | odborný seminár | 13.09.2023 | online | Argama | 1 |
| Celoslovenské školenie zamestnancov k začiatku používania nového systému KV IS UVZ | odborný seminár | 19.09.2023 | online | ÚVZ SR | 2 |
| „Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (FCM)" - základný kurz | odborný seminár | 07.11.2023 | online | RÚVZ Poprad ÚVZ SR | 4 |
| Manuál pre špecializovanú poradňu zdravej výživy | odborný seminár | 09.11.2023 | RÚVZ B.Bystrica | ÚVZ SR | 1 |
| Rozhodnutia súdneho dvora v oblasti označovania potravín | odborný seminár | 13.12.2023 | online | Právnická fakulta Trnavskej univerzity v spolupráci s Potravinárskou komorou Slovenska | 7 |
| Online školenie k nutričnému softvéru Planeat | odborný seminár | 13.12.2023 | online | ÚVZ SR | 1 |

Zamestnanci odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov pravidelne počas celého roka zúčastňovali online stretnutí v rámci OP EVS v súvislosti so zavedením do rutínnej prevádzky IS UVZ do praxe novým IS úradov verejného zdravotníctva týkajúcich sa modulov SZD, KOZV, KV a IS LAB.

| Názov vzdelávacej akcie | Druh vzdelávacej akcie | Dátum konania | Miesto konania | Organizátor | Počet zúčastnených |
|-----------------------------|------------------------|--------------------------|----------------|-------------|--------------------|
| Školenie GDPR | školenie | od 01.08. do 30.09. 2023 | online | RÚVZ Nitra | 11 |
| BOZP a PO | školenie | 14.09.2023 18.09.2023 | RÚVZ Nitra | RÚVZ Nitra | 9 |
| Školenie o dokumentácii OLC | školenie | 20.11.2023 | RÚVZ Nitra | RÚVZ Nitra | 2 |

Okrem uvedených vzdelávacích akcií sa zamestnanci odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov v priebehu roka 2023 vzdelávali hlavne samoštúdiom ako i účasťou na pravidelných pracovných poradiach odboru, v rámci ktorých sa zabezpečuje informovanosť všetkých zamestnancov o metodických usmerneniach v súvislosti s výkonom ŠZD ako i úradnej kontroly zaslaných z ÚVZ SR, o aktuálnych zmenách súvisiacich právnych predpisov ako i informovanosť o postupoch pri riešení aktuálnej odbornej problematiky pri výkone ŠZD a ÚK .

Aktivity v médiách:

Pre **nitranoviny.sk** sme v januári poskytli informácie ohľadom kvality pitnej vody v zariadení spoločného stravovania McDonald' s v Beladiciach, ktorá je zásobovaná pitnou vodou, zo zdroja, ktorý nie je verejným vodovodom

Pre nitriansky internetový denník – **nitraden.sk** sme poskytli informácie v súvislosti s možnosťou vstupu zákazníkov so spoločenským zvierat'om do zariadení spoločného stravovania

Pre televíziu Nitrička bola

- v mesiaci júl poskytnutá informácia ohľadom priebehu a výsledkov kontrol v súvislosti s kontrolou výroby a predaja nebalenej zmrzliny

Pre **televíziu Markíza** bol v mesiaci december poskytnutý rozhovor týkajúci povinnosti prevádzkovateľ'ov, ktorí umožnia vstup zákazníkov do zariadení spoločného stravovania so spoločenským zvierat'om

Iné odborné činnosti :

- **konzultačná a poradenská činnosť** – v súvislosti s posudkovou činnosťou poskytujeme pravidelné konzultácie. V roku 2023 bolo poskytnutých 2516 konzultácií, prevažne telefonicky, osobne, ako aj mailom
- **členstvo v skúšobných komisiách:**
 - komisia pre získanie osvedčenia na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov - jedna zamestnankyňa odboru je predsedníčkou komisie, 1 zamestnankyňa je členkou tejto

komisie. Bolo preskúšaných 300 záujemcov a následne vydaných 290 osvedčení na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov ,

komisia pre získanie osvedčenia na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov - jedna zamestnankyňa odboru je predsedníčkou komisie, 1 zamestnankyňa je členkou tejto komisie . V roku 2023 neboli podané žiadosti o presúšanie v tejto oblasti

- **metodické vedenie študentov:** v marci 2023 odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov nebol požiadaný o umožnenie odbornej praxe na odbore,
- spolupráca s **Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou** na základe "Dohody o spolupráci". V priebehu roka 2023 boli vymieňané informácie hlavne v prípade podnetov na prešetrenie potravinárskych prevádzok zároveň informácie o novovzniknutých resp. zrušených prevádzkach ktoré patria do kompetencií príslušných orgánov úradnej kontroly. V rámci spolupráce bolo zabezpečené priebežné zasielanie rozhodnutí prevádzok na RVPS, v ktorých orgánom úradnej kontroly podľa zákona č. 152/1995 o potravinách v znení neskorších predpisov je Regionálna veterinárna a potravinová správa.
- **informácie pre verejnosť**- na web stránke RÚVZ boli zverejňované aktuálne informácie v súvislosti s nebezpečnými kozmetickými výrobkami (hlásenia RAPEX),v súvislosti s nebezpečnými potravinami spadajúcimi pod úradnú kontrolu orgánu verejného zdravotníctva hlásenými rýchlym výstražným systémom RASFF, opatrenia ÚVZ SR ako i platnú legislatívu a usmernenia a upozornenia pre verejnosť ako i podnikateľov v súvislosti s potravinami v záujme ochrany zdravia obyvateľstva.

3. Rozbor činnosti

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce. Zamestnanci RÚVZ so sídlom v Nitre na úseku hygieny výživy zabezpečovali:

- výkon štátneho zdravotného dozoru v súlade so zákonom č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č.355/2007 Z.z a vyhlášky MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. 533/2007 Z.z.)
- kontrola kvality pitnej vody spojená s odberom vzoriek pitnej vody v zariadeniach spoločného stravovania, ktoré nie sú napojené na verejný vodovod
- výkon úradnej kontroly potravín v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, Potravinovým kódexom SR, nariadením EP a Rady (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách,
- plnenie úloh v súvislosti s plnením Viacročného plánu úradnej kontroly potravín SR aktualizovaného na rok 2023
- plnenie úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády, Programov a projektov na úseku hygieny výživy
- plnenie mimoriadnych cielených úloh

- kontrolu plnenia uložených opatrení a pokynov vydaných orgánom verejného zdravotníctva,
- ukládanie sankcií,
- kontroly zamerané na ochranu nefajčiarov v súlade so zákonom so zákonom 377/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
- činnosť v súvislosti s informačným systémom oddelenia HV (KOZV),
- činnosť v súvislosti s hlásením nebezpečných potravín v systéme RASFF,
- odbery vzoriek vôd a potravín na základe objednávok prevádzkovateľov potravinárskych zariadení (mimo ŠZD a ÚKP bolo odobratých 27 vzoriek potravín a 7 vzoriek pitných vôd)
- štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami vrátane šetrenia výskytu nebezpečných kozmetických výrobkov hlásených v systéme RAPEX a zadávania údajov o kozmetických výrobkov do ICSMS portálu) - výsledky sú spracované v osobitnej správe
- plnenie ostatných úloh na úseku hygieny výživy

3.1. Štátny zdravotný dozor

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) pracovníci odboru hygieny výživy bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov (ďalej len odbor HVBPKV) RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečovali :

- v oblasti posudkovej podľa § 13 zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
- v oblasti kontrolnej v súvislosti s plnením povinnosti právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie vyplývajúcich z ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a ďalších súvisiacich predpisov, predovšetkým vyhl.533/2007 Z.z.

3.1.1 Posudková činnosť

V oblasti posudkovej činnosti v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona č.355/2007 o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia boli vydávané rozhodnutia na uvedenie potravinárskych zariadení do prevádzky, záväzné stanoviská k umiestneniu stavieb v rámci územného konania, k zmene účelu užívania stavieb a ku kolaudácii stavieb.

V roku 2023 bolo na základe kladného posúdenia vydaných 118 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky

Z celkového počtu vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky bolo kladne posúdených:

- 34 zariadení spoločného stravovania,
- 51 predajní potravín,
- 18 prevádzok výroby potravín (predovšetkým výroba zmrzliny, výroba pekárskeho výrobku),
- 6 skladov
- 4 predajní drogérií
- 1 výrobné kozmetických výrobkov

Oznámení o zriadení prevádzky bolo na OHVBPVKV RÚVZ Nitra doručených 201, z ktorých 53 oznámení bolo o zriadení prevádzky s ambulatným predajom a prípravou rýchleho občerstvenia , 50 oznámení o zriadení nevyvarujúcich zariadení spoločného stravovania . Ostatné oznámenia sa týkali prevádzok kde došlo zmene prevádzkovateľa zariadenia pri zachovaní pôvodných podmienok prevádzky.

Z významnejších zariadení bola v roku 2023 skolaudovaná stavba a daná do prevádzky čerpacia stanica s rýchlym občerstvením „TANKER“ v Čaradiciach, ktorého súčasťou je osobitná reštaurácia a výrobná chladených a mrazených polotovarov a hotových pokrmov, Hlavná 743 v Diakovciach.

V roku 2023 bolo vydaných 27 záväzných stanovísk z čoho 15 bolo vydaných k umiestneniu stavby v rámci územného konania, 12 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene účelu užívania stavby. Z celkového počtu záväzných stanovísk k umiestneniu stavby sa 13 týkalo umiestnení stavieb s využitím ako zariadenia spoločného stravovania, 1 sa týkalo výroby potravín a 1 stanovisko sa vydávalo k umiestneniu skladu. Ku kolaudácii, resp. k zmene účelu užívania boli vydané 4 záväzné stanoviská k zariadeniam spoločného stravovania ,4 stanoviská k predajniam potravín a 4 stanoviská k výrobe potravín

V spolupráci s odborom hygieny životného prostredia sme posudzovali priestory a projektovú dokumentáciu k stravovacej časti domovov sociálnych služieb a denných stacionárov, v spolupráci s oddelením preventívneho pracovného lekárstva stravovaciú časť priemyselných objektov, resp. zdravotníckych zariadení. K projektovým dokumentáciám spoločne riešených stavieb sme sa vyjadrovali v 11 prípadoch a 7 krát sme vydávali podklady k záväzným stanoviskám.

U 14 podaní, o uvedenie priestorov do prevádzky bolo potrebné lehotu na vydanie rozhodnutia predĺžiť. V 12 prípadoch bolo konanie v súvislosti so žiadosťou o posúdenie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky zastavené rozhodnutím, prevažne z dôvodu storna žiadosti . V jednom prípade bolo vydané rozhodnutie o prerušení konania.

V rámci posudkovej činnosti sme v hodnotenom období nezaznamenali žiadne odvolanie. V súvislosti s vydávaním záväzných stanovísk a rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky ako i prehliadok prevádzok na základe oznámení bolo v roku 2023 vykonaných celkom 267 kontrol. Boli poskytnuté odborné konzultácie osobne či telefonicky pre 2516 záujemcov. Konzultácie sa týkali dispozičného riešenia ako aj ostatných požiadaviek predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia v súvislosti so stavbou potravinárskych zariadení, ale aj drobných dispozičných úprav či už jestvujúcich zariadení, alebo novozriadených prevádzok, ktoré boli zriadené rekonštrukciou starších prevádzok. Každoročne pretrvávajúcim nedostatkom pri posudzovaní prevádzok je neúplnosť jednotlivých podaní, neukončenie stavebných prác v prevádzke, nevybavenie prevádzok potrebným a hygienicky vyhovujúcim technickým a technologickým zariadením, nesúlad medzi sortimentnými požiadavkami a prevádzkovými možnosťami prevádzky, v neposlednom rade dispozičné členenie priestorov nezodpovedajúce požiadavkám predpisov. S týmito nedostatkami súvisia administratívne prietahy (prerušené konania, predĺženie termínov, opakované obhliadky).

Okrem výkonov v rámci správneho konania boli zrealizované oddelením hygieny výživy iné výkony v počte 238 (stanoviská, odborné vyjadrenia, rôzne pripisy, správy).Vyjadrovali sme sa k projektovým dokumentáciám potravinárskych prevádzok v rámci stavebného konania , návrhom na rozšírenie predmetu činnosti či sortimentu, k zisteniam v rámci predbežných obhliadok priestorov v ktorých sa uvažovalo so zriadením potravinárskej prevádzky. V rámci konaní príslušných stavebných úradov sme sa zúčastnili 18 konaní.

Z celkového počtu **1711 zariadení spoločného stravovania (ďalej ZSS“)** v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je

1094 zariadení spoločného stravovania s prípravou pokrmov :

- ZSS nemocnice 4
- ZSS závodného stravovania 30
- ZSS v domovoch soc.starostlivosti..... . 15
- reštaurácie..... 296
- prevádzky rýchleho občerstvenia..... 291

- ambulantly zariadenia..... 458

617 zariadení spoločného stravovania bez prípravy pokrmov:

- výdajne stravy..... 153
- bufety.....18
- pohostinstvá, kaviarne, cukrárne.....446

3.1.2 Kontrolná činnosť

Kontrolná činnosť bola vykonávaná podľa zákona 355/2007 Z.z. ako i zákona 152/1995 Z.z.. Z celkového počtu 3110 registrovaných potravinárskych zariadení bola v roku 2023 vykonaná kontrola v 966 zariadeniach. Bolo vykonaných celkom 2081 kontrol z ktorých 1201 bolo vykonaných podľa zákona 355/2007 Z.z a 880 podľa zákona 152/1995 Z.z. o potravinách. V roku 2023 sa vykonalo o 71 kontrol menej ako v roku 2022. Z 3110 registrovaných potravinárskych prevádzok v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre je v 2062 prevádzkach miestne príslušným orgánom úradnej kontroly RÚVZ Nitra. V roku 2023 bolo z tohto počtu skontrolovaných 886 prevádzok a bola vykonaná kontrola v počte 1920 kontrol .

V rámci kontrol potravinárskych prevádzok OHVBPKV zabezpečuje aj kontrolu kvality pitnej vody v prevádzkach, ktoré nie sú napojené na verejný vodovod. V územnom obvode RÚVZ Nitra odbor OHVBPK zabezpečuje kontrolu 32 zdrojov pitnej vody , ktorými sú potravinárske prevádzky zásobované. Dve zamestnankyne odboru majú osvedčenie na akreditovaný odbor vody. V roku 2024 bolo odobratých 12 vzoriek pitnej vody z ktorých 4 v sledovaných ukazovateľoch nevyhovovali požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z.z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody , postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov. V prípade nevyhovujúcich výsledkoch boli nariadené a prevádzkovateľmi prijaté opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality pitnej vody. Kontrolné vzorky zo zariadení spoločného stravovania sú odobrané predovšetkých v prevádzkach s výrobou pokrmov. Prevádzkovatelia potravinárskych zariadení, ktoré nie sú napojené na verejný vodovod predkladajú pri výkone ŠZD výsledky laboratórnych skúšok na základe ich vlastných kontrol, ktoré im zabezpečujú akreditované subjekty.

V rámci kontrolnej činnosti bola vykonávaná **aj kontrola dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov** v znení neskorších predpisov. Za rok 2023 bolo v tejto súvislosti vykonaných 194 kontrol. Porušovanie ustanovení uvedeného zákona v priebehu roka 2023 bolo zistené v jednom prípade. Za porušenie ustanovení zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov, bola prevádzkovateľovi zariadenia spoločného stravovania bola uložená pokuta v správnom konaní.

Mimo plánovaných kontrol boli v rámci kontrolnej činnosti vykonávané aj šetrenia na základe podaní spotrebiteľov či iných subjektov.

V roku 2023 bolo na OHVBPKV doručených **70 podnetov na prešetrenie**. Z celkovej počtu podnetov bolo 22 opodstatnených, 30 neopodstatnených a 18 nebolo možné došetriť resp. boli odstúpené príslušným orgánom na priame vybavenie.

Najviac podaní sa týkalo žiadostí o prešetrenie nedodržiavania predpisov v zariadeniach spoločného stravovania , v ktorých bolo poukazované na nedostatočnú prevádzkovú hygienu, nevyhovujúcu kvalitu podávanej stravy, nevyhovujúcu kvalitu vstupných surovín, šírenie zápachu z prevádzky, či hlučnosť.

Podnetov riešených podľa zákona 355/2007 Z.z. (okrem podnetov týkajúcich sa kozmetických výrobkov) bolo 55, z ktorých 19 bolo opodstatnených, 26 neopodstatnených a 10 odstúpených . V rámci týchto podnetov bola za zistené nedostatky v správnom konaní uložená 1 pokuta vo výške 600 eur a 8 blokových pokút vo výške 1500 eur . Opodstatnené podnety riešené podľa zákona 355/2007 Z.z. sa týkali nevyhovujúcej prevádzkovej hygieny (7), nevyhovujúcej kvality stravy (4) , nevyhovujúcej kvality vstupných surovín (2),skladovania (2), nedodržiavania prípustných hodnôt hluku (2), šírenia zápachu z prevádzky (1), prevádzkovania bez vydaného rozhodnutia (1).

Podľa zákona č. 152/1995 Z.z. bolo riešených 15 podnetov, pričom opodstatnené boli 3 podnety, neopodstatnené 4 podnety a 8 podnetov bolo odstúpených. Opodstatnené podnety sa týkali nevyhovujúceho označovania potravín, nevyhovujúcej teploty počas prepravy a nevyhovujúcej kvality predmetu prichádzajúceho do kontaktu s potravinami (mlynček na mak).Nedostatky zistené podnetoch riešených v zmysle kompetencií podľa zákona č. 152/1995 Z.z. boli na základe nariadených opatrení ihneď odstránené. Mlynček na mak bol prevádzkovateľom stiahnutý z predaja vo všetkých zariadeniach v rámci Slovenska.

Na základe podnetu vykonanej kontroly označenia výživových doplnkov , bolo zistené nevyhovujúce označenie u troch výživových doplnkov s obsahom melatonínu (Allegra melatonin 3 mg NEW s pomarančovou príchuťou, Allegra melatonin 6 mg s pomarančovou príchuťou, Holista Webber naturals melatonin 3 mg). Výrobca v označení deklaroval odporúčanú dennú dávku vyššiu než je povolená. Výživové doplnky s obsahom melatonínu 3 mg a viac a popísaným spôsobom nemerateľného dávkovania nie sú v súlade s definíciou výživového (potravínového) doplnku uvedenou v smernici EP a Rady 2002/46/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov, transponovanej do výnosu MP SR a MZ SR č. 16826/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca požiadavky na potraviny na osobitné výživové účely a na výživové doplnky.Zo strany RÚVZ bolo vydané opatrenie rozhodnutie o zákaze uvádzania na trh. Bloková pokuta bola uložená v 1 prípade z dôvodu nevyhovujúceho označenia pokrmu rýchleho občerstvenia.

Na základe podnetu na prešetrenie bolo zistené aj porušenie zákona o ochrane nefajčiarov na kde bola v zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov uložená pokuta vo výške 500 eur.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín zamerané na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok boli vykonávané v prevádzkach, kde podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov je vecne a miestne príslušným orgánom úradnej kontroly orgán verejného zdravotníctva. Výkon úradnej kontroly prebiehal v súlade s Viacročným národným plánom pre úradnú kontrolu v Slovenskej republike na obdobie 2020 a ďalšie roky vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva - aktualizovaného na rok 2023 a rozpracovaného na podmienky RÚVZ so sídlom v Nitre. Kontroly sa týkali zabezpečenia hygienických podmienok a zdravotnej bezpečnosti potravín a pokrmov v súlade s požiadavkami ustanovenými v:

- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách
- zákone č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení,
- nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín

- Potravinovom kódexe SR,
- zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení a niektorých zákonov
- vyhláske MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v znení neskorších predpisov
- v ďalších súvisiacich predpisoch pre výrobu potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovanie na trh z hľadiska požiadaviek zachovania ich zdravotnej bezpečnosti.

Z celkového počtu 2062 zariadení v ktorých miestne príslušným orgánom štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre a ktoré dozoruje oddelenie hygieny výživy bolo vykonaných celkom 880 kontrol podľa zákona 152/1995 Z.z

Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RASFF

V roku 2023 sme šetrili výskyt nasledovných zdravotne škodlivých potravín a materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré boli hlásené prostredníctvom systému RAPID ALERT:

Potraviny:

1. RASFF č.2023.1945 - varovné oznámenie – aflatoxíny v bio kukurici na výrobu popcornu pôvodom z Turecka, zaslané do RASFF z Česka, distribútor pre SR: Country-Life, s.r.o., Lieskovská cesta 6, Zvolen.

Šetrením uvedeného hlásenia RASFF u odberateľa PEKISY GROUP s.r.o., Radlinského 1, Nitra. IČO:47976217, v predajni zdravej výživy „Probio“, Radlinského 1, Nitra bolo zistené, že uvedený výrobok bol do predajne dodaný dňa 31.01.2023 v počte 10 ks, bola dokladovaná faktúra. Počas kontroly sa už výrobky v predajni nenachádzali, boli predané. Zákazníkom bol ešte počas kontroly pri vstupe vyvesený oznam o možnosti vrátenia nevyhovujúceho výrobku do predajne.

2. RASFF č. 2023.1950 – varovné oznámenie – vysoký obsah arzénu v tripolyfosfáte sodnom E 451 z Číny - použitý na výrobu konečného produktu: čínskych rezancov na varenie. Oznámenie bolo odstúpené z RVPS v Nitre.

Predmetný výrobok bol distribuovaný do dvoch spoločností, ktoré sú prevádzkovateľmi zariadení spoločného stravovania. Šetrením uvedeného hlásenia v zmysle distribučného zoznamu bolo zistené:

H a B Trade s.r.o., Priemyselná 9, Nitra, IČO: 52 039 510 – dodaných bolo dňa 2.11.2022 5400 kg (360 kartónov), faktúra bola doložená. Celá zásielka bola ku dňu kontroly spotrebovaná.

HB Trade spol.s.r.o., Priemyselná 9, Nitra, IČO: 36 544 221- dodaných bolo dňa 17.1.2023 5550 kg (370 kartónov). Táto spoločnosť distribuovala výrobky do 7 zariadení spoločného stravovania. Počas kontrol bol zistený zostatok zásielky zo 17.1.2023 v množstve 65 kartónov, t.j. 975 kg cestovín, ktoré boli na základe vydaných opatrení na mieste RÚVZ Nitra stiahnuté zo zariadení spoločného stravovania a spoločnosťou HB Trade spol.s.s.o. vrátené dodávateľovi VIMIXA, a.s., K nádraží 252, Telnice, Česká republika-vratka bola doložená.

3. RASFF č. 2023.6697 - varovné oznámenie – neoznačený zeler v koreninovej zmesi z Českej republiky. Oznámenie bolo odstúpené z RVPS v Nitre.

Podľa zaslaného distribučného zoznamu bol uvedený výrobok dodaný do spoločnosti Solvent SR spol.s.r.o., Hlohovecká, 951 41 Lužianky. Šetrením uvedeného hlásenia u odberateľa bolo zistené, že dodávateľ z Českej republiky už dňa 29.09.2023 oznámil spol. SOLVENT SR e-mailom nevyhovujúci výrobok, na základe tohto oznámenia boli výrobky vrátené v množstve 120 ks dodávateľovi, výrobok dovedy nebol distribuovaný, dodávateľ vystavil dobropis o vrátení všetkých dodaných výrobkov.

4. RASFF č. 2023.7418 – informatívne oznámenie – prítomnosť Salmonella Minnesota v mrazených kuracích prsiach, bez kostí a kože, pôvodom z Brazílie.

Podľa zaslaného distribučného zoznamu boli uvedené mrazené kuracie prsia distribuované aj do spoločnosti Hoffer logistics, s.r.o., Hlohovecká cesta 748, 951 42 Zbehy, IČO: 53 604 784. Šetrením hlásenia RASFF u uvedeného odberateľa bolo zistené, že do prevádzky bolo dodaných spolu 108 kg uvedeného výrobku od dodávateľa VIKING FROST s.r.o., Panská 25, 686 04 Kunovice, Česká republika, bola dokladovaná faktúra č.233819, zo strany dodávateľa bolo už predtým zaslané oznámenie emailom o nevyhovujúcom výrobku odberateľovi Hoffer logistics, s.r.o., Hlohovecká cesta 748, 951 42 Zbehy. V čase kontroly sa uvedený výrobok v prevádzke nenachádzal, bol spotrebovaný.

Predmety prichádzajúce do styku s potravinami:

1.RASFF č .2023.1011 – varovné oznámenie z Belgicka – nepovolené potravinárske prídavné látky (E407 a E410) v želé slamkách, názov Jelly Straws, cukrovinka, krajina pôvodu: Holandsko. Predmetný výrobok bol v zmysle distribučného zoznamu dodaný do predajne potravín Sapa Nitra, Štefánikova 50, Nitra. Bolo zistené, že sa jedná o prevádzku patriacu podľa vecnej príslušnosti do pôsobnosti RVPS, z toho dôvodu oznámenie nebolo u nás šetrené.

Hlásenie nebezpečných výrobkov

RÚVZ so sídlom v Nitre zaslal ÚVZ SR oznámenie o nevyhovujúcom výsledku laboratórneho rozboru vykonaného v NRC FCM RÚVZ Poprad, predmetu prichádzajúceho do kontaktu s potravinami: Poppy brúska BLAUMANN (mlynček na mak), za účelom oznámenia v systéme RASFF.

Vzorka bola odobratá zamestnankyňami RÚVZ so sídlom v Nitre na základe podnetu zákazníka, ktorý si predmetný výrobok zakúpil v predajni Kaufland-Chrenová, Zlatomoravecká cesta 4974/4, Nitra. Výrobok bol do predajne dodaný z centrálného skladu Kaufland v Ilave. Distribútorom pre Slovensko bol Home Impex, Budapešť, Maďarsko.

Na základe laboratórneho rozboru vykonaného v NRC FCM RÚVZ Poprad bolo zistené, že za obvyklého spôsobu používania zložky materiálu z mlynčeka prechádzali do potravinu a mohli ohrozovať tým zdravie.

RÚVZ Nitra na základe laboratórnych výsledkov vykonal v predajni Kaufland Nitra, ktorého prevádzkovateľom je Kaufland Slovenská republika v.o.s., Bratislava, následnú kontrolu, informoval prevádzkovateľa o výsledkoch laboratórnych skúšok a nariadil podľa zákona 152/1995 Z.z. opatrenie na mieste – stiahnutie z trhu, rep.zákaz predaja uvedeného výrobku. Prevádzkovateľ stiahol výrobok z predaja vo všetkých svojich predajniach.

3.2.1. ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá,

potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre , evidujeme mimo zariadení spoločného stravovania 351 zariadení, kde miestne a vecne príslušným orgánom úradnej kontroly podľa zákona 152/1995 Z.z. je orgán verejného zdravotníctva. Jedná sa o nasledovné prevádzky:

- 1 výrobnia nových potravín
- 6 výrobní výživových doplnkov,
- 1 výrobnia bylenných čajov,
- 1 baliareň bylenných čajov
- 1 baliareň výživových doplnkov
- 1 výrobnia chladených a mrazených pokrmov
- 10 výrobní obalov prichádzajúcich do styku s potravinami u toho: 5 výrobní plastových obalov, 1 výrobca PET fliaš z granulátu , 2 výrobcovia iných obalov- (výroba kovových zariadení pre potravinársku výrobu a výroba prírodných obalov) a 2 výrobnie papierových obalov)
- 12 skladov materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami,
- 13 predajní obalov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami,
- 22 špecializovaných skladov (potravín na osobitné výživové účely , sklad aditívnych látok),
- 83 špecializovaných predajní potravín (predajní potravín na osobitné výživové účely, predaj čajov a internetov predaj)
- 102 výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, kde sú zaradení výrobcovia zmrzliny, resp. predajcovia
- 98 lekárni a drogérie

V prevádzkach výroby a manipulácie s potravinami spadajúcimi pod úradnú kontrolu vykonávanú orgánmi verejného zdravotníctva (mimo ZSS) bolo vykonaných 216 kontrol u 109 kontrolovaných subjektov .Z celkového počtu kontrolovaných subjektov boli u 17 subjektov (prevažne výroba a predaj zmrzliny) zistené nezhody v celkovom počte 28 . Nezhody boli zistené v nasledovných počtoch:

- 13 SVP/HACCP nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, neodložené vzorky pri výrobe zmrzlín, nevyhovujúce vzorky
- 6 skladovanie
- 5 hygiena prevádzky
- 2 manipulácia s potravinami porcovacie náradie v stojatej vode
- 1 vzdelávanie
- 1 potraviny po dobe spotreby (zmrzliny)

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V zariadeniach spoločného stravovania boli kontroly vykonané podľa zákona 355/2007 Z.z. ako aj podľa zákona 152/1995 Z.z. Celkovo evidujeme na oddelení hygieny výživy 1711 zariadení spoločného stravovania, v ktorých bolo vykonaných celkom 1704 kontrol (ŠZD a ÚK). Celkom bolo v zariadeniach spoločného stravovania zistených 721 nezhôd čo je o 14 menej ako v roku 2022 .

Z celkového počtu- 777 kontrolovaných subjektov sa u 449 subjektov zistili nedostatky. Nezahody boli zistené v týchto počtoch:

- 370 v hygiene prevádzky - porušenie a znečistenie povrchov podláh, znečistenie stien, stropov, nedostatky vo vykonávanej sanitácii, opotrebovanie povrchov pracovných stolov, technologického zariadenia, prepravných nádob, kuchynského riadu,
- 106 v dodržiavaní zásad SPV, HACCP - neúplne vypracovaná dokumentácia HACCP, nedodržiavanie technologických postupov pri príprave pokrmov, nezabezpečenie doby uchovávanania polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov , nevedenie predpísanej evidencie v súlade s dokumentom HACCP resp.vedenie evidencie formálne, bez vykonávania nápravných opatrení, nevedenie evidencie o nápravných opatreniach v prípade odchýlok od kritických limitov, zanedbanie aktualizácie dokumentov SVP
- 62 v skladovaní potravín – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie surovín (najmä mäsa) dodávaných v chladenom stave, zmrazovanie hotových pokrmov bez vhodných technologických zariadení, chladiace zariadenia nevybavené teplomerami, chýbajúce zariadenia na udržanie požadovanej teploty hotových pokrmov,
- 38 v manipulácii s potravinami – zámerna pracovných plôch, neoznačenie pracovných plôch, neoznačenie otvorených obalov surovín s dátumom a hodinou otvorenia, nevedenie evidencie rozpracovaných pokrmov, kríženie čistých a nečistých činností, zmrazovanie hotových pokrmov, rozmrazovanie pri izbovej teplote,
- 34 v manipulácii s odpadom – zhromažďovanie odpadov v nevyhovujúcich, neuzatvárateľných nádobách, neuzavretie zmluvy s oprávneným odberateľom odpadov, chýbajúce doklady o odvoze odpadu, resp. nedostatočne vyplnené doklady
- 29 v priebežnom vzdelávaní zamestnancov - nezabezpečenie priebežného školenia osôb prichádzajúcich do styku s potravinami, nevedenie evidencie o vykonanom školení,
- 22 v overovaní pôvodu tovaru (výsledovateľnosť) – nepredloženie nadobúdacích dokladov, nedostatočne vedená evidencia o príjme ako i chýbajúce označenie nebalených surovín pre skladovaní z dôvodu identifikácie pôvodu nedostatočne vedená evidencia pri príjme,
- 20 iné - prevádzkovanie bez vydaného rozhodnutia, oznámenia
- 19 v označovaní – neoznačenie cukrárskych výrobkov dátumom spotreby, označenie surovín v inom ako slovenskom jazyku, neoznačenie pôvodu mäsa v jedálnom lístku
- 12 nedodržanie DS/DMT- predovšetkým surovín použitých na prípravu pokrmov,
- 5 v odbornej spôsobilosti - chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností u zamestnancov, resp. uplynutie platnosti osvedčení odbornej spôsobilosti,
- 3 v zdravotnej spôsobilosti – nezdokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,
- 1 v osobnej hygiene - nepoužívanie jednorazových rukavíc pri výdaji pokrmov,

3.2.3. Audity podľa čl. 9 ods.4 písm.1) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách

Z plánovaného počtu 7 auditov bolo v roku 2023 vykonaných 7. Z toho štyri boli vykonané v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu , dva v uzatvorenom type ZSS a jeden v prevádzke výroby predmetov a materiálov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami . (papierové servítky).

Prehľad auditov v prevádzkach v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra v roku 2023

| Číslo auditu | Kde bol audit vykonaný Názov zariadenia | Dátum vykonania auditu | Počet nezhôd |
|-----------------------|--|------------------------|--------------|
| 2023/1/P/RÚVZ NR - HV | Reštaurácia – Fabrika, Novozámocká 67, Nitra | 29.03-30.03.2023 | 3 |
| 2023/2/P/RÚVZ NR - HV | Reštaurácia Tabáň, Piaristická 4605/16, Nitra | 19.04-20.04.2023 | 3 |
| 2023/3/P/RÚVZ NR - HV | Závodná kuchyňa, DUSLO Šaľa | 24.05.-25.05.2023 | 3 |
| 2023/4/P/RÚVZ-HV- HV | Kuchyňa pri OÚ Vlčany, Vlčany 944 | 21.06.-22.06.2023 | 4 |
| 2023/5/P/RÚVZ NR - HV | Reštaurácia „RED OAK GC“, Golfový areál, Golfová 1, Lužianky | 19.07.-20.07.2023 | 3 |
| 2023/6/P/RÚVZ NR-HV | Výroba papierových obrúskov HoReCup. Dolné Hony 13, Nitra | 22.09.-23.09.2023 | 0 |
| 2023/7/P/ RÚVZ NR-HV | Reštaurácia „Penzión u Ludvika“, Alexandrov Dvor 423, Báb | 15.11.-16.11.2023 | 2 |

3.3. Zdravotná neškodnosť potravín

Za rok 2023 bolo odobratých celkom 375 vzoriek potravín, pokrmov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, čo je o 164 vzoriek menej ako v roku 2022. Z uvedeného počtu bolo

- 137 vzoriek hotových pokrmov,
- 64 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia,
- 77 vzoriek zmrzlín
- 32 vzoriek detskej dojčenskej výživy ,
- 17 vzoriek cukrárskych výrobkov ,
- 10 vzoriek lahôdkarských výrobkov,
- 13 vzoriek výživových doplnkov
- 1 vzorka kuchynskej soli
- 2 vzorky na osobitné výživové účely
- 6 vzorky obalov a predmetov určených pre styk s potravinami
- 2 vzorky ostatných potravín (nové potraviny)

V odobratých vzorkách sa vyšetrovala predovšetkým mikrobiologická kontaminácia, chemická kontaminácia a iná kontaminácia a bola vykonaná kontrola označenia výrobkov v súlade s predpismi.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 17 vzoriek nevyhovujúcich mikrobiologicky. Z dôvodu inej kontaminácie boli 2 vzorky nevyhovujúce. Kontrolou označenia neboli zistené nevyhovujúce vzorky.

Nevyhovujúce vzorky boli zistené v nasledovných komoditách:

| Názov komodity | Dôvod nezhody | Počet odobratých vzoriek | Počet nevyhovujúcich vzoriek | % nevyh. vzoriek |
|---|--|--------------------------|------------------------------|------------------|
| Zmrzlina a dezerty | mikrobiolog. kontaminácia <i>Kolif. (3), kvas. (4), Entbac. (3), plesne (2)</i> | 77 | 9 | 11,6 |
| | Iná kontaminácia (1) <i>farbivá</i> | | 1 | 1,2 |
| Pokrmý rýchleho občerstvenia | mikrobiolog. kontaminácia <i>Kolif. (3), kvas. (3), Salm. (1)</i> | 64 | 7 | 10,94 |
| Hotové pokrmy | mikrobiolog. Kontaminácia <i>Kolif.(1)</i> | 137 | 1 | 0,73 |
| Predmety prichádzajúce do styku s potravinami | Iná kontaminácia <i>Senzorické vyh.</i> | 4 | 1 | 25,00 |
| SPOLU | Mikrobiologická kontaminácia | 375 | 17 | 4,53 |
| | Iná kontaminácia | | 2 | 0,53 |

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Zo 17 nevyhovujúcich vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch boli izolované :

- 7 vzorkách koliformné baktérie (v 3 vzorkách zmrzlín, 3 vzorkách pokrmov rýchleho občerstvenia, v 1 vzorke hotových pokrmov)
- 7 vzorkách kvasinky (v 4 vzorkách zmrzlín, 3 vzorkách pokrmov rýchleho občerstvenia)
- 3 vzorkách Enterobacteriaceae (zmrzliny)
- 2 vzorkách plesne (zmrzliny)
- 1 vzorke Salmonella (vo vzorke pokrmu rýchleho občerstvenia)

Salmonella bola zistená vo vzorke pokrmu rýchleho občerstvenia (bagety s kuracími nugetkami a pikantným dressingom) , ktorá bola odobratá v prevádzke OMV Slovensko s.r.o., Bratislava, v prevádzke Staničná 159, Vrábľa, ktorej výrobcom bola spoločnosť BAPA s.r.o., Živnostenská 858, Letohrad, Česká republika.

Prevádzkovateľ zariadenia ČS PHM– OMV Slovensko, bol informovaný o nevyhovujúcom výrobku a požiadaný aby informoval o nevyhovujúcom výsledku dodávateľa.

Dodávateľom výrobku bola spoločnosť Orkla Foods Fresh Slovensko, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 09. Laboratórny výsledok bol odstúpený aj na RVPS Trenčín- miestne príslušnému orgánu úradnej kontroly skladu distribútora na adrese Ľ. Stárka 2864/103/Ozeta/911 05 Trenčín. Pri následnej kontrole v prevádzke bola odobratá opakovane vzorka bagety s kuracími nugetkami a pikantným dressingom na mikrobiologické vyšetrenie v ukazovateli Salmonella ale s iným dátumom spotreby ako pôvodne vyšetrená vzorka, nakoľko pôvodná šarža sa už na prevádzke nenachádzala. Vyšetrená vzorka vyhovovala požiadavkám na bezpečnosť pokrmov.

Z celkového počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), bolo mikrobiologicky vyšetrených 318 vzoriek, z ktorých nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 17 vzoriek t.j. 5,35 % čo je zhoršenie oproti roku 2022 o 0,35 %.

V prípade zistenia mikrobiologickej kontaminácie bola nariadená dôsledná sanitácia priestorov, kontrola správnych výrobných postupov v prevádzke. Za porušenie povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh bola zodpovednému pracovníkovi uložená bloková pokuta.

V rámci kontroly **priamych dodávok** mäsa a dovozu potravín boli analyzované 3 vzorky mäsa, v ktorých bola analyzovaná prítomnosť *Salmonella* sp. a prítomnosť ťažkých kovov (Pb, Cd). V 2 vzorkách chladeného kuracieho mäsa bola laboratórnym vyšetrením na Odbore laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre zisťovaná **prítomnosť *Salmonella* sp.** Všetky kontrolované vzorky vyhovovali požiadavkám predpisov .

V rámci **monitoringu prítomnosti *Vibrio* spp.** boli odobraté 2 vzorky hotových pokrmov s obsahom surových rýb a darov mora (sushi). Výsledky potvrdili neprítomnosť *Vibrio* spp.

Chemická kontaminácia :

Celkovo bolo na **kontaminanty** vyšetrených 40 **vzoriek**, pričom v sledovaných ukazovateľoch 1 vzorka nevyhovela požiadavkám platných predpisov. Senzorickým vyšetrením predmetu prichádzajúceho do kontaktu s potravinami (mlynček na mak) bolo zistené, že za podmienok bežného používania, zložky materiálu prechádzajú do potraviny, čím môžu ohroziť zdravie. Ostatné vzorky vyšetrené na kontaminanty boli vyhovujúce.

Obsah Pb a Cd bol stanovený v 3 vzorkách mäsa, v 5 vzorkách detskej a dojčenskej výživy.

Obsah ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg) sa sledoval v 3 výživových doplnkoch.

Obsah (Pb, Cd, Hg, As, Cr, Cu, Ni, NO₃, NO₂, F, Mn, Cr₆₊) sa sledoval v 1 vzorke minerálnej dojčenskej vody.

Obsah (Pb, Cd, Hg, As, Cr, Ni, NO₃, Sb, NO₂, F, Mn, Cr₆₊) sa sledoval v 1 vzorke pramenitej dojčenskej vody.

Na dusičnany bolo odobratých a analyzovaných 11 vzoriek detskej dojčenskej výživy a z toho bola 1 vzorka analyzovaná aj na **dusitany**, ktorých hodnota bola menej ako 14,4 mg/kg. NO₃ bola najmenšia hodnota menej ako 9,6 mg/kg a najväčšia 129,5 mg/kg, priemerná hodnota NO₃ je 33,1 mg/kg.

Reziduá pesticídov sa zisťovali v 1 vzorke počiatkovej dojčenskej mliečnej výživy v prášku.

Mykotoxíny sa sledovali u potraviny na výživu dojčiat a malých detí, bola odobratá 1 vzorka detskej potraviny na báze ovocia na stanovenie množstva **patulínu**.

PAU - benzo(a)pyrénu, suma benzo(a)pyrénu, benzo(a)antracénu, benzo(a)fluoranténu, chryzénu sa zisťovali v 1 vzorke potraviny na báze obilnín pre dojčatá a malé deti a v 2 vzorkách výživových doplnkov.

PCB (polychlórované bifenily) boli stanovené v 2 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti.

Reziduá inhibičných látok boli stanovené v 4 vzorkách mäsa.

Transmastné kyseliny (TKM) sa zisťovali v 2 vzorkách (1 vzorka rastlinného oleja, 1 vzorka rastlinného tuku).

Akrylamid bol stanovený v 2 vzorkách zemiakových hranolčekov po tepelnej úprave.

Ošetrovanie ionizujúcim žiarením sa zisťovalo v 1 vzorke potraviny živočíšneho pôvodu obsahujúcej tuk (sušené hovädzie mäso). Vzorku nebolo možné vyhodnotiť kvôli nízkemu obsahu tuku a pridaných rôznych aromatických látok.

Na základe plánu úradnej kontroly odber vzorky potraviny určenej pre dojčatá a malé deti na stanovenie **cínu** nebol vykonaný, z dôvodu nevyskytovania sa požadovanej vzorky v obchodnej sieti.

Na **obsah prídavných látok** bolo vyšetrených **20 vzoriek**, z čoho bola 1 vzorka nevyhovujúca. V jednej vzorke zmrzliny bola laboratórnym vyšetrením dokázaná prítomnosť nepovoleného farbiva E124 - Ponceau 4R. Ostatné vzorky odobraté za účelom vyšetrenia na prídavné látky boli vyhovujúce.

V rámci sledovania maximálne povoleného množstva prídavných látok bol sledovaný:

Obsah jodidu draselného, jodičnanu draselného a ferokyanidu draselného bol sledovaný v 1 vzorke jedlej soli. Laboratórnym vyšetrením bolo zistené, že hodnota jodidu a jodičnanu draselného v prepočte na jodid bola 21,9 mg/kg. Obsah ferokyanidu draselného bol 13,8 mg/kg.

Obsah pridanej soli sa sledoval v rámci projektu monitoring príjmu kuchynskej soli v 2 vzorkách hotových pokrmov, pričom jedna vzorka (ryža) a jedna vzorka (Bravčové medailónky) boli odobraté v zariadení spoločného stravovania otvoreného typu - v reštaurácii. V ryži bol zistený obsah pridanej soli 830 mg/kg a v bravčových medailónkoch 860 mg/kg. Povolený limit pridanej kuchynskej soli v hotových pokrmoch je 13 000 mg/kg.

Príjem kuchynskej soli sa vyhodnocoval aj v rámci úlohy sledovania výživového stavu klientov zariadení sociálnych služieb. V rámci tejto úlohy bolo odobratých v 5 zariadeniach sociálnych služieb 5 vzoriek celodennej stravy. Laboratórnym rozborom boli zistené hodnoty soli v celodennej strave v rozmedzí 3570 mg/kg - 5380 mg/kg.

Obsah farbív bol sledovaný v 5 vzorkách zmrzlín, v 2 vzorkách detskej a dojčenskej výživy, spolu 7 vzoriek. 1 vzorka zmrzliny bola nevyhovujúca (dokázaná prítomnosť nepovoleného farbiva E124 - Ponceau 4R).

Obsah náhradných sladidiel bol sledovaný v 2 vzorkách detskej a dojčenskej výživy a v 2 vzorkách výživových doplnkov.

Konzervačné látky sa sledovali v 3 vzorkách výživových doplnkov. V 1 vzorke sa sledoval obsah kyseliny sorbovej a kyseliny benzoovej, v 1 vzorke sa sledoval obsah acetsulfámu K, sacharín a sorban draselný, v 1 vzorke sa sledoval obsah acetsulfámu K a sacharínu.

Prítomnosť alergénov sa sledovala v 2 vzorkách hotových pokrmov, z čoho 1 vzorka (jasmínová ryža) bola vyšetrovaná na prítomnosť alergénu vajcia a 1 vzorka (hrubé rezance) bola vyšetrovaná na prítomnosť alergénu sója. Obe vzorky vyhovel.

V rámci **kontroly označovania** boli odobraté :

- 2 vzorky potraviny spracovanej na báze obilnín s označením bezgluténový, kde bol porovnaný laboratórne zistený obsah gluténu s deklarováým názvom bezgluténový. Vo všetkých vzorkách bol zistený obsah gluténu menej ako 5 mg/kg.

- 2 vzorky výživového doplnku na kontrolu označenia a kontrolu plnenia oznamovacej povinnosti.
- 1 vzorka výživového doplnku na kontrolu špecifikácie arómy.
- 2 vzorky nových potravín (Protein Woman Line – Müsli sypaná zmes obilnín a semien a 100 % šťava z ovocia Noni).Prítomnosť nepovolenej novej potraviny nebola dokázaná, skontrolované produkty vyhovovali požiadavkám predpisov

V rámci odberov vzoriek úradnej kontroly potravín bola zároveň u všetkých vzoriek vykonaná kontrola označenia údajov v súlade s platnými právnymi predpismi.

Úradné kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami , boli vykonávané v súlade s plánom ÚK v nasledovnom členení:

1.Úradné kontroly s odberom vzoriek

Tieto kontroly boli vykonávané v súlade s časovým harmonogramom určeným ÚVZ SR V rámci tejto úlohy boli odobraté 2 vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami s cieľom sledovania nasledovných rizikových ukazovateľov:

- Kinds World Animals- detský melamínový set (3 ks) - 1 vzorka, výrobca: Čína, odobratý na stanovenie obsahu **formaldehydu**
- Termohrnček – 1 vzorka, výrobca :Čína , stanovenie obsahu **Cd,Pb,Cr, Ni**.

Obidve vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhoveli požiadavkám predpisov. Zároveň s odberom vzoriek boli vykonané aj kontroly zamerané na označovanie, skladovanie, dostupnosť dokumentácie v súlade s predpismi. Vyhlásenia o zhode spolu s podpornou dokumentáciou boli zaslané na RÚVZ so sídlom v Poprade.

- Hrnček s čokoládovými figúrkami - 1 vzorka ,výrobca: neuvedený, distribútor: Nemecko,miesto odberu: predajňa Lidl, Hlavná 73, Šaľa.Testovaná vzorka v parametri obsah **Cd, Pb vo výluhu 4% kyseliny octovej** spĺňala požiadavky platných právnych predpisov. Odber vzorky hrnčeka bol vykonaný v rámci monitoringu materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité **ako reklamné predmety** na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.

Počas roku 2023 boli vykonané 2 úradné kontroly s odberom vzoriek v potravinárskych prevádzkach ktoré používajú plastové materiály na balenie.

- Trojvrstvový sáčok na balenie kávy - 1 vzorka (10 ks) odobratá v pražiarni kávy podnikovou predajňou ESPRESSOSERVISS ,Veľké Zálužie. Sáčky do prevádzky dodáva firma z Prahy. Vzorka bola vyšetrená na **mikrobiologické ukazovatele** s vyhovujúcim výsledkom
- Polyamidových sáčkov PA – 1 vzorka (10 ks) odobratá v prevádzke rozrábky mäsa a mäsovýroby v Tešedíkove (K&T mäso spol. s.r.o.) Vzorka bola vyšetrená na **mikrobiologické ukazovatele** s vyhovujúcim výsledkom

Na základe podnetu na nevyhovujúcu kvalitu mlynčeka mak, ktorý si zákazník zakúpil v predajni Kaufland-Chrenová, Nitra, bola odobratá vzorka predmetu prichádzajúceho do styku s potravinami : Poppy brúska BLAUMANN (**mlynček na mak**),u ktorého na základe laboratórneho rozboru vykonaného v NRC FCM RÚVZ Poprad bolo zistené, že za obvyklého spôsobu používania zložky materiálu z mlynčeka prechádzali do potraviny a mohli ohrozovať

tým zdravie. Oznámenie o nevyhovujúcom výsledku bolo na ÚVZ SR v Bratislave zaslané za účelom oznámenia v systéme RASFF.

2.Úradné kontroly bez odberu vzoriek

1.Kontrola plastových materiálov a predmetov

V priebehu roka 2023 boli vykonané 3 úradné kontroly nad plastovými materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami bez odberov vzoriek u 1 výrobcu a 2 distribútorov v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra.

- Výroba plastových obalov Polyplast plus, Vinárska, Lužianky. Kontrolovaná bola dokumentácia k výrobku Bioxiálne orientovaná polypropylénová fólia (BOPP) číra BOPP30/TSA/720 Polyplast H2, výrobcu Maďarsko.
- Sklad prírodných čriev a obalového materiálu pre mäsový priemysel Cortina Plus, Bernolákova, Šaľa.Kontrolovaná bola dokumentácia k výrobku Flexcell sáčok, Polyamid Casing white, výrobcu: Bulharsko.
- Sklad obalov a drogéri SMART LOG , Štúrova, Nitra. Kontrolovaná bola dokumentácia k výrobku Menu misa do mikrovlnky, výrobcu: Slovinsko.

2.Kontrola keramických výrobkov

V roku 2023 boli vykonané 3 úradné kontroly nad keramickými materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami bez odberov vzoriek u 3 distribútorov v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra.

- 1.Predajňa Sola Point- veľkosklad., Ivánka pri Nitre. Kontrolovaná bola dokumentácia výrobku : Kávová šálka s platinovým okrajom , 25dcl krajina pôvodu: Čína.
2. Predajňa Pepco, Šaľa - Veča. Kontrolovaná bola dokumentácia k výrobku : Hrnček keramický, krajina pôvodu: Čína.
3. Darčeková predajňa Albi , OC Mlyny Nitra. Kontrolovaná bola dokumentácia k výrobku: Čarovný hrnček- keramický hrnček, výrobcu- Poľsko.

V rámci dokumentárnej kontroly boli doložené vyhlásenie o zhode a podporná dokumentácia.

Vo všetkých kontrolovaných veľkoskladoch a výrobní bolo zároveň skontrolované skladovanie obalových materiálov, ich označovanie, vysledovateľnosť, ktoré boli v súlade s nariadením EP a Rady č. 1935/2004. Všetky kontrolované vyhlásenia o zhode boli bez nezhôd.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre neevidujeme rekreačné strediská cestovného ruchu, ale so zahájením letnej turistickej sezóny úzko súvisí zahájenie činnosti stánkov s výrobou a predajom zmrzliny, stánkov s rýchlym občerstvením na letných kúpaliskách (Nitra, Diakovce, Thermalpark Nitrava Poľný Kesov) a zvýšený počet návštevníkov reštaurácií a prevádzok s rýchlym občerstvením v centre mesta Nitra-Nitriansky hrad a v obciach s turistickými zaujímavosťami (Mojmírovce, Topoľčianky a Jelenc). Počas letnej turistickej sezóny bolo v týchto prevádzkach vykonaných 68 kontrol a zistených 21 nedostatkov. Väčšinou sa jednalo o menej závažne nedostatky ktoré prevádzkovateľ odstránil buď v čase kontroly alebo v krátkom čase .Pri závažnejších porušeníach boli uložené blokové pokuty a to v dvoch prípadoch prevádzok s rýchlym občerstvením vo výške 360 eur. Jednalo sa

predovšetkým o nesprávne skladovanie, manipuláciu s potravinami a nedostatočnú prevádzkovú hygienu.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre neevidujeme žiadne strediská zimnej turistickej sezóny.

3.5.Hromadné akcie

V roku 2023 bolo Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ohlásených 38 hromadných akcií s poskytovaním rýchleho občerstvenia. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru ako aj v rámci úradnej kontroly boli vykonané kontroly na 10 hromadných podujatiach: Výstava Gardénia-nábytok a bývanie na AX Nitra, Slovak food truck fest (2 podujatia) na Svätoplukovom námestí v Nitre, Strojárske veľtrh na AX v Nitre, Vrabeľský jarmok , Street food fest v Nitre , Agrokomplex, Autosalón Nitra,Vianočné trhy Nitra, Šaľa). V rámci ŠZD a ÚK sa kontrolovalo dodržiavanie zabezpečenie podmienok prípravy a podávania pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením, resp. s ambulantom predajom, zároveň kontrolovalo zabezpečenie požiadaviek predpisov zo strany organizátorov podujatí. Celkovo bolo počas konania hromadných podujatí vykonaných 88 kontrol, nedostatky boli zistené v 16 prevádzkach a zistilo sa 22 menej závažných nezhôd ktoré boli počas podujatia odstránené. Jednalo sa o nezabezpečenie ochrany vystavovaných pokrmov pred kontamináciou, nedostatky pri manipulácii s potravinami. Neboli uložené sankcie.

4.Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) nebol vydaný zákaz činnosti
podľa § 55 ods. 2 neboli vydané opatrenia na mieste
podľa § 58 nebola uplatnená náhrada nákladov

podľa § 57 boli uložené 4 pokuty v sume 2050,- €; z toho
(za výkon podnikateľských činností v priestoroch bez kladného posúdenia orgánu verejného zdravotníctva, za nedodržanie protipandemických opatrení, za prekročenie prípustných hodnôt hluku, za nezabezpečenie ustanovení § 26 zákona 355/2007 Z.z.)

podľa § 56 v priestupkovom konaní neboli uložené sankcie
podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo uložených 7 BP pokút v celkovej sume 840,- €

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa nar. EP a RADY EÚ 2017/625 bolo vydaných 26 opatrení na mieste
podľa § 28 boli uložené 2 pokuty v sume 900,-€;
(nenahlásenie priamych dodávok , použitie nepovolenej prídavnej látky v zmrzline
podľa § 29 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie

v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo uložených 41 BP v celk. sume 6.780,- €;
náhrada nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách nebola uložená

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov bola uložená 1 pokuta v sume 500,- €;

§ 11 zák. č. 377/2004 Z.z v blokovom konaní **nebola uložená pokuta** podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. **nebola uložená poriadková pokuta**

Celkom OHVBKV boli za rok 2023 uložené:

- blokové pokuty v počte 48 v sume 7.620,-€
- pokuty správnym konaním v počte 7 v celkovej sume 3.450,- €

Pokuty za OHVBPKV celkom 11.070,-€

Odvolanie voči pokute bolo uplatnené v 1 prípade. Rozhodnutie RÚVZ odvolací orgán potvrdil. Rozhodnutie autoremedúrou nebolo vydané.

5.Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

Zamestnankyne odboru hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sa počas roka 2023 spolupodieľali na šetrení dvoch ochorení.

V zariadení sociálnych služieb Borinka - ALZHEIMERCENTRUM , Dolnočermánska 62, Nitra, ochorelo v čase od 12. do 17.4.2023 na akútnu gastroenteritídu 22 osôb (13 PSS a 9 osôb personálu) z 235 exponovaných (160 PSS a 75 osôb personálu). Ochorenia sa prejavili profúznym zvracaním a hnačkami. Zamestnankyne OHVBPKV na základe hlásenia odboru epidemiológie ,vykonali v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu kontrolu v priestoroch kuchyne spojený s odberom vzoriek stravy, sterov z prostredia, rúk a predmetov za účelom overenia účinnosti sanitácie. Výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek ako i sterov boli vyhovujúce. V kuchyni ako i v zariadení boli nariadení protiepidemické opatrenia.

Dňa 28.11.2023 bolo z oddelenia epidemiológie nahlásené na OHVBPKV podozrenie na alimentárne ochorenia v prevádzke Zariadenie pre seniorov Zobor, Nitra. V klinickom obraze klientov dominovalo zvracanie, hnačka bez teploty s trvaním 1-2 dni, bez nutnosti hospitalizácie. Na základe oznámenia zamestnankyne OHVBPKV vykonali v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov kontrolu kuchyne spojenú s odberom sterov z pracovného prostredia v počte 10 ks na kontrolu účinnosti vykonávanej sanitácie a 5 vzoriek hotových pokrmov (odložené vzorky z dňa 27.11.2023) s negatívnym výsledkom.

6. Poradňa správnej výživy

Činnosť poradne zdravej výživy na OHVBPKV výživy bola vykonávaná u klientov formou individuálneho poradenstva, ktoré bolo zamerané na formovanie správnych postojov k zdravému životnému štýlu vrátane správnych výživových návykov a k zodpovednosti za vlastné zdravie, nakoľko výživa v patogenéze chronických ochorení je zároveň dôležitým faktorom prevencie. Odporúčané bolo postupné zníženie energetického príjmu, preferovaná bola zdravá a pestrá strava v správnom pomere jednotlivých živín - bielkoviny, tuky, sacharidy, vzhľadom na potreby a zdravotný stav jednotlivých klientov. Poradenstvo bolo poskytnuté 18 klientom.

Pokračovalo sa v aktivitách na dosiahnutie cieľa prostredníctvom monitoringu - postupné zníženie príjmu soli na 5 g na deň u dospeljej populácie so zameraním sa na hotové pokrmy v spoločnom stravovaní so zameraním na uzavretý systém spoločného stravovania, v zariadenia sociálnych služieb a stravovacie zariadenia v nemocničných zariadeniach ako i v zariadeniach verejného stravovania.

Zamestnankyne OHVBPKV vykonávali v rámci programu „Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb“ kontroly v týchto zariadeniach so zadávaním mesačných jedálnych lístkov do programu ALIMENTA. Hodnoty boli následne porovnávané s odporúčanými výživovými dávkami. Pri väčších odchýlkach hodnôt boli navrhované úpravy zostavy stravy predovšetkým na zníženie tukov, živočíšnych bielkovín a zvýšenie podielu vlákniny v strave.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sa v priebehu roka 2023 v rámci Programov a Projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2023 podieľalo na plnení nasledovných úloh: .

- Monitoring príjmu kuchynskej soli

V rámci monitoringu príjmu kuchynskej soli boli v roku 2023 odobraté 2 vzorky pokrmov zo zariadení spoločného stravovania . Výsledky obsahu pridanej soli boli porovnávané s hodnotami výnosu MZ SR č. S08975-OL-2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na jedlú soľ v potravinách, ktorý vstúpil do platnosti od 1.decembra 2015 a ktorý znižuje obsah pridanej kuchynskej soli do potravín. Obidve vzorky boli odobraté v zariadení spoločného stravovania otvoreného typu. V mäsitom pokrme (bravčové medajlónky) bol zistený obsah pridanej soli 860 mg/kg a v ryži 830 mg/kg. Povolený limit pridanej kuchynskej soli v hotových pokrmoch je 13 000 mg/kg. Hodnoty pridanej kuchynskej soli v pokrmoch neboli prekročené.

- Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov RÚVZ Nitra nebola v roku 2023 zapojená do plnenia tejto úlohy

- Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb

V rámci tejto úlohy bolo skontrolovaných 5 zariadení a to: Zariadenie sociálnych služieb Nitrava, Nitra, Zariadenie sociálnych služieb Svetlo Olichov, Volkovce, Domov dôchodcov Milosrdného samaritána, Močenok, Penzion seniorov Orlik, Močenok a Zariadenie sociálnych služieb Borinka- Alzheimercentrum, Nitra. U všetkých zariadení bolo zistené, že prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania si plní povinnosť podľa §26 ods.4 písm.i) zákona- zabezpečovať výživovú hodnotu hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných

výživových dávok, pri výpočtoch pričom využívajú počítačové programy. O výsledkoch sledovania boli prevádzkovatelia zariadení informovaní za účelom prijatia opatrení na zabezpečenie súladu výživovej hodnoty celodennej stravy s odporúčanými výživovými dávkami

- Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti

- V rámci monitoringu prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti, ktorej cieľom bola kontrola správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo z procesu výroby a krížovej kontaminácie, boli odobraté dve vzorky hotových pokrmov (jazmínová ryža a hrubé rezance) do ktorých sa podľa receptúry nepridávali kontrolované alergény a ani neboli v označení deklarované. V jazmínovej ryži sa kontrolovala prítomnosť vaječných proteínov a v rezancoch prítomnosť sóje. Vzorky boli odobraté v zariadení spoločného stravovania otvoreného typu. Ani v jednom pokrme sa nepotvrdila prítomnosť kontrolovaného alergénu. Na základe laboratórneho výsledku nebolo zistené nesprávne označenie. Vzorky boli analyzované na Veterinárnom a potravinovom ústave v Bratislave. Na kontrolu prítomnosti alergénov boli vyšetrené aj 2 vzorky potraviny spracovanej na báze obilnín pre dojčatá s označením bezgluténový, kde bol porovnaný laboratórne zistený obsah gluténu s deklarovaným názvom bezgluténový. Označenie „bezgluténový“ sa môže uvádzať len vtedy, keď potravina v podobe, v akej sa predáva konečnému spotrebiteľovi, neobsahuje viac ako 20 mg/kg gluténu. Vo všetkých vzorkách bol zistený obsah gluténu menej ako 5 mg/kg .

Okrem plánovaných kontrol boli v roku 2023 vykonané 4 mimoriadne kontroly v prevádzkach dozorovaných odborom hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov výživy.

1. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania

V období od 28.04.2023 do 31.08.2023 boli odborom HVBPKV vykonané mimoriadne cielené kontroly zamerané na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania. Ku koncu augusta bolo vykonaných 182 kontrol a bolo skontrolovaných 91 zariadení z čoho 79 bolo zariadení verejného stravovania, 8 zariadení poskytujúcich závodné stravovanie a 4 zariadenia poskytujúce stravovanie v domovoch sociálnych služieb. Kontroly pokračovali aj po vyhodnotení úlohy v auguste až do konca roka Mäso ani múka priamo dovezená z Ukrajiny alebo dodané priamo z iného členského štátu do zariadení spoločného stravovania v územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra neboli zistené.

2. Opakovaná cielená kontrola zameraná na vysledovateľnosť úhora v zariadeniach spoločného stravovania.

RÚVZ Nitra vykonala na základe žiadosti ÚVZ SR v nadväznosti na cielenú kontrolu, ktorá bola vykonaná v termíne od 18.11.2022 do 10.01.2023 jednotlivými Regionálnymi úradmi

verejného zdravotníctva SR o ciele kontroly v už konkrétnych zariadeniach spoločného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy z úhora:

Reštaurácia SAKURA, Bratislavská 5, Nitra, Reštaurácia SAKURA, Štefánikova 54, Nitra
Reštaurácia Wasabi Sushi bar, Mostná 58, Nitra, Best Sushi, Mostná 13, Nitra. Nedostatky týkajúce sa výsledovateľnosti neboli zistené .

3.Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023

Počas letnej sezóny 2023 bolo v 64 prevádzkach vykonaných 140 kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. RÚVZ so sídlom v Nitre má vo svojom územnom obvode registrovaných 100 prevádzok v ktorých sa vykonáva výroba a predaj zmrzliny.

U 13 subjektov sa zistili nedostatky. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli: nevyhovujúca mikrobiologická kvalita odobratých vzoriek , nezabezpečenie kontroly dodržiavania chladiaceho a mraziaceho reťazca, chýbala evidencia teplôt, evidencia o výrobe zmrzliny, neodbratie a neodloženie vzoriek z výroby zmrzlín na dobu 48 hodín, nedodržanie prevádzkovej hygieny. Boli uložené 2 opatrenie na miestne – zákaz uvádzania na trh, 13 blokových pokút v sume 1.110 eur. Bolo odobratých 5 vzoriek sterov z prostredia (4 pracovné prostredie, 1 ruky pracovníka) a 77 vzoriek zmrzliny , z ktorých 9 vzoriek nevyhovovalo v mikrobiologických ukazovateľoch požiadavkám predpisov a 1 vzorka nevyhovovala v chemických ukazovateľoch z dôvodu prítomnosti nepovoleného farbiva E 124. Za použitie nepovoleného farbiva bola prevádzkovateľovi uložená pokuta v správnom konaní v sume 500 eur. V prevádzkach kde boli zistené vzorky, ktoré v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhovovali požiadavkám legislatívy boli uložené blokové pokuty podľa zákona č.152/1995 Z.z. za porušenie povinností a požiadaviek na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a ich umiestňovania na trh. V prípade nevyhovujúcich vzoriek bola v prevádzkach vykonaná dôsledná sanitácia.

3.Mimoriadna kontrola v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike

V dňoch 1.12.2023 - 18.12.2023 boli vykonané mimoriadne kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí - vianočných trhov. Zamestnankyne RÚVZ Nitra vykonali kontroly na troch vianočných trhoch uskutočnených v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre : na vianočných trhoch na Svätoplukovom námestí v Nitre , na vianočných trhoch pri OC Promenáda Nitra a na vianočných trhoch na Námestí Svätej Trojice v Šali. Kontroly boli vykonané v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja pokrmov a nápojov v súlade so zákonom č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia z znení neskorších predpisov , zákonom č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a s usmernením ÚVZ SR. Boli zamerané na kontrolu výsledovateľnosti, dodržanie teplotného a chladiaceho reťazca, dátumu spotreby a minimálnej trvanlivosti surovín, označovania, prevádzkovej a osobnej hygieny, kontrole manipulácie s potravinami, skladovania potravín, kontrole manipulácie s odpadom, kontrolu dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti. Bolo skontrolovaných 19 zariadení a vykonaných 39 kontrol (20 ŠZD a 19 ÚK). Nedostatky počas výkonu kontrol boli zistené v 8 zariadeniach. Boli menej závažného charakteru a boli prevádzkovateľmi zariadení odstránené už počas kontroly, resp v deň kontroly. V jednom zariadení bola vykonaná opakovaná kontrola. V rámci kontrol bolo na laboratórne vyšetrenie odobratých 6 vzoriek pokrmov rýchleho

občerstvenia. Všetky vzorky v mikrobiologických ukazovateľoch vyhovovali požiadavkám platných predpisov. Pokuty neboli uložené.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ Nitra - rok 2023

Tabuľka č. 1

| P. č. | Komodita | Mikrobiologická kontaminácia | Iná kontaminácia | Zloženie výrobku | Označenie výrobku | Iné | Počet nevyhovujúcich vzoriek | Celkový počet vzoriek | % nevyhovujúcich vzoriek |
|-------|--|------------------------------|------------------|------------------|-------------------|----------|------------------------------|-----------------------|--------------------------|
| 1 | Syry a bryndza zo Slovenska | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 2 | Ostatné mliečne výrobky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 3 | Vajcia a výrobky z vajec | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 4 | Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0,00 |
| 5 | Ryby a morské živočíchy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 6 | Tuky a oleje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0,00 |
| 7 | Polievky, bujóny a omáčky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 8 | Cereálie a pekárske výrobky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 9 | Ovocie a zelenina | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0,00 |
| 10 | Byliny a koreniny | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 11 | Nealkoholické nápoje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 12 | Víno | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 13 | Alkoholické nápoje (iné ako víno) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 14 | Zmrzlina a dezerty | 9 | 1 | 0 | 0 | 0 | 10 | 77 | 12,99 |
| 15 | Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 16 | Ovocné a bylinné čaje | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 17 | Cukrovinky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 18 | Orechy a výrobky z orechov | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 19 | Lahôdkárske výrobky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10 | 0,00 |
| 20 | Cukrárske výrobky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 17 | 0,00 |
| 21 | Minerálne vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 22 | Minerálne vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0,00 |
| 23 | Pramenité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 24 | Pramenité vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0,00 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 26 | Hotové pokrmy | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 137 | 0,73 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 64 | 10,94 |
| 28 | Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 32 | 0,00 |
| 29 | Výživové doplnky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 13 | 0,00 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0,00 |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 33 | Prídavné látky – konz. látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,00 |
| 37 | Kuchynská soľ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0,00 |
| 38 | Obalové materiály | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0,00 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 25,00 |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0,00 |
| | Spolu | 17 | 2 | 0 | 0 | 0 | 19 | 375 | 5,07 |

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Nitra - rok 2023

Tabuľka č. 2

| | Výrobcovia a baliarne | Distribútori a dopravcovia | Maloobchod | Zariadenia spoločného stravovania (ZSS) | Výrobcovia zmrzliny (stánky) | Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ | Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS | Spolu |
|---|--------------------------|-------------------------------|------------|---|---------------------------------|--|--|-------|
| Počet podnikateľských subjektov | 21 | 34 | 194 | 1711 | 102 | 2062 | 1048 | 3110 |
| Počet kontrolovaných subjektov | 9 | 9 | 25 | 777 | 66 | 886 | 80 | 966 |
| Počet kontrol | 16 | 13 | 41 | 1704 | 146 | 1920 | 161 | 2081 |
| Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami | 1 | 0 | 0 | 449 | 16 | 466 | 1 | 467 |
| SVP/ HACCP | 0 | 0 | 0 | 106 | 13 | 119 | 0 | 119 |
| Vzdelávanie zamestnancov | 1 | 0 | 0 | 29 | 0 | 30 | 0 | 30 |
| Hygiena prevádzky | 1 | 0 | 0 | 370 | 4 | 375 | 0 | 375 |
| Osobná hygiena | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| Odborná spôsobilosť | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 5 | 0 | 5 |
| Zdravotná spôsobilosť | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 3 | 0 | 3 |
| Označenie | 0 | 0 | 0 | 19 | 0 | 19 | 1 | 20 |
| Výživové a zdravotné tvrdenia | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Potraviny po DS/DMT | 0 | 0 | 0 | 12 | 1 | 13 | 0 | 13 |
| Pôvod, výsledovateľnosť | 0 | 0 | 0 | 22 | 0 | 22 | 0 | 22 |
| Skladovanie | 0 | 0 | 0 | 62 | 6 | 68 | 0 | 68 |
| Manipulácia s potravinami | 0 | 0 | 0 | 38 | 2 | 40 | 0 | 40 |
| Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie | 0 | 0 | 0 | 34 | 0 | 34 | 0 | 34 |
| Iné | 0 | 0 | 0 | 20 | 0 | 20 | 0 | 20 |

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Nitra - rok 2023

Tabuľka č. 3

| P. č. | DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ | počet | ZSS | Výroba potravín | Výroba kozmet., tab., PBU a iné | Predaj potravín | Predaj kozmet., tab., PBU a iné | Sklady | Iné prevádzky | SPOLU |
|-------|--|-----------|------|--------------------|---------------------------------------|--------------------|---------------------------------------|--------|------------------|-------|
| 1. | Územné konanie | návrhy | 13 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 15 |
| | | odvolania | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2. | Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb | návrhy | 4 | 4 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 12 |
| | | odvolania | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3. | Schvaľovanie prev. poriadkov | návrhy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | odvolania | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4. | Uvedenie do prevádzky, resp.do používania | návrhy | 34 | 18 | 1 | 51 | 4 | 6 | 4 | 118 |
| | | odvolania | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5. | Umiestnenie nových potravín a VD na trh | návrhy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | odvolania | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 6. | Prerušenia konania | | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| 7. | Zastavenia konania | | 6 | 1 | 0 | 3 | 2 | 0 | 0 | 12 |
| 8. | Odborné konzultácie | | 1257 | 425 | 42 | 520 | 60 | 130 | 82 | 2516 |

| P. č. | Komodita | Počet vyšetř. vzoriek | POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI | | | | | | | | | | | | | | | | | | | Počet nevyh. vzoriek | |
|-------|--|-----------------------|------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------------------|-----------|
| | | | Sal | Shi | Cam | Yer | Pse | Clo Per | Lis | Sta | Ple | Kva | Clo Bot | B hem | Vib | Kol | Ecol | Ent | Ent bac | BacCer | Crono B | | Iné |
| 23 | Praménité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | Praménité vody dojčenské | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 26 | Hotové pokrmy | 126 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 64 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 |
| 28 | Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 29 | Výživové doplnky | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 33 | Prídavné látky - konzervačné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 37 | Kuchynská soľ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 38 | Obalové materiály | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Spolu | 318 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 7 | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 17 |

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac – Enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

| P. č. | Komodita | Celk. poč. vz. | | | Pb | | | Cd | | | Hg | | | As | | | Cr | | | Al | | | Cu | | | Ni | | | Sn | | | | | |
|-------|--|----------------|------|-------|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|---|---|-----|
| | | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | | | |
| 21 | Minerálne vody | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 22 | Minerálne vody dojčenské | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 23 | Pramenité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | Pramenité vody dojčenské | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 1 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 26 | Hotové pokrmy | 2 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 28 | Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 22 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | | |
| 29 | Výživové doplnky | 5 | 0 | 0,0 | 3 | 0 | 0,0 | 3 | 0 | 0,0 | 3 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | | |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 33 | Prídavné látky - konzervačné látky | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | | |
| 37 | Kuchynská soľ | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 38 | Obalové materiály | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 3 | 1 | 33,33 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | | |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | | | |
| | Spolu | 40 | 1 | 2,50 | 14 | 0 | 0 | 14 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | | | |

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

| P. č. | Komodita | NO3 | | | _RP | | | _MT | | | NEL | | | PCB | | | _NZ | | | EKF | | | _HIS | | | _INE | | | | | |
|-------|--|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|------|------|-----|---|---|-----|
| | | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | | | |
| 21 | Minerálne vody | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 22 | Minerálne vody doččenské | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 23 | Pramenité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 24 | Pramenité vody doččenské | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 26 | Hotové pokrmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 | 0 | 0 | 0,0 |
| 28 | Počiatočná a následná doččenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 11 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| 29 | Výživové doplnky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 33 | Prídavné látky - konzervačné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 37 | Kuchynská soľ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 38 | Obalové materiály | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Spolu | 13 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 |

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenyly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

| P. č. | Komodita | Sb | | | Ba | | | B | | | NO2 | | | Fx | | | CN | | | Mn | | | Se | | |
|-------|--|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. |
| 21 | Minerálne vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 22 | Minerálne vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 23 | Praménité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | Praménité vody dojčenské | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 26 | Hotové pokrmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 28 | Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 29 | Výživové doplnky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 33 | Prídavné látky - konzervačné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 37 | Kuchynská soľ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 38 | Obalové materiály | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Spolu | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

| P. č. | Komodita | Ag | | | Cr6+ | | | CML | | | form | | | mel | | | PAA | | | diizok | | | 1-okt | | |
|-------|---|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|------|---|------|--------|---|------|-------|---|------|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. |
| 22. | Minerálne vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24. | Praménité vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 39. | Predmety prichádzajúce do styku s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| P. č. | Komodita | rozp | | | styr | | | mono_EG | | | di_EG | | | ac_ald | | | akr_nit | | | vin_ac | | | kapr | | |
|-------|----------|------|---|------|------|---|------|---------|---|------|-------|---|------|--------|---|------|---------|---|------|--------|---|------|------|---|------|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| P. č. | Komodita | adip | | | BADGE | | | BFDGE | | | NOGE | | | Bisf_A | | | Bisf_F | | | Bisf_S | | | odol_farb | | |
|-------|----------|------|---|------|-------|---|------|-------|---|------|------|---|------|--------|---|------|--------|---|------|--------|---|------|-----------|---|------|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| P. č. | Komodita | UV_stab | | | fen | | | red_I | | | iony | | | odpar | | | prch_I | | | senz | | | | |
|-------|---|---------|---|------|------|---|------|-------|---|------|------|---|------|-------|---|------|--------|---|------|------|-----|------|--|--|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | | |
| 39. | Predmety prichádzajúce do styku s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 100 | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, diizok – diizokyanáty, 1-okt - 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styren, mono_EG – monoetylenglykol, di_EG – dietylenglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A -Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_I - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_I - prchavé látky, senz - senzorické hodnotenie

| P. č. | Komodita | Ferokyanidy | | | Jodidy | | | Dusitany | | | Dusičnany | | | pH | | | CHS kyselíka manganistanom | | | Celkový organický uhlík | | |
|-------|--|-------------|---|------|--------|---|------|----------|---|------|-----------|---|------|------|---|------|----------------------------|---|------|-------------------------|---|------|
| | | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. | nev. | % | vyš. |
| 21 | Minerálne vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 22 | Minerálne vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 23 | Praménité vody a balené pitné vody | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | Praménité vody dojčenské | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Voda - watercoolery | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 26 | Hotové pokrmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 27 | Pokrmy rýchleho občerstvenia | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 28 | Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 29 | Výživové doplnky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 30 | Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 31 | Prídavné látky - farbivá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 32 | Prídavné látky - sladidlá | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 33 | Prídavné látky - konzervačné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 34 | Iné prídavné látky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 35 | Arómy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 36 | Enzýmy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 37 | Kuchynská soľ | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 38 | Obalové materiály | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 39 | Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 40 | Ostatné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Spolu | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| Druh zariadenia | Počet zariadení | Počet kontrol | | Počet vzoriek potravín | | | Počet vzoriek sterov - prostredie | | | Počet vzoriek sterov - osobná hygiena | | | Počet vzoriek vody | | |
|---|-----------------|---------------|-------------|------------------------|-----------|----------|-----------------------------------|----------|----------|---------------------------------------|----------|----------|--------------------|----------|-----------|
| | | ÚK | ŠZD | odobr. | nevyh. | % | odobr. | nevyh. | % | odobr. | nevyh. | % | odobr. | nevyh. | % |
| 3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín | 22 | 4 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov | 12 | 3 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4.1 špecializované predajne potravín | 83 | 4 | 7 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4.3 lekárne, drogérie | 98 | 13 | 12 | 35 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4.5 predajne obalov a predmetov | 13 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.1.1 nemocnice - kuchyne | 4 | 4 | 4 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| 5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky | 35 | 24 | 24 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| 5.1.3 nemocnice - bufety | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne | 30 | 32 | 33 | 15 | 1 | 7 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 100 |
| 5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy | 82 | 50 | 55 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.2.3 závodné stravovanie - bufety | 14 | 5 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne | 15 | 19 | 22 | 18 | 0 | 0 | 20 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy | 36 | 21 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...) | 296 | 269 | 284 | 120 | 3 | 2 | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 2 | 29 |
| 5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne) | 446 | 100 | 156 | 18 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia) | 291 | 190 | 239 | 60 | 4 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie) | 458 | 51 | 90 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky) | 102 | 65 | 81 | 74 | 10 | 14 | 4 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Medzisúčet | 2062 | 865 | 1055 | 363 | 18 | 5 | 44 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 11 | 3 | 27 |
| 1 Primárna výroba | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2.13 výroba ostatných výrobkov | 168 | 5 | 17 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2.26 baliareň ostatných výrobkov | 7 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady) | 74 | 1 | 13 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4.2 ostatné potravinárske predajne | 647 | 9 | 93 | 9 | 1 | 11 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 100 |
| 4.4 novinové stánky | 63 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie) | 89 | 0 | 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Medzisúčet | 1048 | 15 | 146 | 12 | 1 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 100 |
| Súčet | 3110 | 880 | 1201 | 375 | 19 | 5 | 44 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 12 | 4 | 33 |

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ Nitra - rok 2023

Tabuľka č. 8

| Druh zariadenia | Počet vykonaných auditov | Počet auditov s nezhodami | Počet zistených nezhôd |
|---|---------------------------------|----------------------------------|-------------------------------|
| 2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov | 1 | 0 | 0 |
| 5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne | 2 | 2 | 7 |
| 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...) | 4 | 4 | 11 |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| Spolu | 7 | 6 | 18 |

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE NITRA
ZA ROK 2023**

I. Demografické trendy

Okres Nitra je okres, ktorý sa nachádza v Nitrianskom kraji na Slovensku. Má rozlohu 870,73 km². Do okresu Nitra spadá 62 obcí, z toho 2 majú štatút mesta (Nitra, Vráble).

V 31.12.2021, teda na začiatku roku 2022 mal okres Nitra 164 580 obyvateľov, oproti roku 2020 (161 499) je to vzostup o 3081 osôb, t.j. o 1,87 %. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 79 937 (48,57 %) mužov a 84 643 (51,43 %) žien.

V roku 2021 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva o -558 (-3,636/1000 obyvateľov), a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o 390 osôb, znamená to, že celkový prírastok obyvateľstva predstavoval -208 (-1,265/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok klesol oproti roku 2020.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2022 nasledovná:

- Predproduktívny vek (0-14 roční): 24 823 obyvateľov t.j. 15,08 %
- Produktívny vek (15 – 64 rokov): 109 599 obyvateľov, t.j. 66,60 %
- Poproduktívny vek (65 + rokov): 30 158 obyvateľov, t.j. 18,32 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2020 mal vzostup o 0,5 %, rovnako aj počet obyvateľov v produktívnom veku o 0,18 %. Podiel počtu osôb v poproduktívnom veku mal tiež vzostupnú tendenciu o 0,22 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2021 hodnotu 121,49, stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 1,89. V predchádzajúcom roku mal hodnotu 119,6. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 150,13 a u mužov 94,23. Index starnutia v okrese Nitra systematicky stúpa o hodnotu 1,89.

Priemerný vek obyvateľov okresu Nitra dosiahol hodnotu 42,28, u mužov 40,61 a u žien 43,86.

Počet živonarodených detí v roku 2021 bol 1602, tzn. že v porovnaní s rokom 2020 klesol o 37.

Hrubá miera pôrodnosti predstavovala 9,73/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,14/1000 obyvateľov.

Miera mŕtvorodenosti v roku 2021 mala hodnotu 1,24/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie v roku 2020 bolo 3,04 mŕtvonarodených na 1000 narodených detí, to znamená, že roku 2021 klesla o 1,79.

Miera dojčeneckej úmrtnosti dosiahla v roku 2021 hodnotu 4,99 promile, čo je vzostup oproti predchádzajúcemu roku o 1,94 promile.

V roku 2021 zomrelo v okrese Nitra celkovo 2200 osôb, o 266 viac ako v roku 2020. Z toho bolo 1086 žien (49,36 %) a 1114 mužov (50,64 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 13,37/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 11,95/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2021 nasledovná:

- Predproduktívny vek (0 – 14 rokov): 9 (4 muži a 5 ženy) 0,40 %
- Produktívny vek (15 – 64 rokov): 443 (320 muži a 123 ženy) 20,10 %
- Poproduktívny vek 65 + : 1748 (790 muži a 958 ženy) 79,50 %

Úmrtnosť má vzostupnú tendenciu a presúva sa z produktívneho veku do poproduktívneho veku. **Najčastejšou príčinou** smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, úmrtia na COVID-19, respiračné ochorenia, úmrtia na ostatné príčiny, zomretí na gastrointestinálne ochorenia, úmrtia na externé príčiny. Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 37,45 %, nádory 20,68 %, COVID-19 20,09 %, respiračné ochorenia 8,41 %, úmrtia na ostatné príčiny tvorili 6,14 %, gastrointestinálne ochorenia sa podieľali na 4,41 % , a úmrtia na externé príčiny tvorili 2,82 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Nitra za rok 2023

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu.

V skupine alimentárnych ochorení sme nezaznamenali ochorenie na brušný týfus, dyzentériu, bakteriálne otravy z potravín, mierne poklesla chorobnosť na salmonelózy, klesla chorobnosť aj u bakteriálnych črevných nákaz. Nárast chorobnosti sme zaznamenali iba v skupine vírusových črevných infekcií a u nešpecifikovaných gastroenteritíd.

V skupine vírusových hepatitíd oproti minulému roku poklesla chorobnosť u akútnej vírusovej hepatitídy A aj E, neboli hlásené akútne vírusové hepatitídy B a C. K nárastu došlo v skupine chronických vírusových hepatitíd.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Vyskytli sa len 3 ochorenia na pertussis a zaznamenali sme po 1 ochorení na septikémiu a meningitídu vyvolanú *Streptococcus pneumoniae*.

V skupine respiračných ochorení zostala tak ako po minulé roky na nízkej úrovni chorobnosť na tuberkulózu, ale významný nárast sme zaznamenali u ochorení na varicellu a šarlach.. V porovnaní s minulým rokom došlo k miernemu poklesu ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok 2023 boli hlásené ochorenia Covid-19.

V skupine neuroinfekcií nebolo hlásené ochorenie na meningokokovú meningitídu, evidujeme po 6 ochorení na vírusové infekcie CNS a na bakteriálne meningitídy. Hlásené boli neuroinfekcie vyvolané herpetickými vírusmi.

V skupine zoonóz sme zaznamenali nárast chorobnosti u lymskej boreliózy a kliešťovej encefalitídy. Boli hlásené po 2 ochorenia na tularémiu a horúčku Dengue, zaznamenali 8 ochorení na hemoragickú horúčku a 1 ochorenie na anaplazmózu. Hlásených bolo 26 poranení zvieratami podozrivými z besnoty.

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali nárast počtu hlásených ochorení na svrab.

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení 19 úmrtí.

Skupina alimentárnych ochorení

V roku 2023 sme v okrese Nitra vykázali spolu 82 prípadov salmonelóz, čo predstavuje chorobnosť 49,8/100 000 obyvateľov. Je to o 24,8% menej než vlani, kedy bolo hlásených 109 prípadov s chorobnosťou 66,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (120,0 prípadov, chorobnosť 73,8/100 000 obyvateľov) je to menej o 31,7%. Iba v 2 prípadoch išlo o inaparentnú infekciu – vylučovanie a v ostatných 80 prípadoch (97,6%) o manifestné ochorenia. Podľa pohlavia sme evidovali 49 prípadov u mužov (59,8%) a 33 u žien (40,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 318,8/100 000 obyvateľov (22 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 308,1/100 000 obyvateľov (5 ochorení) u 0-ročných detí. Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 13 prípadov (15,9%) sa vyskytlo v septembri.

Ochorenia sa vyskytli v 69 ohniskách, pričom najčastejšie 60 krát (73,2%) išlo o sporadické ochorenia. Kultivačne bolo potvrdených 78 prípadov (94,5%) a na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti boli vykázané 3 kultivačne nevyšetrené ochorenia (5,5%) a 1 kultivačne negatívne ochorenie. Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila *Salm. enteritidis*, vyvolala 64 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 1 inaparentnú infekciu, izolovaná bola 65 krát. Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 21 krát (25,6%) vajcia. V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 5 manifestných ochorení na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 308,1/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu 82 prípadov si 26 ochorení (31,7%)

vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2023 sme zaznamenali v okrese Nitra 2 importované ochorenia na salmonelózu z Indie a Turecka. V ohniskách salmonelóz bola v roku 2023 na kultivačné vyšetrenie odobratá 1 krát umelá mliečna výživa s negatívnym výsledkom.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali dve manifestné ochorenia na bacilovú dyzentériu s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov, tento rok je chorobnosť nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

V skupine bakteriálnych črevných ochorení sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom (345 prípadov, chorobnosť 209,6/100 000 obyvateľov) pokles chorobnosti o 11,6%. Tento rok bolo nahlásených 305 prípadov s chorobnosťou 185,3/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (379,8 prípadov, chorobnosť 233,4/100 000 obyvateľov) je to menej o 19,6%. Podľa pohlavia ochorelo 159 mužov (52,1%) a 146 žien (47,9%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u 0-ročných detí, a to 677,8/100 000 obyvateľov (10 ochorení) a 565,1/100 000 obyvateľov (39 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac 33 prípadov (10,8%) sme evidovali v septembri. Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 153 krát (50,2%) ako kampylobakteriôza, 2 krát (0,7%) ako yersiniôza a 148 krát (48,5%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 1 krát (0,3%) ako nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie a 1 krát (0,3%) ako infekcia enteropatogénnymi *E. coli*.

Oproti minulému roku s nulovým výskytom bol vykázaný 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorel 4-týždňový novorodenec, ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu. Potvrdený bol sérotyp O114.

V roku 2023 sme v okrese Nitra vykázali 153 ochorení na kampylobakteriôzu, čo je chorobnosť 93,0/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (117 ochorení, chorobnosť 71,1/100 000 obyvateľov) je to o 30,8% viac. Ochorelo 79 mužov a 74 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí a to 616,1/100 000 obyvateľov (10 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 565,1/100 000 obyvateľov (39 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 24 (15,7%) sme zaznamenali v júni. Ochorenia sa vyskytli prevažne 137 krát (89,5%) sporadicky a 7 krát v rámci rodinného výskytu (5 krát 2 prípady a 2 krát 3 prípady v rodine).

Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 109 chorých (71,2%), *Campylobacter coli* u 4 chorých (2,6%), *Campylobacter species* u 33 chorých (21,6%), 6 kultivačne nevyšetrených a 1 kultivačne negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 39 ochorení (25,5%). Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 53 krát (34,6%) konzumáciu kuracieho mäsa a 25 krát (16,3%) mäsové výrobky. V priebehu roku sme v okrese Nitra zaznamenali 3 importované ochorenia z Česka, Indie a Nemecka.. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

V roku 2023 sme vykázali v okrese Nitra 2 ochorenia na yersiniôzu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov), čo je o 50,0% menej ako vlani (4 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y. enterocolitica*, 1 krát sérovar 9 a 1 krát nešpecifikovaná. Ochorel 1 školák a 1 dospelá osoba. Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát bravčové mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

V skupine ochorení enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* bolo v roku 2023 hlásených v okrese Nitra 148 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 89,9/100 000

obyvateľov). Oproti minulému roku (216 ochorení, chorobnosť 131,2 /100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 31,5%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 114 (77,0%) nozokomiálny pôvod. Iba 1 ochorenie bolo vo vekovej skupine 5-9-ročných školákov a ostatné prípady sa vyskytli od 15 rokov vyššie s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 341,5/100 000 obyvateľov (103 ochorení) v najstaršej vekovej skupine.

Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici u 126 chorých (85,1%), pričom 25 krát išlo produkciu toxínu A, 15 krát B a 86 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 11 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 4 krát ako reinfekcia.

V skupine špecifikovaných bakteriálnych ochorení bolo v roku 2023 hlásené v okrese Nitra 1 ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie je nozokomiálneho pôvodu a je popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

V tomto roku nebolo hlásené ochorenie na bakteriálne otravy potravinami.. Minulý rok bol hlásený epidemický výskyt 37 ochorení (chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov).

V tomto roku bolo vykázaných 14 laboratórne potvrdených ochorení na giardiózu (chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 15 rokov veku. Ochorenia boli importované 7 krát z Gruzínska, 5 krát z Indie a 2 krát z Ukrajiny. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o vyšetrenie cudzincov pre cudzineckú políciu na povolenie k pobytu.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 473 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 287,4/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2023 v tejto skupine alimentárnych ochorení k nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 586 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 356,1/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (368,0 prípadov, chorobnosť 226,2/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 59,2%. Podľa pohlavia ochorelo 273 mužov (46,6%) a 313 žien (53,4%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2347,5/100 000 obyvateľov (162 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 2279,7/100 000 obyvateľov (37 prípadov) vo vekovej skupine 0-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 85 prípadov (14,5,9%) v mesiaci máj. Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 355 rotavírusových enteritíd (60,6%), 179 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (30,5%), 34 adenovírusových enteritíd (5,8%), 4 enteritídy vyvolané inými vírusmi (0,7%) a 15 nešpecifikovaných črevných vírusových infekcií (2,6%).

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykážali 96 ochorení s chorobnosťou 58,3/100 000 obyvateľov, výrazne stúpla, a to o 269,8% a hlásených bolo 355 prípadov s chorobnosťou 215,7/100 000 obyvateľov. Laboratórne potvrdených bolo 273 ochorení (76,9%) a 82 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Z celkového počtu 355 ochorení si 228 (64,2%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 15 krát u riadne očkovaných detí a 3 krát u čiastočne očkovaných. Nozokomiálny pôvod malo 50 ochorení. Importovaných bolo 10 ochorení na rotavírusovú enteritídu, a zo 3 krát z Ománu, 2 krát z Chorvátska a po 1 krát z Francúzska, Nemecka, Portugalska, Spojených arabských emirátov a Talianska. Sporadicky sa vyskytlo 190 ochorení, 21x 2prípady, 13x3 prípady, 3x4 prípady a 1x 5 prípadov v rodine. 67 ochorení sme zaznamenali v 9 epidémiách, z toho 4 epidémie boli nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 290 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 vykážali 178 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 108,2/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo 76 ochorení (42,7%), 6 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 1 krát 3 prípady, 1 krát 4 prípady a 1 krát 5 prípadov v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (78 prípadov) v

4 epidémiách, z toho 2 nozokomiálneho pôvodu. Laboratórne potvrdených bolo 101 ochorení (56,7%), ostatných 77 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 80 chorých (44,9%). Nozokomiálny pôvod malo 41 ochorení (23,0%).

V roku 2023 bolo v tejto skupine adenovírusových črevných infekcií hlásených 34 ochorení, čo je chorobnosť 20,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 73 prípadov (chorobnosť 44,4/100 000 obyvateľov). Sporadický charakter malo všetkých 34 ochorení. Epidémie sme u tejto diagnózy nezaznamenali. Laboratórne potvrdených bolo 34 ochorení. Hospitalizáciu si vyžiadalo 22 prípadov.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 14 ochorení na iné vírusové enteritídy (chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 vykážali 4 prípady, čo je chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia mali sporadický charakter a boli laboratórne potvrdené (3 krát astrovírusy a 1 krát enterovírusy). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie. Importované bolo 1 ochorenie z Chorvátska.

V roku 2023 bolo v skupine nešpecifikovaných vírusových črevných infekcií hlásených 15 ochorení, čo je chorobnosť 9,1/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

V roku 2022 bolo hlásených 48 prípadov (chorobnosť 29,2/100 000 obyvateľov) hnačky a gastroenteritídy pravdepodobne infekčného pôvodu a priemer za posledných 5 rokov bol 54,4 prípadov (chorobnosť 33,4/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme zaznamenali 67 prípadov (chorobnosť 40,7/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu v zariadení sociálnych služieb a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Skupina vírusových hepatítid

Chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bola v minulom roku na úrovni 2,4/100 000 obyvateľov, vykážali sme 4 prípady. V tomto roku boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,0/100 000 obyvateľov (0,6 prípadu). Podľa pohlavia ochoreli 1 muž a 2 ženy vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb. Importované bolo 1 ochorenie z Rakúska

Aj chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu B bola v tomto roku tak isto ako vlani nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

Už 9 rokov po sebe sme ochorenie na akútnu VHC v okrese nezaznamenali. Naposledy bolo ochorenie hlásené v roku 2014 a to 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E vykazujeme v okrese Nitra od roku 2013 (3 ochorenia, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2023 zaznamenávame 2 ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 1 muž a 1 žena vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb.

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykážali 8 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. V tomto roku bolo hlásených 19 prípadov s chorobnosťou 11,5/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 6,2 prípadu (chorobnosť 3,8/100 000 obyvateľov). V 4 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 15 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

V priebehu roku 2023 sme vykážali v okrese Nitra 8 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. Išlo o 6 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku. Ochorenia boli importované 2 krát z Ukrajiny, a to po 1 krát z Gruzínska, Filipín a Indonézie.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 93,6% – 97,1%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 11 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2023 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení: diftéria (A36), tetanus (A35), rubeola (B06), parotitída (B26), osýpky (B05), bakteriálna meningitída vyvolaná *Haemophilus influenzae* (G00.0) a zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* (J13), zápal pľúc vyvolaný *Haemophilus influenzae* (J14).

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2023 vykázali v okrese 3 ochorenia na pertussis s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov. Priemer za posledných 5 rokov je 4,0 prípadu, chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov (index 0,8). Výskyt ochorení bol hlásený po 1 prípade v mesiacoch august, september a november u 3 žien. Na základe laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenia boli sporadického charakteru. V 2 prípadoch ochorenia bolo očkovanie proti pertussis vykonané riadne a v ostatnom prípade zostalo očkovanie nezistené z dôvodu chýbajúceho záznamu o očkovaní.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na septikémiu vyvolanú *Streptococcus pneumoniae* (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie u 12-ročného riadne očkovaného chlapca s onkologickou anamnézou. Očkovaný v rámci pravidelného povinného očkovania v prvom roku života 3 dávkami vakcíny Prevenar. Prvé príznaky 28.12.2022 (teplota 40°C, bolesti ľavého ucha, sínusitída, vysoké CRP), následne 30.12.2022 hospitalizácia na Klinike detí a dorastu FN Nitra, z odobratej hemokultúry izolovaný *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 15B. Dieťa bolo v stabilizovanom stave prepustené do domácej liečby.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie u 62-ročnej pacientky s onkologickou anamnézou, ktorá bola preložená na Infekčnú kliniku FN Nitra dňa 2.1.2023 pre akútnu purulentnú meningoencefalitídu s predchádzajúcou anamnézou bolestí a otitis media purulent. l.sin. s febrilitami do 40°C. Pacientka bola pôvodne hospitalizovaná na Neurologickej klinike (31.12.22-2.1.23), kde bola realizovaná lumbálna punkcia s biochemickým potvrdením purulentnej meningitídy, mikroskopicky prítomná záplava baktérii a kultivačne prítomný *Streptococcus pneumoniae* sérotyp 19A s citlivosťou na cefalosporíny. Pacientka pri vedomí, komunikuje, spolupracuje, orientovaná osobou, dezorientovaná miestom a časom, afebrilná, meningeálna s pozitívnou opozíciou šíje. Na základe nasadenej terapie dochádza k postupnému zlepšovaniu zdravotného stavu a pacientka bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Skupina respiračných ochorení

V priebehu roku 2023 boli v okrese hlásené 2 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese hlásené taktiež 2 ochorenia na tuberkulózu. Ochoreli 2 muži vo vekových skupinách 45-54-ročných (vekovo špecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) a 55-64-ročných osôb (vekovo špecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov)

V okrese Nitra bolo v roku 2023 hlásených 24 ochorení na šarlach, čo je chorobnosť 14,6/100 000 obyvateľov. Ochorelo 13 žien (54,2%) a 11 mužov (45,8%), 5 ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov), ďalšie ochorenia s počtom 15 evidujeme vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 177,5/100 000 obyvateľov), 3 ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 38,3/100 000 obyvateľov) a 1 ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 15-19-ročných (vekovošpecifická chorobnosť

14,3/100 000 obyvateľov). Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch apríl, máj, jún, november a december.

V okrese bolo v priebehu roku hlásených 28 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 17,0/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme vykázali 5 ochorení (chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov), chorobnosť narástla o 467,0%. Ochorelo 18 mužov (64,3%) a 10 žien (35,7%). 3 ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť je 11,0/100 000 obyvateľov), ďalšie 3 ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,4/100 000 obyvateľov), 10 ochorení vykazujeme vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 46,7/100 000 obyvateľov) a 12 ochorení vykazujeme vo vekovej skupine 65+ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 39,8/100 000 obyvateľov). Najvyšší výskyt (6 prípadov) evidujeme v mesiaci jún, naopak najmenší výskyt (1 prípad) evidujeme v mesiacoch február, apríl a december.

V roku 2023 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie na legionársku chorobu bolo hlásené u 42-ročného muža, ktorý bol odoslaný na urgentnú hospitalizáciu na pľúcne oddelenie ŠN Zobor pre akútnu hypoxemickú respiračnú insuficienciu a rozsiahly CT nález-dif.dg. atypická pneumónia (hosp.1.-10.2.2023). Pacient sa od decembra necítil dobre, v úvode nádcha, zatekanie, bolesti hlavy a celého tela, prechodne sa stav zlepšil, následne suchý záchvatovitý kašeľ, sťažené dýchanie, bral Amoksiklav, následne Fromilid, kašeľ bol miernejší, celková slabosť a ponáhavá dýchavica sa zhoršovala, u pacienta bola potrebná oxygenoterapia. V laboratórnych výsledkoch pozitívny antigén Legionella species v moči. Pacient v epidemiologickej anamnéze udával častý pobyt v domácej vŕivke počas decembra, čistenie jazierka a klimatizáciu v domácnosti. Oddelením HŽP boli vykonané v domácnosti odbery teplej vody z umývadla, sprchy a vŕivky, stery z príslušenstva vŕivky, batérie a sprchovej ružice na prítomnosť legionel. Všetky výsledky boli negatívne.

Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 5 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo v okrese vykázaných 6 ochorení (chorobnosť 3,7). Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (40,0%) a 3 ženy (60,0%). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január, február, jún a júl. Jednotlivé prípady boli diagnostikované ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4) popísaná v časti neuroinfekcie, 1 krát ako Herpetickovírusová vezikulárna dermatitída (B00.1), 1 krát ako Herpetickovírusová meningitída (B00.3), 1 krát ako nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia (B00.9) a ako Herpetická gingivostomatitída a tonzilofaryngitída.

V priebehu roku 2023 lekári v okrese Nitra hlásili 773 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 469,7/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 278 ochorení (chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 433 mužov (56,0%) a 340 žien (44,0%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 4 921,3/100 000 obyvateľov (416 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, a vekovošpecifická chorobnosť 3 535,7/100 000 obyvateľov (244 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme evidovali po celý rok, najviac prípadov 196 (25,4%) bolo hlásených v mesiaci máj. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter alebo prebehli v menších epidémiách v detských kolektívach. Ochorenia boli hlásené 9 krát, ako varicella s inými komplikáciami (B01.8) a 764 krát ako varicella bez komplikácie (B01.9).

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 40 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 24,3/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 16 mužov (40,0%) a 24 žien (60,0%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách 10-14-ročných detí (1 ochorenie), 15-19-ročných detí (1 ochorenie), 20-24-ročných ľudí (1 ochorenie), 25-34-ročných osôb (4 ochorenia), 35-44-ročných osôb (4 ochorenia), 45-54-ročných osôb (2 ochorenia), 55-64-ročných osôb (10 ochorení) a 65 a starších osôb (17 ochorení), pričom najvyššia

vekovošpecifická chorobnosť 56,4/100 000 obyvateľov (17 ochorení) bola v skupine 65+a starších osôb. Ochorenia boli diagnostikované 1 krát ako zosterová meningitída (B02.1), 1 krát ako zoster s postihnutím iných častí nervovej sústavy, 17 krát ako zosterové choroby oka (B02.3), 6 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 15 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 20 ochorení s chorobnosťou 12,2/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (65,0%) a 7 žien (35,0%) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (12 prípadov) a vo vekovej skupine 5- 9-ročných detí (8 prípadov). Ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch september a október. Všetky ochorenia boli diagnostikované ako Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom(B08.4).

V roku 2023 sme v okrese zaznamenali 34 ochorení na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 20,7/100 000 obyvateľov), oproti roku 2022, kedy sme evidovali 1 ochorenia s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 14 žien (41,2%) a 20 (58,8%) mužov. Ochorenia boli hlásené v priebehu celého roka. Na základe sérologických vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované 27x ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0), 6x ako Cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1) a 1x ako Infekčná mononukleóza, bližšie neurčená (B27.9).

V roku 2023 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 55 400 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 127 210,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2022, kedy sme zaznamenali 58 257 ochorení s chorobnosťou 128 156,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, počet evidovaných ochorení klesol o 0,8%. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení tvorila chrípka a chrípke podobné ochorenia 7%, čo predstavuje 3 877 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 8 902,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov). Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 20 materských školách a 13 základných školách. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 460 693,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (17 085 prípadov), vo vekovej skupine 6-14-ročných školákov 282 911,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (14 784 prípadov) a v skupine 20-59-ročných ľudí 72 885,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (14 376 prípadov), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 1178 prípadov (2,1%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili otitídy (1,3% z počtu ochorení a 60,5% z počtu komplikácií) a sínusitídy (0,7% z počtu ochorení a 33,0% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,2% z počtu ochorení a 6,5% z počtu komplikácií.

V roku 2023 sme v okrese vykázali 58 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 35,2/100 000 obyvateľov. Ochorelo 31 mužov (53,4%) a 27 žien (46,6%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 246,5/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch január až máj a november a december s vyšším výskytom 17 prípadov v mesiaci január. Ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si vyžiadalo 22 ochorení a všetky ochorenia skončili uzdravením. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 36 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 22 krát potvrdený vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie. V 1 prípade bol pacient riadne očkovaný proti chrípke Influvacom.

V okrese roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

V roku 2023 sme vykazovali 7 ochorení na akútne infekcie horných dýchacích ciest vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom. Šesť ochorení bolo vykázaných ako akútna infekcia horných dýchacích ciest na viacerých a bližšie neurčených miestach (J06) a 1 prípad bol vykázaný ako akútny zápal priedušnice (J04.1).

V roku 2023 sme vykazovali 2 prípady ochorenia na pneumóniu vyvolanú respiračným syncytiálnym vírusom čo je chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené vo vekovej kategórii 1-4-ročných detí a u 10-14-ročných detí. Všetky prípady si vyžiadali hospitalizáciu vo FN NR.

V roku 2023 sme vykazovali 14 ochorení na akútnu bronchitídu vyvolanú respiračným syncytiálnym vírusom, čo je chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (57,1%) a 6 žien (42,9%). Najviac 9 ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 554,5/100 000 obyvateľov) a 5 ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia boli vykázané v mesiacoch január až marec, s maximom 9 prípadov v januári. Hospitalizáciu si vyžiadalo 12 ochorení.

V roku 2023 sme zaznamenali 1 246 prípadov (chorobnosť 757,1/100 000 obyvateľov). V roku 2022 sme evidovali spolu 42 607 prípadov (chorobnosť 25 888,3/100 000 obyvateľov). Ochorelo 512 mužov (41,1%) a 734 žien (58,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 2 152,0/100 000 obyvateľov (649 prípadov) bola vo vekovej skupine 65+ročných osôb, 854,4/100 000 obyvateľov (183 prípadov) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb. Importované bolo 1 ochorenie, išlo o muža z Holandska vo vekovej kategórii 35-44-ročných ľudí. Nozokomiálneho pôvodu bolo 506 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. Klinická forma: respiračná – 1 126x, febrilná – 34x, bezpríznaková - 57x, pľúcna – 27x, neurologická 1x kardiálna 1x. Z celkového počtu ochorení 1 246 bolo očkovaných 851 osôb, čo predstavuje 68,3%. Očkovaných čiastočne bolo 22 osôb, očkovaných riadne bolo 193 osôb, základné + preočkovanie malo 636 osôb a neočkovaných bolo 395 osôb. Hospitalizácia bola potrebná v 535 prípadoch.

Skupina neuroinfekcií

U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobu priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie nevyskytlo.

V skupine vírusových infekcií CNS bolo v priebehu roku 2023 v okrese Nitra hlásených 6 sporadických ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 2 muži a 4 ženy, a to po 1 prípade vo vekových skupinách 15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14,3/100 000 obyvateľov), 20-24 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov), 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov), a 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov). Vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 8,3/100 000 obyvateľov) boli hlásené 2 prípady. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch máj, jún, september a október.

V priebehu roka bolo v okrese Nitra rovnako ako v minulom roku hlásené 1 ochorenie na herpetickovírusovú meningitídu, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci júl u ženy vo vekovej skupine 15-19 rokov (vekovošpecifická chorobnosť 14,3/100 000 obyvateľov).

V okrese Nitra evidujeme pokles vo výskyte herpetickovírusovej encefalitídy z 3 na 1 ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u muža vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) v mesiaci január.

V roku 2023 sme v okrese Nitra evidovali jeden prípad ochorenia zosterovej meningitídy, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené u ženy vo vekovej skupine 55-56 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci august.

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roka 2023 evidovali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži a 4 ženy, v mesiacoch január, máj, august, september a november. Ochorenia boli zaznamenané v štyroch vekových kategóriách, a to v skupine 25-34-ročných osôb 1 prípad (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov), 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) 1 prípad, 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14/100 000 obyvateľov) 3 prípady a 2 prípady vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 6,6/100 000 obyvateľov).

V roku 2023 evidujeme v okrese Nitra 1 ochorenie zo skupiny encefalitída, myelitída a encefalomyelitída pri vírusových chorobách zatriedených inde (G05.1), ktoré je popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2023 sme v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, Creutzfeldt-Jakobovu chorobu, leptospirózu, listériovú septikémiu, ornitózu, toxokarózu, teniózu, toxoplazmózu ani Q-horúčku.

Oproti minuloročnému výskytu 1 prípadu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 2 prípady na tularémiu s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli sérologicky potvrdené a klinicky sa manifestovali ako ulceroglandulárna forma ochorenia a orálnoglandulárna forma ochorenia. V epidemiologickej anamnéze v 1 prípade udala pacientka vdýchnutie kontaminovaného prachu výlučkami drobných hlodavcov pri práci v záhrade. V druhom prípade ostal mechanizmus prenosu neobjasnený. Obe ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu a skončili uzdravením.

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 1 prípad ochorenia na inú bakteriálnu zoonózu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o sporadické, PCR potvrdené ochorenie na anaplazmózu u 70-ročného muža po zaklieštení. Klinický obraz : lokálne erytém, následne zimnica, teploty, myalgie, elevácia zápalových parametrov. Pacient bol hospitalizovaný, zahájená antibakteriálna terapia tetracyklínmi. Pacient bol prepustený do ambulantnej starostlivosti.

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 21 prípadov (chorobnosť 12,8/100 000) sme zaznamenali v roku 2023 mierny nárast výskytu ochorenia na lymfskú boreliózu s počtom 31 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 18,8/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 21 prípadov s chorobnosťou 12,9/100 000 obyvateľov (index 2,6). V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 16 prípadoch poštípacie kliešťom, v 5 prípadoch poštípacie iným hmyzom a 10 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Klinicky sa ochorenia manifestovali 23 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 3 prípadoch ako kĺbna forma lymfskej boreliózy, po 2 prípady sa ochorenia prejavili ako meningeálna forma a forma s príznakmi bolesti hlavy a v poslednom prípade sa prejavilo ochorenie ako kardiálna forma lymfskej boreliózy.

Oproti minulému roku (3 ochorenia, chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 vykážali 8 sérologicky potvrdených ochorení na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5,6 prípadov čo je chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov (index 1,4). Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC. V epidemiologickej anamnéze chorí udali v troch prípadoch poštípacie kliešťom, v troch prípadoch sa ako mechanizmus prenosu uplatnila konzumácia ovčieho nepasterizovaného syra a v ďalších dvoch prípadoch bol mechanizmus prenosu neobjasnený. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby, u ktorých si zdravotný stav vyžiadaval hospitalizáciu.

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 2 prípady ochorenia na horúčku Dengue (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o sporadické ochorenia v mesiacoch august

a december u 2 žien. Ochorenia boli sérologicky potvrdené antigénovým testom Dengue pozit. v triede IgM. V oboch prípadoch sa jednalo o importované ochorenia po pobyte na Srí Lanke a Maldivách.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bol vykázaný 1 prípad (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali 8 ochorení hemoragickej horúčky s renálnym syndrómom s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese hlásených 26 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 15,8/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 21 poranení (12,8/100 000 obyvateľov). V 22 prípadoch sa jednalo o pohryznutie a v ostatných 4 prípadoch išlo o poškrabanie. Vo všetkých prípadoch bola antirabická vakcinácia uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V okrese Nitra sme v roku 2023 zaznamenali 68 prípadov ochorenia na svrab s chorobnosťou 41,3/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (14 ochorení, chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 59,6 prípadov s chorobnosťou 36,6/100 000 obyvateľov (index 1,1). Z celkového počtu bolo 18 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v šiestich epidémiách (8x po 2 prípady, 1x po 3 prípady, 2x po 4 prípady, 1x po 5 prípadov, 1x po 6 prípadov a 1x po 12 prípadov).

Iné infekcie nezaradené

V tejto skupine diagnóz sme v roku 2023 vykážali 15 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 11 mužov (73,3%) a 4 ženy (26,7%), s maximom vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 10 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 33,2/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 7 prípadov (46,7%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne ochorenia“. Jednalo sa o septikémie vyvolané streptokokom zo skupiny D (A40.2). V ostatných ôsmich prípadoch, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *Enterococcus gallinarum*, *Enterococcus faecium*, *Enterococcus faecalis*, *Streptococcus gallolyticus*, *Streptococcus pneumoniae*, *Streptococcus porcinus*, *Streptococcus infantarius* a *Streptococcus agalactiae*. Vo všetkých prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu a v dvoch prípadoch skončili ochorenia úmrtím, ktoré sú bližšie popísané v časti „Úmrtia“.

V roku 2023 bolo vykázaných 278 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 17,8% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 236 prípadov s chorobnosťou 143,4/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 158 mužov (56,8%) a 120 žien (43,2%), prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 174 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 577,0/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ochorení malo 166 (59,7%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“. V troch prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov. Z celkového počtu 278 vykázaných ochorení skončilo 14 (5,0%) úmrtím. V 12 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (7 krát úmrtie na sepsu a 5 krát úmrtie na inú príčinu).

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 sme v okrese Nitra vykážali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 3 žien v dvoch vekových skupinách. Ochorenia sa manifestovali ako gynekologická, brušná a kožná forma aktinomykózy. Vo všetkých prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončili uzdravením.

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 24 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 14,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 7 ochorení (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov). Ochorelo 18 mužov a 6 žien (vo vekových skupinách od 15 rokov vyššie. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením. Dve ochorenia boli importované z Ukrajiny.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 7 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 zaznamenali 19 ochorení, čo je chorobnosť 11,5/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 16 mužov a 3 ženy vo vekových skupinách od 20 do 64 rokov veku. V 16 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku a v 3 prípadoch PCR vyšetrením.

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení bolo dermatovenerológmi v okrese Nitra v roku 2023 hlásených 61 ochorení, ktoré sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54 rokov veku. Išlo o: Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy -A56.0 -60 ochorení a Anogenitálne bradavice - A63.0 - 1 ochorenie.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 6 ochorení na kandidovú septikémiu, čo je chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov. Päť ochorení malo nozokomiálny charakter.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 22 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 13,4/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 15 prípadov s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov a 14 žien vo vekových skupinách od 1 do 14 rokov veku s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 177,5/100 000 obyvateľov (15 prípadov) v skupine 5-9-ročných detí a 1 prípad sme zaznamenali vo vekovej skupine 65-ročných a starších. Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

Hlásený bol 1 sporadický prípad lokálnej infekcie vyvolanej *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu. u 63-ročného muža. *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu bola hlásená u 63-ročného onkologického pacienta, potvrdená bola kultiváciou moču pri akútnej cystitíde. Nariadené bolo vyšetrenie stolice, z troch VR bol výsledok negatívny. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 7 sporadických prípadov (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov) nosičstva baktérií produkujúcich karbapenemázu. V 6 prípadoch sa jednalo o *Klebsiella pneumoniae*, tieto prípady boli nozokomiálneho pôvodu, popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. V 1 prípade sa jednalo o baktériu *Klebsiella oxytoca*.

Oproti minulému roku (9 prípadov, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Nitra 6 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia išlo o 5 mužov a 1 ženu. V 1 prípade sa jednalo o importované ochorenie z Ukrajiny. Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 76 izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení **19 úmrtí**, z toho 12 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“. Vykazujeme 7 úmrtí na nenozokomiálnu sepsu.

Nozokomiálne nákazy

Za rok 2023 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra: Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) spolu 1 423 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 890 (t.j. 64,2 %) bolo vyhľadovaných.

Z celkového počtu 1 423 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 847, v ŠN Nitra 160, v PN Veľké Zálužie 110, vo FMC Nitra 5, v Kardiocentre Nitra 11, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 67, v ZSS (Zariadenie sociálnych služieb) Viničky v Nitre 61, v ZSS Borinka v Nitre 99, v ZSS Nitrava v Nitre 16, v ZSS Promeritae Nitra 13, v Domove sociálnych služieb (DSS) Cedron Mojmirovce 23, v ZpS Vinodol 5 a v Hospici u sv. Bernadety v Nitre 6 nozokomiálnych ochorení.

V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov (aktívne vyhľadávané sú pozitívne hemokultúry, multirezistentné kmene a koronavírusové infekcie). Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 3,8 (v roku 2022 bola prevalencia 6,0). Na poklese prevalencie sa podieľalo predovšetkým zníženie počtu epidémií koronavírusových infekcií v dôsledku premorenia populácie.

V tomto roku evidujeme 44 epidémií nozokomiálneho charakteru v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra:

Najčastejšie diagnostikovanými nozokomiálnymi ochoreniami boli koronavírusové infekcie 506x, 178x sepsy, 127-infekcií močových orgánov po zavedení PMK, 114 enterokolitíd spôsobených CD, 72 bronchopneumónií, 70 kanylových flebitíd, 51x rozpad operačnej rany, 50 rotavírusových enteritíd, 48 bronchopneumónií po umelej pľúcnej ventilácii, 41 norovírusových enteritíd, 27 gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu, 25 kandidóz urogenitálnych miest, 21 cystitíd, 17 infekcií horných ciest dýchacích, 16 inflamovaných dekubitov a 9 pľúcnych kandidóz. Ostatné ochorenia mali sporadickejší charakter. Najčastejšie izolovanými vyvolávateľmi nozokomiálnych nákaz boli: 505-krát potvrdená infekcia 2019-nCoV, 114x *Clostridium difficile*, 102x *Klebsiella pneumoniae*, 84x *Escherichia coli*, 56x *Staphylococcus aureus*, 53x *Pseudomonas aeruginosa*, 38x rotavírus, 36-krát *Staphylococcus hominis*, 31x streptokok sk. D, 29x *Staphylococcus haemolyticus*, 22x *Enterobacter cloacae* 21x *Candida albicans* a 20x norovírus. Ostatné etiologické agens boli izolované sporadicky sporadicky, 111x nebolo etiologické agens zistené, 29-krát bolo ZES nevyšetrené a 25-krát nebol materiál kultivačne vyšetrený.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Nitra v roku 2023.

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov v okrese Nitra.

**Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese N i t r a - rok 2023**

| Diag. | 2023 Abs.Hod | 2022 Abs.Hod | INDEX 2023/2022 | PRIEMER 2018-2022 | Index 2023/P | CHOROB 2023 | PRIEMER ch. 2018-2022 |
|-------|-----------------|-----------------|--------------------|----------------------|-----------------|----------------|-----------------------------|
| A02 | 80 | 107 | 0,75 | 118,20 | 0,68 | 48,61 | 72,65 |
| A02N | 2 | 2 | 1,00 | 1,80 | 1,11 | 1,22 | 1,11 |
| A03 | 0 | 2 | 0,00 | 1,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A04 | 305 | 345 | 0,88 | 379,80 | 0,80 | 185,32 | 233,42 |
| A040 | 1 | 0 | 0,00 | 1,80 | 0,56 | 0,61 | 1,11 |
| A045 | 153 | 117 | 1,31 | 189,60 | 0,81 | 92,96 | 116,53 |
| A046 | 2 | 4 | 0,50 | 5,00 | 0,40 | 1,22 | 3,07 |
| A047 | 148 | 216 | 0,69 | 181,80 | 0,81 | 89,93 | 111,73 |
| A048 | 1 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 | 0,00 |
| A049 | 0 | 8 | 0,00 | 1,60 | 0,00 | 0,00 | 0,98 |
| A05 | 0 | 37 | 0,00 | 7,40 | 0,00 | 0,00 | 4,55 |
| A07 | 14 | 11 | 1,27 | 3,60 | 3,89 | 8,51 | 2,21 |
| A08 | 586 | 473 | 1,24 | 368,00 | 1,59 | 356,06 | 226,17 |
| A080 | 355 | 96 | 3,70 | 134,00 | 2,65 | 215,70 | 82,36 |
| A081 | 178 | 290 | 0,61 | 190,00 | 0,94 | 108,15 | 116,77 |
| A082 | 34 | 73 | 0,47 | 37,80 | 0,90 | 20,66 | 23,23 |
| A083 | 4 | 14 | 0,29 | 6,20 | 0,65 | 2,43 | 3,81 |
| A084 | 15 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,11 | 0,00 |
| A09 | 67 | 48 | 1,40 | 54,40 | 1,23 | 40,71 | 33,43 |
| A21 | 2 | 1 | 2,00 | 2,40 | 0,83 | 1,22 | 1,48 |
| A27 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,12 |
| A32 | 0 | 2 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 0,37 |
| A370 | 3 | 0 | 0,00 | 4,00 | 0,75 | 1,82 | 2,46 |
| A38 | 24 | 2 | 12,00 | 5,20 | 4,62 | 14,58 | 3,20 |
| A39 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,12 |
| A40 | 15 | 13 | 1,15 | 19,00 | 0,79 | 9,11 | 11,68 |
| A400 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,12 |
| A401 | 0 | 1 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 0,37 |
| A402 | 11 | 10 | 1,10 | 16,40 | 0,67 | 6,68 | 10,08 |
| A403 | 1 | 0 | 0,00 | 0,60 | 1,67 | 0,61 | 0,37 |
| A408 | 3 | 2 | 1,50 | 1,20 | 2,50 | 1,82 | 0,74 |
| A41 | 278 | 236 | 1,18 | 184,60 | 1,51 | 168,91 | 113,45 |
| A410 | 29 | 16 | 1,81 | 21,40 | 1,36 | 17,62 | 13,15 |
| A411 | 130 | 105 | 1,24 | 75,60 | 1,72 | 78,99 | 46,46 |
| A415 | 99 | 84 | 1,18 | 75,80 | 1,31 | 60,15 | 46,59 |
| A418 | 2 | 0 | 0,00 | 0,40 | 5,00 | 1,22 | 0,25 |
| A419 | 18 | 31 | 0,58 | 11,40 | 1,58 | 10,94 | 7,01 |
| A51 | 8 | 3 | 2,67 | 4,00 | 2,00 | 4,86 | 2,46 |
| A53 | 16 | 4 | 4,00 | 5,80 | 2,76 | 9,72 | 3,56 |
| A69 | 28 | 16 | 1,75 | 18,00 | 1,56 | 17,01 | 11,06 |
| A841 | 8 | 3 | 2,67 | 5,60 | 1,43 | 4,86 | 3,44 |
| A87 | 0 | 0 | 0,00 | 0,80 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |

| | | | | | | | |
|------|------|-------|------|-----------|------|--------|----------|
| B01 | 773 | 278 | 2,78 | 378,40 | 2,04 | 469,68 | 232,56 |
| B02 | 40 | 20 | 2,00 | 54,60 | 0,73 | 24,30 | 33,56 |
| B15 | 3 | 4 | 0,75 | 1,00 | 3,00 | 1,82 | 0,61 |
| B16 | 0 | 0 | 0,00 | 1,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| B181 | 4 | 4 | 1,00 | 3,20 | 1,25 | 2,43 | 1,97 |
| B182 | 15 | 4 | 3,75 | 3,00 | 5,00 | 9,11 | 1,84 |
| B27 | 34 | 0 | 0,00 | 24,20 | 1,40 | 20,66 | 14,87 |
| B377 | 6 | 2 | 3,00 | 1,80 | 3,33 | 3,65 | 1,11 |
| B58 | 0 | 0 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 0,37 |
| B86 | 68 | 14 | 4,86 | 59,60 | 1,14 | 41,32 | 36,63 |
| G00 | 6 | 2 | 3,00 | 4,40 | 1,36 | 3,65 | 2,70 |
| G000 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,25 |
| G001 | 1 | 0 | 0,00 | 0,80 | 1,25 | 0,61 | 0,49 |
| G61 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,12 |
| M012 | 3 | 5 | 0,60 | 3,00 | 1,00 | 1,82 | 1,84 |
| U071 | 1246 | 42607 | 0,03 | 15 389,60 | 0,08 | 757,08 | 9 458,40 |
| Z203 | 26 | 21 | 1,24 | 10,00 | 2,60 | 15,80 | 6,15 |
| Z21 | 6 | 9 | 0,67 | 7,60 | 0,79 | 3,65 | 4,67 |

Tabuľka II.2.-Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese N i t r a za posledných 10 rokov

| Dg/ rok | | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 |
|---------|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| A02 | a | 134 | 138 | 121 | 129 | 149 | 125 | 85 | 125 | 107 | 80 |
| | r | 83,62 | 86,05 | 75,25 | 80,11 | 92,29 | 77,43 | 52,63 | 75,95 | 65,01 | 48,61 |
| A02N | a | 4 | 2 | 1 | 4 | 4 | 0 | 2 | 1 | 2 | 2 |
| | r | 2,50 | 1,25 | 0,62 | 2,48 | 2,48 | 0,00 | 1,24 | 0,61 | 1,22 | 1,22 |
| A03 | a | 7 | 1 | 0 | 8 | 1 | 0 | 2 | 0 | 2 | 0 |
| | r | 4,37 | 0,62 | 0,00 | 4,97 | 0,62 | 0,00 | 1,24 | 0,00 | 1,22 | 0,00 |
| A03N | a | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 1,87 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A04 | a | 282 | 284 | 253 | 220 | 302 | 350 | 332 | 570 | 345 | 305 |
| | r | 175,98 | 177,08 | 157,35 | 136,62 | 187,07 | 216,80 | 205,57 | 346,34 | 209,62 | 185,32 |
| A040 | a | 4 | 8 | 10 | 7 | 4 | 3 | 1 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 2,50 | 4,99 | 6,22 | 4,35 | 2,48 | 1,86 | 0,62 | 0,61 | 0,00 | 0,61 |
| A045 | a | 181 | 190 | 195 | 163 | 204 | 232 | 180 | 215 | 117 | 153 |
| | r | 112,95 | 118,47 | 121,28 | 101,23 | 126,36 | 143,71 | 111,46 | 130,64 | 71,09 | 92,96 |
| A046 | a | 6 | 5 | 2 | 1 | 6 | 6 | 3 | 6 | 4 | 2 |
| | r | 3,74 | 3,12 | 1,24 | 0,62 | 3,72 | 3,72 | 1,86 | 3,65 | 2,43 | 1,22 |
| A047 | a | 91 | 81 | 46 | 49 | 88 | 109 | 148 | 348 | 216 | 148 |
| | r | 56,79 | 50,50 | 28,61 | 30,43 | 54,51 | 67,52 | 91,64 | 211,45 | 131,24 | 89,93 |
| A048 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A049 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,86 | 0,00 |
| A05 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 37 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 22,48 | 0,00 |
| A07 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 6 | 11 | 14 |
| | r | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 3,65 | 6,68 | 8,51 |
| A08 | a | 203 | 191 | 324 | 445 | 320 | 545 | 98 | 404 | 473 | 586 |
| | r | 126,68 | 119,09 | 201,51 | 276,35 | 198,21 | 337,58 | 60,68 | 245,47 | 287,40 | 356,06 |
| A080 | a | 146 | 128 | 102 | 332 | 107 | 198 | 48 | 221 | 96 | 355 |
| | r | 91,11 | 79,81 | 63,44 | 206,18 | 66,28 | 122,65 | 29,72 | 134,28 | 58,33 | 215,70 |
| A081 | a | 24 | 33 | 207 | 74 | 170 | 305 | 25 | 160 | 290 | 178 |
| | r | 14,98 | 20,58 | 128,74 | 45,96 | 105,30 | 188,92 | 15,48 | 97,22 | 176,21 | 108,15 |
| A082 | a | 33 | 30 | 15 | 39 | 43 | 36 | 15 | 22 | 73 | 34 |
| | r | 20,59 | 18,71 | 9,33 | 24,22 | 26,64 | 22,30 | 9,29 | 13,37 | 44,36 | 20,66 |
| A083 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 10 | 1 | 14 | 4 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,72 | 6,19 | 0,61 | 8,51 | 2,43 |
| A084 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,11 |
| A09 | a | 128 | 151 | 294 | 8 | 22 | 136 | 0 | 66 | 48 | 67 |
| | r | 79,88 | 94,15 | 182,85 | 4,97 | 13,63 | 84,24 | 0,00 | 40,10 | 29,17 | 40,71 |
| A21 | a | 2 | 2 | 0 | 1 | 1 | 4 | 6 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 1,25 | 1,25 | 0,00 | 0,62 | 0,62 | 2,48 | 3,72 | 0,00 | 0,61 | 1,22 |
| A27 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 | 0,00 | 0,00 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|--------|-------|-------|--------|--------|--------|--------|
| A32 | a | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,24 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 1,22 | 0,00 |
| A370 | a | 32 | 5 | 8 | 11 | 10 | 7 | 2 | 1 | 0 | 3 |
| | r | 19,97 | 3,12 | 4,98 | 6,83 | 6,19 | 4,34 | 1,24 | 0,61 | 0,00 | 1,82 |
| A38 | a | 11 | 10 | 9 | 16 | 13 | 5 | 6 | 0 | 2 | 24 |
| | r | 6,86 | 6,24 | 5,60 | 9,94 | 8,05 | 3,10 | 3,72 | 0,00 | 1,22 | 14,58 |
| A39 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A40 | a | 18 | 10 | 16 | 20 | 11 | 19 | 17 | 35 | 13 | 15 |
| | r | 11,23 | 6,24 | 9,95 | 12,42 | 6,81 | 11,77 | 10,53 | 21,27 | 7,90 | 9,11 |
| A400 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A401 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,61 | 0,61 | 0,00 |
| A402 | a | 12 | 8 | 11 | 16 | 8 | 15 | 15 | 34 | 10 | 11 |
| | r | 7,49 | 4,99 | 6,84 | 9,94 | 4,96 | 9,29 | 9,29 | 20,66 | 6,08 | 6,68 |
| A403 | a | 2 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 1,25 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,62 | 0,62 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A408 | a | 3 | 2 | 5 | 3 | 0 | 3 | 1 | 0 | 2 | 3 |
| | r | 1,87 | 1,25 | 3,11 | 1,86 | 0,00 | 1,86 | 0,62 | 0,00 | 1,22 | 1,82 |
| A41 | a | 212 | 183 | 199 | 210 | 134 | 145 | 182 | 226 | 236 | 278 |
| | r | 132,30 | 114,10 | 123,77 | 130,41 | 83,00 | 89,82 | 112,69 | 137,32 | 143,40 | 168,91 |
| A410 | a | 19 | 16 | 15 | 17 | 19 | 27 | 26 | 19 | 16 | 29 |
| | r | 11,86 | 9,98 | 9,33 | 10,56 | 11,77 | 16,72 | 16,10 | 11,54 | 9,72 | 17,62 |
| A411 | a | 100 | 83 | 102 | 126 | 47 | 51 | 70 | 105 | 105 | 130 |
| | r | 62,41 | 51,75 | 63,44 | 78,25 | 29,11 | 31,59 | 43,34 | 63,80 | 63,80 | 78,99 |
| A413 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A414 | a | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 1,25 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A415 | a | 82 | 75 | 80 | 63 | 65 | 62 | 78 | 90 | 84 | 99 |
| | r | 51,17 | 46,76 | 49,76 | 39,12 | 40,26 | 38,40 | 48,30 | 54,68 | 51,04 | 60,15 |
| A418 | a | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 |
| | r | 1,87 | 1,87 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 | 0,00 | 1,22 |
| A419 | a | 6 | 4 | 2 | 4 | 3 | 5 | 8 | 10 | 31 | 18 |
| | r | 3,74 | 2,49 | 1,24 | 2,48 | 1,86 | 3,10 | 4,95 | 6,08 | 18,84 | 10,94 |
| A51 | a | 0 | 1 | 5 | 3 | 7 | 2 | 4 | 4 | 3 | 8 |
| | r | 0,00 | 0,62 | 3,11 | 1,86 | 4,34 | 1,24 | 2,48 | 2,43 | 1,82 | 4,86 |
| A52 | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A53 | a | 2 | 0 | 5 | 1 | 2 | 11 | 8 | 4 | 4 | 16 |
| | r | 1,25 | 0,00 | 3,11 | 0,62 | 1,24 | 6,81 | 4,95 | 2,43 | 2,43 | 9,72 |
| A69 | a | 3 | 4 | 5 | 4 | 12 | 12 | 30 | 20 | 16 | 28 |
| | r | 1,87 | 2,49 | 3,11 | 2,48 | 7,43 | 7,43 | 18,58 | 12,15 | 9,72 | 17,01 |
| A81 | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A841 | a | 9 | 6 | 5 | 1 | 8 | 9 | 2 | 6 | 3 | 8 |
| | r | 5,62 | 3,74 | 3,11 | 0,62 | 4,96 | 5,57 | 1,24 | 3,65 | 1,82 | 4,86 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|------------|-------------|-------------|--------|
| A87 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,86 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B01 | a | 634 | 716 | 702 | 734 | 530 | 767 | 253 | 64 | 278 | 773 |
| | r | 395,65 | 446,44 | 436,60 | 455,83 | 328,29 | 475,10 | 156,66 | 38,89 | 168,91 | 469,68 |
| B02 | a | 130 | 133 | 103 | 81 | 80 | 79 | 48 | 46 | 20 | 40 |
| | r | 81,13 | 82,93 | 64,06 | 50,30 | 49,55 | 48,93 | 29,72 | 27,95 | 12,15 | 24,30 |
| B15 | a | 8 | 5 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 4 | 3 |
| | r | 4,99 | 3,12 | 1,87 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 2,43 | 1,82 |
| B16 | a | 6 | 3 | 0 | 0 | 2 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 3,74 | 1,87 | 0,00 | 0,00 | 1,24 | 1,86 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B171 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B181 | a | 6 | 2 | 1 | 2 | 4 | 0 | 2 | 6 | 4 | 4 |
| | r | 3,74 | 1,25 | 0,62 | 1,24 | 2,48 | 0,00 | 1,24 | 3,65 | 2,43 | 2,43 |
| B182 | a | 2 | 11 | 5 | 1 | 3 | 4 | 1 | 3 | 4 | 15 |
| | r | 1,25 | 6,86 | 3,11 | 0,62 | 1,86 | 2,48 | 0,62 | 1,82 | 2,43 | 9,11 |
| B26 | a | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 1,25 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B27 | a | 51 | 66 | 62 | 61 | 49 | 55 | 15 | 2 | 0 | 34 |
| | r | 31,83 | 41,15 | 38,56 | 37,88 | 30,35 | 34,07 | 9,29 | 1,22 | 0,00 | 20,66 |
| B377 | a | 3 | 1 | 3 | 3 | 1 | 1 | 0 | 5 | 2 | 6 |
| | r | 1,87 | 0,62 | 1,87 | 1,86 | 0,62 | 0,62 | 0,00 | 3,04 | 1,22 | 3,65 |
| B58 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,86 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B86 | a | 27 | 83 | 87 | 43 | 66 | 113 | 60 | 45 | 14 | 68 |
| | r | 16,85 | 51,75 | 54,11 | 26,70 | 40,88 | 69,99 | 37,15 | 27,34 | 8,51 | 41,32 |
| G00 | a | 10 | 3 | 6 | 3 | 1 | 7 | 6 | 6 | 2 | 6 |
| | r | 6,24 | 1,87 | 3,73 | 1,86 | 0,62 | 4,34 | 3,72 | 3,65 | 1,22 | 3,65 |
| G000 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| G001 | a | 1 | 2 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,62 | 1,25 | 0,00 | 0,62 | 0,62 | 0,62 | 0,62 | 0,61 | 0,00 | 0,61 |
| G61 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 | 0,00 | 0,00 |
| M012 | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 3 | 0 | 4 | 5 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,62 | 0,00 | 1,86 | 1,86 | 0,00 | 2,43 | 3,04 | 1,82 |
| U071 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 12560 | 21781 | 42607 | 1246 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 7 777,1 | 13 234,3 | 25 888,3 | 757,1 |
| Z203 | a | 23 | 28 | 20 | 26 | 8 | 5 | 9 | 7 | 21 | 26 |
| | r | 14,35 | 17,46 | 12,44 | 16,15 | 4,96 | 3,10 | 5,57 | 4,25 | 12,76 | 15,80 |
| Z21 | a | 5 | 6 | 6 | 4 | 9 | 8 | 8 | 4 | 9 | 6 |
| | r | 3,12 | 3,74 | 3,73 | 2,48 | 5,57 | 4,96 | 4,95 | 2,43 | 5,47 | 3,65 |

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Nitra za rok 2023

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

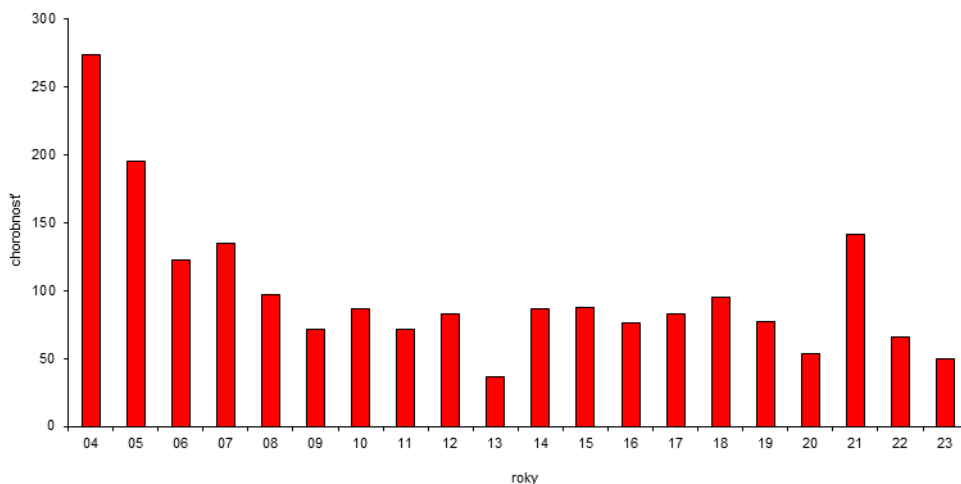
Ochorenie na brušný týfus sme v okrese Nitra zaznamenali naposledy v roku 1996 (1 ochorenie, chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov). Od tohto roku je chorobnosť na brušný týfus a paratýfus v okrese nulová. Posledná bacilonosička brušného týfusu exitovala ešte v roku 2014.

K 31.12.2023 sme v okrese Nitra neevidovali žiadneho nosiča Salmonella typhi ani Salmonella paratyphi.

Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2023 sme v okrese Nitra vykázali spolu 82 prípadov salmonelóz, čo predstavuje chorobnosť 49,8/100 000 obyvateľov. Je to o 24,8% menej než vlani, kedy bolo hlásených 109 prípadov s chorobnosťou 66,2/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (120,0 prípadov, chorobnosť 73,8/100 000 obyvateľov) je to menej o 31,7%.

SALMONELÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Iba v 2 prípadoch išlo o inaparentnú infekciu – vylučovanie a v ostatných 80 prípadoch (97,6%) o manifestné ochorenia.

Diagnóza:

| | |
|---|----|
| A02 - Iné salmonelové infekcie (nosič, vylučovanie) | 2 |
| A02.0 - Salmonelová enteritída | 76 |
| A02.1 - Salmonelová sepsa | 1 |
| A02.2 - Lokalizovaná salmonelová infekcia | 3 |

Podľa pohlavia sme evidovali 49 prípadov u mužov (59,8%) a 33 u žien (40,2%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky vo vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku a to 318,8/100 000 obyvateľov (22 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 308,1/100 000 obyvateľov (5 ochorení) u 0-ročných detí.

Výskyt sme evidovali po celý rok, s typicky vyšším výskytom v teplých mesiacoch v roku. Najviac 13 prípadov (15,9%) sa vyskytlo v septembri.

Ochorenia sa vyskytli v 69 ohniskách, pričom najčastejšie 60 krát (73,2%) išlo o sporadické ochorenia.

| Charakter výskytu: | Počet: | Počet prípadov: | % |
|---------------------|------------------|--------------------|---------------|
| sporadické prípady | 60 krát | 60 prípadov | 73,2% |
| 2 prípady v ohnisku | 5 krát | 10 prípadov | 12,2% |
| 3 prípady v ohnisku | 4 krát | 12 prípadov | 14,6% |
| S p o l u : | 69 ohnisk | 82 prípadov | 100,0% |

Kultivačne bolo potvrdených 78 prípadov (94,5%) a na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti boli vykázané 3 kultivačne nevyšetrené ochorenia (5,5%) a 1 kultivačne negatívne ochorenie. Ako etiologické agens sa tak ako po minulé roky najčastejšie uplatnila *Salm. enteritidis*, vyvolala 64 manifestných ochorení na salmonelovú enteritídu a 1 inaparentnú infekciu, izolovaná bola 65 krát. Frekvencia výskytu ostatných salmonel je uvedená v tabuľke.

Do NRC pre salmonely boli v roku 2023 zasielané kmene bližšie neurčených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp.

| Typ | OCHORENIE | | VYLUČOVANIE | | SPOLU | |
|---|-----------|--------|-------------|-------|-----------|---------------|
| | Freq. | Perc. | Freq. | Perc. | Freq. | Perc. |
| S. Bližšie neurčená | 3 | 3,75 % | 0 | | 3 | 3,66 % |
| S. Enterica | 1 | 1,25 % | 1 | 50, % | 2 | 2,44 % |
| S. Enteritidis | 64 | 80, % | 1 | 50, % | 65 | 79,27 % |
| S. Kottbus | 1 | 1,25 % | 0 | | 1 | 1,22 % |
| S. Paratyphi B var. L(+) tartrate+ (variant Java) | 3 | 3,75 % | 0 | | 3 | 3,66 % |
| S. Typhimurium | 4 | 5, % | 0 | | 4 | 4,88 % |
| ZES negatívny | 1 | 1,25 % | 0 | | 1 | 1,22 % |
| ZES nevyšetrený | 3 | 3,75 % | 0 | | 3 | 3,66 % |
| Spolu: | 80 | | 2 | | 82 | 100,0% |

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 21 krát (25,6%) vajcia.

| Faktor prenosu: | Počet: | % |
|---------------------|--------------------|---------------|
| vajíčka | 21 krát | 25,6% |
| mäsové výrobky | 9 krát | 11,0% |
| kuracie mäso | 13 krát | 15,9% |
| mäso- iné | 1 krát | 1,2% |
| bravčové mäso | 1 krát | 1,2% |
| lahôdkárske výrobky | 1 krát | 1,2% |
| výrobky z vajec | 4 krát | 4,9% |
| zmiešaná strava | 1 krát | 1,2% |
| neobjasnený faktor | 31 krát | 37,8% |
| S p o l u : | 82 prípadov | 100,0% |

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 5 manifestných ochorení na salmonelózu v skupine 0-ročných detí (chorobnosť 308,1/100 000 obyvateľov).

Salmonely – etiologické agens u 0-ročných detí
v roku 2023 v okrese Nitra

| Vek v mesiacoch | Ochorenie | Vylučovanie | Typ salmonely | | |
|--------------------|-----------|-------------|-------------------|----------------|------------------------|
| | | | Salm. enteritidis | Salm. enterica | Salm. bližšie neurčená |
| 0-mesačné | - | - | - | - | - |
| 1-mesačné | - | - | - | - | - |
| 2-mesačné | - | - | - | - | - |
| 3-mesačné | 1 | - | 1 | - | - |
| 4-mesačné | - | - | - | - | - |
| 5-mesačné | 1 | - | - | - | 1 |
| 6-mesačné | 1 | - | 1 | - | - |
| 7-mesačné | - | - | - | - | - |
| 8-mesačné | - | - | - | - | - |
| 9-mesačné | 1 | - | 1 | - | - |
| 10-mesačné | 1 | - | - | 1 | - |
| 11-mesačné | - | - | - | - | - |
| S p o l u : | 5 | - | 3 | 1 | 1 |

Salmonelózy – faktory prenosu nákazy u 0-ročných detí
v roku 2023 v okrese Nitra

| Vek v mes. | Ochorenie | Vylučovanie | Faktor prenosu | | | | | | | | | | | |
|--------------|-----------|-------------|----------------|----------|-----------|------------|------------|-------------------|--------------|-----------------|-------------------------------|--------------|----------------|----------|
| | | | neobjasnený | vajíčka | kur. mäso | Mäso - iné | kont. ruky | kont. prostredie. | kont. zvierá | Umelá ml.výživa | Umelá ml.výživa + mat. mlieko | Mäs. výrobky | Kont. predmety | |
| 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 2 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3 | 1 | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 4 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 5 | 1 | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 6 | 1 | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 9 | 1 | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 10 | 1 | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Spolu | 5 | - | 3 | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - | - |

Z celkového počtu 82 prípadov si 26 ochorení (31,7%) vyžiadalo hospitalizáciu. V priebehu roku 2023 sme zaznamenali v okrese Nitra 2 importované ochorenia na salmonelózu z Indie a Turecka.

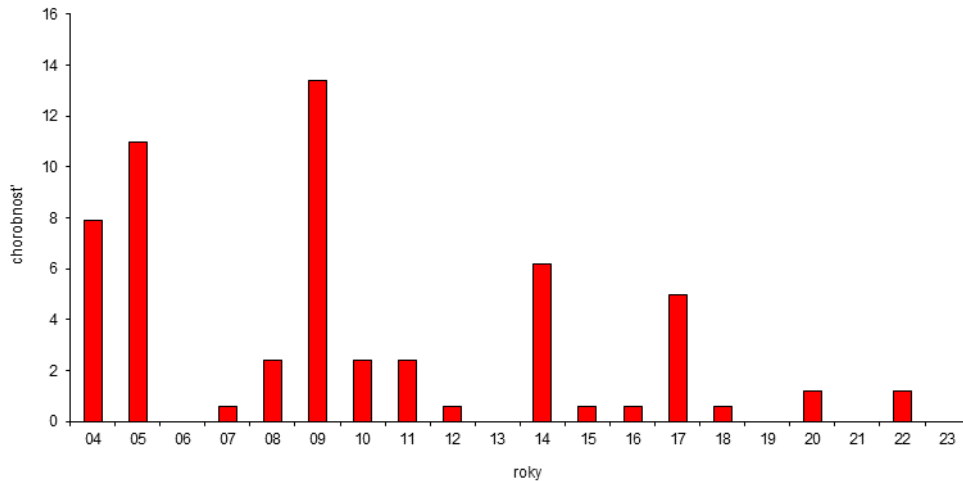
V ohniskách salmonelóz bola v roku 2023 na kultivačné vyšetrenie odobraté 1 krát umelá mliečna výživa s negatívnym výsledkom.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v roku 2023 v okrese Nitra žiadnu epizoóciu salmonelózy u zvierat.

Bacilová dyzentéria (A03)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali dve manifestné ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov, tento rok je chorobnosť nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

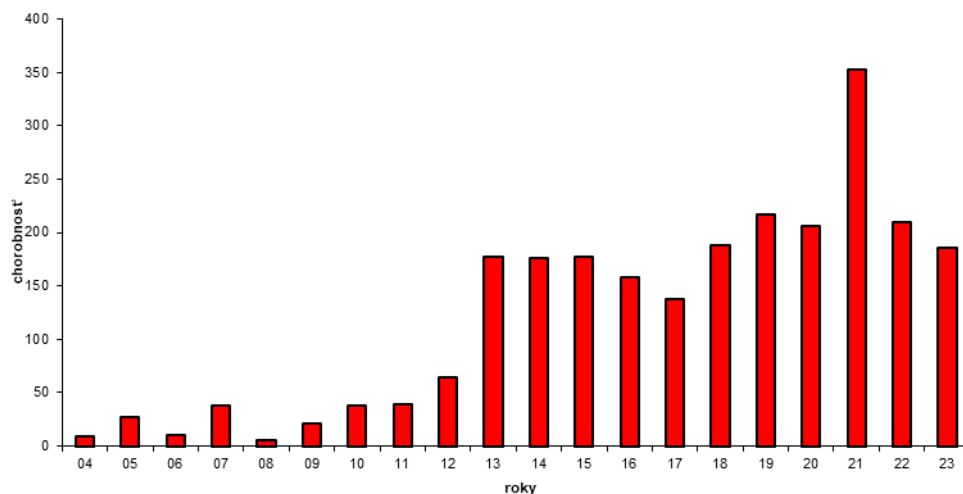
BACILOVÁ DYZENTÉRIA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V tejto skupine alimentárnych ochorení sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Nitra v porovnaní s minulým rokom (345 prípadov, chorobnosť 209,6/100 000 obyvateľov) pokles chorobnosti o 11,6%. Tento rok bolo nahlásených 305 prípadov s chorobnosťou 185,3/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (379,8 prípadov, chorobnosť 233,4/100 000 obyvateľov) je to menej o 19,6%.

BAKTERIÁLNE ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 za r.2004-2023



Podľa pohlavia ochorelo 159 mužov (52,1%) a 146 žien (47,9%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou u 0-ročných detí, a to 677,8/100 000 obyvateľov (10 ochorení) a 565,1/100 000 obyvateľov (39 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt sme zaznamenali vo všetkých mesiacoch roka. Najviac 33 prípadov (10,8%) sme evidovali v septembri.

Podľa etiológie boli jednotlivé ochorenia vykázané 153 krát (50,2%) ako kampylobakteriôza, 2 krát (0,7%) ako yersiniôza a 148 krát (48,5%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 1 krát (0,3%) ako nešpecifikované bakteriálne črevné infekcie a 1 krát (0,3%) ako infekcia enteropatogénnymi *E. coli*.

| Typ | Podtyp | Frekvencia | % |
|----------------------------------|--------------------------------|------------|---------|
| Campylobacter jejuni | nešpecifikované | 109 | 35,74 % |
| Clostridium difficile | produkujúci toxín A aj toxín B | 86 | 28,2 % |
| Campylobacter nešpecifikovaný | nešpecifikované | 33 | 10,82 % |
| Clostridium difficile | produkujúci toxín A | 25 | 8,2 % |
| Clostridium difficile | nešpecifikované | 22 | 7,21 % |
| Clostridium difficile | produkujúci toxín B | 15 | 4,92 % |
| ZES nevyšetrený | nešpecifikované | 6 | 1,97 % |
| Campylobacter coli | nešpecifikované | 4 | 1,31 % |
| Yersinia enterocolitica | serovar 9 | 1 | 0,33 % |
| ZES negatívny | nešpecifikované | 1 | 0,33 % |
| Yersinia enterocolitica | nešpecifikované | 1 | 0,33 % |
| E.coli/EPEC-enteropatogénne | O114 | 1 | 0,33 % |
| mikroorganizmy iné špecifikované | nešpecifikované | 1 | 0,33 % |

Infekcia enteropatogénnymi *E.coli* (A04.0)

Oproti minulému roku s nulovým výskytom bol vykázaný 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorel 4-týždňový novorodenec, ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu. Potvrdený bol sérotyp O114.

Kampylobakteriôza (A04.5)

V roku 2023 sme v okrese Nitra vykážali 153 ochorení na kampylobakteriôzu, čo je chorobnosť 93,0/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (117 ochorení, chorobnosť 71,1/100 000 obyvateľov) je to o 30,8% viac.

Ochorelo 79 mužov a 74 žien vo všetkých vekových skupinách, ale najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u malých detí a to 616,1/100 000 obyvateľov (10 ochorení) v skupine 0-ročných detí a 565,1/100 000 obyvateľov (39 ochorení) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí.

Výskyt ochorení sme zaznamenali po celý rok s maximom v letných mesiacoch, pričom najviac prípadov 24 (15,7%) sme zaznamenali v júni.

Ochorenia sa vyskytli prevažne 137 krát (89,5%) sporadicky a 7 krát v rámci rodinného výskytu (5 krát 2 prípady a 2 krát 3 prípady v rodine).

Pôvodca ochorení *Campylobacter jejuni* bol laboratórne potvrdený u 109 chorých (71,2%), *Campylobacter coli* u 4 chorých (2,6%), *Campylobacter species* u 33 chorých (21,6%), 6 kultivačne nevyšetrených a 1 kultivačne negatívne ochorenie boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 39 ochorení (25,5%).

Ako faktor prenosu nákazy udávali chorí najčastejšie 53 krát (34,6%) konzumáciu kuracieho mäsa a 25 krát (16,3%) mäsové výrobky.

| <u>Faktor prenosu:</u> | <u>počet:</u> | <u>%</u> |
|-----------------------------------|----------------|--------------|
| kuracie mäso | 53 krát | 34,6% |
| mäsové výrobky | 25 krát | 16,3% |
| kontaminované ruky | 3 krát | 2,0% |
| výlučky zvierat | 1 krát | 0,7% |
| vajíčka | 8 krát | 5,2 % |
| bravčové mäso | 22 krát | 14,4% |
| hovädzie mäso | 2 krát | 1,3% |
| ryby | 1 krát | 0,7% |
| <u>neobjasnený faktor prenosu</u> | <u>38 krát</u> | <u>24,8%</u> |
| Spolu: | 153 prípadov | 100,0% |

V priebehu roku sme v okrese Nitra zaznamenali 3 importované ochorenia z Česka, Indie a Nemecka.. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie.

Yersinióza (A04.6)

V roku 2023 sme vykážali v okrese Nitra 2 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov), čo je o 50,0% menej ako vlani (4 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov).

Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa vo všetkých prípadoch uplatnila *Y.enterocolitica*, 1 krát sérovar 9 a 1 krát nešpecifikovaná. Ochorel 1 školák a 1 dospelá osoba. Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát bravčové mäso a 1 krát zostal faktor prenosu neobjasnený. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7)

V tejto skupine ochorení bolo v roku 2023 hlásených v okrese Nitra 148 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 89,9/100 000 obyvateľov). Oproti minulému roku (216 ochorení, chorobnosť 131,2 /100 000 obyvateľov) došlo k poklesu chorobnosti o 31,5%. Z celkového počtu vykázaných ochorení malo až 114 (77,0%) nozokomiálny pôvod.

Iba 1 ochorenie bolo vo vekovej skupine 5-9-ročných školákov a ostatné prípady sa vyskytli od 15 rokov vyššie s typicky najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 341,5/100 000 obyvateľov (103 ochorení) v najstaršej vekovej skupine.

Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

Diagnóza bola potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici u 126 chorých (85,1%), pričom 25 krát išlo produkciu toxínu A, 15 krát B a 86 krát toxínu A aj B. Ostatné ochorenia boli vykázané ako možné prípady na základe typického klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia GDH. V 11 prípadoch bolo ochorenie vykázané ako recidíva a 4 krát ako reinfekcia.

Iné špecifikované bakteriálne infekcie (A04.8)

V tejto skupine ochorení bolo v roku 2023 hlásené v okrese Nitra 1 ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov)

Ochorenie je nozokomiálneho pôvodu a je popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

V tomto roku nebolo hlásené ochorenie na bakteriálne otravy potravinami.. Minulý rok bol hlásený epidemický výskyt 37 ochorení (chorobnosť 22,5/100 000 obyvateľov).

Giardióza (A07.1)

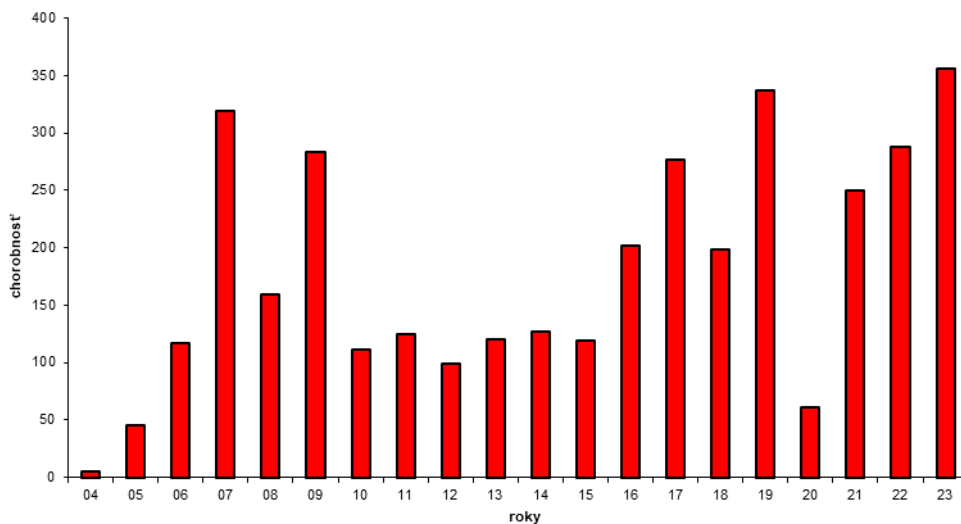
V tomto roku bolo vykázaných 14 laboratórne potvrdených ochorení na giardiózu (chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov). Vyskytli sa výlučne u dospelých osôb nad 15 rokov veku. Ochorenia boli importované 7 krát z Gruzínska, 5 krát z Indie a 2 krát z Ukrajiny.

Vo všetkých prípadoch sa jednalo o vyšetrenie cudzincov pre cudzineckú políciu na povolenie k pobytu.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese hlásených 473 ochorení na vírusové črevné infekcie (chorobnosť 287,4/100 000 obyvateľov) došlo v roku 2023 v tejto skupine alimentárnych ochorení k nárastu chorobnosti. Vykázaných bolo 586 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 356,1/100 000 obyvateľov. Oproti 5-ročnému priemeru (368,0 prípadov, chorobnosť 226,2/100 000 obyvateľov) chorobnosť vzrástla o 59,2%.

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 oby. za r.2004-2023



Podľa pohlavia ochorelo 273 mužov (46,6%) a 313 žien (53,4%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 2347,5/100 000 obyvateľov (162 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí a 2279,7/100 000 obyvateľov (37 prípadov) vo vekovej skupine 0-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom 85 prípadov (14,5,9%) v mesiaci máj.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 355 rotavírusových enteritíd (60,6%), 179 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (30,5%), 34 adenovírusových enteritíd (5,8%), 4 enteritídy vyvolané inými vírusmi (0,7%) a 15 nešpecifikovaných črevných vírusových infekcií (2,6%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Chorobnosť na rotavírusové enteritídy oproti minulému roku, kedy sme vykázali 96 ochorení s chorobnosťou 58,3/100 000 obyvateľov, výrazne stúpla, a to o 269,8% a hlásených bolo 355 prípadov s chorobnosťou 215,7/100 000 obyvateľov.

Laboratórne potvrdených bolo 273 ochorení (76,9%) a 82 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Z celkového počtu 355 ochorení si 228 (64,2%) prípadov vyžiadalo hospitalizáciu. Ochorenia sa vyskytli 15 krát u riadne očkovaných detí a 3 krát u čiastočne očkovaných. Nozokomiálny pôvod malo 50 ochorení. Importovaných bolo 10 ochorení na rotavírusovú enteritídu, a zo 3 krát z Ománu, 2 krát z Chorvátska a po 1 krát z Francúzska, Nemecka, Portugalska, Spojených arabských emirátov a Talianska.

Sporadicky sa vyskytlo 190 ochorení, 21x 2 prípady, 13x3 prípady, 3x4 prípady a 1x 5 prípadov v rodine.

67 ochorení sme zaznamenali v 9 epidémiách, z toho 4 epidémie boli nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Popis epidémií:

V rodine v Nitre ochoreli od 20.10.2023 do 26.10.2023 na rotavírusovú enteritídu 5 členovia domácnosti zo 6 exponovaných osôb (1 dieťa mimo kolektív, 1 predškolak a 3 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Laboratórne potvrdené bolo 1 ochorenie.

V predškolskom zariadení v okrese Nitra zaznamenávame výskyt rotavírusových infekcií. V čase od 15.3.2023 do 20.3.2023 ochorelo 7 detí z celkového počtu 45 detí, z celkového počtu 4 zamestnancov neochorel nikto. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, bolesti brucha, hnačka, ojedinele teplota 38 st. C s trvaním 1-6 dní. V dvoch prípadoch bolo ochorenie potvrdené zo stolice počas hospitalizácie na detskom oddelení. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

V predškolskom zariadení v okrese Nitra zaznamenávame výskyt rotavírusových infekcií. V čase od 19.4.2023 do 23.4.2023 ochorelo 5 detí z celkového počtu 71 detí, z celkového počtu 10 zamestnancov neochorel nikto. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, bolesti brucha, hnačka, ojedinele teplota 38°C s trvaním 1-3 dni. V jednom prípade bolo ochorenie potvrdené dôkazom rotavírusu zo stolice počas hospitalizácie na detskom oddelení. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

V predškolskom zariadení v okrese Nitra zaznamenávame výskyt rotavírusových infekcií. V čase od 19.5.2023 do 23.5.2023 ochorelo 12 detí z celkového počtu 43 detí, z celkového počtu 4 zamestnancov ochorela 1 učiteľka. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, bolesti brucha, hnačka, ojedinele teplota 38 st. C s trvaním 1-3 dni. V jednom prípade bolo ochorenie potvrdené zo stolice počas hospitalizácie na detskom oddelení. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

V okrese Nitra zaznamenávame epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy u žiakov školského kolektívu, ktorí sa zúčastnili pobytu - škola v prírode od 29.5.2023 do 2.6.2023. V čase od 2.6.2023 do 5.6.2023 ochorelo po návrate zo ŠvP z celkového počtu 62 osôb (57 detí a 5 osôb pedagogického personálu) 7 žiakov. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačka, ojedinele teplota 38 st.C. V jednom prípade bola nutná hospitalizácia dieťaťa a zo stolice bol laboratórne potvrdený rotavírus. Protiepidemické opatrenia v kolektíve boli zabezpečené.

V okrese Nitra sme zaznamenali epidemický výskyt ochorení na rotavírusovú gastroenteritídu u žiakov 1.- 4.ročníka ZŠ, ktorí sa zúčastnili pobytu v škole v prírode v čase od 29.5. do 2.6.2023. V čase od 1.6.2023 do 4.6.2023 ochorelo (z celkového počtu 38 detí a 4 pedagogických pracovníkov) 8 detí. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačky a teplota do 39,4°C. Jedno ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na detskom oddelení. Zo

stolice bol laboratórne potvrdený rotavírus. V kolektíve boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Nitra hlásených 290 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 176,2/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 vykázali 178 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 108,2/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 76 ochorení (42,7%), 6 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 1 krát 3 prípady, 1 krát 4 prípady a 1 krát 5 prípadov v rodine. Zaznamenali sme aj epidemický výskyt (78 prípadov) v 4 epidémiách, z toho 2 nozokomiálneho pôvodu.

Laboratórne potvrdených bolo 101 ochorení (56,7%), ostatných 77 prípadov bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizovaných bolo 80 chorých (44,9%). Nozokomiálny pôvod malo 41 ochorení (23,0%).

Popis epidémií:

V rodine v Nitre ochoreli od 20.10.2023 do 26.10.2023 na rotavírusovú enteritídu 5 členovia domácnosti zo 6 exponovaných osôb (1 dieťa mimo kolektív, 1 predškôľák a 3 dospelé osoby). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Laboratórne potvrdené bolo 1 ochorenie.

V okrese Nitra sme v čase od 15.2. do 16.2.2023 zaznamenali zvýšený výskyt alimentárnych ochorení v dvoch triedach materskej školy. Ochorenia sa prejavili predovšetkým zvracaním a bolesťami brucha, ojedinele hnačkami s trvaním 1-2 dni. Z celkového počtu 65 detí a 12 zamestnancov ochorelo 7 detí. Z uvedeného počtu chorých, boli 2 deti hospitalizované vo FN Nitra na Klinike detí a dorastu, kde bola u oboch laboratórne potvrdená prítomnosť norovírusov. V zariadení sa dňa 17.2.2023 vykonal štátny zdravotný dozor v spolupráci s oddelením hygieny detí a mládeže. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

V okrese Nitra sme v školskom zariadení zaznamenali v čase od 28.4. do 2.5.2023 zvýšený výskyt gastroenteritíd. Ochorenia sa prejavili zvracaním a bolesťami brucha, hnačkami s trvaním 1-3 dni. Z celkového počtu 90 detí a 26 zamestnancov ochorelo 36 detí a 5 zamestnancov. Z uvedeného počtu chorých bolo 1 dieťa hospitalizované a bola u neho laboratórne zo stolice potvrdená prítomnosť norovírusov. V zariadení bol vykonaný štátny zdravotný dozor a nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V roku 2023 bolo v tejto skupine vírusových črevných infekcií hlásených 34 ochorení, čo je chorobnosť 20,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 73 prípadov (chorobnosť 44,4/100 000 obyvateľov). Sporadický charakter malo všetkých 34 ochorení. Epidémie sme u tejto diagnózy nezaznamenali.

Laboratórne potvrdených bolo 34 ochorení. Hospitalizáciu si vyžiadalo 22 prípadov.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 14 ochorení na iné vírusové enteritídy (chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 vykázali 4 prípady, čo je chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov.

Všetky ochorenia mali sporadický charakter a boli laboratórne potvrdené (3 krát astrovírusy a 1 krát enterovírusy). Hospitalizáciu si vyžiadalo 1 ochorenie. Nozokomiálny pôvod malo 1 ochorenie. Importované bolo 1 ochorenie z Chorvátska.

Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia (A08.4)

V roku 2023 bolo v tejto skupine vírusových črevných infekcií hlásených 15 ochorení, čo je chorobnosť 9,1/100 000 obyvateľov.

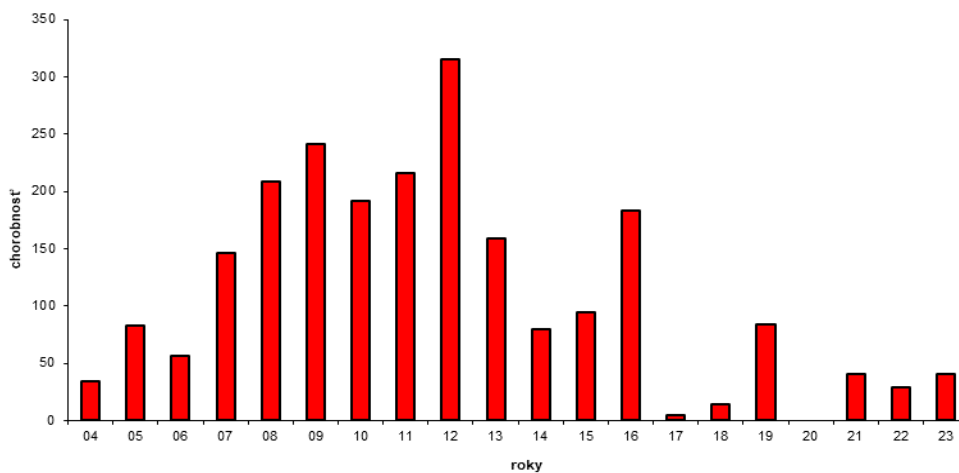
Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2022 bolo hlásených 48 prípadov (chorobnosť 29,2/100 000 obyvateľov) a priemer za posledných 5 rokov bol 54,4 prípadov (chorobnosť 33,4/100 000 obyvateľov). V tomto roku sme zaznamenali 67 prípadov (chorobnosť 40,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie nozokomiálneho pôvodu v zariadení sociálnych služieb a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

HNAČKA A GASTROENTERITÍDA PRAVDEPODOBNE INFEKČNÉHO PÔVODU
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023

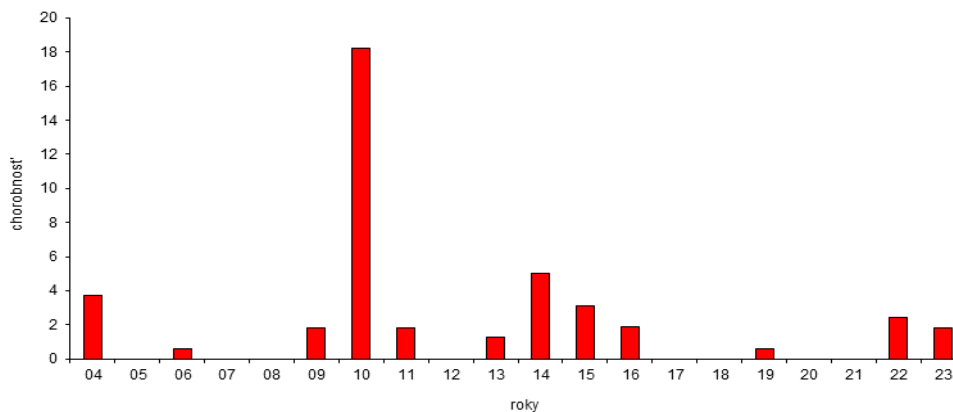


III.2. Skupina vírusových hepatítid

Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bola v minulom roku na úrovni 2,4/100 000 obyvateľov, vykázali sme 4 prípady. V tomto roku boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 1,0/100 000 obyvateľov (0,6 prípadu).

AKÚTNÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA A
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Podľa pohlavia ochorel 1 muž a 2 ženy vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb. Importované bolo 1 ochorenie z Rakúska. Zaočkovaných bolo celkovo 16 kontaktov.

62-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku za účelom dif. dg. hepatopatie. Anamnesticky zistené, že pred 2 týždňami užívala analgetiká pre bolesti kĺbov rúk a nôh, následne ambulantne preliečená ATB pre zápal priedušiek. Pri vstupnom vyšetrení je pacientka bez ikteru a cyanózy, afebrilná. Vo vstupnom lab. súbore prítomné zvýšené hodnoty hepatálnych parametrov (AST 3.53, ALT 5.46, GMT 2.84). Sérologicky zachytená pozitivita protilátok VHA v triede IgM, stav hodnotený ako akútna hepatitída A. Ochorenie bolo importované z Rakúska, kde pacientka pracuje ako opatrovatel'ka. V rodine bol zabezpečený lekársky dohľad a očkovanie u 1 kontaktu, 6 kontaktov bolo odstúpených iným RÚVZ podľa miestnej príslušnosti.

56-ročný pacient s astmou bronchiale v anamnéze, bol prijatý na Infekčnú kliniku pre vírusovú hepatitídu A. Pacient bol dňa 4.4.2023 vyšetrený cestou VLD pre únavový syndróm, chudnutie. U VLD 4.4.2023 odobraná VHA- pozit. IgM, v deň prijmu cestou infekčnej ambulancie rovnaký výsledok, doplnené aj IgG imunochromatograficky- negat. výsledok - stav hodnotíme ako akútna hepatitída A. Predhospitalizačne bolo doplnené USG abdomenu - cysty heparu, cysta pravej obličky, inak nález negat. Kontrolný lab. súbor je taktiež bez výraznejšej patológie. Pacienta dňa 11.4.2023 v stabilizovanom stave prepúšťame do domáceho prostredia a ambulantnej starostlivosti. Lekársky dohľad, sérologické vyšetrenie a očkovanie boli nariadené u 17 kontaktov. Zaočkovaných bolo 13 kontaktov, 2 kontakty mali protilátky a 2 kontakty sa nedostavili na vyšetrenie.

Ochorenie u 61-ročnej neočkovanej ženy vo výkone trestu odňatia slobody. Pozitivita anti HAV IgM zistená v rámci vyšetrení pred zaradením do dialyzačného programu pre zlyhávanie obličiek. Spoločné sociálne zariadenia používala so 7 spoluväzenkyňami. Nariadený bol lekársky dohľad (sérologické vyšetrenie a očkovanie) u kontaktov, v 5 prípadoch boli zistené protilátky anti HAV IgG po prekonaní ochorenia (LD bol zrušený), v 2 prípadoch bolo vyšetrenie protilátok negatívne a kontakty boli zaočkované.

Akútna vírusová hepatitída B (B16.9)

Aj chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typu B bola v tomto roku tak isto ako vlani nulová. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,6/100 000 obyvateľov (1,0 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

Už 9 rokov po sebe sme ochorenie na akútnu VHC v okrese nezaznamenali. Naposledy bolo ochorenie hlásené v roku 2014 a to 1 prípad s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu E vykazujeme v okrese Nitra od roku 2013 (3 ochorenia, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku sme vykázali 5 ochorení.

V roku 2023 zaznamenávame 2 ochorenia s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 1 muž a 1 žena vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb.

59-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku pre ikterus a hepatopatiu pri potvrdenej hepatitíde typu E (ambulantne sérológia VHE IgM aj IgG pozit.). Epidemiologická anamnéza pacientky je negatívna. Lekársky dohľad bol zabezpečený u 21 kontaktov, 7 kontaktov bolo odstúpených iným RÚVZ podľa miestnej príslušnosti.

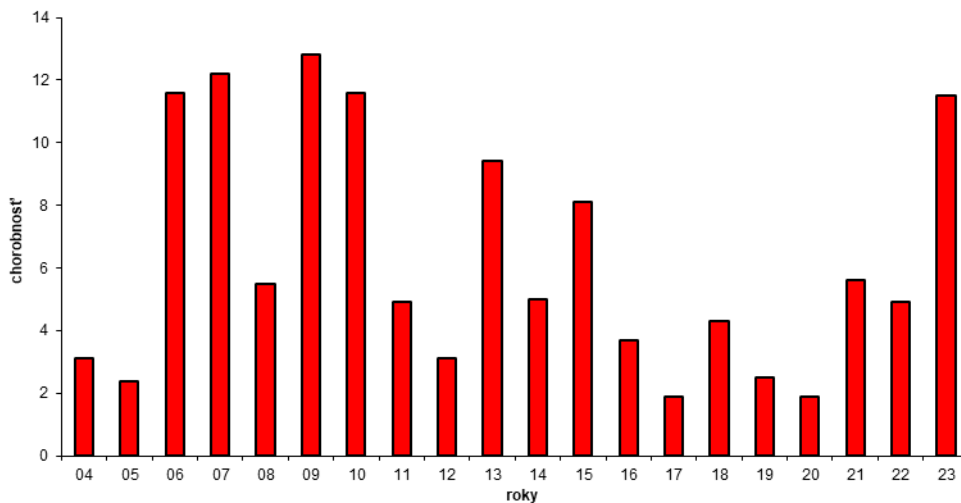
Sporadické, neobjasnené, laboratórne potvrdené ochorenie u 57-ročného muža, hospitalizovaného na IK FN Nitra. V klinickom obraze ikterus, nechutenstvo, nauzea, bolesti

pod PRO, tmavý moč. Sérologicky IgM anti HEV pozitívne, taktiež ochorenie potvrdené aj PCR vyšetrením. Lekársky dohľad bol vydaný 12 kontaktom.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2022 sme v okrese Nitra vykázali 8 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. V tomto roku bolo hlásených 19 prípadov s chorobnosťou 11,5/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 6,2 prípadu (chorobnosť 3,8/100 000 obyvateľov). V 4 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 15 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



| DIAGNÓZA-PARENTERÁLNY VÝKON / VEK. SKUPINA | | 20-24 | 25-34 | 35-44 | 45-54 | 55-64 | SPOLU |
|--|----------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| B181 | nezistený | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | tetovanie | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| B182 | aplikácia injekcie - drogy | 0 | 2 | 4 | 1 | 0 | 7 |
| | nezistený | 1 | 3 | 3 | 0 | 1 | 8 |

Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

Oproti minulému roku, kedy sme zaznamenali 4 ochorenia (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov) na chronickú VHB, boli v roku 2023 hlásené rovnako 4 ochorenia (chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov).

Ochoreli 3 muži a 1 žena. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku. Jedno ochorenie bolo importované u Ukrajiny.

Importované ochorenie na chronickú VHB zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 45-ročnej neočkovanej ženy z Ukrajiny. Epidemiologická anamnéza negatívna. Zabezpečené vyšetrenie u 1 kontaktu v rodine - manžela, HBsAg negatívne, odmieta ďalšie vyšetrenia, očkovanie aj uznanie výsledkov manželky a chce riešiť cez právnik.

Ochorenie na chronickú VHB u 44-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia. Epidemiologická anamnéza negatívna. Zabezpečené vyšetrenie u 1 kontaktu v rodine, nakoľko boli zistené protilátky anti HBs, vakcinácia nebola potrebná.

Sporadické, neobjasnené ochorenie u 59-ročného neočkovaného muža, hospitalizovaného na internej klinike pre melenu a anémiu. Pacientovi bol novodiagnostikovaný hepatocelulárny karcinóm. V rámci dif.dg bola zistená pozitívita HBsAg a následne PCR HBV DNA 2 090 IU/ml pozitívna. Pacient nemá kontakty, žije sám.

Sporadické ochorenie u 38-ročného neočkovaného muža, zistené v rámci predoperačného vyšetrenia (HBsAg negat., anti HBc total pozit, anti HCV reaktívne). Vyšetrenie PCR HBV DNA pozitívne 14 IU/ml, HBsAg negat., PCR HCV RNA negat. Pacient mal aj v minulosti pred operáciou reaktívne anti HCV, vtedy anti HCV RNA negat., PCR HBV DNA však vtedy robené nebolo. Kontakty v rodine boli očkované proti VHB v minulosti. Pacient udáva v anamnéze tetovanie.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V roku 2022 boli v okrese Nitra hlásené 4 ochorenia na chronickú VHC, čo je chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). V tomto roku 2023 evidujeme 15 ochorení s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u osôb od 20 do 64 rokov veku. Ochorelo 12 mužov a 3 ženy. Dve ochorenia boli importované z Ukrajiny.

Sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu typu C u 43-ročného muža, ktorý sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Ďalšie informácie nebolo možné získať.

Sérologicky potvrdené, neobjasnené ochorenie u 31-ročnej ženy z prostredia s nízkym hygienickým štandardom. HCV RNA PCR 44 460IU/ml, genotyp 1a. Vyšetrenie bolo nariadené 5 kontaktom.

Sérologicky potvrdené, neobjasnené ochorenie u 24-ročného muža z prostredia s nízkym hygienickým štandardom. HCV RNA PCR 515 400 IU/ml, genotyp 1b. Vyšetrenie bolo nariadené 2 kontaktom.

Sporadické ochorenie u 48-ročného muža, vykazovaný na základe pozitívneho HCV RNA PCR 139 800 IU/ml, genotyp 1a. Udáva užívanie návykových látok v minulosti. Vyšetrený bol 1 kontakt s negatívnym výsledkom anti HCV.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 36-ročného muža. Zistené pozitívne anti-HCV IgG počas výkonu trestu. Po prepustení 01/2023 obvodným lekárom odoslaný na infektologickú ambulanciu. Následné vyšetrenie HCV RNA PCR 2 494 000 IU/ml pozit., genotyp 1a. Pacient užíva pervitín viac ako 10 rokov. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 62-ročného muža bez klinických príznakov zistené v rámci predoperačného vyšetrenia. Vyšetrenie HCV RNA PCR 275 900IU/ml pozitívne, genotyp 1b. V rodine zabezpečené vyšetrenie 1 kontaktu s negatívnym výsledkom anti-HCV.

Sérologicky potvrdené ochorenie u 36-ročnej ženy z prostredia s nízkym hygienickým štandardom. HCV RNA PCR 20 900 000 IU/ml, genotyp nevyšetrený. Udáva užívanie pervitínu v minulosti. Vyšetrenie bolo nariadené 10 kontaktom.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (S_HCV RNA PCR - kvantita 8 840 000 IU/ml pozitívny, genotyp 1a) u 25-ročného muža, ktorý sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, predtým žil ako bezdomovec. V anamnéze má i.v. užívanie bližšie neurčených drog. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (S_HCV RNA PCR - kvantita 784 000 IU/ml pozitívny, genotyp 3 u 34-ročného muža, ktorý sa t. č. nachádza vo výkone trestu

odňatia slobody. V anamnéze má i.v. užívanie bližšie neurčených drog. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (HCV RNA PCR - kvantita 1 750 000 IU/ml, genotyp 1b) u 34-ročného muža, ktorý sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Vyšetrenie robené pri nástupe na výkon trestu. Anamnéza negat. Kontakty nezistené.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (PCR HCV RNA 183 300 IU/ml pozitívny, genotyp 1a) u 37-ročného neočkovaného muža, ktorý žije v Nitre ako bezdomovec. Ochorenie bolo zistené počas hospitalizácie pre septický stav. Anamnéza negatívna. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (HCV RNA PCR - kvantita 1 390 000 IU/ml, genotyp 1b) u 38-ročného muža, ktorý sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Vyšetrenie robené v rámci skríningu vo väzniciach. V anamnéze má i.v. užívanie pervitínu. Kontakty nezistené.

Importované ochorenie na chronickú VHC zistené v rámci vyšetrení pre potreby cudzineckej polície u 34-ročnej ženy z Ukrajiny. Vyšetrenie HCV RNA PCR 1 518 000 IU/ml pozitívne, genotyp 1b. Epidemiologická anamnéza negatívna. Zabezpečené vyšetrenie u 2 kontaktov.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 43-ročného cudzinca bez klinických príznakov importované z Ukrajiny, zistené v rámci vyšetrení pred povolením k pobytu pre cudzineckú políciu. Vyšetrenie HCV RNA PCR 1 162 000 IU/ml pozitívne, genotyp 3a. V rodine zabezpečené vyšetrenie 1 kontaktu - manželky.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (HCV RNA PCR - kvantita 17 500 000 IU/ml, genotyp 3) u 42-ročného muža, ktorý sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Vyšetrenie robené v rámci skríningu vo väzniciach. V anamnéze má i.v. užívanie bližšie nešpecifikovaných drog. Kontakty nezistené.

Nosič vírusovej hepatitídy B (Z22.5)

V priebehu roku 2023 sme vykázali v okrese Nitra 8 nových nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov.

Išlo o 6 mužov a 2 ženy vo vekových skupinách od 35 do 64 rokov veku. Ochorenia boli importované 2 krát z Ukrajiny, a to po 1 krát z Gruzínska, Filipín a Indonézie.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 42-ročného muža z Ukrajiny, vyšetrenie pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg u 63-ročnej neočkovanej ženy z Vietnamu, dlhodobo žijúcej na Slovensku. Pozitivita zistená pri prvodarčovstve krvi. Epidemiologická anamnéza neobjasnená, aj napriek opakovaným výzvam sa s pacientkou nepodarilo spojiť, ani ju zastihnúť v mieste pobytu. Výsledok bol hlásený NTS, vyšetrenie na SZU Ba.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg u 53-ročného neočkovaného muža importované z Ukrajiny, zistené v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, sérologicky potvrdené nosičstvo HBsAg u 40-ročného neočkovaného muža s negatívnou epidemiologickou anamnézou. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, sérologicky potvrdené nosičstvo HBsAg u 64-ročného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia. Epidemiologická anamnéza negatívna. Vyšetrenie a očkovanie zabezpečené u 1 kontaktu.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg bolo zistené u 44-ročného neočkovaného muža z Filipín v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické neobjasnené nosičstvo HBsAg bolo zistené u 42-ročnej neočkovanej ženy z Gruzínska v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty nemá žiadne.

Sporadické, neobjasnené nosičstvo HBsAg u 47-ročného muža, importované z Indonézie. Vyšetrenie bolo robené pre cudzineckú políciu. Kontakty na Slovensku nemá žiadne.

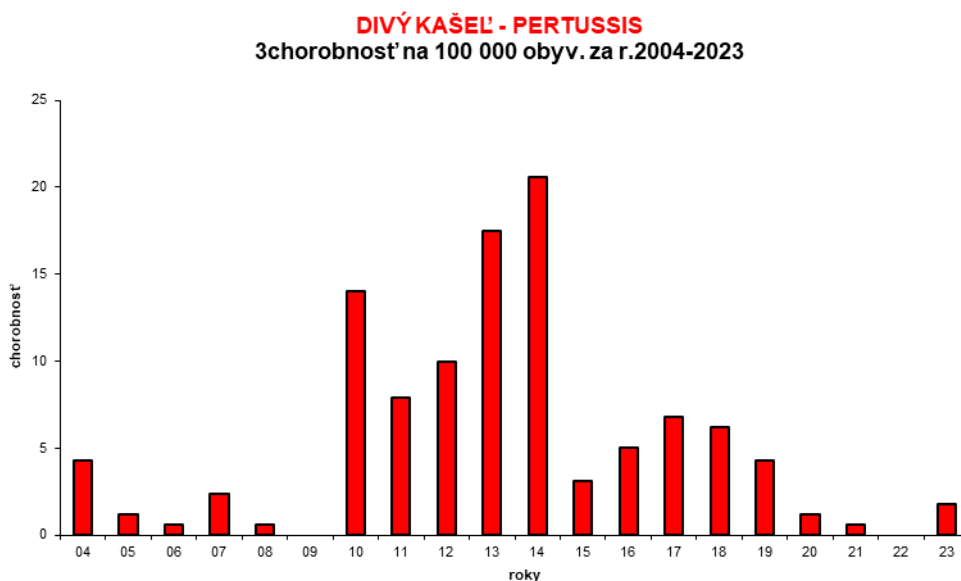
III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie sa pohybovala v rozmedzí 93,6% – 97,1%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v 11 pediatrických obvodoch v okrese Nitra. V roku 2023 bola v okrese Nitra nulová chorobnosť u nasledovných ochorení:

diftéria(A36), ochorenie nebolo v okrese diagnostikované od roku 1964;
tetanus (A35), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2018,
rubeola (B06), nulovú chorobnosť evidujeme od roku 2000;
parotitída (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2016,
osýpky(B05), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2019
zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* (J13)
zápal pľúc vyvolaný *Haemophilus influenzae* (J14)

Pertussis – divý kašeľ (A37.0)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2023 vykázali v okrese 3 ochorenia na pertussis s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov. Priemer za posledných 5 rokov je 4,0 prípadu, chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov (index 0,8).



Výskyt ochorení bol hlásený po 1 prípade v mesiacoch august, september a november u 3 žien. Z hľadiska vekovošpecifickej chorobnosti sa ochorenia vyskytli v dvoch vekových skupinách a to po 2 prípady v skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 23,7/100 000 obyvateľov) a v 1 prípade v skupine 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov). Na základe laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenia boli sporadického charakteru. V 2 prípadoch ochorenia bolo očkovanie proti pertussis vykonané riadne a v ostatnom prípade zostalo očkovanie nezistené z dôvodu chýbajúceho záznamu o očkovaní.

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne z ochorení.

Septikémia vyvolaná Streptokokom pneumonie (A40.3)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na septikémiu vyvolanú *Streptococcus pneumoniae* (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov).

V mesiaci január bolo vykázané ochorenie u 12-ročného (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov) riadne očkovaného chlapca s onkologickou anamnézou. Očkovaný v rámci pravidelného povinného očkovania v prvom roku života 3 dávkami vakcíny Prevenar. Prvé príznaky 28.12.2022 (teplota 40°C, bolesti ľavého ucha, sínusitída, vysoké CRP), následne 30.12.2022 hospitalizácia na Klinike detí a dorastu FN Nitra, z odobratej hemokultúry izolovaný *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 15B. Dieťa bolo v stabilizovanom stave prepustené do domácej liečby.

Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov).

Ochorenie u 62-ročnej pacientky (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) s onkologickou anamnézou, ktorá bola preložená na Infekčnú kliniku FN Nitra dňa 2.1.2023 pre akútnu purulentnú meningoencefalitídu s predchádzajúcou anamnézou bolestí a otitis media purulent. l.sin. s febrilitami do 40°C. Pacientka bola pôvodne hospitalizovaná na Neurologickej klinike (31.12.22-2.1.23), kde bola realizovaná lumbálna punkcia s biochemickým potvrdením purulentnej meningitídy, mikroskopicky prítomná záplava baktérii a kultivačne prítomný *Streptococcus pneumoniae* sérotyp 19A s citlivosťou na cefalosporíny. Pacientka pri vedomí, komunikuje, spolupracuje, orientovaná osobou, dezorientovaná miestom a časom, afebrilná, meningeálna s pozitívnou opozíciou šíje. Na základe nasadenej terapie dochádza k postupnému zlepšovaniu zdravotného stavu a pacientka bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

III.4. Skupina respiračných ochorení

Tuberkulóza (A15 - A19)

V priebehu roku 2023 boli v okrese hlásené 2 ochorenia na tuberkulózu (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov). V minulom roku boli v okrese hlásené taktiež 2 ochorenia na tuberkulózu.

Ochoreli 2 muži vo vekových skupinách 45-54-ročných (vekovo špecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) a 55-64-ročných osôb (vekovo špecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov).

Počty hlásených ochorení na TBC v okrese Nitra za posledných 5 rokov:

| <u>Rok</u> | <u>Počet prípadov</u> | <u>Chorobnosť</u> |
|------------|-----------------------|------------------------|
| 2018 | 4 | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 5 | 3,1/100 000 obyvateľov |
| 2020 | 0 | 0,0/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 4 | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 2 | 1,2/100 000 obyvateľov |

Ochorenia boli diagnostikované ako tuberkulóza pľúc. Diagnóza bola potvrdená: 1x mikroskopicky a 1x kultivačne. Očkovanie sa nepodarilo zistiť. Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Scarlatina – šarlach (A38)

V okrese Nitra bolo v roku 2023 hlásených 24 ochorení čo je chorobnosť 14,6/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 13 žien (54,2%) a 11 mužov (45,8%), 5 ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov), ďalšie ochorenia s počtom 15 evidujeme vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 177,5/100 000 obyvateľov), 3 ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 38,3/100 000 obyvateľov) a 1 ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 15-19-ročných (vekovošpecifická chorobnosť 14,3/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch apríl, máj, jún, november a december.

Erysipelas – ruža (A46)

V okrese bolo v priebehu roku hlásených 28 ochorení na erysipelas, čo je chorobnosť 17,0/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme vykázali 5 ochorení (chorobnosť 3,0/100 000 obyvateľov), chorobnosť narástla o 467,0%.

Ochorelo 18 mužov (64,3%) a 10 žien (35,7%). 3 ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť je 11,0/100 000 obyvateľov), ďalšie 3 ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,4/100 000 obyvateľov), 10 ochorení vykazujeme vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 46,7/100 000 obyvateľov) a 12 ochorení vykazujeme vo vekovej skupine 65+ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 39,8/100 000 obyvateľov).

Najvyšší výskyt (6 prípadov) evidujeme v mesiaci jún, naopak najmenší výskyt (1 prípad) evidujeme v mesiacoch február, apríl a december.

Legionárska choroba (A48.1, A48.2)

V roku 2023 bolo v okrese hlásené 1 ochorenie na legionársku chorobu s chorobnosťou 0,6/100 000 obyvateľov.

Ochorenie na legionársku chorobu bolo hlásené u 42-ročného muža, ktorý bol odoslaný na urgentnú hospitalizáciu na pľúcne oddelenie ŠN Zobor pre akútnu hypoxemickú respiračnú insuficienciu a rozsiahly CT nález-dif.dg. atypická pneumónia (hosp.1.-10.2.2023). Pacient sa od decembra necítil dobre, v úvode nádcha, zatekanie, bolesti hlavy a celého tela, prechodne sa stav zlepšil, následne suchý záchvatovitý kašeľ, sťažené dýchanie, bral Amoksiklav, následne Fromilid, kašeľ bol miernejší, celková slabosť a ponámahová dýchavica sa zhoršovala, u pacienta bola potrebnáá oxygenoterapia. V laboratórnych výsledkoch pozitívny antigén Legionella species v moči. Pacient v epidemiologickej anamnéze udával častý pobyt v domácej vŕivke počas decembra, čistenie jazierka a klimatizáciu v domácnosti. Oddelením HŽP boli vykonané v domácnosti odbery teplej vody z umývadla, sprchy a vŕivky, stery z príslušenstva vŕivky, batérie a sprchovej ružice na prítomnosť legionel. Všetky výsledky boli negatívne.

Herpes simplex (B00)

Lekári v okrese Nitra v priebehu roku hlásili 5 ochorení na herpes simplex (chorobnosť 3,1/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo v okrese vykázaných 6 ochorení (chorobnosť 3,7).

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (40,0%) a 3 ženy (60,0%). Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január, február, jún a júl.

Jednotlivé prípady boli diagnostikované po 1 krát ako herpetickovírusová encefalitída (B00.4) popísaná v časti neuroinfekcie, herpetickovírusová vezikulárna dermatitída (B00.1),

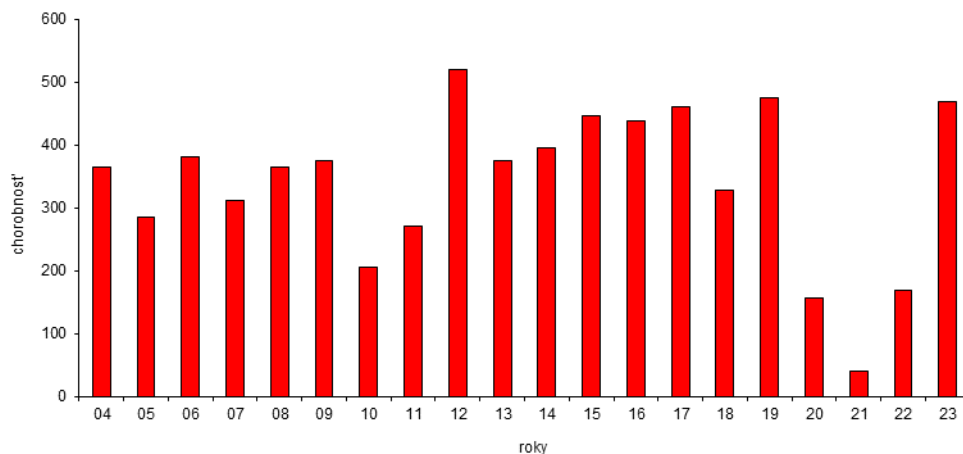
herpetickovírusová meningitída (B00.3), nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia (B00.9) a herpetická gingivostomatitída a tonzilofaryngitída.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

V priebehu roku 2023 lekári v okrese Nitra hlásili 773 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 469,7/100 000 obyvateľov v porovnaní s minulým rokom, kedy vykazujeme 278 ochorení (chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 433 mužov (56,0%) a 340 žien (44,0%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 4 921,3/100 000 obyvateľov (416 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, a vekovošpecifická chorobnosť 3 535,7/100 000 obyvateľov (244 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme evidovali po celý rok, najviac prípadov 196 (25,4%) bolo hlásených v mesiaci máj.

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
4chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenia mali prevažne sporadický charakter alebo prebehli v menších epidémiách v detských kolektívoch. Ochorenia boli hlásené 9 krát, ako varicella s inými komplikáciami (B01.8) a 764 krát ako varicella bez komplikácie(B01.9).

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 40 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 24,3/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochorelo 16 mužov (40,0%) a 24 žien (60,0%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách 10-14-ročných detí (1 ochorenie),15-19-ročných detí (1 ochorenie), 20-24-ročných ľudí (1 ochorenie), 25-34-ročných osôb (4 ochorenia), 35-44-ročných osôb (4 ochorenia),45-54-ročných osôb (2 ochorenia), 55-64-ročných osôb (10 ochorení) a 65 a starších osôb (17 ochorení), pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 56,4/100 000 obyvateľov (17 ochorení) bola v skupine 65+a starších osôb.

Ochorenia boli diagnostikované 1 krát ako zosterová meningitída (B02.1), 1 krát ako zoster s postihnutím iných častí nervovej sústavy, 17 krát ako zosterové choroby oka (B02.3), 6 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 15 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc (B08)

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 20 ochorení s chorobnosťou 12,2/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (65,0%) a 7 žien (35,0%) vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (12 prípadov) a vo vekovej skupine 5- 9-ročných detí (8 prípadov).

Ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch september a október. Všetky ochorenia boli diagnostikované ako enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom (B08.4).

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2023 sme v okrese zaznamenali 34 ochorení na infekčnú mononukleózu (chorobnosť 20,7/100 000 obyvateľov), oproti roku 2022, kedy sme evidovali 1 ochorenia s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 14 žien (41,2%) a 20 (58,8%) mužov.

Ochorenia boli hlásené v priebehu celého roka. Na základe sérologických vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované 27x ako Gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0), 6x ako Cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1) a 1x ako Infekčná mononukleóza, bližšie neurčená (B27.9).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2023 lekári prvého kontaktu v okrese Nitra hlásili 55 400 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 127 210,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2022, kedy sme zaznamenali 58 257 ochorení s chorobnosťou 128 156,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, počet evidovaných ochorení klesol o 0,8%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení tvorila chrípka a chrípke podobné ochorenia 7%, čo predstavuje 3 877 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 8 902,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov).

Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Výchovno–vzdelávací proces bol prerušený v 20 materských školách a 13 základných školách.

Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 460 693,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (17 085 prípadov), vo vekovej skupine 6-14-ročných školákov 282 911,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (14 784 prípadov) a v skupine 20-59-ročných ľudí 72 885,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (14 376 prípadov), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 1178 prípadov (2,1%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili otitídy (1,3% z počtu ochorení a 60,5% z počtu komplikácií) a sínusitídy (0,7% z počtu ochorení a 33,0% z počtu komplikácií). Pneumónie tvorili 0,2% z počtu ochorení a 6,5% z počtu komplikácií.

Sezónna chrípka (J10, J10.1)

V roku 2023 sme v okrese vykázali 58 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 35,2/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 31 mužov (53,4%) a 27 žien (46,6%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 246,5/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch január až máj a november a december s vyšším výskytom 17 prípadov v mesiaci január. Ochorenia mali sporadický charakter.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 22 ochorení a všetky ochorenia skončili uzdravením.. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 36 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 22 krát potvrdený vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie. V 1 prípade bol pacient riadne očkovaný proti chrípke Influvacom.

SARI (J10.7)

V okrese roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Chrípka vyvolaná neidentifikovaným vírusom (J11)

Zaznamenali sme 1 ochorenie nozokomiálneho pôvodu, popísané je v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Akútne infekcie horných dýchacích ciest vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom (J06, J04.1)

V roku 2023 sme vykazovali 7 ochorení na akútne infekcie horných dýchacích ciest vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom.

Šesť ochorení bolo vykázaných ako akútna infekcia horných dýchacích ciest na viacerých a bližšie neurčených miestach (J06) a 1 prípad bol vykázaný ako akútny zápal priedušnice (J04.1).

Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J12.1)

V roku 2023 sme vykazovali 2 prípady ochorenia na pneumóniu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom čo je chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené vo vekovej kategórii 1-4-ročných detí a u 10-14-ročných detí. Všetky prípady si vyžiadali hospitalizáciu vo FN NR.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J20.5)

V roku 2023 sme vykazovali 14 ochorení na akútnu bronchitídu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 8 mužov (57,1%) a 6 žien (42,9%). Najviac 9 ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 554,5/100 000 obyvateľov) a 5 ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 72,5/100 000 obyvateľov).

Všetky ochorenia boli vykázané v mesiacoch január až marec, s maximom 9 prípadov v januári. Hospitalizáciu si vyžiadalo 12 ochorení.

Covid-19

V roku 2023 sme zaznamenali 1 246 prípadov (chorobnosť 757,1/100 000 obyvateľov). V roku 2022 sme evidovali spolu 42 607 prípadov (chorobnosť 25 888,3/100 000 obyvateľov).

Ochorelo 512 mužov (41,1%) a 734 žien (58,9%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 2 152,0/100 000 obyvateľov (649 prípadov) bola vo vekovej skupine 65+ročných osôb, 854,4/100 000 obyvateľov (183 prípadov) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb.

Importované bolo 1 ochorenie, išlo o muža z Holandska vo vekovej kategórii 35-44-ročných ľudí. Nozokomiálneho pôvodu bolo 506 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma: respiračná – 1 126x, febrilná – 34x, bezpríznaková - 57x, pľúcna – 27x, neurologická 1x kardiálna 1x.

Z celkového počtu ochorení 1 246 bolo očkovaných 851 osôb, čo predstavuje 68,3%. Očkovaných čiastočne bolo 22 osôb, očkovaných riadne bolo 193 osôb, základné + preočkovanie malo 636 osôb a neočkovaných bolo 395 osôb. Hospitalizácia bola potrebná v 535 prípadoch.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia (A39)

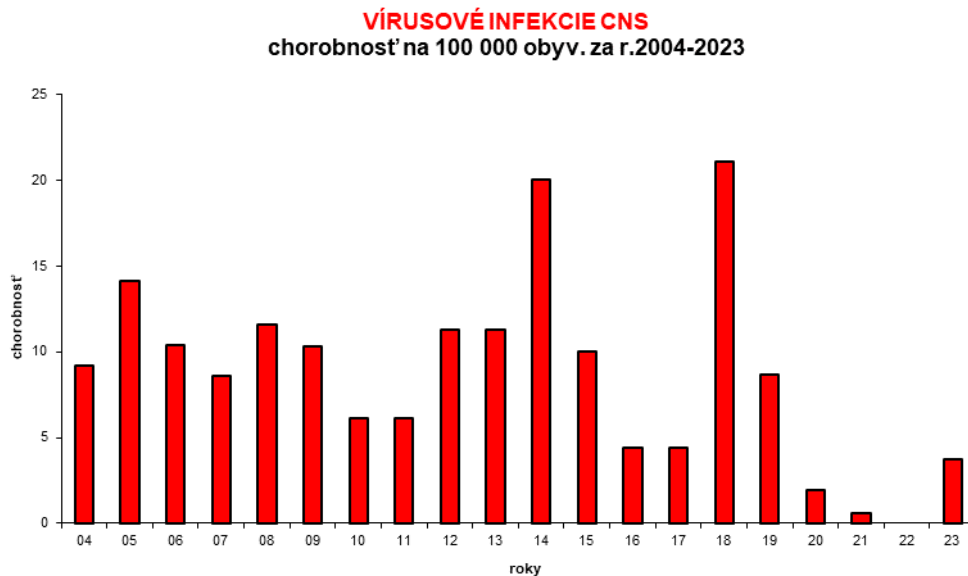
U ochorení na meningokokovú infekciu pozorujeme v okrese Nitra dlhodobu priaznivú situáciu vo vývoji chorobnosti. Za posledných 5 rokov sa ochorenie nevyskytlo a v tomto roku ochorenie hlásené rovnako nebolo.

Vírusové infekcie CNS (A85 - A89)

V skupine vírusových infekcií CNS bolo v priebehu roku 2023 v okrese Nitra hlásených 6 sporadických ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži a 4 ženy, a to po 1 prípade vo vekových skupinách 15-19-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14,3/100 000 obyvateľov), 20-24-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov), 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov), a 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov). Vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 8,3/100 000 obyvateľov) boli hlásené 2 prípady.

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch máj, jún, september a október.



Nešpecifikované vírusové encefalitídy (A86)

Sporadické neobjasnené ochorenie u 45-ročnej ženy, vykazované na základe klinického obrazu (paréza n.VII.l.sin., bolesti hlavy, nauzea) a pozitívneho biochemického vyšetrenia likvoru. Kultivačné a sérologické vyšetrenia boli s negatívnym výsledkom.

Nešpecifikované vírusové infekcie CNS (A89)

57-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku za účelom diferenciálnej diagnostiky febrilit a cefalei. Likvor biochemicky pozitívny, PCR panel s negatívnym výsledkom. Z infekčného hľadiska hodnotený stav ako neuroinfekcia vírusového pôvodu, Klinický stav pacientky sa zlepšoval a bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

20-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku pre suspektívnu neuroinfekciu, cefaleu. Pri prijme pacientka meningeálna, opozícia šije na 2 prsty, orientovaná. Realizovaná lumbálna punkcia, likvor biochemicky pozitívny, multiplex PCR panel s negatívnym výsledkom. Stav hodnotený ako neuroinfekcia vírusového pôvodu, bez definitívnej

identifikácie vírusu. Klinický stav pacientky sa zlepšoval a po 11 dňoch bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

33-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku za účelom diferenciálnej diagnostiky cefalei a slabosti. Meningeálne príznaky pri prijatí pozitívne, opozícia šije. Likvor biochemicky pozitívny, PCR panel s negatívnym výsledkom. Z infekčného hľadiska hodnotený stav ako neuroinfekcia vírusového pôvodu. Klinický stav pacientky sa zlepšoval a bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

52-ročný pacient bez závažnejšieho interného predchorobia bol 2.10.2023 prijatý akútne cestou OUM na Kardiologickú kliniku pre ambulantne zaličenú a diagnostikovanú subakútnu tyreoiditídu s nelepšením stavu. Od 30.9.2023 udáva celkovú slabosť, zvracanie. 4.10.2023 od rána spomalené psychomotorické tempo, bradypsichizmus, bolesti hlavy, miestami dezorientovaný, CT mozgu a neurologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom. Následne cestou infektológa realizovaná LP s nálezom svedčiacim pre neuroinfekciu, zvýšený počet elementov (CB 0,9, Le 48, Ly 472), po dohovore pacient preložený na JIS Infekčnej kliniky. V dif.dg. vyšetrený likvor na PCR multiplex panel negat., PCR panel ochorení prenosných kliešťami negat., LB v sére aj v likvore negatívna. Likvor mikroskopicky a kultivačne negatívny.

Sporadické, neobjasnené ochorenie u 19-ročného študenta, ktorý bol prijatý na IK FN Nitra s anamnézou bolestí hlavy, febrilit a rozmazaného videnia. Likvor biochemicky pozitívny, mikroskopické, kultivačné, sérologické aj PCR vyšetrenie negatívne.

Herpetickovírusová meningitída (B00.3)

V priebehu roka bolo v okrese Nitra rovnako ako v minulom roku hlásené 1 ochorenie na herpetickovírusovú meningitídu, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci júl u ženy vo vekovej skupine 15-19 rokov (vekovošpecifická chorobnosť 14,3/100 000 obyvateľov).

18-ročná pacientka s anamnézou herpes genitalis /neliečený/, akútne prijatá na Infekčnú kliniku FN Nitra pre suspektnú neuroinfekciu, vyšetrená cestou OUM a neurológom. V anamnéze udáva, že 3 dni má silné difúzne bolesti hlavy, opakovane zvracia, mala zvýšenú teplotu. Tri dni neprijíma tuhú stravu, iba pije vodu. Šija oponuje na 4 prsty. Likvor biochemicky pozitívny. Likvorový neuro multiplex PCR panel pozitívny na HSV2, HHV6. Pacientka na 11. deň hospitalizácie podpísala negatívny reverz a na svoju vlastnú žiadosť bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Herpetickovírusová encefalitída (B00.4)

V roku 2023 evidujeme v okrese Nitra pokles vo výskyte herpetickovírusovej encefalitídy z 3 na 1 ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u muža vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) v mesiaci január.

Ochorenie na herpetickovírusovú encefalitídu u 48-ročného pacienta bez vážnejšieho predchorobia, ktorý bol prijatý cestou Urgentného príjmu dňa 26.01.2023 na Neurologickú kliniku v Nových Zámkoch. Od 22.01.2023 má červené ľavé ucho, od 25.01.2023 sa mu horšie zatvára ľavé viečko. Neurologický prítomná periférna lézia n.VII l.sin., bez prítomnosti meningeálnych symptómov. Realizovaná lumbálna punkcia, z multiplex panelu potvrdený PCR ľudský herpesvírus 6. Dňa 27.01.2023 pacient preložený na Infekčnú kliniku FN Nitra za účelom ďalšej liečby a diagnostiky. Po zlepšení stavu bol 9.2.2023 pacient prepustený.

Zosterová meningitída (B02.1)

V roku 2023 sme v okrese Nitra evidovali jeden prípad ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené u ženy vo vekovej skupine 55-56 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci august.

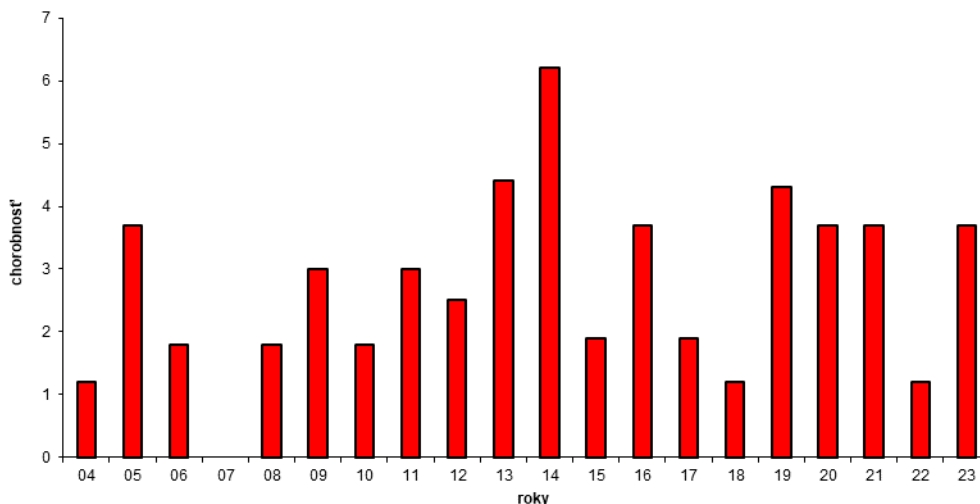
55-ročná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku pre parézu n. facialis l.dx., bolesti hlavy, závraty, celkovú slabosť a herpetické eflorescencie v pravom uchu. Pôvodne odmietala hospitalizáciu, preliečená bola ambulantne Acyklovirom, stav sa však nezlepšil. Realizovaná bola lumbálna punkcia, odobratý likvor číry, bezfarebný, biochemicky prítomná pleocytóza s prevahou lymfocytov, mikroskopicky a kultivačne negatívny. V likvore prítomná pozitívna vírus varicella zoster v triede IgG, taktiež v sére pozitívna VZV v triede IgM, IgA a IgG.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00.1, G00.2, G00.3, G00.8, G00.9)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Nitra v priebehu roka 2023 evidovali 6 ochorení s chorobnosťou 3,7/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 2 muži a 4 ženy, v mesiacoch január, máj, august, september a november. Ochorenia boli zaznamenané v štyroch vekových kategóriách, a to v skupine 25-34-ročných osôb 1 prípad (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov), 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov) 1 prípad, 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14/100 000 obyvateľov) 3 prípady, a 2 prípady vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 6,6/100 000 obyvateľov).

BAKTERIÁLNY ZÁPÁL MOZGOVÝCH BLÁN
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída (G00.1)

62-ročná pacientka s onkologickou anamnézou bola preložená na Infekčnú kliniku FN Nitra dňa 2.1.2023 pre akútnu purulentnú meningoencefalitídu s predchádzajúcou anamnézou bolestí a otitis media purulent. l.sin. s febrilitami do 40°C. Pacientka bola pôvodne hospitalizovaná na Neurologickej klinike (31.12.22-2.1.23), kde bola realizovaná lumbálna punkcia s biochemickým potvrdením purulentnej meningitídy, mikroskopicky prítomná záplava baktérii a kultivačne prítomný Streptococcus pneumoniae, sérotyp 19A s citlivosťou na cefalosporíny. Pacientka pri vedomí, komunikuje, spolupracuje, orientovaná osobou, dezorientovaná miestom a časom, afebrilná, meningeálna s pozitívnou opozíciou šije. Na základe nasadenej terapie dochádza k postupnému zlepšovaniu zdravotného stavu a pacientka bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Streptokokový zápal mozgových plien - streptokoková meningitída (G00.2)

Sporadické neobjasnené ochorenie u 63-ročného muža, ktorý bol prijatý na JIS Internej kliniky pre septický stav, kvantitatívnu poruchu vedomia na úrovni soporu. Pre

progresiu klinického stavu preložený na KAIM a napojený na UPV. Realizovaná lumbálna punkcia – likvor biochemicky pozitívny, kultivačne negatívny, z PCR panelu potvrdený *Streptococcus agalactiae*. Ten taktiež potvrdený z hemokultúry. Pacient bol preložený na Neurologickú kliniku.

Stafylokoková meningitída (G00.3)

53-ročná onkologická pacientka bola preložená z Onkologickej kliniky na Infekčnú kliniku FN Nitra pre potvrdenú meningitídu dňa 28.11.23. Klinicky v popredí bolesť hlavy a opozícia šije, z dif.dg. dôvodov po oftalmologickom vyšetrení realizovaná lumbálna punkcia s potvrdenou purulentnou meningitídou. Likvor vyšetrený na PCR neuro multiplex negatívny, likvor bez prítomnosti maligných buniek, odoslaný na vyšetrenie autoimunitných encefalitíd a neuronálnych protilátok (MEDIREX) taktiež negatívny. Kultivačne z likvoru potvrdený *Staphylococcus capitis*. Postupne dochádzalo ku klinickému zlepšeniu stavu pacientky, bolesti hlavy a febrility odoznelé, v laboratórnom statuse pokles parametrov zápalu, pacientka bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Iný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8)

Sporadické neobjasnené ochorenie u 83-ročnej ženy, hospitalizovanej na Infekčnej klinike FN Nitra. Ochorenie bolo vykázané na základe klinického obrazu a pozitívneho kultivačného nálezu v likvore so záchytom *E. coli*. Ochorenie sa skončilo uzdravením.

Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9)

Ochorenie u 56-ročnej onkologickej pacientky, vykazované na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru, bolo bez záchytu patogéna. Ochorenie malo nozokomiálny pôvod.

33-ročný pacient po úraze v maxilofaciálnej oblasti bol prijatý na ORL kliniku pre febrility do 39°C, progresiu bolesti v oblasti tváre a nosa, s podozrením na zápalovú komplikáciu. Pre nelepšenie alterovaného stavu sprevádzaného nauzeou, vomitom, s progresiou bolesti prechádzajúcej do cefaley zrealizovaná LP. Pre biochemicky pozitívny likvorový nález po dohode preložený na Infekčnú kliniku za účelom ďalšej cielenej liečby a diagnostiky. Z likvoru vyšetrený neuro PCR multiplex panel kompletne negatívny, taktiež aj kultivačne bez záchytu patogéna. Ochorenie sa skončilo uzdravením.

Encefalitída, myelitída a encefalomyelitída pri vírusových chorobách zatriedených inde (G05.1)

Ochorenie je popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

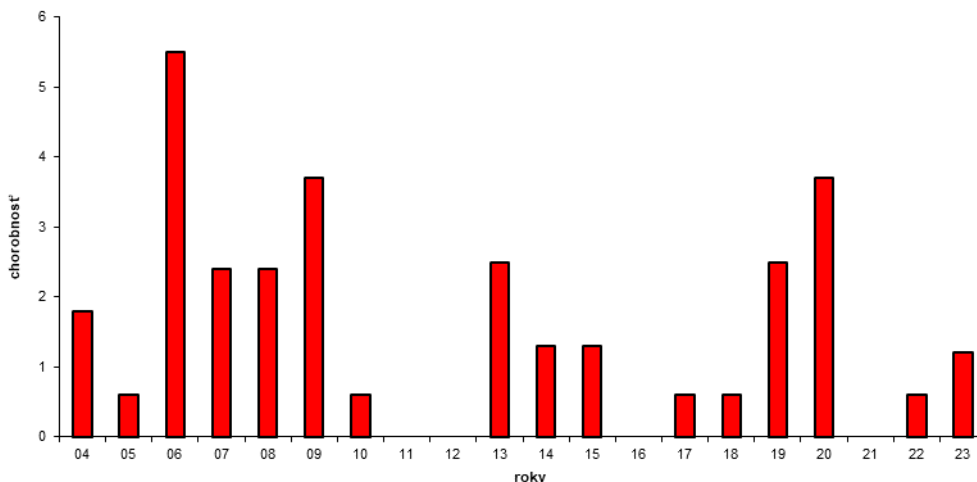
V skupine zoonóz sme v roku 2023 v okrese Nitra nezaznamenali ochorenie na antrax (A22), brucelózu (A23), leptospirózu (A27), listériovú septikémiu (A32.7), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt-Jakobovu chorobu (A81), toxoplazmózu (B58), teniózu (B68), toxokarózu (B83).

Tularémia (A21)

Oproti minuloročnému výskytu 1 prípadu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 2 prípady na tularémiu s chorobnosťou 1,2/100 000 obyvateľov.

V mesiacoch august a november ochoreli dve ženy vo vekovej kategórii 1- 4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 14,5/100 000 obyvateľov) a vo vekovej kategórii 45 – 54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,1/100 000 obyvateľov).

TULARÉMIA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenia boli sérologicky potvrdené a klinicky sa manifestovali ako ulceroglandulárna forma ochorenia a orálnoglandulárna forma ochorenia. V epidemiologickej anamnéze v 1 prípade udala pacientka vdýchnutie kontaminovaného prachu výlučkami drobných hlodavcov pri práci v záhrade. V druhom prípade ostal mechanizmus prenosu neobjasnený. Obe ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu a skončili uzdravením.

Iná bakteriálna zoonóza (A28.8)

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 1 prípad ochorenia na inú bakteriálnu zoonózu (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov).

Jednalo sa o sporadické, PCR potvrdené ochorenie na anaplazmózu u 70-ročného muža po zaklieštení (vekovošpecifická chorobnosť 3,3/100 000 obyvateľov). Klinický obraz : lokálne erytém, následne zimnica, teploty, myalgie, elevácia zápalových parametrov. Pacient bol hospitalizovaný, zahájená antibakteriálna terapia tetracyklínmi. Pacient bol prepustený do ambulantnej starostlivosti.

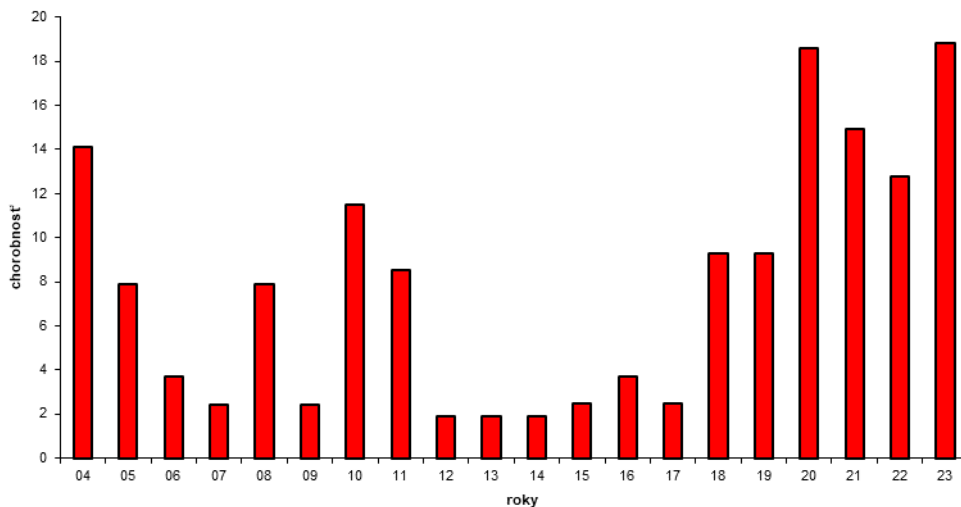
Lymfská borelióza (A69.2, M01.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 21 prípadov (chorobnosť 12,8/100 000) sme zaznamenali v roku 2023 mierny nárast výskytu ochorenia na lymfskú boreliózu s počtom 31 sérologicky potvrdených ochorení (chorobnosť 18,8/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 21 prípadov s chorobnosťou 12,9/100 000 obyvateľov (index 2,6).

Ochorenia sa vyskytli 16 krát u mužov a 15 krát u žien a to najviac po 6 prípadov vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 21,9/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,8/100 000 obyvateľov).

Klinicky sa ochorenia manifestovali 23 krát ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 3 prípadoch ako kĺbna forma lymfskej boreliózy, po 2 prípady sa ochorenia prejavili ako meningeálna forma a forma s príznakmi bolesti hlavy a v ostatnom prípade sa prejavilo ochorenie ako kardiálna forma lymfskej boreliózy.

LYMSKÁ BORELIÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Výskyt ochorení bol zaznamenaný celoročne s maximom v mesiaci jún s počtom prípadov 8 krát.

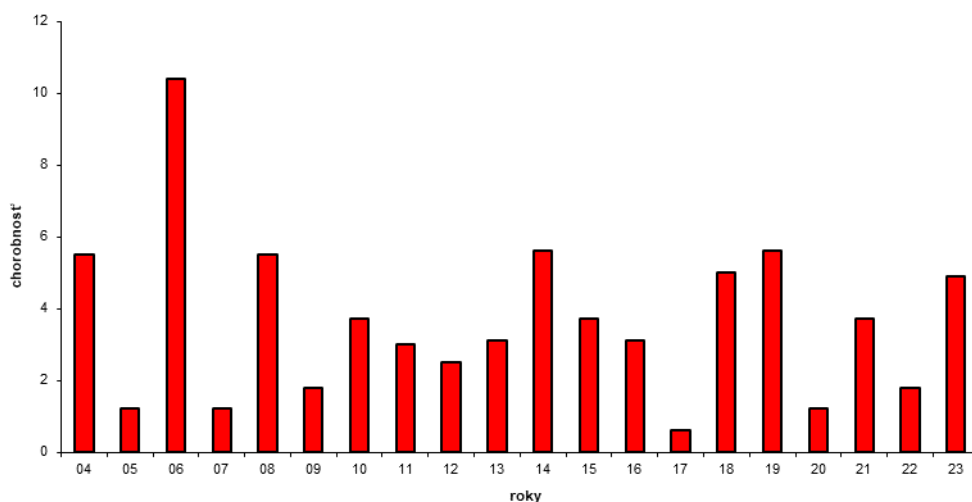
V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 16 prípadoch poštípanie kliešťom, v 5 prípadoch poštípanie iným hmyzom a 10 krát bol mechanizmus prenosu neobjasnený.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. V šiestich prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Stredo európska kliešťová encefalitída (A84.1)

Oproti minulému roku (3 ochorenia, chorobnosť 1,8/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 vykázali 8 sérologicky potvrdených ochorení na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 5,6 prípadov čo je chorobnosť 3,4/100 000 obyvateľov (index 1,4).

KLIEŠŤOVÁ ENCEFALITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenia sa vyskytli od mája do septembra s maximom v mesiaci jún s počtom prípadov 3 krát. Podľa pohlavia sa ochorenia vyskytli rovnako u 4 mužov a 4 žien v šiestich

vekových skupinách s maximom po 3 prípady v skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 14,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa klinicky manifestovali vo všetkých prípadoch ako meningeálna forma KENC. V epidemiologickej anamnéze chorí udali v troch prípadoch poštípanie kliešťom, v troch prípadoch sa ako mechanizmus prenosu uplatnila konzumácia ovčieho nepasterizovaného syra a v ostatných dvoch prípadoch bol mechanizmus prenosu neobjasnený. V rámci nadregionálnej epidémie z okresu Brezno evidujeme 3 ochorenia po konzumácii výrobkov z ovčieho mlieka.

Vo všetkých prípadoch sa jednalo o neočkované osoby, u ktorých si zdravotný stav vyžiadal hospitalizáciu. V troch prípadoch bolo ochorenie vykázané s typickým dvojfázovým priebehom. V 1 prípade ochorenia sa jednalo o importovaný prípad po zaklieštení zo Švédska.

Horúčka Dengue (A90)

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali 2 prípady ochorenia na horúčku Dengue (chorobnosť 1,2/100 000 obyvateľov).

V prvom prípade sa jednalo o importované ochorenie v mesiaci august u 32-ročnej pacientky (vekovošpecifická chorobnosť 4,6/100 000 obyvateľov), ktorá bola hospitalizovaná na Infekčnej klinike FN Nitra pre febrílie, pancytopéniu, mierne zvýšené ALP, udávala modré pery a 2 krát zvracanie. Pacientka sa vrátila z dovolenky na Maldivách (3.8.-10.8.2023), kde bola opakovane poštípaná komármi. Ochorenie bolo potvrdené dôkazom antigénu.

V druhom prípade sa jednalo o sporadické, laboratórne potvrdené ochorenie antigénovým testom u 59-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov), importované zo Srí Lanky (pobyt 16.11.-2.12.2023). Ochorela 5.12.2023- bolesti kĺbov, nechutenstvo, teplota 40°C s trvaním 7 dní. Udáva poštípanie komármi aj napriek používaniu repelentov. Hospitalizovaná bola na Infekčnej klinike FN Nitra.

V oboch prípadoch ochorenie skončilo uzdravením.

Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bol vykázaný 1 prípad (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali 8 ochorení vyvolané hantavírusmi s chorobnosťou 4,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 6 krát u mužov (75%) a 2 krát u žien (25%) v piatich vekových skupinách a to s maximom 3 prípady vo vekovej skupine 20-24-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 38,2/100 000 obyvateľov).

Výskyt ochorení bol zaznamenaný od marca do septembra s najvyšším počtom 3 prípady v mesiaci august. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom. V štyroch prípadoch sa ako etiologický agens uplatnil vírus PUUMALA, v dvoch prípadoch sa ako etiologický agens uplatnil vírus HANTAAN. V ostatných dvoch prípadoch sa ako etiologický agens laboratórne potvrdil v NRC pre hantavírusy vírus PUUMALA a HANTAAN súčasne v triede IgM.

Ochorenia sa klinicky manifestovali v štyroch prípadoch ako febrilná forma a po 2 krát ako hepatálna a renálna forma. Ako mechanizmus prenosu sa v 2 prípadoch uplatnila ingescia, v piatich prípadoch pacienti udali možný kontakt s výlučkami hlodavcov a v jednom prípade ostal mechanizmus prenosu neznámy. V jednom prípade sa jednalo o výskyt ochorenia v prostredí s nízkym hygienickým štandardom.

V siedmich prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese hlásených 26 poranení zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 15,8/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidovaných v okrese 21 poranení (12,8/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia bolo poranených 21 žien (80,8%) a 5 mužov (19,2%). Z hľadiska veku boli prípady zaznamenané vo všetkých vekových skupinách okrem 1-4 ročných detí a 20-24 ročných osôb. Najvyšší počet prípadov s počtom 5 bolo vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 23,3/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

| Druh poranenia | Počet | % |
|----------------|-------|------|
| Pohryznutie | 22x | 84,6 |
| Poškriabanie | 4x | 15,4 |

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

| Lokalizácia poranenia | Počet | % |
|-----------------------|-------|------|
| Ruka | 15x | 57,8 |
| Noha | 8x | 30,8 |
| Hruď | 1x | 3,8 |
| Tvár | 1x | 3,8 |
| Viacnásobné poranenie | 1x | 3,8 |

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

| Druh zvierat'a | Počet poranených osôb | % |
|----------------|-----------------------|------|
| Pes | 14x | 53,9 |
| Mačka | 9x | 34,7 |
| Líška | 1x | 3,8 |
| Zajac | 1x | 3,8 |
| Neznáme zviera | 1x | 3,8 |

Použitá vakcína:

| Druh vakcíny: | Názov a výrobca | Počet vakcinovaných | % |
|-----------------------------|--|---------------------|-------|
| Vakcína z mozgového tkaniva | VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko | 26 krát | 100,0 |

Revakcinácia bola vykonaná :

| Druh vakcíny | Počet revakcinovaných |
|--------------|-----------------------|
| Verorab | 0 |

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne, pričom kompletne očkovanie 5. dávkami bolo uskutočnené iba v 22 prípadoch. V troch prípadoch sa očkovanie po 1. dávke vakcíny ukončilo (v jednom prípade bolo doložené potvrdenie o zdravotnom stave zvierat'a a v ostatných dvoch prípadoch sa pacienti na ďalšie dávky vakcíny nedostavili). V jednom prípade bolo očkovanie ukončené po podaní 3. dávok z dôvodu doloženia potvrdenia o zdravotnom stave zvierat'a.

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2023 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

V okrese Nitra bolo okrem vykázaných prípadov, hlásených ešte 21 poranení známym vyšetreným zvieratám bez nutnosti vakcinácie.

III.7. Nákazy kože a slizníc

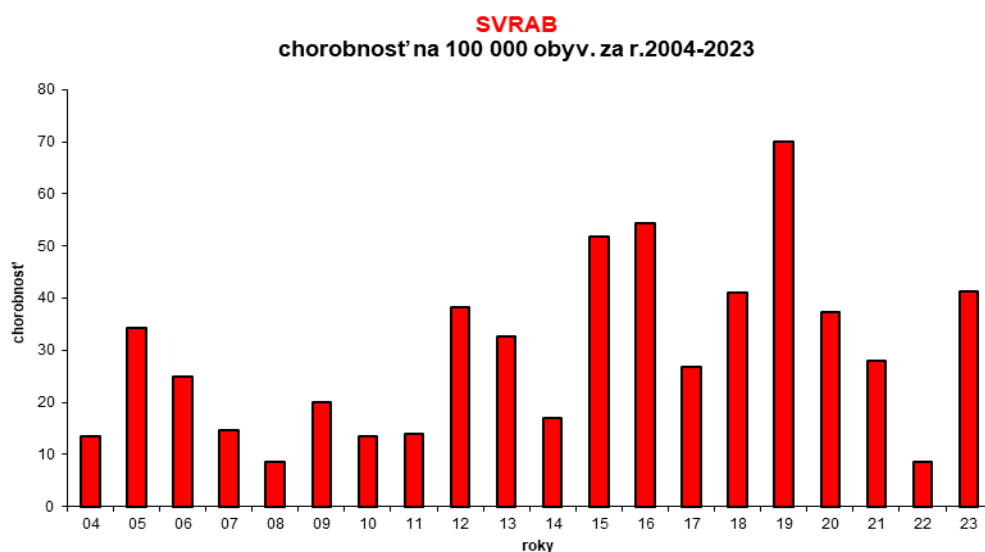
Svrab (B86)

V okrese Nitra sme v roku 2023 zaznamenali 68 prípadov ochorenia na svrab s chorobnosťou 41,3/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (14 ochorení, chorobnosť 8,5/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 59,6 prípadov s chorobnosťou 36,6/100 000 obyvateľov (index 1,1).

Z celkového počtu bolo 18 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v šiestich epidémiách (8x po 2 prípady, 1x po 3 prípady, 2x po 4 prípady, 1x po 5 prípadov, 1x po 6 prípadov a 1x po 12 prípadov).

Výskyt svrabu bol zaznamenaný celoročne s maximom 19 prípadov (27,9%) v mesiaci október.

Podľa pohlavia ochorelo 34 mužov a 34 žien vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť s počtom prípadov 3 (184,8/100 000 obyvateľov) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí.



| Charakter výskytu | Počet ohnísk | Počet prípadov | % |
|----------------------|------------------|--------------------|---------------|
| sporadické ochorenia | 18 krát | 18 prípadov | 26,5% |
| 2 prípady | 8 krát | 16 prípadov | 23,5% |
| 3 prípady | 1 krát | 3 prípady | 4,4% |
| 4 prípady | 2 krát | 8 prípadov | 11,8% |
| 5 prípadov | 1 krát | 5 prípadov | 7,4% |
| 6 prípady | 1 krát | 6 prípadov | 8,8% |
| 12 prípadov | 1 krát | 12 prípadov | 17,6% |
| Spolu : | 32 ohnísk | 68 prípadov | 100,0% |

Podľa kolektívov ochoreli 4 deti navštevujúce MŠ (5,9%), 12 detí navštevujúcich ZŠ (17,6%), 3 stredoškólači (4,4%), 1 vysokoškólač (1,5%) a 48 osôb mimo kolektív (5x deti a 43x dospelé osoby).

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 27 prípadoch (39,7%). Ochorenia sme zaznamenali 38 krát (55,8%) u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V 4 prípadoch mali ochorenia nozokomiálny pôvod (1x sa jednalo o sporadický prípad a 3x sa jednalo o epidemický výskyt v zariadení sociálnych služieb).

V 3 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu (1x na Infekčnej klinike FN Nitra a 2x na Kožnom oddelení FNŠP Nové Zámky).

Popis epidémií:

V rodine s nízkym hygienickým štandardom v okrese Nitra zaznamenávame v čase od 24.9.2023 do 7.11.2023 výskyt 5 ochorení na svrab (2 školáci a 3 nezamestnané osoby) z celkového počtu 8 exponovaných osôb. Pri prvom ochorení sa nepodarilo zistiť prameň pôvodcu nákazy, ostatné ochorenia boli z kontaktu v rodine. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené v rodine a taktiež v školskom zariadení.

V rodinách s nízkym hygienickým štandardom žijúcich v jednom dvore v okrese Nitra zaznamenávame v čase od 31.8.2023 do 2.10.2023 výskyt 6 ochorení na svrab z celkového počtu 24 exponovaných osôb. Pri prvom ochorení sa nepodarilo zistiť prameň pôvodcu nákazy, ostatné ochorenia boli z kontaktu medzi rodinami. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené v rodinách a taktiež v predškolskom aj školskom zariadení.

V Hospici u Bernadetky Dom pokoja a zmiernosti Nitra evidujeme epidemický výskyt kožných ochorení u prijímateľov sociálnych služieb (PSS) a zamestnancov. Dňa 26.10.2023 boli hlásené kožným lekárom ochorenia na svrab u PSS a zamestnancov, prvé príznaky boli zaznamenané od 28.9.2023. Z celkového počtu 12 klientov ochoreli 3 PSS, z celkového počtu 26 exponovaných pracovníkov personálu ochorelo 9 zamestnancov. V zariadení sa dodržiavajú protiepidemické opatrenia, všetky exponované osoby boli preliečené Infectoscabom a liečivom Ivermectín.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Streptokokové septikémie (A40.2, A40.3, A40.8)

Oproti minulému roku, kedy bolo vykázaných 13 ochorení, chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov sme v tejto skupine diagnóz v roku 2023 vykážali 15 ochorení na streptokokové septikémie s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 11 mužov (73,3%) a 4 ženy (26,7%), s maximom vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 10 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 33,2/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií malo 7 prípadov (46,7%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne ochorenia“. Jednalo sa o septikémie vyvolané streptokokom zo skupiny D (A40.2).

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako:

| | | |
|---|---------|---------|
| Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D | (A40.2) | 11 krát |
| Septikémia zapríčinená Streptococcus pneumoniae | (A40.3) | 1 krát |
| Iná streptokoková septikémia | (A40.8) | 3 krát |

Výskyt streptokokových septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | | Spolu | Vekovošpecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|-------|-------|-------|-----------------------------|
| | A40.2 | A40.3 | A40.8 | | |
| 10-14 roční | - | 1 | - | 1 | 12,8/100 000 |
| 45-54 roční | 2 | - | - | 2 | 8,3/100 000 |
| 55-64 roční | 1 | - | 1 | 2 | 9,3/100 000 |
| 65+ roční | 8 | - | 2 | 10 | 33,2/100 000 |
| S p o l u : | 11 | 1 | 3 | 15 | |

V ostatných ôsmich prípadoch, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *Enterococcus gallinarum*, *Enterococcus faecium*, *Enterococcus faecalis*, *Streptococcus gallolyticus*, *Streptococcus pneumoniae*, *Streptococcus porcinius*, *Streptococcus infantarius* a *Streptococcus agalactiae*. Vo všetkých prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu a v dvoch prípadoch skončili ochorenia úmrtím, ktoré sú bližšie popísané v časti „Úmrtia“.

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.5, A41.8, A41.9)

V roku 2023 bolo vykázaných 278 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 168,9/100 000 obyvateľov. Je to nárast o 17,8% v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 236 prípadov s chorobnosťou 143,4/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 158 mužov (56,8%) a 120 žien (43,2%), prevažne vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 174 prípadov (vekovošpecifická chorobnosť 577,0/100 000 obyvateľov).

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | | | | Spolu | Vekovošpecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|-------|-------|-------|-------|-------|-----------------------------|
| | A41.0 | A41.1 | A41.5 | A41.8 | A41.9 | | |
| 0 roční | 2 | - | - | - | - | 2 | 123,2/100 000 |
| 1- 4 roční | - | 1 | - | - | - | 1 | 14,5/100 000 |
| 5-9 roční | - | 1 | - | - | - | 1 | 11,8/100 000 |
| 10-14 roční | - | - | 1 | - | - | 1 | 12,8/100 000 |
| 15-19 roční | - | - | 1 | - | - | 1 | 14,3/100 000 |
| 20-24 roční | - | 2 | 1 | - | - | 3 | 8,2/100 000 |
| 25-34 roční | - | 6 | 2 | - | 1 | 9 | 41,5/100 000 |
| 35-44 roční | 3 | 8 | 4 | - | 2 | 17 | 62,0/100 000 |
| 45-54 roční | 1 | 7 | 3 | 1 | - | 12 | 49,6/100 000 |
| 55-64 roční | 8 | 24 | 21 | - | 4 | 57 | 266,1/100 000 |
| 65 + | 15 | 81 | 66 | 1 | 11 | 174 | 577,0/100 000 |
| S p o l u : | 29 | 130 | 99 | 2 | 18 | 278 | |

Z celkového počtu ochorení malo 166 (59,7%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“. Ostatné prípady s počtom 112 (40,3%), ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiológie diagnostikované ako:

| | | |
|--|---------|---------|
| septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i> | (A41.0) | 9 krát |
| septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi | (A41.1) | 53 krát |
| septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami | (A41.5) | 38 krát |
| Iná špecifikovaná septikémia | (A41.8) | 1 krát |
| Nešpecifikovaná septikémia, septický šok | (A41.9) | 11 krát |

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

| Etiologické agens | Počet |
|-------------------------------------|------------|
| <i>Staphylococcus aureus</i> | 9 |
| <i>Staphylococcus hominis</i> | 30 |
| <i>Staphylococcus haemolyticus</i> | 9 |
| <i>Staphylococcus epidermidis</i> | 12 |
| <i>Staphylococcus saprophyticus</i> | 1 |
| <i>Escherichia coli</i> | 19 |
| <i>Klebsiella pneumoniae</i> | 6 |
| <i>Klebsiella oxytoca</i> | 1 |
| <i>Pseudomonas aeruginosa</i> | 4 |
| <i>Pseudomonas fluorescens</i> | 1 |
| <i>Kocuria rosea</i> | 1 |
| <i>Proteus mirabilis</i> | 2 |
| <i>Enterobacter cloacae</i> | 2 |
| <i>Serratia mercenscens</i> | 1 |
| <i>Achromobacter xylosoxidans</i> | 1 |
| <i>Chryseobacterium indologenes</i> | 1 |
| <i>Corinebacter xerosis</i> | 1 |
| Hemokultúra negatívna | 8 |
| Neodobratá hemokultúra | 3 |
| S p o l u : | 112 |

V troch prípadoch pri dg. A41.9, nebola odobratá hemokultúra na vyšetrenie, boli vykázané na základe typických klinických príznakov a vysokých hodnôt zápalových parametrov.

Z celkového počtu 278 vykázaných ochorení skončilo 14 (5,0%) úmrtím. V 12 prípadoch išlo o nenozokomiálne ochorenia, ktoré skončili úmrtím (7 krát úmrtie na sepsu a 5 krát úmrtie na inú príčinu).

Salmonelová septikémia (A02.1)

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na salmonelovú septikémiu.

Na JIS Internej kliniky bol akútne prijatý 59-ročný onkologický pacient pre progresiu hemolytickej anémie, febrilný stav, nestravovanie sa. Odobratý bol materiál na kultivácie so záchytnom *Salmonella species* v hemokultúre,. Pre pozitívnu hemokultúru doplnené ECHO vyšetrenie, kde bez nálezu vegetácií na chlopňovom aparáte. Pre prítomnosť *Salmonella species* v HK, odobratý ster z rekta na kultiváciu s negatívnym výsledkom. Pacient v stabilizovanom stave, prepustený do ambulantnej starostlivosti. Epidemiologická anamnéza negatívna.

Aktinomykóza (A42)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 sme v okrese Nitra vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 1,8/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 3 žien v dvoch vekových skupinách a to po 2 prípady v skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov) a v 1 prípade vo vekovej kategórii 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 4,7/100 000 obyvateľov).

Diagnóza bola v dvoch prípadoch potvrdená histologickým nálezom *Actinomyces meyeri*, *Actinomyces spp.* a v ostatnom prípade bola diagnóza určená na základe cytologického vyšetrenia s prítomnosťou aktinomykotických drúz.

V 2 prípadoch boli ochorenia epidemiologicky objasnené s pozitívnou anamnézou extrakcie vnútro maternicového telieska a v 1 prípade bola epidemiologická anamnéza neobjasnená.

Ochorenia sa manifestovali ako gynekologická, brušná a kožná forma aktinomykózy. Z hľadiska sezonality boli ochorenia zaznamenané v mesiacoch január, október a november.

Vo všetkých prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu a skončili uzdravením.

Syfilis (A50 - A53)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 24 ochorení na syfilis, čo je chorobnosť 14,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 7 ochorení (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov).

Ochorelo 18 mužov a 6 žien (vo vekových skupinách od 15 rokov vyššie. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Dve ochorenia boli importované z Ukrajiny..

Výskyt ochorení na syfilis podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | Vekovošpecifická chorobnosť |
|------------------|----------------|-----------------------------|
| 15-19-roční | 1 | 14,3/100 000 |
| 20-24-roční | 2 | 25,4/100 000 |
| 25-34-roční | 4 | 18,4,2/100 000 |
| 35-44-roční | 9 | 32,8/100 000 |
| 45-54-roční | 4 | 16,6/100 000 |
| 55-64-roční | 4 | 18,7/100 000 |
| S p o l u | 24 | 14,6/100 000 |

Ochorenia boli diagnostikované ako:

| | |
|---|---------|
| A51.3 - Sekundárny syfilis kože a slizníc | 2 krát |
| A51.5 - Latentný včasný syfilis | 4 krát |
| A51.9 – Nešpecifikovaný včasný syfilis | 4 krát |
| A53.0 – Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý | 14 krát |
| A53.9 - Nešpecifikovaný syfilis | 2 krát |

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

| Rok: | Počet prípadov: | Chorobnosť: |
|------|-----------------|------------------------|
| 2017 | 4 prípady | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2018 | 9 prípadov | 5,6/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 13 prípadov | 8,1/100 000 obyvateľov |

| | | |
|------|-------------|------------------------|
| 2020 | 12 prípadov | 7,4/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 8 prípadov | 5,0/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 7 prípadov | 4,3/100 000 obyvateľov |

Gonokoková infekcia (A54.0)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Nitra vykázali 7 ochorení na gonokokové infekcie (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov), sme v roku 2023 zaznamenali 19 ochorení, čo je chorobnosť 11,5/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 16 mužov a 3 ženy vo vekových skupinách od 20 do 64 rokov veku. V 16 prípadoch bola diagnóza potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku a v 3 prípadoch PCR vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

| <u>Rok:</u> | <u>Počet prípadov:</u> | <u>Chorobnosť:</u> |
|-------------|------------------------|------------------------|
| 2017 | 12 prípadov | 7,5/100 000 obyvateľov |
| 2018 | 13 prípadov | 8,1/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 13 prípadov | 8,1/100 000 obyvateľov |
| 2020 | 10 prípadov | 6,2/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 14 prípadov | 8,7/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 7 prípadov | 4,3/100 000 obyvateľov |

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení bolo dermatovenerológmi v okrese Nitra v roku 2023 hlásených 61 ochorení, ktoré sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách od 15 do 54 rokov veku. Išlo o:

| | | |
|--|-------|-------------|
| Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 36,5/100 000 obyvateľov) | A56.0 | 60 ochorení |
| Anogenitálne bradavice (chorobnosť 0,6/100 000 obyvateľov) | A63.0 | 1 ochorenie |

Kandidová septikémia (B37.7)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 6 ochorení na kandidovú septikémiu, čo je chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov. Päť ochorení malo nozokomiálny charakter.

Enterobióza (B80)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 22 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 13,4/100 000 obyvateľov. Vlni sme zaznamenali 15 prípadov s chorobnosťou 9,1/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov a 14 žien vo vekových skupinách od 1 do 14 rokov veku s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 177,5/100 000 obyvateľov (15 prípadov) v skupine 5-9-ročných detí a 1 prípad sme zaznamenali vo vekovej skupine 65-ročných a starších.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu. Pôvodcom ochorení bol *Enterobius vermicularis*.

Akútna cystitída N300

Hlásený bol 1 sporadický prípad lokálnej infekcie vyvolanej *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu. u 63-ročného muža

Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu bola hlásená u 63-ročného onkologického pacienta, potvrdená bola kultiváciou moču pri akútnej cystitíde. Nariadené bolo vyšetrenie stolice, z troch VR bol výsledok negatívny. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Nosič inej infekčnej choroby (Z22.8)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Nitra hlásených 7 sporadických prípadov (chorobnosť 4,3/100 000 obyvateľov) nosičstva baktérií produkujúcich karbapenemázu. V 6 prípadoch sa jednalo o *Klebsiella pneumoniae*, tieto prípady boli nozokomiálneho pôvodu, popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. V 1 prípade sa jednalo o baktériu *Klebsiella oxytoca*.

48-ročný onkologický pacient, prijímateľ sociálnej starostlivosti bol prijatý na infekčnú kliniku pre prejavy akútnej gastroenteritídy a dehydratáciu. Nasadená komplexná rehydratačná, antidiarotická a probiotická terapia. Zo vstupne odobratej stolice vykultivovaná *Klebsiella oxytoca* produkujúca karbapenemázu. Postupne dochádza na danej terapii k zlepšeniu klinického stavu a pacient prepustený do starostlivosti DSS. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

Oproti minulému roku (9 prípadov, chorobnosť 5,5/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Nitra 6 prípadov bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 3,7/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia išlo o 5 mužov a 1 ženu. V 1 prípade sa jednalo o importované ochorenie z Ukrajiny.

Sérologickým vyšetrením boli dokázané protilátky proti vírusu HIV1.

Izolácia multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* (H10, H60, H65, H66, J00, J03, J04, J06, J20, J34, L02, L04, L08, L30)

V priebehu roku bolo v okrese Nitra hlásených 76 izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V roku 2023 sme v okrese Nitra zaznamenali u vykázaných ochorení **19 úmrtí**, z toho 12 prípadov bolo u ochorení nozokomiálneho pôvodu a sú popísané v časti „Nozokomiálne nákazy“. Vykazujeme 7 úmrtí na nenozokomiálnu sepsu.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi (A41.1)

75-ročný polymorbidný pacient bol prijatý v ťažkom septickom stave pri akútnej kalkuloznej cholecystitíde na Chirurgickú kliniku s výraznou eleváciou zápal. markerov, febrilitami, hypotenziou a tachykardiou. Po neodkladnej príprave pacienta indikovaná neodkladná OP revízia s nálezom empyému žlčníka, difúznej purulentnej peritonitídy a cirhózy pečene. Pooperačne vzhľadom na polymorbiditu a ťažký septický stav pacient preložený na KAIM. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Staphylococcus hominis*. Napriek

komplexnej terapií dochádza na 6. deň hospitalizácie k asystólii a pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

73-ročný polymorbídny pacient bol prijatý na IK FN Nitra za účelom dif.dg. a liečby. Od pondelka 28.8.2023 v noci prestal chodiť, nespoznával príbuzných, nereagoval. V pondelok 28.8.2023 v noci vyšetrený cestou OUM. Dňa 29.8.2023 opäť volaná RLP, pacienta napínalo na vracanie, ale nevracal, prehnalo ho. Na druhý deň pacient somnolentnejší, opätovne konzultovaný neurológ, ktorý stav hodnotí ako extrapyramídový hypertonicko-hypokinetický syndróm. Pre pridružené febrility a rozvoj kašľa realizovaný SarS CoV2 Ag test s negat. výsledkom, doplnený RTG hrudníka, kde popisovaná bilaterálne primeraná transparentia pľúcneho parenchýmu, susp. pľúcny edém, tieň srdca rozšírený. USG abdomenu so záverom: Obličky I.sin v hornej tretine sa zhrubnutým parenchýmom, perirenálny priestor presiaknutý - pri zápalových zmenách?. V kontrolných laboratórnych parametroch vzostup zápalových parametrov septického charakteru. Z hemokultúry potvrdený kultivačne Staphylococcus hominis. Pacientovi podávaná trojkombinácia ATB (CFS 3.gen + chinolón+ glykopeptid). Napriek uvedenej terapii u pacienta prichádza k poruche vedomia na úrovni soporu, preto realizovaná LP, výsledok vyšetreného likvoru neuroinfekciu vylučuje. Pre hyperpyrexiu opakovane podávané antipyretiká. Napriek uvedenej terapii sa stav pacienta nezlepšuje, vyčerpané organické rezervy, dňa 4.9.2023 konštatovaný exitus letalis.

Takmer 70-ročný onkologický pacient s TU v obl. hlavy pankreasu št. IV /MTS ad hepar, LAP lokoreg., periport., RP/st.p. EUS 12/2018 dňa 31.5.2023 akútne prijatý na JIS Infekčnej kliniky pre sepsu, AKI, susp. neuroinfekciu. Z HK nahlasené G+ koky, do terapie pridávame glykopeptidové atb v redukovanej dávke podľa odporúčenia klinického farmakologa. Následne pacient PM nepokojný, dezorientovaný, nutná aj manuálna fixácia, pridávame neuroleptika, laborat. vzostup N-katabolitov, oliguria, forsirujeme diurezu, napriek podavanej terapii sa stav pacienta zhoršuje, postupne sa opätovne zhoršuje stav vedomia, postupe rozvoj soporu až kómy, stav refraktérny na podávanú terapiu, dňa 4.6.2023 o 6:00 dochádza k vyčerpaniu orgánových rezerv, vzhľadom na septický šok, základné onkologické ochorenie s mnohopočetnými mts do DB, LU, novozistené mts mozgu, znamky renálneho aj kardialného zlyhania klinický stav pacienta refrakterný na podávanú terapiu, službukonajúcim lekárom konštatovaný exitus letalis

Nešpecifikovaná septikémia (A41.9)

73-ročný muž pred týždňom pracoval s drevom, pichol sa drôtom do prsta ľavej hornej končatiny, následne rozvoj zápalu. Od 6. 3. 2023 začal mať teploty do 40 °C, horšie sa mu dýchalo, mal zimnicu, užíval Paralen, vyšetrený nikde nebol. 8. 3. 2023 začal mať bolesti brucha, hnačku, opakovane zvracal, skolaboval. Bola privolaná RZP, ošetrený na adrese, podaná infúzia, antipyretiká, údajne s prechodným zlepšením stavu. Ráno 9. 3. 2023 výrazné zhoršenie stavu, dezorientácia, dyzartria, dyspnoe, cyanóza končatín, hrudníka, brucha. Znova privolaná RZP, privezený na OUM, kde postupne došlo k poruche vedomia, apnoe, bradykardii. Prijatý na KAİM pre klinicky manifestný šok, známky MODS, s poruchou vedomia, ťažkou bradykardiou. Okamžite resuscitačná starostlivosť, po zaistení DC OTI a UPV, odôvodnený predpoklad ťažkej sepsy – anamnéza poranenia II. prsta LHK s flegmónou, výrazná elevácia zápalových markerov, klinická manifestácia – nasadené širokospektrálne ATB v kombinácii. Oštiepenie poranenia na II. prste ľ. ruky chirurgom, ster na K+C. Trvajú známky ťažkého distribučného šoku, rozvrat vnútorného prostredia, napokon dochádza k zastaveniu obehu. Konštatovaný exitus letalis 9. 3. 2023. Odoberatá hemokultúra negatívna. Pitva potvrdila infekčnú diagnózu ako hlavnú príčinu úmrtia. Zo steru z rany kultivačne Streptococcus pyogenes, kmeň odoslaný do NRL v Prahe pre identifikáciu invazívneho

kmeňa. Typizácia kmeňa metódou sekvenácie emm génu.- emm 1 pozit. Ide o virulentný kmeň.

72- ročný pacient bol prijatý pre septický stav. Od prijatia zavedený PMK, PVK a následné napojenie na UPV. Od prijatia pacient febrilný, tachykardický so zvýšenou eleváciou zápalových parametrov. Aj napriek komplexnej podávanej terapii dochádza k vyčerpaniu orgánových rezerv a konštatovaný exitus na septický šok. Odoberaté hemokultúry s negatívnym nálezom, pacient nebol nepitvaný.

73- ročná polymorbídna pacientka akútne prijatá pre septický šok a ťažkú laktátovú metabolickú acidózu. Objektívne pacientka somnolentná, v ortopnoickej polohe, hypotenzná a s tachypnoe. Laboratórne zistená metabolická acidóza s vysokou hladinou laktátu, elevované zápalové parametre, normocytárna hypochrómna anémia s trombocytopéniou a neutrofilnou leukocytózou. Pacientke zavedený CVK a nasadená komplexná terapia. Napriek vazopresorickej podpore obehu pretrváva hypotenzia. V poobedných hodinách dochádza k vyčerpaniu rezerv organizmu a pacientka exituje na septický šok. Hemokultúry neboli odoberaté. Nepitvaná.

79-ročná polymorbídna hypomobilná obézna pacientka s permanentnou FiA, prijatá na internú kliniku pre dyspeptický syndrom, dehydratáciu stredne ťažkého stupňa s incip. sakralným dekubitom a s kvantitatívnou poruchou vedomia charakteru somnolencie. V laboratórnom obraze prítomné akútne renálne zlyhanie a elevácia zápalových parametrov. Klinický stav hodnotený ako septický stav pri akútnom uroinfekte. Započatá intenzívna antibiotická terapia ceftazidime + metronidazol a rehydratácia pacientky. Ešte cestou OUM realizované urologické vyšetrenie - sonograficky vylúčená subrenálna obštrukcia. Aj napriek komplexnej terapii do 24 hodín od prijatia zhoršenie akútneho stavu - dochádza ku kardiorespiračnému zlyhaniu a pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná.

III.9. Nozokomiálne nákazy

Za rok 2023 evidujeme v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra: Fakultná nemocnica (FN) v Nitre, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada (ŠN) Nitra - Zobor, Psychiatrická nemocnica (PN) Veľké Zálužie, FMC dialyzačné služby Nitra, Kardiocentrum Nitra s.r.o. a v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) spolu 1 423 nozokomiálnych nákaz, z ktorých 890 (t.j. 64,2 %) bolo vyhládaných.

Z celkového počtu 1 423 evidovaných nozokomiálnych nákaz bolo vo FN Nitra 847, v ŠN Nitra 160, v PN Veľké Zálužie 110, vo FMC Nitra 5, v Kardiocentre Nitra 11, v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra 67, v ZSS (Zariadenie sociálnych služieb) Viničky v Nitre 61, v ZSS Borinka v Nitre 99, v ZSS Nitrava v Nitre 16, v ZSS Promeritae Nitra 13, v Domove sociálnych služieb (DSS) Cedron Mojmírovce 23, v ZpS Vinodol 5 a v Hospici u sv. Bernadetty v Nitre 6 nozokomiálnych ochorení.

V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov (aktívne vyhľadávané sú pozitívne hemokultúry, multirezistentné kmene a koronavírusové infekcie). Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 3,8 (v roku 2022 bola prevalencia 6,0). Na poklese prevalencie sa podieľalo predovšetkým zníženie počtu epidémií koronavírusových infekcií v dôsledku premorenia populácie.

Epidémie:

V tomto roku evidujeme 44 epidémií nozokomiálneho charakteru v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Nitra:

Epidemický výskyt kovidových infekcií v Zariadení pre seniorov Nitra – U 071

V Zariadení pre seniorov v Nitre evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 4. do 13.1.2023 bolo pozitívne otestovaných 12 prijímateľov sociálnych služieb (PSS) zo 152 exponovaných. Pozitivita bola zistená pri pravidelnom antigénovom testovaní. Klinický obraz bol s miernymi príznakmi (bolesť hrdla, kašeľ, zvýšená teplota). Z personálu neochorel nikto. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým naordinovaná liečba a PSS boli odizolovaní v zariadení. Očkovací status: všetci očkovaní tromi dávkami. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U 071 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na I. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 3. do 9.1.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 5 pacientov z 23 exponovaných, z ošetrovateľského personálu neochorel nikto. Klinický priebeh ochorenia bol mierny - bolesť svalov a nádcha, u jedného pacienta bezpríznakový. Očkovací status: 1 pacient očkovaný trikrát, 2 pacienti dvakrát a 2 neočkovaní. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 - Hospic – Dom pokoja a zmiernu u Bernadetty Nitra

V Hospici Dom pokoja a zmiernu u Bernadetty v Nitre evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19. Z celkového počtu 34 exponovaných (13 pacientov a 21 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 5 osôb - 3 pacienti a 2 opatrovatelky. Ochorenia mali ľahký klinický priebeh - nádcha, kašeľ a zvýšená teplota. Očkovací status: dvaja pacienti neočkovaní a jeden očkovaný 3-krát. Chorý personál bol vylúčený z práce, pacienti aj ich kontakty boli izolovaní. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 - Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada v Nitre

Na Geriatrickom oddelení ŠN Zobor Nitra evidujeme proťahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 1. do 11.2.2023 z celkového počtu 27 exponovaných (12 pacientov a 15 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 5 pacientov, z personálu nebol pozitívne testovaný nikto. Očkovací status: 3 pacienti očkovaní tromi dávkami, 1 pacient zaočkovaný 4-krát a 1 pacient neočkovaný. Ochorenia mali mierny priebeh -

subfebrílie, kašeľ, chorí pacienti boli odizolovaní na oddelení. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 - Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada v Nitre

Na I. oddelení pneumológie a fizeológie ŠN Zobor Nitra evidujeme protraňovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 6. do 14.2.2023 z celkového počtu 66 exponovaných (36 pacientov a 30 osôb personálu) mali pozitívny antigénový test 9 pacienti, z personálu neochorel nikto. Očkovací status: 3 pacienti očkovaní 3x, 1 pacient zaočkovaný 1x, 1 pacient zaočkovaný 2x a 4 pacienti neočkovaní. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, kašeľ a nádcha, chorí pacienti boli odizolovaní. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt norovírusových enteritíd na Klinike detí a dorastu FN v Nitre

Od 1. do 7.2.2023 evidujeme na Klinike detí a dorastu vo Fakultnej nemocnici v Nitre epidemický výskyt norovírusových gastroenteritíd. Z celkového počtu 33 hospitalizovaných pacientov ochoreli 5 pacienti, 1 doprovod (matka hospitalizovaného dieťaťa) a z 22 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili početnými vodnatými hnačkami. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru boli odobraté stery z prostredia, stery z rúk personálu a používané dezinfekčné prostriedky na zistenie účinnosti. Výsledky: 12 sterov z prostredia Staphylococcus koaguláza negat. (SKN), vzdušné sporulanty, 1x Enterococcus species a 1x potvrdené norovírusy - dávkovač mydla na WC pacientov. Zo 4 sterov z rúk personálu 3x izolovaný SKN. Odobraté dezinfekčné prostriedky boli na izolované kmene účinné okamžite. Na klinike boli nariadené opatrenia.

Epidemický výskyt U071 - Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na I. oddelení evidujeme epidemický výskyt infekcií spôsobených COVID 19 u pacientov. V čase od 19. do 27.2.2023 ochorelo 6 pacientov z 28 hospitalizovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Očkovací status: traja neočkovaní, dvaja očkovaní 3x a jeden očkovaný 1x. Ochorenia mali mierny priebeh - nádcha, kašeľ, bolesti hlavy a svalov. Pozitívni pacienti boli odizolovaní a na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií U071 na Kardiologickej klinike vo FN Nitra:

Na Kardiologickej klinike v Nitre evidujeme protraňovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 8. do 30.3.2023 bolo pozitívne testovaných 11 pacientov zo 49 exponovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvý bol pozitívne testovaný pacient preložený z iného zdravotníckeho zariadenia, ktorý mal na tretí deň pozitívny antigénový test. Ďalšie ochorenia boli v epidemiologickej súvislosti. Klinicky mali pacienti mierny priebeh alebo boli bezpríznakoví. Očkovací status: 5 pacienti očkovaní 3-krát, 4 pacienti dvakrát, 1 očkovaný jedenkrát a 1 neočkovaný. Pozitívne testovaní pacienti boli izolovaní. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií U071 na Neurologickej klinike FN Nitra:

Na Neurologickej klinike FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 3. do 7.3.2023 z celkového počtu 31 exponovaných osôb (19 pacientov a 12 osôb ošetrojúceho personálu) mali pozitívny PCR test traja pacienti. Očkovací status: dvaja očkovaní 3x a jeden 2x. Z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh - febrílie, kašeľ a nádcha. Dvaja pacienti boli preložený na infekčnú kliniku. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií U071 na Neurologickej klinike FN Nitra:

Na Neurologickej klinike FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 17. do 29.3.2023 z celkového počtu 77 exponovaných osôb (48 pacientov a 29 osôb ošetrojúceho personálu) mali pozitívny Ag test piati pacienti. Očkovací status: traja očkovaní 3x, jeden 2x a jeden neočkovaný. Z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali

mierny priebeh - febrílie, kašeľ, nádcha. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií U071 na Klinike FBLR vo FN Nitra:

Na Klinike FBLR FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 5. do 14.3.2023 z celkového počtu 33 exponovaných osôb (19 pacientov a 14 osôb ošetrojúceho personálu) mali pozitívny Ag test siedmi pacienti. Očkovací status: jeden očkovaný 4x, traja 3x a traja neočkovaní. Z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, kašeľ a nádcha. Jeden pacient bol izolovaný na infekčnej klinike. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 - Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie:

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na IV. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 6. do 23.3.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 25 pacientov z 35 exponovaných, z ošetrovateľského personálu neochorel nikto. Klinický priebeh ochorenia bol mierny - bolesť hlavy, kašeľ, teplota. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 - Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie:

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na III. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 27. do 28.3.2023 bolo pozitívne testovaných 5 pacientov z 18 exponovaných, z personálu neochorel nikto. Klinický priebeh ochorenia: v jednom prípade TT 37,4°C a prechladnutie, 4 prípady bez klinických príznakov ochorenia. Očkovací status: 1 pacient očkovaný 4-krát, 1 očkovaný 3-krát, 2 očkovaní dvakrát a 1 neočkovaný. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené, pacienti boli izolovaní na oddelení.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií v ZSS BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM v Nitre:

V Zariadení sociálnych služieb BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM v Nitre evidujeme od 27.2. do 21.3.2023 epidemický výskyt kovidových infekcií. Ochorenia sa vyskytli na dvoch oddeleniach zariadenia, kde spolu ochorelo 45 prijímateľov sociálnych služieb a 1 osoba ošetrojúceho personálu z celkového počtu 105 exponovaných (91 PSS a 14 osôb personálu). Pozitivita bola zistená pri pravidelnom antigénovom testovaní, klinický obraz bol s miernymi príznakmi (bolesť hrdla, nádcha, kašeľ). V zariadení boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt akútnych infekcií horných ciest dýchacích J06 - v ZSS BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM v Nitre:

V Zariadení sociálnych služieb BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM v Nitre evidujeme od 24. do 27.3.2023 epidemický výskyt infekcií horných ciest dýchacích. Z celkového počtu 157 exponovaných prijímateľov sociálnych služieb ochorelo 6 osôb. Klinicky sa ochorenia prejavili nádchou, kašľom a zahlienením. Zmluvným lekárom zariadenia bola chorým naordinovaná antibiotická liečba. U chorých bol výsledok antigénového testovania na kovid negatívny, iný materiál na vyšetrenie im nebol odobratý. Chorí PSS boli izolovaní v zariadení.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií U071 – v ZSS Viničky v Nitre:

V ZSS Viničky v Nitre evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 8. do 14.3.2023 bolo zo 107 exponovaných osôb (59 PSS a 48 osôb personálu) pozitívne testovaných 12 PSS a 2 osoby personálu. Ochorenia mali mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ. Očkovací status: 9 PSS bolo zaočkovaných 3-mi dávkami, jeden dvomi dávkami a 2 neboli očkovaní. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na Internej klinike FN v Nitre

Na Internej klinike vo FN v Nitre evidujeme protrahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 2. do 18.4.2023 bolo pozitívne testovaných 12

pacientov z 59 exponovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvá bola pozitívne testovaná pacientka s klinickými príznakmi respiračného infektu, ktorá bola izolovaná na infekčnej klinike. Ďalšie ochorenia boli v epidemiologickej súvislosti, izolácia pacientov na internej klinike. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na Kardiologickej klinike FN v Nitre

Na Kardiologickej klinike v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 12. do 17.4.2023 boli pozitívne testovaní 3 pacienti z 32 exponovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili kašľom a nádchou. Chorí boli izolovaní na klinike. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt rotavírusových enteritíd na Klinike detí a dorastu vo FN v Nitre

V čase od 2. do 4.4.2023 evidujeme na Klinike detí a dorastu vo Fakultnej nemocnici v Nitre epidemický výskyt rotavírusových enteritíd. Z celkového počtu 26 hospitalizovaných ochorelo 5 pacientov, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili početnými vodnatými hnačkami a zvracaním. Rotavírusy boli potvrdené zo stolice u všetkých chorých. V rámci výkonu ŠZD boli odobraté stery z prostredia kliniky a dezinfekčné prostriedky na zistenie účinnosti. Na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia, izolácia chorých bola zabezpečená na klinike.

Epidemický výskyt gastroenteritíd v ZSS Borinka ALZHEIMERCENTRUM v Nitre

V Zariadení sociálnych služieb Borinka - ALZHEIMERCENTRUM v Nitre ochorelo v čase od 12. do 17.4.2023 na akútnu gastroenteritídu 22 osôb (13 PSS a 9 osôb personálu) z 235 exponovaných (160 PSS a 75 osôb personálu). Ochorenia sa prejavili profúznym zvracaním a hnačkami. Liečba prijímateľov sociálnych služieb (PSS) bola zmluvným lekárom nariadená symptomatická (Hylak, Smecta, rehydratačná terapia). Chorí PSS boli izolovaní, od dvoch akútne chorých boli odobraté výtery z rekta aj stolica na mikrobiologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom. V kuchyni ZSS bol dňa 15.4.2023 vykonaný ŠZD spojený s odberom vzoriek z prostredia a podávanej stravy na mikrobiologické vyšetrenie. Rozhodnutím boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt gastroenteritíd v DSS CEDRON SENIOR Mojmírovce

V Domove sociálnych služieb (DSS) CEDRON SENIOR v Mojmírovciach evidujeme epidemický výskyt gastroenteritíd. V čase od 13. do 17.4.2023 ochorelo 14 prijímateľov sociálnych služieb z 22 exponovaných a 6 osôb personálu z 11 exponovaných. Ochorenia sa prejavili zvracaním, subfebrilitami a hnačkami, ktoré trvali 1 až 2 dni. Liečba PSS bola symptomatická (diéta, Tasectan). Chorí PSS boli izolovaní, materiál na mikrobiologické vyšetrenie nebol odobratý. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na II. PaF oddelení ŠN v Nitre

Na II. oddelení pneumológie a ftizeológie (PaF) ŠN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 25. do 27.4.2023 z celkového počtu 81 exponovaných (41 pacientov a 40 osôb personálu) boli antigénovým testom pozitívne testovaní traja pacienti, z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh - febrílie, kašeľ a nádcha, chorí pacienti boli izolovaní na oddelení. Očkovací status: 2 očkovaní 3 dávkami a 1 neočkovaný. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt rotavírusových enteritíd na KDaD FN v Nitre

V termíne od 18. do 20.5.2023 sme na Klinike detí a dorastu vo FN v Nitre zaznamenali epidemický výskyt rotavírusových enteritíd. Z celkového počtu 32 pacientov ochoreli 3 pacienti a z personálu neochorel nikto. Ochorenia sa prejavili početnými vodnatými stolicami a zvracaním. U všetkých pacientov bola zo stolice potvrdená rotavírusová infekcia. Na klinike boli zabezpečené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt rotavírusových enteritíd v Zariadení pre seniorov (ZpS) Zobor v Nitre

V ZpS Zobor v Nitre evidujeme v čase od 20. do 29.5.2023 výskyt gastroenteritíd u prijímateľov sociálnych služieb kde z celkového počtu 239 exponovaných (159 klientov a 80 osôb personálu) ochorelo 16 PSS. Klinicky sa ochorenia manifestovali ako hnačky, zvracanie, ojedinele febrility do 38°C. V troch prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu na Infekčnej klinike v Nitre. U 7 PSS bola z biologického materiálu potvrdená rotavírusová infekcia. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na Psychiatrickej klinike FN v Nitre

Na Psychiatrickej klinike v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 22. do 25.5.2023 boli pozitívne testovaní 4 pacienti z 15 exponovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ako prvý bol pozitívne testovaný pacient s miernymi klinickými príznakmi respiračného infektu pred preložením do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží. Ďalší 3 pozitívni pacienti boli v epidemiologickej súvislosti bez klinických príznakov ochorenia, izolácia pacientov 3 doma a 1 na psychiatrickej klinike. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt gastroenteritíd pravdepodobne vírusovej etiológie na Urologickom oddelení vo FN v Nitre

V čase od 12. do 17.8.2023 evidujeme na Urologickom oddelení vo Fakultnej nemocnici v Nitre epidemický výskyt gastroenteritíd pravdepodobne vírusovej etiológie. Ako prvý ochorel 12.8.2023 hospitalizovaný pacient a následne sa ochorenia šírili u ošetrojúceho personálu. Zo 66 exponovaných osôb ochorel 1 pacient (z 21 hospitalizovaných) a 14 osôb ošetrojúceho personálu (zo 45). Klinicky sa ochorenia prejavili početnými vodnatými stolicami a zvracaním. Výtery z rekta boli odobraté od 5 osôb personálu aj pacienta s negatívnym výsledkom, stolica nebola odobratá ani od jedného chorého. V rámci výkonu ŠZD bolo odobratých 10 sterov z prostredia a používaný dezinfekčný prostriedok na zistenie účinnosti, chorý personál bol vylúčený z práce. Výsledky sterov boli vyhovujúce.

Epidemický výskyt U071 v ZSS Borinka-ALZHEIMERCENTRUM

Dňa 13.9.2023 bol telefonicky hlásený epidemický výskyt koronavírusových infekcií v Zariadení sociálnych služieb ALZHEIMERCENTRUM Borinka. V čase od 7. do 19.9.2023 evidujeme z celkového počtu 278 exponovaných (150 prijímateľov sociálnych služieb - PSS a 128 osôb personálu) 17 ochorení - 14 u PSS a 3 u personálu. Klinické príznaky: nádcha, subfebrílie, kašeľ a dyspnoe. Terapia: Paxlovid, antibiotická a symptomatická liečba. Očkovací status: šiesti očkovaní 4x, traja 3x a piati neočkovaní. Chorý personál bol vylúčený z práce. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U 071 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na III. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 12. do 18.9.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 5 pacientov zo 122 exponovaných (77 pacientov a 45 osôb personálu), z ošetrovateľského personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili zvýšenou teplotou, bolesťou svalov, triaškou a jeden pacient s CHOCHP bol hospitalizovaný na infekčnej klinike. Očkovací status: 1 pacient očkovaný štyrikrát, 1 pacient dvakrát a 3 neočkovaní. Pravdepodobným prameňom nákazy bol novoprijatý pacient, ktorý ochorel na druhý deň po prijatí. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 28.9. do 3.10.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 6 pacientov a 1 osoba personálu z 36 exponovaných (19 pacientov a 17 osôb personálu). Klinicky sa ochorenia prejavili zvýšenou teplotou, bolesťou svalov, triaškou a dvaja pacienti boli hospitalizovaní na infekčnej klinike. Očkovací status: 1 pacient očkovaný 4x, 1 pacient 3x, 2 pacienti očkovaní 2x a 2 neočkovaní. Ochorenia sa vyskytli na uzavretom oddelení, protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt B86 v Hospici – Dom pokoja a zmiernu u Bernadetky

V Hospici - Dom pokoja a zmiernu u Bernadetky evidujeme epidemický výskyt kožných ochorení u pacientov a personálu. Dňa 26.10.2023 boli hlásené kožným lekárom ochorenia na svrab u PSS a personálu, prvé príznaky kožného ochorenia boli zaznamenané od 28.9.2023. Z celkového počtu 38 exponovaných (12 pacientova 26 osôb personálu) ochorelo 12 osôb - 3 pacienti a 9 osôb ošetrojúceho personálu. Chorým pacientom aj personálu bola kožným lekárom naordinovaná terapia - masť Infectoscab v kombinácii s liečivom Ivermectín. Zároveň boli preliečené všetky exponované osoby. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 v ZSS „VINIČKY“

V Zariadení sociálnych služieb „VINIČKY“ evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 29. 10. do 15.11.2023 ochorelo z celkového počtu 111 exponovaných (64 prijímateľov sociálnych služieb – PSS a 47 osôb personálu) 29 PSS, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali ľahký priebeh – subfebrílie a kašeľ. Zo strany ošetrojúceho lekára bola naordinovaná symptomatická terapia. Očkovací status: 17 PSS zaočkovaných 3x, deväť očkovaných 2x a traja neočkovaní. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 - Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada v Nitre

Na I. oddelení pneumológie a ftizeológie ŠN sv. Svorada v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 20. do 21.11.2023 z celkového počtu 56 exponovaných (25 pacientov a 31 osôb personálu) ochoreli 4 pacienti a 2 osoby ošetrojúceho personálu. Očkovací status: 3 pacienti očkovaní 3-krát a 1 pacient zaočkovaný 2-krát. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, bolesti svalov a kašeľ). Chorí pacienti boli izolovaní na oddelení a chorý personál bol vylúčený z práce. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt rotavírusových enteritíd na Infekčnej klinike FN v Nitre

V čase od 2. do 3.11.2023 evidujeme na Infekčnej klinike vo Fakultnej nemocnici v Nitre epidemický výskyt rotavírusových gastroenteritíd. Z celkového počtu 15 hospitalizovaných pacientov ochoreli 4 pacienti, z 10 osôb personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili zvracaním a početnými vodnatými hnačkami. Jedno ochorenie bolo potvrdené laboratórnym vyšetrením, ďalšie tri ochorenia sa vyskytli v epidemiologickej súvislosti (materiál na vyšetrenie nebol odobratý). Na klinike boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 - Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie:

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na II. a III. oddelení evidujeme proťahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 23. do 27.3.2023 bolo pozitívne testovaných 12 pacientov zo 44 exponovaných, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinický priebeh ochorenia: bolesť hrdla, hlavy, kašeľ, 7 prípadov bez klinických príznakov ochorenia. Očkovací status: piati 3-krát, traja 2x a štyria neočkovaní. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené, pacienti boli izolovaní na oddelení.

Epidemický výskyt U071 – Neurochirurgická klinika FN v Nitre

Na Neurochirurgickej klinike v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Dňa 27.11. 2023 z celkového počtu 21 hospitalizovaných pacientov mali 4 pacienti príznaky respiračného infektu, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, nádcha a kašeľ). Chorí pacienti boli izolovaní na oddelení. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 – Ortopedická klinika FN v Nitre

Na Ortopedickej klinike v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 23. do 27.11. 2023 z celkového počtu 18 hospitalizovaných pacientov boli pozitívne testovaní štyria pacienti, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali

mierny priebeh – nádcha, kašeľ a teploty s max. do 38°C. Dvaja pacienti boli izolovaní na oddelení, dvaja boli izolovaní doma. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 - Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada v Nitre

Na Geriatrickom oddelení ŠN sv. Svorada v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 24. do 27. 11. 2023 z celkového počtu 29 exponovaných (13 pacientov a 16 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 5 pacientov, z personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh: kašeľ, bolesti tela a nádcha. Chorí pacienti boli izolovaní na oddelení. Očkovací status: 4 pacienti očkovaní tromi dávkami a 1 pacient neočkovaný. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt norovírusových gastroenteritíd v Zariadení pre seniorov (ZpS) Nitra

V ZpS v Nitre evidujeme výskyt akútnych gastroenteritíd. V čase od 26. do 4.12.2023 ochorelo 24 PSS z celkového počtu 156 exponovaných. Z 86 osôb ošetrujúceho personálu neochorel nikto. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačky bez teploty s trvaním 1-2 dni bez nutnosti hospitalizácie. V štyroch prípadoch bola zo stolice potvrdená norovírusová infekcia. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na Chirurgickej klinike vo FN Nitra

Na Chirurgickej klinike v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 1. do 3.12.2023 z celkového počtu 34 hospitalizovaných pacientov mali 4 pacienti príznaky respiračného infektu, z ošetrujúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrílie, bolesti svalov a kašeľ). Chorí pacienti boli izolovaní na oddelení. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v DSS CEDRON SENIOR Mojmírovce n.o.

V Domove sociálnych služieb (DSS) CEDRON SENIOR v Mojmírovciach evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 1. do 3.12.2023 bolo pozitívne otestovaných 9 prijímateľov sociálnych služieb (PSS) z 22 exponovaných a 1 osoba personálu z 11. Jedna pacientka bola hospitalizovaná, piati PSS mali mierne príznaky ochorenia – kašeľ a bolesť hlavy a traja boli bez klinických príznakov. Chorí PSS boli izolovaní v zariadení, terapia symptomatická. Očkovací status: štyria očkovaní 4-krát, dvaja 3-krát, jeden 2-krát a dvaja neočkovaní. V zariadení boli rozhodnutím nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 – Interná klinika FN v Nitre

Na Internej klinike vo FN v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 1. do 6.12.2023 z celkového počtu 33 hospitalizovaných boli pozitívne testovaní jedenásti pacienti, z ošetrujúceho personálu neochorel nikto. Ochorenia mali mierny priebeh: kašeľ, bolesti svalov a nádcha. Deväť chorí pacienti boli izolovaní na oddelení, dvaja na infekčnej klinike. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie

V Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie na IV. oddelení evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 8. do 11.12.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 10 pacientov zo 44 exponovaných, z ošetrovateľského personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili zvýšenou teplotou, bolesťou svalov, hrdla, hlavy a nádchou. Terapia symptomatická, očkovací status: 2 pacienti očkovaní trikrát, 2 pacienti dvakrát a 2 neočkovaní. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií na Neurologickej klinike vo FN Nitra

Na Neurologickej klinike vo Fakultnej nemocnici v Nitre evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 12. do 20.12.2023 ochorelo v epidemiologickej súvislosti 9 pacientov zo 63 exponovaných (28 pacientov a 35 osôb personálu), z ošetrujúceho personálu neochorel nikto. Klinicky sa ochorenia prejavili zvýšenou teplotou, bolesťou svalov, hrdla, hlavy a nádchou. Terapia symptomatická. Protiepidemické opatrenia na klinike boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v ZSS Promeritae Quieti sv. Svorada v Nitre

Dňa 27.12. 2023 bol elektronicky nahlásený epidemický výskyt koronavírusových infekcií v Zariadení sociálnych služieb (ZSS) Promeritae Quieti sv. Svorada v Nitre. V čase od 25. do 28.12.2023 evidujeme z celkového počtu 52 exponovaných (30 prijímateľov sociálnych služieb - PSS a 22 osôb personálu) 12 ochorení u PSS, z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinické príznaky: nádcha, subfebrílie, kašeľ a bolesti hlavy. Terapia: antibiotická a symptomatická. Očkovací status: siedmi očkovaní 3x, dvaja 2x, jeden 1x a dvaja neočkovaní. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Rozdelenie nozokomiálnych nákaz:

V skupine **črevných infekcií** evidujeme 242 prípadov, t.j. 17,0 % z celkového počtu: 114-krát enterokolitída spôsobená *Clostridium difficile* (CD), 50-krát rotavírusová enteritída, 41-norovírusová enteritída, 27-krát gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu, 6-krát nosičstvo *Klebsielly pneumoniae* CPE, 1-krát kampylobakteriálna enteritída, 1-krát astrovírusová enteritída, 1-krát iná špecif. bakteriálna infekcia a 1-krát nešpec. vírusová črevná infekcia. Laboratórne boli potvrdené 114x *Clostridium difficile*, 38x rotavírusy, 20x norovírusy, 6x *Klebsiella pneumoniae* CPE, 1x *Campylobacter jejunii*, 1x astrovírusy, 1x mikroorganizmy iné špecif., 29x ZES kultivačne nevyšetrený, 25x kultivačne nevyšetrený, 4x ZES kultivačne negatívny, 2x kultivačne negatívny a 1x neuvedené.

Ochorenie **dolných dýchacích ciest** vykazujeme 135-krát, t.j. 9,5%. K najčastejšie hláseným diagnózam patrili: bronchopneumónia 72-krát, bronchopneumónia po umelej pľúcnej ventilácii (UPV) 48-krát, 9-krát pľúcna kandidóza a 6-krát bronchitída. Kultivačne boli izolované: 38x *Klebsiella pneumoniae*, 20x *Pseudomonas aeruginosa*, 17x *Staphylococcus aureus*, 10x *Escherichia coli*, 8x enterobakter, 7x *Candida albicans*, 4x *Acinetobacter baumannii*, po 2x *Proteus mirabilis*, *Staphylococcus epidermidis*, *Staphylococcus haemolyticus* a iné G-negat. mikroorganizmy. Sporadicky boli zachytené *Acinetobacter species*, *Candida tropicalis*, *Candida iná*, *Serratia marcescens*, *Styphylococcus saprophyticus*, *Stenotrophomonas maltophilia* a streptokok skupiny A. V 16 prípadoch nebolo etiologické agens zistené.

Ochorenia **horných dýchacích ciest** vykazujeme v 525-och prípadoch, t.j. 36,9% - 506-krát koronavírusová infekcia, 17-krát infekcia horných ciest dýchacích, 1-krát chrípka a 1-krát nasofaryngitída. Laboratórne bola 505x potvrdená infekcia spôsobená 2019-nCoV, 2x *Staphylococcus aureus*, 2-krát *Klebsiella pneumoniae*, sporadicky zachytený *Acinetobacter species*, *Escherichia coli* a vírus chrípky. V 12 prípadoch výsledok vyšetrenia bol nezistený a v jednom prípade neuvedený.

Ochorenia **urogenitálneho traktu** evidujeme 174-krát, t.j. 12,2 % - z toho 127 infekcií močových orgánov po zavedení permanentného močového katétra, 25 kandidóz urogenitálnych miest, 21 cystitíd a 1 pyelonefritída. Ako etiologické agens boli izolované: 55x *Escherichia coli*, 25x kandidy, 23x *Klebsiella pneumoniae*, 20x *Pseudomonas aeruginosa*, 14- streptokok sk.D, 9x enterobakter, 4x *Proteus mirabilis*, 2x *Klebsiella oxitoca*, sporadicky *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus haemolyticus*, *Staphylococcus hominis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Citrobacter freundii*, kvasinkové mikroorganizmy, mikroorganizmy G-negat. iné. 15x bol výsledok vyšetrenia nezistený.

Infekcie **kože a slizníc** – v tejto skupine evidujeme 25 ochorení, t.j. 1,8% a to: 16-krát inflamovaný dekubit, 4-krát svrab, 3-krát flegmóna, 1-krát herpes zoster a 1-krát infekcia kože. Kultivačne boli izolované: 6x *Proteus mirabilis*, 3x *Klebsiella pneumoniae*, 3x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x zákožka svrabová, 2x streptokok sk.D, sporadicky *Enterobacter cloacae*, *Morganella morgani* a *Staphylococcus aureus*. Trikrát nebolo etiologické agens zistené a dvakrát bolo neuvedené.

V skupine **infekcií v mieste chirurgického výkonu** je zaradených 66 ochorení, t.j. 4,6%, z toho 51-krát infekcia v mieste operačného výkonu, 6-krát infekcia po výkone, 4

infekcia zavinená vnútornou fixačnou pomôckou, 4 infekcia amputačného kýt'ra a 1-krát infekcia spôsobená vnútornou kĺbovou pomôckou. Izolovaným etiologickým agens boli: 14x Staphylococcus aureus, 9x Klebsiella pneumoniae, 8x Escherichia coli, 11x streptokok sk. D, 6x Pseudomonas aeruginosa, 5x Staphylococcus epidermidis, 3x Staphylococcus haemolyticus, 2x Staphylococcus hominis, po 1-krát Acinetobacter baumannii, Morganella morgani, Staphylococcus saprophyticus a Proteus mirabilis. V štyroch prípadoch nebolo etiologické agens zistené.

Ochorení na **sepsu** vykazujeme 178 t.j. 12,5%. V spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie bolo 171 prípadov t.j. 96,0% vyhľadanych. Podľa pohlavia ochorelo 106 mužov a 72 žien. Podľa výskytu bol najvyšší počet prípadov na KAIM - 39, 31 na internej klinike, 17 na neurologickej klinike, 15 ochorení na onkologickej klinike, 11 na chirurgickej klinike, 10 na kardiologickej klinike, 10 v ŠN Nitra, 8 na urologickom oddelení, po 7 prípadov v ZSS a Kardiocentre, 5 ochorení na dialýze, po 3 ochorenia na cievnej chirurgii, úrazovej a infekčnej klinike, po 2 ochorenia na FBLR, gynekologickej klinike a neonatologickom oddelení, sporadicky sa ochorenia vyskytli na neurochirurgickej, psychiatrickej klinike a v PN Veľké Zálužie. Ako pôvodcovia sa uplatnili: 33-krát Staphylococcus hominis, 21-krát Staphylococcus haemolyticus, 21-krát Klebsiella pneumoniae, 20-krát Staphylococcus aureus, 12-krát enterobakter, 12-krát Staphylococcus epidermidis, , 9-krát E.coli, 8-krát Staphylococcus spec. iný, 7-krát streptokok sk. D, po 4-krát Proteus mirabilis, Pseudomonas aeruginosa a Serratia marcescens, po 3-krát Candida albicans, Staphylococcus warneri a mikroorganizmy G-negatívne iné, 2-krát Candida tropicalis, sporadicky Acinetobacter baumannii, iný Aeromonas, Citrobacter, Klebsiella oxitoca a mikroorganizmy grampozitívne. V 7 prípadoch nebola hemokultúra na vyšetrenie odobraná. Z celkového počtu 178 evidovaných prípadov sepsy skončilo 147 uzdravením, 12 pacientov exitovalo na sepsu a 19 pacientov exitovalo na základné ochorenie.

V skupine „**iné**“ evidujeme spolu 78 ochorení (t.j. 5,5%) a to 70 flebitíd, 6 peritonitíd, a 1x meningitída a encefalitída. Ako pôvodcovia boli izolovaní: 3x Staphylococcus epidermidis, 2x Enterobacter cloacae a Staphylococcus haemolyticus a sporadicky sa vyskytli Staphylococcus aureus, Escherichia coli, Proteus mirabilis a streptokok sk.D. 61-krát nebolo etiologické agens zistené, 5-krát bolo neuvedené a 1-krát neurčené.

V skupine **gynekologických infekcií a rany a popáleniny** nevidujeme žiadne prípady.

Úmrtie - v tomto roku vykazujeme v Nitre 12 úmrtí na nozokomiálnu sepsu.

KAIM FN Nitra

-19-ročná pacientka s primárnou pľúcnou hypertenziou, čakajúca na zaradenie do transplantačného programu preložená z kardiologickej kliniky pre hemoptýzu s vykašliavaním veľkého množstva krvi. Pacientka pri prijíme hypotenzná, hyposaturujúca, tachykardická, somnolentná a cyanotická. Zahájená analgosedácia, realizovaná orotracheálna intubácia (OTI) s napojením na umelú pľúcnu ventiláciu (UPV) a nutná podpora obehu vysokými dávkami katecholamínov. Bronchoskopicky nález koagúl v pravom bronchu s nemožnosťou odsania. V priebehu nasledujúceho dňa progresia multiorgánovej dysfunkcie. Na 3. deň hospitalizácie rozvoj septického stavu s febrilitami a v laboratórnom obraze s elevovanými zápalovými parametrami. V dôsledku viaznucej výmeny plynov opätovne realizovaná bronchoskopia, kde vizualizované organizované koagulá, ktoré sa podarilo odstrániť. Periprocedurálne pacientka hypotenzná, dochádza k obehovému zlyhaniu a započatá kardiopulmonálna resuscitácia. Po 30 minútach pacientka exituje na septický šok. Odobraté hemokultúry s nálezom Staphylococcus haemolyticus. Pacientka nepitvaná.

-38-ročná pacientka prijatá s diagnózou nekrotizujúca pankreatitída. Od prijatia zavedená periférna venózna kanylka (PVK), permanentný močový katéter (PMK) a zahájená komplexná terapia pankreatitídy. Na 9.deň progresia MODS s AKI a pacientka preložená na KAIM. Od

prekladu realizovaná OTI a napojená na UPV. Zavedená nazogastrická sonda (NGS) - odvádza plegický obsah, na 4. deň od prekladu chirurg indikuje operačnú revíziu - urobený debridement, laváž dutiny brušnej, zavedená drenáž a realizovaná punkčná jejunostómia. Pacientka v klinickom obraze toxicko-septického šoku. Odobraté hemokultúry s nálezom *Candida albicans*. Napriek komplexnej resuscitačnej, symptomatickej a antimykotickej starostlivosti stav progreduje do multiorgánového zlyhania. Na 6. deň pacientka exituje na septický šok. Nepitvaná.

-81-ročný polymorbídny pacient hospitalizovaný na KAIM pre pooperačnú respiračnú insuficienciu po cholecystektómii. Od prijatia zavedený centrálny venózný katéter (CVK), PMK, NGS, realizovaná OTI – neskôr tracheostómia a napojený na UPV. Počas 18 dní trvajúcej hospitalizácii pacient prekonal viaceré nozokomiálne infekcie (bronchopneumóniu, infekciu močových orgánov, sepsu). Na 17. deň hospitalizácie výrazné zhoršenie stavu: hypotenzia, febrilita, tachykardia a aj napriek podpore obehu katecholamínmi, rozvoj MODS a v ten istý deň pacient exituje na septický šok. Z odobratých hemokultúr dodatočne izolovaný *Enterococcus faecalis*. Nepitvaný.

Chirurgická klinika FN Nitra

-72-ročný polymorbídny pacient, parkinsonik, po NCMP prijatý s diagnózou volvulus c. sigmoidei. Od prijatia zavedená PVK, PMK a NGS, po neodkladnej príprave na druhý deň operovaný. Pooperačne pre hyposaturáciu a cirkulačnú nestabilitu preložený na piaty deň od prijatia na KAIM. Od prekladu pacient v septicko-toxickom refraktérnom šoku. Ani pri tekutinovej liečbe a kombinácii vazopresorov sa nedarilo dosiahnuť adekvátny perfúzný tlak, pacient v obraze MODS. Napriek komplexnej liečbe na 7. deň od prijatia dochádza k asystólii, konštatovaný exitus letalis na septický šok. Hemokultúry neodobraté, nepitvaný.

-72-ročná pacientka prijatá na operačné riešenie verifikovaného parapapilárneho tumoru duodena GIST. Od prijatia zavedená PVK, PMK, NGS, na 2. deň operovaná, realizovaná resekcia duodena, duodenojejunostómia, choledochotomia, papilosfinkterotomia. V pooperačnom období rozvoj známok pankreatitídy a peripankreatitídy. Po vypadnutí peripankreatického drénu a výstupe teplôt na 14. deň vykonaná operačná revízia - nekrektómia sub a perihepatálne a reinzercia T drénu. Na druhý deň po reoperácii rozvoj septického stavu s MODS (hypotenzia, oliguria, respiračná insuficiencia). Pre nutnosť napojenia na UPV pacientka preložená na KAIM. Z odobratých hemokultúr izolovaná *Candida albicans*. Aj napriek komplexnej terapii klinický stav pacientky progreduje a na 35. deň od prijatia pacientka po vyčerpaní orgánových rezerv exituje na septický šok. Nepitvaná.

-70-ročný polymorbídny pacient prijatý na internú kliniku s dg. ťažkej anémii pri krvácaní z ulcerácie duodena na endoskopické ošetrenie. Na druhý deň pre obnovenie krvácania preložený na chirurgickú kliniku kde z vitálnej indikácie vykonaná revízia s resekciou žalúdka. Na 13. deň hospitalizácie pacient dezorientovaný, s poruchou vedomia, hyposaturovaný, hypotenzný s rozvojom septického stavu. Empiricky nasadená antibiotická liečba a realizované CT hrudníka a brucha. Z odobratých hemokultúr izolovaná *Escherichia coli*. Pre pretrvávajúce zhoršovanie stavu pacienta na 14. deň preklad na KAIM. Aj napriek komplexnej terapii a masívnej podpore obehu katecholamínmi dochádza k asystólii a v ten istý deň pacient exituje na ireverzibilný septický šokový stav. Nepitvaný.

Urologické oddelenie FN Nitra

-62-ročná onkologická pacientka opakovane hospitalizovaná na urologickom oddelení a internej klinike pre akútne zlyhávanie obličiek. Na CT prítomná progresia retroperitoneálnej lymfadenopatie s infiltráciou ľavého ureteru a cystoskopicky zistená recidíva nádoru močového mechúra. V priebehu hospitalizácie bolo nutné opakovane zavádzať pigtaily kvôli pretrvávajúcej anúrii. Po prepustení pacientka pre septický stav s febrilitami, triaškou a vysoko elevovanými zápalovými parametrami opätovne hospitalizovaná na internej klinike. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Staphylococcus haemolyticus*. Z vitálnej indikácie

realizovaná punkčná nefrostómia lat. sin, po ktorej prišlo k asystólii a pacientka musela byť resuscitovaná. Napriek komplexnej intenzívnej liečbe pretrváva šokový stav s ťažkým rozvratom vnútorného prostredia a pacientka exituje na sepsu. Nepitvaná.

Oddelenie cievnej chirurgie FN Nitra

-70- ročný pacient s generalizovanou aterosklerózou akútne prijatý za účelom analgetickej terapie pre progresiu pokojových bolestí dolných končatín. Od prijatia zavedený PVK a PMK. U pacienta indikovaná implantácia I-F bypassu. Na 5. deň hospitalizácie rozvoj septického stavu s febrilitami, tachykardiou, hypotenziou a s elevovanými zápalovými parametrami. Z hemokultúr izolovaný Staphylococcus haemolyticus. Pacient v septickom stave preložený na chirurgickú kliniku pre CT suponovanú perforovanú cholecystitídu s v.s. abscesom heparu. V priebehu cholecystektómie zistený inoperabilný tumor heparu. Pooperačne zhoršenie sepsy a pre rozvoj fibrilácie predsieni s rýchlym prevodom na komory pacient preložený na kardiologickú kliniku. Napriek komplexnej terapií a zavedeniu CVK zhoršenie klinického stavu s MODS. Na 18. deň hospitalizácie pacient bradykardický s poruchou vedomia a gaspingom. Napriek zahájenej KPR dochádza k asystólii a pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Kardiologická klinika FN Nitra

-78-ročná pacientka prijatá do Kardiocentra pre susp. akútne koronárny syndróm, koronarograficky bez nálezu hemodynamicky významných stenóz. Na druhý deň preložená na kardiologickú kliniku. Od prijatia zavedená PVK a PMK. Od prekladu zvýraznené bolesti v epigastriu, hnačky, vracanie s prechodným ústupom potiaží. Na 11. deň dochádza k zhoršeniu stavu, pacientka somnolentná, hypotenzná, anurická. Rozvoj sepsy s MODS, zvracanie črevného obsahu, klinicky a rádiologicky predpokladaný tenkočrevný ileus, preto z vitálnej inidkácie predikovaná k operačnému riešeniu. Perioperačne pacientka šoková, nález gangrény tenkého čreva - resekcia cca 1m ilea s E-E anastomózou. Pooperačne prijatá na KAIM. Aj napriek eskalovanej podpore vitálnych funkcií septicko-toxický šok progreduje, pridružuje sa MOF s renálnym zlyhaním a oligúriou. Na 2. deň po preklade pacientka moribundná, dochádza k asystólii. Vzhľadom k vyčerpaným terapeutickým možnostiam pacientka neresuscitovaná, konštatovaný exitus letalis na septický šok. Materiál na kultivačné vyšetrenie neodobratý, pacientka nepitvaná.

Onkologická klinika FN Nitra

-63-ročný pacient s Ca laryngis prijatý pre celkové zhoršenie stavu a progresiu bolestí pri neliečenom onkologickom ochorení. Od prijatia zavedená PVK a PMK, pre chronickú nádorovú bolesť v oblasti krku upravená analgoterapia. Na 6. deň hospitalizácia komplikovaná febrilitami, dezorientáciou, pacient somnolentný, hyposaturačný, hypotenzný, v laboratórnych parametroch výrazný vzostup zápalových parametrov. Z odobratých hemokultúr izolovaný Staphylococcus saprophyticus. Podávaná symptomatická, substitučná terapia a po konzultácii s klinickým farmkológom podávaný III. generačný cefalosporín s probiotickým krytím. Pacient kontinuálne monitorovaný. Napriek uvedenému dochádza k zhoršeniu stavu, k vyčerpaniu orgánových rezerv organizmu a na 7. deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Úrazová chirurgia FN Nitra

-75-ročná pacientka prijatá pre subkapitálnu fraktúru femuru vpravo. Od prijatia zavedená PVK, PMK a na 3. deň realizovaná TEP coxy v CA. Pooperačne pacientka hypotenzná, lekárom KAIM upravená liečba, podávaný noradrenalín a kryštaloidy. Aj napriek tomu dochádza k poruche vedomia, lapavému dýchaniu, progresii hypotenzie - pacientka v šokovom septickom stave s poruchou vedomia preložená na KAIM. Od prekladu zavedený CVK, NGS, realizovaná OTI, napojená na UPV a bezodkladne zahájený protokol sepsy - odber hemokultúr (negat.), širokospektrálne antibiotiká empiricky, tekutinová resuscitácia a

optimalizácia hemodynamiky. U pacientky progreduje šok, prehľbuje sa hyperkalémia a acidóza a na druhý deň od prekladu konštatovaný exitus na septický šok. Nepitvaná.

ZSS Viničky

-62- ročný polymorbídny pacient, prijímateľ sociálnych služieb hospitalizovaný na infekčnej klinike pre susp. septický stav. Vstupne pacient soporóznym s febrilitami, dyspnoe a tachykardiou. V laboratórnom obraze známky akútneho renálneho zlyhávania s hyperkalémiou, extrémna leukocytóza a vysoké zápalové parametre (CRP, IL-6, PCT). Pre anamnézu hnačiek odobratá stolica – zistená pozitivita toxínov CD A/B. Od prijatia zavedený CVK a PMK. Napriek komplexnej liečbe je stav refraktérny na podávanú terapiu a na druhý deň pacient exituje na septický šok. Nepitvaný. Hemokultúry neboli odobraté.

Komisie pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych ochorení zasadala 1-krát v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie:

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie sa uskutočnila dňa 4.5.2023. Na Komisii bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhládaných nozokomiálnych ochorení za rok 2022 a prvé štyri mesiace roku 2023. Bola zdôraznená nutnosť mikrobiologickej diagnostiky a správnej antibiotickej liečby, manažment pacienta s kovidovou infekciou a protiepidemické opatrenia pri epidemickom výskyte kovidových infekcií.

Poranenia zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 22-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 15-ich prípadoch a 7 poranení bolo podľa miesta trvalého bydliska odstúpených na príslušné RÚVZ .

Bodová prevalencia nozokomiálnych ochorení a užívanie antibiotík vo FN v Nitre

V období od 20.4. do 10.5.2023 sa na 19 oddeleniach a klinikách Fakultnej nemocnice v Nitre realizovalo Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívanie antibiotík. Do sledovania bolo zapojených 413 hospitalizovaných pacientov, ktorí zodpovedali stanoveným kritériám a u ktorých bolo potvrdených 37 nozokomiálnych ochorení (34 z aktuálnej nemocnice, 1 z nemocnice iného okresu, 1 z dialyzačného strediska a 1 nozokomiálne ochorenie u PSS zo zariadenia sociálnych služieb). Prevalencia nozokomiálnych nákaz v rámci prevalenčného sledovania je 9,0.

5. máj -Svetového dňa hygieny rúk

Pri príležitosti Svetového dňa rúk sme zabezpečili preškolenie zdravotníckych pracovníkov a tiež návštevníkov Fakultnej nemocnice v Nitre o správnej dezinfekcii rúk, kde sa po dezinfekcií vykonala aj následná kontrola, či bola dezinfekcia vykonaná správne. Taktiež sme rozposlali materiál o správnej dezinfekcii rúk na všetky lôžkové zariadenia okresu Nitra a na vybrané zubné a gynekologické ambulancie v poliklinikách okresu.

Rozdelenie NN podľa výskytu v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra:

FN Nitra:

| | | |
|-----------------|-----|---|
| Interná klinika | 167 | 41-koronavírusová infekcia, 31-sepsa, 23-infekcia močových orgánov po zavedení PMK (IMO PMK), 22-enterokolitída sp.CD, 16-bronchopneumónia, 11-flebitída, 8-cystitída, 5-norovírusová enteritída, 5-kandidóza urogenitálnych miest, 3-inflamovaný dekubit, 1-pľúcna kandidóza, 1-peritonitída |
| KAIM | 127 | 39-sepsa, 39-bronchopneumónia po UPV, 13-kandidóza urogen. miest, 11-IMO po PMK, 5-flebitída 5-pľúcna kandidóza, 5-inflamovaný dekubit, |

| | | |
|------------------------|-----|---|
| | | 4-enterokolitída sp. CD, 2-koronavírusová infekcia, 2-dehiscencia tracheostómie, 1-bronchopneumónia, 1-infekcia v mieste chir. výkonu |
| Neurologická klinika | 116 | 33- IMO po PMK, 29-koronavírusová infekcia, 21-bronchopneumónia, 17-sepsa, 9-flebitída, 4-infekcia horných ciest dýchacích (HCD), 1-bronchitída, 1-inflamovaný dekubit, 1-enterokolitída sp.CD |
| Chirurgická klinika | 112 | 37-flebitída, 26-infekcia v mieste operačného výkonu, 12-koronavírusová infekcia, 11-sepsa, 5-IMO po PMK, 4-enterokolitída sp.CD, 4-nosič KP CPE, 3-peritonitída, 2-bronchopneumónia, 2-infekcia drénu, 2-infekcia amputačného kýt'ra, 1-kandidóza urogen. miest, 1-kožný absces, 1-pl'úcna kandidóza, 1-flegmóna |
| Kardiologická klinika | 62 | 30-koronavírusová infekcia, 10-sepsa, 7-IMO po PMK, 4-enterokolitída sp.CD, 4-bronchitída, 2-bronchopneumónia, 2-kandidóza urogen. miest, 1-norovírusová enteritída, 1-flebitída, 1-peritonitída |
| Klinika ÚCH | 60 | 16-koronavírusová infekcia, 14-IMO po PMK, 9-infekcia v mieste operačného výkonu, 5-enterokolitída sp.CD, 5-bronchopneumónia, 4-infekcia spôsobená vnút. fixač.pomôckou, 3-sepsa, 1-rotavírusová enteritída, 1-kandidóza urogen. miest, 1-cystitída, 1-inflamovaný dekubit |
| Onkolog. klinika | 37 | 15-sepsa, 7-koronavírusová infekcia, 4-IMO po PMK, 3-bronchopneumónia, 2-kandidóza urogen. miest, 2-enterokolitída sp.CD, 1-infekcia HCD, 1-meningitída, 1-pl'úcna kandidóza, 1-nosič KP CPE |
| Infekčná klinika | 28 | 6-rotavírusová enteritída, 5-enterokolitída sp.CD, 4-koronavírusová infekcia, 4- IMO po PMK, 3-sepsa, 2-flebitída, 2-norovírusová enteritída, 1-infekcia kože, 1-infekcia tracheostómie |
| Klinika DaD | 24 | 14-rotavírusová enteritída, 7-norovírusová enteritída, 1-cystitída, 1-infekcia HCD, 1-enterokolitída sp.CD |
| Urologické oddelenie | 23 | 8-sepsa, 6-koronavírusová infekcia, 5-infekcia v mieste operačného výkonu, 1-enterokolitída sp.CD, 1-flebitída, 1-iná vírusová enteritída, 1-inflamovaný dekubit |
| Odd. cievnej chirurgie | 21 | 5-infekcia v mieste operačného výkonu, 3-sepsa, 3-koronavírusová infekcia, 3-IMO po PMK, 2-infekcia amputačného kýt'ra, 1-bronchopneumónia, 1-kandidóza urogenitálnych miest, 1-inflamovaný dekubit, 1-enterokolitída sp.CD, 1-flebitída |
| FBLR | 20 | 11-koronavírusová infekcia, 2-sepsa, 2-rotavírusová enteritída, 2-IMO po PMK, 1-kožný absces, 1-norovírusová enteritída, 1-enterokolitída sp.CD |
| Ortopedická kl. | 16 | 12-koronavírusová infekcia, 2-infekcia v mieste operačného výkonu, 1-cystitída, 1-infekcia spôsobená vnút. fixačnou pomôckou |
| Neurochirurgická kl. | 12 | 5-koronavírusová infekcia, 2-infekcia v mieste operačného výkonu, 1-cystitída, 1-IMO po PMK, 1-encefalitída, 1-bronchopneumónia, |

| | | |
|---|-----|--|
| Psychiatrická klinika | 12 | 1-sepsa 6-koronavírusová infekcia, 2-rotavírusová infekcia, 2-cystitída, 1-bronchopneumónia, 1-sepsa |
| Gyn.pôrodnicka kl. | 5 | 2-sepsa, 1-pyelonefritída, 1-peritonitída, 1-infekcia v mieste operačného výkonu |
| Neonatologické odd. | 3 | 2-sepsa, 1-koronavírusová infekcia |
| ORL klinika | 1 | 1- IMO po PMK |
| Očná klinika | 1 | 1-cystitída |
| ŠN sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra | | |
| | 160 | 58-enterokolitída sp.CD, 45-koronavírusová infekcia, 16-IMO po PMK, 12-bronchopneumónia, 10-sepsa, 9-bronchopneumónia po UPV, 3-rotavírusová enteritída, 2-flebitída 1-inflamovaný dekubit, 1-bronchitída, 1-infekcia HCD, 1-flegmóna, 1-nosič KP CPE |
| Psychiatrická nemocnica /PN/ Veľké Zálužie | | |
| | 110 | 100-koronavírusová infekcia, 3-infekcia HCD, 1-nasofaryngitída, 1-kampylobakteriálna enteritída, 1-iná špecif. bakteriálna infekcia, 1-bronchopneumónia, 1-sepsa, 1-cystitída, 1-herpes zoster |
| Kardiocentrum | | |
| | 11 | 7-sepsa, 1-rotavírusová enteritída, 1-plúcna kandidóza, 1-bronchopneumónia po UPV, 1-flebitída |
| FMC s.r.o., dialyzačné služby Nitra | | |
| | 5 | 5-sepsa |
| Hospic u sv. Bernadety Nitra | | |
| | 6 | 3-svrab, 3-koronavírusová infekcia |
| Zariadenie sociálnych služieb (ZSS) Borinka-Alzheimercentrum Nitra | | |
| | 99 | 73-koronavírusová infekcia, 13-gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu, 7-infekcia HCD, 3-enterokolitída sp.CD, 1-bronchopneumónia, 1-inflamovaný dekubit, 1-chrípka |
| Zariadenie pre seniorov (ZpS) Zobor | | |
| | 67 | 24-norovírusová enteritída, 21-koronavírusová infekcia, 16-rotavírusová enteritída, 2-sepsa, 2-enterokolitída sp.CD, 1-iná vírusová (astrovírus) enteritída, 1-cystitída |
| ZSS „Viničky“ Nitra | | |
| | 61 | 50-koronavírusová infekcia, 3-bronchopneumónia, 3-sepsa, 3-rotavírusová enteritída, 2-cystitída |
| Domov sociálnych služieb (DSS) Cedron Mojmirovce | | |
| | 23 | 14-gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu, 9-koronavírusová infekcia |
| ZSS Nitrava Nitra | | |
| | 16 | 3-koronavírusová infekcia, 2-sepsa, 2-inflamovaný dekubit, 2-IMO po PMK, 2-cystitída, 2-bronchopneumónia, 1-norovírusová enteritída, 1-rotavírusová enteritída, 1-svrab |
| ZSS Promeritae Quieti sv. Svorada v Nitre | | |

13 12-koronavírusová infekcia, 1-rotavírusová enteritída

ZpS Vinodol

5 5-koronavírusová infekcia

Rozdelenie NN podľa diagnózy:

| | | |
|---------------------------------------|-----|---|
| Koronavírus. infekcia | 506 | 41-interná kl., 30-kardiologická kl., 29-neurologická kl., 16- kl. ÚCH, 12-chirurgická kl., 12-ortopedická kl., 11- FBLR kl., 7-onkologická kl., 6-urologická kl., 6-psychiatrická kl., 5-neurochirurgická kl., 4-infekčná kl., 3- odd. CCH, 2-KAIM, 1-neonatologická kl., 100- PN Veľké Zálužie, 45-ŠN Na, 3-Hospic Na, 173-ZSS Na |
| Sepsa | 178 | 39-KAIM, 31-interná kl., 17-neurologická kl., 15-onkologická kl., 11-chirurgická kl., 10-kardiologická kl., 8-urologické odd., 3-kl. CCH, 3-infekčná kl., 3-kl. ÚCH, 2-FBLR kl., 2-neonatologická kl., 2-gynekologická kl., 1-psychiatrická kl., 1-neurochirurgická kl., 10-ŠN Na, 7-Kardiocentrum Na, 5-Dialýza Na, 1-PN Veľké Zálužie, 7-ZSS Na |
| Infekcia močových orgánov | 127 | 33-neurologická kl., 23-interná kl., 14- kl. ÚCH, 11-KAIM, 7-kardiologická kl., 5-chirurgická kl., 4-onkologická kl., 4-infekčná kl., 3-kl. CCH, 2-kl. FBLR, 1-neurochirurgická kl., 1-kl. ORL, 16-ŠN Na, 1-Kardiocentrum Na, 2-ZSS Na |
| Enterokolitída spôs. Clostr.difficile | 114 | 22-interná kl., 5-kl. ÚCH, 5-infekčná kl., 4-chirurgická kl., 4-KAIM, 4-kardiologická kl., 2-onkologická kl., 1-kl. FBLR, 1-kl. CCH, 1-neurologická kl., 1-KDaD, 1-urologické odd., 58-ŠN Na, 5-ZSS Na |
| Bronchopneumónia | 72 | 21-neurologická kl., 16-interná kl., 5-kl. ÚCH, 3-onkologická kl., 2-chirurgická kl., 2-kardiologická kl., 1-KAIM, 1-kl. CCH, 1-neurochirurgická kl., 1-psychiatrická kl., 12-ŠN Na, 1-PN Veľké Zálužie, 6-ZSS Na |
| Kanylová flebitída | 70 | 37-chirurgická kl., 11-interná kl., 9-neurologická kl., 5-KAIM, 2-infekčná kl., 1-kl. CCH, 1-kardiologická kl., 1-urologické odd., 2-ŠN Na, 1-Kardiocentrum Na |
| Rozpad op. rany | 51 | 26-chirurgická kl., 9-kl. ÚCH, 5-urologické odd., 5-kl. CCH, 2-neurochirurgická kl., 2-ortopedická kl., 1-KAIM, 1-gynekologická kl. |
| Rotavírusová enter. | 50 | 14-KDaD, 6-infekčná kl., 2-kl. FBLR, 2-psychiatrická kl., 1-kl. ÚCH, 3-ŠN Na, 1-Kardiocentrum Na, 21-ZSS Na |
| Bronchopne. po UPV | 48 | 39-KAIM, 9-ŠN Na |
| Norovírusová enteritída | 41 | 7-KDaD, 5-interná kl., 2-infekčná kl., 1-kardiologická kl., 1-kl. FBLR, 25-ZSS Na |
| Gastroenteritída prav. inf. pôvodu | 27 | 27-ZSS Na |
| Kandidóza urogen. miest | 25 | 13-KAIM, 5-interná kl., 2-kardiologická kl., 2-onkologická kl., 1-kl. ÚCH, 1-chirurgická kl., 1-kl. CCH |
| Cystitída | 21 | 8-interná kl., 2-psychiatrická kl., 1-očná kl., 1-ortopedická kl., 1-kl. ÚCH, 1-kl. KDaD, 1-neurochirurgická kl., 1-PN Veľké Zálužie, 5-ZSS Na |
| Infekcia HCD | 17 | 4-neurologická kl., 1-onkologická kl., 1-KDaD, |

| | | |
|--------------------------------------|----|--|
| | | 3-PN Veľké Zálužie, 1-ŠN Na, 7-ZSS Na |
| Inflamovaný dekubit | 16 | 5-KAIM, 3-interná kl., 1-neurologická kl., 1-kl. CCH, 1-urologická kl., 1-kl. ÚCH, 1-ŠN Na, 3-ZSS Na |
| Pľúcna kandidóza | 9 | 5-KAIM, 1-chirurgická kl., 1-interná kl., 1-onkologická kl., 1-Kardiocentrum Na |
| Bronchitída | 6 | 4-kardiologická kl., 1-neurologická kl., 1-ŠN Na |
| Peritonitída | 6 | 3-chirurgická kl., 1-gynekologická kl., 1-interná kl., 1-kardiologická kl. |
| Infekcia po výkone | 6 | 2-chirurgická kl., 2-KAIM, 1-kl. FBLR, 1-infekčná kl. |
| Nosič inf. choroby | 6 | 4-chirurgická kl., 1-onkologická kl., 1-ŠN Na |
| Infekcia amp. kýpťa | 4 | 2-chirurgická kl., 2-kl. CCH |
| Infekcia zav. vnút. fixač. pomôckou | 4 | 4-kl. ÚCH |
| Svrab | 4 | 3-Hospic Na, 1-ZSS Na |
| Flegmóna | 3 | 2-chirurgická kl., 1-ŠN Na |
| Astrovírus. enteritída | 1 | 1-ZSS Na |
| Nešpec. vírus. črevná infekcia | 1 | 1-urologická kl. |
| Herpes zoster | 1 | 1-PN Veľké Zálužie |
| Meningitída | 1 | 1-onkologická kl. |
| Encefalitída | 1 | 1-neurochirurgická kl. |
| Nasofaryngitída | 1 | 1-PN Veľké Zálužie |
| Chrípka | 1 | 1-ZSS Na |
| Infekcia kože | 1 | 1-infekčná kl. |
| Pyelonefritída | 1 | 1-gynekologická kl. |
| Infekcia zav. vnút. kĺbovou protézou | 1 | 1-ortopedická kl. |
| Kampyl. enteritída | 1 | 1-PN Veľké Zálužie |
| Iná špec. bakt. Infekcia | 1 | 1-PN Veľké Zálužie |

Tabuľka III.9.1

Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Nitra v roku 2023

| Názov PZS | Počet nozokomiálnych nákaz | Počet hospit. | Proporcía |
|------------------------------------|----------------------------|------------------------------|------------|
| FN Nitra | 847 | 26 578 | 3,2 |
| PN Veľké Zálužie | 110 | 2 360 | 4,7 |
| ŠN Nitra | 160 | 4 108 | 3,9 |
| Kardiocentrum Na | 11 | 3 763 | 0,3 |
| ZSS Borinka Nitra | 99 | 158 | 62,7 |
| ZSS Viničky Nitra | 61 | 153 | 39,9 |
| ZSS Nitrava Nitra | 16 | 201 | 8,0 |
| ZpS Nitra | 67 | 159 | 42,1 |
| ZSS Promeritae | 13 | 32 | 40,6 |
| Hospic Nitra | 6 | 15 | 40,0 |
| ZSS Mojmirovce | 23 | 21 | 110,0 |
| ZpS Vinodol | 5 | 12 | 41,7 |
| Spolu lôžkové zariadenia | 1 418 | 37 560 | 3,8 |
| FMC dialyzačné služby Rázusova Na | 4 | 71 *11 508 dialýz | 5,6 |
| FMC dialyzačné služby Kocel'ovaNa | 1 | 53 *6 760 dialýz | 1,9 |
| Spolu dialyzačné pracoviská | 5 | 124 *18 268 | 4,0 |
| S p o l u | 1 423 | 37 684 | 3,8 |

(*) počet dialýz

Tabuľka III.9.2

**Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných
v okrese Nitra v roku 2023**

| Oddelenie, klinika | Počet nozokomiálnych nákaz | | |
|-----------------------|----------------------------|---------------|------------|
| | | Počet hospit. | % |
| chirurgická | 112 | 2 359 | 4,7 |
| detí a dorastu | 24 | 1 984 | 1,2 |
| neonatologické | 3 | 1 449 | 0,2 |
| gynekolog.-pôrod. | 5 | 2 232 | 0,2 |
| infekčná | 28 | 1 596 | 1,8 |
| neurologická | 116 | 2 360 | 4,9 |
| KÚCH (**) | 60 | 1 242 | 4,8 |
| ortopedická | 16 | 697 | 2,3 |
| interná | 167 | 2 878 | 5,8 |
| kardiologická | 62 | 2 446 | 2,5 |
| ORL | 1 | 568 | 0,2 |
| očná | 1 | 238 | 0,4 |
| urologické | 23 | 1 251 | 1,8 |
| KAIM | 127 | 359 | 35,4 |
| psychiatrická | 12 | 934 | 1,3 |
| RT a KO | 37 | 1 269 | 2,9 |
| cievnej chirurgie | 21 | 995 | 2,1 |
| FBLR | 20 | 760 | 2,6 |
| neurochirurgické | 12 | 846 | 1,4 |
| plastická chirurgia | - | 115 | - |
| FN Nitra spolu | 847 | 26 578 | 3,2 |
| ŠN Nitra | 160 | 4 108 | 3,9 |
| PN Veľké Zálužie | 110 | 2 360 | 4,7 |
| Kardiocentrum Nitra | 11 | 3 763 | 0,3 |
| ZpS Nitra | 67 | 159 | 42,1 |
| ZSS Borinka Nitra | 99 | 158 | 62,7 |
| ZSS Nitrava Nitra | 16 | 201 | 8,0 |
| ZSS Viničky Nitra | 61 | 153 | 39,9 |
| ZSS Promeritrae Na | 13 | 32 | 40,6 |
| ZSS Mojmirovce | 23 | 21 | 110,0 |
| ZpS Vinodol | 5 | 12 | 41,7 |
| Hospic Na | 6 | 15 | 40,0 |
| FMC Kočfova Nitra | 1 | 53 | 1,9 |
| | | *6 760 | *0,01 |
| FMC Rázusova Nitra | 4 | 71 | 5,6 |
| | | *11 508 | *0,03 |
| Spolu | 1423 | 37 684 | 3,8 |

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Nitra za rok 2023

| Diagnóza – MKCH | Diagnóza – slovom | Počet abs. | Proporcia % |
|-----------------|--|--------------|--------------|
| A045 | Kampylobakteriálna enteritída | 1 | 0,1 |
| A 047 | Enterokolitída zapr. Clostridium difficile | 114 | 8,0 |
| A 048 | Iná špecif. Bakteriálna infekcia | 1 | 0,1 |
| A 080 | Rotavírusová enteritída | 50 | 3,5 |
| A 081 | Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk | 41 | 2,9 |
| A 083 | Iné vírusové enteritídy | 1 | 0,1 |
| A 084 | Nešp. vírus. črevná infekcia | 1 | 0,1 |
| A 09 | Gastroenteritída pravdep. inf. pôvodu | 27 | 1,9 |
| A 402 | Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D | 7 | 0,5 |
| A 410 | Septikémia vyvolaná Stp. aureus | 20 | 1,4 |
| A 411 | Septikémia vyvolaná inými špec. Stafyl. | 77 | 5,4 |
| A 415 | Septikémia vyvolaná inými g-org. | 61 | 4,3 |
| A 418 | Iná špecif. septikémia | 1 | 0,1 |
| A 419 | Nešpecifikovaná septikémia, septický šok | 7 | 0,5 |
| B 029 | Zoster bez komplikácie | 1 | 0,1 |
| B 371 | Pľúcna kandidóza | 9 | 0,6 |
| B 374 | Kandidóza iných urogenitálnych miest | 25 | 1,8 |
| B 377 | Kandidová septikémia | 5 | 0,4 |
| B 86 | Svrab | 4 | 0,3 |
| G 009 | Nešp. bakteriálny zápal mozgových plien | 1 | 0,1 |
| G 051 | Encefalitída pri vírus. chorobách | 1 | 0,1 |
| J 00 | Nasofaryngitída | 1 | 0,1 |
| J 06 | Akútne infekcie HCD | 17 | 1,2 |
| J 11 | Chrípka vyv. neidentifikovaným vírusom | 1 | 0,1 |
| J 150 | Pneumónia vyvolaná Kleb.pneumoniae | 17 | 1,2 |
| J 151 | Pneumónia vyvolaná Pseudomonas | 7 | 0,5 |
| J 152 | Pneumónia vyvolaná Staphylococcus | 19 | 1,3 |
| J 154 | Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi | 1 | 0,1 |
| J 155 | Pneumónia vyvolaná Escherichia coli | 6 | 0,4 |
| J 156 | Pneumónia vyvolaná aeróbnymi g- mikr. | 7 | 0,5 |
| J 158 | Iná bakteriálna pneumónia | 6 | 0,4 |
| J 159 | Nešpecifikovaná bakteriálna pneumónia | 9 | 0,6 |
| J 208 | Akútna bronchitída – špecif.organ. | 3 | 0,2 |
| J 209 | Akútna bronchitída - neurčená | 3 | 0,2 |
| K 65 | Zápal pobrušnice - peritonitis | 6 | 0,4 |
| L 03 | Celulitída-flegmóna | 3 | 0,2 |
| L 08 | Iná lokálna infekcia kože | 1 | 0,1 |
| L 89 | Dekubitálny vred - preležanina | 16 | 1,1 |
| N 10 | Pyelonefritáda | 1 | 0,1 |
| N 300 | Akútna cystitída | 21 | 1,5 |
| T 802 | Kanylová flebitída | 70 | 4,9 |
| T 813 | Rozpad operačnej rany nezatriedený inde | 51 | 3,6 |
| T 814 | Infekcia po výkone nezatriedená inde | 6 | 0,4 |
| T 835 | Infekcia močových orgánov | 127 | 8,9 |
| T 845 | Inf. zav. vnútornou kĺbovou protézou | 1 | 0,1 |
| T 846 | Infekcia zav. vnútornou fixač. pomôckou | 4 | 0,3 |
| T 857 | Pneumónia po umelej pľúcnej ventilácii | 48 | 3,4 |
| T 874 | Infekcia amputačného kýtľa | 4 | 0,3 |
| U 071 | COVID – 19 potvrdený PCR | 506 | 35,6 |
| Z 228 | Nosič inej infekčnej choroby | 6 | 0,4 |
| SPOLU | | 1 423 | 100,0 |

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť:

V okrese Nitra v roku 2023 zabezpečovala zdravotnícku starostlivosť:

- Fakultná nemocnica (FN) Nitra
- Špecializovaná nemocnica (ŠN) sv. Svorada Zobor, n. o., Nitra
- Psychiatrická nemocnica (PN), Veľké Zálužie
- Kardiocentrum Nitra s.r.o.
- 6 polikliník (PK) v meste Nitra (PK Chrenová, Klokočina, Sv. Medarda, Rázusova, ProCare, Čajkovského) a ambulancie v spádovom území mesta
- Poliklinika Vráble a ambulancie v spádovom území mesta
- Klinika Orbis (05/2022)
- MEDICAL MKP s.r.o., Nitra a Vráble
- Medicentrum Dzurilla s.r.o., Nitra
- Prvá nitrianska jednodňová chirurgia (PNJCH), Nitra
- AVELANE Clinic s.r.o., Nitra
- FMC dialyzačné služby, s.r.o., Nitra, Rázusova
- FMC dialyzačné služby, s.r.o., Nitra, Kocel'ova
- Izotopcentrum s.r.o., Nitra
- JESSENIUS - diagnostické centrum a.s., Nitra
- Národná transfúzna služba s.r.o., Nitra
- Hospic - Dom pokoja a zmiery u Bernadetky, Nitra
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS)
- Domovy opatrovateľskej služby (DOS)
- Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)
- Denné stacionáre

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Nitra bol vykonaný 183 krát. Z toho komplexné previerky boli vykonané 168x, 12x mikrobiálny monitoring a 3x pri výskyte nozokomiálnych ochorení. – **Tab. IV.1.1**, v nasledujúcich zdravotníckych zariadeniach:

Fakultná nemocnica Nitra (FN) je štátne ZZ pavilónového typu, ktoré má celkový počet lôžok 722 na: 15-tich klinikách (549 lôžok), 4-och oddeleniach (118 lôžok), 8-mich JIS (55 lôžok).

FN má 92 špecializovaných ambulancií, 7 ambulancií pre poskytovanie ústavnej pohotovostnej služby (ÚPS), 1 ambulancia primárneho kontaktu, 1 neurologický stacionár, 1 nemocničnú a 1 verejnú lekáreň, 15 operačných sál (OS) - z toho 2 sály s funkčnou vzduchotechnikou a laminárnym prúdením vzduchu a 13 sál s funkčnou vzduchotechnikou s trojstupňovou filtráciou vzduchu, 4 pooperačné izby s 23 lôžkami a 12 oddelení pre spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SVaLZ). Nemocnica poskytuje jednodňovú zdravotnú starostlivosť v oblastiach plastická chirurgia, Maxilofaciálna chirurgia, úrazová chirurgia, chirurgia, ortopédia, urológia, oftalmológia, otorinolaryngológia, gastroenterológia a gynekológia a pôrodníctvo.

ŠZD v rámci FN bol vykonaný 3x z toho 2x na klinike detí a dorastu a 1x na urologickom oddelení kde sme zaznamenali epidemický výskyt hnačkovitých ochorení, na oddeleniach boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Vo FN sa sterilizácia vykonáva na oddelení centrálnej sterilizácie v 3 autoklávoch (AUT), v 1 formaldehydovom sterilizátore (FS) a v 2 plazmových sterilizátoroch (PS). Na chirurgických operačných sálach používajú 4 AUT, na gynekologickej operačnej sále

1 AUT a na očnej operačnej sále používajú 5 AUT. Sterilizačná technika na operačných sálach je kontrolovaná v mesačných intervaloch.

V nemocničnej lekárni FN Nitra je 1 HS, vo verejnej lekárni FN Nitra 1 HS a na oddelení klinickej mikrobiológie je 1 AUT a 2 HS, tieto prístroje kontrolujeme 2x ročne.

Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o. Nitra je neziskové ZZ, poskytujúce zdravotnú starostlivosť pre spádový región cca 1,5 mil. obyvateľov (Nitriansky kraj a susediace okresy priľahlých krajov).

Má k dispozícii 192 lôžok na 6 oddeleniach: I. oddelenie pneumológie a ftizeológie má 40 lôžok, II. oddelenie pneumológie a ftizeológie (PaF) má 50 lôžok, oddelenie akútnej a intenzívnej medicíny so 7 lôžkami, oddelenie klinickej onkológie s 35 lôžkami, geriatrické oddelenie s 30 lôžkami, oddelenie dlhodobých chorých s 30 lôžkami a 12 lôžok denných, resp. nočných (6 lôžok pre podávanú dennú chemoterapiu, 4 lôžka fyziatrcko-rehabilitačné a 2 lôžka v centre spánkovej medicíny).

V ŠN je 18 odborných ambulancií, 6 vyšetrovní SVALZ, 2 zákrokovne, nemocničná lekáreň a lekáreň pre verejnosť.

Činnosť je zameraná na diferenciálnu diagnostiku a liečbu pľúcnych chorôb a kompletnej ošetrovateľskej starostlivosti o pacientov s pľúcnymi ochoreniami. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky tvoria oddelenie rádiológie, endoskopické, fyziatrcko-rehabilitačné, funkčnej diagnostiky, klinickej biochémie a zákroková miestnosť II. PaF. V nemocnici sú zriadené dve pracoviská pre zriedkavé choroby- idiopatickú pľúcnu fibrózu a pre malígnu mezotelióm pleury a zriedkavé hrudné nádory.

Ďalej sú tu nadregionálne centrá pre dlhodobú domácu oxygenoterapiu, osteocentrum, pre indikáciu vybraných inovatívnych liekov pre liečbu hrudných nádorov, spánkovej medicíny, pre diferenciálnu diagnostiku a liečbu pohrudničných výpotkov, pre liečbu a manažment respiračnej insuficiencie a centrum intersticiálnych pľúcnych ochorení + pracovisko pre zriedkavé ochorenia.

ŠZD bol vykonaný 1x z dôvodu epidemického výskytu hnačkovitých ochorení spojený s odberom sterov z prostredia. Jedenkrát bola vykonaná kontrola 3 horúcovzduchových sterilizátorov a 1 autoklávu.

Psychiatrická nemocnica vo Veľkom Záluží je štátne ZZ, ktoré má na 4 oddeleniach 400 lôžok a 3 ambulancie (psychiatrickú, internú a fyziatrcko - rehabilitačnú). Ide o I. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 100 lôžok, II. psychiatrické oddelenie (ženské) – 92 lôžok, III. psychiatrické oddelenie (mužské) – 99 lôžok, IV. psychiatrické oddelenie (zmiešané) – 109 lôžok. Lôžkové oddelenia sú rozdelené na 3 stanice: sanatórna časť- stanica 1, otvorená časť - stanica 2, akútne oddelenie – stanica 3. Nelôžkovú časť nemocnice tvorí fyziatrcko - rehabilitačná časť II. psychiatrického oddelenia a psychologická starostlivosť nemocnice. Nemocnica poskytuje špeciálnu ústavnú zdravotnícku starostlivosť v odboroch psychiatria, gerontopsychiatria a medicína drogových závislostí.

Kontrola sterilizačnej techniky (1HS) bola v tomto roku vykonaná jedenkrát.

Kardiocentrum Nitra s.r.o., je neštátna špecializovaná nemocnica zameraná na diagnostiku a liečbu srdcových ochorení s počtom lôžok 61. Lôžková časť pozostáva z kardiologického oddelenia s 21 lôžkami, oddelenia akútnej koronárnej starostlivosti s 18 lôžkami (z toho je 6 lôžok JIS), z kardiologického oddelenia II. so 6 lôžkami a arytmiologického oddelenia so 16 lôžkami. Ambulantná časť je tvorená recepciou s centrálnou čakárňou, piatimi kardiologickými a jednou arytmiologickou ambulanciou. Na 3 OS je funkčná 3- stupňová vzduchotechnika Okrem toho Kardiocentrum Nitra prevádzkuje kardiologickú ambulanciu vo Veľkých Úľanoch a ambulanciu vnútorného lekárstva vo Vrábľoch. Kontrola HER bola vykonaná 1x - aeroskopickým meraním bola skontrolovaná kvalita ovzdušia na všetkých OS. Na vykonávanie sterilizácie nástrojov využívajú služby oddelenia centrálnej sterilizácie (COS).

V poliklinikách mesta Nitra, Vrábľe a v spádovom území týchto miest, v zdravotníckych strediskách obcí a v súkromných ZZ evidujeme spolu 421 ambulancií. Z toho 222 odborných ambulancií, 99 stomatologických, 65 ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých a 35 ambulancií pre deti a dorast.

ŠZD bol vykonaný: 86x v zubných ambulanciách, 42x v odborných ambulanciách, 35x v ambulanciách pre deti a dorast počas kontroly očkovania, 4x v ambulanciách všeobecných lekárov, 1x na dialýze, Medicentre Dzurilla s.r.o, Nitra, Avelane Clinic s.r.o. Nitra a v Prvej nitrianskej jednodňovej chirurgii s.r.o..

Poliklinika ProCare Nitra – je člen siete polikliník ProCare, ide o neštátne ZZ. Poliklinika jednotlivcom aj firmám poskytuje všeobecnú a špecializovanú ambulatnú starostlivosť v mnohých odboroch vrátane komplexných prehliadok a pracovnej zdravotnej služby. Nachádza sa tu 11 odborných ambulancií, 1 ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, stacionár s odborným zameraním na neurológiu, pracovisko magnetickej rezonancie a rehabilitačná starostlivosť pre deti aj dospelých.

Kontrola HER spojená s kontrolou sterilizačnej techniky bola vykonaná v troch ambulanciách (gynekologickej, ortopedickej a ORL), ktoré majú autoklávy.

MEDICAL MKP v Nitre je neštátne ZZ s 3 odbornými ambulanciami, jednou ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých, centrom preventívnej medicíny a 3 odbornými ambulanciami vo Vrábľoch.

Medicentrum Dzurilla s.r.o, Nitra je neštátne ZZ, ktoré má jednu OS jednodňovej očnej chirurgie. Nachádzajú sa tu 4 ambulancie klinickej imunoalergológie, 1 očná ambulancia, očná jednodňová zdravotná starostlivosť v odbore oftalmológia, detské sanatórium a laboratórium klinickej imunológie. V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS (6 AUT). Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním kvality ovzdušia na OS spojená s odberom sterov z prostredia a sterilného materiálu.

Prvá nitrianska jednodňová chirurgia s.r.o. je neštátne ZZ, ktoré je zamerané na výkony jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odboroch: chirurgia, traumatológia, ortopédia a gynekológia. Zariadenie disponuje časťou zákrokovo - lôžkovou, ktorej súčasťou je OS aseptická - slúži na vykonávanie čistých zákrokov. Septická zákrová sála slúži na vykonávanie malých zákrokov. Súčasťou zariadenia sú 2 observačné izby s príslušenstvom a 1 ambulancia. V mesačných intervaloch kontrolujeme sterilizačnú techniku v tomto zdravotníckom zariadení.

AVELANE Clinic s.r.o., je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícke služby formou jednodňovej chirurgie. Súčasťou zariadenia je 6 izieb so siedmymi lôžkami, 3 ambulanciami a jednou OS. Kontrola HER bola vykonaná 1x aeroskopickým meraním kvality ovzdušia na OS spojená s odberom sterov z prostredia a sterilného materiálu. V mesačných intervaloch bola kontrolovaná sterilizačná technika na OS.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Rázusova - je neštátne dialyzačné stredisko, ktoré poskytuje dialyzačné služby pre pacientov mesta a okolia. Stredisko pozostáva z veľkej dialyzačnej sály s 8 lôžkami, izolačnej miestnosti s 2 lôžkami a stanoviskom sestier. Súčasťou zariadenia je nefrologická ambulancia a úpravňa vody. Stredisko funguje v trojzmennej prevádzke. Kontrola HER bola vykonaná 1x a bola spojená s odberom sterov z prostredia, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačnej techniky.

FMC dialyzačné služby s.r.o. Nitra, Kocel'ova - je neštátne hemodialyzačné stredisko s jednou nefrologickou ambulanciou vykonávajúce zdravotnú starostlivosť v špecializovanom

odbore nefrológia - diagnostika a liečba obličkových a pridružených ochorení. Poskytuje edukáciu pacientom pri liečení obličkových ochorení, špecializovanú a konziliárnu činnosť a liečbu obličkového zlyhania. Pracovisko pracuje v dvojzmennej prevádzke. Zariadenie pozostáva z hlavnej dialyzačnej miestnosti s 8 lôžkami, dialyzačnej miestnosti s 3 lôžkami a izolačnej miestnosti s 1 lôžkom, stanoviska sestier a úpravne vody. Kontrola HER bola vykonaná 1x a bola spojená s odberom sterov z prostredia, používaných dezinfekčných roztokov a skontrolovaním sterilizačnej techniky.

HOSPIC – Dom pokoja a zmieru u Bernadetky, Nitra je účelové lôžkové ZZ, ktorého zriaďovateľom je Diecézna charita Nitra. Poskytuje paliatívnu liečebnú a ošetrovateľskú starostlivosť, psychosociálnu a terminálnu starostlivosť a starostlivosť o pozostalých. Disponuje 10-timi izbami s 15 lôžkami. Súčasťou Hospicu je i mobilný hospic poskytujúci službu pre členov rodiny starajúcich sa o chorého doma a ambulancia paliatívnej medicíny a algeziologickej ambulancie.

Izotopcentrum, s.r.o. – Oddelenie Nukleárnej Medicíny je neštátne zdravotnícke pracovisko nukleárnej medicíny, ktoré má 1 ambulanciu. Vykonáva štandardné vyšetrenia na vyšetrovacích kamerách pre pacientov z celého Slovenska a taktiež liečbu 177Lu- PSMA a 177Lu-DOTA. Paleta vyšetrení je široká, zahŕňa prakticky celú dostupnú škálu vyšetrení v odbore: onkodiagnostika, kardiológia, pneumológia, nefrológia, tráviaci trakt a niektoré liečebné metódy.

JESSENIUS - diagnostické centrum a.s. - je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje komplexnú zdravotnú starostlivosť v odbore rádiológia. V klinike ORBIS sa nachádzajú 4 ambulancie: neurologická, pľúcna, interná, všeobecná a pracoviská sonografie, počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie, denzitometrie, mamografie a gastroenterologické centrum. Vo FN Nitra zostalo jedno pracovisko počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie a rtg pracovisko.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu:

V okrese Nitra bol ŠZD v roku 2023 vykonaný 183x. Komplexnými previerkami 168x z toho bol vykonaný 12x mikrobiálnym monitoring a 3x v súvislosti s výskytom nozokomiálnych ochorení. **Tab.IV.1.1.**

Otestovali sme 203 sterilizačných prístrojov z 261 existujúcich (t.j. 77,8%), 26 prístrojov bolo kontrolovaných opakovane v mesačných intervaloch. **Tab. IV.2 – IV.6.**

Tab. IV.1.2. uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia: zo sterilného materiálu bolo odobratých 25 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom. Z prostredia bolo odobratých 133 vzoriek, z ktorých malo 64 pozitívny výsledok (48,1 %).

Tab. IV.1.3. a Tab. IV.1.4. uvádza výsledky kontroly efektu sterilizácie podľa typu materiálu, obalu a druhu sterilizácie. Všetkých 25 vzoriek malo negatívny výsledok. Tieto vzorky boli sterilizované v jednorazových kombinovaných obaloch a v kontajneroch. Všetky odobraté vzorky boli sterilizované v autokláve.

Tab. IV.1.5. uvádza inventarizáciu sterilizačných prístrojov a kontrolu ich funkčnosti. V nemocniciach, poliklinikách a v ambulanciách v spádovom území okresu evidujeme 137 autoklávov (AUT), 121 horúcovzduchových sterilizátorov (HS), 1 formaldehydový (FS), 2 plazmové sterilizátory (PS). Pravidelná ročná kontrola bola vykonaná 121x AUT, 79x HS, 1x FS a 2x PS. Z tohto počtu bolo skontrolovaných 22 AUT, 1 HS, 1 FS a 2 PS v mesačných intervaloch. V roku 2023 bolo celkom vykonaných 503 kontrol sterilizačných prístrojov.

Na všetkých operačných sálach v spádovom území a na oddelení centrálnej sterilizácie vo FN boli sterilizačné prístroje testované každý mesiac. Spolu bolo takto vykonaných 300 kontrol sterilizačných prístrojov. Nemocnica zabezpečuje vlastný monitoring sterilizačných procesov na OCS a OS chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom.

Ostatné prístroje boli využívané v rámci polikliník, ambulancií v meste a obvodných stredísk a to hlavne stomatologickými a niektorými odbornými ambulanciami. Podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007 boli prístroje staršie ako 10 rokov kontrolované biologickými testami 2-krát za rok. Na všetkých ambulanciách je zavedená kontrola sterilizácie chemickými indikátormi pri každej sterilizácii AUT a HS. O sterilizačných cykloch a kontrole chemickými indikátormi sa vedú sterilizačné denníky. Resterilizácia jednorazových pomôcok sa nevykonáva.

Tab. IV.1.6 uvádza výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Z celkového počtu 133 vzoriek z prostredia bolo odobratých 20 vzoriek aeroskopickým meraním, 10x stery z rúk ošetrojúceho personálu a 22x boli odobraté dezinfekčné roztoky na zistenie účinnosti. Z 133 odobratých vzoriek bolo 64 pozitívnych (t.j.48,1%): izolovaná bola grampozitívna mikroflóra (najčastejšie bol izolovaný *Staphylococcus koaguláza* negatívny).

Na mikrobiologické vyšetrenie sme odobrali v roku 2023 - 25 vzoriek zo sterilného materiálu, 133 vzoriek z prostredia z toho bolo 20 vzoriek z ovzdušia a 22 vzoriek dezinfekčných prostriedkov na zistenie účinnosti.

Sterilizácia sa vykonávala podľa platnej vyhlášky MZ SR č. 553/2007. Vo FN Nitra sterilizáciu využívajú všetky oddelenia prostredníctvom OCS.

Pri dezinfekcii na operačných, zákrových sálach, lôžkových oddeleniach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných prostriedkov na zabránenie vzniku rezistencie mikroorganizmov. Problém býva v nedodržiavaní predpísaných koncentrácií dezinfekčných prostriedkov.

Upratovanie - na operačných a zákrových sálach, oddeleniach a ambulanciách v nemocnici a v poliklinikách majú zabezpečenú diferenciáciu upratovacích pomôcok podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané, pričom sa kladie dôraz na zmenu účinnej látky.

Manipulácia s bielizňou vo FN sa bielizeň zberá do igelitových vriec a jej triedenie sa vykonáva vo zvlášť vyčlenených miestnostiach. Personál, ktorý manipuluje s použitou bielizňou používa pri triedení ochranný odev, masku, rukavice a dodržiava zásady osobnej hygieny. Zber použitej bielizne sa robí centrálné. FN využíva pranie bielizne firmou: Lavaton s.r.o. Trnava. V poliklinických a obvodných ambulanciách si personál pranie bielizne zabezpečuje individuálne doma, oddelene od ostatnej bielizne alebo zmluvne v práčovni. Čistá a použitá bielizeň sa skladuje vo zvlášť vyčlenených miestnostiach, resp. v ambulanciách v oddelených skrinkách na čistú a použitú bielizeň.

Manipulácia s odpadom: Vo FN sa využíva separovaný zber odpadu. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do plastových alebo hrubostenných papierových obalov na jedno použitie, centrálné sa skladuje v spaľovni. Odvoz tohto odpadu je zabezpečený firmami AGB eco servis s.r.o., Košice a PolyStar, s.r.o., Nové Zámky. Biologický materiál z ambulancií je denne zbieraný upratovačkami. Zvázaný a likvidovaný je v týždňových intervaloch danými firmami.

Vysvetlivky skratiek izolovaných baktérií vid' príloha.

Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Nitra

| Názov zdravot. pomôcky | Vzorky sterilizované v | | | | | | | | | | | | | | SPOLU | | % pozit. |
|------------------------|------------------------|---|----------|---|-----------|---|--------------------|---|--------|---|------|---|-----|---|-------|---|----------|
| | HVS | | autokláv | | chemic-ky | | fyzikálne chemicky | | plazma | | inak | | VSD | | | | |
| | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | |
| Kov | - | - | 10 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 10 | 0 | 0 |
| Sklo | - | - | 1 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0 | 0 |
| Guma | - | - | 6 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 6 | 0 | 0 |
| Textil | - | - | 5 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 5 | 0 | 0 |
| Plasty | - | - | 3 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 0 | 0 |
| Liečivá | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| endosk. I. kateg. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Šitie | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Roztoky | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Iné | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| SPOLU | - | - | 25 | 0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 25 | 0 | 0 |

Tab.IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Nitra

| | Výsledky testovania | | | | | | | |
|--------|-----------------------|----------------------|------------------|-------------------|---------------------------------|------------------------|------------------------|------------------|
| | Počet evid. prístroj. | počet kontrolovaných | % kontrolovaných | počet pozitívnych | % pozit. z počtu kontrolovaných | opakovane kontrolované | počet opakovane pozit. | počet vyradených |
| AUT | 137 | 121 | 88,3 | 1 | 0,8 | 21 | - | - |
| HVZ | 121 | 79 | 65,3 | 5 | 6,3 | 1 | - | - |
| FS | 1 | 1 | 100,0 | - | - | 1 | - | - |
| Plazma | 2 | 2 | 100,0 | - | - | 2 | - | - |
| EO | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Iný | - | - | - | - | - | - | - | - |
| SPOLU | 261 | 203 | 77,8 | 6 | 3,0 | 25 | - | - |

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

| Miesto odberu vzoriek | Počet odobratých vzoriek | | | Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov | | |
|--|--------------------------|-----------|-------------|---|--------------------------|------------------|
| | Celkom | Pozit. | | Grampozitívna mikroflóra | Gramnegatívna mikroflóra | Plesne a kandidy |
| abs. | | % | | | | |
| Ruky personálu | 10 | 10 | 100 | STA.I-1 VSB | | |
| Pokožka a ruky pac. | | | | | | |
| Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií | 2 | 1 | 50 | STA.I-1 | | |
| Inkubátory | | | | | | |
| Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie | | | | | | |
| Nástroje a pomôcky so suchým prostredím | 10 | 5 | 50 | STA.I-1 STR.I-1 | | |
| Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím | | | | | | |
| Dezinfekčné roztoky | 22 | 0 | 0 | | | |
| Lekárske roztoky a H ₂ O | | | | | | |
| Masti a gély | | | | | | |
| Pomôcky na stravovanie pacientov | | | | | | |
| Lôžkoviny a bielizeň | 3 | 1 | 33,3 | STR1 | | |
| Pomôcky na upratovanie a toaletu pac. | 3 | 2 | 66,6 | PSA PS-1 | | |
| Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie) | 46 | 35 | 76,1 | STR.I-1 | | |
| Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt) | 16 | 9 | 56,2 | STA.I-5 MIK-1 | | |
| Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie) | | | | | | |
| Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt) | 1 | 1 | 100 | VSB | | |
| Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia) | 20 | 0 | 0 | | | |
| SPOLU | 133 | 64 | 48,1 | | | |

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:

Skratka: G+ G-

| | | |
|--|----------|---|
| Acinetobacter | ACI | - |
| Aeromonas /A. hydrophila .../ | AER | - |
| Alcaligenes faecalis | AF | - |
| Bordetella | BOR | - |
| Burkholderia | BUR | - |
| Campylobacter | CAM | - |
| Candida albicans | CAN.A | P |
| Citrobacter | CIT | - |
| Clostridium | CLO | + |
| Corynebacterium | COR | + |
| Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris | EC,EH,EV | - |
| Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corodens | ENTB | - |
| Enterobacteriace /Pantola dispersia/ | ENTBC | - |
| Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/ | ENT | + |
| Flavobacter species | FLA | - |
| Haemophilus influenzae | HE.I | - |
| Hafnia | HAF | - |
| Klebsiella /K. pneumoniae.../ | KLE | - |
| Kvasinky - iné | KV.I | K |
| Legionella | LEG | - |
| Mikrokoky | MIK | + |
| Morganella morgani (predtým Proteus m.) | MM | - |
| Moraxella /M. lacunata/ | MOR | - |
| Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../ | MYKP | P |
| Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/ | MYK | P |
| Neisseria | NEI | - |
| Pasteurella species | PAS | - |
| Proteus mirabilis | PR.M | - |
| Proteus vulgaris | PR.V | - |
| Proteus - iný /P. morgani,/ | PR.I | - |
| Plesne /Cladosporium sp., .../ | PL | P |
| Providencia (P.rettgeri) | PRO | - |
| Pseudomonas aeruginosa | PS.A | - |
| Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky, Spingomonas paucimobilis/ | PS.I | - |
| Salmonella | SAL | - |
| Sarcina | SAR | + |
| Serratia /S. marcescens/ | SER | - |
| Shigella | SHI | - |
| Staphylococcus aureus | STA.A | + |
| Staphylococcus epidermidis | STA.E | + |
| Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/ | STA.I | + |
| Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B / | STR.A | + |
| Streptococcus pneumoniae | STR.P | + |
| Streptococcus pyogenes | STR.S | + |
| Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../ | STR.I | + |
| Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megaterium/ | VS | + |
| Yersinia | YER | - |

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

Činnosť odboru epidemiológie za rok 2023

Príloha č. 4

| Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Nitre | | Počet |
|--|---|---|
| 1. | Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (vrátane NN) | počet ohnisk ¹ zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu: 5805 10 251 6066 |
| 2. | Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (vrátane)² | vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu: 7 53 4 770 834 |
| 3. | Imunizačný program | metodické návštevy lekárov kontrola očkovania (počet očkovaných) ³⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie ⁰ spolu: 47 17379 407 0 0 17473 |
| 4. | Práca v EPIS-e | zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV hlásenie ARO a ChPO spolu: 5807 5807 182 99 52 11947 |
| 5. | Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet) | týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu: 52 12 2 0 66 |
| 6. | Prednášková činnosť⁴ | prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu: 0 3 3 |
| 7. | Publikačná činnosť⁵ | Spolu ²⁾ : 0 |
| 8. | Účasť na konferenciách⁶ | aktívna pasívna spolu: 0 32 32 |
| 9. | Práca na osobitných štúdiách a programoch⁷ | príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu: 2 2 2 2 10 18 |
| 10. | Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti | 1 |
| 11. | Posudková činnosť | štúdie projektovej dokumentácie konzultácie kolaudácia 6 110 0 |

| | | | |
|-----|---|---|-----------------|
| | | záväzné stanoviská vrátane čiastkových spolu: | 0 116 |
| 12. | Podnety | počet | 11 |
| 13. | Sankcie | v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet | 0 |
| 14. | Rozhodnutia | v zmysle § 12 ods. 2 | 255 |
| | | v zmysle § 13 ods. 4 | 6 |
| 15. | Odvolania | počet | 0 |
| 16. | Poradenská činnosť v odbore ⁸ | Počet konzultácií k očkovaniam, opatreniam v ohnisku, DDD,..... | 6495 |

¹⁾ Uviesť len počet ohnísk, v ktorých sa vykonávalo epidemiologické šetrenie

²⁾ Počty vzoriek vykonané pracovníkmi odd. epidemiológie

³⁾ Ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x

⁴⁾ Uviesť len počet prednášok, podrobne popísať v kapitole „Ostatné činnosti“

⁵⁾ Uviesť počet publikácií, podrobne popísať v kapitole „Ostatné činnosti“

⁶⁾ Uviesť len počty pracovníkov účastných na konferenciách, podrobne popísať v kapitole „Ostatné činnosti“

⁷⁾ Uviesť počty výkonov, podrobne popísať v kapitole „Ostatné činnosti“

⁸⁾ Uviesť počet výkonov pri poskytovaní odbornej poradenskej činnosti v oblasti očkovania, opatrení v ohniskách nákaz vrátane počtu výkonov v Poradni očkovania, Poradni prevencie AIDS,....

3) Účasť na konferenciách - pasívna 14 x

| Názov | Miesto konania | Dátum | Počet osôb |
|---|-----------------------|-------------------|------------|
| 1. Zdravé oči, ostrý zrak – pomoc prírody | Online forma - ARGAMA | 9.2.2023 | 1 |
| 2. Podpora protiinfekčnej imunity u detí | Online forma - ARGAMA | 8.3.2023 | 1 |
| 3. Jarná detoxikácia organizmu | Online forma - ARGAMA | 15.3.2023 | 2 |
| 4. Očkovanie (nielen) v špeciálnych situáciách (7. časť) | Online forma - A-MEDI | 15.3.2023 | 3 |
| 5. XVI. vedecko odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR | MZ Bratislava | 16.3.2023 | 2 |
| 6. Jarná škola intergratívnej medicíny | Online forma - ARGAMA | 18.3.2023 | 1 |
| 7. Možnosti liečby obezity v ambulancii všeobecného lekára | Online forma - IDL | 4.4.2023 | 3 |
| 8. Všeobecný lekár a pacient s ochorením pohybového aparátu – zacielené na kostnú hmotu | Online forma - IDL | 5.4.2023 | 4 |
| 9. XX.ročník odb.konferencie Surveillance NN | Štrbské pleso | 20.- 21.4.2023 | 3 |
| 10. XXXVII. Zoborský deň a XVIII Bitterov osteologický deň 2023 | Župný dom Nitra | 19.5.2023 | 4 |
| 11. Očkovanie (nielen) v špeciálnych situáciách | Online forma - | 13.6.2023 | 1 |

| | | | |
|--|-----------------------|------------------|---|
| (8. časť) | A-MEDI | | |
| 12. Liečivé rastliny na kašeľ a bolesti hlavy, hrdla | Online forma - ARGAMA | 10.10.2023 | 1 |
| 13. 56. Nitrianske lekárske dni | Divadlo A.Bagara | 25. - 26.10.2023 | 3 |
| 14. Škola prevencie NN | SZU Bratislava | 23- 24.11.2023 | 3 |

Prednášková činnosť: 3x

| | | | | |
|--|-----------------------------------|--|-----------|-----------|
| 1. Mgr. Andrea Vojteková | Ochorenia prerentabilné očkovaním | Prednáška pre študentov SZŠ Nitra | SZŠ Nitra | 26.4.2023 |
| 2. Bc. Zuzana Bartová, Mgr. Eva Miklovičová | Svetový deň hygieny rúk | Odborný seminár s praktickou ukážkou správnej dezinfekcie rúk pre zdravotný personál | FN Nitra | 4.5.2023 |
| 3. Bc. Zuzana Bartová, Mgr. Andrea Vojteková | Hygiena rúk v prevencii NN | Odborný seminár s praktickou ukážkou správnej dezinfekcie rúk pre zdravotný personál | ŠN Zobor | 21.6.2023 |

Priebeh Európskeho imunizačného týždňa na RÚVZ so sídlom v Nitre

V súvislosti s kampaňou EIW, ktorá sa uskutočnila v dňoch 23.4.2023 – 29.4.2023 pod heslom: „Dobehňime zabudnuté očkovanie“ boli realizované nasledovné aktivity:

1. Na internetovej stránke RÚVZ bola zverejnená informácia o prebiehajúcom EIW pre laickú verejnosť.
2. Všetkým poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (všeobecným lekárom pre deti, dorast a dospelých) bol elektronickou poštou zaslaný leták o očkovaní proti VHA, kliešťovej encefalitíde a edukačný materiál o prebiehajúcom EIW 2023 za účelom vyvesenia na nástenky pred ambulanciami PZS.
3. Informačný leták „Bezplatné očkovanie 12 ročných detí v SR“ bol elektronickou poštou zaslaný ambulantným gynekológom v regióne a v spolupráci s oddelením Hygieny detí a mládeže RÚVZ v Nitre zaslaný školským zariadeniam v regióne za účelom informovanosti rodičov o možnosti účinnej prevencie rakoviny krčka maternice.
4. V spolupráci s oddelením zdravotnej výchovy RÚVZ v Nitre bola na RÚVZ vytvorená nástenná tabuľa o prebiehajúcom EIW 2023.
5. Pre študentov SZŠ v Nitre bola odprezentovaná prednáška o ochoreniach preventabilných očkovaním.
6. Počas EIW v rámci vakcinačnej poradne boli pracovníkmi odboru epidemiológie pre laickú verejnosť telefonicky poskytované konzultácie o očkovaní všeobecne, o dôležitosti doočkovania chýbajúcich očkovaní pre rôzne dôvody.
7. V areáli Fakultnej nemocnice v Nitre bola k týždňu EIW umiestnená na informačnej tabuli nástenka s témami - očkovanie proti ochoreniam na VHA, tetanus, kliešťovú encefalitídu a HPV.
8. V spolupráci s oddelením Hygieny detí a mládeže bol zaslaný predškolským zariadeniam v regióne informačný leták o rotavírusoch.

9. Dňa 4.5.2023 zasadala nozokomiálna komisia v PN vo Veľkom Záluží. Jedným z bodov programu bola aj informácia o EIW, kde v rámci diskusie boli poskytnuté informácie o očkovaní proti VHA a VHB.

Bodová prevalencia nozokomiálnych ochorení a užívanie antibiotík vo FN v Nitre

V období od 20.4. 2023 do 10.5.2023 sa na 19 oddeleniach a klinikách Fakultnej nemocnice v Nitre realizovalo bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a užívanie antibiotík. Do sledovania bolo zapojených 413 hospitalizovaných pacientov, ktorí zodpovedali stanoveným kritériám a u ktorých bolo potvrdených 37 nozokomiálnych ochorení (34 z aktuálnej nemocnice, 1 z nemocnice iného okresu, 1 z dialyzačného strediska a 1 nozokomiálne ochorenie u PSS zo zariadenia sociálnych služieb). Prevalencia nozokomiálnych nákaz v rámci prevalenčného sledovania je 9,0.

V. Ostatné činnosti

Práca na osobitných programoch

Zabezpečovanie realizácie imunizačného programu patrí medzi prioritné úlohy v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení, čo je jeden zo základných cieľov Programového vyhlásenia vlády na úseku verejného zdravotníctva.

6.1 Národný imunizačný program

V rámci plnenia programového vyhlásenia vlády v oblasti surveillancie a kontroly prenosných ochorení sme počas roka 2023 zabezpečovali:

- 1) sledovanie a dispenzarizáciu nosičov HBsAg a anti HCV pozitívnych osôb,
- 2) epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákaz, vrátane zabezpečovania protiepidemických opatrení,
- 3) spracovanie výskytu prenosných ochorení do informačného systému EPIS na regionálnej úrovni,
- 4) výmenu informácií medzi odborníkmi v oblasti verejného zdravotníctva prostredníctvom systému rýchleho varovania,
- 5) surveillancie nemocničných nákaz, vrátane kontrol HER,
- 6) výchovu obyvateľstva v prevencii prenosných ochorení.

Monitoring nákaz preventabilných očkovaním

Priebežne sa monitoroval výskyt nákaz preventabilných očkovaním, t.j. detská obrna, záškrt, tetanus, divý kašeľ, žltáčka typu A a typu B, hemofilové invazívne nákazy, pneumokokové invazívne ochorenia, mumps, ružienka, osýpky a tuberkulóza. V hodnotenom období v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce sme zaznamenali 2 ochorenia na tuberkulózu u dospelých osôb, po 3 prípady akútnej hepatitídy typu A z okresu Nitra a Šaľa, 5 prípadov z okresu Zlaté Moravce, 1 ochorenie na akútnu VHB z okresu Šaľa a 9 prípadov chronickej vírusovej hepatitídy typu B (4 krát Nitra, 3 krát Šaľa, 2 krát Zlaté Moravce).

Kontrola plnenia imunizačného programu

Plnenie IP a priebeh imunizácie detí sa kontroloval viacerými spôsobmi: V roku 2023 boli hlásené odmietnutia povinného očkovania praktickým lekárom pre deti a dorast v počte 359. Individuálne pohovory uskutočňujeme v poradni pre očkovanie na základe žiadosti rodičov o konzultáciu vo veci povinného očkovania.

V priebehu sledovaného obdobia boli priebežne poskytované telefonické konzultácie ako aj písomné vyjadrenia pre pediatrov týkajúcich sa očkovania.

PZS boli pravidelne mesačne informovaní o výskyte prenosných ochorení ako aj o aktuálnej problematike na úseku verejného zdravia.

Pre širokú verejnosť sme priebežne poskytovali telefonicky informácie a rady ohľadom možnosti očkovania, ktoré nie je hrazené zo základného zdravotného poistenia.

6.2 Surveillancie infekčných chorôb

V rámci prevencie ostatných prenosných ochorení pracovníci odboru epidemiológie nariaďovali opatrenia na zabránenie vzniku ďalších ochorení v 5805 ohniskách nákaz. Súčasne v rodinách chorých ako aj v ostatných kolektívnych zariadeniach bolo vykonané poradenstvo a podávanie informácií o predchádzaní šírenia infekčných ochorení.

Spolupracujeme s klinikou lekárskej mikrobiológie vo FN v Nitre a s ďalšími subjektmi na regionálnej, národnej úrovni (NRC Bratislava , NRC Banská Bystrica, LF UK

Bratislava, SAV, CL Bratislava, MEDIRERX, AGEL, UNILABS, SYNLAB Slovakia s.r.o), ktoré zabezpečujú a zaručujú vyššiu kvalitu diagnostických možností.

Spolupracujeme s lekármi primárneho kontaktu pre dospelých, deti a dorast, ako aj s infektológmi, odborníkmi pre tuberkulózu a pohlavne prenosné ochorenia.

U kontaktov novodiagnostikovaných nosičov HbsAg (12 krát) a v ohniskách nákazy pri vírusových hepatitách (11 krát akútna VHA, 1 krát akútna VHB, 9 krát chronická VHB, 24 krát chronická VHC, 2 krát akútna VHE) boli vykonané protiepidemické opatrenia s odberom materiálu na sérologické vyšetrenia. V ohniskách hepatitíd boli vydávané rozhodnutia regionálneho hygienika o lekárskom dohľade a zvýšenom zdravotnom dozore. Pri negatívnych výsledkoch bolo u kontaktov v ohniskách VHA a VHB zahájené očkovanie.

Pozornosť sa venuje aj predchádzaniu profesionálnym nákazám v zdravotníctve sústavným sledovaním poranení ihlou a ostrými krvou kontaminovanými predmetmi (zaznamenali sme 25 poranení).

Kontinuálne sme sledovali a v týždenných intervaloch analyzovali výskyt chrípky a ARO v pôsobnosti RÚVZ Nitra ako aj v Nitrianskom kraji.

V súvislosti s environmentálnou surveillancie odpadových vôd na COVID-19 v SR , ktorá sa vykonáva od 4.5.2021 na ČOV v Nitre a od 14.6.2022 na ČOV v Zlatých Moravciach sa spolu zrealizovalo 62 odberov.

Po eradikácii poliomyelitídy v Slovenskej republike sa aj naďalej pokračuje v plnení úloh vo všetkých doteraz vykonávaných surveillancie. Pozornosť sa venovala výskytu akútnych chabých paréz, serózných meningitíd a encefalitíd s dôrazom na odber materiálu na laboratórnu diagnostiku. V rámci plnenia úloh environmentálnej surveillancie polio-like sme vykonali spolu 14 odberov odpadových vôd na zistenie prítomnosti poliovírusov a enterovírusov vo vonkajšom prostredí a to z ČOV v Nitre a v Zlatých Moravciach. Virologické vyšetrenie odobratých vzoriek odpadových vôd bolo na prítomnosť poliovírusov vo vonkajšom prostredí bolo negatívne.

6.3 Epidemiologický informačný systém

Využívame všetky možnosti systému EPIS, ktoré poskytuje - centrálnu databázu prípadov infekčných ochorení hlásených individuálne, centrálnu databázu prípadov Covid-19, chrípky, CHPO, ARO hlásených hromadne, systém rýchleho varovania:,- vložených 5807 hlásení o prenosných ochoreniach

- týždenné spracovanie o výskyte chrípky a ARO
- týždenné spracovanie hlásení o MES na regionálnej a krajskej úrovni.

6.4 Nozokomiálne nákazy (NN)

Za rok 2023 evidujeme zo zdravotníckych zariadení okresov Nitra, Zlaté Moravce a Šaľa spolu 1 533 nozokomiálnych ochorení - 847 FN Nitra, 160 Špecializovaná nemocnica Nitra, 110 Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, 11 Kardiocentrum Nitra, 5 FMC dialyzačné služby Nitra, 6 Hospic Nitra, 61 ZSS Viničky Nitra, 16 ZSS Nitrava Nitra, 99 ZSS Borinka Nitra, 13 ZSS Promeritae Nitra, 67 Zariadenie pre seniorov (ZpS) Nitra, 23 ZSS Mojmírovce, 5 ZpS Vinodol, 41 Nemocnica Zlaté Moravce, 24 ZSS Svetlo Olichov, 11 DOS Zlatý vek Slepčany, 4 Nádej DD a DSS n.o., 10 DSS Machulince, 18 ZSS Domov v prírode Obyce a 2 ochorenia v B-Braun dialýza Zlaté Moravce. Z 1 533 nozokomiálnych ochorení bolo 965 ochorení (t.j. 62,9 %) aktívne vyhládaných v spolupráci s ústavom klinickej mikrobiológie.

V rámci vykonávania surveillancie nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce pokračovali previerky hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach. Za rok 2023 sme vykonali 258

previerok (z toho 3-krát v súvislosti s epidemickým výskytom NN) spojených s odberom materiálu na mikrobiologické vyšetrenie. Taktiež boli poskytované konzultácie k projektovej dokumentácii, k hygienicko-epidemiologickému režimu, poradenstvo pri výskyte multirezistentných bakteriálnych kmeňov.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v zdravotníckych zariadeniach zasadala dňa 04.05.2023 v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie.

V rámci prevencie NN sme vykonávali kontrolu sterilizačnej techniky v nemocniciach v Nitre a v Zlatých Moravciach na oddelení centrálnej sterilizácie, operačných sálach, ako aj v ostatných ambulanciách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. V rámci prevencie NN sme vykonávali kontrolu sterilizačnej techniky v nemocniciach v Nitre a v Zlatých Moravciach na oddelení centrálnej sterilizácie, operačných sálach, ako aj v ostatných ambulanciách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Sterilizačné prístroje boli skontrolované 535-krát, bolo odobratých 256 sterov z prostredia a sterilného materiálu, 50-krát bolo aeroskopom skontrolované ovzdušie operačných sál, 10-krát boli odobraté stery z rúk zdravotníckeho personálu a 20-krát dezinfekčný prostriedok na zistenie účinnosti. 258-krát bolo skontrolované dodržiavanie zákona č. 377/2004 o ochrane nefajčiarov. Porušenie zákona nebolo zistené ani v jednom prípade.

Poranenie zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacienta s neznámym stavom infekciozity v tomto roku bolo hlásené 25-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v 18 prípadoch a 7 prípadov bolo podľa miesta trvalého bydliska nahlásených na príslušné RÚVZ.

V súvislosti s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* produkujúcou karbapenemázu (KP CPE) u hospitalizovaných pacientov FN Nitra, ŠN v Nitre a PN vo Veľkom Záluží aj v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce boli na oddeleniach a klinikách nariadené a kontrolované protiepidemické opatrenia. Taktiež boli rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenia u prepustených pacientov, ktorí boli v kontakte s pozitívnymi pacientami s KP CPE.

6.5. Prevencia HIV/AIDS - testovanie, poradenstvo, sledovanie

Laboratórna diagnostika HIV

V spolupráci s Ústavom klinickej mikrobiológie FN v Nitre v rámci nariadenia zvýšeného zdravotného dozoru zameraného na zamedzenie prenosu HIV/AIDS v zdravotníckych zariadeniach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce bolo vykonané vyšetrenie anti-HIV1, anti-HIV2 a vyšetrenie antigénu 25 krát pri zistení poranenia zdravotníckych pracovníkov a študentov SZŠ a UKF v Nitre. V 18 -tich prípadoch bolo vydané rozhodnutie na vykonávanie opatrení na predchádzanie prenosným ochoreniam a 7 prípadov bolo preposlaných na sledovanie vecne a miestne príslušnému RÚVZ podľa miesta trvalého bydliska mimo pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Nitre.

Špecializovaná poradňa HIV / AIDS

Za účelom prevencie výskytu HIV/AIDS poskytovala svoje služby poradňa pre prevenciu HIV/AIDS zriadená pri RÚVZ so sídlom v Nitre. Jej činnosť bola vykonávaná počas roka 2023 na základe požiadaviek klientov. Odber krvi na vyšetrenie bol v ambulancii vykonaný 12-tím klientom, ktorým bolo poskytnuté aj predodberové a podberové poradenstvo, niektorým aj viackrát po odbere. Odbery boli vykonávané na vlastnú žiadosť klienta. V poradni sa poskytovalo odborné poradenstvo, ktoré sa týkalo konkrétnych opatrení a odporúčaní na ochranu zdravia.

6.6. Poradne očkovania

Na RÚVZ so sídlom v Nitre je zriadená poradňa očkovania, ktorej základným cieľom je konzultačná činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním - poskytovanie informácií o povinnom a odporúčanom očkovaní, o indikáciách a kontraindikáciách očkovania, o zložení vakcín a nežiaducich účinkoch po očkovaní. Na webovej stránke je zverejnená jej obsahová náplň ako aj termín jej činnosti. Konzultácie sa uskutočňovali telefonicky a elektronickou komunikáciou. Podľa obsahovej stránky to boli konzultácie k problematike povinného pravidelného očkovania, odporúčaného očkovania a očkovania pred cestou do zahraničia.

6.7 Organizácia zdravotno-výchovných akcií pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané SZO

Pri príležitosti Svetového dňa rúk 5. mája 2023 sme zabezpečili preškolenie zdravotníckych pracovníkov a tiež návštevníkov Fakultnej nemocnice v Nitre o správnej dezinfekcii rúk, kde sa po dezinfekcii vykonala aj následná kontrola, či bola dezinfekcia vykonaná správne. Taktiež sme rozposlali materiál o správnej dezinfekcii rúk na všetky lôžkové zariadenia okresu Nitra a na vybrané zubné a gynekologické ambulancie v poliklinikách okresu.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2023 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2023 v okrese Nitra.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2023 v okrese Nitra.

V tabuľke VI.4. sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2023 v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese N i t r a - rok 2023

| Dg. / Pohlavie | | Muži | Ženy | Spolu |
|----------------|---|--------|--------|--------|
| A02 | a | 47 | 33 | 80 |
| | r | 58,80 | 38,99 | 48,61 |
| A02N | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 2,50 | 0,00 | 1,22 |
| A04 | a | 159 | 146 | 305 |
| | r | 198,91 | 172,49 | 185,32 |
| A040 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 1,18 | 0,61 |
| A045 | a | 79 | 74 | 153 |
| | r | 98,83 | 87,43 | 92,96 |
| A046 | a | 1 | 1 | 2 |
| | r | 1,25 | 1,18 | 1,22 |
| A047 | a | 79 | 69 | 148 |
| | r | 98,83 | 81,52 | 89,93 |
| A048 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 1,18 | 0,61 |
| A07 | a | 12 | 2 | 14 |
| | r | 15,01 | 2,36 | 8,51 |
| A08 | a | 273 | 313 | 586 |
| | r | 341,52 | 369,79 | 356,06 |
| A080 | a | 166 | 189 | 355 |
| | r | 207,66 | 223,29 | 215,70 |
| A081 | a | 87 | 91 | 178 |
| | r | 108,84 | 107,51 | 108,15 |
| A082 | a | 18 | 16 | 34 |
| | r | 22,52 | 18,90 | 20,66 |
| A083 | a | 0 | 4 | 4 |
| | r | 0,00 | 4,73 | 2,43 |
| A084 | a | 2 | 13 | 15 |
| | r | 2,50 | 15,36 | 9,11 |
| A09 | a | 17 | 50 | 67 |
| | r | 21,27 | 59,07 | 40,71 |
| A21 | a | 0 | 2 | 2 |
| | r | 0,00 | 2,36 | 1,22 |
| A370 | a | 0 | 3 | 3 |
| | r | 0,00 | 3,54 | 1,82 |
| A38 | a | 11 | 13 | 24 |
| | r | 13,76 | 15,36 | 14,58 |
| A40 | a | 11 | 4 | 15 |
| | r | 13,76 | 4,73 | 9,11 |
| A402 | a | 8 | 3 | 11 |
| | r | 10,01 | 3,54 | 6,68 |
| A403 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 1,25 | 0,00 | 0,61 |
| A408 | a | 2 | 1 | 3 |
| | r | 2,50 | 1,18 | 1,82 |

| | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|
| A41 | a | 158 | 120 | 278 |
| | r | 197,66 | 141,77 | 168,91 |
| A410 | a | 16 | 13 | 29 |
| | r | 20,02 | 15,36 | 17,62 |
| A411 | a | 75 | 55 | 130 |
| | r | 93,82 | 64,98 | 78,99 |
| A415 | a | 55 | 44 | 99 |
| | r | 68,80 | 51,98 | 60,15 |
| A418 | a | 1 | 1 | 2 |
| | r | 1,25 | 1,18 | 1,22 |
| A419 | a | 11 | 7 | 18 |
| | r | 13,76 | 8,27 | 10,94 |
| A51 | a | 7 | 1 | 8 |
| | r | 8,76 | 1,18 | 4,86 |
| A53 | a | 11 | 5 | 16 |
| | r | 13,76 | 5,91 | 9,72 |
| A69 | a | 16 | 12 | 28 |
| | r | 20,02 | 14,18 | 17,01 |
| A841 | a | 4 | 4 | 8 |
| | r | 5,00 | 4,73 | 4,86 |
| B01 | a | 433 | 340 | 773 |
| | r | 541,68 | 401,69 | 469,68 |
| B02 | a | 16 | 24 | 40 |
| | r | 20,02 | 28,35 | 24,30 |
| B15 | a | 1 | 2 | 3 |
| | r | 1,25 | 2,36 | 1,82 |
| B181 | a | 3 | 1 | 4 |
| | r | 3,75 | 1,18 | 2,43 |
| B182 | a | 12 | 3 | 15 |
| | r | 15,01 | 3,54 | 9,11 |
| B27 | a | 20 | 14 | 34 |
| | r | 25,02 | 16,54 | 20,66 |
| B377 | a | 1 | 5 | 6 |
| | r | 1,25 | 5,91 | 3,65 |
| B86 | a | 34 | 34 | 68 |
| | r | 42,53 | 40,17 | 41,32 |
| G00 | a | 2 | 4 | 6 |
| | r | 2,50 | 4,73 | 3,65 |
| G001 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 1,18 | 0,61 |
| M012 | a | 0 | 3 | 3 |
| | r | 0,00 | 3,54 | 1,82 |
| U071 | a | 512 | 734 | 1246 |
| | r | 640,50 | 867,17 | 757,08 |
| Z203 | a | 5 | 21 | 26 |
| | r | 6,25 | 24,81 | 15,80 |
| Z21 | a | 5 | 1 | 6 |
| | r | 6,25 | 1,18 | 3,65 |

Tab. VI.2. - Sezonalita - rok 2023

| Diagnóza / Mesiac | I | II | III | IV | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | XII | Spolu |
|-------------------|----|----|-----|----|----|----|-----|------|----|----|----|-----|-------|
| A02 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A020 | 9 | 1 | 4 | 4 | 4 | 11 | 9 | 11 | 12 | 6 | 1 | 4 | 76 |
| A021 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A022 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| A040 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A045 | 13 | 8 | 5 | 6 | 12 | 24 | 21 | 17 | 17 | 9 | 15 | 6 | 153 |
| A046 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A047 | 14 | 23 | 20 | 7 | 18 | 6 | 10 | 9 | 15 | 13 | 8 | 6 | 149 |
| A048 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A071 | 2 | 0 | 1 | 3 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 14 |
| A080 | 13 | 3 | 35 | 32 | 66 | 59 | 76 | 36 | 15 | 11 | 6 | 3 | 355 |
| A081 | 23 | 20 | 16 | 38 | 17 | 1 | 3 | 8 | 10 | 4 | 20 | 19 | 179 |
| A082 | 7 | 2 | 1 | 1 | 1 | 9 | 1 | 4 | 2 | 1 | 3 | 2 | 34 |
| A083 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 4 |
| A084 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 |
| A09 | 0 | 7 | 18 | 42 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 67 |
| A150 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A210 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| A218 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A288 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A370 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 |
| A38 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 16 | 24 |
| A402 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 2 | 1 | 3 | 11 |
| A408 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| A410 | 2 | 2 | 6 | 2 | 4 | 1 | 3 | 2 | 2 | 1 | 2 | 2 | 29 |
| A411 | 11 | 8 | 5 | 9 | 4 | 13 | 13 | 17 | 14 | 15 | 14 | 8 | 131 |
| A415 | 5 | 3 | 5 | 7 | 7 | 7 | 10 | 9 | 17 | 12 | 9 | 9 | 100 |
| A418 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A419 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 | 2 | 3 | 0 | 0 | 6 | 0 | 1 | 18 |
| A421 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| A428 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| A46 | 0 | 1 | 2 | 1 | 3 | 6 | 3 | 2 | 4 | 2 | 3 | 1 | 28 |
| A481 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A515 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| A519 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A530 | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 2 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 12 |
| A539 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| A540 | 1 | 2 | 0 | 0 | 2 | 1 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2 | 0 | 17 |
| A560 | 16 | 15 | 3 | 0 | 3 | 3 | 4 | 5 | 4 | 2 | 2 | 2 | 59 |
| A692 | 1 | 0 | 1 | 2 | 6 | 7 | 7 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 27 |
| A841 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 8 |
| A86 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A89 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 5 |
| A90 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| A985 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 8 |
| B001 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|----|----|-----|-----|-----|-----|----|----|----|----|---|----|-----|
| B002 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B003 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B004 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B009 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B018 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 |
| B019 | 26 | 88 | 120 | 118 | 195 | 153 | 31 | 11 | 0 | 6 | 7 | 13 | 768 |
| B021 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B022 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| B023 | 1 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 2 | 1 | 2 | 1 | 4 | 1 | 17 |
| B028 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 6 |
| B029 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 1 | 2 | 3 | 2 | 0 | 15 |
| B084 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10 | 10 | 0 | 0 | 20 |
| B15 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| B172 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| B181 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| B182 | 1 | 0 | 1 | 0 | 5 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 15 |
| B270 | 2 | 4 | 3 | 1 | 2 | 1 | 4 | 1 | 3 | 1 | 3 | 0 | 25 |
| B271 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| B279 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| B371 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 | 1 | 0 | 1 | 1 | 9 |
| B374 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 4 | 1 | 5 | 3 | 3 | 1 | 25 |
| B377 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 6 |
| B80 | 6 | 1 | 2 | 1 | 2 | 0 | 1 | 1 | 2 | 4 | 2 | 0 | 22 |
| B86 | 14 | 1 | 7 | 1 | 1 | 1 | 1 | 3 | 8 | 19 | 6 | 7 | 69 |
| G002 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| G003 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| G008 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| G009 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| G051 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| H043 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| H603 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| J00 | 3 | 3 | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 0 | 1 | 4 | 6 | 2 | 23 |
| J01 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 4 |
| J02 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 1 | 0 | 7 |
| J03 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| J04 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J040 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J041 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J042 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 3 |
| J06 | 5 | 4 | 12 | 1 | 2 | 3 | 3 | 3 | 6 | 2 | 1 | 2 | 44 |
| J060 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J100 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J101 | 17 | 12 | 9 | 6 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 13 | 60 |
| J11 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J121 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| J150 | 3 | 0 | 2 | 1 | 0 | 1 | 4 | 0 | 1 | 1 | 2 | 2 | 17 |
| J151 | 2 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 7 |
| J152 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 3 | 5 | 3 | 0 | 19 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|----|-----|-----|-----|----|----|----|----|----|----|-----|-----|------|
| J154 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| J155 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| J156 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 7 |
| J158 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| J159 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 1 | 2 | 1 | 0 | 9 |
| J205 | 9 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 |
| J208 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 7 |
| J209 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| K12 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| K65 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 6 |
| L02 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 |
| L03 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 |
| L08 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| L30 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| L89 | 1 | 1 | 2 | 3 | 0 | 2 | 2 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 16 |
| M012 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| N10 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| N300 | 0 | 2 | 0 | 5 | 0 | 4 | 1 | 3 | 4 | 2 | 1 | 0 | 22 |
| T802 | 10 | 4 | 5 | 4 | 3 | 7 | 6 | 9 | 8 | 6 | 5 | 3 | 70 |
| T813 | 4 | 1 | 4 | 5 | 3 | 2 | 6 | 4 | 6 | 6 | 7 | 3 | 51 |
| T814 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| T835 | 15 | 5 | 9 | 14 | 6 | 13 | 15 | 9 | 17 | 12 | 10 | 2 | 127 |
| T845 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| T846 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| T857 | 5 | 2 | 1 | 4 | 1 | 5 | 6 | 2 | 10 | 7 | 1 | 4 | 48 |
| T874 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 4 |
| U071 | 78 | 182 | 222 | 137 | 31 | 6 | 4 | 10 | 55 | 69 | 178 | 272 | 1244 |
| Z203 | 1 | 3 | 1 | 2 | 4 | 2 | 3 | 3 | 2 | 0 | 3 | 3 | 27 |
| Z21 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| Z225 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 8 |
| Z228 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 7 |

Tabuľka VI.3. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese N i t r a - rok 2023

| Dg / Vek.skupina | | 0 | 01-04 | 05-09 | 10-14 | 15-19 | 20-24 | 25-34 | 35-44 | 45-54 | 55-64 | 65+ | Spolu |
|------------------|---|----------|----------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------|-------|--------|--------|
| A02 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| A020 | a | 5 | 22 | 15 | 6 | 6 | 4 | 4 | 4 | 4 | 2 | 4 | 76 |
| | r | 308,07 | 318,79 | 177,45 | 76,47 | 85,53 | 50,87 | 18,43 | 14,59 | 16,54 | 9,34 | 13,26 | 46,18 |
| A021 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| A022 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 6,63 | 1,82 |
| A040 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 61,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A045 | a | 10 | 39 | 17 | 7 | 4 | 10 | 15 | 10 | 12 | 9 | 20 | 153 |
| | r | 616,14 | 565,14 | 201,11 | 89,22 | 57,02 | 127,18 | 69,11 | 36,47 | 49,63 | 42,02 | 66,32 | 92,96 |
| A046 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,75 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| A047 | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 3 | 5 | 15 | 19 | 103 | 148 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 11,83 | 0,00 | 14,26 | 12,72 | 13,82 | 18,24 | 62,04 | 88,70 | 341,53 | 89,93 |
| A048 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 0,61 |
| A071 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 6 | 4 | 2 | 0 | 1 | 0 | 14 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 76,31 | 18,43 | 7,29 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 8,51 |
| A080 | a | 18 | 107 | 65 | 15 | 8 | 8 | 26 | 25 | 12 | 14 | 57 | 355 |
| | r | 1 109,06 | 1 550,50 | 768,96 | 191,18 | 114,04 | 101,74 | 119,78 | 91,18 | 49,63 | 65,36 | 189,00 | 215,70 |
| A081 | a | 12 | 37 | 29 | 21 | 5 | 2 | 14 | 7 | 3 | 8 | 40 | 178 |
| | r | 739,37 | 536,15 | 343,07 | 267,65 | 71,28 | 25,44 | 64,50 | 25,53 | 12,41 | 37,35 | 132,63 | 108,15 |
| A082 | a | 7 | 17 | 6 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 34 |
| | r | 431,30 | 246,34 | 70,98 | 12,75 | 14,26 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 4,67 | 0,00 | 20,66 |
| A083 | a | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 4 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 11,83 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 3,32 | 2,43 |
| A084 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 1 | 6 | 3 | 1 | 15 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 25,44 | 9,21 | 3,65 | 24,82 | 14,01 | 3,32 | 9,11 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|-------|
| A09 | a | 0 | 16 | 7 | 0 | 0 | 0 | 2 | 3 | 4 | 9 | 26 | 67 |
| | r | 0,00 | 231,85 | 82,81 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,21 | 10,94 | 16,54 | 42,02 | 86,21 | 40,71 |
| A150 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| A151 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A210 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A218 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A288 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 0,61 |
| A370 | a | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 23,66 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,82 |
| A38 | a | 0 | 5 | 15 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 24 |
| | r | 0,00 | 72,45 | 177,45 | 38,24 | 14,26 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,58 |
| A402 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 8 | 11 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 8,27 | 4,67 | 26,53 | 6,68 |
| A403 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,75 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A408 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 6,63 | 1,82 |
| A410 | a | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 8 | 15 | 29 |
| | r | 123,23 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,94 | 4,14 | 37,35 | 49,74 | 17,62 |
| A411 | a | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 | 6 | 8 | 7 | 24 | 81 | 130 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 11,83 | 0,00 | 0,00 | 25,44 | 27,64 | 29,18 | 28,95 | 112,04 | 268,59 | 78,99 |
| A415 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 2 | 4 | 3 | 21 | 66 | 99 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,75 | 14,26 | 12,72 | 9,21 | 14,59 | 12,41 | 98,04 | 218,85 | 60,15 |
| A418 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 3,32 | 1,22 |
| A419 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 4 | 11 | 18 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 7,29 | 0,00 | 18,67 | 36,47 | 10,94 |
| A421 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 |

| | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|------|-------|-------|------|-------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 1,22 |
| A428 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A46 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 10 | 12 | 28 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,94 | 12,41 | 46,69 | 39,79 | 17,01 |
| A481 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A513 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 1,22 |
| A515 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 4 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 7,29 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 2,43 |
| A519 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,21 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| A530 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 6 | 3 | 3 | 0 | 0 | 14 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,21 | 21,88 | 12,41 | 14,01 | 0,00 | 0,00 | 8,51 |
| A539 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| A540 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 7 | 3 | 2 | 1 | 0 | 0 | 19 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 76,31 | 32,25 | 10,94 | 8,27 | 4,67 | 0,00 | 0,00 | 11,54 |
| A560 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 11 | 18 | 21 | 8 | 0 | 0 | 60 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 28,51 | 139,90 | 82,93 | 76,59 | 33,09 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 36,46 |
| A630 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A692 | | a | 0 | 1 | 3 | 0 | 3 | 0 | 2 | 5 | 5 | 5 | 4 | 0 | 28 |
| | | r | 0,00 | 14,49 | 35,49 | 0,00 | 42,77 | 0,00 | 9,21 | 18,24 | 20,68 | 23,34 | 13,26 | 0,00 | 17,01 |
| A841 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 | 1 | 0 | 8 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 4,61 | 3,65 | 4,14 | 14,01 | 3,32 | 0,00 | 4,86 |
| A86 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| A89 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 5 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 12,72 | 4,61 | 0,00 | 4,14 | 4,67 | 0,00 | 0,00 | 3,04 |
| A90 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|----------|----------|--------|--------|-------|------|-------|------|-------|-------|--------|
| A985 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 8 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 38,15 | 9,21 | 3,65 | 4,14 | 4,67 | 0,00 | 4,86 |
| B001 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 0,61 |
| B002 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| B003 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| B004 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| B009 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| B018 | a | 0 | 1 | 3 | 1 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 9 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 35,49 | 12,75 | 14,26 | 0,00 | 9,21 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 5,47 |
| B019 | a | 11 | 244 | 416 | 72 | 9 | 3 | 1 | 3 | 0 | 0 | 5 | 764 |
| | r | 677,76 | 3 535,72 | 4 921,33 | 917,67 | 128,30 | 38,15 | 4,61 | 10,94 | 0,00 | 0,00 | 16,58 | 464,21 |
| B021 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| B022 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| B023 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 3 | 1 | 3 | 8 | 17 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,75 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 10,94 | 4,14 | 14,01 | 26,53 | 10,33 |
| B028 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 | 6 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 4,61 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 9,95 | 3,65 |
| B029 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 1 | 5 | 6 | 15 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 9,21 | 0,00 | 4,14 | 23,34 | 19,90 | 9,11 |
| B084 | a | 0 | 12 | 8 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 20 |
| | r | 0,00 | 173,89 | 94,64 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,15 |
| B15 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,01 | 0,00 | 1,82 |
| B172 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,34 | 0,00 | 1,22 |
| B181 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 0 | 4 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|-------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| H603 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| J00 | a | 6 | 6 | 6 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 23 |
| | r | 369,69 | 86,94 | 70,98 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 13,82 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 13,97 |
| J01 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 12,72 | 4,61 | 3,65 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,43 |
| J02 | a | 0 | 3 | 1 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 |
| | r | 0,00 | 43,47 | 11,83 | 38,24 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,25 |
| J03 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| J04 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| J040 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| J041 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 61,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| J042 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 7,29 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 1,82 |
| J06 | a | 1 | 9 | 8 | 0 | 2 | 1 | 1 | 3 | 4 | 2 | 13 | 44 |
| | r | 61,61 | 130,42 | 94,64 | 0,00 | 28,51 | 12,72 | 4,61 | 10,94 | 16,54 | 9,34 | 43,11 | 26,73 |
| J060 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| J100 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| J101 | a | 4 | 13 | 16 | 6 | 8 | 0 | 2 | 2 | 1 | 2 | 3 | 57 |
| | r | 246,46 | 188,38 | 189,28 | 76,47 | 114,04 | 0,00 | 9,21 | 7,29 | 4,14 | 9,34 | 9,95 | 34,63 |
| J11 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 0,61 |
| J121 | a | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 12,75 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| J150 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 13 | 17 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 0,00 | 14,01 | 43,11 | 10,33 |
| J151 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 4 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|--------|-------|-------|------|------|------|------|------|-------|-------|-------|-------|-------|
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 3,65 | 0,00 | 4,67 | 13,26 | 4,25 |
| J152 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 17 | 19 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 4,67 | 56,37 | 11,54 |
| J154 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,32 | 0,61 |
| J155 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 6 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 19,90 | 3,65 |
| J156 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 7 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 23,21 | 4,25 |
| J158 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 5 | 6 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 16,58 | 3,65 |
| J159 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 1 | 5 | 9 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 8,27 | 4,67 | 16,58 | 5,47 |
| J205 | | a | 9 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 |
| | | r | 554,53 | 72,45 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 8,51 |
| J208 | | a | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 7 |
| | | r | 0,00 | 28,98 | 23,66 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,95 | 4,25 |
| J209 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,95 | 1,82 |
| K12 | | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 61,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| K65 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 1 | 6 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 18,67 | 3,32 | 3,65 |
| L02 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 5 |
| | | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 12,41 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,04 |
| L03 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,34 | 3,32 | 1,82 | |
| L08 | | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 11,83 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,22 |
| L30 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 14,49 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| L89 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 12 | 16 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,14 | 14,01 | 39,79 | 9,72 | |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|-------|-------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|----------|--------|
| M012 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 3 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,65 | 4,14 | 0,00 | 3,32 | 1,82 |
| N10 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,61 |
| N300 | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 7 | 12 | 22 |
| | r | 61,61 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 8,27 | 32,68 | 39,79 | 13,37 |
| T802 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 5 | 6 | 11 | 43 | 70 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 18,43 | 18,24 | 24,82 | 51,35 | 142,58 | 42,53 |
| T813 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 3 | 5 | 12 | 29 | 51 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,26 | 0,00 | 4,61 | 10,94 | 20,68 | 56,02 | 96,16 | 30,99 |
| T814 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 4 | 6 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 8,27 | 0,00 | 13,26 | 3,65 |
| T835 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 3 | 22 | 99 | 127 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 9,21 | 3,65 | 12,41 | 102,71 | 328,27 | 77,17 |
| T845 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 0,00 | 0,61 |
| T846 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 | 4 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 0,00 | 0,00 | 4,67 | 6,63 | 2,43 |
| T857 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 7 | 8 | 28 | 48 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,61 | 14,59 | 28,95 | 37,35 | 92,84 | 29,17 |
| T874 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 13,26 | 2,43 |
| U071 | a | 14 | 10 | 3 | 3 | 8 | 19 | 84 | 116 | 157 | 183 | 649 | 1246 |
| | r | 862,60 | 144,91 | 35,49 | 38,24 | 114,04 | 241,64 | 386,99 | 423,10 | 649,35 | 854,34 | 2 152,00 | 757,08 |
| Z203 | a | 1 | 0 | 2 | 1 | 4 | 0 | 4 | 2 | 3 | 5 | 4 | 26 |
| | r | 61,61 | 0,00 | 23,66 | 12,75 | 57,02 | 0,00 | 18,43 | 7,29 | 12,41 | 23,34 | 13,26 | 15,80 |
| Z21 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 2 | 0 | 0 | 6 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 13,82 | 3,65 | 8,27 | 0,00 | 0,00 | 3,65 |
| Z225 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 2 | 2 | 0 | 8 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,59 | 8,27 | 9,34 | 0,00 | 4,86 |
| Z228 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 4 | 7 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 8,27 | 4,67 | 13,26 | 4,25 |

Tabuľka VI.4. Menšie epidémie alimentárnych nákaz (2-5 prípadov) spolu za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce 2023

| Dg. | | Agens | Počet epidémií | Počet prípadov | Počet hospitalizovaných | Počet úmrtí |
|-----------------------|-------|--------------------------------|----------------|----------------|-------------------------|-------------|
| Salmonella | A02.0 | S.enteritidis | 12 | 27 | 10 | - |
| | | S.paratyphi (variant Java) | 1 | 3 | 0 | - |
| | | Bližšie neurčená | 1 | 2 | 0 | - |
| Kampylobakter | A04.5 | Campylobacter jejuni | 6 | 13 | 1 | - |
| | | Campylobacter nešpecifikovaný | 3 | 7 | 3 | - |
| Yersinia | A04.6 | Yersinia enterocolitica | - | - | - | - |
| Clostridium | A05.1 | Cl. Botulinum | - | - | - | - |
| | A05.2 | Cl. perfringens | - | - | - | - |
| | A04.7 | Iné clostrídium - Cl.difficile | - | - | - | - |
| Iné bakteriálne agens | A23 | Brucella | - | - | - | - |
| | A03 | Shigella | - | - | - | - |
| | A04.8 | Iné bakteriálne agens (A04.0) | - | - | - | - |
| Parazity | B75 | Trichinella | - | - | - | - |
| | A07.1 | Giardia | - | - | - | - |
| | A07.2 | Cryptosporidium | - | - | - | - |
| Vírusy | A08.1 | Norovírus | 16 | 39 | 13 | - |
| | A08.2 | Adenovírus | 2 | 4 | 2 | - |
| | A08.0 | Rotavírusy | 52 | 89 | 69 | - |
| | A08.3 | Astrovírusy | 1 | 2 | 0 | - |
| Iné agens | | Histamín | - | - | - | - |
| | | Morské biotoxíny | - | - | - | - |
| | B17.2 | Vírus hepatitídy E | - | - | - | - |
| Neznámy agens | A09 | Negat. | - | - | - | - |

Tab. III.9.4 b) Výskyt NN podľa oddelení v okrese Nitra za rok 2022

| Oddelenie, klinika | FN Nitra | | ŠN Zobor Nitra | | PN - Veľké Zálužie | | Kardiocentrum Nitra | | ZSS (*) Nitra | | Hospic Nitra | | FMC Nitra | | Spolu | |
|----------------------------|------------|-------------|-------------------|-------------|-----------------------|------------|------------------------|------------|------------------|-------------|-----------------|------------|--------------|------------|-------------|--------------|
| | abs | % | abs | % | abs | % | abs | % | abs | % | abs | % | abs | % | abs | % |
| TaPCH | - | - | 160 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 160 | 11,2 |
| Arytmia a kor. jednotka | - | - | - | - | - | - | 11 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | 11 | 0,8 |
| ZSS* | - | - | - | - | - | - | - | - | 284 | 100,0 | - | - | - | - | 284 | 20,0 |
| Hospic | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 6 | 100,0 | - | - | 6 | 0,4 |
| dialyzačné | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 5 | 100,0 | 5 | 0,4 |
| Spolu | 847 | 59,5 | 160 | 11,2 | 110 | 7,7 | 11 | 0,8 | 284 | 20,0 | 6 | 0,4 | 5 | 0,4 | 1423 | 100,0 |

(*) – ZSS Borinka (99 NN), ZpS Nitra (67 NN), ZSS Viničky (61 NN), ZSS Mojmirovce (23 NN), ZSS Nitrava (16 NN), ZSS Promeritae Nitra (13 NN), ZpS Vinodol (5 NN)

Tab.III.9.5 a) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2023

| Druh oddelenia, kliniky | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------------|----------------------|------|----------------------|------|---------------|---|----------------------|------|------|------|---|------|----------------------|-----|-------------------|---|-------------|------|------------------|------|------------|-------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu (IMCHV) | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Interná | 27 | 16,2 | 17 | 10,2 | - | - | 41 | 24,6 | 12 | 7,2 | - | - | 3 | 1,8 | - | - | 31 | 18,6 | 36 | 21,6 | 167 | 11,7 |
| KAIM | 4 | 3,1 | 45 | 35,4 | - | - | 2 | 1,6 | 5 | 3,9 | 3 | 2,4 | 5 | 3,9 | - | - | 39 | 30,7 | 24 | 18,9 | 127 | 8,9 |
| Neurologická | 1 | 0,9 | 22 | 19,0 | - | - | 33 | 28,4 | 9 | 7,8 | - | - | 1 | 0,9 | - | - | 17 | 14,7 | 33 | 28,4 | 116 | 8,2 |
| Chirurgická | 8 | 7,1 | 3 | 2,7 | - | - | 12 | 10,7 | 40 | 35,7 | 30 | 26,8 | 2 | 1,8 | - | - | 11 | 9,8 | 6 | 5,4 | 112 | 7,9 |
| Kardiologická | 5 | 8,1 | 6 | 9,7 | - | - | 30 | 48,4 | 2 | 3,2 | - | - | - | - | - | - | 10 | 16,1 | 9 | 14,5 | 62 | 4,4 |
| ÚCH | 6 | 10,0 | 5 | 8,3 | - | - | 16 | 26,7 | - | - | 13 | 21,7 | 1 | 1,7 | - | - | 3 | 5,0 | 16 | 26,7 | 60 | 4,2 |
| Onkologická | 3 | 8,1 | 4 | 10,8 | - | - | 8 | 21,6 | 1 | 2,7 | - | - | - | - | - | - | 15 | 40,5 | 6 | 16,2 | 37 | 2,6 |
| Infekčná | 13 | 46,4 | - | - | - | - | 4 | 14,3 | 2 | 7,1 | 1 | 3,6 | 1 | 3,6 | - | - | 3 | 10,7 | 4 | 14,3 | 28 | 2,0 |
| KDaD | 22 | 91,7 | - | - | - | - | 1 | 4,2 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 4,2 | 24 | 1,7 |
| Urologické | 2 | 8,7 | - | - | - | - | 6 | 26,1 | 1 | 4,3 | 5 | 21,7 | 1 | 4,3 | - | - | 8 | 34,8 | - | - | 23 | 1,6 |
| CCH | 1 | 4,8 | 1 | 4,8 | - | - | 3 | 14,3 | 1 | 4,8 | 7 | 33,3 | 1 | 4,8 | - | - | 3 | 14,3 | 4 | 19,0 | 21 | 1,5 |
| FBLR | 4 | 20,0 | - | - | - | - | 11 | 55,0 | - | - | 1 | 5,0 | - | - | - | - | 2 | 10,0 | 2 | 10,0 | 20 | 1,4 |
| Ortopedická | - | - | - | - | - | - | 12 | 75,0 | - | - | 3 | 18,8 | - | - | - | - | - | - | 1 | 6,3 | 16 | 1,1 |
| Neurochirurg. | - | - | 1 | 8,3 | - | - | 5 | 41,7 | 1 | 8,3 | 2 | 16,7 | - | - | - | - | 1 | 8,3 | 2 | 16,7 | 12 | 0,8 |
| Psychiatrická | 2 | 16,7 | 1 | 8,3 | - | - | 6 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 8,3 | 2 | 16,7 | 12 | 0,8 |

Tab.III.9.5.b) Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Nitra za rok 2023

| Druh Oddelenia, kliniky | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------------|----------------------|-------------|----------------------|------------|---------------|---|----------------------|-------------|-----------|------------|-------------------------------------|------------|----------------------|------------|-------------------|---|-------------|-------------|------------------|-------------|-------------|--------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Gyn.-pôr. | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 20,0 | 1 | 20,0 | - | - | - | - | 2 | 40,0 | 1 | 20,0 | 5 | 0,4 |
| Neonatologické | - | - | - | - | - | - | 1 | 33,3 | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 66,7 | - | - | 3 | 0,2 |
| ORL | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 0,1 |
| Očná | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 0,1 |
| Plast. chir. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ŠN Nitra | 62 | 38,8 | 22 | 13,8 | - | - | 46 | 28,8 | 2 | 1,3 | - | - | 2 | 1,3 | - | - | 10 | 6,3 | 16 | 10,0 | 160 | 11,2 |
| PN V.Zálužie | 2 | 1,8 | 1 | 0,9 | - | - | 104 | 94,5 | - | - | - | - | 1 | 0,9 | - | - | 1 | 0,9 | 1 | 0,9 | 110 | 7,7 |
| Kardiocentrum | 1 | 9,1 | 1 | 9,1 | - | - | - | - | 1 | 9,1 | - | - | - | - | - | - | 7 | 63,6 | 1 | 9,1 | 11 | 0,8 |
| ZSS | 79 | 27,8 | 6 | 2,1 | - | - | 181 | 63,7 | - | - | - | - | 4 | 1,4 | - | - | 7 | 2,5 | 7 | 2,5 | 284 | 20,0 |
| Hospic Nitra | - | - | - | - | - | - | 3 | 50,0 | - | - | - | - | 3 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | 6 | 0,4 |
| FMC Nitra | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 5 | 100,0 | - | - | 5 | 0,4 |
| SPOLU | 242 | 17,0 | 135 | 9,5 | - | - | 525 | 36,9 | 78 | 5,5 | 66 | 4,6 | 25 | 1,8 | - | - | 178 | 12,5 | 174 | 12,2 | 1423 | 100,0 |

Tab.III.9.6 a) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----------------------------|----------------------|-------|----------------------------|------|--------------------|---|----------------------------|-------|--------|-----|--|------|-------------------------|---|----------------------|---|----------------|-------|---------------------|-------|-------|-----|------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekolo- gické | | horné dýchacie cesty | | Iné(*) | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | |
| 2019-nCoV | - | - | - | - | - | - | 505 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 505 | 35,5 |
| Acinetobacter baumannii | - | - | 4 | 66,7 | - | - | - | - | - | - | 1 | 16,7 | - | - | - | - | 1 | 16,7 | - | - | 6 | 0,4 | |
| Acinetobacter species | - | - | 1 | 50,0 | - | - | 1 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 0,1 | |
| Aeromonas iný | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 0,1 | |
| Astrovírus | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 | |
| Campylobact. jejuni | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 | |
| Candida albicans | - | - | 7 | 33,3 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 14,3 | 11 | 52,4 | 21 | 1,5 | |
| Candida iná | - | - | 1 | 7,1 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 14,3 | 11 | 78,6 | 14 | 1,0 | |
| Candida tropicalis | - | - | 1 | 25,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 75,0 | 4 | 0,3 | |
| Citrobacter freundii | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 0,1 | |
| Citrobacter nešpecif. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 0,1 | |
| Clostridium difficile | 114 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 114 | 8,0 | |
| E.coli nešpec. | - | - | 10 | 11,9 | - | - | 1 | 1,2 | 1 | 1,2 | 8 | 9,5 | - | - | - | - | 9 | 10,7 | 55 | 65,5 | 84 | 5,9 | |

Tab.III.9.6 b) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------------|----------------------|-------|----------------------|------|---------------|---|----------------------|-----|------|-----|-------------------------------------|------|----------------------|-----|-------------------|---|-------------|------|------------------|-------|-------|-----|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Enterobacter aerogenes | - | - | 2 | 40,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 60,0 | - | - | 5 | 0,4 |
| Enterobacter cloacae | - | - | 3 | 13,6 | - | - | - | - | 2 | 9,1 | 2 | 9,1 | 1 | 4,5 | - | - | 8 | 36,4 | 6 | 27,3 | 22 | 1,5 |
| Enterobacter iný | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 20,0 | - | - | - | - | 1 | 20,0 | 3 | 60,0 | 5 | 0,4 |
| Enterobacter kobei | - | - | 3 | 75,0 | - | - | - | - | - | - | 1 | 25,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 0,3 |
| Klebsiella oxitoca | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 33,3 | 2 | 66,7 | 3 | 0,2 |
| Klebsiella pneumoniae | 6 | 5,9 | 38 | 37,3 | - | - | 2 | 2,0 | - | - | 9 | 8,8 | 3 | 2,9 | - | - | 21 | 20,6 | 23 | 22,5 | 102 | 7,2 |
| kultivačne negatívny | 2 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 0,1 |
| kultivačne nevyšetrený | 25 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 25 | 1,8 |
| Kvasinkové mikroorganiz. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 0,1 |
| Mikroorg. G-negat. Iné | - | - | 2 | 33,3 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 50,0 | 1 | 16,7 | 6 | 0,4 |

Tab.III.9.6 c) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------------------|----------------------|-------|----------------------------|------|--------------------|---|----------------------------|-------|------|-------|--|------|----------------------------|------|----------------------|---|----------------|-------|---------------------|------|------------|------------|------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekolo- gické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | |
| Mikroorganiz. grampozitívne | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 0,1 |
| Mikroorganiz. iné špecif. | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 |
| Morganella morgani | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | 1 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 0,1 |
| Neidentifik. vírus chrípky | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 |
| Neurčené | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 |
| Neuvedené | 1 | 6,3 | - | - | - | - | 1 | 6,3 | 5 | 31,3 | - | - | 2 | 12,5 | - | - | 7 | 43,8 | - | - | - | 16 | 1,1 |
| Nezistené | - | - | 16 | 14,4 | - | - | 12 | 10,8 | 61 | 55,0 | 4 | 3,6 | 3 | 2,7 | - | - | - | - | 15 | 13,5 | 111 | 7,8 | |
| Norovírus | 20 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 20 | 1,4 |
| Proteus mirabilis | - | - | 2 | 11,1 | - | - | - | - | 1 | 5,6 | 1 | 5,6 | 6 | 33,3 | - | - | 4 | 22,2 | 4 | 22,2 | 18 | 1,3 | |
| Ps. aeruginosa | - | - | 20 | 37,7 | - | - | - | - | - | - | 6 | 11,3 | 3 | 5,7 | - | - | 4 | 7,5 | 20 | 37,7 | 53 | 3,7 | |
| Rotavírus | 38 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 38 | 2,7 |
| Serratia marcescens | - | - | 1 | 20,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 80,0 | - | - | 5 | 0,4 | |
| Stafylococcus iný špec. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 8 | 100,0 | - | - | 8 | 0,6 | |

Tab.III.9.6 d) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----------------------------|----------------------|---|----------------------|-------|---------------|---|----------------------|-----|------|------|-------------------------------------|------|----------------------|-----|-------------------|---|-------------|-------|------------------|-------|-----------|------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Staphylococc. aureus | - | - | 17 | 30,4 | - | - | 2 | 3,6 | 1 | 1,8 | 14 | 25,0 | 1 | 1,8 | - | - | 20 | 35,7 | 1 | 1,8 | 56 | 3,9 |
| Staphylococc. epidermidis | - | - | 2 | 9,1 | - | - | - | - | 3 | 13,6 | 5 | 22,7 | - | - | - | - | 12 | 54,5 | - | - | 22 | 1,5 |
| Staphylococc. haemolyticus | - | - | 2 | 6,9 | - | - | - | - | 2 | 6,9 | 3 | 10,3 | - | - | - | - | 21 | 72,4 | 1 | 3,4 | 29 | 2,0 |
| Staphylococc. hominis | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 5,6 | - | - | - | - | 33 | 91,7 | 1 | 2,8 | 36 | 2,5 |
| Staphylococ. saprophyticus | - | - | 1 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 0,1 |
| Staphylococc. warneri | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 100,0 | - | - | 3 | 0,2 |
| Stenotrophom. maltophilia | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 |
| Streptococ. pneumoniae | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 0,1 |
| Streptococcus skup.A | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,1 |
| Streptococcus skup. D | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 3,2 | 7 | 22,6 | 2 | 6,5 | - | - | 7 | 22,6 | 14 | 45,2 | 31 | 2,2 |

Tab.III.9.6 e) Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Nitra za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------|----------------------|-------------|----------------------|------------|---------------|---|----------------------|-------------|-----------|------------|-------------------------------------|------------|----------------------|------------|-------------------|---|-------------|-------------|------------------|-------------|-------------|--------------|-----|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | |
| Zákožka svrabová | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | 3 | 0,2 |
| ZES negatívny | 4 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 0,3 |
| ZES nevyšetrený | 29 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 29 | 2,0 |
| Spolu | 242 | 17,0 | 135 | 9,5 | - | - | 525 | 36,9 | 78 | 5,5 | 66 | 4,6 | 25 | 1,8 | - | - | 178 | 12,5 | 174 | 12,2 | 1423 | 100,0 | |

*flebitída- 70,peritonitída- 6, meningitída- 1, encefalitída- 1

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE**

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ŠAĽA
ZA ROK 2023**

I. Demografické trendy

K 31.12.2022, teda na začiatku roku 2023 mal okres Šaľa 50684 obyvateľov. Oproti roku 2021 je to zostup o 288 osôb. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 24925 (49,20 %) mužov a 25759 (50,80 %) žien.

V roku 2022 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva o -203 (-3,99/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o -85 osôb. Znamená to, že celkový prírastok obyvateľstva predstavoval -288 osôb (tzn. o -5,67/1000 obyvateľov). Oproti predchádzajúcemu roku 2021 prirodzený prírastok stúpol o 154 osôb a celkový prírastok stúpol o 217 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola 1.1.2023 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 7175 obyvateľov, t.j. 14,16 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 34157 obyvateľov, t.j. 67,39 %
- poproduktívny vek (65+ rokov): 9352 obyvateľov, t.j. 18,45 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2021 bol na rovnakej percentuálnej hodnote, počet obyvateľov v produktívnom veku klesol o 0,56 % a podiel počtu osôb v poproduktívnom veku oproti roku 2021 stúpol o 0,55%.

Index starnutia dosiahol v roku 2022 hodnotu 130,34. Oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 3,92, v predchádzajúcom roku mal hodnotu 126,42. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 166,03 a u mužov 98,71. Index starnutia v okrese Šaľa systematicky stúpa v priemere o hodnotu 3,6.

Priemerný vek obyvateľov okresu Šaľa dosiahol hodnotu 42,96 roka, u mužov 41,16 a u žien 44,70.

Počet živonarodených detí v roku 2022 mal hodnotu 430, tzn. že v porovnaní s rokom 2021 klesol o 6.

Hrubá miera živorodenosti predstavovala 8,46/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 8,51/1000 obyvateľov.

Mírtvonarodenosť v roku 2022 mala hodnotu 4,63/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2021 mala hodnotu 2,28/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2022 stúpila o hodnotu 2,34.

V roku 2022 dojčenecká úmrtnosť dosiahla hodnotu 4,65 zatiaľ čo v predchádzajúcom roku mala hodnotu 6,88.

V roku 2022 zomrelo v okrese Šaľa 633 osôb, o 160 menej ako v roku 2021. Z toho bolo 337 mužov (53,23 %) a 296 žien (46,76 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 12,45/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 15,48/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2022 nasledovná:

- predproduktívny vek (0-14 roční): 3 (2 muži a 1 žena)
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 151 (104 mužov a 47 žien)
- poproduktívny vek (65+ rokov): 479 (231 mužov a 248 žien)

Najčastejšou príčinou smrti populácie v okrese Šaľa sú už dlhodobo choroby obehovej sústavy, za nimi nasledovali nádory, ďalej úmrtia na ochorenia dýchacej sústavy, tráviacej sústavy, vonkajšie príčiny chorobnosti a ostatné príčiny.

Choroby obehovej sústavy (CHOS) sú naďalej hlavnou príčinou smrti obyvateľov okresu Šaľa, v roku 2022 sa podieľali 47,55 % na celkovom počte úmrtí, nádory 23,06 %, respiračné ochorenia 7,90 %, ochorenia tráviacej sústavy 6,95 %, na vonkajšie príčiny 4,90 % a ostatné 8,53 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Šaľa za rok 2023

V roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu.

V skupine alimentárnych ochorení mierne poklesla chorobnosť u salmonelózy, bakteriálnych črevných infekcií a poklesla chorobnosť aj u vírusových črevných infekcií.

V posledných rokoch sme nezaznamenali ochorenie na bakteriálne otravy z potravín.

Podobná situácia bola aj u ochorení na vírusové hepatitídy, zaznamenali sme tak ako vlni iba 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B a 10 ochorení na chronické vírusové hepatitídy. Nebolo hlásené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E ale boli hlásené 3 akútne vírusové hepatitídy typu A.

V skupine ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ochorenie na pertussis a neboli hlásené ochorenia na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Bolo hlásené 1 ochorenia na invazívne pneumokokové ochorenie – pneumokokovú sepsu.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali nárast hlásených prípadov varicelly rovnaký počet prípadov šarlachu a nebolo hlásené žiadne ochorenie na tuberkulózu. Hlásené bolo 1 ochorenie na nepneumonickú legionársku chorobu (Pontiacká horúčka).

V porovnaní s minulým rokom bolo hlásených menej ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme prípady ochorení na Covid-19.

V skupine neuroinfekcií sme vykázali 1 bakteriálnu meningitídu.

V roku 2023 sme v skupine zoonóz vykázali ochorenia na lymskú boreliózu, tularémiu, listeriózu, toxoplazmózu, Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu a poranenia zvierat'om.

V roku 2023 sme zaznamenali pokles počtu hlásených ochorení na svrab.

V priebehu roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali 5 úmrtí na infekčné ochorenia.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus a v roku 2023 sme v okrese nezaznamenali ani ochorenia na bacilovú dyzentériu a bakteriálne otravy z potravín.

V roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali 35 prípadov salmonelóz, čo je chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľ'ov. Oproti predchádzajúcemu roku (40 prípadov chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľ'ov) je to pokles o 12,5%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (39,6 prípadov, chorobnosť 77,1/100 000 obyvateľ'ov) došlo k poklesu o 11,6%. V 34 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 1 prípade o inaparentnú infekciu - vylučovanie. Podľa pohlavia ochorelo 17 mužov (48,6%) a 18 žien (51,4%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 0-ročných a 20-24-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u 5-9-ročných detí 455,5/100 000 obyvateľ'ov (11 ochorení) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí 263,9/100 000 obyvateľ'ov (5 ochorení). Sezonálna bola netypická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (22,9%) v marci.

Ochorenia sa vyskytli v 33 ohniskách, sporadicky v 31 prípadoch a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 34 ochorení. Najčastejšie sa v 23 prípadoch ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*. roku 2023 sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí. Z celkového počtu 35 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2023 si 4 ochorenia (11,4%) vyžiadali hospitalizáciu. V ohniskách salmonelóz boli v roku 2023 na kultivačné vyšetrenie odobraté po 1 krát podstielka králik a pytón s negatívnym výsledkom, 1 krát podstielka agamy bradatej s výsledkom *Salm. enterica subs. enterica* a 2 krát podstielka agamy bradatej s výsledkom *Salm. cotham*. V priebehu roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali 1 importované ochorenie z Tuniska. V priebehu roku sme v okrese nezaznamenali žiadnu epidémiu salmonelózy.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 47 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu chorobnosti o 10,6% a spolu bolo hlásených 42 ochorení, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (72,6 prípadu, chorobnosť 141,3/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 42,1%. Podľa pohlavia ochorelo 28 mužov (66,7%) a 14 žien (33,3%) vo všetkých vekových skupinách okrem 0-ročných detí, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 357,5/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 633,2/100 000 obyvateľov (12 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 7 prípadov (16,7%) bolo hlásených v júni. Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 2 krát (4,8%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 35 krát ako kamylobakteriáza (83,3%), 3 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (7,1%) a 2 krát ako yersinióza (4,8%).

Zaznamenali sme 2 sporadické ochorenia na infekciu enteropatogénnymi E.coli, čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie bolo hlásené 1 ochorenie. Ochorenia sa vyskytli u detí vo vekových skupinách 0-ročných (vekovošpecifická chorobnosť 226,2/100 000 obyvateľov) a 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov). U ochorení boli potvrdené sérotypy O126 a O86. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

V priebehu roku bolo hlásených 35 ochorení na kamylobakteriázu, čo je chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 42 prípadov s chorobnosťou 82,4/100 000 obyvateľov. Charakter výskytu bol vo všetkých 35 prípadoch sporadický. Všetky ochorenia boli potvrdené laboratórne. Ako etiologické agens sa uplatnil 32 krát (91,4%) Campylobacter jejuni a 3 krát (8,6%) Campylobacter nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu Campylobacter species v stolici). Podľa kolektívu ochorelo 11 malých detí mimo kolektívu, 6 detí navštevujúcich MŠ, 5 školákov, 1 stredoškolák, 1 vysokoškolák a 11 dospelých osôb. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 19 krát (54,3%) konzumáciu kuracieho mäsa. Hospitalizáciu si vyžiadalo 6 ochorení (17,1%).

V roku 2023 sme vykázali v okrese Šaľa 2 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa v oboch prípadoch uplatnila Y.enterocolitica, v 1 prípade sérovar nešpecifikovaný a 1 krát sérovar 3. Ochoreli 1 predškolák a 1 školák vo vekových skupinách 1-4-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov) a 5-9-ročných (vekovošpecifická chorobnosť 41,4/100 000 obyvateľov). Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky a 1 krát bravčové mäso. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

V priebehu roku boli u enterokolitídy zapríčinennej Clostridium difficile v okrese Šaľa hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov), čo je takmer na rovnakej úrovni ako vlani (4 ochorenia; chorobnosť 7,9). Ochorenia sa vyskytli 1 krát vo vekovej skupine 10-14-ročných školákov (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 osôb) a 2 krát u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu Clostridium difficile v stolici, a to 2 krát toxínu B a 1 krát toxínu A aj B. Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia.

V skupine vírusových črevných infekcií chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 113 ochorení s chorobnosťou 221,7/100 000 obyvateľov zostala približne na rovnakej úrovni a bolo vykázaných 118 prípadov, čo je chorobnosť 231,5/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (50,6 prípadu, chorobnosť 98,5/100 000 obyvateľov) je to nárast o 133,2%. Podľa pohlavia ochorelo 66 mužov (55,9%) a 52 žien (44,1%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 4 298,6/100 000 obyvateľov (19 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac po 24

krát (po 20,3%) v júni a júli. Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 66 rotavírusových enteritíd (56,0%), 32 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (27,1%), 11 krát adenovírusové enteritídy (9,3%) a 9 krát iné vírusové enteritídy (7,6%).

Oproti minulému roku (26 ochorení, chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2023 u rotavírusových enteritíd k nárastu chorobnosti o 153,8% a vykázali sme 66 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 129,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 35 krát sporadicky, 5 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 2 krát 3 prípady a 1 krát 4 prípady v rodine. Okrem toho sme zaznamenali epidemický výskyt v zariadeniach s 3 prípadmi a 8 prípadmi. Ochorelo 26 malých detí mimo kolektívu, 9 predškolákov, 22 školákov, 1 stredoškolač a 8 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 51 ochorení, 15 nevyšetrených ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 35 ochorení (53,0%). Jedno choré dieťa bolo riadne očkované 2 dávkami proti rotavírusom vakcínou Rotarix.

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 45 ochorení (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 32 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 62,8/100 000 obyvateľov). Charakter výskytu bol 15 krát sporadický, 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 1 krát 4 prípady v rodine a 1 epidemický výskyt so 7 prípadmi. Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 12 predškolákov, 3 školáci, 1 vysokoškolač a 6 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 21 ochorení, 11 nevyšetrených ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 17 ochorení (53,1%).

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 11 ochorení (chorobnosť 21,6/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásených 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 3 detí mimo kolektív, 2 predškolákov, 3 školákov, 2 stredoškolačov a 1 dospelý osoby. Štyri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 7 prípadov (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov) ochorení na iné vírusové enteritídy sme v roku 2023 vykázali 9 prípadov, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov. Sporadický charakter malo 5 ochorení, 2 krát sme zaznamenali po 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 7 ochorení (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi), 2 prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ochorenia sa vyskytli u 5 detí mimo kolektívu, 1 predškoláka, 1 školáka a 2 dospelých osôb. Štyri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 sme v okrese Šaľa po päťročnom nulovom výskyte zaznamenali 3 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu A, ale vykázali sme aj 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, 10 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 7 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 2 krát nosičstvo HBsAg. Nebolo hlásené ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E. Úmrtie na vírusovú hepatitídu sme v okrese v roku 2023 nezaznamenali.

Po päťročnom nulovom výskyte hepatitídy A v okrese Šaľa (naposledy 6 ochorení v roku 2017; chorobnosť 11,5/100 000 obyvateľov) sme vykázali 3 ochorenia s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,0/100 000 obyvateľov (0,0 prípadu).

Celkovo bolo v ohniskách zabezpečených 71 kontaktov, zaočkovaných bolo 31 kontaktov, 36 osôb očkovanie odmietlo.

V roku 2023 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 2,7/100 000 obyvateľov (1,4 prípadu).

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatítid sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 sme vykázali 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. V tomto roku nebolo ochorenie hlásené.

V roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali 10 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 9 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 4,8 prípadu s chorobnosťou 9,3/100 000 obyvateľov. Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 7 krát chronická vírusová hepatitída C.

V roku 2022 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy a 1 muž, a to 3 krát vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 38,3/100 000 obyvateľov)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 6 ochorení na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 7 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 13,7/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 4 muži a 3 ženy, a to 3 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 45,6/100 000 obyvateľov), 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,7/100 000 obyvateľov) a 2 krát v skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,6/100 000 obyvateľov)

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 3 nosičov HBsAg, v roku 2023 evidujeme 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 94,7% - 98,6%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 3 pediatrických obvodoch. Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u u tetanu (A35), diftérie (A36), osýpok (B05), rubeoly (B06), parotitídy (B26), pertussisu (A37). V tomto roku bolo hlásené jedno ochorenie na septikémiu vyvolaná Streptokokom pneumonie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov u 77 ročného neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Skupina respiračných ochorení

V roku 2023 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, erysipel, herpes simplex.

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2022, kedy sme taktiež vykazovali 1 ochorenie. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej kategórii 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené v mesiaci jún. Hospitalizácia nebola potvrdená.

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na nepneumonickú Legionársku chorobu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo u ženy vo vekovej kategórii 35-44-ročných ľudí (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené v mesiaci august. Išlo o 42-ročnú pacientku, bola prijatá na Infekčnú kliniku pre pozitívnu legionellu v sére (*L. pneumophila* sg.9 - pozitívny v titre 1:128), susp. pneumoniou l.sin. dľa auskultačného nálezu a pozitívnu cestovateľskú anamnezu. Žena udáva dovolenku na Sardínii (Taliansko) 22.-29.7.2023, v hoteli bola klimatizácia. Po návrate u nej začal suchý dráždivý kašeľ. Ambulantne preliečená makrolidmi. Pre pozit. auskultačný nález opakovane

realizované RTG vyšetrenie hrudníka s negatívnym výsledkom. Kontrolný moč antigénovo na legionellu negatívny, taktiež aj odobraté sérológie.

Lekári v okrese Šaľa v roku 2023 hlásili 59 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 115,8/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 7 prípadov s chorobnosťou 13,7/100 000 obyvateľov. Najviac 36 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 1 490,7/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január – júl a november s maximom 22 prípadov v mesiaci máj. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 17 ochorení na herpes zoster (oproti roku 2022, kedy bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (47,1%) a 9 žien (52,9%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 10 rokov veku vyššie. Výskyt bol celoročný s výnimkou v mesiacoch február, apríl a december. V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3, 1 prípad bol taktiež vykázaný ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 15 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9). Hospitalizácia bola potrebná v 1 prípade.

V roku 2023 v okrese vykazujeme 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov) na infekčnú mononukleózu oproti roku 2022, kedy sme v okrese vykážali 2 prípady s chorobnosťou 4,0/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorel 1 muž vo vekovej skupine 20-24-ročných ľudí s vekovošpecifickou chorobnosťou 40,2/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené v mesiaci máj. Diagnostikované bolo ako cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

V roku 2023 bolo v okrese Šaľa hlásených 16 504 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 80 043,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 17 573 ochorení s chorobnosťou 76 824,7 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 4,2%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 2 460 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 11 930,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 15% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií. Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 6 ZŠ, 3 MŠ. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 413 477,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (4 670 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala. Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 1 114 prípadov (6,8%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 3,2% z počtu ochorení a 47,1% z počtu komplikácií a otitídy 3,1% z počtu ochorení a 45,2% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,5% z počtu ochorení a 7,7% z počtu komplikácií.

V roku 2023 sme v okrese vykážali 10 laboratórne potvrdených ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 19,6/100 000 obyvateľov. Ochorelo 7 mužov (70,0%) a 3 ženy (30,0%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 211,1/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch január (1 prípad), február (3 prípady), marec (2 prípady), november (1 prípad) a december (4 prípady). Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si vyžiadali všetky hlásené ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. V roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI a pandemickú chrípku.

V roku 2023 sme vykazovali 4 ochorenia na akútnu bronchitídu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov. Podľa

pohlavia ochoreli 3 muži (75,0%) a 1 žena (25,0%). Tri ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 678,7/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 52,7/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiacoch január a február.

V roku 2023 sme v okrese zaznamenali 203 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 398,3/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali spolu 10 971 prípadov. Ochorelo 74 mužov (36,5%) a 129 žien (63,5%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 1 436,4/100 000 obyvateľov (131 prípadov) bola vo vekovej skupine 65+ročných osôb, 412,6/100 000 obyvateľov (30 prípadov) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb. Importované ochorenia neboli zaznamenané. Nozokomiálneho pôvodu bolo 86 ochorení, opísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. Klinická forma: Respiračná – 195x, febrilná – 6x, pľúcna – 2x. Z celkového počtu ochorení 203 bolo očkovaných 153 osôb, čo predstavuje 75,4%. Očkovaných čiastočne boli 2 osoby, očkovaných riadne bolo 34 osôb, základné + preočkovanie malo 117 osôb a neočkovaných bolo 50 ľudí. Hospitalizovaných bolo 13 osôb.

Neuroinfekcie

V roku 2023 sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie oproti minuloročnému výskytu 2 ochorení na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa v priebehu roka 2023 zaznamenali 1 ochorenie s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles vo výskyte o 50% oproti minulému roku. Ochorelo jedno dievča vo vekovej kategórii 10-14 rokov (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov) v mesiaci február.

Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované ako: Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9).

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2023 sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, kliešťovú encefalítidu, leptospirózu, ornitózu, toxokarózu, teniózu ani Q-horúčku.

V porovnaní s minulým rokom kedy bolo vykázaných 7 ochorení (chorobnosťou 13,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali 6 prípadov na lymfskú boreliózu (chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov), pričom všetky prípady boli sérologicky potvrdené. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípanie kliešťom a 2 krát poštípanie iným hmyzom. Klinicky sa všetky ochorenia manifestovali ako kožná forma s príznakmi erythema migrans.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Šaľa 1 prípad ochorenia na listériovú septikémiu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci november u muža vo vekovej skupine 65+ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Za rok 2023 v okrese zaznamenávame 1 ochorenie na toxoplazmózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa prejavilo ako lymfodenopatia u 13 ročného muža s neobjasnenou epidemiologickou anamnézou.

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 1 prípad na tularémiu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo sérologicky potvrdené a klinicky sa manifestovalo ako glandulárna forma ochorenia. V epidemiologickej anamnéze udal pacient kuchynské spracovanie divého zajaca v domácnosti. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu a liečba prebiehala ambulantne.

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 poranenia zvieratom podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 vykážali v okrese Šaľa 6

poranení zvierat'om (chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľ'ov). Jednalo sa o pohryznutie neznámymi zvieratami. Antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 zaznamenali za posledných 10 rokov 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľ'ov-) na Creuzfeldtovu-Jakobovu chorobu u 57 ročnej ženy bez významného predchiorobia v OA len astma bronchiálne a hyperlipidémia).

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom (18 prípadov, chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľ'ov) sme v roku 2023 zaznamenali pokles prípadov ochorenia na svrab s počtom 14 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 27,5/100 000 obyvateľ'ov.

Sporadický charakter malo 5 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 až 4 prípady v rodine.

Iné infekcie – nezaradené

Oproti minulému roku, kedy bolo vykázané 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľ'ov) sme v tejto skupine diagnóz v roku 2023 vykážali 3 ochorenia na streptokokové septikémie s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľ'ov.

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži, s maximom vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 2 prípady (vekovošpecifická chorobnosť 21,9/100 000 obyvateľ'ov).

V roku 2023 bolo vykázaných 10 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľ'ov. V minulom roku sme evidovali 6 prípadov s chorobnosťou 11,8/100 000 obyvateľ'ov. Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (80%) a 2 ženy (20%) a to v štyroch vekových skupinách. Z celkového počtu ochorení mali 2 (20%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Z celkového počtu 10 ochorení sme v roku 2023 v tejto skupine ochorení zaznamenali 2 úmrtia, z toho 1 úmrtie bolo nozokomiálneho charakteru a v 1 prípade sa ochorenie skončilo úmrtím na septikémiu nenozokomiálneho pôvodu (úmrtie je popísané v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“).

Rovnako ako minulý rok, aj v roku 2023 sme v okrese Šaľa vykážali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľ'ov. Ochorenie sa vyskytlo u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách a to po 1 prípade v skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľ'ov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľ'ov) a 65+ ročných (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľ'ov). Diagnóza bola potvrdená histologickým nálezom Actinomyces schaalii, Actinomyces europeans a Actinomyces urogenitalis. V 2 prípadoch boli ochorenia epidemiologicky neobjasnené a v 1 prípade mala chorá v anamnéze extrakciu vnútromaternicového telieska. Ochorenia sa manifestovali 3 krát ako kožná forma aktinomykózy. Vo všetkých prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa neevidovali žiadny prípad, vykážali sme v roku 2023 celkovo 8 ochorení na syfilis (chorobnosť 15,7/100 000 obyvateľ'ov). Ochorelo 6 mužov a 2 ženy.

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 5 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľ'ov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásené boli ochorenia, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľ'ov. Podľa pohlavia ochoreli 2 muži a 1 ženy vo vekových skupinách od 20 do 44-rokov veku. Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou Neisseria gonorrhoeae z hnisavého výtoku. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0).

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2023 hlásené: Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy- 20 ochorení (chorobnosť 39,2/100 000 obyvateľov), Urogenitálna trichomonóza - 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov), Anogenitálne bradavice - 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 8 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 15,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 7 prípadov. Podľa pohlavia ochorel 1 muž a 7 žien prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 289,9/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (7 ochorení). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

V roku 2023 sme zaznamenali v okrese Šaľa 1 prípad bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo hlásených 7 prípadov. Jednalo sa o ženu vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb.

V priebehu roku boli v okrese Šaľa hlásené 2 izolácie multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

V priebehu roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali 5 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 1 krát na ochorenie Covid-19 a 3 krát na nenozokomiálnu sepsu a 1 krát na Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2023 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 91 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 86 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 5 ochorení bolo vyhladané v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb je 29,1%. V jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa v tomto roku neevidujeme žiadne nozokomiálne ochorenie.

V tomto roku evidujeme v okrese Šaľa 6 koronavírusových epidémií nozokomiálneho charakteru v zariadeniach sociálnych služieb.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* CPE.

Poranenie zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 2-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v oboch prípadoch.

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Šaľa v roku 2023

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov
v okrese Šaľa.

Tabuľka II.1.Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy, okres Šaľa rok 2023

| Diag. | 2023 Abs.Hod | 2022 Abs.Hod | INDEX 2023/2022 | Priemer 2018-2022 | Index 2023/P | Chorobnosť 2023 | Priemer ch. 2018-2022 |
|-------|-----------------|-----------------|--------------------|----------------------|-----------------|--------------------|--------------------------|
| A02 | 34 | 38 | 0,89 | 38,60 | 0,88 | 66,70 | 75,14 |
| A02N | 1 | 2 | 0,50 | 1,00 | 1,00 | 1,96 | 1,95 |
| A03 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,39 |
| A04 | 42 | 47 | 0,89 | 72,60 | 0,58 | 82,40 | 141,32 |
| A040 | 2 | 1 | 2,00 | 1,20 | 1,67 | 3,92 | 2,34 |
| A043 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,39 |
| A045 | 35 | 42 | 0,83 | 66,80 | 0,52 | 68,67 | 130,03 |
| A046 | 2 | 0 | 0,00 | 0,80 | 2,50 | 3,92 | 1,56 |
| A047 | 3 | 4 | 0,75 | 3,60 | 0,83 | 5,89 | 7,01 |
| A07 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,39 |
| A08 | 118 | 113 | 1,04 | 50,60 | 2,33 | 231,50 | 98,50 |
| A080 | 66 | 26 | 2,54 | 21,20 | 3,11 | 129,48 | 41,27 |
| A081 | 32 | 45 | 0,71 | 14,80 | 2,16 | 62,78 | 28,81 |
| A082 | 11 | 35 | 0,31 | 12,60 | 0,87 | 21,58 | 24,53 |
| A083 | 9 | 7 | 1,29 | 2,00 | 4,50 | 17,66 | 3,89 |
| A09 | 0 | 0 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 1,17 |
| A21 | 1 | 0 | 0,00 | 0,60 | 1,67 | 1,96 | 1,17 |
| A32 | 1 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| A370 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,78 |
| A38 | 1 | 1 | 1,00 | 0,40 | 2,50 | 1,96 | 0,78 |
| A40 | 3 | 1 | 3,00 | 0,80 | 3,75 | 5,89 | 1,56 |
| A402 | 2 | 1 | 2,00 | 0,80 | 2,50 | 3,92 | 1,56 |
| A403 | 1 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| A41 | 10 | 6 | 1,67 | 4,20 | 2,38 | 19,62 | 8,18 |
| A410 | 0 | 0 | 0,00 | 1,00 | 0,00 | 0,00 | 1,95 |
| A411 | 4 | 1 | 4,00 | 1,20 | 3,33 | 7,85 | 2,34 |
| A415 | 5 | 3 | 1,67 | 1,60 | 3,13 | 9,81 | 3,11 |
| A419 | 1 | 2 | 0,50 | 0,40 | 2,50 | 1,96 | 0,78 |
| A51 | 2 | 0 | 0,00 | 1,00 | 2,00 | 3,92 | 1,95 |
| A53 | 6 | 0 | 0,00 | 1,80 | 3,33 | 11,77 | 3,50 |
| A69 | 6 | 3 | 2,00 | 2,20 | 2,73 | 11,77 | 4,28 |
| A81 | 1 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| A841 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,78 |
| A87 | 0 | 1 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,78 |
| B01 | 59 | 7 | 8,43 | 79,80 | 0,74 | 115,75 | 155,34 |
| B02 | 17 | 18 | 0,94 | 32,20 | 0,53 | 33,35 | 62,68 |
| B15 | 3 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 5,89 | 0,00 |
| B16 | 1 | 1 | 1,00 | 1,40 | 0,71 | 1,96 | 2,73 |
| B171 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,39 |
| B181 | 3 | 3 | 1,00 | 1,80 | 1,67 | 5,89 | 3,50 |
| B182 | 7 | 6 | 1,17 | 3,00 | 2,33 | 13,73 | 5,84 |
| B27 | 1 | 2 | 0,50 | 2,20 | 0,45 | 1,96 | 4,28 |
| B58 | 1 | 0 | 0,00 | 0,60 | 1,67 | 1,96 | 1,17 |

| | | | | | | | |
|------|-----|-------|------|----------|------|--------|----------|
| B86 | 14 | 18 | 0,78 | 22,80 | 0,61 | 27,47 | 44,38 |
| G00 | 1 | 2 | 0,50 | 0,60 | 1,67 | 1,96 | 1,17 |
| G000 | 0 | 1 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,39 |
| G001 | 0 | 1 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,78 |
| G61 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,78 |
| M012 | 0 | 4 | 0,00 | 1,00 | 0,00 | 0,00 | 1,95 |
| U071 | 203 | 10971 | 0,02 | 4 118,60 | 0,05 | 398,26 | 8 017,30 |
| Z203 | 6 | 3 | 2,00 | 2,60 | 2,31 | 11,77 | 5,06 |
| Z21 | 1 | 7 | 0,14 | 1,80 | 0,56 | 1,96 | 3,50 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------|--------|
| | r | 0,00 | 1,90 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A41 | a | 10 | 5 | 10 | 8 | 5 | 3 | 2 | 5 | 6 | 10 |
| | r | 18,95 | 9,52 | 19,10 | 15,34 | 9,65 | 5,79 | 3,90 | 9,81 | 11,77 | 19,62 |
| A410 | a | 4 | 2 | 1 | 2 | 2 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 |
| | r | 7,58 | 3,81 | 1,91 | 3,83 | 3,86 | 1,93 | 0,00 | 3,92 | 0,00 | 0,00 |
| A411 | a | 3 | 1 | 3 | 3 | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | 4 |
| | r | 5,68 | 1,90 | 5,73 | 5,75 | 1,93 | 1,93 | 3,90 | 1,96 | 1,96 | 7,85 |
| A415 | a | 3 | 1 | 5 | 3 | 2 | 1 | 0 | 2 | 3 | 5 |
| | r | 5,68 | 1,90 | 9,55 | 5,75 | 3,86 | 1,93 | 0,00 | 3,92 | 5,89 | 9,81 |
| A419 | a | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 |
| | r | 0,00 | 1,90 | 1,91 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,92 | 1,96 |
| A51 | a | 2 | 0 | 2 | 2 | 1 | 1 | 0 | 3 | 0 | 2 |
| | r | 3,79 | 0,00 | 3,82 | 3,83 | 1,93 | 1,93 | 0,00 | 5,89 | 0,00 | 3,92 |
| A53 | a | 1 | 2 | 4 | 0 | 2 | 3 | 2 | 2 | 0 | 6 |
| | r | 1,89 | 3,81 | 7,64 | 0,00 | 3,86 | 5,79 | 3,90 | 3,92 | 0,00 | 11,77 |
| A69 | a | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 5 | 2 | 3 | 6 |
| | r | 0,00 | 1,90 | 1,91 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 9,74 | 3,92 | 5,89 | 11,77 |
| A81 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A841 | a | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 3,82 | 0,00 | 0,00 | 3,86 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A87 | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 1,91 | 0,00 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| B01 | a | 140 | 187 | 71 | 321 | 121 | 155 | 107 | 9 | 7 | 59 |
| | r | 265,25 | 356,10 | 135,61 | 615,44 | 233,58 | 299,22 | 208,54 | 17,66 | 13,73 | 115,75 |
| B02 | a | 9 | 10 | 4 | 52 | 39 | 48 | 32 | 24 | 18 | 17 |
| | r | 17,05 | 19,04 | 7,64 | 99,70 | 75,29 | 92,66 | 62,37 | 47,08 | 35,31 | 33,35 |
| B15 | a | 2 | 6 | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| | r | 3,79 | 11,43 | 0,00 | 11,50 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 5,89 |
| B16 | a | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 1 | 1 | 1 |
| | r | 1,89 | 3,81 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 5,79 | 3,90 | 1,96 | 1,96 | 1,96 |
| B171 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 1,90 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B181 | a | 4 | 2 | 2 | 1 | 2 | 0 | 1 | 3 | 3 | 3 |
| | r | 7,58 | 3,81 | 3,82 | 1,92 | 3,86 | 0,00 | 1,95 | 5,89 | 5,89 | 5,89 |
| B182 | a | 4 | 2 | 3 | 0 | 0 | 2 | 3 | 4 | 6 | 7 |
| | r | 7,58 | 3,81 | 5,73 | 0,00 | 0,00 | 3,86 | 5,85 | 7,85 | 11,77 | 13,73 |
| B27 | a | 9 | 14 | 19 | 9 | 3 | 4 | 2 | 0 | 2 | 1 |
| | r | 17,05 | 26,66 | 36,29 | 17,26 | 5,79 | 7,72 | 3,90 | 0,00 | 3,92 | 1,96 |
| B58 | a | 0 | 8 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 15,23 | 1,91 | 1,92 | 3,86 | 0,00 | 1,95 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| B86 | a | 10 | 12 | 36 | 25 | 23 | 38 | 24 | 11 | 18 | 14 |
| | r | 18,95 | 22,85 | 68,76 | 47,93 | 44,40 | 73,36 | 46,78 | 21,58 | 35,31 | 27,47 |
| G00 | a | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 |
| | r | 0,00 | 1,90 | 1,91 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,92 | 1,96 |
| G000 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| G001 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 |
| G61 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,93 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 0,00 | 0,00 |
| M012 | a | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 3,82 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 | 7,85 | 0,00 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|-------|------|------|------|------|------|--------|---------|---------|-------|
| U071 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1823 | 7799 | 10971 | 203 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3553,0 | 15300,6 | 21523,6 | 398,3 |
| Z203 | a | 12 | 4 | 5 | 5 | 3 | 4 | 3 | 0 | 3 | 6 |
| | r | 22,74 | 7,62 | 9,55 | 9,59 | 5,79 | 7,72 | 5,85 | 0,00 | 5,89 | 11,77 |
| Z21 | a | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 7 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 1,91 | 1,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,92 | 13,73 | 1,96 |

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Šaľa za rok 2023

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Šaľa hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus.

K 31.12.2023 neevidujeme v okrese žiadneho bacilonosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

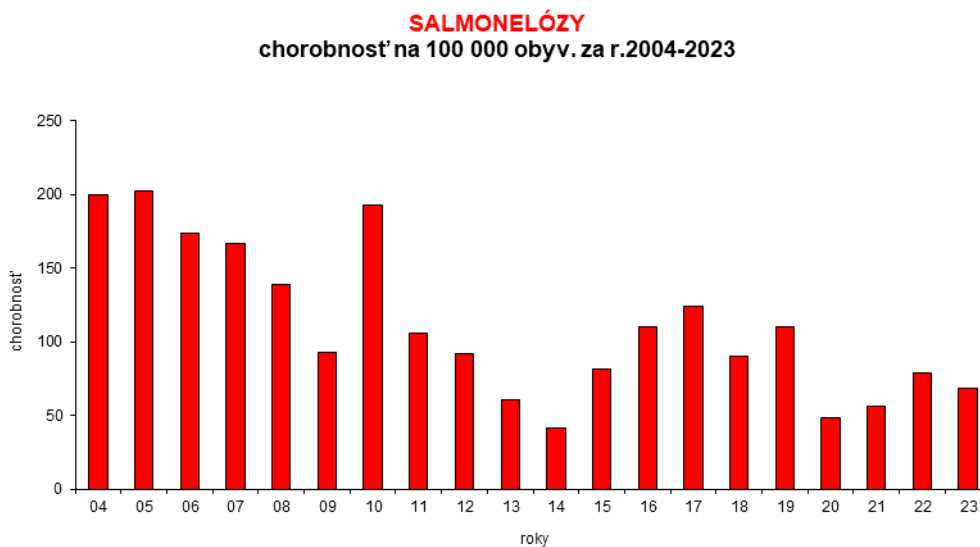
Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali 35 prípadov salmonelózy, čo je chorobnosť 68,8/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (40 prípadov chorobnosť 78,5/100 000 obyvateľov) je to pokles o 12,5%, ale v porovnaní s 5-ročným priemerom (39,6 prípadov, chorobnosť 77,1/100 000 obyvateľov) došlo k poklesu o 11,6%.

V 34 prípadoch išlo o manifestné ochorenia, v 1 prípade o inaparentnú infekciu - vylučovanie.

Diagnóza:

| | |
|---|----|
| A02 - Iné salmonelové infekcie (nosič, vylučovanie) | 1 |
| A02.0 - Salmonelová enteritída | 33 |
| A02.2 - Lokalizovaná salmonelová infekcia | 1 |



Podľa pohlavia ochorelo 17 mužov (48,6%) a 18 žien (51,4%) vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 0-ročných a 20-24-ročných osôb, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola u 5-9-ročných detí 455,5/100 000 obyvateľov (11 ochorení) a vo vekovej skupine 1-4-ročných detí 263,9/100 000 obyvateľov (5 ochorení).

Sezonalita bola netypická, výskyt sme zaznamenali po celý rok s výnimkou mesiaca december, s maximom 8 prípadov (22,9%) v marci.

Ochorenia sa vyskytli v 33 ohniskách, sporadicky v 31 prípadoch a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Kultivačne potvrdených bolo 34 ochorení. Najčastejšie sa v 23 prípadoch ako etiologické agens uplatnila *Salm. enteritidis*. Fagotypizácia salmonel nebola v priebehu roku z NRC pre salmonely hlásená.

Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2023
v okrese Šaľa

| Izolovaný typ salmonely | OCHORENIE | | VYLUČOVANIE | | SPOLU | |
|---|-----------|---------|-------------|--------|-------|---------|
| | Freq. | Perc. | Freq. | Perc. | Freq. | Perc. |
| S.Ago | 0 | | 1 | 100, % | 1 | 2,86 % |
| S.Bližšie neurčená | 3 | 8,82 % | 0 | | 3 | 8,57 % |
| S.Bovismorbificans | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |
| S.Enteritidis | 23 | 67,65 % | 0 | | 23 | 65,71 % |
| S.Infantis | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |
| S.Mikawasima | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |
| S.Newport | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |
| S.Paratyphi B var. L(+) tartrate+ (variant Java) | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |
| S.Typhimurium | 2 | 5,88 % | 0 | | 2 | 5,71 % |
| ZES nevyšetrený | 1 | 2,94 % | 0 | | 1 | 2,86 % |

Salmonelózy – faktory prenosu nákazy v roku 2023 v okrese Šaľa

| Faktor prenosu | Počet | % |
|---|-----------|--------------|
| mäso-hydina (kuracie mäso) | 8 | 22,9 |
| vajcia | 7 | 20,0 |
| mäsové výrobky | 2 | 5,7 |
| kontaminované ruky | 2 | 5,7 |
| mäso-bravčovina | 2 | 5,7 |
| mäso-hovädzina | 2 | 5,7 |
| syry | 1 | 2,9 |
| cereálne výrobky vrátane ryže a semien/strukovín | 1 | 2,9 |
| neznámy | 10 | 28,5 |
| Spolu: | 35 | 100,0 |

V roku 2023 sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie na salmonelózu vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Z celkového počtu 35 prípadov salmonelóz vykázaných v okrese Šaľa v roku 2023 si 4 ochorenia (11,4%) vyžiadali hospitalizáciu.

V ohniskách salmonelóz boli v roku 2023 na kultivačné vyšetrenie odobraté po 1 krát podstielka králik a pytóna s negatívnym výsledkom, 1 krát podstielka agamy bradatej s výsledkom Salm. enterica subs. enterica a 2 krát podstielka agamy bradatej s výsledkom Salm. cotham.

V priebehu roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali 1 importované ochorenie z Tuniska.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Šaľa v roku 2023 žiadnu epizooúciu salmonelózy u zvierat.

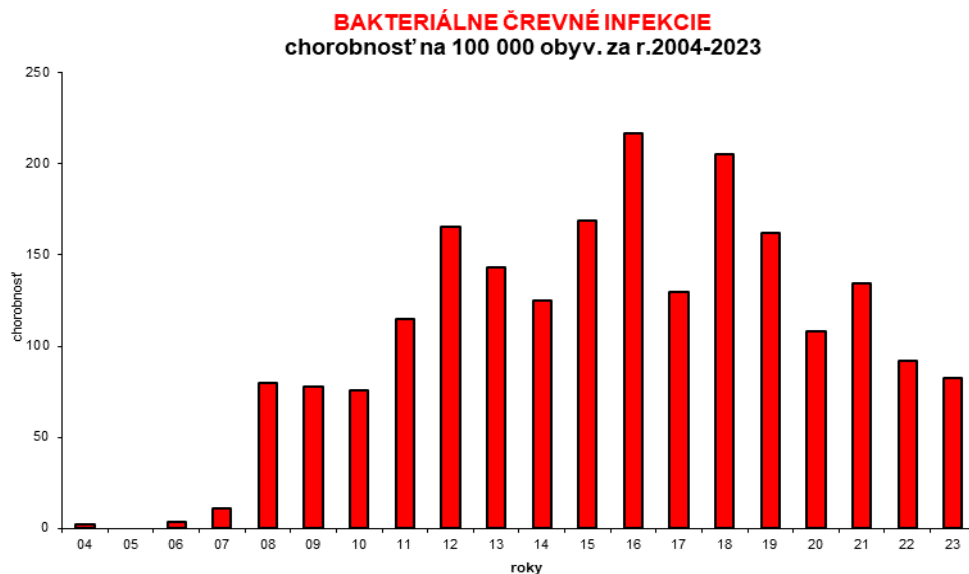
V priebehu roku sme v okrese nezaznamenali žiadnu epidémiu salmonelózy.

Bacilová dyzentéria (A03)

Za posledných 11 rokov sme v okrese Šaľa vykázali ochorenie na bacilovú dyzentériu iba raz, a to v roku 2018 (1 prípad, chorobnosť 1,9/100 000 obyvateľov). V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené.

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa vykázali 47 prípadov bakteriálnych črevných infekcií (chorobnosť 92,2/100 000 obyvateľov), došlo v tomto roku k poklesu chorobnosti o 10,6% a spolu bolo hlásených 42 ochorení, čo je chorobnosť 82,4/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (72,6 prípadu, chorobnosť 141,3/100 000 obyvateľov) je to menej a to o 42,1%.



Podľa pohlavia ochorelo 28 mužov (66,7%) a 14 žien (33,3%) vo všetkých vekových skupinách okrem 0-ročných detí, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 357,5/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 633,2/100 000 obyvateľov (12 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt bol hlásený po celý rok, pričom najviac 7 prípadov (16,7%) bolo hlásených v júni.

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 2 krát (4,8%) ako infekcie enteropatogénnymi E.coli, 35 krát ako kampylobakteriáza (83,3%), 3 krát ako enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (7,1%) a 2 krát ako yersinióza (4,8%).

Etiológia bakteriálnych črevných infekcií:

| Typ | Podtyp | Frekvencia | Percentuálne |
|-------------------------------|--------------------------------|------------|----------------|
| Campylobacter jejuni | nešpecifikované | 32 | 76,19 % |
| Campylobacter nešpecifikovaný | nešpecifikované | 3 | 7,14 % |
| Clostridium difficile | produkujúci toxín B | 2 | 4,76 % |
| Yersinia enterocolitica | serovar 3 | 1 | 2,38 % |
| Yersinia enterocolitica | nešpecifikované | 1 | 2,38 % |
| Clostridium difficile | produkujúci toxín A aj toxín B | 1 | 2,38 % |
| E.coli/EPEC-enteropatogénne | O126 | 1 | 2,38 % |
| E.coli/EPEC-enteropatogénne | O86 | 1 | 2,38 % |
| Spolu | | 42 | 100,0 % |

Infekcia enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

Zaznamenali sme 2 sporadické ochorenia, čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie bolo hlásené 1 ochorenie. Ochorenia sa vyskytli u detí vo vekových skupinách 0-ročných (vekovošpecifická chorobnosť 226,2/100 000 obyvateľov) a 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov). U ochorenia boli potvrdené sérotypy O126 a O86.

Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Kampylobakteriáza (A04.5)

V priebehu roku bolo hlásených 35 ochorení na kampylobakteriázu, čo je chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 42 prípadov s chorobnosťou 82,4/100 000 obyvateľov.

Charakter výskytu bol vo všetkých 35 prípadoch sporadický. Všetky ochorenia boli potvrdené laboratórne. Ako etiologické agens sa uplatnil 32 krát (91,4%) *Campylobacter jejuni* a 3 krát (8,6%) *Campylobacter* nešpecifikovaný (išlo o dôkaz antigénu *Campylobacter species* v stolici).

Podľa kolektívu ochorelo 11 malých detí mimo kolektívu, 6 detí navštevujúcich MŠ, 5 školákov, 1 stredoškolák, 1 vysokoškolák a 11 dospelých osôb.

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí najčastejšie 19 krát (54,3%) konzumáciu kuracieho mäsa.

| <u>Faktor prenosu:</u> | <u>počet:</u> | <u>%</u> |
|-----------------------------------|---------------|--------------|
| kuracie mäso | 19 krát | 54,3% |
| mäsové výrobky | 4 krát | 11,4% |
| bravčové mäso | 4 krát | 11,4% |
| výrobky z rýb | 1 krát | 2,9% |
| kontaminované ruky | 1 krát | 2,9% |
| <u>neobjasnený faktor prenosu</u> | <u>6 krát</u> | <u>17,1%</u> |
| Spolu: | 35 prípadov | 100,0% |

Hospitalizáciu si vyžiadalo 6 ochorení (17,1%).

Yersinióza (A04.6)

V roku 2023 sme vykázali v okrese Šaľa 2 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa v oboch prípadoch uplatnila *Y.enterocolitica*, v 1 prípade sérovar nešpecifikovaný a 1 krát sérovar 3. Ochoreli 1 predškolák a 1 školák vo vekových skupinách 1-4-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov) a 5-9-ročných (vekovošpecifická chorobnosť 41,4/100 000 obyvateľov). Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky a 1 krát bravčové mäso. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (A04.7)

V priebehu roku boli v tejto skupine diagnóz v okrese Šaľa hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov), čo je takmer na rovnakej úrovni ako vlani (4 ochorenia; chorobnosť 7,9).

Ochorenia sa vyskytli 1 krát vo vekovej skupine 10-14-ročných školákov (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 osôb) a 2 krát u dospelých osôb nad 35 rokov veku a diagnóza bola u chorých potvrdená dôkazom toxínu *Clostridium difficile* v stolici, a to 2 krát toxínu B a 1 krát toxínu A aj B. Hospitalizáciu si vyžiadali 2 ochorenia.

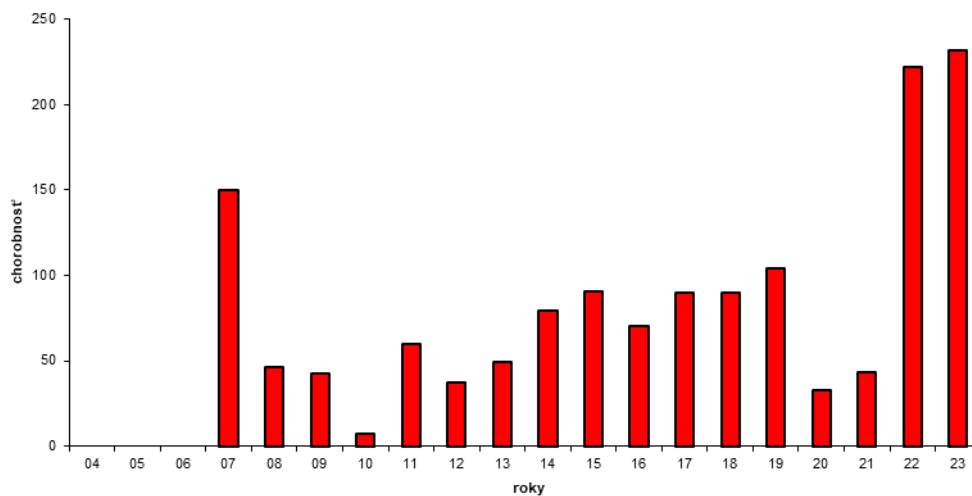
Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Za celé sledované 20-ročné obdobie sme ochorenie v tejto skupine alimentárnych infekcií zaznamenali iba raz a to 10 ochorení v roku 2006 (chorobnosť 18,5/100 000 obyvateľov). Aj tento rok bola chorobnosť nulová.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie (A08)

V skupine vírusových črevných infekcií chorobnosť v porovnaní s minulým rokom, kedy bolo hlásených 113 ochorení s chorobnosťou 221,7/100 000 obyvateľov zostala približne na rovnakej úrovni a bolo vykázaných 118 prípadov, čo je chorobnosť 231,5/100 000 obyvateľov. V porovnaní s 5-ročným priemerom (50,6 prípadu, chorobnosť 98,5/100 000 obyvateľov) je to nárast o 133,2%.

VÍRUSMIA INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Podľa pohlavia ochorelo 66 mužov (55,9%) a 52 žien (44,1%). Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 20-24-ročných. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 4 298,6/100 000 obyvateľov (19 ochorení) bola vo vekovej skupine 0-ročných detí.

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac po 24 krát (po 20,3%) v júni a júli.

Podľa etiológie ochorení bolo vykázaných 66 rotavírusových enteritíd (56,0%), 32 ochorení na gastroenteropatiu vyvolanú vírusom Norwalk (27,1%), 11 krát adenovírusové enteritídy (9,3%) a 9 krát iné vírusové enteritídy (7,6%).

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Oproti minulému roku (26 ochorení, chorobnosť 51,0/100 000 obyvateľov) došlo v okrese Šaľa v roku 2023 v tejto skupine ochorení k nárastu chorobnosti o 153,8% a vykázať sme 66 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 129,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 35 krát sporadicky, 5 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine, 2 krát 3 prípady a 1 krát 4 prípady v rodine. Okrem toho sme zaznamenali epidemický výskyt v zariadeniach s 3 prípadmi a 8 prípadmi. Ochorelo 26 malých detí mimo kolektívu, 9 predškolákov, 22 školákov, 1 stredoškolák a 8 dospelých osôb.

Laboratórne potvrdených bolo 51 ochorení, 15 nevyšetrených ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.. Hospitalizáciu si vyžiadalo 35 ochorení (53,0%).

Jedno choré dieťa bolo riadne očkované 2 dávkami proti rotavírusom vakcínou Rotarix.

Popis epidémií:

V okrese Šaľa vykazujeme rotavírusovú epidémiu u žiakov ZŠ, ktorí boli v škole v

prírode od 29.5.2023 do 2.6.2023. V čase od 31.5.2023 do 4.6.2023 ochorelo z celkového počtu exponovaných 72 osôb (68 žiakov a 4 pedagogickí pracovníci) 8 detí, z ktorých jedno bolo hospitalizované a zo stolice bol potvrdený rotavírus. Protiepidemické opatrenia v školskom kolektíve boli zabezpečené.

V okrese Šaľa sme zaznamenali epidemický výskyt ochorení na rotavírusovú gastroenteritídu u žiakov predškolského zariadenia. V čase od 31.5.2023 do 1.6.2023 ochoreli (z celkového počtu 20 detí a 2 pedagogických pracovníkov a 2 nepedagogických pracovníkov) 3 deti. V klinickom obraze dominovalo zvracanie a hnačky. Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na detskom oddelení v Nových Zámkoch. Zo stolice bol laboratórne potvrdený rotavírus u všetkých troch prípadoch. V kolektíve boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

Oproti minulému roku, kedy v okrese Šaľa bolo 45 ochorení (chorobnosť 88,3/100 000 obyvateľov), vykázali sme v tomto roku 32 ochorení na akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (chorobnosť 62,8/100 000 obyvateľov).

Charakter výskytu bol 15 krát sporadický, 3 krát sa vyskytli po 2 prípady v rodine, 1 krát 4 prípady v rodine a 1 epidemický výskyt so 7 prípadmi.

Ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 12 predškolákov, 3 školáci, 1 vysokoškolák a 6 dospelých osôb. Laboratórne potvrdených bolo 21 ochorení, 11 nevyšetrených ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 17 ochorení (53,1%).

Popis epidémie:

V okrese Šaľa sme v predškolskom zariadení zaznamenali v čase od 12.7. do 14.7.2023 zvýšený výskyt gastroenteritíd. Ochorenia sa prejavili zvracaním a bolesťami brucha, hnačkami s trvaním 1-2 dni. Z celkového počtu 39 detí a 20 zamestnancov ochorelo 7 detí. Z uvedeného počtu chorých bolo 1 dieťa hospitalizované a bola uňho laboratórne zo stolice potvrdená prítomnosť norovírusov. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V priebehu roku sme v okrese Šaľa zaznamenali 11 ochorení (chorobnosť 21,6/100 000 obyvateľov) na adenovírusovú enteritídu. V minulom roku boli hlásených 35 ochorení (chorobnosť 68,7/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli sporadické, všetky laboratórne potvrdené u 3 detí mimo kolektív, 2 predškolákov, 3 školákov, 2 stredoškolákov a 1 dospeljej osoby. Štyri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Iné vírusové enteritídy (A08.3)

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese hlásených 7 prípadov (chorobnosť 13,7/100 000 obyvateľov) ochorení na iné vírusové enteritídy sme v roku 2023 vykázali 9 prípadov, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov.

Sporadický charakter malo 5 ochorení, 2 krát sme zaznamenali po 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 7 ochorení (5 krát vyvolané astrovírusmi a 2 krát enterovírusmi), 2 prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ochorenia sa vyskytli u 5 detí mimo kolektívu, 1 predškoláka, 1 školáka a 2 dospelých osôb. Štyri ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 sme v okrese Šaľa po päťročnom nulovom výskyte zaznamenali 3 ochorenia na akútnu vírusovú hepatítidu A, ale vykázali sme aj 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatítidu B, 10 ochorení na chronické vírusové hepatítidy, z toho 3 krát išlo o chronickú VHB a 7 krát o chronickú VHC a zaznamenali sme 2 krát nosičstvo HBsAg. Nebolo hlásené ochorenie na akútnu vírusovú hepatítidu E. Úmrtie na vírusovú hepatítidu sme v okrese v roku 2023 nezaznamenali.

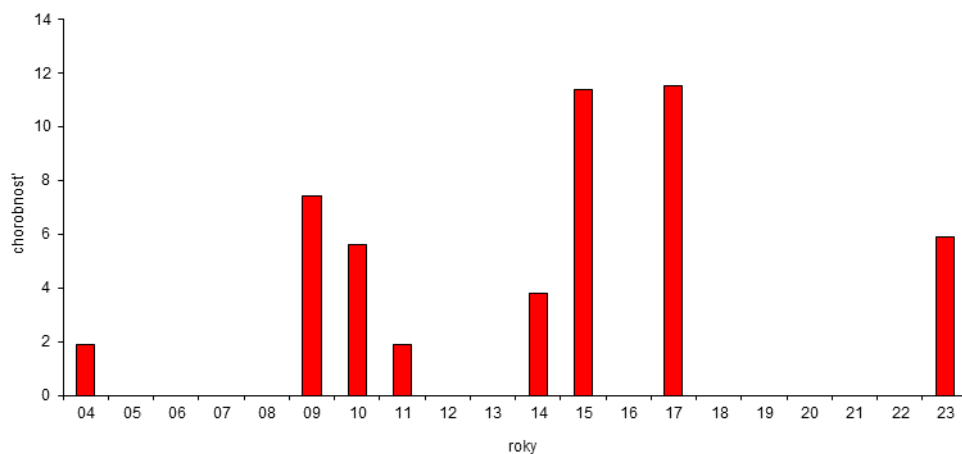
| DIAGNÓZA-PARENTERÁLNY VÝKON / VEK. SKUPINA | | 25-34 | 35-44 | 45-54 | SPOLU |
|--|----------------------------|-------|-------|-------|-------|
| B169 | nezistený | 1 | 0 | 0 | 1 |
| B181 | nezistený | 0 | 0 | 2 | 2 |
| | operácia/gynekologická | 0 | 0 | 1 | 1 |
| B182 | aplikácia injekcie - drogy | 2 | 0 | 1 | 3 |
| | nezistený | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | tetovanie | 1 | 1 | 1 | 3 |

Akútna vírusová hepatítida A (B15)

Po päťročnom nulovom výskyte hepatítidy A v okrese Šaľa (naposledy 6 ochorení v roku 2017; chorobnosť 11,5/100 000 obyvateľov) sme vykázali 3 ochorenia s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,0/100 000 obyvateľov (0,0 prípadu).

Celkovo bolo v ohniskách zabezpečených 71 kontaktov, zaočkovaných bolo 31 kontaktov, 36 osôb očkovanie odmietlo.

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATÍTIDA A
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Sporadický neobjasnený sérologicky potvrdený prípad ochorenia u 45-ročnej neočkovanej ženy, ktorá je majiteľkou pizzérie. Vyšetrená na OUM pre zvracanie, bolesti brucha, teploty 38-40°C, triašky, bolesti tela. Pre eleváciu hepatálnych testov prijatá na Infekčnú kliniku. Postupne subikterus kože. Sérologicky anti HAV IgM pozit. Zvýšený zdravotný dozor a očkovanie nariadené 3 kontaktom. Lekársky dohľad s očkovaním 2 kontaktom. V 1 prípade boli zistené protilátky po prekonaní a ZZD bol zrušený. Zaočkované boli 4 osoby.

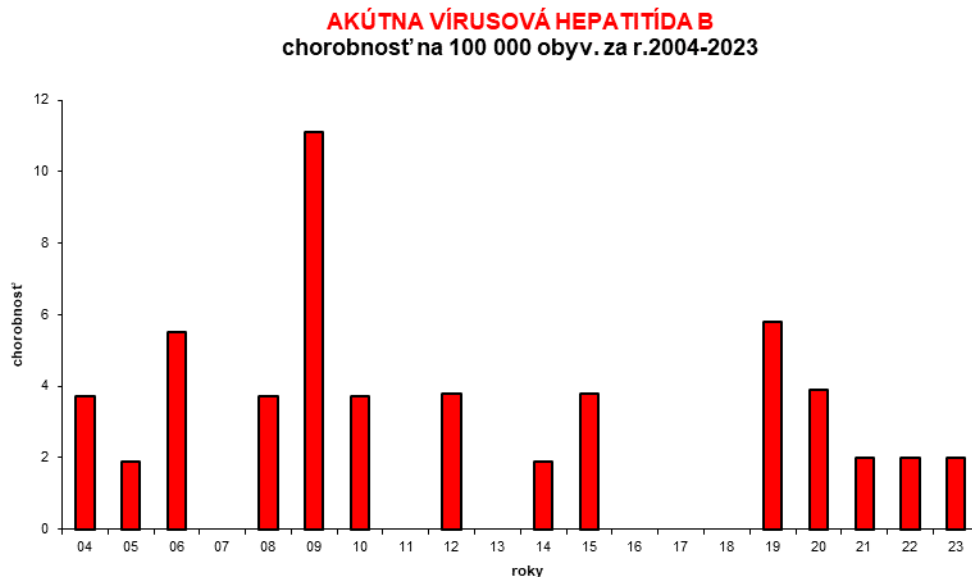
Akútna ikterická forma hepatítidy A u 10-ročného neočkovaného školáka. Ochorenie neobjasnené, sporadické, laboratórne potvrdené. V rodine aj v škole zabezpečené

protiepidemické opatrenia. V ohniskách zabezpečených 61 kontaktov (6 x rodina + 55x škola), vydaný lekársky dohľad s očkovaním. V 2 prípadoch zistené protilátky, 23 osôb zaočkovaných a 36 osôb očkovanie odmietlo.

41-ročná neočkovaná pacientka bez závažnejšieho interného predchorobia bola akútne prijatá na Infekčnú kliniku pre potvrdenú hepatitídu A. Anamnesticky cca 14 dňové ťažkosti v zmysle slabosti, febrilit, dyspepsie, nechutenstva, PL na základe elevácie CRP ordinovaný Ciplox, pre nelepšenie stavu pac. následne vyšetrená ako febrilný stav na inf. amb. a odoslaná na hospitalizáciu. Biochemicky hyperBi, elevácia HT cytolytického typu, mierna zápal. aktivita séra. Protiepidemické opatrenia zabezpečené u 5 kontaktov, v 1 prípade boli zistené protilátky proti VHA a lekársky dohľad bol zrušený, zaočkované boli 4 osoby.

Akútna vírusová hepatitída B (B16)

V roku 2023 bolo v okrese Šaľa hlásené 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B, čo je chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, čo je rovnako ako v minulom roku. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 2,7/100 000 obyvateľov (1,4 prípadu).



Ochorenie na akútnu VHB u 33-ročného neočkovaného muža z Vietnamu, žijúceho na Slovensku od roku 2020. Ochorenie zistené v rámci preventívnej prehliadky - zvýšené hepatálne testy, bolesti krížov, búšenie srdca, HBsAg pozit. Následne odoslaný na dodiagnostikovanie na Infekčnú kliniku. HBV DNA PCR 224 468 100 IU/ml, HBcIgM pozit, HBeAg pozit. Epidemiologická anamnéza negatívna, kontakty nemá žiadne, žije sám. Liečený bol ambulantne.

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

Ochorenie v tejto skupine vírusových hepatitíd sme v okrese Šaľa vykázali v roku 2016 po prvý krát a to 2 prípady s chorobnosťou 3,8/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme vykázali 1 ochorenie. V roku 2022 sme vykázali 2 ochorenia (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

V tomto roku nebolo ochorenie hlásené.

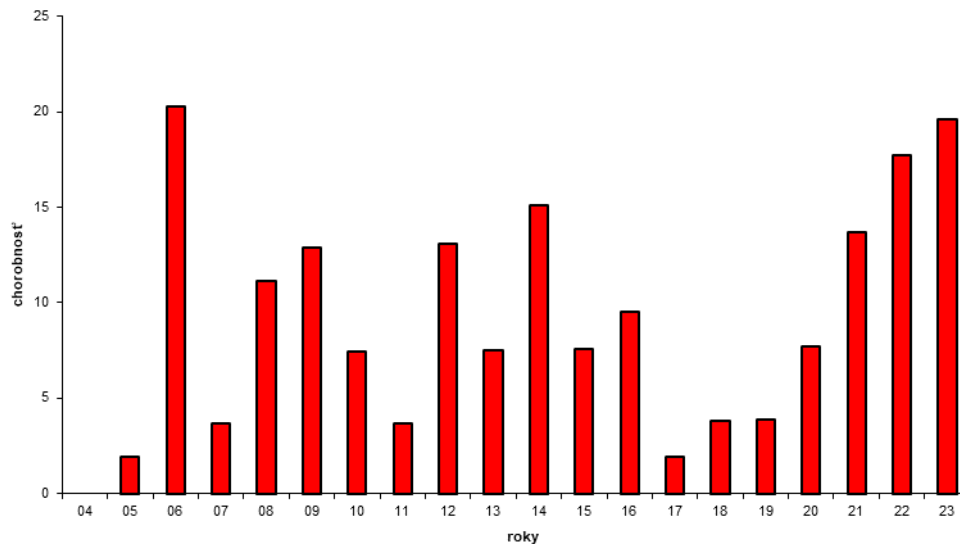
Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali 10 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme zaznamenali 9 ochorení na

chronické vírusové hepatitídy, čo je chorobnosť 17,7/100 000 obyvateľov a priemer za posledných 5 rokov bol 4,8 prípadu s chorobnosťou 9,3/100 000 obyvateľov.

Na základe sérologických vyšetrení bola 3 krát diagnostikovaná chronická vírusová hepatitída B a 7 krát chronická vírusová hepatitída C.

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali rovnako ako vlani 3 ochorenia na chronickú VHB, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 ženy a 1 muž, a to 3 krát vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 38,3/100 000 obyvateľov)

Sporadické, laboratórne potvrdené ochorenie u 52-ročnej neočkovanej ženy s anamnézou gynekologickej operácie pred 5 rokmi. Pozitivita HBsAg bola zistená v rámci predoperačného vyšetrenia, následne bolo ochorenie potvrdené aj pozitívnym vyšetrením PCR HBV DNA 1 194 IU/ml. Sérologické vyšetrenie a očkovanie bolo zabezpečené u 1 kontaktu, 1 kontakt bol riadne očkovaný proti VHB.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie u 52-ročnej neočkovanej ženy s negatívnou epidemiologickou anamnézou. Pozitivita HBsAg bola zistená v rámci predoperačného vyšetrenia, následne bolo ochorenie potvrdené aj pozitívnym vyšetrením PCR HBV DNA 13 IU/ml. Sérologické vyšetrenie a očkovanie bolo zabezpečené u 1 kontaktu, 1 kontakt bol riadne očkovaný proti VHB.

Sporadické neobjasnené ochorenie u 54-ročného neočkovaného muža, zistené v rámci darčovstva krvi (HBsAg negat., anti HBc total pozit.). Vyšetrenie PCR HBV DNA pozitívne 13 IU/ml. V rodine bol 1 kontakt očkovaný proti VHB v minulosti a u 1 kontaktu bolo zabezpečené sérologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom a zahájené očkovanie.

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese vykázali 6 ochorení na chronickú VHC sme v tomto roku zaznamenali 7 prípadov a chorobnosť mala hodnotu 13,7/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 4 muži a 3 ženy, a to 3 krát vo vekovej skupine 25-34-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 45,6/100 000 obyvateľov), 2 krát v skupine 35-44-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 24,7/100 000 obyvateľov) a 2 krát v skupine 45-54-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,6/100 000 obyvateľov)

Sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu typu C u 42-ročného muža, ktorý sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Ďalšie informácie nebolo možné získať.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 26-ročnej ženy, zistené pozitívne anti-HCV IgG počas tehotenstva. Následné vyšetrenie HCV RNA PCR 15 830 IU/ml pozit., genotyp 1a. Pacientka má niekoľko tetovaní, robené doma kamarátom. Vyšetrenie dieťaťa anti HCV reaktívne, HCV RNA PCR negatívne. Zabezpečené vyšetrenie ďalších 4 kontaktov v domácnosti.

Ochorenie na chronickú VHC u 48-ročného muža vykazované na základe laboratórne potvrdených výsledkov PCR HCV RNA. Jedná sa o osobu závislú na alkohole s hepatopatiou, pre zhoršenie stavu bol hospitalizovaný na internom oddelení, kde mu bola v rámci diff.dg zistená pozitivita anti HCV. V minulosti mal robené tetovanie. V rodine 1 kontakt, ktorý odmietol vyšetrenie. Genotyp nerobný.

Ochorenie na chronickú VHC u 48-ročného muža vykazované na základe laboratórne potvrdených výsledkov PCR HCV RNA. Jedná sa o osobu závislú na alkohole s hepatopatiou, pre zhoršenie stavu bol hospitalizovaný na internom oddelení, kde mu bola v rámci diff.dg zistená pozitivita anti HCV. V minulosti mal robené tetovanie. V rodine 1 kontakt, ktorý odmietol vyšetrenie. Genotyp nerobný.

Sporadické sérologicky potvrdené ochorenie na chronickú VHC u 31-ročnej ženy, zistené pozitívne anti-HCV IgG pri predoperačnom vyšetrení. Následné vyšetrenie HCV RNA PCR 1 350 000 IU/ml pozit., genotyp 1a. Pacientka má tetovanie robené doma kamarátom. Vyšetrenie dieťaťa v rodine anti HCV negatívne,

Ochorenie na chronickú VHC u 45-ročného muža vykazované na základe laboratórne potvrdených výsledkov PCR HCV RNA 17 090 000IU/ml. Pozitivita anti HCV zistená v rámci predoperačného vyšetrenia. Vyšetrenie HCV RNA PCR potvrdilo chronické ochorenie. Genotyp 3. V minulosti pacient intravenózne užíval návykové látky. V rodine zistené 2 kontakty, u oboch vyšetrenie anti HCV negatívne.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (PCR HCV RNA 72 970 IU/ml pozitívny, genotyp 1a) bolo zistené v rámci hospitalizácie na psychiatrii u 32-ročného muža, ktorý udáva intravenózne užívanie drog (pervitín). Vyšetrenie bolo zabezpečené u 4 kontaktov.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (HCV RNA PCR - kvantita 39 560 IU/ml, genotyp 1b) u 30-ročnej ženy, ktorá sa t. č. nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Vyšetrenie robené v rámci skríningu vo väzniciach. V anamnéze má i.v. užívanie pervitínu. Kontakty nezistené.

Nosič vírusovej hepatitídy B Z22.5

V minulom roku sme v okrese Šaľa vykázali 3 nosičov HBsAg, v roku 2023 evidujeme taktiež 3 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov. Dve ochorenia boli importované z Vietnamu.

Nosičstvo HBsAg zistené u 30-ročného neočkovaného muža z Vietnamu v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu. Kontakty na Slovensku nemá žiadne.

Nosičstvo HBsAg bolo zistené u 50-ročného neočkovaného muža z Vietnamu, v rámci vyšetrení pre cudzineckú políciu, s negatívnou epidemiologickou anamnézou. Jedná sa o importované ochorenie.

Sporadické, sérologicky potvrdené nosičstvo HBsAg u 79-ročného muža zistené v rámci vyšetrenia pred umiestnením do zariadenia sociálnych služieb. Epidemiologická anamnéza negatívna. V rodine 1 kontakt, u ktorého bolo zistené riadne očkovanie v minulosti.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Úroveň zaočkovanosti detskej populácie v okrese Šaľa sa pohybovala v rozmedzí 94,7% - 98,6%. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Šaľa v 3 pediatrických obvodoch.

Kladný vplyv vysokej zaočkovanosti detskej populácie sa aj v tomto roku prejavil v okrese nulovou chorobnosťou u:

tetanu (A35), ochorenie za celé sledované 20-ročné obdobie v okrese nevyskytlo;

diftérie (A36), ochorenie nebolo v okrese za posledných 20 rokov diagnostikované;

osýpok (B05), od roku 1984 do roku 2018, kedy sme zaznamenali 5 ochorení, bola chorobnosť nulová;

rubeoly (B06), nebola evidovaná od roku 1997;

parotitídy (B26), naposledy bolo evidované 1 ochorenie v roku 2003;

pertussisu (A37), naposledy evidovaný 1 prípad v roku 2020.

Septikémia vyvolaná Streptokokom pneumoniae (A40.3)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na septikémiu vyvolanú *Streptococcus pneumoniae* (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Jednalo sa o sporadické, neobjasnené ochorenie na septikémiu vyvolanú *Streptococcus pneumoniae* u 77-ročného neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov). Pacient bol odoslaný na hospitalizáciu na interné oddelenie z LSPP pre 3 dni trvajúce teploty do 38,7°C, bolesti kĺbov, slabosť, bronchopneumóniu a vysoké zápalové parametre. Odobraté výtery z tonzíl a nosa negatívne, sérologicky hraničná hodnota IgA 1,01 *Chlamydia pneumoniae*, hemokultúra pozitívna- *Str. pneumoniae* séroskupina 3. Pacient bol v klinicky dobrom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti.

III.4. Skupina respiračných ochorení

V roku 2023 sme nezaznamenali v okrese Šaľa ochorenie na tuberkulózu, erysipel, herpes simplex.

Scarlatina - šarlach (A38)

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na šarlach (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov), oproti roku 2022, kedy sme taktiež vykazovali 1 ochorenie.

Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej kategórii 10-14-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené v mesiaci jún. Hospitalizácia nebola potvrdená.

Nepneumonická Legionárska choroba [Pontiacká horúčka] (A48)

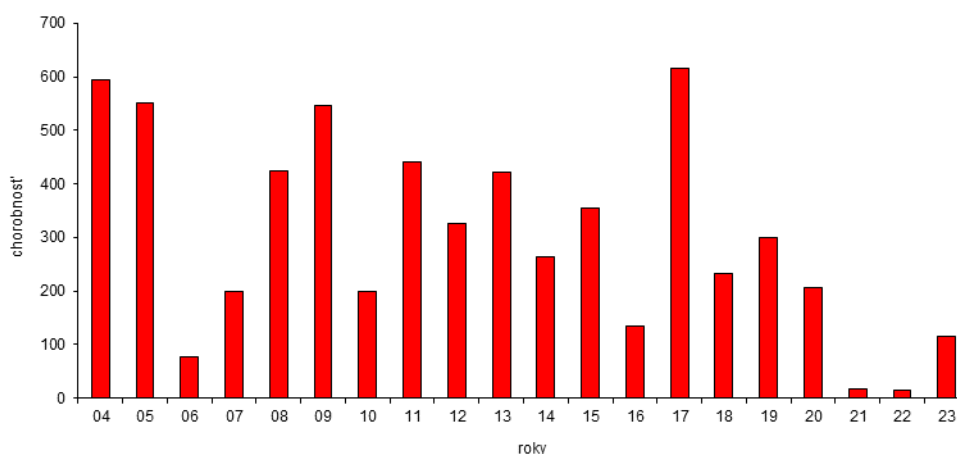
V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na nepneumonická Legionársku chorobu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie sa vyskytlo u ženy vo vekovej kategórii 35-44-ročných ľudí (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené v mesiaci august. Išlo o 42-ročnú pacientku, bola prijatá na Infekčnú kliniku pre pozitívnu legionellu v sére (*L. pneumophila* sg.9 - pozitívny v titre 1:128), susp. pneumoniou l.sin. dľa auskultačného nálezu a pozitívnu cestovateľskú anamnezu. Žena udáva dovolenku na Sardínii (Taliansko) 22.-29.7.2023, v hoteli bola klimatizácia. Po návrate u nej začal suchý dráždivý kašeľ. Ambulantne preliečená makrolidmi. Pre pozit. auskultačný nález opakovane realizované RTG vyšetrenie hrudníka s negatívnym výsledkom. Kontrolný moč antigénovo na legionellu negatívny, taktiež aj odobraté sérológie.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

Lekári v okrese Šaľa v roku 2023 hlásili 59 ochorení na varicellu, čo je chorobnosť 115,8/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku, kedy sme evidovali 7 prípadov s chorobnosťou 13,7/100 000 obyvateľov. Najviac 36 prípadov bolo v skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 1 490,7/100 000 obyvateľov).

OVČIE KIAHNE - VARICELLA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január – júl a november s maximom 22 prípadov v mesiaci máj. Všetky ochorenia prebehli bez komplikácií.

Herpes zoster -plazivec pásový (B02)

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 17 ochorení na herpes zoster (oproti roku 2022, kedy bolo v okrese hlásených 18 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 35,4/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (47,1%) a 9 žien (53,0%).

Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách od 10 rokov veku vyššie. Výskyt bol celoročný s výnimkou v mesiacoch február, apríl a december.

V 1 prípade bolo ochorenie vykázané ako zosterová choroba oka (B02.3, 1 prípad bol taktiež vykázaný ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 15 ochorení bolo vykázaných ako zoster bez komplikácie (B02.9). Hospitalizácia bola potrebná v 1 prípade.

Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2023 v okrese vykazujeme 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov, oproti roku 2022, kedy sme v okrese vykazovali 2 prípady s chorobnosťou 4,0/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorel 1 muž vo vekovej skupine 20-24-ročných ľudí s vekovošpecifickou chorobnosťou 40,2/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené v mesiaci máj. Diagnostikované bolo ako Cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2023 bolo v okrese Šaľa hlásených 16 504 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 80 043,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s minulým rokom, kedy sme zaznamenali 17 573 ochorení s chorobnosťou 76 824,7 /100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov, stúpol počet evidovaných ochorení o 4,2%.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení bolo 2 460 krát hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy (chorobnosť 11 930,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 15,0% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení.

Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter aj charakter lokálnych epidémií. Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 6 ZŠ, 3 MŠ. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5-ročných detí 413 477,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (4 670 ochorení), pričom so stúpajúcim vekom chorobnosť klesala.

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 1 114 prípadov (6,8%). Najvyšší podiel komplikácií tvorili sinusitídy 3,2% z počtu ochorení a 47,1% z počtu komplikácií a otitídy 3,1% z počtu ochorení a 45,2% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 1,0% z počtu ochorení a 7,7% z počtu komplikácií.

Sezónna chrípka (J10.1)

V roku 2023 sme v okrese vykázali 10 laboratórne potvrdených ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 19,6/100 000 obyvateľov. Ochorelo 7 mužov (70,0%) a 3 ženy (30,0%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 211,1/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 1-4-ročných detí. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch január (1 prípad), február (3 prípady), marec (2 prípady), november (1 prípad) a december (4 prípady).

Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si vyžiadali všetky hlásené ochorenia a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 7 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 3 krát vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie.

SARI (J10.7)

V roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J20.5)

V roku 2023 sme vykazovali 4 ochorenia na akútnu bronchitídu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 7,9/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži (75,0%) a 1 žena (25,0%). Tri ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 678,7/100 000 obyvateľov a jedno ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov, všetky ochorenia boli vykázané v mesiacoch január a február.

COVID-19

V roku 2023 sme v okrese zaznamenali 203 potvrdených ochorení na ochorenie COVID-19 s chorobnosťou 398,26/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali spolu 10 971 prípadov. Ochorelo 74 mužov (36,5%) a 129 žien (63,5%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 1 436,4/100 000 obyvateľov (131 prípadov) bola vo vekovej skupine 65+ročných osôb, 412,6/100 000 obyvateľov (30 prípadov) bola vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb. Importované ochorenia neboli zaznamenané. Nozokomiálneho pôvodu bolo 86 ochorení, opísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. Klinická forma: Respiračná – 195x, febrilná – 6x, pľúcna – 2x. Z celkového počtu ochorení 203 bolo očkovaných 153 osôb, čo predstavuje 75,4%. Očkovaných čiastočne boli 2 osoby, očkovaných riadne bolo 34 osôb, základné + preočkovanie malo 117 osôb a neočkovaných bolo 50 ľudí. Hospitalizovaných bolo 13 osôb.

III.5. Neuroinfekcie

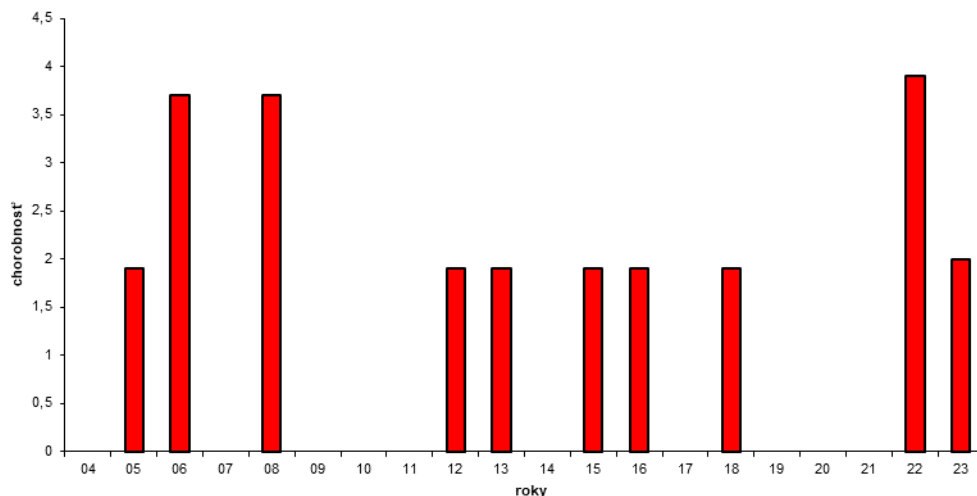
Vírusové infekcie CNS (A86 , A87.0)

V roku 2023 sme v okrese Šaľa nezaznamenali ochorenie oproti minuloročnému výskytu 2 ochorení na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov).

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Šaľa v priebehu roka 2023 zaznamenali 1 ochorenie s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles vo výskyte o 50% oproti minulému roku. Ochorelo jedno dievča vo vekovej kategórii 10-14 rokov (vekovošpecifická chorobnosť 40,6/100 000 obyvateľov) v mesiaci február.

BAKTERIÁLNY ZÁPÁL MOZGOVÝCH PLIEN
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Na základe klinického obrazu a laboratórnych vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované ako:

Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9)

Ochorenie bolo zaznamenané u 13-ročnej pacientky, ktorá bola prijatá 12.2.2023 na JIS úsek Detskej kliniky FN Nitra pre meningizmus a poruchu vedomia. Predchádzajúce 3 týždne bola liečená pre purulentnú otitídu s mastoitídou, kultivačne z odsátého obsahu Staph. haemolyticus. Likvor biochemicky svedčil pre purulentnú meningitídu, kultivačne však sterilný, taktiež PCR panel bol negatívny. V priebehu hospitalizácie sa stav zhoršoval, rozvoj trojkomorového hydrocefalu, akútna cerebellitída. Pacientka bola preložená 15.2.2023 na vyššie pracovisko DKAIM v Bratislave. Realizované boli opakované operácie: kraniotómia a evakuácia empyému, mastoidektómia, myringotómia a inzercia stipulky vľavo a následná evakuácia zápalovo zmeného mozočka, duroplastika a opakované zmena ATB liečby. Pacientka bola prepustená 5.4.2023 do domácej liečby.

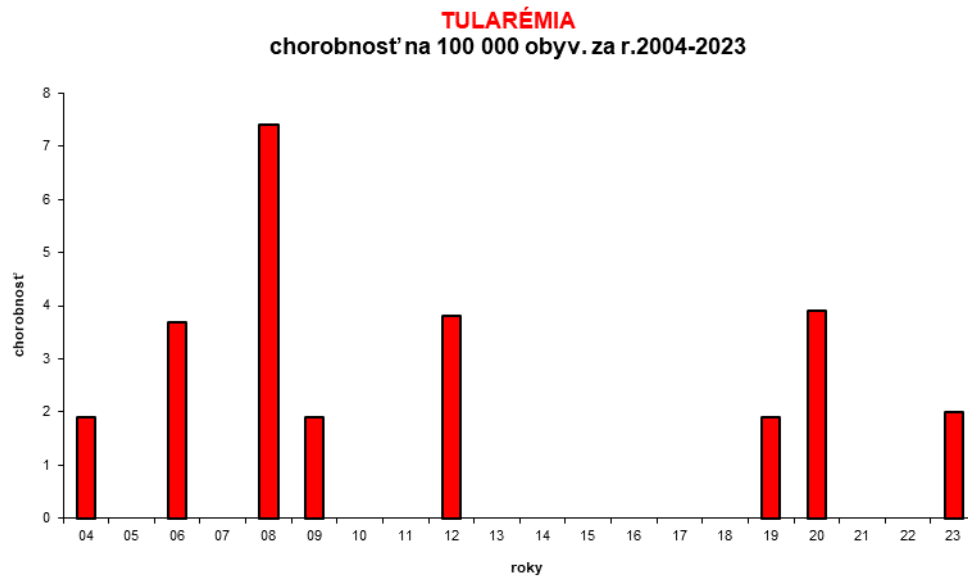
III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Tularémia (A21)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu, sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 1 prípad na tularémiu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov.

Sérologicky potvrdené ochorenie na glandulárnu formu tularémie (zdurená nebolestivá uzlina v ľavej axile, bez teploty) u 69-ročného muža (vekovo špecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov). Je členom poľovníckeho zväzu, odieral divého zajaca a kuchynsky spracovával zajačie mäso. Pacient bol odoslaný cestou praktického lekára na infektologickú

ambulanciu, bol doplnený RTG hrudníka s negatívnym výsledkom, USG axillae LAP - 33,4 x15,23 mm. Ochorenie bolo potvrdené aj sérologicky KFR 1:80. Podávaná antibiotická terapia ambulantne bez nutnosti hospitalizácie.



Listerióza (A32.7)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 zaznamenali v okrese Šaľa 1 prípad ochorenia na listerióvu septikémiu (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci november u muža vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a skončilo uzdravením.

Sporadické, neobjasnené ochorenie na septikémiu vyvolanú *Listeria monocytogenes* u 71-ročného muža. Pacient bol odoslaný na hospitalizáciu na interné oddelenie pre 1 deň trvajúce teploty do 38,5°C, bolesti hlavy, slabosť. Odobratá hemokultúra s nálezom *Listeria monocytogenes*. Pacient bol v klinicky dobrom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti.

Lymeská borelióza (A69.2)

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázaných 7 ochorení (chorobnosťou 13,7/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali 6 prípadov na lymeskú boreliózu (chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľov).

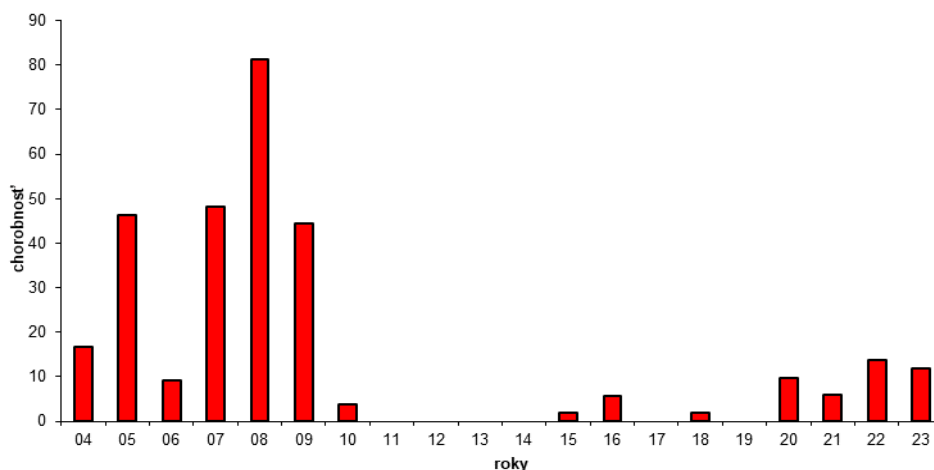
Ochorenia sa vyskytli 2 krát u mužov a 4 krát u žien a to po 2 prípady vo vekovej skupine 65-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,6/100 000 obyvateľov) a po 1 prípade vo vekových skupinách 1- 4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 52,8/100 000 obyvateľov), 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov), 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov) a 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli zaznamenané od mája do novembra, s maximom v mesiaci jún a júl po 2 prípady. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí v 4 prípadoch poštípacie kliešťom a 2 krát poštípacie iným hmyzom.

Diagnóza bola vo všetkých prípadoch potvrdená pozitívnym sérologickým dôkazom protilátok proti LB. Klinicky sa všetky ochorenia manifestovali ako kožná forma s príznakmi erythema migrans.

V žiadnom prípade si ochorenie nevyžiadalo hospitalizáciu a všetky skončili uzdravením.

LYMSKÁ BORELIÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Creutzfeldtova-Jakobova choroba A81.0

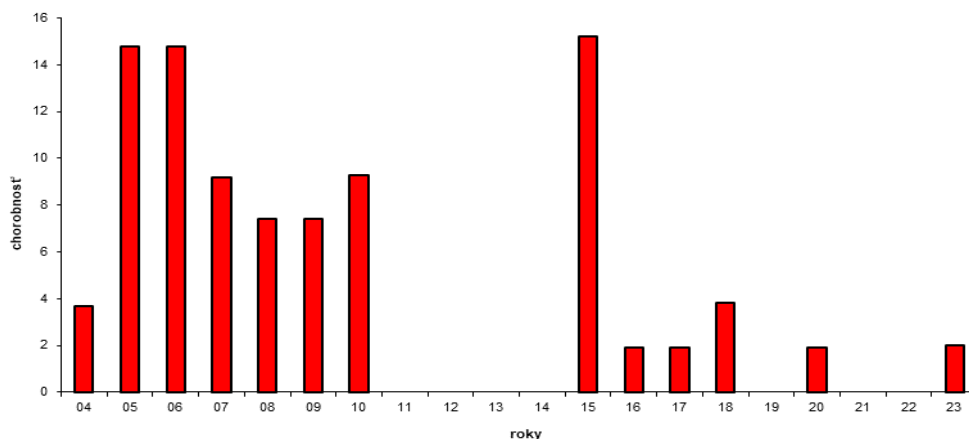
V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom sme v roku 2023 zaznamenali za posledných 10 rokov 1 ochorenie (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov).

Ochorenie bolo zaznamenané v mesiaci január u 57-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov) z okresu Šaľa bez významného predchorobia v OA len astma bronchiálne a hyperlipidémia). Prvé príznaky ochorenia sa objavili koncom decembra (poruchy chôdze, organický syndróm, poruchy reči a prehĺtania). Hospitalizovaná bola vo FN v Nitre od 31.1.-14.2.2023, kde počas hospitalizácie došlo k progresii zdravotného stavu, rozvila sa imobilita, kvadruparéza, rigidita a generalizované myoklónia končatín. Z likvoru (vyšetrený v NRC pre priónové choroby) potvrdená genetická mutácia E 200K. Pacientka exitovala, vzorky biopsického materiálu mozgu boli zaslané na definitívne potvrdenie diagnózy do NRC. V NRC pre prióny: imunohistochemické a imunohistopatologické vyšetrenie potvrdilo genetickú formu ochorenia z nekroptického materiálu mozgu.

Toxoplazmóza (B58)

Za rok 2023 v okrese zaznamenávame 1 ochorenie na toxoplazmózu s chorobnosťou 2,0/100 000 obyvateľov.

TOXOPLAZMÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenie sa prejavilo v mesiaci október ako lymfodenopatia u 13-ročného muža s neobjasnenou epidemiologickou anamnézou. Ochorenie skončilo uzdravením bez nutnosti hospitalizácie.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

V porovnaní s minulým rokom kedy boli vykázané 3 poranenia zvierat'om podozrivým z besnoty (chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľ'ov) sme v roku 2023 vykážali v okrese Šaľa 6 poranení zvierat'om (chorobnosť 11,8/100 000 obyvateľ'ov).

Podľa pohlavia boli poranení 3 muži a 3 ženy. Z hľadiska veku sa ochorenia prejavili po 2 prípady vo vekovej skupine 15-19 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 84,8/100 000 obyvateľ'ov) a po 1 prípade vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 41,4/100 000 obyvateľ'ov), 25-34 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľ'ov), 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľ'ov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľ'ov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

| Druh poranenia | Počet | % |
|----------------|-------|------|
| Pohryznutie | 4x | 66,6 |
| Poškriabanie | 2x | 33,4 |

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

| Lokalizácia poranenia | Počet | % |
|-----------------------|-------|------|
| Ruka | 5x | 83,3 |
| Krk | 1x | 16,7 |

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

| Druh zvierat'a | Počet poranených osôb | % |
|------------------|-----------------------|------|
| Mačka | 3x | 50,0 |
| Potkan | 1x | 16,7 |
| zajac | 1x | 16,7 |
| neznámy hlodavec | 1x | 16,7 |

Použitá vakcína:

| Druh vakcíny: | Názov a výrobca | Počet vakcinovaných | % |
|-----------------------------|--|---------------------|-------|
| Vakcína z mozgového tkaniva | VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko | 6 krát | 100,0 |

Revakcinácia bola vykonaná :

| Druh vakcíny | Počet revakcinovaných |
|--------------|-----------------------|
| Verorab | 0 |

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne. V 3 prípadoch nebola antirabická vakcinácia dokončená. Vo všetkých 3 prípadoch boli podané iba 2 dávky očkovacej látky. V 1 prípade sa jednalo sa o dieťa vyrastajúce v oblasti s nízkym hygienickým štandardom. Napriek poučeniu, sa zákonný

zástupca s dieťaťom na ďalšie podanie vakcíny nedostavili. V ostatných 2 prípadoch išlo o prerušenie očkovania z dôvodu negatívneho virologického vyšetrenia zvierat'a.

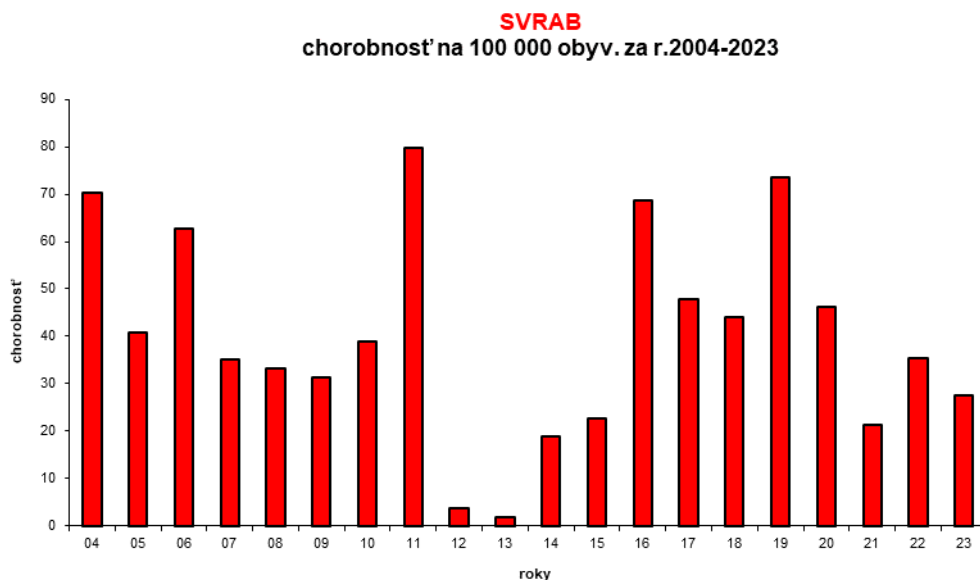
U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2023 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

V okrese Šaľa bolo okrem vykázaných prípadov hlásené ešte 1 poranenie známym vyšetreným zvierat'om bez nutnosti vakcinácie.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Svrab (B86)

V porovnaní s minulým rokom (18 prípadov, chorobnosť 35,3/100 000 obyvateľov) sme v roku 2023 zaznamenali pokles prípadov s počtom 14 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 27,5/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 22,8 prípadov s chorobnosťou 44,4/100 000 obyvateľov (index 0,76).



Sporadický charakter malo 5 ochorení a ostatné prípady prebiehali v epidémiách po 2 až 4 prípady v rodine.

Podľa pohlavia ochoreli 4 ženy (28,6%) a 10 mužov (71,4%) vo všetkých vekových skupinách okrem 0 ročných detí, pričom najvyšší počet prípadov s celkovým počtom 3 bol vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 158,3/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 124,2/100 000 obyvateľov).

Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch od augusta do novembra s maximom 8 prípadov v mesiaci september. Podľa kolektívov ochoreli 2 žiaci MŠ (14,3%), 2 žiaci ZŠ (14,3%), 1 študent SŠ (7,1%) a 2 osoby mimo kolektív (14,3%).

| Charakter výskytu: | Počet ohnisk: | Počet prípadov: | % |
|----------------------|---------------|-----------------|--------|
| sporadické ochorenia | 5 krát | 5 prípadov | 35,7 % |
| 2 prípady v rodine | 1 krát | 2 prípady | 14,3 % |
| 3 prípady v rodine | 1 krát | 3 prípady | 21,4 % |
| 4 prípady v rodine | 1 krát | 4 prípady | 28,6 % |
| Spolu: | 8 ohnisk | 14 prípadov | 100% |

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 1 prípade (7,1%). Ochorenia sme zaznamenali 4 krát u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V 4 prípadoch sa jednalo o importované ochorenie z Chorvátska. V 2 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu na kožnom oddelení Nové Zámky.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Streptokokové septikémie (A40.2, A40.3)

Oproti minulému roku, kedy bolo vykázané 1 ochorenie, chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov sme v tejto skupine diagnóz v roku 2023 vykážali 3 ochorenia na streptokokové septikémie s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži, s maximom vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb s počtom 2 prípady (vekovošpecifická chorobnosť 21,9/100 000 obyvateľov).

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako:

| | | |
|--|---------|--------|
| Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D | (A40.2) | 2 krát |
| Septikémia zapríčinená <i>Streptococcus pneumoniae</i> | (A40.3) | 1 krát |

Výskyt streptokokových septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | Spolu | Vekovošpecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|----------|----------|-----------------------------|
| | A40.2 | A40.3 | | |
| 35-44 roční | 1 | - | 1 | 12,3/100 000 |
| 65+ roční | 1 | 1 | 2 | 21,9/100 000 |
| S p o l u : | 2 | 1 | 3 | |

Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií nemalo žiadne ochorenie nozokomiálny pôvod. V 2 prípadoch išlo o septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D (A40.2), z ktorého 1 ochorenie skončilo úmrtím. V ostatnom prípade, ktorý nemal nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *S. pneumoniae* sérotyp 3. Vo všetkých prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu.

Iné septikémie (A41.1, A41.5, A41.9)

V roku 2023 bolo vykázaných 10 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 6 prípadov s chorobnosťou 11,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 8 mužov (80%) a 2 ženy (20%) a to v štyroch vekových skupinách.

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | | Spolu | Vekovošpecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|----------|----------|-----------|-----------------------------|
| | A41.1 | A41.5 | A41.9 | | |
| 0 roční | - | 1 | - | 1 | 226,2/100 000 |
| 1 - 4 roční | 1 | - | - | 1 | 52,8/100 000 |
| 55-64 roční | 1 | - | - | 1 | 13,8/100 000 |
| 65+ roční | 2 | 4 | 1 | 7 | 76,8/100 000 |
| S p o l u : | 4 | 5 | 1 | 10 | |

Podľa etiológie boli prípady diagnostikované ako:

| | | |
|--|---------|--------|
| septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi | (A41.1) | 4 krát |
| septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami | (A41.5) | 5 krát |
| Nešpecifikovaná septikémia, septický šok | (A41.9) | 1 krát |

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

| Etiologické agens | Počet |
|------------------------------|-----------|
| Staphylococcus epidermidis | 2 |
| Klebsiella pneumoniae | 1 |
| Escherichia coli | 2 |
| Streptococcus hominis | 1 |
| Staphylococcus saprophyticus | 1 |
| Pseudomonas aeruginosa | 1 |
| Citrobacter nešpecifikovaný | 1 |
| Neodobratá hemokultúra | 1 |
| S p o l u : | 10 |

Z celkového počtu ochorení mali 2 (20%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Z celkového počtu 10 ochorení sme v roku 2023 v tejto skupine ochorení zaznamenali 2 úmrtia, z toho 1 úmrtie bolo nozokomiálneho charakteru a v 1 prípade ochorenie skončilo úmrtím na septikémiu nenozokomiálneho pôvodu (úmrtie je popísané v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“).

Aktinomykóza (A42.8)

Rovnako ako minulý rok, aj v roku 2023 sme v okrese Šaľa vykázali 3 ochorenia na aktinomykózu s chorobnosťou 5,9/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 2 žien a 1 muža v troch vekových skupinách a to po 1 prípade v skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,3/100 000 obyvateľov), 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,8/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných (vekovošpecifická chorobnosť 11,0/100 000 obyvateľov).

Diagnóza bola potvrdená histologickým nálezom Actinomyces schaalii, Actinomyces europeans a Actinomyces urogenitalis. V 2 prípadoch boli ochorenia epidemiologicky neobjasnené a v 1 prípade mala chorá v anamnéze extrakciu vnútromaternicového telieska.

Ochorenia sa manifestovali 3 krát ako kožná forma aktinomykózy. Vo všetkých prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu.

Syfilis (A50 - A53)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Šaľa neevidovali žiadny prípad, vykázali sme v roku 2023 celkovo 8 ochorení na syfilis (chorobnosť 15,7/100 000 obyvateľov). Ochorelo 6 mužov a 2 ženy.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

| Rok: | počet ochorení: | chorobnosť: |
|------|-----------------|------------------------|
| 2017 | 2 | 3,8/100 000 obyvateľov |
| 2018 | 3 | 5,8/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 4 | 7,7/100 000 obyvateľov |
| 2020 | 2 | 3,9/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 5 | 9,8/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 0 | - |

Výskyt ochorení na syfilis v roku 2023 podľa vekových skupín

| Veková skupina | A51.0 | A51.9 | A53.0 | Vekovošpecifická chorobnosť |
|------------------|----------|----------|----------|-----------------------------|
| 20-24-roční | 1 | - | - | 40,2 |
| 25-34-roční | - | - | 2 | 30,4 |
| 35-44-roční | - | 1 | 1 | 24,6 |
| 45-54-roční | - | - | - | - |
| 55-64-roční | - | - | 2 | 27,5 |
| 65+ | - | - | 1 | 11,0 |
| S p o l u | 1 | 1 | 6 | 15,7 |

Gonokoková infekcia (A54.0)

V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo v okrese Šaľa hlásených 5 ochorení na gonokokovú infekciu (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov), sme v tomto roku zaznamenali pokles chorobnosti a hlásené boli ochorenia, čo je chorobnosť 5,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži a 1 ženy vo vekových skupinách od 20 do 44-rokov veku.

Výskyt ochorení na gonokokovú infekciu v roku 2023 podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | Vekovošpecifická chorobnosť |
|------------------|----------------|-----------------------------|
| 20-24-roční | 1 | 40,2/100 000 |
| 25-34-roční | 1 | 15,2/100 000 |
| 35-44-roční | 1 | 12,3/100 000 |
| S p o l u | 3 | 5,9/100 000 |

Vo všetkých prípadoch bola diagnóza laboratórne potvrdená pozitívnym kultivačným vyšetrením izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku. Ochorenia boli diagnostikované ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A54.0).

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli okrese Šaľa kožnými lekármi v roku 2023 hlásené:

| | | |
|--|-------|-------------|
| Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 39,2/100 000 obyvateľov) | A56.0 | 20 ochorení |
| Urogenitálna trichomonóza (chorobnosť 3,9/100 000 obyvateľov) | A59.0 | 2 ochorenia |
| Anogenitálne bradavice (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov) | A63.0 | 1 ochorenie |

Enterobióza (B80)

V priebehu roku bolo v okrese Šaľa hlásených 8 ochorení na enterobiózu, čo je chorobnosť 15,7/100 000 obyvateľov. Minulý rok sme evidovali 7 prípadov. Podľa pohlavia ochorel 1 muž a 7 žien prevažne v detských vekových skupinách, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 289,9/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (7 ochorení). Pôvodca ochorenia *Enterobius vermicularis* bol vo všetkých prípadoch dokázaný mikroskopicky z perianálneho zlepu.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V roku 2023 sme zaznamenali v okrese Šaľa 1 prípad bezpríznakového nosičstva vírusu HIV (chorobnosť 2,0/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo hlásených 7 prípadov. Jednalo sa o ženu vo vekovej skupine 45-54-ročných osôb.

Izolácia multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* (J00, L08)

V priebehu roku boli v okrese Šaľa hlásené 2 izolácie multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2023 sme v okrese Šaľa zaznamenali 5 úmrtí na infekčné ochorenia, a to 1 krát na ochorenie Covid-19, 3 krát na nenozokomiálnu sepsu a 1 krát na Creuzfeldtovu-Jakobovu chorobu

Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D A40.2

36 ročný muž s chronickým abúзом etylu a marihuany prijatý dňa 3.1.2023 na JIS Internej kliniky pre delírium, sepsu s MODS, rozvrat vnútorného prostredia, ťažká trombocytopénia – susp. pankreatitída. Pri ATB liečbe mierny pokles zápalových markerov, ale zhoršovanie vedomia a rozvoj respiračnej insuficiencie pri nástupe bronchopneumónie (RTG). Dňa 5.1.2023 preložený na KAİM pre nutnosť UPV. Pretrváva klinický obraz septického šoku so známkami hepatálneho zlyhania, renálnej insuficiencie, zhoršovanie MODS. Zhoršenie klinického nálezu na bruchu, realizované 2 neúspešné pokusy o ERCP, realizovaná PreCut papilotómia. Pre progresiu stavu revízia brušnej dutiny, realizovaná evakuácia abscesov a nekróz, CHE, choledochotómia, drenáž žlčovodov, zavedená perkutánna jejunostómia. Napriek terapii progresia multiorgánovej dysfunkcie, dňa 31.1.2023 dochádza k asystólii, konštatovaný exitus letalis. V hemokultúre pozitívny *Enterococcus faecium*. Nepitvaný.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi A41.1

74-ročný polymorbídny pacient s non-Hodgkinovým lymfómom v poslednom štádiu, s vredovou chorobou gastroduodena, hypertonik, diabetik 2. typu na OAD bol prijatý na JIS Kardiologickej kliniky FN Nitra pre flutter predsiení s prevodom 2:1, septický šok, akútne obličkové zlyhanie. Vstupne laboratórne retencia N-katabolitov, výrazná elevácia zápalových parametrov, leukopénia. Na EKG zázname flutter predsiení s prevodom 2:1, pacient vstupne hypotenzný, dehydratovaný, hyposaturačný, oligurický až anurický, nutná kontinuálna vazopresorická a tekutinová podpora. Pacienta nasycujeme amiodaronom s úspešnou verziou na sínusový rytmus, ďalej podávame širokospektrálne antibiotiká s probiotickým krytím. Napriek uvedenej starostlivosti nastáva u pacienta progresia poruchy vedomia, gasping, postupne na EKG monitore bradykardia až bezpulzová elektrická aktivita. Dňa 11.06.2023 o 17:15 konštatujeme exitus letalis na septický šok. Z odobratých hemokultúr izolovaný *Stp. hominis*. Nepitvaný.

Nešpecifikovaná septikémia, septický šok A41.9

69-ročný pacient po iCMP, s FiP na NOAK, so zavedeným PMK privezený posádkou RZP na OUM pre nestravovanie sa, febrilitu a anúriu. Pri prijíme realizované CT H+B+MP s nálezom BPN, distenzie žalúdka, pyeloureteritídy, defektu steny močového mechúra a tekutiny v malej panve. Následne výmena PMK, kde vytiekol krvavý, zápachajúci moč. Laboratórne elevované zápalové parametre, hypokoagulačný stav. Pre rozvoj hypotenzie s

poruchou vedomia príjem na KAIM FN NR, kde pacient intubovaný a napojený na UPV. Napriek komplexnej terapii i podávaným ATB (Tazocin) dochádza k prehľbovaniu šokového stavu (v teréne ťažkého hypokoagulačného stavu, akútneho zlyhania obličiek a krvácania z močového mechúra) a pacient exituje na septický šok. Nepitvaný.

Creutzfeldtova-Jakobova choroba A81.0

V mesiaci marec sme vykázali 1 ochorenie na Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu u 57-ročnej ženy z okresu Šaľa bez významného predchorobia (v OA len astma bronchiale a hyperlipidémia) Prvé príznaky ochorenia sa objavili koncom decembra (poruchy chôdze, organický syndróm, poruchy reči a prehĺtania). Hospitalizovaná bola vo FN v Nitre od 31.1.-14.2., kde počas hospitalizácie dochádza k progresii zdravotného stavu, rozvíja sa imobilita, kvadruparéza, rigidita a generalizované myoklonie končatín. Z likvoru (vyšetrený v NRC pre priónové choroby) potvrdená genetická mutácia E 200K. Pacientka exitovala dňa 22.3.2023 a vzorky biopsického materiálu mozgu na definitívne potvrdenie diagnózy boli zaslané do NRC. Z likvoru potvrdená genetická mutácia E 200K. V NRC pre priony: imunohistochemické a imunohistopatologické vyšetrenie potvrdilo genetickú formu ochorenia z nekroptického materiálu mozgu.

Covid-19 U07.1

59-ročný pacient bol privezený RZP na urgentný príjem nemocnice Agel Komárno, po onkol. operácii 23.10.2023-hemikolektómia s ileotransversoanastomózou pre adenoCA coeci, 30.10. prepustený do ambulantnej starostlivosti Sťažuje sa na slabosť, na CT ileus tenkého čreva a zápalové zmeny pľúc, potrebná oxygenoterapia.. Na urgentnom prijme náhle zhoršenie stavu, hyposaturácia, upadol do bezvedomia, KPR neúspešná konštatovaný exitus letalis. Pitva robená, z trachey a pľúc potvrdený SARS Cov-2.

III.9. Nozokomiálne infekcie

Za rok 2023 evidujeme zo zariadení sociálnych služieb okresu Šaľa 91 nozokomiálnych ochorení, z ktorých 86 koronavírusových infekcií bolo hlásených podľa platných predpisov a 5 ochorení bolo vyhládaných v spolupráci s oddelením klinickej mikrobiológie. Prevalencia nozokomiálnych ochorení v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS) je 29,1%. V jedinom lôžkovom zdravotníckom zariadení okresu Šaľa – B BRAUN Avitum s.r.o. dialyzačné služby Šaľa v tomto roku neevidujeme žiadne nozokomiálne ochorenie.

Rozdelenie NN podľa výskytu v ZSS okresu Šaľa:

| | | |
|---------------------------|----|--|
| DD Nešporova Šaľa | 46 | 44-koronavírusová infekcia, 1-cystitída, 1-sepsa |
| DD Mil.samaritána Močenok | 25 | 25-koronavírusová infekcia |
| DOS Tešedíkovo | 12 | 12-koronavírusová infekcia |
| DSS KKP Močenok | 5 | 5-koronavírusová infekcia |
| ZSS Orlik Močenok | 2 | 1-sepsa, 1-kandidóza urogenitálnych miest |
| ZpS Solidaritas Šaľa | 1 | 1-infekcia močových orgánov |

Epidémie:

Pokračovanie U071 epidémie v DSS Komunita Kráľovej pokoja Močenok

V Domove sociálnych služieb (DSS) Komunita Kráľovej pokoja Močenok evidujeme pokračovanie epidémie kovidových infekcií. V čase od 2. do 8.1.2024 pribudlo 5 pozitívne testovaných prijímateľov sociálnych služieb (PSS). Príznaky ochorenia: febrilita, nádcha, kašeľ. Protiepidemické opatrenia v DSS boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v Domove dôchodcov (DD) Šaľa - Nešporova

V DD v Šali - Zariadenie pre seniorov evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 30.12.2022 do 9.1.2023 ochorelo 8 PSS z 19 a zo 16 osôb personálu ochoreli 2 osoby. Príznaky ochorenia: celková slabosť, subfebrília, kašeľ a nádcha. Očkovanie: 3x 6 PSS, 2x jeden PSS a 1 PSS nebol očkovaný. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v DD Milosrdného samaritána v Močenku

V DD Milosrdného samaritána v Močenku evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Od 16. do 27.2.2023 z celkového počtu 52 exponovaných (40 PSS a 12 osôb personálu) malo pozitívny antigénový test 16 PSS, z personálu ochorelo 5 osôb. Očkovací status: 14 PSS očkovaní 3-krát a 2 PSS očkovaní 1-krát. Ochorenia mali mierny priebeh (subfebrília, kašeľ), chorí boli odizolovaní v zariadení. Protiepidemické opatrenia na oddelení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt U071 v Domove dôchodcov Šaľa – Nešporova

V DD Šaľa – Nešporova ul. evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. Ochorenia boli hlásené telefonicky 8.11.2023 vedúcou sestrou DD. Z celkového počtu 129 exponovaných (80 PSS a 49 osôb ošetrojúceho personálu) ochorelo v termíne od 7. do

20.11.2024 36 PSS a 9 osôb personálu. Príznaky ochorenia: celková slabosť, subfebrílie, kašeľ a nádcha. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 v DSS Tešedíkovo

V Domove sociálnych služieb v Tešedíkove evidujeme epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 13. do 17.12.2023 malo z celkového počtu 18 PSS pozitívny antigénový test 12 osôb, z 12 osôb personálu ochorela 1 osoba. Ochorenia mali mierny priebeh – bolesť hlavy, nádcha a kašeľ. Zo strany ošetrojúceho lekára bola naordinovaná symptomatická terapia. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt U071 v DD Milosrdného samaritána Močenok

Dňa 28.12. 2023 bol elektronicky nahlásený epidemický výskyt koronavírusových infekcií v Domove dôchodcov Milosrdného samaritána v Močenku. Dňa 27.12.2023 boli pozitívne otestovaní 8 prijímatelia sociálnych služieb z celkového počtu 40 exponovaných, z 27 osôb ošetrojúceho personálu neochorel nikto. Klinické príznaky: teplota s max. do 38,4°C, bolesti hlavy, hrdla, celková slabosť a zachrípnutie. Terapia: antibiotická a symptomatická. Očkovací status: dvaja očkovaní 3x a šiesti neočkovaní. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

V zariadeniach sociálnych služieb evidujeme v roku 2023 dve ochorenia na sepsu:

ZSS Orlik Močenok

85-ročný polymorbídny pacient, prijímateľ sociálnej starostlivosti hospitalizovaný na internej klinike FN NR pre septický šok pri cholangiosepe. Anamnesticky prítomné bolesti brucha, triašky, zvracanie. Pri prijíme pacient hypotenzný, laboratórne elevované zápalové parametre, cholestáza, retencia N-katabolitov, hypoglykémia. Podávaná infúzna rehydratačná terapia s nutnosťou podpory obehu vazopresormi, empiricky nasadená antibiotická terapia. Z odobratých hemokultúr odizolovaný *Citrobacter koseri*, zámena antibiotickej liečby podľa citlivosti na Piperacilin+Tazobactam, Metronidazol. Na USG a CT brucha prítomný susp. absces naliehajúci na stenu cholecysty, prítomná dilatácia IH žľčových ciest, ductus choledochus i cysticus, v okolí edém a efúzie. Realizované ERCP so záverom akútnej cholangitídy, cholecystitídy, dislokácia distálneho choledochu s nutnosťou premostenia. Napriek komplexnej terapii dochádza na 7. deň hospitalizácie k vyčerpaniu orgánových rezerv a pacient exituje na základné ochorenie. Nepitvaný.

DD Šaľa – Nešporova

-87-ročná polymorbídna prijímateľka sociálnych služieb DD v Šali bola prijatá na Geriatrické oddelenie ŠN sv. Svorada v Nitre pre klinické príznaky sepsy (vysoké zápalové parametre, dehydratácia, dyspnoe, febrilita). Z odobratých hemokultúr izolovaná *E. coli*. Empiricky podávaná antibiotická terapia zamenená podľa citlivosti mala na sepsu dobrý klinický dopad.

Jedenkrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolice u pacienta s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae* CPE.

Poranenia zdravotníckych pracovníkov kontaminovaných nástrojmi od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 2-krát. Lekársky dohľad bol nariadený v oboch prípadoch.

Tab. III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2023

| Názov PZS | Počet NN | Počet hospit. | % |
|--------------------------------------|-----------|-------------------|-------------|
| DD Nešporova Šaľa | 46 | 76 | 60,5 |
| DD Milosrd.samaritána Močenok | 25 | 38 | 65,8 |
| DOS Tešedíkovo | 12 | 18 | 66,7 |
| DSS KKP Močenok | 5 | 40 | 12,5 |
| ZSS Orlík Močenok | 2 | 105 | 1,9 |
| ZpS Solidaritas Šaľa | 1 | 36 | 2,8 |
| Spolu ZSS | 91 | 313 | 29,1 |
| B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza | 0 | 41 (6 344 dialýz) | - |
| S p o l u | 91 | 354 | 25,7 |

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Šaľa v roku 2023

| Názov PZS | Počet NN | Počet hospit. | % |
|--------------------------------------|-----------|-------------------|-------------|
| DD Nešporova Šaľa | 46 | 76 | 60,5 |
| DD Milosrd.samaritána Močenok | 25 | 38 | 65,8 |
| DOS Tešedíkovo | 12 | 18 | 66,7 |
| DSS KKP Močenok | 5 | 40 | 12,5 |
| ZSS Orlík Močenok | 2 | 105 | 1,9 |
| ZpS Solidaritas Šaľa | 1 | 36 | 2,8 |
| Spolu ZSS | 91 | 313 | 29,1 |
| B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa - dialýza | - | 41 (6 344 dialýz) | - |
| S p o l u | 91 | 354 | 25,7 |

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Šaľa za rok 2023

| Diagnóza - MKCH | Diagnóza – slovom | Počet abs. | Proporcia % |
|----------------------------|--------------------------------------|-----------------------|------------------------|
| A 415 | Septikémia vyvolaná inými g-org. | 2 | 2,2 |
| B 374 | Kandidóza iných urogenitálnych miest | 1 | 1,1 |
| N 300 | Akútna cystitída | 1 | 1,1 |
| T 835 | Infekcia močových orgánov | 1 | 1,1 |
| U071 | COVID – 19 potvrdený PCR | 86 | 94,5 |
| SPOLU | | 91 | 100,0 |

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Šaľa zabezpečovali v roku 2023 zdravotnícku starostlivosť:

- Poliklinika Šaľa
- Ambulancie na území mesta Šaľa a v spádových obciach okresu (Tešedíkovo, Neded, Vlčany, Močenok)
- Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO a.s., Šaľa
- B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné služby, Šaľa
- Zariadenia sociálnej starostlivosti (ZSS) - Domov dôchodcov, Nešporova ul. 1010/19, Šaľa, Domov dôchodcov, Nešporova ul., 1011/21Šaľa , Zariadenie pre seniorov v Šali, Nemocničná 6669 , Šaľa (SOLIDARITAS Trstice), Útulok, nocľaháreň, Partizánska 1, Šaľa, Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov, Čerešňový rad 1282, Tešedíkovo, Zariadenie opatrovateľskej služby pre dlhodobý pobyt starých občanov v Trnovci nad Váhom 589, Zariadenie sociálnych služieb Adventus, Hlavná 955, Vlčany (Adventus, n.o.), Zariadenie sociálnych služieb Adventus, Vlčany 97 (Adventus, n.o.), Zariadenie sociálnych služieb, Dekana Ščasného 1826/1, Močenok (Adventus, n.o.), Penzón seniorov Orlík, Pri kúpalisku 1423, Močenok, Domov dôchodcov Milosrdného Samaritána, Sv. Gorazda 569, Močenok (obec), Zariadenie pre seniorov , Sv. Gorazda 553/28, Močenok (Komunita Kráľovnej pokoja), Zariadenie opatrovateľskej služby, Sv. Gorazda 553/28, Močenok (Komunita Kráľovnej pokoja), Špecializované zariadenie, Močenok, Sv. Gorazda 553/28 (Komunita Kráľovnej pokoja), Domov sociálnych služieb, Močenok, Sv. Gorazda 553/28 (Komunita Kráľovnej pokoja)
- Denný stacionár

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach (ZZ) okresu Šaľa bol vykonaný 39x komplexnými previerkami. **Tab. IV.1.1.**

Poliklinika, Nemocničná 1, Šaľa - je ZZ, ktoré združuje 42 ambulancií (29 odborných ambulancií, 7 zubných, 4 ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých a 2 ambulancie pre deti a dorast). Sterilizačnú techniku využívajú odborné a zubné ambulancie. Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu (HER) boli vykonané v 17 ambulanciách (6x v zubných, 6x v odborných a 5x v ambulanciách pre deti a dorast).

Centrum zdravotnej starostlivosti - Poliklinika DUSLO, a.s., Šaľa - je neštátne ZZ poskytujúce zdravotnícku starostlivosť zamestnancom DUSLO, a.s. Združuje 11 ambulancií (8 odborných ambulancií, 2 ambulancie praktických lekárov pre dospelých a 1 zubná), RTG pracovisko a lekáreň. Kontroly HER boli vykonané v 4 ambulanciách (chirurgickej, ORL, očnej a zubnej ambulancii).

Neštátne ambulancie - v meste Šaľa sa nachádza 35 ambulancií (21 odborných ambulancií, 8 zubných, 3 ambulancie všeobecných lekárov a 3 ambulancie pre deti a dorast).

Kontrola HER bola vykonaná 8-krát (6x v zubnej a 2x v odbornej ambulancii). V obciach okresu sa nachádza 23 ambulancií , z toho je 9 ambulancií všeobecných lekárov (po 2 v Močenku a v Nedede, po jednej v Tešedíkove, Trnovci n/Váhom, Žihárci, Seliciach a v Diakovciach), 7 ambulancií pre deti a dorast (2 v Močenku, 1 v Seliciach, Trnovci n/Váhom, Tešedíkove, Nedede a Vlčanoch), 4 zubných (2 v Močenku, 1 v Nedede a 1 v Tešedíkove) a 3 odborné ambulancie (2x v Močenku a 1x v Nedede). Kontrola HER bola vykonaná 9-krát (3x v zubných ambulanciách, 1x v odbornej ambulancii a 5x v ambulanciách pre deti a dorast).

B.Braun AVITUM s.r.o., - dialyzačné stredisko, Nemocničná 3, Šaľa - jedná sa o súkromné ZZ. V priestoroch dialyzačného strediska sa nachádza aj odborná nefrologická ambulancia pre dospelých. Stredisko sa nachádza v samostatných priestoroch. Pracovisko

poskytuje hemodialýzy pre chronických a akútnych pacientov, ambulantné CAPD a starostlivosť o pacientov v nefrologickej ambulancii. Stredisko má dve monitorovacie sály, vo veľkej sa nachádza 9 dialyzačných lôžok a stanovisko pre sestry, v malej sále vyhradenej pre infekčných pacientov sa nachádzajú 3 lôžka. Upratovanie je zabezpečené svojpomocne vlastnými upratovačkami, ktoré využívajú farebné rozlíšenie upratovacích pomôcok. Pranie bielizne zabezpečuje firma RIO IPO s.r.o. Sereď. Nebezpečný odpad sa zberá a triedi denne. Likvidáciu zabezpečuje firma PolyStar, s.r.o. Šurany. Stredisko má vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý zahŕňa aj sanitačný poriadok s dezinfekciou dialyzačných strojov a úprave vody. Sterilizáciu nevyužívajú, nakoľko sa používa jednorazový sterilný materiál. Kontrola HER bola vykonaná jedenkrát. Bola spojená s odberom sterov z prostredia a s odberom dezinfekčného prostriedku na účinnosť.

V okrese Šaľa evidujeme **9 ZSS** a **1 denný stacionár**.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu (HER)

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Šaľa bol vykonaný 39x komplexnými previerkami: 16x v zubných ambulanciách, 10x v ambulanciách pre deti a dorast, 12x v odborných ambulanciách a 1x v dialyzačnom stredisku B. Braun Avitum s.r.o. **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia dialýzy. Z celkového počtu 11 sterov z prostredia bolo 7 vzoriek pozitívnych (63,6%).

Tab. IV.1.5 uvádza kontrolu sterilizačnej techniky. V okrese Šaľa sme evidovali 25 autoklávov (AUT) a 41 horúcovzduchových sterilizátorov (HS). V roku 2023 sme skontrolovali 23 AUT a 30 HS. Celkom sme v roku 2023 vykonali 53 kontrol sterilizačnej techniky. Pozitívny výsledok testovania sme nezaznamenali. Jeden horúcovzduchový sterilizátor kontroluje súkromná firma MEDIREX GROUP.

Tab. IV.1.6 uvádza výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Celkom sme vyšetrili 11 vzoriek, z nich bolo 7 (63,6%) pozitívnych. Z 11 vzoriek z prostredia bola 1 vzorka dezinfekčného prostriedku na zistenie účinnosti a 1 ster z rúk zdravotníckeho pracovníka. Grampozitívna mikroflóra bola izolovaná 7x. Vo všetkých prípadoch bol zistený Staphylococcus koaguláza negatívny.

Sterilizácia na ambulanciách sa vykonávala podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vnútornej kontroly sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Dezinfekcia na ambulanciách je zabezpečovaná podľa platnej legislatívy a doporučení výrobcov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku sú uvedené v sanitačných poriadkoch, ktoré sú vypracované pre jednotlivé ambulancie v rámci prevádzkových poriadkov.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu je v súlade s vyhláškou MZ SR č. 192/2015. Na ambulanciách bola zabezpečená systémom nástenných dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk používali jednorazové utierky.

Upratovanie v rámci ambulancií bolo zabezpečené svojpomocne vlastnými zamestnancami alebo zmluvnými firmami podľa vypracovaného sanitačno-dezinfekčného programu. Pri upratovaní sa postupuje v súlade s vyhláškou MZ SR č. 553/2007.

Pranie bielizne - v ambulantných zariadeniach je zabezpečené individuálne.

Likvidácia odpadov – v neštatných ambulanciách polikliniky, v obciach a v meste Šaľa má každá ambulancia zmluvu o odvoze biologického odpadu s firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali, aby:

- dodržiavali spôsob používania a striedania dezinfekčných prostriedkov podľa účinnej látky

- presne dodržiavali koncentráciu dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a správnosť ich skladovania
- dodržiavali expozičný čas a kontrolovali dátum expirácie dezinfekčných prostriedkov ako aj ich striedanie v pravidelných intervaloch

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB, pri poranení zdravotníckeho pracovníka a 1x pri vypracovávaní prevádzkového poriadku.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov vid' príloha.

| | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Liečivá | | | | | | | | | | | | | | | | |
| endoskopy kateg. | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Šitie | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Roztoky | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Iné | | | | | | | | | | | | | | | | |
| SPOLU | | | | | | | | | | | | | | | | |
| % pozit | | | | | | | | | | | | | | | | |

P - pozitívny

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v SR/kraji/okrese

| názov zdravot. Pomôcky | Vzorky sterilizované v | | | | | | | | | | | | | | SPOLU | | % pozit. |
|------------------------|------------------------|---|----------|---|----------|---|--------------------|---|--------|---|------|---|-----|---|-------|---|----------|
| | HVS | | autokláv | | chemicky | | fyzikálne chemicky | | plazma | | inak | | VSD | | | | |
| | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | CP | P | |
| Kov | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Sklo | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Guma | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Textil | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Plasty | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Liečivá | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| endosk. I. kateg. | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Šitie | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Roztoky | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Iné | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| SPOLU | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Odber sterilného materiálu v roku 2023 nebol vykonaný.

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Šaľa

| | Výsledky testovania | | | | | | | |
|--------|-----------------------|----------------------|------------------|-------------------|---------------------------------|------------------------|------------------------|------------------|
| | Počet evid. prístroj. | počet kontrolovaných | % kontrolovaných | počet pozitívnych | % pozit. z počtu kontrolovaných | opakovane kontrolované | počet opakovane pozit. | počet vyradených |
| AUT | 25 | 23 | 92 | - | - | - | - | - |
| HVZ | 41 | 30 | 73,2 | - | - | - | - | - |
| FS | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Plazma | - | - | - | - | - | - | - | - |
| EO | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Iný | - | - | - | - | - | - | - | - |
| SPOLU | 66 | 53 | 80,3 | - | - | - | - | - |

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

| Miesto odberu vzoriek | Počet odobratých vzoriek | | | Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov | | |
|--|--------------------------|--------|------|---|--------------------------|------------------|
| | Celkom | Pozit. | | Grampozitívna mikroflóra | Gramnegatívna mikroflóra | Plesne a kandidy |
| | | abs. | % | | | |
| Ruky personálu | 1 | 0 | 0 | - | - | - |
| Pokožka a ruky pac. | | | | | - | - |
| Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií | 1 | - | - | - | - | - |
| Inkubátory | - | - | - | - | - | - |
| Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie | - | - | - | - | - | - |
| Nástroje a pomôcky so suchým prostredím | 5 | 4 | 90% | STA.I-1 | - | - |
| Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím | - | - | - | - | - | - |
| Dezinfekčné roztoky | 1 | - | - | - | - | - |
| Lekárske roztoky a H ₂ O | - | - | - | - | - | - |
| Masti a gély | - | - | - | - | - | - |
| Pomôcky na stravovanie pacientov | - | - | - | - | - | - |
| Lôžkoviny a bielizeň | 2 | 2 | 100% | STA.I-1 | - | - |
| Pomôcky na upratovanie a toaletu pac. | 1 | 1 | 100% | STA.I-1 | - | - |
| Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie) | - | - | - | - | - | - |
| Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt) | - | - | - | - | - | - |
| Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie) | - | - | - | STA.I-1 | - | - |
| Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt) | - | - | - | - | - | - |
| Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia) | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | |
|-------|----|---|-----|------|---|---|
| SPOLU | 11 | 7 | 90% | 100% | - | - |
|-------|----|---|-----|------|---|---|

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

| Názov mikróba: | Skratka: | G+ | G- |
|--|----------|----|----|
| Acinetobacter | ACI | - | - |
| Aeromonas /A. hydrophila .../ | AER | - | - |
| Alcaligenes faecalis | AF | - | - |
| Bordetella | BOR | - | - |
| Burkholderia | BUR | - | - |
| Campylobacter | CAM | - | - |
| Candida albicans | CAN.A | P | - |
| Citrobacter | CIT | - | - |
| Clostridium | CLO | - | + |
| Corynebacterium | COR | - | + |
| Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris | EC,EH,EV | - | - |
| Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corrodens | ENTB | - | - |
| Enterobacteriaceae /Pantola dispersa/ | ENTBC | - | - |
| Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/ | ENT | - | + |
| Flavobacter species | FLA | - | - |
| Haemophilus influenzae | HE.I | - | - |
| Hafnia | HAF | - | - |
| Klebsiella /K. pneumoniae.../ | KLE | - | - |
| Kvasinky - iné | KV.I | - | K |
| Legionella | LEG | - | - |
| Mikrokoky | MIK | - | + |
| Morganella morganii (predtým Proteus m.) | MM | - | - |
| Moraxella /M. lacunata/ | MOR | - | - |
| Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../ | MYKP | - | P |
| Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/ | MYK | - | P |
| Neisseria | NEI | - | - |
| Pasteurella species | PAS | - | - |
| Proteus mirabilis | PR.M | - | - |
| Proteus vulgaris | PR.V | - | - |
| Proteus - iný /P. morganii,/ | PR.I | - | - |
| Plesne /Cladosporium sp., .../ | PL | - | P |
| Providencia (Prettgeri) | PRO | - | - |
| Pseudomonas aeruginosa | PS.A | - | - |
| Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky – Shewanella putrefaciens, Spingomonas paucimobilis/ | PS.I | - | - |
| Salmonella | SAL | - | - |
| Sarcina | SAR | - | + |
| Serratia /S. marcescens/ | SER | - | - |
| Shigella | SHI | - | - |
| Staphylococcus aureus | STA.A | - | + |
| Staphylococcus epidermidis | STA.E | - | + |
| Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/ | STA.I | - | + |
| Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B / | STR.A | - | + |
| Streptococcus pneumoniae | STR.P | - | + |
| Streptococcus pyogenes | STR.S | - | + |
| Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../ | STR.I | - | + |
| Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megaterium/ | VSB | - | + |
| Yersinia | YER | - | - |

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Šaľa v roku 2023

| Oddelenie | DD Šaľa Nešporova | | ZpS Solidaritas Šaľa | | ZSS Orlík Močenok | | DSS KKP Močenok | | DOS Tešedíkovo | | DD Milosrd. Samaritána Močenok | | B.Braun Avitum s.r.o. Šaľa- dialýza | | Spolu | |
|--------------|----------------------|-------------|----------------------------|------------|----------------------|------------|--------------------|------------|-------------------|-------------|--------------------------------------|-------------|--|---|-----------|--------------|
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| dialýza | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ZSS | 46 | 50,5 | 1 | 1,1 | 2 | 2,2 | 5 | 5,5 | 12 | 13,2 | 25 | 27,5 | - | - | 91 | 100,0 |
| Spolu | 46 | 50,5 | 1 | 1,1 | 2 | 2,2 | 5 | 5,5 | 12 | 13,2 | 25 | 27,5 | - | - | 91 | 100,0 |

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Šaľa za rok 2023

| Druh oddelenia | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------|----------------------|---|----------------------------|---|--------------------|---|----------------------------|-------------|------|---|--|---|----------------------------|---|----------------------|---|----------------|------------|---------------------|------------|-----------|--------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekolo- gické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| dialýza | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ZSS | - | - | - | - | - | - | 86 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - | 3 | - | 91 | 100,0 |
| SPOLU | - | - | - | - | - | - | 86 | 94,5 | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 2,2 | 3 | 3,3 | 91 | 100,0 |

Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Šaľa za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--------------------------|----------------------|---|----------------------------|---|--------------------|---|----------------------------|-------------|------|---|--|---|----------------------------|---|----------------------|---|----------------|------------|---------------------|------------|-----------|--------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekolo- gické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste operačného výkonu | | kože a slizníc (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| 2019-nCoV | - | - | - | - | - | - | 86 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 86 | 94,5 |
| Candida albic. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 1,1 |
| Citrobacter nešp. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 1,1 |
| E.coli nešpec. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | 1 | 50,0 | 2 | 2,2 |
| Klebsiella pneumoniae | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | 1 | 1,1 |
| S P O L U | - | - | - | - | - | - | 86 | 94,5 | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 2,2 | 3 | 3,3 | 91 | 100,0 |

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra, ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2023 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2023 v okrese Šaľa.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2023 v okrese Šaľa.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2023, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.1. - Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Š a P a - rok 2023

| Dg. / Pohlavie | | Muži | Ženy | Spolu |
|----------------|---|--------|--------|--------|
| A02 | a | 16 | 18 | 34 |
| | r | 63,89 | 69,42 | 66,70 |
| A02N | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| A04 | a | 28 | 14 | 42 |
| | r | 111,81 | 53,99 | 82,40 |
| A040 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 7,99 | 0,00 | 3,92 |
| A045 | a | 25 | 10 | 35 |
| | r | 99,83 | 38,57 | 68,67 |
| A046 | a | 1 | 1 | 2 |
| | r | 3,99 | 3,86 | 3,92 |
| A047 | a | 0 | 3 | 3 |
| | r | 0,00 | 11,57 | 5,89 |
| A08 | a | 66 | 52 | 118 |
| | r | 263,55 | 200,55 | 231,50 |
| A080 | a | 37 | 29 | 66 |
| | r | 147,75 | 111,84 | 129,48 |
| A081 | a | 17 | 15 | 32 |
| | r | 67,88 | 57,85 | 62,78 |
| A082 | a | 6 | 5 | 11 |
| | r | 23,96 | 19,28 | 21,58 |
| A083 | a | 6 | 3 | 9 |
| | r | 23,96 | 11,57 | 17,66 |
| A21 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| A32 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| A38 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 3,86 | 1,96 |
| A40 | a | 3 | 0 | 3 |
| | r | 11,98 | 0,00 | 5,89 |
| A402 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 7,99 | 0,00 | 3,92 |
| A403 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| A41 | a | 8 | 2 | 10 |
| | r | 31,95 | 7,71 | 19,62 |
| A411 | a | 3 | 1 | 4 |
| | r | 11,98 | 3,86 | 7,85 |
| A415 | a | 4 | 1 | 5 |
| | r | 15,97 | 3,86 | 9,81 |
| A419 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |

| | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|
| A51 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 7,99 | 0,00 | 3,92 |
| A53 | a | 4 | 2 | 6 |
| | r | 15,97 | 7,71 | 11,77 |
| A69 | a | 2 | 4 | 6 |
| | r | 7,99 | 15,43 | 11,77 |
| A81 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 3,86 | 1,96 |
| B01 | a | 27 | 32 | 59 |
| | r | 107,81 | 123,41 | 115,75 |
| B02 | a | 8 | 9 | 17 |
| | r | 31,95 | 34,71 | 33,35 |
| B15 | a | 1 | 2 | 3 |
| | r | 3,99 | 7,71 | 5,89 |
| B16 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| B181 | a | 1 | 2 | 3 |
| | r | 3,99 | 7,71 | 5,89 |
| B182 | a | 4 | 3 | 7 |
| | r | 15,97 | 11,57 | 13,73 |
| B27 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| B58 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 3,99 | 0,00 | 1,96 |
| B86 | a | 10 | 4 | 14 |
| | r | 39,93 | 15,43 | 27,47 |
| G00 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 3,86 | 1,96 |
| U071 | a | 74 | 129 | 203 |
| | r | 295,49 | 497,51 | 398,26 |
| Z203 | a | 3 | 3 | 6 |
| | r | 11,98 | 11,57 | 11,77 |
| Z21 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 3,86 | 1,96 |

| | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|--------|-------|------|-------|--------|--------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 40,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A402 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 3,92 |
| A403 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 1,96 |
| A411 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 4 |
| | | r | 0,00 | 52,77 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 13,75 | 21,93 | 7,85 |
| A415 | | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 5 |
| | | r | 226,24 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 43,86 | 9,81 |
| A419 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 1,96 |
| A428 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,32 | 12,78 | 0,00 | 10,96 | 5,89 |
| A482 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A510 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 40,16 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A519 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A530 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 2 | 1 | 6 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 30,40 | 12,32 | 0,00 | 27,51 | 10,96 | 11,77 |
| A540 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 40,16 | 15,20 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 5,89 |
| A560 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 7 | 5 | 0 | 0 | 0 | 20 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 169,64 | 160,64 | 106,42 | 61,62 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 39,24 |
| A590 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 30,40 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 3,92 |
| A630 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| A692 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 6 |
| | | r | 0,00 | 52,77 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,20 | 12,32 | 25,55 | 13,75 | 0,00 | 11,77 |

| | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|--------|--------|--------|-------|-------|--------|-------|--------|--------|--------|----------|--------|
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 1,96 |
| J101 | | a | 0 | 4 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 10 |
| | | r | 0,00 | 211,08 | 124,22 | 81,23 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 19,62 |
| J205 | | a | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| | | r | 678,73 | 52,77 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 7,85 |
| L08 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 13,75 | 0,00 | 1,96 |
| N300 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 1,96 |
| T835 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 1,96 |
| U071 | | a | 2 | 2 | 0 | 1 | 2 | 3 | 6 | 9 | 17 | 30 | 131 | 203 |
| | | r | 452,49 | 105,54 | 0,00 | 40,62 | 84,82 | 120,48 | 91,21 | 110,92 | 217,20 | 412,60 | 1 436,40 | 398,26 |
| Z203 | | a | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 6 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 41,41 | 0,00 | 84,82 | 0,00 | 15,20 | 12,32 | 0,00 | 0,00 | 10,96 | 11,77 |
| Z21 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,78 | 0,00 | 0,00 | 1,96 |
| Z225 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,20 | 0,00 | 12,78 | 0,00 | 0,00 | 3,92 |

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Š a Ľ a - rok 2023

| Diagnóza / Mesiac | I | II | III | IV | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | XII | Spolu |
|-------------------|---|----|-----|----|----|----|-----|------|----|---|----|-----|-------|
| A02 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A020 | 1 | 3 | 8 | 3 | 2 | 3 | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 | 0 | 33 |
| A022 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A040 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A045 | 3 | 2 | 0 | 2 | 3 | 6 | 6 | 4 | 3 | 3 | 1 | 2 | 35 |
| A046 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A047 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 3 |
| A080 | 3 | 1 | 3 | 7 | 12 | 18 | 12 | 2 | 1 | 1 | 4 | 2 | 66 |
| A081 | 1 | 0 | 3 | 0 | 1 | 5 | 10 | 1 | 4 | 2 | 0 | 5 | 32 |
| A082 | 2 | 0 | 3 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 11 |
| A083 | 1 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 9 |
| A218 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| A327 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| A38 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A402 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A403 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| A411 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 4 |
| A415 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 5 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|---|---|---|----|---|----|---|---|---|---|---|----|
| A419 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A428 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| A482 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A519 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A530 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 7 |
| A540 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 4 |
| A560 | 3 | 2 | 1 | 2 | 1 | 3 | 2 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 20 |
| A590 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A630 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A692 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 2 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 7 |
| A810 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B019 | 2 | 1 | 2 | 8 | 22 | 7 | 16 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 59 |
| B023 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B028 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B029 | 0 | 0 | 3 | 0 | 1 | 0 | 3 | 3 | 1 | 1 | 3 | 0 | 15 |
| B15 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| B169 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B181 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| B182 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 6 |
| B271 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B374 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|----|----|----|---|---|---|---|---|---|---|----|----|-----|
| B588 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| B80 | 1 | 1 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 8 |
| B86 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 9 | 1 | 2 | 7 | 22 |
| G009 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| J00 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| J101 | 1 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 | 11 |
| J205 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| L08 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| N300 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| T835 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| U071 | 32 | 43 | 10 | 4 | 3 | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 | 57 | 49 | 203 |
| Z203 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| Z21 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Z225 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V NITRE

Oddelenie epidemiológie

**VÝROČNÁ SPRÁVA
CHARAKTERISTIKA A ROZBOR
EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE
V OKRESE ZLATÉ MORAVCE
ZA ROK 2023**

I. Demografické trendy

Demografické trendy sa do výročnej správy spracovávajú v 5-ročných intervaloch. Naposledy boli spracované vo výročnej správe za rok 2015.

Demografická situácia v okrese Zlaté Moravce k 1.1.2023

K 31.12.2022 – teda na začiatku roku 2023 mal okres Zlaté Moravce 40 845 obyvateľov. Oproti roku 2021 (40 881) je to zostup o 36 osôb, t.j. o 0,08%. Z uvedeného počtu žijúcich osôb bolo 20 137 (49,31 %) mužov a 20 708 (50,69%) žien.

V roku 2022 bol zaznamenaný **prirodzený prírastok** obyvateľstva o -112 (-2,745/1000 obyvateľov) a tiež prírastok sťahovaním obyvateľstva o 76 osôb. Znamená to, že **celkový prírastok** obyvateľstva predstavoval -36 osôb (tzn. o -0,880/1000 obyvateľov). Prirodzený aj celkový prírastok stúpol oproti roku 2021.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín bola k 1.1.2023 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 5868 obyvateľov, t.j. 14,37 %
- produktívny vek (15 – 64 rokov): 26919 obyvateľov, t.j. 65,90 %
- poproduktívny vek (65 +): 8058 obyvateľov, t.j. 19,72 %

Podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku oproti predchádzajúcemu roku 2021 stúpol o 0,16 %, v produktívnom veku klesol o 0,66% a v poproduktívnom veku stúpol o 0,49 %.

Index starnutia dosiahol v roku 2022 hodnotu 137,32 a oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 2,06. V predchádzajúcom roku mal hodnotu 135,26. U žien dosiahol index starnutia hodnotu 170,03 a u mužov 106,58. **Priemerný vek obyvateľov** okresu Zlaté Moravce dosiahol hodnotu 43,27 roka, u mužov 41,58 a u žien 44,91.

Počet živonarodených detí v roku 2022 mal hodnotu 359, tzn. že v porovnaní s rokom 2021 klesol o 62. **Hrubá miera živorodenosti** predstavovala 8,790/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 10,277/1000 obyvateľov.

Mŕtvonarodenosť v roku 2022 mala hodnotu 2,77/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo). Pre porovnanie, v roku 2021 bolo 4,72 mŕtvonarodených/1000 narodených detí (živo aj mŕtvo), to znamená, že v roku 2022 klesla o hodnotu 1,95.

V roku 2022 **miera dojčeneckej úmrtnosti dosiahla hodnotu 2,78**, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku mala hodnotu 2,37.

V roku 2022 **zomrelo** v okrese Zlaté Moravce 471 osôb, o 125 menej ako v roku 2021. Z toho bol 222 mužov (47,13 %) a 249 žien (55,87 %).

Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 11,53/1000 obyvateľov, zatiaľ čo v predchádzajúcom roku bola 14,54/1000 obyvateľov.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín bola k 31.12.2022 nasledovná:

- predproduktívny vek (0 – 14 roční): 1 (1 muž a 0 žien) 0,21%
- produktívny vek (15 – 64 rokov) : 81 (53 mužov a 28 žien) 17,20 %
- poproduktívny vek (65 +): 389 (168mužov a 221 žien) 82,59 %

Najčastejšou príčinou smrti boli kardiovaskulárne ochorenia, nasledujú nádory, dýchacej sústavy, tráviacej sústavy, vonkajšie príčiny a napokon ostatné príčiny úmrtí.

Kardiovaskulárne ochorenia sa na celkovom počte zomretých podieľali 53,72 %, nádory 22,93 %, ochorenia dýchacej sústavy 9,34 %, tráviacej sústavy 3,82 %, na vonkajšie príčiny 2,55 % a ostatné 4,24 %.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Zlaté Moravce za rok 2023

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali vo výskyte bežne sa vyskytujúcich prenosných ochorení priaznivú epidemiologickú situáciu.

V skupine alimentárnych ochorení nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus, bakteriálne otravy z potravín, bacilovú dyzentériu a nešpecifikované gastroenteritídy. Oproti minulému roku však vzrástla chorobnosť na salmonelózy a na bakteriálne črevné infekcie a stúpol aj počet hlásených ochorení na vírusové črevné infekcie.

V skupine vírusových hepatítid sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali žiadne ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu B,C, E, ale bolo hlásených 5 ochorení na vírusovú hepatitídu typu A.

Z ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ochorenie na osýpky, rubeolu ani parotitídu. Po minuloročnom nulovom výskyte bolo hlásených 8 ochorení na pertussis.

V skupine respiračných ochorení sme zaznamenali nárast hlásených prípadov varicelly, nebolo hlásené žiadne ochorenie na šarlach. V porovnaní s minulým rokom poklesol počet ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia. Po celý rok sme evidovali ochorenia Covid-19.

V skupine neuroinfekcií sme v roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na meningokovovú meningitídu. Hlásené bolo iba 1 ochorenie na bakteriálnu meningitídu a 1 vírusovú infekciu CNS.

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo hlásených 19 ochorení na lymfskú boreliózu, 3 ochorenia spôsobené Hantaan vírusom, 1 ochorenie na kliešťovú encefalitídu a 5 poranení zvierat'om podozrivým z ochorenia na besnotu. Nebolo hlásené ochorenie na leptospirózu, listeriózu, toxoplazmózu ani tularémiu.

U nákaz kože a slizníc sme v roku 2023 zaznamenali v porovnaní s minulým rokom dvojnásobný nárast chorobnosti na svrab.

V priebehu roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 úmrtie na infekčné ochorenie.

Skupina alimentárnych ochorení

Za celé sledované 20-ročné obdobie nebolo v okrese Zlaté Moravce hlásené ochorenie na brušný týfus ani bakteriálne otravy z potravín a 7 rokov po sebe sme nezaznamenali ochorenie na bacilovú dyzentériu.

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali spolu 16 prípadov salmonelóz (chorobnosť 39,1/100 000 obyvateľ'ov), chorobnosť vzrástla o 37,5% a bolo hlásených 22 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 53,8/100 000 obyvateľ'ov. Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia. V porovnaní s 5-ročným priemerom (28,8 prípadu, chorobnosť 70,8/100 000 obyvateľ'ov) však došlo k poklesu, a to až o 23,6%. Podľa pohlavia ochorelo 10 mužov (45,5%) a 12 žien (54,5%) vo vekových skupinách od 1 do 14 rokov veku, 25-44-ročných a 65-ročných a starších, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 248,3/100 000 obyvateľ'ov (4 ochorenia) bola v skupine 1-4-ročných detí a 207,5/100 000 obyvateľ'ov (4 ochorenia) v skupine 5-9-ročných detí. Najviac prípadov 7 (31,8%) bolo hlásených v auguste.

Ochorenia sa vyskytli v 19-tich ohniskách, z toho sporadických prípadov bolo 16 (72,7%) a 3 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (27,8%). Ako etiologické agens sa najčastejšie 18 krát uplatnila *Salm. enteritidis* (81,8%). Ako faktor prenosu nákazy sa uplatnili 6 krát (27,8%) vajíčka, 4 krát (18,2%) kuracie mäso, 1 krát (4,5%) výrobky z vajec nedostatočne tepelne opracované, 1 krát (4,5%) mäsové výrobky, 2 krát (9,1%) lahôdkárske výrobky, 1 krát (4,5%) bravčové mäso a 7 krát ochorenie zostalo epidemiologicky

neobjasnené. V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie u 0-ročných detí. Z celkového počtu 22 vykázaných prípadov si 11 ochorení vyžiadalo hospitalizáciu (50,0%). V priebehu roku sme nezaznamenali u salmonelózy nozokomiálne ochorenie. Importované bolo 1 ochorenie z Cypru.

V roku 2023 sme v okrese vykázali 50 ochorení na bakteriálne črevné infekcie, čo je chorobnosť 122,3/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (44 ochorení, chorobnosť 107,6 /100 000 obyvateľov) je to viac o 13,6%. Podľa pohlavia ochorelo 25 mužov (50,0%) a 25 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1 179,3/100 000 obyvateľov (5 ochorení) v skupine 0-ročných detí. Ochorenia sme evidovali v priebehu celého roku. Najviac po 7 prípadov (po 14,0%) sme zaznamenali v máji a septembri. Na základe etiológie boli ochorenia diagnostikované 29 krát (58,0%) ako kamylobakteriáza, 16 krát (32,0%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 3 krát (6,0%) ako infekcie enteropatogénnymi *E.coli* a 2 krát (4,0%) ako yersiniáza.

Zaznamenali sme 3 ochorenia na enteropatogénne *E.coli*, čo je chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia sa vyskytli v skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 707,6/100 000 obyvateľov). V jednom prípade sa jednalo o reinfekciu ochorenia. Ochorenia boli vyvolané enteropatogénnymi *E. coli* O44, O55 a O114. V 2 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu.

Oproti minulému roku (27 prípadov, chorobnosť 66,1/100 000 obyvateľov), chorobnosť na kamylobakteriázu v okrese vzrástla o 7,4%. Spolu bolo hlásených 29 ochorení s chorobnosťou 70,9/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 17 mužov (58,6%) a 12 žien (41,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 496,6/100 000 obyvateľov (8 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 471,7/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí. Ochorenia mali 25 krát sporadický charakter a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Podľa kolektívov ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 1 dieťa navštevujúce MŠ, 6 školákov, 1 stredoškolák a 11 dospelých osôb. V epidemiologickej anamnéze udávali chorí ako faktor prenosu nákazy, rovnako ako vlni, najčastejšie kuracie mäso. Laboratórne potvrdených bolo 27 prípadov, pričom ako etiologické agens bol kultivačne izolovaný 21 krát (77,4%) *Campylobacter jejuni*, 1 krát *Campylobacter coli* (3,4%) a 5 krát bol dokázaný iba antigén *Campylobacter species* v stolici. Hospitalizáciu si vyžiadalo 8 ochorení (27,6%).

V roku 2023 sme vykázali v okrese Zlaté Moravce 2 ochorenia na yersiniázu (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa v oboch prípadoch uplatnila *Y.enterocolitica*, sérovar 3. Ochoreli 2 školáci vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 108,2/100 000 obyvateľov). Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky a 1 krát bravčové mäso. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Pod diagnózou enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce vykázali 16 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 39,1/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 17 ochorení s chorobnosťou 44,6/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov (37,5%) a 10 žien (62,5%). Najviac 14 ochorení bolo vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 178,1/100 000 obyvateľov) a 2 ochorenia boli v skupine 25-44-ročných osôb. Z celkového počtu prípadov sa 10 krát (62,5%) jednalo o nozokomiálne ochorenia. Hospitalizáciu si vyžiadalo 12 ochorení a diagnóza bola u všetkých chorých stanovená na základe dôkazu toxínu *Clostridium difficile* v stolici (1 krát toxín A, 14 krát toxín A aj B) a 1 krát bolo ochorenie vykázané ako „možný prípad“ na základe typických klinických príznakov a pozitívneho vyšetrenia GDH.

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 93 vírusových črevných infekcií (chorobnosť 227,5/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2023 k vzostupu chorobnosti a vykázali sme 100 ochorení, čo je chorobnosť 244,6/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 157,8/100 000 obyvateľov (64,2 prípadov). Podľa pohlavia ochorelo 48 mužov (48,0%) a 52 žien (52,0%) najčastejšie v detských vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 066,1/100 000 obyvateľov (13 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 2 482,9/100 000 obyvateľov (40 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí. Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac 25 krát v júni (25,0%). Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 57 krát (57,0%) ako rotavírusová enteritída, 29 krát (29,0%) ako gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk a 14 krát (14,0%) ako adenovírusová enteritída. Zaznamenali sme 1 importované ochorenia v skupine vírusových črevných infekcií v roku 2023, a to zo Španielska. Zaznamenali sme 3 ochorenia nozokomiálneho pôvodu.

Chorobnosť na rotavírusové infekcie v okrese Zlaté Moravce oproti minulému roku (16 ochorení, 39,1/100 000 obyvateľov) vzrástla a v roku 2023 sme zaznamenali 57 ochorení s chorobnosťou 139,4/100 000 obyvateľov. Najvyšší výskyt sme zaznamenali v detských vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1179,4 (19 ochorení) u 1-4-ročných detí. Podľa kolektívov ochorelo 19 krát malé dieťa mimo kolektívu, 9 detí navštevujúcich MŠ, 11 školákov, 1 stredoškolák a 17 dospelých osôb. Sporadický charakter malo 36 ochorení, 7 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine, 1 krát 3 prípady v rodine, 1 krát 4 prípady. Laboratórne potvrdených bolo 46 prípadov, 11 ochorení kultivačne nevyšetrených bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 41 ochorení. Riadne očkovanie proti rotavírusom mali v záznamoch 2 chorí, a to 1 krát 2 dávkami Rotarixu a 1 krát 3 dávkami vakcíny Rotateq. Zaznamenali sme 2 ochorenia nozokomiálneho pôvodu.

V porovnaní s minulým rokom, kedy sme v okrese Zlaté Moravce evidovali 53 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 129,6/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2023 k poklesu chorobnosti a vykázali sme 29 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 70,9/100 000 obyvateľov. Ochorelo 14 detí mimo kolektívu, 9 predškolákov, 2 stredoškoláci a 3 dospelé osoby. Sporadicky sa vyskytlo 15 prípadov, 3 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine a 1 epidémia s 8 prípadmi. Laboratórne potvrdených bolo 21 prípadov, 6 kultivačne nevyšetrených a 2 kultivačne negatívne prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V 18 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu. Importovaný bol 1 prípad zo Španielska.

V skupine vírusových črevných infekcií – adenovírusových enteritíd sme v roku 2023 vykázali 14 ochorení s chorobnosťou 34,3/100 000 obyvateľov, čo je takmer 2-násobný pokles oproti vlnajšiemu roku, kedy bolo vykázaných 24 ochorení s chorobnosťou 58,7/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli 10 krát sporadicky a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 13 prípadov, 1 kultivačne nevyšetrený prípad bol vykázaný na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hospitalizáciu si vyžiadalo 8 ochorení. Ochorelo 6 detí mimo kolektívu, 2 deti navštevujúcich MŠ, 4 školáci a 2 dospelé osoby. Zaznamenali sme 1 ochorenie nozokomiálneho pôvodu.

Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali priaznivý vývoj chorobnosti v skupine vírusových hepatítid. U vírusových hepatítid typu B, C, E bola chorobnosť nulová, výskyt sme zaznamenali len u hepatitídy typu A.

Po päťročnom nulovom výskyte hepatitídy A v okrese Zlaté Moravce (naposledy 1 ochorenie v roku 2017; chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov) sme vykázali 5 ochorení

s chorobnosťou 12,2/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,0/100 000 obyvateľov (0,0 prípadu).

V tomto roku boli hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov) na chronickú hepatitídu. V 2 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 2 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C. Ochorenia boli hlásené u 3 mužov a 1 ženy. V 1 prípade zostalo ochorenie neobjasnené, 1 krát mal pacient v anamnéze endoskopické vyšetrenie s odberom biologického materiálu a v 2 prípadoch sa jednalo o intravenózne užívanie drog. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov).

V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali 2 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov. V oboch prípadoch sa jednalo o mužov.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2023 bol v okrese Zlaté Moravce zaznamenaný pokles zaočkovanosti detskej populácie pod 95% (úroveň zaočkovanosti v rámci pravidelného povinného očkovania 92,4 % - 98,8 %) v skupine nákaz preventabilných očkovaním. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Zlaté Moravce v 2 pediatrických obvodoch.

V roku 2023 sme v skupine nákaz preventabilných očkovaním nezaznamenali žiadne ochorenie na tetanus (A35), diftériu (A36), septikémiu vyvolanú streptokokom pneumónie (A40.3), osýpky (B05), rubeolu (B06), parotitídu (B26), bakteriálnu meningitídu vyvolanú Haemophilus influenzae (G00.0), zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae (J13) a zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae (J14).

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2023 vykázali v okrese 8 ochorení na pertussis s chorobnosťou 19,6/100 000 obyvateľov. Priemer za posledných 5 rokov bol 2,2 prípadu, chorobnosť 5,4/100 000 obyvateľov (index 3,6). Výskyt ochorení bol hlásený od marca do novembra s maximom 5 prípadov v mesiaci november. Na základe laboratórnych vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenia boli sporadického charakteru. V zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní proti pertussis bol 6 krát nezistený z dôvodu chýbajúceho záznamu o očkovaní a v 2 prípadoch neboli pacienti očkovaní z hľadiska veku.

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) u 50-ročného pacienta. Kultivačne potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 35B.

Skupina respiračných ochorení

V roku 2023 rovnako, ako v minulom roku sme v okrese nezaznamenali ochorenie na tuberkulózu a nebolo hlásené ani ochorenie na šarlach.

U diagnózy erysipel sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 4 ochorenia (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov). Podľa pohlavia ochoreli 3 muži (75,0 %) a 1 žena (25,0%). Ochorenia sa vyskytli po 2 prípady vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 35,1/100 000 obyvateľov) a u 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,5/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch marec, júl, október a december.

V okrese Zlaté Moravce bolo v roku 2023 hlásených 78 ochorení na varicellu s chorobnosťou 190,8/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2022, kedy sme zaznamenali 57 prípadov (chorobnosť 139,4/100 000 obyvateľov) došlo k nárastu ochorení o 36,8%. Podľa pohlavia ochorelo 39 mužov (50%) a 39 žien (50%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 2 178,4/100 000 obyvateľov (42 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, 1 117,3/100 000 obyvateľov (18 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí. Výskyt sme evidovali s výnimkou mesiacov august a október vo všetkých

mesiacoch v roku. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia. Ako varicella bez komplikácie (B01.9) bolo hlásených 77 ochorení a 1 ochorenie ako varicella s inými komplikáciami (B01.8).

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 14 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 34,3/100 000 obyvateľov), čo je oproti minulému roku (11 prípadov, chorobnosť 27,0/100 000 obyvateľov) nárast o 27,3%. Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov (50,0%) a 7 žien (50,0%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách nad 25 rokov vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 76,3/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb. Okrem mesiacov máj, júl, október, november a december boli ochorenia hlásené po celý rok s maximom 4 ochorenia v septembri. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení. Ochorenia boli diagnostikované 1 krát ako zosterová meningitída (B02.1), 3 krát ako zosterové choroby oka (B02.3), 1 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 9 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 6 ochorení na Iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži (50%) a 3 ženy (50%). Výskyt bol vo vekových skupinách 1-4-ročných detí (1 ochorenie, vekovošpecifická chorobnosť 62,1/100 000 obyvateľov, vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (4 ochorenia, vekovošpecifická chorobnosť 207,5/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (1 ochorenie, vekovošpecifická chorobnosť 54,1/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch september (3 ochorenia) a október (3 ochorenia). Hospitalizácia nebola potrebná. Všetky ochorenia boli diagnostikované ako Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom (B08.4).

V roku 2023 sme v okrese vykázali 6 ochorení na infekčnú mononukleózu s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži (33,3%) a 4 ženy (66,7%), výskyt bol vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (1 prípad) a u 15-19-ročných osôb (5 prípadov). Ochorenia sme vykázali v mesiacoch január, marec, jún, august a október. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení. Na základe sérologických vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované 4 krát ako gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0) a 2 krát ako cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

Lekári prvého kontaktu v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce hlásili 10 430 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 72 091,98/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2022, kedy sme zaznamenali 13 280 ochorení (chorobnosť 75 797,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), je to o 4,9% menej.

Z celkového počtu ochorení na ARO boli hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy 820 krát (chorobnosť 5 667,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 7,9% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení. Ochorenia na ARO a chrípku mali sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií. Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 3 MŠ. Najvyššiu vekovošpecifickú chorobnosť sme zaznamenali v skupine 0-5-ročných detí 257 308,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2 328 ochorení). Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení (10 430 prípadov) hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 33 prípadov (0,3%). Sinusitídy tvorili 0,01% z počtu ochorení a 3,03% z počtu komplikácií a otitídy 0,13% z počtu ochorení a 42,42% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,17% z počtu ochorení a 54,55% z počtu komplikácií.

V roku 2023 sme v okrese vykázali 11 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 26,9/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov (45,5%) a 6 žien (54,5%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 207,5/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 5-9-ročných detí. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch od januára do apríla a v decembri. Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si vyžiadalo 10 ochorení a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti

chrípke. Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 10 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 1 krát vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie.

V roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Zaznamenali sme 3 ochorenia horných dýchacích ciest s dôkazom respiračného syncytiálneho vírusu potvrdeného z nosohltanového výteru metódou PCR. Hospitalizácia bola potrebná vo všetkých prípadoch. Ochorelo 1 dieťa v skupine 0-ročných a 2 deti v skupine 1-4-ročných.

V roku 2023 evidujeme 2 ochorenia na pneumóniu vyvolanú respiračným syncytiálnym vírusom (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov), ktoré boli hlásené vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 124,2/100 000 obyvateľov). Obe ochorenia boli potvrdené z nosohltanového výteru metódou PCR s dôkazom respiračného syncytiálneho vírusu a vyžiadali si hospitalizáciu.

Ochorenie na akútnu bronchitídu vyvolanú *Haemophilus influenzae* bolo hlásené u 0-ročného dieťaťa. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a bolo potvrdené dôkazom *Haemophilus influenzae* bližšie nešpecifikovaným z výteru z nosohltanu.

V roku 2023 sme vykazovali 8 bronchitíd spôsobených respiračným syncytiálnym vírusom, čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (50%) a 4 ženy (50%). Päť ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 310,4/100 000 obyvateľov), 2 ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 471,7/100 000 obyvateľov) a 1 ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 51,9/100 000 obyvateľov). Ochorenia boli vykázané v mesiacoch január a február. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

V roku 2023 evidujeme 2 ochorenia na akútnu bronchitídu vyvolanú inými špecifikovanými organizmami (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). Ochoreli 2 deti, 1 prípad vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 62,1/100 000 obyvateľov) a 1 prípad vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 51,9/100 000 obyvateľov). Z nosohltanových výterov bol potvrdený 1 krát vírus parainfluenzy a 1 krát metapneumovírus. Obe deti boli hospitalizované. Ochorenia boli vykázané v mesiacoch apríl a máj.

V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali v roku 2023 celkovo 139 potvrdených ochorení na ochorenie Covid-19 s chorobnosťou 340,0/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali spolu 7 614 prípadov chorobnosť 18 624,8/100 000 obyvateľov. Ochorelo 44 mužov (31,7%) a 95 žien (68,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 310,4/100 000 obyvateľov (103 prípadov) bola vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb. Výskyt ochorení mal sporadický, rodinný aj epidemický charakter s maximom prípadov 31 vykázaných v marci a apríli a 30 prípadov vykázaných v decembri. Importované bolo 1 ochorenie z krajiny Izrael u ženy vo vekovej kategórii 55-64 rokov. Nozokomiálneho pôvodu bolo 45 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“. Klinická forma: respiračná – 125 x, febrilná – 7 x, pľúcna – 6x, črevná -1x. Z celkového počtu 139 ochorení bolo očkovaných 89 osôb, čo predstavuje 64,0%. Očkovaných čiastočne boli 2 osoby, očkovaných riadne bolo 18 osôb, základné + preočkovanie malo 69 osôb, neočkovaných bolo 50 osôb. Reinfekcie boli zaznamenané v 36 prípadoch. Hospitalizáciu si vyžiadalo 45 ochorení.

Neuroinfekcie

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 sporadické ochorenie na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). V porovnaní s minulým rokom tak bol zaznamenaný 50% pokles chorobnosti. Ochorenie bolo evidované v mesiaci máj u 68-ročného muža (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov).

V skupine zosterových meningitíd bolo v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce zaznamenané oproti minuloročnému nulovému výskytu 1 ochorenie (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo evidované u 78-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci september.

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Zlaté Moravce v priebehu roka evidovali 1 ochorenie s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov, čo je rovnaký výskyt ako v minulom roku. Ochorenie bolo diagnostikované ako pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída (G00.1). Ochorenie bolo evidované u 50-ročného muža (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov) v mesiaci január a ukončené bolo prepustením do ambulantnej starostlivosti.

Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na antrax, brucelózu, Creutzfeldt-Jakobovu chorobu, leptospirózu, listeriózu, ornitózu, toxokarózu, toxoplazmózu, tularémiu, teniózu ani Q-horúčku.

V skupine zoonóz sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 19 prípadov ochorenia na lymfskú boreliózu s chorobnosťou 46,5/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 12 ochorení (chorobnosť 29,4/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 7,4 prípadov čo je chorobnosť 18,2/100 000 obyvateľov (index 7). V epidemiologickej anamnéze 6 chorí udávali poštípacie hmyzom, v 5 prípadoch sa jednalo o poštípacie kliešťom a v 8 prípadoch sa mechanizmus prenosu neobjasnil. Klinicky sa ochorenia manifestovali v 10 prípadoch ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 7 prípadoch sa ochorenie prejavilo ako kĺbna forma lymfskej boreliózy a po 1 prípade sa ochorenia prejavili ako kardiálna forma a uzlinová forma lymfskej boreliózy.

Oproti nulovému výskytu v minulom roku sme v roku 2023 vykážali 1 sérologicky potvrdené ochorenie na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 0,6 prípadov čo je chorobnosť 1,5/100 000 obyvateľov (index 1,7). Ochorenie sa klinicky manifestovalo ako meningeálna forma KENC. V epidemiologickej anamnéze chorý udal poštípacie kliešťom. Jednalo o neočkovanú osobu, u ktorej si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu.

V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia vyvolané vírusom Hantaan s chorobnosťou 7,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku boli vykázané 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V dvoch prípadoch sa jednalo o hemaragickú horúčku s renálnym syndrómom a v 1 prípade išlo o hantanvírusový pulmonálny syndróm.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese hlásených 5 poranení zvieratám podozrivým z besnoty (chorobnosť 12,2/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidované v okrese 1 poranenie (2,5/100 000 obyvateľov). Jednalo o pohryznutie, pričom antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne.

Nákazy kože a slizníc

V porovnaní s minulým rokom s počtom prípadov 16 (chorobnosťou 39,1/100 000 obyvateľov) sme v okrese Zlaté Moravce za rok 2023 zaznamenali 32 prípadov na svrab s chorobnosťou 78,3/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 17,8 prípadov čo je chorobnosť 43,8/100 000 obyvateľov (index 1,8). Z celkového počtu bolo 5 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v ôsmich epidémiách s počtom 27 chorých.

Iné infekcie – nezaradené

V skupine streptokokových septikémií sme oproti minulému roku, kedy bolo vykázané 1 ochorenie (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) v roku 2023 vykážali 4 ochorenia na streptokokové septikémie s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia

ochoreli 2 muži a 2 ženy v troch vekových skupinách s maximom po 2 prípady vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,5/100 000 obyvateľov).

V roku 2023 bolo vykázaných 27 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 66,1/100 000 obyvateľov, v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 21 prípadov s chorobnosťou 51,4/100 000 obyvateľov. Podľa pohlavia ochorelo 18 mužov (66,7%) a 19 žien (33,3%) a to v piatich vekových skupinách s maximom 15 prípadov vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb (vekovošpecifická chorobnosť 190,8/100 000 obyvateľov).

Oproti predchádzajúcemu roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali iba 2 prípady syfilisu, čo predstavuje chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov, sme v roku 2023 zaznamenali 7 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 17,1/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 6 mužov a 1 žena vo vekových skupinách od 20 rokov veku vyššie s najvyššou chorobnosťou 50,3/100 000 obyvateľov (3 prípady) v skupine 45-54-ročných osôb. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásené iba 1 ochorenie na gonokokové infekcie, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u muža vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Diagnóza bola potvrdená pozitívnou izoláciou *Neisseria gonorrhoeae* z hnisavého výtoku.

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli v okrese Zlaté Moravce v roku 2023 hlásené 6 krát chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 14,7/100 000 obyvateľov), 1 krát (2,5/100 000) herpetické infekcie perianálnej kože a rekta (A60.1) a 1 krát iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby (A63.8).

V skupine parazitárnych ochorení boli v roku 2023 hlásené 2 prípady enterobiózy (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). Všetky prípady sa vyskytli u detí od 5 do 9 rokov veku, s vekovošpecifickou chorobnosťou 51,9/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí a 54,1/100 000 u 10-14-ročných školákov. Diagnóza bola potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu a pôvodcom ochorenia bol *Enterobius vermicularis*.

V okrese Zlaté Moravce sme v roku 2023 vykázali 3 prípady (chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov) bezpríznakového nosičstva vírusu HIV u 2 mužov a 1 ženy. V minulom roku nebolo nosičstvo HIV hlásené.

V priebehu roku 2023 bol v okrese Zlaté Moravce hlásený 1 prípad (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) nosičstva *Klebsiella pneumoniae* produkujúcej karbapenemázu u 72-ročnej pacientky.

V priebehu roku bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 78 izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

V priebehu roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 úmrtie na infekčné ochorenia, jednalo sa o úmrtie na sepsu nenozokomiálneho pôvodu (A41.5).

Nozokomiálne infekcie

Za rok 2023 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre eviduje v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce celkom 110 nozokomiálnych nákaz. Z nich bolo 65 (59,1%) vyhládaných a 45 (40,9%) hlásených. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých prípadoch. Z celkového počtu 110 nozokomiálnych nákaz bolo 41 v Nemocnici Zlaté Moravce, 24 ZSS Svetlo Olichov, 11 DOS Zlatý vek Slepčany, 4 Nádej DD a DSS n.o., 10 DSS Machulince, 18 ZSS Domov v prírode Obyce a 2 ochorenia v B-Braun dialýza Zlaté Moravce. V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov. Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 6,1% (v roku 2022 bola 14,9). Na poklese prevalencie sa

podieľalo predovšetkým zníženie počtu prípadov a epidémií koronavírusového charakteru v dôsledku premorenia populácie.

Epidémie nozokomiálneho charakteru v okrese Zlaté Moravce boli v roku 2023 zaznamenané 5-krát.

Najčastejšie diagnostikovanými nozokomiálnymi ochoreniami boli: 45x koronavírusová infekcia, 20x infekcia močových orgánov, 11x sepsa, 10x enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 7x ochorenie na svrab, 5x pneumónia vyvolaná *Klebsiella pneumoniae*, po 2 ochorenia rotavírusové enteritídy, inflamovaný dekubit (preležaniny), infekcie po infúzii. Výskyt ostatných ochorení mal sporadický charakter.

V roku 2023 nevykazujeme žiadne úmrtie na nozokomiálnu sepsu..

V tabuľke č. II.1. je uvedený výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy v okrese Zlaté Moravce v roku 2023

V tabuľke č. II.2. je uvedený výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov v okrese Zlaté Moravce.

**Tabuľka II.1. - Výskyt prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Zlaté Moravce - rok 2023**

| Diagnóza | 2023 Abs.Hod | 2022 Abs.Hod | INDEX 2023/2022 | PRIEMER 2018-2022 | Index 2023/P | CHOROBNOSŤ 2023 | PRIEMER ch. 2018-2022 |
|----------|-----------------|-----------------|--------------------|----------------------|-----------------|--------------------|--------------------------|
| A02 | 22 | 16 | 1,38 | 28,60 | 0,77 | 53,81 | 70,31 |
| A02N | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| A04 | 50 | 44 | 1,14 | 68,00 | 0,74 | 122,31 | 167,16 |
| A040 | 3 | 0 | 0,00 | 1,60 | 1,88 | 7,34 | 3,93 |
| A045 | 29 | 27 | 1,07 | 47,60 | 0,61 | 70,94 | 117,01 |
| A046 | 2 | 0 | 0,00 | 1,40 | 1,43 | 4,89 | 3,44 |
| A047 | 16 | 17 | 0,94 | 17,40 | 0,92 | 39,14 | 42,77 |
| A07 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| A08 | 100 | 93 | 1,08 | 64,20 | 1,56 | 244,61 | 157,82 |
| A080 | 57 | 16 | 3,56 | 24,40 | 2,34 | 139,43 | 59,98 |
| A081 | 29 | 53 | 0,55 | 30,40 | 0,95 | 70,94 | 74,73 |
| A082 | 14 | 24 | 0,58 | 9,00 | 1,56 | 34,25 | 22,12 |
| A083 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,98 |
| A09 | 0 | 0 | 0,00 | 6,00 | 0,00 | 0,00 | 14,75 |
| A21 | 0 | 0 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 1,47 |
| A32 | 0 | 0 | 0,00 | 0,40 | 0,00 | 0,00 | 0,98 |
| A370 | 8 | 0 | 0,00 | 2,20 | 3,64 | 19,57 | 5,41 |
| A38 | 0 | 0 | 0,00 | 2,40 | 0,00 | 0,00 | 5,90 |
| A39 | 0 | 1 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| A40 | 4 | 1 | 4,00 | 0,60 | 6,67 | 9,78 | 1,47 |
| A402 | 2 | 0 | 0,00 | 0,40 | 5,00 | 4,89 | 0,98 |
| A403 | 0 | 1 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| A408 | 2 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,89 | 0,00 |
| A41 | 27 | 21 | 1,29 | 19,80 | 1,36 | 66,05 | 48,67 |
| A410 | 5 | 2 | 2,50 | 2,40 | 2,08 | 12,23 | 5,90 |
| A411 | 7 | 9 | 0,78 | 9,60 | 0,73 | 17,12 | 23,60 |
| A412 | 1 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 0,00 |
| A415 | 11 | 7 | 1,57 | 6,20 | 1,77 | 26,91 | 15,24 |
| A419 | 3 | 3 | 1,00 | 1,60 | 1,88 | 7,34 | 3,93 |
| A51 | 4 | 2 | 2,00 | 2,60 | 1,54 | 9,78 | 6,39 |
| A53 | 3 | 0 | 0,00 | 1,00 | 3,00 | 7,34 | 2,46 |
| A69 | 12 | 8 | 1,50 | 6,00 | 2,00 | 29,35 | 14,75 |
| A841 | 1 | 0 | 0,00 | 0,60 | 1,67 | 2,45 | 1,47 |
| A87 | 1 | 1 | 1,00 | 0,40 | 2,50 | 2,45 | 0,98 |
| B01 | 78 | 57 | 1,37 | 79,80 | 0,98 | 190,80 | 196,17 |

| | | | | | | | |
|------|-----|------|------|----------|-------|--------|----------|
| B02 | 14 | 11 | 1,27 | 20,80 | 0,67 | 34,25 | 51,13 |
| B15 | 5 | 0 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,23 | 0,00 |
| B16 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| B181 | 2 | 1 | 2,00 | 0,60 | 3,33 | 4,89 | 1,47 |
| B182 | 2 | 1 | 2,00 | 0,20 | 10,00 | 4,89 | 0,49 |
| B27 | 6 | 1 | 6,00 | 4,60 | 1,30 | 14,68 | 11,31 |
| B377 | 1 | 0 | 0,00 | 0,40 | 2,50 | 2,45 | 0,98 |
| B58 | 0 | 0 | 0,00 | 0,60 | 0,00 | 0,00 | 1,47 |
| B86 | 32 | 16 | 2,00 | 17,80 | 1,80 | 78,28 | 43,76 |
| G00 | 1 | 1 | 1,00 | 0,60 | 1,67 | 2,45 | 1,47 |
| G001 | 1 | 0 | 0,00 | 0,20 | 5,00 | 2,45 | 0,49 |
| G61 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| G630 | 0 | 0 | 0,00 | 0,20 | 0,00 | 0,00 | 0,49 |
| M012 | 7 | 4 | 1,75 | 1,40 | 5,00 | 17,12 | 3,44 |
| U071 | 139 | 7614 | 0,02 | 2 947,80 | 0,05 | 340,01 | 7 246,42 |
| Z203 | 5 | 1 | 5,00 | 1,40 | 3,57 | 12,23 | 3,44 |
| Z21 | 3 | 0 | 0,00 | 0,80 | 3,75 | 7,34 | 1,97 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|-------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|--------|--------|
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 0,00 |
| A40 | a | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,92 | 4,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 9,78 |
| A400 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A402 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,89 |
| A403 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 0,00 |
| A408 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,89 |
| A41 | a | 13 | 19 | 21 | 34 | 26 | 31 | 11 | 10 | 21 | 27 |
| | r | 31,61 | 46,37 | 51,48 | 83,61 | 63,99 | 76,29 | 27,25 | 24,46 | 51,37 | 66,05 |
| A410 | a | 1 | 1 | 1 | 2 | 2 | 3 | 2 | 3 | 2 | 5 |
| | r | 2,43 | 2,44 | 2,45 | 4,92 | 4,92 | 7,38 | 4,95 | 7,34 | 4,89 | 12,23 |
| A411 | a | 5 | 4 | 5 | 14 | 15 | 13 | 6 | 5 | 9 | 7 |
| | r | 12,16 | 9,76 | 12,26 | 34,43 | 36,92 | 31,99 | 14,86 | 12,23 | 22,02 | 17,12 |
| A412 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 |
| A415 | a | 4 | 7 | 8 | 13 | 7 | 13 | 2 | 2 | 7 | 11 |
| | r | 9,73 | 17,08 | 19,61 | 31,97 | 17,23 | 31,99 | 4,95 | 4,89 | 17,12 | 26,91 |
| A418 | a | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 2,43 | 0,00 | 0,00 | 7,38 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| A419 | a | 2 | 7 | 7 | 2 | 2 | 2 | 1 | 0 | 3 | 3 |
| | r | 4,86 | 17,08 | 17,16 | 4,92 | 4,92 | 4,92 | 2,48 | 0,00 | 7,34 | 7,34 |
| A51 | a | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 3 | 2 | 4 |
| | r | 0,00 | 4,88 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 19,82 | 7,34 | 4,89 | 9,78 |
| A53 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 3 |
| | r | 0,00 | 2,44 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 2,46 | 4,95 | 2,45 | 0,00 | 7,34 |
| A69 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 5 | 9 | 5 | 8 | 12 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 7,38 | 12,31 | 22,29 | 12,23 | 19,57 | 29,35 |
| A841 | a | 3 | 0 | 3 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 7,29 | 0,00 | 7,35 | 2,46 | 0,00 | 2,46 | 4,95 | 0,00 | 0,00 | 2,45 |
| A87 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 2,45 |
| B01 | a | 40 | 114 | 223 | 241 | 119 | 140 | 60 | 23 | 57 | 78 |
| | r | 97,26 | 278,20 | 546,65 | 592,65 | 292,87 | 344,55 | 148,63 | 56,26 | 139,43 | 190,80 |
| B02 | a | 28 | 32 | 38 | 27 | 39 | 23 | 18 | 13 | 11 | 14 |
| | r | 68,08 | 78,09 | 93,15 | 66,40 | 95,98 | 56,60 | 44,59 | 31,80 | 26,91 | 34,25 |
| B15 | a | 37 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 |
| | r | 89,97 | 0,00 | 4,90 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,23 |
| B16 | a | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 4,86 | 2,44 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,48 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B181 | a | 0 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 0,00 | 2,44 | 0,00 | 2,46 | 4,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 4,89 |
| B182 | a | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 0,00 | 2,44 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 4,89 |
| B26 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| | | | | | | | | | | | |
|------|---|-------|-------|-------|--------|-------|-------|-------------|--------------|--------------|--------|
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| B27 | a | 9 | 11 | 5 | 14 | 7 | 12 | 3 | 0 | 1 | 6 |
| | r | 21,88 | 26,84 | 12,26 | 34,43 | 17,23 | 29,53 | 7,43 | 0,00 | 2,45 | 14,68 |
| B377 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 |
| B58 | a | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 |
| | r | 4,86 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 2,46 | 0,00 | 2,45 | 0,00 | 0,00 |
| B86 | a | 31 | 23 | 32 | 42 | 24 | 24 | 14 | 11 | 16 | 32 |
| | r | 75,38 | 56,13 | 78,44 | 103,28 | 59,07 | 59,07 | 34,68 | 26,91 | 39,14 | 78,28 |
| G00 | a | 1 | 0 | 1 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | r | 2,43 | 0,00 | 2,45 | 4,92 | 4,92 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | 2,45 |
| G001 | a | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,45 |
| G61 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 2,44 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| G630 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,46 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| M012 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 4 | 7 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,92 | 0,00 | 2,45 | 9,78 | 17,12 |
| U071 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2229 | 4896 | 7614 | 139 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 5 521,56 | 11 976,22 | 18 624,79 | 340,01 |
| Z203 | a | 1 | 4 | 2 | 5 | 4 | 0 | 2 | 0 | 1 | 5 |
| | r | 2,43 | 9,76 | 4,90 | 12,30 | 9,84 | 0,00 | 4,95 | 0,00 | 2,45 | 12,23 |
| Z21 | a | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 3 |
| | r | 2,43 | 4,88 | 2,45 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 2,48 | 7,34 | 0,00 | 7,34 |

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Zlaté Moravce za rok 2023

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus (A01)

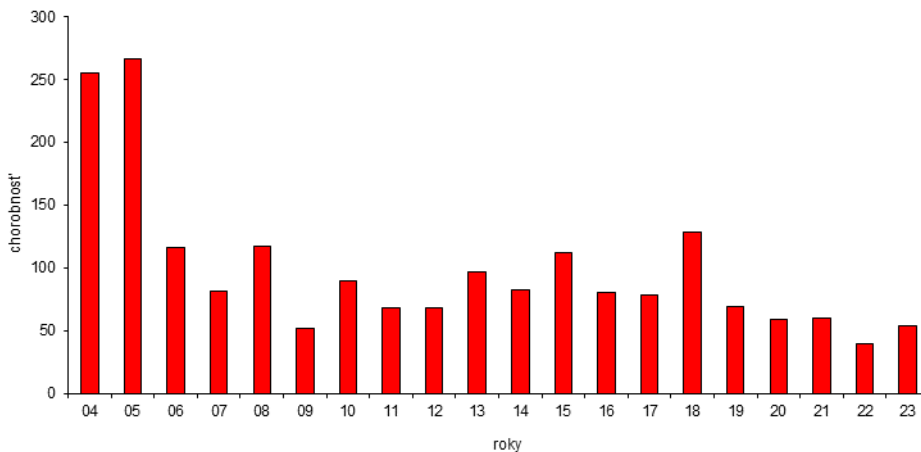
Ochorenie na brušný týfus a paratýfus nevidujeme v okrese Zlaté Moravce od roku 1972. K 31.12.2023 sme v okrese nevidovali nosiča *Salmonella typhi* ani *Salmonella paratyphi*.

Iné infekcie salmonelami (A02)

Oproti minulému roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali spolu 16 prípadov salmonelózy (chorobnosť 39,1/100 000 obyvateľov), chorobnosť vzrástla o 37,5% a bolo hlásených 22 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 53,8/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch išlo o manifestné ochorenia. V porovnaní s 5-ročným priemerom (28,8 prípadu, chorobnosť 70,8/100 000 obyvateľov) však došlo k poklesu, a to až o 23,6%.

Podľa pohlavia ochorelo 10 mužov (45,5%) a 12 žien (54,5%) vo vekových skupinách od 1 do 14 rokov veku, 25-44-ročných a 65-ročných a starších, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 248,3/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) bola v skupine 1-4-ročných detí a 207,5/100 000 obyvateľov (4 ochorenia) v skupine 5-9-ročných detí. Najviac prípadov 7 (31,8%) bolo hlásených v auguste.

SALMONELÓZY
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Ochorenia sa vyskytli v 19-tich ohniskách, z toho sporadických prípadov bolo 16 (72,7%) a 3 krát sme zaznamenali 2 prípady v rodine (27,8%).

Ako etiologické agens sa najčastejšie 18 krát uplatnila *Salm. enteritidis* (81,8%).

Ako faktor prenosu nákazy sa uplatnili 6 krát (27,8%) vajíčka, 4 krát (18,2%) kuracie mäso, 1 krát (4,5%) výrobky z vajec nedostatočne tepelne opracované, 1 krát (4,5%) mäsové výrobky, 2 krát (9,1%) lahôdkárske výrobky, 1 krát (4,5%) bravčové mäso a 7 krát ochorenie zostalo epidemiologicky neobjasnené.

Salmonelózy- frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce

| Typ | OCHORENIE | | SPOLU | |
|---------------------------|-----------|---------|-------|---------|
| | Freq. | Perc. | Freq. | Perc. |
| S.Bližšie neurčená | 1 | 4,55 % | 1 | 4,55 % |
| S.Derby | 1 | 4,55 % | 1 | 4,55 % |
| S.Enteritidis | 18 | 81,82 % | 18 | 81,82 % |
| ZES nevyšetrený | 2 | 9,09 % | 2 | 9,09 % |
| Spolu: | 22 | 100,0% | 22 | 100,0% |

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie u **0-ročných** detí.

Z celkového počtu 22 vykázaných prípadov si 11 ochorení vyžiadalo hospitalizáciu (50,0%).

Do NRC pre salmonely boli v roku 2023 zasielané kmene bližšie neurčených typov salmonel na bližšiu špecifikáciu, ale nebol hlásený žiadny fagotyp.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v okrese Zlaté Moravce v roku 2023 žiadnu epizóciu salmonelózy u zvierat.

V priebehu roku sme nezaznamenali u salmonelózy nozokomiálne ochorenie. Importované bolo 1 ochorenie z Cypru.

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2023 (2-4 prípady v ohnisku)
v okrese Zlaté Moravce

| P.č. | Obec | Dátum výskytu | Počet ochorení | | Počet exp. | Typ salmonely | Faktor prenosu nákazy | Typ výskytu |
|------|--------------------|---------------------|----------------|------|------------|---------------|-----------------------|-------------|
| | | | och. | vyl. | | | | |
| 1. | Nevidzany | 9.6.-9.6.2023 | 2 | - | 5 | S.enteritidis | Vajcia domáce | rodinný |
| 2. | Jedľ. Kostaľany | 7.7.- 10.7.2023 | 2 | - | 2 | S.enteritidis | Lahôdkárske výrobky | rodinný |
| 3. | Tes. Mlyňany | 29.8.- 29.8.2023 | 2 | - | 2 | S.enteritidis | Kuracie mäso | rodinný |

Bacilová dyzentéria (A03)

Už siedmy rok po sebe sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na bacilovú dyzentériu.

Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2023 sme v okrese vykážali 50 ochorení na bakteriálne črevné infekcie, čo je chorobnosť 122,3/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku (44 ochorení, chorobnosť 107,6 /100 000 obyvateľov) je to viac o 13,6%.

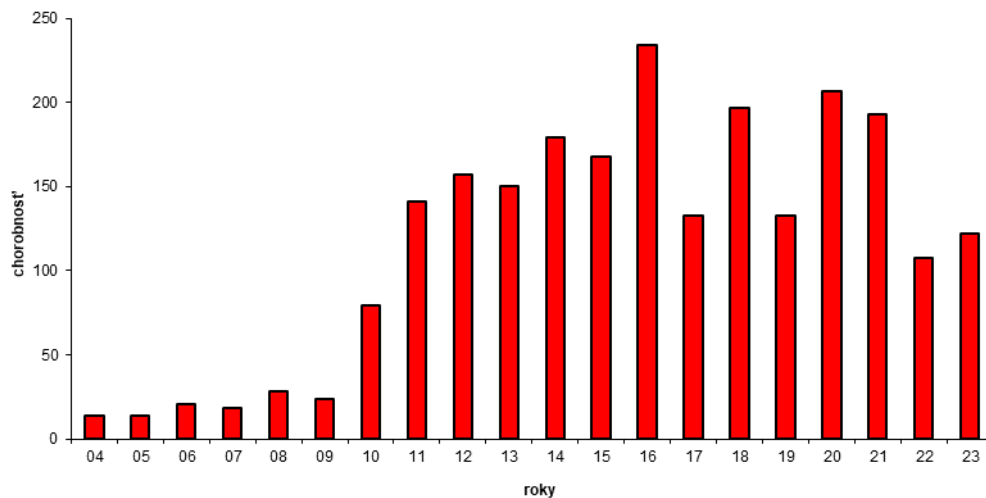
Podľa pohlavia ochorelo 25 mužov (50,0%) a 25 žien (50,0%) vo všetkých vekových skupinách s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1 179,3/100 000 obyvateľov (5 ochorení) v skupine 0-ročných detí.

Ochorenia sme evidovali v priebehu celého roku. Najviac po 7 prípadov (po 14,0%) sme zaznamenali v máji a septembri.

Na základe etiológie boli ochorenia diagnostikované 29 krát (58,0%) ako kampylobakteriôza, 16 krát (32,0%) ako enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 3 krát (6,0%) ako infekcie enteropatogénnymi *E.coli* a 2 krát (4,0%) ako yersinióza.

| Typ | Podtyp | Frekvencia | Percentuálne |
|---|--------------------------------|------------|--------------|
| <i>Campylobacter jejuni</i> | nešpecifikované | 21 | 42, % |
| <i>Clostridium difficile</i> | produkujúci toxín A aj toxín B | 14 | 28, % |
| <i>Campylobacter</i> nešpecifikovaný | nešpecifikované | 5 | 10, % |
| <i>Yersinia enterocolitica</i> | serovar 3 | 2 | 4, % |
| <i>Clostridium difficile</i> | nešpecifikované | 1 | 2, % |
| ZES nevyšetrený | nešpecifikované | 2 | 4, % |
| <i>Campylobacter coli</i> | nešpecifikované | 1 | 2, % |
| <i>E.coli</i> /EPEC- enteropatogénne | O114 | 1 | 2, % |
| <i>E.coli</i> /EPEC- enteropatogénne | O55 | 1 | 2, % |
| <i>Clostridium difficile</i> | produkujúci toxín A | 1 | 2, % |
| <i>E.coli</i> /EPEC- enteropatogénne | O44 | 1 | 2, % |
| Spolu: | | 50 | 100,0% |

BAKTERIÁLNE ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Infekcia enteropatogénnymi E.coli (A04.0)

Zaznamenali sme 3 ochorenia, čo je chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenia sa vyskytli v skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 707,6/100 000 obyvateľov). V jednom prípade sa jednalo o reinfekciu ochorenia.

Ochorenia boli vyvolané enteropatogénnymi E. coli O44, O55 a O114. V 2 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu.

Kampylobakteriáza (A04.5)

Oproti minulému roku (27 prípadov, chorobnosť 66,1/100 000 obyvateľov), chorobnosť na kampylobakteriázu v okrese vzrástla o 7,4%. Spolu bolo hlásených 29 ochorení s chorobnosťou 70,9/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 17 mužov (58,6%) a 12 žien (41,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 496,6/100 000 obyvateľov (8 ochorení) bola v skupine 1-4-ročných detí a 471,7/100 000 obyvateľov (2 ochorenia) v skupine 0-ročných detí.

Ochorenia mali 25 krát sporadický charakter a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Podľa kolektívov ochorelo 10 malých detí mimo kolektívu, 1 dieťa navštevujúce MŠ, 6 školákov, 1 stredoškolák a 11 dospelých osôb.

V epidemiologickej anamnéze udávali chorí ako faktor prenosu nákazy, rovnako ako vlni, najčastejšie kuracie mäso.

| <u>Faktor prenosu:</u> | <u>počet:</u> | <u>%</u> |
|---------------------------------------|---------------|----------|
| kuracie mäso | 8 krát | 27,7% |
| mäsové výrobky | 4 krát | 13,8% |
| morčacie mäso | 1 krát | 3,4% |
| bravčové mäso | 2 krát | 7,0% |
| mäso-iné (holub) | 1 krát | 3,4% |
| mlieko nepasterizované | 1 krát | 3,4% |
| vajcia | 1 krát | 3,4% |
| kontaminované ruky (kontakt s chorým) | 1 krát | 3,4% |
| neobjasnený faktor prenosu | 10 krát | 34,5% |
| Spolu: | 29 prípadov | 100,0% |

Laboratórne potvrdených bolo 27 prípadov, pričom ako etiologické agens bol kultivačne izolovaný 21 krát (77,4%) Campylobacter jejuni, 1 krát Campylobacter coli (3,4%) a 5 krát bol dokázaný iba antigén Campylobacter species v stolici. Hospitalizáciu si vyžiadalo 8 ochorení (29,6%).

Yersinióza (A04.6)

V roku 2023 sme vykázali v okrese Zlaté Moravce 2 ochorenia na yersiniózu (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenia mali sporadický charakter, boli kultivačne potvrdené a ako etiologické agens sa v oboch prípadoch uplatnila Y.enterocolitica, sérovar 3. Ochoreli 2 školáci vo vekovej skupine 10-14-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 108,2/100 000 obyvateľov). Ako faktor prenosu sa uplatnili 1 krát mäsové výrobky a 1 krát bravčové mäso. Ochorenia si nevyžiadali hospitalizáciu.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile (A04.7)

Pod touto diagnózou sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce vykázali 16 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 39,1/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásených 17 ochorení s chorobnosťou 44,6/100 000 obyvateľov.

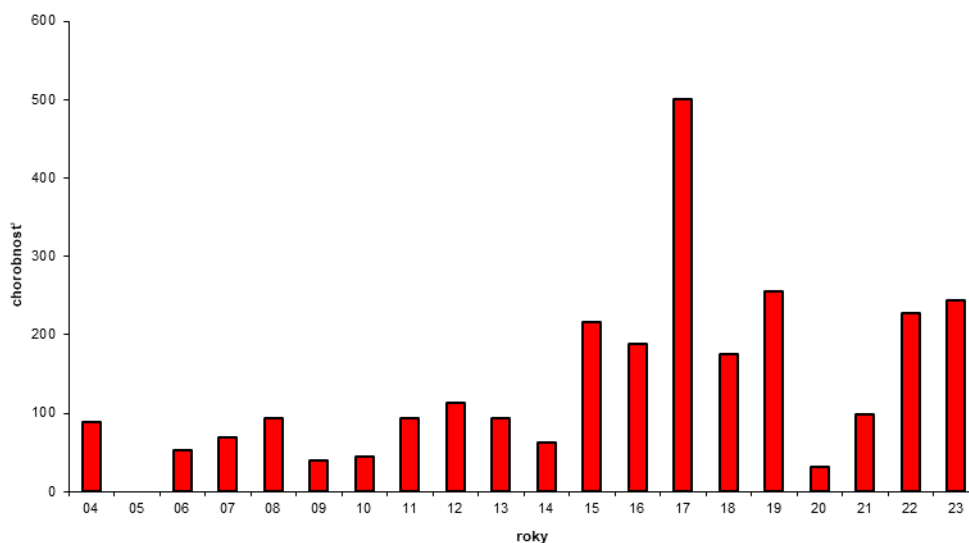
Ochorelo 6 mužov (37,5%) a 10 žien (62,5%). Najviac 14 ochorení bolo vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 178,1/100 000 obyvateľov) a 2 ochorenia boli v skupine 25-44-ročných osôb.

Z celkového počtu prípadov sa 10 krát (62,5%) jednalo o nozokomiálne ochorenia. Hospitalizáciu si vyžiadalo 12 ochorení a diagnóza bola u všetkých chorých stanovená na základe dôkazu toxínu Clostridium difficile v stolici (1 krát toxín A, 14 krát toxín A aj B) a 1 krát bolo ochorenie vykázané ako „možný prípad“ na základe typických klinických príznakov a pozitívneho vyšetrenia GDH.

Vírusové a inými organizmami prenášané črevné infekcie (A08)

Oproti minulému roku, kedy bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 93 vírusových črevných infekcií (chorobnosť 227,5/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2023 k vzostupu chorobnosti a vykázali sme 100 ochorení, čo je chorobnosť 244,6/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 157,8/100 000 obyvateľov (64,2 prípadov).

VÍRUSMI A INÝMI ORGANIZMAMI VYVOLANÉ ČREVNÉ INFEKcie
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Podľa pohlavia ochorelo 48 mužov (48,0%) a 52 žien (52,0%) najčastejšie v detských vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 3 066,1/100 000 obyvateľov (13 ochorení) bola v skupine 0-ročných detí a 2 482,9/100 000 obyvateľov (40 ochorení) v skupine 1-4-ročných detí.

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac 25 krát v júni (25,0%).

Podľa etiológie boli ochorenia vykázané 57 krát (57,0%) ako rotavírusová enteritída, 29 krát (29,0%) ako gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk a 14 krát (14,0%) ako adenovírusová enteritída.

Zaznamenali sme 1 importované ochorenia v skupine vírusových črevných infekcií v roku 2023, a to zo Španielska.

Zaznamenali sme 3 ochorenia nozokomiálneho pôvodu.

Rotavírusová enteritída (A08.0)

Chorobnosť na rotavírusové infekcie v okrese Zlaté Moravce oproti minulému roku (16 ochorení, 39,1/100 000 obyvateľov) vzrástla a v roku 2023 sme zaznamenali 57 ochorení s chorobnosťou 139,4/100 000 obyvateľov.

Najvyšší výskyt sme zaznamenali v detských vekových skupinách od 0 do 9 rokov veku, s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou 1179,4 (19 ochorení) u 1-4-ročných detí.

Podľa kolektívov ochorelo 19 krát malé dieťa mimo kolektívu, 9 detí navštevujúcich MŠ, 11 školákov, 1 stredoškolák a 17 dospelých osôb.

Sporadický charakter malo 36 ochorení, 7 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine, 1 krát 3 prípady v rodine, 1 krát 4 prípady. Laboratórne potvrdených bolo 46 prípadov, 11 ochorení kultivačne nevyšetrených bolo vykázaných na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 41 ochorení. Riadne očkovanie proti rotavírusom mali v záznamoch 2 chorí, a to 1 krát 2 dávkami Rotarixu a 1 krát 3 dávkami vakcíny Rotateq. Zaznamenali sme 2 ochorenia nozokomiálneho pôvodu.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk (A08.1)

V porovnaní s minulým rokom, kedy sme v okrese Zlaté Moravce evidovali 53 ochorení na norovírusové infekcie (chorobnosť 129,6/100 000 obyvateľov), došlo v roku 2023 k poklesu chorobnosti a vykázaní sme 29 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 70,9/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 14 detí mimo kolektívu, 9 predškolákov, 2 stredoškoláci a 3 dospelé osoby. Sporadicky sa vyskytlo 15 prípadov, 3 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine a 1 epidémia s 8 prípadmi. Laboratórne potvrdených bolo 21 prípadov, 6 kultivačne nevyšetrených a 2 kultivačne negatívne prípady boli vykázané na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

V 18 prípadoch si ochorenia vyžiadali hospitalizáciu. Importovaný bol 1 prípad zo Španielska.

Popis epidémie:

V okrese Zlaté Moravce sme v predškolskom zariadení zaznamenali v čase od 15.2. do 17.2.2023 zvýšený výskyt gastroenteritíd. Ochorenia sa prejavili zvracaním a bolesťami brucha, hnačkami s trvaním 1-3 dni. Z celkového počtu 20 detí a 7 zamestnancov ochorelo 8 detí. Z uvedeného počtu chorých boli 2 deti hospitalizované a bola u oboch laboratórne zo stolice potvrdená prítomnosť norovírusov. V zariadení bol v spolupráci s oddelením hygieny detí a mládeže vykonaný štátny zdravotný dozor a nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

V tejto skupine vírusových črevných infekcií sme v roku 2023 vykázaní 14 ochorení s chorobnosťou 34,3/100 000 obyvateľov, čo je takmer 2-násobný pokles oproti vlaňajšiemu roku, kedy bolo vykázaných 24 ochorení s chorobnosťou 58,7/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli 10 krát sporadicky a 2 krát sa vyskytli 2 prípady v rodine. Laboratórne potvrdených bolo 13 prípadov, 1 kultivačne nevyšetrený prípad bol vykázaný na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 8 ochorení. Ochorelo 6 detí mimo kolektívu, 2 deti navštevujúcich MŠ, 4 školáci a 2 dospelé osoby.

Zaznamenali sme 1 ochorenie nozokomiálneho pôvodu.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2023 a ani v predchádzajúcom roku sme v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali u tejto diagnózy žiadne ochorenie. V roku 2019 bolo naposledy hlásených 10 prípadov s chorobnosťou 24,6/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 14,8/100 000 obyvateľov (6 prípadov).

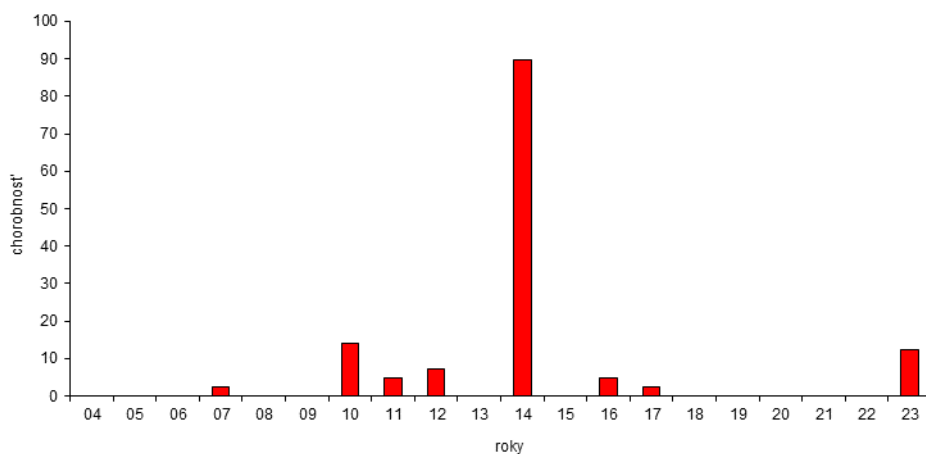
III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali priaznivý vývoj chorobnosti v skupine vírusových hepatítid. U vírusových hepatítid typu B, C, E bola chorobnosť nulová, výskyt sme zaznamenali len u hepatitídy typu A.

Akútna vírusová hepatitída A (B15)

Po päťročnom nulovom výskyte hepatitídy A v okrese Zlaté Moravce (naposledy 1 ochorenie v roku 2017; chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov) sme vykázali 5 ochorení s chorobnosťou 12,2/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,0/100 000 obyvateľov (0,0 prípadu).

AKÚTNA VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA A
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Sporadické, neobjasnené, laboratórne potvrdené ochorenie na VHA u 40-ročnej neočkovanej ženy, hospitalizovanej na IK FN Nitra. V klinickom obraze pred 2 týždňami bolesti v krížovej oblasti, následne nauzea, bolesti brucha. Posledný týždeň ikterus kože a sklér, bledá stolica, tmavý moč. Na CT abdomenu hepatomegália. V rodine zabezpečené vyšetrenie u 2 kontaktov, u oboch boli zistené protilátky proti VHA a lekársky dohľad bol zrušený.

Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typu A bolo hlásené u 25-ročnej neočkovanej ženy, hospitalizovanej na IK FN Nitra. Pacientka mala pocit chrípky, TT do 39°C. Horúčka trvala 2 dni, potom zlepšenie, posledné 2 dni má tmavý moč, ožltla, vysoké hepatálne testy. Ochorenie zostalo neobjasnené. Protiepidemické opatrenia zabezpečené u 9 kontaktov, v 1 prípade boli zistené protilátky proti VHA a lekársky dohľad bol zrušený, zaočkované boli 2 osoby, 6 kontaktov očkovanie odmietlo.

64-ročný neočkovaný pacient bol prijatý na Infekčnú kliniku pre akútnu hepatitídu A (anti HAV IgM pozitívne). Posledných 14 dní mu bolo ťažko od žalúdka, mal 1-2x denne

redšiu stolicu, tmavý moč, bolesti kĺbov, hrdla, teplotu 37,5°C, triašku. Kontakty nemá žiadne.

49-ročná neočkovaná pacientka bola prijatá na Infekčnú kliniku pre hepatopathiu v dif.dg. s eleváciou hepatálnych enzýmov. Subjektívne bolesti v epigastriu, vomitus, anorexia, nauzea, 3 dni febrility 38.5°C. 1. vzorka sérologických vyšetrení negatívna. V 2.vzorke odoslanej na imunológiu dokázaná IgM pozitivita hepatitídy A. Dotyčná pracuje ako zdravotná sestra v Reedukačnom domove v Zlatých Moravciach na úseku matiek s deťmi. Bolo vydaných 23 rozhodnutí o lekárskom dohľade (vyšetrenie a očkovanie) a 3 kontakty boli odstúpené miestne príslušným RÚVZ. U 2 odstúpených kontaktov (maloletá matka s dieťaťom) z okresu Levice, ktoré už boli prepustené z RC boli v rámci lekárskeho dohľadu zistené ochorenia. U jedného dieťaťa v RC bola zistená pozitivita anti HAV IgM a dieťa bolo odoslané na hospitalizáciu. Zaočkovaných bolo 10 zamestnancov, 1 zamestnanec očkovanie odmietol. Maloleté matky s deťmi neboli očkované kvôli nedostupnosti detskej vakcíny.

Neočkované dieťa vo veku 1 rok a 9 mesiacov bolo odoslané na hospitalizáciu od OL (vyšetrené ako kontakt s hepatitídou A v reedukačnom centre) pre sérologicky obraz akútnej hepatitídy A - anti HAV IgM 6,72, Anti HAV total 0,006. Klinický stav bez známkov hepatitídy. Všetky kontakty boli riešené už v rámci predchádzajúceho prípadu. Dieťa bolo počas prázdnin až do konca augusta aj s matkou na východnom Slovensku, kde na adrese jeho bydliska prebiehala epidémia vírusovej hepatitídy typu A.

Celkovo bolo zabezpečených 34 kontaktov, ktorým bo vydaný lekársky dohľad, 3 kontakty boli odstúpené miestne príslušným RÚVZ. Zaočkovaných bolo 14 osôb, u 3 osôb boli zistené protilátky po prekonaní ochorenia a 7 osôb očkovanie odmietlo.

Akútna vírusová hepatitída B (B16.9)

Ochorenie na akútnu VHB sme v tomto roku v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali. V roku 2020 sme naposledy vykázali 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu B (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov mal hodnotu 0,5/100 000 obyvateľov (0,2 prípadu).

Akútna vírusová hepatitída C (B17.1)

Ochorenie na akútnu VHC sme v okrese nezaznamenali už desiaty rok po sebe. Naposledy sme vykázali 2 ochorenia v roku 2013 (chorobnosť 4,8/100 000 obyvateľov).

Akútna vírusová hepatitída E (B17.2)

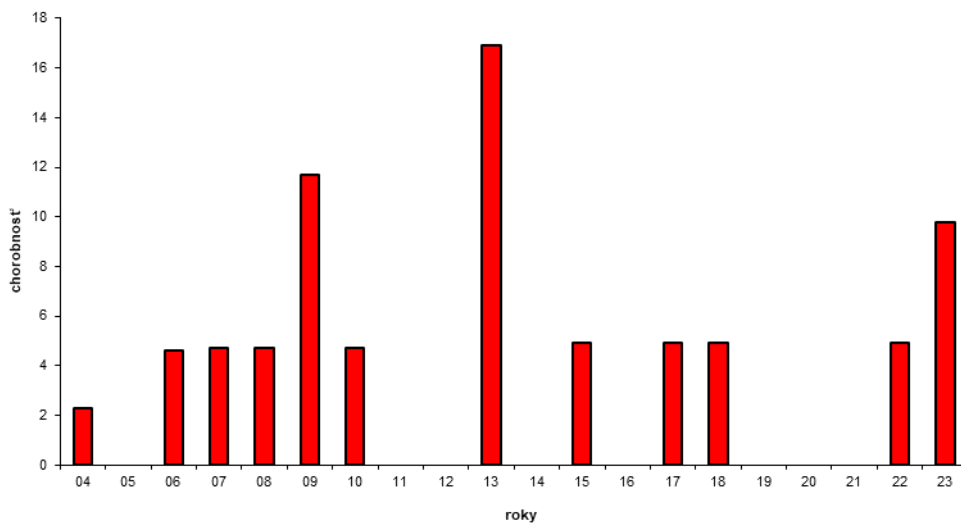
Ochorenie na akútnu VHE sme v tomto roku v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali. Ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu E sme prvýkrát v okrese Zlaté Moravce zaznamenali v roku 2014 (1 prípad, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov). V rokoch 2015 a 2019 sme evidovali po 2 sérologicky potvrdené ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov.

Chronické vírusové hepatitídy (B18.1, B18.2)

V tomto roku boli hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov. V 2 prípadoch išlo o chronickú vírusovú hepatitídu typu B a 2 krát o chronickú vírusovú hepatitídu typu C. Ochorenia boli hlásené u 3 mužov a 1 ženy. V 1 prípade zostalo ochorenie neobjasnené, 1 krát mal pacient v anamnéze endoskopické vyšetrenie s odberom biologického materiálu a v 2 prípadoch sa jednalo o intravenózne užívanie drog. V minulom roku boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov).

| DIAGNÓZA-PARENTERÁLNY VÝKON / VEK. SKUPINA | | 25-34 | 35-44 | 45-54 | SPOLU |
|--|------------------------------|-------|-------|-------|-------|
| B181 | nezistený | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | odber biologického materiálu | 0 | 0 | 1 | 1 |
| B182 | aplikácia injekcie - drogy | 2 | 0 | 0 | 2 |

CHRONICKÁ VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

Na chronickú VHB boli v roku 2023 hlásené 2 ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov.

Sporadické ochorenie u 52-ročného neočkovaného muža s anamnézou endoskopického vyšetrenia (fibrobronchoskopia) v r. 2009. Následne (o 3-4 mesiace) sa u pacienta prejavili bolesti, žalúdka, brucha, úbytok na váhe, elevácia hepatálnych enzýmov. Pacient bol hospitalizovaný na Infekčnej klinike, vyšetrenia vylúčili infekčnú hepatitídu (HBsAg a markery negat.). U pacienta boli teraz realizované opakované vyšetrenia, kde znovu HBsAg a markery negat, protilátky anti HBs pozit. a PCR HBV DNA pozit. (26 IU/ml). V rodine zabezpečené vyšetrenie a očkovanie 1 kontaktu.

Sporadické neobjasnené ochorenie na chronickú VHB u 44-ročného muža, zistené v rámci darcovstva krvi na základe pozitivity markerov o prekonaní, HBsAg bolo negatívne. Ďalším vyšetrením HBV DNA PCR bola potvrdená chronická VHB. Pacient udáva, že bol profesionálny vojak a bol očkovaný 2 dávkami vakcínou Twinrix v roku 2003 a v roku 2009 a 2012, vždy pred cestou na zahraničné misie. Tieto údaje sa nám nepodarilo overiť, nakoľko nie sú zaznamenané v zdravotnej dokumentácii pacienta. V rodine udáva 2 kontakty, 1 kontakt vyšetrený s negatívnym výsledkom, nariadené bolo očkovanie a u 1 kontaktu bolo zistené riadne očkovanie proti VHB v minulosti..

Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V roku 2023 boli v okrese Zlaté Moravce hlásené 2 ochorenia na chronickú VHC, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov).

Sporadické ochorenie u 31-ročnej tehotnej ženy bez klinických príznakov, zistené v rámci tehotenského skríningu. PCR HVC RNA 186 900 IU/ml., genotyp 1b. V anamnéze udáva užívanie návykových látok i.v. v minulosti. Vyšetrenie anti-HCV zabezpečené u manžela.

Sporadické, sérologicky potvrdené ochorenie (PCR HCV RNA 737 300 IU/ml pozitívny, genotyp 1a) bolo zistené v rámci predoperačného vyšetrenia u 27-ročného muža, ktorý udáva intravenózne užívanie drog (pervitín) v minulosti. Vyšetrenie anti HCV bolo zabezpečené u 3 kontaktov.

Nosič vírusovej hepatitídy B (Z22.5)

V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali 2 nosičov HBsAg, čo je chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov.

Nosičstvo HBsAg bolo zistené u 51-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia, s negatívnou epidemiologickou anamnézou. V rodine má 3 kontakty, z toho 2 riadne očkované. U 1 kontaktu - manželky nariadené odbery a očkovanie.

Sporadické, neobjasnené, sérologicky potvrdené nosičstvo HBsAg u 67-ročného neočkovaného muža zistené v rámci predoperačného vyšetrenia pri onkologickom ochorení. V rodine 1 kontakt, ktorý vyšetrenia odmietol.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2023 bol v okrese Zlaté Moravce zaznamenaný pokles zaočkovanosti detskej populácie pod 95% (úroveň zaočkovanosti v rámci pravidelného povinného očkovania 92,4 % - 98,8 %) v skupine nákaz preventabilných očkovaním. Pokles zaočkovanosti pod 90,0% bol zaznamenaný v okrese Zlaté Moravce v 2 pediatrických obvodoch.

V roku 2023 sme v skupine nákaz preventabilných očkovaním nezaznamenali žiadne ochorenie na:

tetanus (A35), za celé 20-ročné obdobie bol hlásený 1 prípad v roku 2011;
diftériu (A36), ochorenie nebolo v okrese diagnostikované od roku 1965;
septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie(A40.3), naposledy hlásené v roku 2022,
osýpky (B05), neboli hlásené od roku 1984;
rubeolu (B06), nebola evidovaná od roku 1999;
parotitídu (B26), naposledy bol hlásený 1 prípad v roku 2017,
bakteriálna meningitída vyvolaná Haemophilus influenzae (G00.0),
zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae (J13),
zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae (J14).

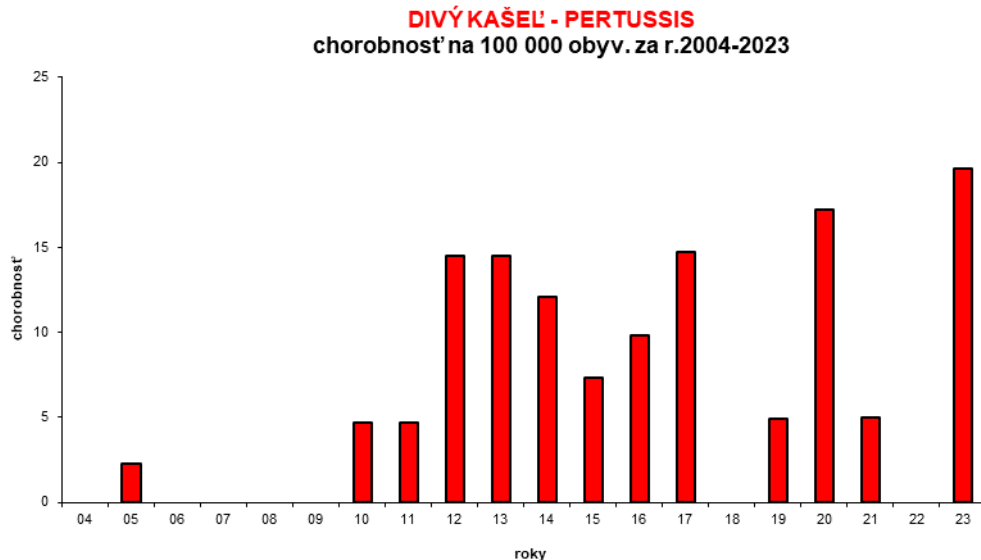
Pertussis – divý kašeľ (A37.0)

Oproti minuloročnému nulovému výskytu sme v roku 2023 vykázali v okrese 8 ochorení na pertussis s chorobnosťou 19,6/100 000 obyvateľov. Priemer za posledných 5 rokov je 2,2 prípadu, chorobnosť 5,4/100 000 obyvateľov (index 3,6).

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži (25,0%) a 6 žien (75,0%) v troch vekových skupinách a to 1 prípad v skupine 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov), 2 prípady v skupine 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 35,1/100 000 obyvateľov) a 5 prípadov v skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 63,6/100 000 obyvateľov).

Výskyt ochorení bol hlásený od marca do novembra s maximom 5 prípadov v mesiaci november. Na základe laboratórných vyšetrení boli ochorenia diagnostikované ako pertussis sérologickým vyšetrením. Ochorenia boli sporadického charakteru. V zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní proti pertussis bol 6 krát nezistený z dôvodu chýbajúceho záznamu o očkovaní a v 2 prípadoch neboli pacienti očkovaní z hľadiska veku.

Hospitalizáciu si vyžiadali 4 prípady ochorenia a všetky skončili uzdravením.



Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1)

V porovnaní s minuloročným nulovým výskytom, sme v roku 2023 zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).

50-ročný pacient (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov) liečený na art. hypertenziu, DM II. typu na inzulíne, bol preložený na Infekčnú kliniku dňa 2.1.2023 pre purulentnú meningoencefalitídu a otomastoitídu I.dx. verifikovanú CT vyšetrením mozgu. Pacient bol pôvodne prijatý na Neurologickú kliniku 31.12.2022 pre zmätenosť, výraznú agitovanosť, dezorientáciu s nutnosťou podania pacifikačnej terapie a s niekoľkodňovou anamnézou bolesti hlavy a pravého ucha. Realizovaná lumbálna punkcia, likvor biochemicky s nálezom hyperproteinoarchie (3.31), pleocytózy s prevahou leukocytov (masívna záplava leukocytov), mikroskopicky prítomná záplava baktérii. Neskôr kultivačne potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 35B. Pacient pri vstupnom vyšetrení orientovaný osobou, dezorientovaný miestom, časom, pohľad fixuje, dysartria, hypofónia, jednoslovné odpovede s latenciou, opozícia šije, na hornej pere prítomný herpes labialis. V ďalšom priebehu hospitalizácie dochádza k zlepšeniu klinického stavu pacienta, pacient dňa 16.1.2023 prepustený do ambulantnej starostlivosti.

III.4. Skupina respiračných ochorení

Tuberkulóza (A15 - A19)

V roku 2023 rovnako, ako v minulom roku sme v okrese nezaznamenali ochorenie na tuberkulózu.

Počty hlásených ochorení na tuberkulózu v okrese Zlaté Moravce za posledných 5 rokov:

| Rok | Počet prípadov | Chorobnosť |
|------|----------------|------------------------|
| 2018 | 0 | 0,0/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 2 | 4,9/100 000 obyvateľov |
| 2020 | 1 | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 0 | 0,0/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 0 | 0,0/100 000 obyvateľov |

Erysipelas – ruža (A46)

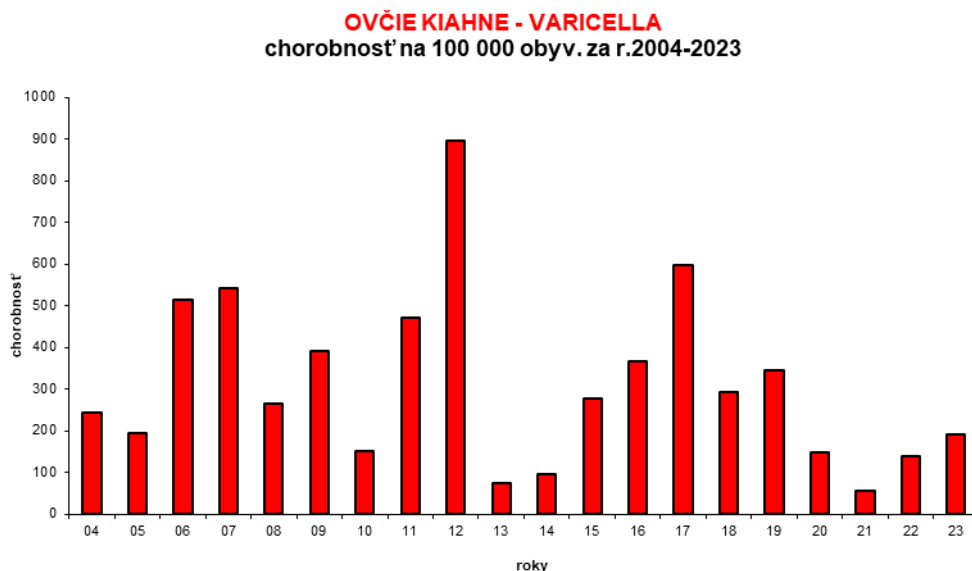
U tejto diagnózy sme v roku 2023 v okrese zaznamenali 4 ochorenia (chorobnosť 9,8/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži (75,0 %) a 1 žena (25,0%). Ochorenia sa vyskytli po 2 prípady vo vekovej skupine 55-64-ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 35,1/100 000 obyvateľov) a u 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,5/100 000 obyvateľov). Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch marec, júl, október a december.

Varicella – ovčie kiahne (B01)

V okrese Zlaté Moravce bolo v roku 2023 hlásených 78 ochorení na varicellu s chorobnosťou 190,8/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2022, kedy sme zaznamenali 57 prípadov (chorobnosť 139,4/100 000 obyvateľov) došlo k nárastu ochorení o 36,8%.

Podľa pohlavia ochorelo 39 mužov (50%) a 39 žien (50%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola typicky v detských vekových skupinách a to 2 178,4/100 000 obyvateľov (42 prípadov) vo vekovej skupine 5-9-ročných detí, 1 117,3/100 000 obyvateľov (18 prípadov) v skupine 1-4-ročných detí.



Výskyt sme evidovali s výnimkou mesiacov august a október vo všetkých mesiacoch v roku. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 ochorenia.

Ako varicella bez komplikácie (B01.9) bolo hlásených 77 ochorení a 1 ochorenie ako varicella s inými komplikáciami (B01.8).

Herpes zoster – plazivec pásový (B02)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 14 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 34,3/100 000 obyvateľov), čo je oproti minulému roku (11 prípadov, chorobnosť 27,0/100 000 obyvateľov) nárast o 27,3%.

Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov (50,0%) a 7 žien (50,0%). Ochorenia sme zaznamenali vo vekových skupinách nad 25 rokov vyššie, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 76,3/100 000 obyvateľov (6 ochorení) bola vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb.

Okrem mesiacov máj, júl, október, november a december boli ochorenia hlásené po celý rok s maximom 4 ochorenia v septembri. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení.

Ochorenia boli diagnostikované 1 krát ako zosterová meningitída (B02.1), 3 krát ako zosterové choroby oka (B02.3), 1 krát ako zoster s inými komplikáciami (B02.8) a 9 krát ako zoster bez komplikácie (B02.9).

Iné špecifikované vírusové infekcie charakterizované léziami kože a slizníc (B08.2,B08.3, B08.4, B08.8)

V roku 2023 bolo v okrese hlásených 6 ochorení s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 3 muži (50%) a 3 ženy (50%). Výskyt bol vo vekových skupinách 1-4-ročných detí (1 ochorenie, vekovošpecifická chorobnosť 62,1/100 000 obyvateľov, vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (4 ochorenia, vekovošpecifická chorobnosť 207,5/100 000 obyvateľov) a vo vekovej skupine 10-14-ročných detí (1 ochorenie, vekovošpecifická chorobnosť 54,1/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli zaznamenané v mesiacoch september (3 ochorenia) a október (3 ochorenia). Hospitalizácia nebola potrebná.

Všetky ochorenia boli diagnostikované ako Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom (B08.4).

Infekčná mononukleóza (B27.0, B27.1)

V roku 2023 sme v okrese vykázali 6 ochorení na infekčnú mononukleózu s chorobnosťou 14,7/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 2 muži (33,3%) a 4 ženy (66,7%), výskyt bol vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (1 prípad) a u 15-19-ročných osôb (5 prípadov). Ochorenia sme vykázali v mesiacoch január, marec, jún, august a október. Hospitalizáciu si vyžiadalo 5 ochorení.

Na základe sérologických vyšetrení bolo ochorenie diagnostikované 4 krát ako gamaherpesvírusová mononukleóza (B27.0) a 2 krát ako cytomegalovírusová mononukleóza (B27.1).

Chrípka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

Lekári prvého kontaktu v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce hlásili 10 430 akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 72 091,98/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2022, kedy sme zaznamenali 13 280 ochorení (chorobnosť 75 797,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), je to o 4,9% menej.

Z celkového počtu ochorení na ARO boli hlásené ochorenia na chrípku a chrípke podobné stavy 820 krát (chorobnosť 5 667,8/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), čo je 7,9% z počtu všetkých hlásených akútnych respiračných ochorení.

Ochorenia na ARO a chrípku majú sporadický charakter alebo charakter lokálnych epidémií.

Výchovno - vzdelávací proces bol prerušený v 3 MŠ.

Najvyššiu vekovošpecifickú chorobnosť sme zaznamenali v skupine 0-5-ročných detí 257 308,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (2 328 ochorení).

Z celkového počtu akútnych respiračných ochorení (10 430 prípadov) hlásených v roku 2023 bol klinický priebeh komplikovaný u 33 prípadov (0,3%). Sinusitídy tvorili 0,01% z počtu ochorení a 3,03% z počtu komplikácií a otitídy 0,13% z počtu ochorení a 42,42% z počtu komplikácií. Pneumónie tvorili 0,17% z počtu ochorení a 54,55% z počtu komplikácií.

Sezónna chrípka (J10.1)

V roku 2023 sme v okrese vykázali 11 ochorení na sezónnu chrípku s chorobnosťou 26,9/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 5 mužov (45,5%) a 6 žien (54,5%). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 207,5/100 000 obyvateľov (4 prípady) bola vo vekovej skupine 5-9-ročných detí.

Výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch od januára do apríla a v decembri. Všetky ochorenia mali sporadický charakter. Hospitalizáciu si vyžiadalo 10 ochorení a všetky ochorenia skončili uzdravením. Nikto z chorých nebol očkovaný proti chrípke.

Z odobratých nasofaryngeálnych výterov bol laboratórne potvrdený 10 krát vírus chrípky typu A bez bližšej špecifikácie a 1 krát vírus chrípky typu B bez bližšej špecifikácie.

SARI (J10.7)

V roku 2023 v okrese nebolo hlásené ochorenie na SARI.

Akútne infekcie horných dýchacích ciest vyvolané respiračným syncyciálnym vírusom (J04.2, J06)

Zaznamenali sme 3 ochorenia horných dýchacích ciest s dôkazom respiračného syncyciálneho vírusu potvrdeného z nosohltanového výteru metódou PCR. Hospitalizácia bola potrebná vo všetkých prípadoch. Ochorelo 1 dieťa v skupine 0-ročných a 2 deti v skupine 1-4-ročných.

Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J12.1)

V roku 2023 evidujeme 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov), ktoré boli hlásené vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 124,2/100 000 obyvateľov).

Obe ochorenia boli potvrdené z nosohltanového výteru metódou PCR s dôkazom respiračného syncyciálneho vírusu a vyžiadali si hospitalizáciu.

Akútna bronchitída vyvolaná Haemophilus influenzae (J20.1)

Ochorenie vyvolané Haemophilus influenzae bolo hlásené u 0-ročného dieťaťa. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu a bolo potvrdené dôkazom Haemophilus influenzae bližšie nešpecifikovaným z výteru z nosohltanu.

Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom (J20.5)

V roku 2023 sme vykazovali 8 bronchitíd spôsobených respiračným syncyciálnym vírusom, čo je chorobnosť 19,6/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 4 muži (50%) a 4 ženy (50%). Päť ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 1-4-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 310,4/100 000 obyvateľov), 2 ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 0-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 471,7/100 000 obyvateľov) a 1 ochorenie sme zaznamenali vo vekovej skupine 5-9-ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 51,9/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli vykázané v mesiacoch január a február. Všetky ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu.

Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifikovanými organizmami (parainfluenza, metapneumovírus) (J20.8)

V roku 2023 evidujeme 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). Ochoreli 2 deti, 1 prípad vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 62,1/100 000 obyvateľov) a 1 prípad vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (vekovošpecifická chorobnosť 51,9/100 000 obyvateľov).

Z nosohltanových výterov bol potvrdený 1 krát vírus parainfluenzy a 1 krát metapneumovírus. Obe deti boli hospitalizované. Ochorenia boli vykázané v mesiacoch apríl a máj.

COVID-19 (U07.1)

V okrese Zlaté Moravce sme zaznamenali v roku 2023 celkovo 139 potvrdených ochorení na ochorenie Covid-19 s chorobnosťou 340,0/100 000 obyvateľov. V roku 2022 sme evidovali spolu 7 614 prípadov chorobnosť 18 624,8/100 000 obyvateľov.

Ochorelo 44 mužov (31,7%) a 95 žien (68,4%) vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 1 310,4/100 000 obyvateľov (103 prípadov) bola vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb.

Výskyt ochorení mal sporadický, rodinný aj epidemický charakter s maximom prípadov 31 vykázaných v marci a apríli a 30 prípadov vykázaných v decembri.

Importované bolo 1 ochorenie z krajiny Izrael u ženy vo vekovej kategórii 55-64 rokov.

Nozokomiálneho pôvodu bolo 45 ochorení. Popísané sú v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Klinická forma:

respiračná – 125 x, febrilná – 7 x, pľúcna – 6x, črevná – 1x.

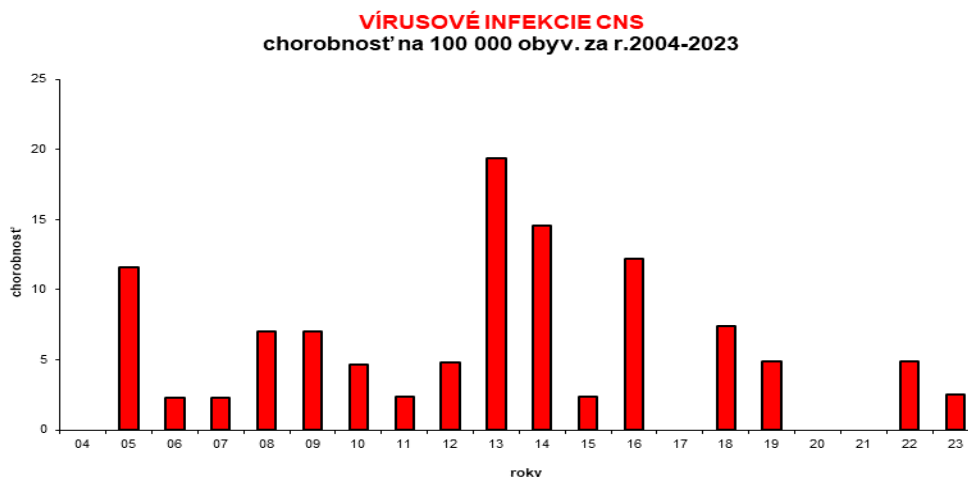
Z celkového počtu 139 ochorení bolo očkovaných 89 osôb, čo predstavuje 64,0%. Očkovaných čiastočne boli 2 osoby, očkovaných riadne bolo 18 osôb, základné + preočkovanie malo 69 osôb, neočkovaných bolo 50.

Reinfekcie boli zaznamenané v 36 prípadoch. Hospitalizáciu si vyžiadalo 45 ochorení.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia (A39)

V roku 2023 v okrese Zlaté Moravce nebolo hlásené ochorenie na meningokokovú meningitídu, v minulom roku sme zaznamenali 1 ochorenie (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov).



Vírusové infekcie CNS (A87.9)

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce oproti minuloročnému výskytu 2 prípadov zaznamenali 50% pokles ochorení na vírusové infekcie CNS (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorel jeden muž vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov).

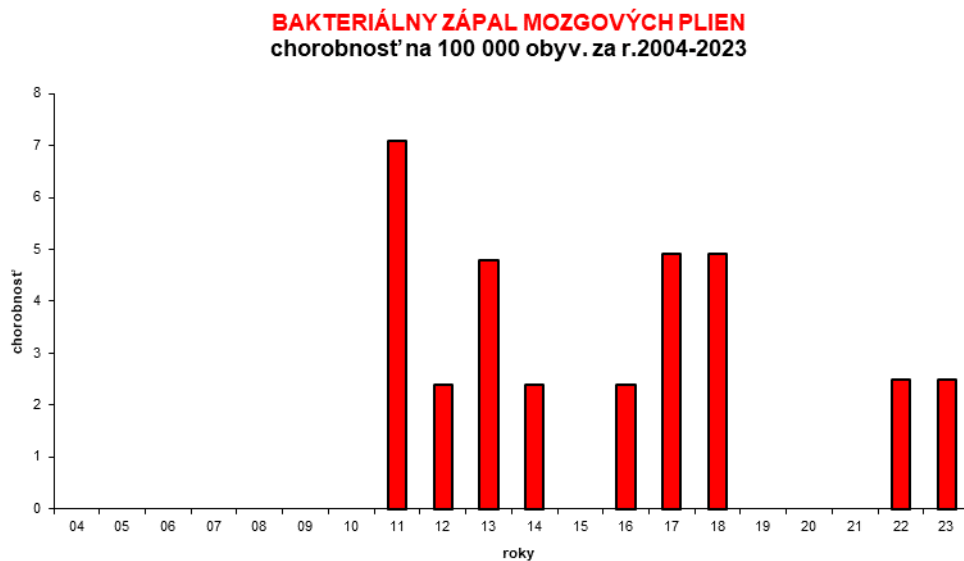
Zosterová meningitída (B 02.1)

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce oproti minuloročnému nulovému výskytu prípadov zaznamenali 1 ochorenie na zosterovú meningitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorela jedna žena vo vekovej skupine 65-ročných a starších osôb (vekovošpecifická chorobnosť 12,7/100 000 obyvateľov) v mesiaci september.

78-ročná polymorbídna pacientka bola prijatá na JIS Infekčnej kliniky dňa 5.9.2023 pre parézu n. facialis l.dx., bolesti hlavy a celkovú slabosť. Realizovaná lumbálna punkcia, odobratý likvor číry, bezfarebný, biochemicky prítomná proteinorachia, pleocytóza s prevahou lymfocytov, mikroskopicky negatívny, v PCR neuropaneli multiplex prítomná pozitivita virus varicella zoster, taktiež sérologická pozitivita VZV v triede IgM, IgA a IgG.

Bakteriálny zápal mozgových plien (G00)

V skupine bakteriálnych meningitíd sme v okrese Zlaté Moravce v priebehu roka evidovali 1 ochorenie s chorobnosťou 2,5/100 000 obyvateľov, čo je rovnaký výskyt ako v minulom roku. Ochorenie bolo diagnostikované ako pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída (G00.1).



Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída (G00.1)

V roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 ochorenie na pneumokokovú meningitídu (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov). Ochorel jeden muž vo vekovej skupine 45-54 rokov v mesiaci január (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov).

50-ročný pacient (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov) liečený na art. hypertenziu, DM II. typu na inzulíne, bol preložený na Infekčnú kliniku dňa 2.1.2023 pre purulentnú meningoencefalitídu a otomastoitídu l.dx. verifikovanú CT vyšetrením mozgu. Pacient bol pôvodne prijatý na Neurologickú kliniku 31.12.2022 pre zmätenosť, výraznú agitovanosť, dezorientáciu s nutnosťou podania pacifikačnej terapie a s niekoľkodňovou

anamnézou bolesti hlavy a pravého ucha. Realizovaná lumbálna punkcia, likvor biochemicky s nálezom hyperproteinoarchie (3.31), pleocytózy s prevahou leukocytov (masívna záplava leukocytov), mikroskopicky prítomná záplava baktérii. Neskôr kultivačne potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 35B. Pacient pri vstupnom vyšetrení orientovaný osobou, dezorientovaný miestom, časom, pohľad fixuje, dysartria, hypofónia, jednoslovné odpovie s latenciou, opozícia šije, na hornej pere prítomný herpes labialis. V ďalšom priebehu hospitalizácie dochádza k zlepšeniu klinického stavu pacienta, pacient dňa 16.1.2023 prepustený do ambulantnej starostlivosti.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce nezaznamenali ochorenie na antrax (A22), brucelózu (A23), leptospirózu (A27), listeriózu (A32), ornitózu (A70), Q-horúčku (A78), Creutzfeldt - Jakobovu chorobu (A81), teniózu (B68), toxokarózu (B83), toxoplazmózu (B58) a tularémiu (A21).

Lymská borelióza (A69.2, M01.2)

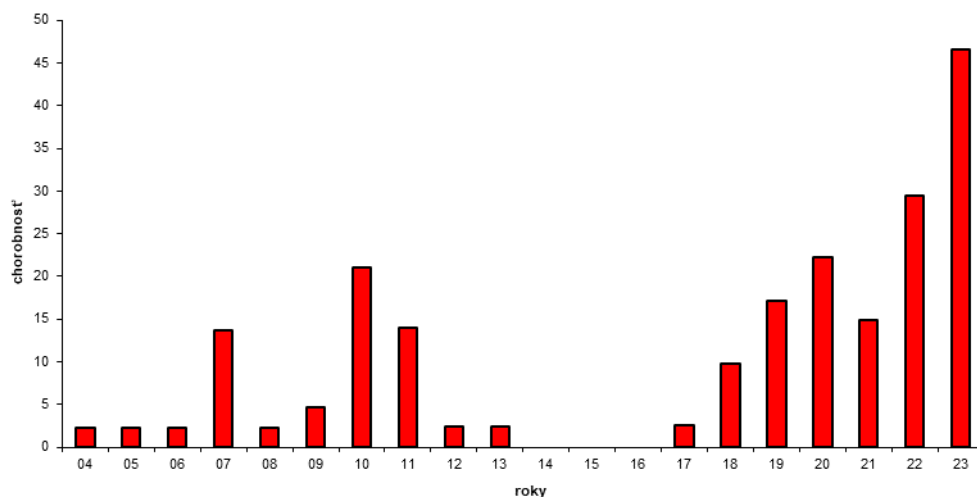
V skupine zoonóz sme v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 19 prípadov ochorenia na lymskú boreliózu s chorobnosťou 46,5/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo vykázaných 12 ochorení (chorobnosť 29,4/100 000 obyvateľov). Hodnota 5-ročného priemeru bola 7,4 prípadov čo je chorobnosť 18,2/100 000 obyvateľov (index 7).

Z hľadiska pohlavia ochorelo 10 žien a 9 muž. Najviac ochorení s celkovým počtom po 5 prípadov bolo zaznamenaných vo vekových skupinách 55-64 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 87,7/100 000 obyvateľov) a 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 63,6/100 000 obyvateľov).

V epidemiologickej anamnéze 6 chorí udávali poštípanie neznámym hmyzom, v 5 prípadoch sa jednalo o poštípanie kliešťom a v 8 prípadoch sa mechanizmus prenosu neobjasnil. Klinicky sa ochorenia manifestovali v 10 prípadoch ako kožná forma s príznakmi erythema migrans, v 7 prípadoch sa ochorenie prejavilo ako kĺbna forma lymskej boreliózy a po 1 prípade sa ochorenia prejavili ako kardiálna forma a uzlinová forma lymskej boreliózy.

Ochorenia sa vyskytli celoročne s maximom 4 prípady v mesiaci júl. Diagnóza bola potvrdená u všetkých pozitívnych sérologických dôkazom protilátok proti LB zo séra. Hospitalizáciu si vyžiadali 3 prípady, pričom všetky skončili uzdravením.

LYMSKÁ BORELIÓZA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023

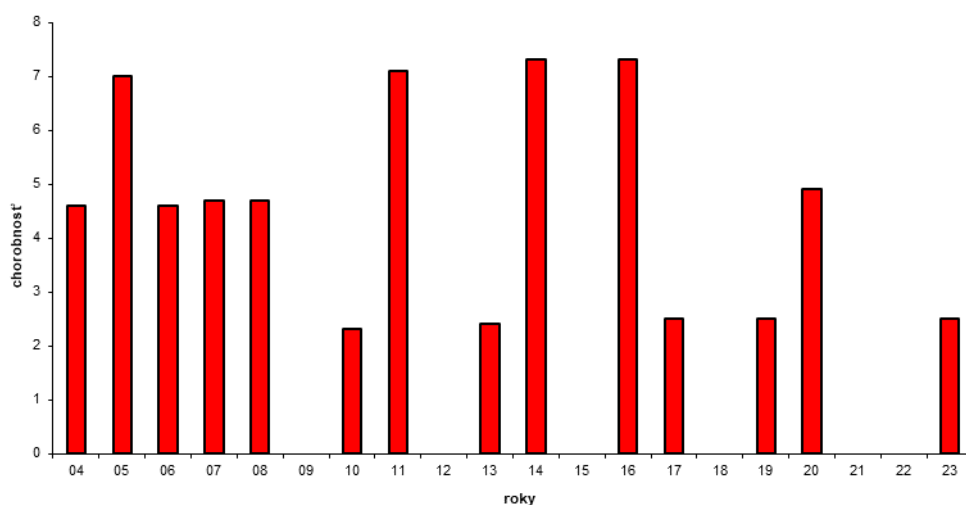


Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84.1)

Oproti nulovému výskytu v minulom roku sme v roku 2023 vykázali 1 sérologicky potvrdené ochorenie na kliešťový zápal mozgu, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 0,6 prípadov čo je chorobnosť 1,5/100 000 obyvateľov (index 1,7).

Ochorenie sa vyskytlo v mesiaci júl u 51-ročného neočkovaného muža (vekovošpecifická chorobnosť 16,8/100 000 obyvateľov). Ochorenie sa klinicky manifestovalo ako meningeálna forma KENC s netypickým jednofázovým priebehom. V epidemiologickej anamnéze chorý udal poštípanie kliešťom. Pacient bol prijatý na hospitalizáciu na infekčnú kliniku pre cefaleu, febrilitu s triaškou, nauzeu, svetloplachosť. Sérologicky boli potvrdené protilátky v triede IgM aj IgG.

KLIEŠŤOVÁ ENCEFALITÍDA
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Hemoragická horúčka (A98.5, B33.4)

V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia vyvolané hantavírusom s chorobnosťou 7,3/100 000 obyvateľov. V minulom roku boli vykázané 2 ochorenia (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov). V dvoch prípadoch sa jednalo o hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom a v 1 prípade išlo o hantavírusový pulmonálny syndróm.

Ochorenie na hantavírusový pulmonálny syndróm bolo zaznamenané u 31-ročného muža (vekovošpecifická chorobnosť 17,9/100 000 obyvateľov), hospitalizovaného na Infekčnej klinike FN Nitra pre celkovú slabosť a teploty. Epidemiologická anamnéza: býva v rodinnom dome, pred 3 týždňami upratoval v hospodárskej časti, kde bol trus z potkanov. Možné vdýchnutie prachu kontaminovaného výlučkami hlodavcov. Laboratórne v NRC potvrdené hantavírusy – typ Hantaan IgM pozitívne.

V druhom prípade bolo ochorenie u 17-ročného pacienta (vekovošpecifická chorobnosť 58,3/100 000 obyvateľov), ktorý bol odoslaný na hospitalizáciu od OL pre celotelový exantém, febrilitu, cefaleu a bolesti brucha cca 3 dni. Anamnesticky od 31.07.2023 febrilita, následne rozvoj konjunktivitídy a svrbivého exantému s maximom na hrudníku. Objektívne pri prijímaní pacient s drobným svetločerveným nesplývajúcim exantémom na hrudníku, chrbte, krku, HKK, bilaterálna konjunktivitída. Vo vstupných laboratórnych odberoch prítomná leukopénia, trombocytopénia, elevácia zápalových parametrov, polycytémia, hepatopatia zmiešaného rysu. Laboratórne potvrdený hantavírus- typ Puumala.

V anamnéze udáva brigádu na stavbe, kde zametal vonkajšie plochy. Pravdepodobne došlo k vdýchnutiu prachu kontaminovaného výlučkami hlodavcov.

V treťom prípade bolo evidované ochorenie u 37-ročnej ženy (vekovošpecifická chorobnosť 16,0/100 000 obyvateľov), hospitalizovanej na Infekčnej klinike FN Nitra a následne Internej klinike FN Nitra s bolesťami hlavy, subikterom, zvýšenými hepatálnymi testami, hyperbilirubinémiou a ťažkou trombocytopéniou, mala hematómy a petéchie na končatinách. Laboratórne v NRC potvrdené hantavírusy – typ Hantaan IgM hraničná hodnota, IgG negatívne. Býva pri lese, udáva prácu v záhrade a pri úprave pozemku okolo novopostaveného domu.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese hlásených 5 poranení zvierat'om podozrivým z besnoty (chorobnosť 12,2/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo evidované v okrese 1 poranenie (2,5/100 000 obyvateľov).

Podľa pohlavia boli poranení 3 muži a 2 ženy. Z hľadiska veku boli poranenia hlásené u dospelých osôb v troch vekových skupinách a to po 2 prípady vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 31,9/100 000 obyvateľov) a 45-54 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 33,6/100 000 obyvateľov). V ostatnom prípade sa poranenie vyskytlo vo vekovej skupine 25-3 ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 17,9/100 000 obyvateľov).

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

| Druh poranenia | Počet | % |
|----------------|-------|-------|
| Pohryznutie | 5x | 100,0 |

Lokalizácia poranení podozrivými zvieratami:

| Lokalizácia poranenia | Počet | % |
|-----------------------|-------|------|
| Ruka | 3x | 60,0 |
| Noha | 2x | 40,0 |

Počet poranených osôb podľa druhu zvierat'a:

| Druh zvierat'a | Počet poranených osôb | % |
|----------------|-----------------------|------|
| Mačka | 2x | 40,0 |
| pes | 2x | 40,0 |
| nutria | 1x | 20,0 |

Použitá vakcína:

| Druh vakcíny: | Názov a výrobca | Počet vakcinovaných | % |
|-----------------------------|--|---------------------|-------|
| Vakcína z mozgového tkaniva | VERORAB Pasteur-Mérieux, Francúzsko | 5 krát | 100,0 |

Revakcinácia bola vykonaná :

| Druh vakcíny | Počet revakcinovaných |
|--------------|-----------------------|
| Verorab | 0 |

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne poranenie a antirabická vakcinácia bola uskutočnená ambulantne. V 1 prípade nebola antirabická vakcinácia dokončená z dôvodu preukázania očkovania u zvierat'a.

U vakcinovaných osôb sa nevyskytli nežiadúce reakcie po očkovaní. Regionálna veterinárna a potravinová správa v Nitre nehlásila v priebehu roku 2023 v okrese žiadne ohnisko besnoty.

V okrese Zlaté Moravce bolo okrem vykázaných prípadov hlásené ešte 4 poranenia známym vyšetreným zvierat'om bez nutnosti vakcinácie.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Svrab (B86)

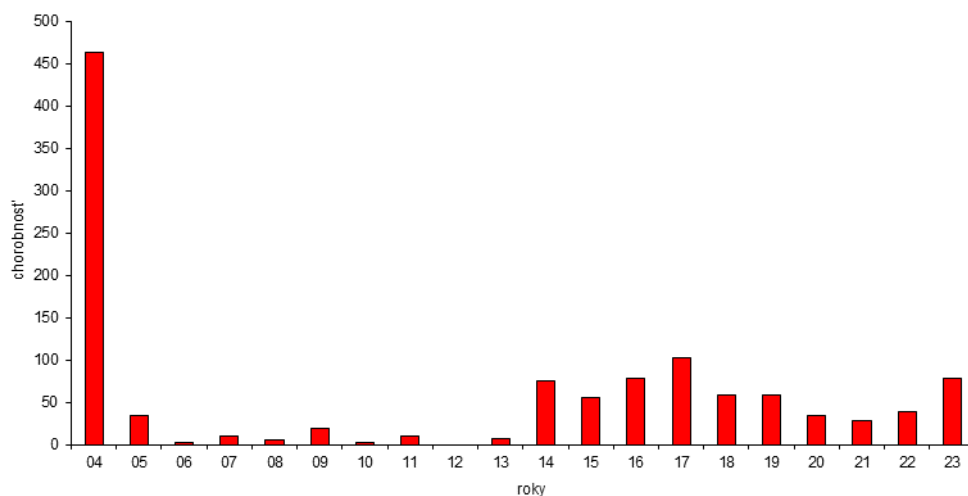
V porovnaní s minulým rokom s počtom prípadov 16 (chorobnosťou 39,1/100 000 obyvateľov) sme v okrese Zlaté Moravce za rok 2023 zaznamenali 32 prípadov na svrab s chorobnosťou 78,3/100 000 obyvateľov. Hodnota 5-ročného priemeru bola 17,8 prípadov čo je chorobnosť 43,8/100 000 obyvateľov (index 1,8). Z celkového počtu bolo 5 sporadických prípadov. Ostatné prebehli v ôsmich epidémiách s počtom 27 chorých.

Podľa pohlavia ochorelo 13 mužov (40,6%) a 19 žien (59,4%) vo všetkých vekových skupinách okrem 0 ročných detí. Najviac 7 prípadov bolo zaznamenaných vo vekovej skupine 65+ ročných osôb (vekovošpecifická chorobnosť 89,1/100 000 obyvateľov).

Výskyt bol zaznamenaný v mesiacoch od marca do novembra s maximom 11 prípadov (34,3%) v mesiaci september.

| Charakter výskytu | Počet ohnísk | Počet prípadov | % |
|----------------------|--------------|----------------|--------|
| sporadické ochorenia | 5 krát | 5 prípady | 15,7% |
| 2 prípady | 3 krát | 6 prípady | 18,7% |
| 3 prípady | 3 krát | 9 prípadov | 28,1% |
| 5 prípadov | 1 krát | 5 prípadov | 15,7% |
| 7 prípadov | 1 krát | 7 prípadov | 21,8% |
| Spolu : | 13 ohnísk | 32 prípadov | 100,0% |

SVRAB
chorobnosť na 100 000 obyv. za r.2004-2023



Podľa kolektívov ochorelo 1 dieťa navštevujúce MŠ (3,1%), 9 detí navštevujúcich ZŠ (28,1%), 3 deti navštevujúce SŠ (9,4%) a 19 osôb mimo kolektív (3 deti a 16 dospelých) (59,4%).

Prameň pôvodcu nákazy sa podarilo objasniť v 12 prípadoch (37,5%), ostatné zostali epidemiologicky neobjasnené. Ochorenia sme zaznamenali 4 krát u osôb žijúcich v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom.

V 7 prípadoch mali ochorenia nozokomiálny pôvod, epidemický výskyt v zariadení sociálnych služieb.

Liečba ochorení si v jednom prípade vyžiadala hospitalizáciu na Kožnom oddelení FNŠP Nové Zámky.

Popis epidémií:

V ZSS Svetlo Olichov evidujeme epidemický výskyt kožných ochorení u prijímateľov sociálnych služieb (PSS). Dňa 25.9.2023 bolo nahlásené potvrdené ochorenie na svrab u PSS, ktorá mala príznaky od 18.8.2023. Spolu ochorelo 7 PSS, u ktorých nebola dg. svrabu potvrdená, ale mali prejavy dermatitídy. Z celkového počtu 60 exponovaných klientov bolo 27 osôb preliečených Infektoscabom alebo sírnou masťou. Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. V zariadení sa dodržiavajú protiepidemické opatrenia.

V rodine v okrese Zlaté Moravce zaznamenávame v čase od 1.3.2023 do 16.3.2023 výskyt 5 ochorení na svrab z celkového počtu 5 osôb v domácnosti. Pri prvom ochorení sa nepodarilo zistiť prameň pôvodcu nákazy, ostatné ochorenia boli z kontaktu v rodine. Protiepidemické opatrenia v rodine boli zabezpečené.

III.8. Iné infekcie nezaradené

Streptokokové septikémie (A40.2. A40.8)

V tejto skupine diagnóz sme oproti minulému roku kedy bolo vykázané 1 ochorenie (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) v roku 2023 vykážali 4 ochorenia na streptokokové septikémie s chorobnosťou 9,8/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochoreli 2 muži a 2 ženy v troch vekových skupinách s maximom po 2 prípady vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb (vekovošpecifická chorobnosť 25,5/100 000 obyvateľov).

Podľa etiológie boli ochorenia diagnostikované ako:

| | | |
|---|---------|--------|
| Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D | (A40.2) | 2 krát |
| Iná streptokoková septikémia | (A40.8) | 2 krát |

Výskyt streptokokových septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | Spolu | Vekovošpecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|----------|----------|-----------------------------|
| | A40.2 | A40.8 | | |
| 1 - 4 roční | - | 1 | 1 | 62,1/100 000 |
| 35 - 44 roční | 1 | - | 1 | 16,0/100 000 |
| 65 + roční | 1 | 1 | 2 | 25,5/100 000 |
| S p o l u : | 2 | 2 | 4 | |

Z celkového počtu vykázaných streptokokových septikémií mal 1 prípad (92,3%) nozokomiálny pôvod a je popísaný v časti „Nozokomiálne ochorenia“.

V ostatných prípadoch, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, sa ako etiologický agens uplatnil *Enterococcus faecium*, *Streptococcus sanguinis* a *Streptococcus porcinus*. Všetky ochorenia na streptokokovú septikémiu si vyžiadali hospitalizáciu a skončili uzdravením.

Iné septikémie (A41.0, A41.1, A41.2, A41.5, A41.9)

V roku 2023 bolo vykázaných 27 ochorení na iné septikémie čo je chorobnosť 66,1/100 000 obyvateľov, v porovnaní s minulým rokom, kedy sme evidovali 21 prípadov s chorobnosťou 51,4/100 000 obyvateľov.

Podľa pohlavia ochorelo 18 mužov (66,7%) a 19 žien (33,3%) a to v piatich vekových skupinách s maximom 15 prípadov vo vekovej skupine 65+ dospelých osôb (vekovošpecifická chorobnosť 190,8/100 000 obyvateľov).

Výskyt iných septikémií podľa vekových skupín

| Veková skupina | Počet prípadov | | | | | Spolu | Vekovo-špecifická chorobnosť |
|--------------------|----------------|----------|----------|-----------|----------|-----------|------------------------------|
| | A41.0 | A41.1 | A41.2 | A41.5 | A41.9 | | |
| 0-roční | 1 | - | - | - | - | 1 | 235,9/100 000 |
| 35 - 44 roční | - | 1 | - | - | 1 | 2 | 31,9/100 000 |
| 45 - 54 roční | 1 | 1 | - | 1 | - | 3 | 50,3/100 000 |
| 55 - 64 roční | 3 | 1 | 1 | - | 1 | 6 | 105,3/100 000 |
| 65 + roční | - | 4 | - | 10 | 1 | 15 | 190,8/100 000 |
| S p o l u : | 5 | 7 | 1 | 11 | 3 | 27 | |

Z celkového počtu ochorení malo 9 (33,3%) nozokomiálny pôvod a sú popísané v časti „Nozokomiálne infekcie“.

Ostatné prípady s počtom 18, ktoré nemali nozokomiálny pôvod, boli podľa etiologickej diagnostikované ako:

| | | |
|--|---------|---------|
| septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i> | (A41.0) | 5 krát |
| septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi | (A41.1) | 7 krát |
| septikémia vyvolaná nešpecif. stafylokokmi | (A41.2) | 1 krát |
| septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami | (A41.5) | 11 krát |
| Nešpecifikovaná septikémia, septický šok | (A41.9) | 3 krát |

V etiológii ochorení, ktoré nemali nozokomiálny pôvod sa uplatnili:

| Etiologické agens | Počet |
|-----------------------------------|-----------|
| <i>Staphylococcus aureus</i> | 4 |
| <i>Escherichia coli</i> | 4 |
| <i>Staphylococcus hominis</i> | 2 |
| <i>Enterobacter cloacae</i> | 2 |
| <i>Klebsiella pneumoniae</i> | 1 |
| <i>Proteus mirabilis</i> | 1 |
| <i>Raoultella ornithinolytica</i> | 1 |
| Negatívna hemokultúra | 3 |
| S p o l u : | 18 |

Z celkového počtu 27 vykázaných ochorení skončilo 1 (4,8%) úmrtím na septikémiu nenozokomiálneho pôvodu (úmrtie je popísané v časti „Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru“).

Syfilis (A51.0, A53.0)

Oproti predchádzajúcemu roku, kedy sme v okrese Zlaté Moravce vykázali iba 2 prípady, čo predstavuje chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov, sme v roku 2023 zaznamenali 7 prípadov, čo predstavuje chorobnosť 17,1/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 6 mužov a 1 žena vo vekových skupinách od 20 rokov veku vyššie s najvyššou chorobnosťou 50,3/100 000 obyvateľov (3 prípady) v skupine 45-54-ročných osôb. Diagnóza bola u všetkých chorých potvrdená sérologickým vyšetrením.

Za posledných 5 rokov sa ochorenia v okrese vyskytli nasledovne:

| <u>Rok:</u> | <u>počet ochorení:</u> | <u>chorobnosť:</u> |
|-------------|------------------------|-------------------------|
| 2017 | - | - |
| 2018 | 1 | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2019 | 1 | 2,5/100 000 obyvateľov |
| 2020 | 11 | 27,1/100 000 obyvateľov |
| 2021 | 4 | 9,9/100 000 obyvateľov |
| 2022 | 2 | 4,9/100 000 obyvateľov |

Gonokoková infekcia (A54.0)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásené iba 1 ochorenie na gonokokovú infekciu, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u 1 muža vo vekovej skupine 35-44-ročných osôb. Diagnóza bola potvrdená pozitívnou izoláciou Neisseria gonorrhoeae z hnisavého výtoku.

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A63.0)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli v okrese Zlaté Moravce v roku 2023 hlásené 6 krát chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 14,7/100 000 obyvateľov), 1 krát (2,5/100 000) herpetické infekcie perianálnej kože a rekta (A60.1) a 1 krát iné špecifikované prevažne pohlavne prenášané choroby (A63.8).

Kandidová septikémia (B37.7)

V priebehu roku 2023 bolo v okrese Zlaté Moravce hlásené iba 1 ochorenie na kandidovú septikémiu, čo je chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov. Ochorenie malo nozokomiálny charakter.

Enterobióza (B80)

V tejto skupine parazitárnych ochorení boli v roku 2023 hlásené 2 prípady (chorobnosť 4,9/100 000 obyvateľov).

Všetky prípady sa vyskytli u detí od 5 do 9 rokov veku, s vekovošpecifickou chorobnosťou 51,9/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 5-9-ročných detí a 54,1/100 000 u 10-14-ročných školákov. Diagnóza bola potvrdená mikroskopickým vyšetrením perianálneho zlepu a pôvodcom ochorení bol Enterobius vermicularis.

Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (Z21)

V okrese Zlaté Moravce sme v roku 2023 vykázali 3 prípady (chorobnosť 7,3/100 000 obyvateľov) bezpríznakového nosičstva vírusu HIV u 2 mužov a 1 ženy .

V minulom roku nebolo nosičstvo HIV hlásené.

Nosič inej infekčnej choroby (Z22.8)

V priebehu roku 2023 bol v okrese Zlaté Moravce hlásený 1 prípad (chorobnosť 2,5/100 000 obyvateľov) nosičstva *Klebsiella pneumoniae* produkujúcej karbapenemázu.

72-ročná pacientka, ktorej z predoperačného vyšetrenia bola z moču zistená pozitívita *Klebsiella pneumoniae* produkujúca karbapenemázu. Na urologickom oddelení zabezpečené výtery z rekta, tiež s pozitívnym výsledkom. Pacientka posledné 2 roky nebola hospitalizovaná v žiadnom zdravotníckom zariadení.

Izolácia multirezistentného kmeňa *Staphylococcus aureus* (H66, H70, J00, J02, J03, J04.0, J04.1, J06, L02, L08, L89, N30.0)

V priebehu roku bolo v okrese Zlaté Moravce hlásených 78 izolácií multirezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus* u ochorení nenozokomiálneho pôvodu. Izolácia bola hlásená najčastejšie u diagnóz respiračných a kožných ochorení.

Úmrtia na infekčné ochorenia nenozokomiálneho charakteru

V priebehu roku 2023 sme v okrese Zlaté Moravce zaznamenali 1 úmrtie na infekčné ochorenia, jednalo sa o úmrtie na sepsu nenozokomiálneho pôvodu (A41.5).

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A41.5)

74-ročná pacientka prijatá na chirurgickú kliniku FN NR pre akútnu cholecystolithiázu. Od prijatia rozvoj septického stavu, hypotenzia s nutnosťou podpory obehu katecholamínmi, anúria, zavedený PMK a PVK. Pacientka indikovaná k operačnému výkonu, počas ktorého cirkulačne nestabilná a hypotenzná. Po výkone preložená na kliniku anesteziológie a intenzívnej medicíny, kde podávaná analgosedácia, objemová resuscitácia s vazopresormi, kombinácia antibiotík, napojená na UPV. Z odobratých hemokultúr odizolovaná *Escherichia coli*. Napriek komplexnej terapii postupné zhoršovanie zdravotného stavu, dochádza k orgánovej dysfunkcii, cirkulačnej nestabilite a pacientka na 10. deň hospitalizácie exituje na septický stav s MODS. Nepitvaná.

III. 9. Nozokomiálne nákazy (NN)

Za rok 2023 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre eviduje v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce celkom 110 nozokomiálnych nákaz. Z nich bolo 65 (59,1%) vyhládaných a 45 (40,9%) hlásených. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých prípadoch. Z celkového počtu 110 nozokomiálnych nákaz bolo 41 v Nemocnici Zlaté Moravce, 24 ZSS Svetlo Olichov, 11 DOS Zlatý vek Slepčany, 4 Nádej DD a DSS n.o., 10 DSS Machulince, 18 ZSS Domov v prírode Obyce a 2 ochorenia v B-Braun dialýza Zlaté Moravce. V prevažnej miere sa jedná o pasívny zber údajov. Prevalencia nozokomiálnych ochorení je 6,1% (v roku 2022 bola 14,9). Na poklese prevalencie sa podieľalo predovšetkým zníženie počtu prípadov a epidémií koronavírusového charakteru v dôsledku premorenia populácie.

Epidémie nozokomiálneho charakteru v okrese Zlaté Moravce boli v roku 2023 zaznamenané 5-krát.

Najčastejšie diagnostikovanými nozokomiálnymi ochoreniami boli: 45x koronavírusová infekcia, 20x infekcia močových orgánov, 11x sepsa, 10x enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*, 7x ochorenie na svrab, 5x pneumónia vyvolaná *Klebsiella pneumoniae*, po 2 ochorenia rotavírusové enteritídy, inflamovaný dekubit (preležaniny), infekcie po infúzii. Výskyt ostatných ochorení mal sporadický charakter.

V roku 2023 nevykazujeme žiadne úmrtie na nozokomiálnu sepsu..

V zariadeniach sociálnych služieb okresu Zlaté Moravce a v Dome ošetrovateľskej starostlivosti Tilia v Slepčanoch evidujeme celkovo 5 epidémií:

Epidemický výskyt U071 v Domove sociálnych služieb Machulince

V Domove sociálnych služieb v Machulinciach evidujeme proťahovaný epidemický výskyt koronavírusových infekcií. Dňa 15.3. 2023 bola pozitívne testovaná pracovníčka kuchyne s miernymi príznakmi ochorenia. Dňa 23.3. bola pozitívne testovaná opatrovateľka. V dňoch 29. a 31.3.2023 boli pretestovaní všetci 15 prijímatelia sociálnych služieb (PSS) z ktorých mali 5 pozitívny antigénový test. Ďalší 4 klienti boli pozitívne testovaní od 3.4. 2023 do 8.4. 2023. Klinický priebeh ochorenia bol mierny: subfebrílie, bolesť svalov, strata čuchu a bolesť hrdla, 3 PSS boli bez klinických príznakov ochorenia. Očkovací status klientov: 4 očkovaní 4-krát, 3 očkovaní 3-krát, 1 očkovaný 2-krát a 1 neočkovaný. Protiepidemické opatrenia zabezpečené.

Epidemický výskyt kovidových infekcií v ZSS Svetlo Olichov

V ZSS Svetlo Olichov evidujeme epidemický výskyt kovidových infekcií. V čase od 5. do 22.4.2023 bolo v pavilóne A zo 70 exponovaných prijímateľov sociálnych služieb (PSS) pozitívne testovaných 11 osôb. Prvý pozitívni PSS boli zistení pri pravidelnom testovaní. Ochorenia u 6 PSS mali mierny priebeh - subfebrílie, nádcha a kašeľ, 5 boli bezpríznakoví. Z personálu bolo pozitívne testovaných 5 osôb. Očkovací status: 9 PSS bolo zaočkovaných tromi dávkami a 2 boli neočkovaní. V zariadení boli zápisnične nariadené protiepidemické opatrenia.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií v DOS Tilia Slepčany

V Dome ošetrovateľskej starostlivosti Slepčany – spoločnosť Zlatý vek evidujeme od 8.9.2023 do 23.9.2023 epidemický výskyt kovidových infekcií. Z celkového počtu 50 exponovaných (28 klientov a 22 osôb personálu) boli Ag testom pozitívne testovaní 7 klienti, z ošetrojúceho personálu nikto nechorel. Očkovací status klientov: štyria klienti očkovaní s tromi dávkami, dvaja klienti očkovaný dvoma dávkami, jeden klient neočkovaný. Klienti mali príznaky: nádcha, teplota, kašeľ, dýchavičnosť. Dvaja pozitívne testovaní klienti dostávali podporu dýchania kyslíkovou terapiou. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt koronavírusových infekcií Domov v prírode Obyce:

V Domove v prírode Obyce zaznamenávame epidemický výskyt koronavírusových infekcií. V čase od 11.12.2023 - 15.12.2023 z celkového počtu 70 klientov ochorelo 11 osôb (všetky potvrdené antigénovou metódou), z celkového počtu 46 zamestnancov zariadenia neochorel nikto. V klinickom obraze zvýšená teplota do 38 st. C, kašeľ, bolesti kĺbov a svalov bez nutnosti hospitalizácie. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

Epidemický výskyt kožných ochorení v ZSS Svetlo Olichov

V ZSS Svetlo Olichov evidujeme epidemický výskyt kožných ochorení u prijímateľov sociálnych služieb (PSS). Dňa 25.9.2023 bolo nahlásené potvrdené ochorenie na svrab u PSS, ktorá mala príznaky od 18.8.2023. Spolu ochorelo 7 PSS, u ktorých nebola dg. svrabu potvrdená, ale mali prejavy dermatitídy. Z celkového počtu 60 exponovaných klientov bolo 27 osôb preliečených Infectoscabom alebo sírnou masťou. Z ošetrojúceho personálu neochorel nikto. V zariadení sa dodržiavali protiepidemické opatrenia.

Rozdelenie nozokomiálnych nákaz:

Skupinu **črevných infekcií** s počtom prípadov 13 (11,8%) tvorí 10 prípadov enterokolitídy zapríčinené toxínmi *Clostridium difficile*, 2 prípady tvorí rotavírusová enteritída a 1 prípad tvorí adenovírusová enteritída. Mikrobiologickou diagnostikou bolo u všetkých 10 pacientov zo stolice potvrdená infekcia toxínom *Clostridium difficile*, u 2 pacientov bol potvrdený rotavírus a u jedného pacienta bol potvrdený adenovírus.

Skupinu ochorení **dolných dýchacích ciest** tvorí 7 prípadov (6,4%) a vo všetkých prípadoch sa jedná o bronchopneumónie. Izolovaným etiologickým agensom bol v 5 prípadoch *Klebsiella pneumoniae*, v 1 prípade *Pseudomonas aeruginosa* a v 1 prípade *Escherichia coli*.

V skupine **ochorení horných dýchacích ciest** evidujeme v celkovom počte 48 (43,6%) infekcií. Kovidových infekcií bolo celkovo 45 a všetky boli potvrdené RT PCR alebo antigénovým testom, 3-krát bola zaznamenaná akútna infekcia horných ciest dýchacích. Etiologickým agens bol v 1 prípade *Klebsiella pneumoniae*, v druhom prípade *Staphylococcus aureus*. v 3 prípade *Klebsiella pneumoniae* CPE.

V skupine **urologických infekcií** evidujeme celkovo 20 prípadov (18,2%) a vo všetkých prípadoch ide o infekciu močových orgánov. Etiologickým agensom bola v 9 prípadoch *Escherichia coli*, v 5 prípadoch *Pseudomonas aeruginosa*, v 3 prípadoch *Acinetobacter baumannii*, v 2 prípadoch *Klebsiella pneumoniae* a v 1 prípade *Proteus mirabilis*.

V skupine infekcií **kože a slizníc** evidujeme 9 (8,2%) prípadov – 7x svrab a 2x inflamovaný dekubit. V 1 prípade bola etiologickým agensom zákožka svrabová, ostatných 6 prípadov vykázaných v súvislosti s epidémiou svrabu v ZSS Svetlo Olichov, 1 prípad s pozitívnym nálezom *Acinetobacter baumannii* a jedno ochorenie s pozitívnym nálezom *Klebsiella pneumoniae*.

Ochorenia na **sepsu** evidujeme 11-krát (10,0%), 10 ochorení skončilo uzdravením a jedno úmrtím na základné ochorenie. Mikrobiologická diagnostika bola využitá vo všetkých prípadoch. Z hemokultúr bol izolovaný 3x *Stafylococcus* iný špecifikovaný, po 1x *Staphylococcus aureus*, *Stafylococcus* iný nešpecifikovaný, *Staphylococcus epidermidis*, *Staphylococcus haemolyticus*, *Streptococcus* skup. D(enterokoky), *Pseudomonas aeruginosa*, *Proteus mirabilis* a *Candida tropicalis*. Tri ochorenia sme zaznamenali na Internom oddelení nemocnice Agel Zlaté Moravce a v Domove v prírode Obyce, dve ochorenia sme zaznamenali v B-Braun Avitum dialýza ZM, po jednom ochorení na oddelení dlhodobých chorých (ODCH) a chirurgickom oddelení nemocnice Agel Zlaté Moravce, v Domove ošetrovateľskej starostlivosti Slepčany a Domove seniorov Machulince.

V skupine ochorení **iné** evidujeme 2 nozokomiálne ochorenia (1,8 %). V oboch prípadoch ide o infekcie po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii s mikrobiologickým nálezom *Proteus mirabilis* a *Pseudomonas aeruginosa*.

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych ochorení

Komisia pre sledovanie a analýzu nozokomiálnych nákaz v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce a.s., zasadala dňa 25.5.2023. Na Komisii bol analyzovaný výskyt hlásených a vyhľadaných nozokomiálnych ochorení za rok 2022 a za 1. štvrtrok roku 2023. Bola zdôraznená nutnosť mikrobiologickej diagnostiky ochorení, manažment pacienta, protiepidemické opatrenia pri epidemickom výskyte infekcií.

Poranenia zdravotníckych pracovníkov kontaminovaným nástrojom od pacientov s neznámym stavom infekciozity boli v tomto roku hlásené 3x. Lekársky dohľad bol nariadený vo všetkých prípadoch.

Trikrát bolo rozhodnutím nariadené skriningové vyšetrenie stolíc pacientov, ktorí boli počas hospitalizácie v kontakte s *Klebsiellou pneumoniae* produkujúcou karbapenemázu.

Rozdelenie NN podľa diagnózy:

| | | |
|----------------------------------|----|---|
| Koronavírusová infekci | 45 | 16 – ZSS Olichov, 8- ZSS Zlatý Vek, 9- ZSS Dom seniorov Machulince, 12- ZSS Domov v prírode Obyce, |
| Infekcia močových orgánov | 20 | 7- interné odd.,5- ODCH,3-Nádej DD a DSS n.o., 1- chirurgické odd. 2- ZSS Domov v prírode Obyce, 1 – ZSS Olichov, 1- ZSS Dom seniorov Machulince |
| Sepsa | 11 | 4- interné odd., 2 -Dialýza B-Braun ZM., 1- chirurgické odd., 1-ODCH, 2- ZSS Domov v prírode Obyce, 1- ZSS Zlatý Vek |
| Enterokolitída sp. CD | 10 | 7 - ODCH, 1- interné odd., 1- Nádej DD a DSS n.o 1- ZSS Zlatý Vek |
| Bronchopneumónia | 7 | 3 - interné odd., 2 – ODCH, 1- ZSS Domov v prírode Obyce, 1- ZSS Zlatý Vek |
| Svrab (scabies) | 7 | 7 – ZSS Olichov |
| Infekcia horných ciest dýchacích | 3 | 2- ODCH, 1- interné odd. |

| | | |
|--------------------------|---|--|
| Inflamovaný dekubit | 2 | 1 – ODCH, 1- interné odd., |
| Rotavírusová enteritída | 2 | 2- ODCH |
| Flebitída | 2 | 1 – ODCH, 1 – ZSS Domov v prírode Obyce |
| Adenovírusová enteritída | 1 | 1- interné odd. |

Rozdelenie NN podľa výskytu:

| | | |
|---------------------------|----|---|
| Interné oddelenie | 14 | 6-infekcia močových orgánov, 3- sepsa, 2- bronchopneumónia, 1- adenovírusová enteritída 1- enterokolitída sp. CD, 1- inf. dekubit |
| JIS interná | 4 | 1 – sepsa, 1- infekt HDC, 1- bronchopneumónia 1- infekcia močových orgánov |
| ODCH | 21 | 7 - enterokolitída zapríč. Clostridium difficile, 5- infekcia močových orgánov, 2- infekt HDC 2- bronchopneumónia, 2- rotavírusová enteritída 1- infl. dekubit, 1-flebitída, 1- sepsa |
| Chirurgické oddelenie | 2 | 1 – sepsa, 1 – infekcia močových orgánov |
| B. Braun dialýza ZM | 2 | 2- sepsa |
| ZSS „Svetlo“ Olichov | 24 | 16 – koronavírusová infekcia, 7- svrab, 1- infekcia močových orgánov |
| DOS TILIA Slepčany | 11 | 8- koronavírusová infekcia, 1 -bronchopneumónia 1- enterokolitída sp. CD, 1 -sepsa |
| ZSS Machulince | 10 | 9 – koronavírusová infekcia, 1 – infekcia močových orgánov |
| ZSS Domov v prírode Obyce | 18 | 12- koronavírusová infekcia, 2 – infekcia močových orgánov, 1- flebitída, 1 – bronchopneumónia, 1- sepsa 1 – infekcia po transfúzií |
| DD a DSS NÁDEJ Zl. M. | 4 | 3- infekcia močových orgánov, 1 -enterokolitída sp. CD |

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Zlaté Moravce v roku 2023

| Názov PZS | Počet NN | Počet hospit. | % |
|------------------------------|------------|--------------------------|------------|
| Nemocnica Zlaté Moravce, .s. | 41 | 1645 | 2,5 |
| ZSS „Svetlo“ Olichov | 24 | 50 | 48,0 |
| DOS TILIA, Slepčany | 11 | 11 | 100,0 |
| ZSS Dom seniorov Machulince | 10 | 11 | 90,9 |
| ZSS Domov v prírode Obyce | 18 | 30 | 60,0 |
| DD a DSS NÁDEJ Zl. Moravce | 4 | 10 | 40,0 |
| Spolu lôžkové zariadenia | 108 | 1757 | 6,2 |
| Spolu dialyzačné pracoviská | 2 | 38 (5 533) dialýz | 5,3 |
| S p o l u | 110 | 1795 | 6,1 |

Tab. III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Zlaté Moravce v roku 2023

| Oddelenie | Počet NN | Počet hospit. | % |
|------------------------------------|------------|--------------------------|-------------|
| Interné | 18 | 951 | 1,9 |
| ODCH | 21 | 544 | 3,9 |
| Chirurgické oddelenie | 2 | 150 | 1,3 |
| Nemocnica Zl. Moravce spolu | 41 | 1645 | 2,5 |
| ZSS „Svetlo“ Olichov | 24 | 50 | 48,0 |
| DOS TILIA Slepčany | 11 | 11 | 100,0 |
| ZSS Dom seniorov Machulince | 10 | 11 | 90,9 |
| ZSS Domov v prírode Obyce | 18 | 30 | 60,0 |
| DD a DSS NÁDEJ Zl. Moravce | 4 | 10 | 40,0 |
| Spolu ZSS | 67 | 112 | 59,8 |
| B. Braun Avitum dialýza | 2 | 38 (5 533) dialýz | 5,3 |
| S p o l u | 110 | 1795 | 6,1 |

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Zlaté Moravce za rok 2023

| Diagnóza - MKCH | Diagnóza – slovom | Počet abs. | Proporcia % |
|------------------------|---|-------------------|--------------------|
| A047 | Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile | 10 | 9,1 |
| A081 | Rotavírusová enteritída | 2 | 1,8 |
| A082 | Adenovírusová enteritída | 1 | 0,9 |
| A402 | Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D | 1 | 0,9 |
| A410 | Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus | 1 | 0,9 |
| A411 | Septikémia vyvolaná inými špecif.stafylokokmi | 5 | 4,5 |
| A412 | Septikémia vyvolaná nešpecif. stafylokokmi | 1 | 0,9 |
| A 415 | Septikémia vyvolaná inými g- organizmami | 2 | 1,8 |
| B377 | Kandidová septikémia | 1 | 0,9 |
| B86 | Svrab- scabies | 7 | 6,4 |
| J 06 | Akútne infekcie horných ciest dýchacích | 3 | 2,7 |
| J 150 | Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae | 5 | 4,5 |
| J 151 | Pneumónia vyvolaná Pseudomonas | 1 | 0,9 |
| J 155 | Pneumónia vyvolaná Escherichia coli | 1 | 0,9 |
| L 89 | Inflamovaný dekubit | 2 | 1,8 |
| T 802 | Infekcia po infúzii | 2 | 1,8 |
| T835 | Infekcia močových orgánov | 20 | 18,1 |
| U071 | COVID-19 potvrdený PCR | 45 | 40,9 |
| S p o l u | | 110 | 100,0 |

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Zlaté Moravce zabezpečovali v roku 2023 zdravotnícku starostlivosť:

Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s.

- Neštatné ambulantné zdravotnícke zariadenia v poliklinike
- Ambulancie na území mesta Zlaté Moravce a v spádových obciach okresu (Topoľčianky, Obyce, Tesárske Mlyňany, Beladice, Sľažany)
- B. Braun Avitum s.r.o., dialyzačné stredisko, Zlaté Moravce
- Zariadenie sociálnej starostlivosti „Svetlo“ Volkovce – Olichov, Domov v prírode Obyce, Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb Zlaté Moravce, Zariadenie opatrovateľskej služby Zlaté Moravce a Dom seniorov Machulince
- Dom ošetrovateľskej starostlivosti – Tilia Slepčany
- Denný stacionár

Výkon štátneho zdravotného dozoru (ŠZD)

ŠZD v okrese Zlaté Moravce bol vykonaný komplexnými previerkami 28x a 1x mikrobiálny monitoring. **Tab. IV.1.1**

Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. – je zdravotnícke zariadenie pavilónového typu, ktoré je členom skupiny AGEL súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Nemocnica má 70 lôžok (vnútorné lekárstvo 21 lôžok, ODCH 20 lôžok, chirurgické oddelenie a jednodňová zdravotná starostlivosť 18 lôžok a JIS interné 6 lôžok – z toho sú 2 ARO lôžka). Do zariadenia spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek s odborným zameraním patrí rádiológia, klinická biochémia, hematológia a transfuziológia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia. Nemocnica je poskytovateľom jednodňovej zdravotnej starostlivosti s odborným zameraním všeobecná chirurgia, ortopédia, traumatológia, gynekológia. Nemocnica má 8 ambulancií: ortopedickú, vnútorného lekárstva, traumatologickú, anesteziológiu a intenzívnej medicíny, chirurgickú, hematologickú a transfúziologickú, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, diabetológie a porúch látkovej premeny a výživy. Od júna 2023 začala svoju činnosť aj novovzniknutá Infektologická ambulancia v areáli nemocnice Agel Zlaté Moravce.

Na 2 operačných sálach (OS) je trojstupeňová filtrácia vzduchu. Na OS je zabezpečený denný monitoring sterilizačných procesov chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom. Samostatné oddelenie centrálnej sterilizácie sa v areáli nemocnice nenachádza. Sterilizáciu pre OS ako aj pre jednotlivé oddelenia nemocnice vykonávajú pracovníci operačných sál, kde na sterilizáciu využívajú 2 autoklávy (AUT).

RÚVZ v Nitre vykonáva monitoring sterilizačnej techniky na operačných sálach biologickými testami jedenkrát mesačne.

Poliklinika, Bernolákova 24, Zlaté Moravce – je zdravotnícke zariadenie, ktoré združuje 36 ambulancií (23 odborných ambulancií, 5 zubných, 3 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 3 ambulancie pre deti a dorast a 2 ambulancie dentálnej hygieny). Kontroly HER boli vykonané v 6-ich ambulanciách odborných lekárov, 4-och ambulanciách zubných lekárov, 3-och ambulanciách pre deti a dorast a v dvoch ambulanciách dentálnej hygieny.

Zdravotné stredisko ŽITAVA, Hviezdoslavova 62, Zlaté Moravce - združuje 5 ambulancií (1 ambulancia praktického lekára pre dospelých, 1 ambulancia pre deti a dorast, 1 odborná a 2 zubné ambulancie). Kontrola HER bola vykonaná v ambulancii pre deti a dorast, odbornej a v dvoch zubných ambulanciách.

Ostatné neštatné ambulancie: v meste Zlaté Moravce sa nachádza ďalších 15 ambulancií súkromných lekárov (3 ambulancie praktických lekárov pre dospelých, 4 zubných a 8 odborných ambulancií). Sterilizačnú techniku využívajú 4 zubné a 2 odborné ambulancie. Kontrola HER bola vykonaná v 4-och ambulanciách zubných lekárov a v 2-och odborných ambulanciách.

V **obciach okresu** sa nachádza 13 ambulancií, z toho je 6 ambulancií všeobecných lekárov, 4 ambulancie pre deti a dorast, 2 zubné ambulancie a 1 odborná ambulancia v Topoľčiankach. Kontrola HER bola vykonaná v štyroch ambulanciách pre deti a dorast a v jednej zubnej ambulancii.

B. Braun AVITUM, s.r.o., dialyzačné stredisko je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje dialyzačné služby pre pacientov mesta a okolia. Nachádza sa v priestoroch mestskej nemocnice. Stredisko má celkom 10 lôžok v 5 izbách, z toho 2 lôžka slúžia na izoláciu infekčných pacientov. Jedno externé akútne lôžko je na JIS interného oddelenia nemocnice. Súčasťou zariadenia je nefrologická ambulancia, šatne a filtre pre pacientov, čakárne, pomocné miestnosti a úpravovňa vody. Stredisko funguje v dvojzmennej prevádzke. V roku 2023 bola vykonaná kontrola HER odobratými stermi z prostredia a skontrolovaná účinnosť aktuálne používaného dezinfekčného prostriedku.

Vyhodnotenie hygienicko - epidemiologického režimu:

ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okresu Zlaté Moravce bol v roku 2023 vykonaný 28x komplexnými previerkami a 1x mikrobiálny monitoring. **Tab. IV.1.**

Tab. IV.1.2 uvádza výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia: zo 42 sterov z prostredia bolo 24 vzoriek pozitívnych (57,1 %).

Tab. IV.1.5. uvádza kontrolu sterilizačných prístrojov. Na operačných sálach nemocnice a ambulanciách okresu evidujeme 31 AUT a 18 HS. V roku 2023 sme skontrolovali 28 AUT a 17 HS. Celoročne boli opakovane kontrolované 2 AUT v Nemocnici AGEL Zlaté Moravce. Počet opakovaných kontrol bol 24x v priebehu roka.

Tab. IV.1.6 uvádza mikrobiologickú kontrolu dezinfekcie a dezinfekčných roztokov. Z celkového počtu 53 odobratých vzoriek bolo 41 vzoriek pozitívnych (77,3%). Vo všetkých prípadoch bola izolovaná grampozitívna mikroflóra. Vykultivovaný bol Staphylococcus koaguláza negatívny, Vzdušné sporujúce baktérie, Enterococcus species, Streptococcus viridans.

Sterilizácia na jednotlivých oddeleniach a ambulanciách sa vykonávala podľa platnej vyhlášky MZ SR č.553/2007. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. V rámci vlastného monitoringu účinnosti sterilizačnej techniky sa používajú chemické indikátory.

Upratovanie v rámci nemocnice je zabezpečené svojpomocne vlastným personálom podľa vlastného sanitačno-dezinfekčného programu. Na oddeleniach majú zabezpečenú diferenciaciu upratovacích pomôcok podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané. Upratovanie v neštátnych ambulanciách je zabezpečené individuálne a v poliklinike upratuje spoločné priestory súkromná firma.

Manipulácia s bielizňou - na lôžkových oddeleniach sa použitá bielizeň uskladňuje a počíta vo vyhradených miestnostiach. Nemocnica využíva od 1.1.2022 pranie bielizne novou firmou: Práčovne a čistiarne s.r.o. Nitra. Transport použitej bielizne je zabezpečený kontajnermi. Čistá bielizeň sa skladuje v skrinách na jednotlivých oddeleniach. Na jednotlivých ambulanciách polikliniky je pranie osobných ochranných pracovných prostriedkov a bielizne zabezpečené individuálne.

Manipulácia s odpadom - v nemocnici sa využíva separovaný zber odpadu. Odpadkové nádoby sú vybavené jednorazovými igelitovými vrecami. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do plastických obalov na jedno použitie, skladuje sa v chladiacom boxe a odváža sa do spaľovne. Likvidácia odpadov je centrálné riadená a koordinovaná. Komunálny odpad likviduje mesto Zlaté Moravce. Neštátne ambulancie majú zmluvne zabezpečený odvoz a likvidáciu biologického odpadu súkromnými firmami, ktoré majú na to oprávnenie.

Vzduchotechnické zariadenie – na 2 operačných sálach nemocnice je trojstupňová filtrácia vzduchu a je zabezpečený pravidelný servis filtračných zariadení.

Dezinfekcia - na lôžkových oddeleniach, operačných sálach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných roztokov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prípravku majú uvedené v prevádzkových poriadkoch jednotlivých oddelení a ambulancií.

Umývanie a dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu je zabezpečená systémom dávkovačov tekutých mydiel a dezinfekčných prostriedkov. Na utieranie rúk sa používajú jednorázové papierové utierky.

Pri kontrolách HER sme zdravotníckych pracovníkov upozorňovali: na nutnosť striedania dezinfekčných prípravkov v pravidelných intervaloch (každé 2 mesiace) s dôrazom na výmenu účinnej látky, na presné dodržiavanie koncentrácie a expozičného času dezinfekčných prostriedkov podľa návodu na použitie a spôsob ich skladovania (kontrolovanie dátumu expirácie), používanie jednorázových utierok na ruky.

Konzultácie - boli poskytované zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckym pracovníkom hlavne na úseku nozokomiálnych ochorení, dekontaminácie, očkovania proti VHB a 6x pri vypracovávaní prevádzkových poriadkov.

Rozhodnutia - v roku 2023 bolo vydaných 5 zápisníc a podľa § 12 bolo vydaných 6 rozhodnutí.

Poznámka: Vysvetlivky skratiek izolovaných mikróbov vid' príloha.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce

| Oddelenie alebo ambulantné ZZ | Celkový počet ZZ | vykonaný ŠZD | | | | SPOLU |
|--------------------------------|------------------|---------------------|-------------------|---------------------------|-----------------------------|-----------|
| | | Komplex . previerky | V súvislosti s NN | Kontrola náprav. opatrení | Iba mikrobiáln y monitoring | |
| lôžkové odd. - OAIM/JIS | - | - | - | - | - | - |
| lôžkové odd.- chirurg. smer | 1 | - | - | - | - | ;- |
| lôžkové odd. - nechirurg. smer | 4 | - | - | - | 1 | - |
| ambulancia všeobecní lekári | 21 | 7 | - | - | - | 7 |
| ambulancia odborní lekári | 33 | 9 | - | - | - | 9 |
| stomatológovia | 13 | 12 | - | - | - | 12 |
| SPOLU | 72 | 28 | - | - | 1 | 28 |

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Zlaté Moravce

| Oddelenie | sterilný materiál | | | prostredie | | |
|--|-------------------|---------------|----------|------------|---------------|-------------|
| | počet | z toho pozit. | | počet | z toho pozit. | |
| | abs. | abs. | % | abs. | abs. | % |
| B. Braun Avitum s.r.o. | - | - | - | 16 | 9 | 56,3 |
| Nemocnica Agel Zlaté Moravce | 5 | 0 | 0 | 10 | 6 | 60% |
| MUDr. Pavol Kapsa – stomatologická amb. ZM | - | - | - | 5 | 5 | 100% |
| MUDr. Imrich Füle gastroenterológia ZM | - | - | - | 11 | 4 | 36,4 |
| SPOLU | 5 | 0 | 0 | 42 | 24 | 57,1 |

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Zlaté Moravce

| | Výsledky testovania | | | | | | | |
|--------------|-----------------------|------------------------|--------------------|--------------------|----------------------------------|-------------------------|------------------------|-------------------|
| | Počet evid. prístroj. | počet kontrolov a-ných | % kontrolov a-ných | počet pozitív-ných | % pozit. z počtu kontrolovan ých | opakovane kontrolova né | počet opakovan e pozit | počet vyradený ch |
| AUT | 31 | 28 | 90,3 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 |
| HVZ | 18 | 17 | 94,4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| FS | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Plazma | - | - | - | - | - | - | - | - |
| EO | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Iný | - | - | - | - | - | - | - | - |
| SPOLU | 49 | 45 | 91,8 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 |

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov okrese Zlaté Moravce

v

| Miesto odberu vzoriek | Počet odobratých vzoriek | | | Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov | | |
|--|--------------------------|-----------|-------------|---|--------------------------|------------------|
| | Celkom | Pozit. | | Grampozitívna a mikroflóra | Gramnegatívna mikroflóra | Plesne a kandidy |
| abs. | | % | | | | |
| Ruky personálu | 3 | 3 | 100 | VSB -2 STA.I -1x | - | - |
| Pokožka a ruky pac. | - | - | - | - | - | - |
| Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií | - | - | - | - | - | - |
| Inkubátory | - | - | - | - | - | - |
| Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie | 2 | 2 | 0 | - | - | - |
| Nástroje a pomôcky so suchým prostredím | - | - | - | - | - | - |
| Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím | 1 | 1 | 100,0 | STA.I-1x | - | - |
| Dezinfekčné roztoky | 5 | 3 | 60 | STA.I-2x STR.I-1x | - | - |
| Lekárske roztoky a H ₂ O | - | - | - | - | - | - |
| Masti a gély | - | - | - | - | - | - |
| Pomôcky na stravovanie pacientov | - | - | - | - | - | - |
| Lôžkoviny a bielizeň | - | - | - | - | - | - |
| Pomôcky na upratovanie a toaletu pac. | - | - | - | - | - | - |
| Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie) | 25 | 22 | 88 | STA.I-15x VSB-5x ENT-1x STR.I-1x | - | - |
| Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt) | - | - | - | - | - | - |
| Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie) | 8 | 3 | 37,5 | STA.I-3x | - | - |
| Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt) | - | - | - | - | - | - |
| Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia) | 9 | 7 | 77,8 | STA.I-4x VSB-3x | - | - |
| SPOLU | 53 | 41 | 77,3 | | - | - |

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:

Skratka: G+ G-

| | | |
|--|--------------|---|
| Acinetobacter | ACI | - |
| Aeromonas /A. hydrophila .../ | AER | - |
| Alcaligenes faecalis | AF | - |
| Bordetelly | BOR | - |
| Burkholderie | BUR | - |
| Campylobacter | CAM | - |
| Candida albicans | CAN.A | P |
| Citrobacter | CIT | - |
| Clostridium | CLO | + |
| Corynebacterium | COR | + |
| Escherichia coli, Escherichia hermani, Escherichia vulneris | EC,EH,E V | - |
| Enterobacter - aglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium, Eikenella corodens | ENTB | - |
| Enterobacteriace /Pantola dispersia/ | ENTBC | - |
| Enterokoky /Enterococcus faecalis, species/ | ENT | + |
| Flavobacter species | FLA | - |
| Haemophilus influenzae | HE.I | - |
| Hafnia | HAF | - |
| Klebsiella /K. pneumoniae.../ | KLE | - |
| Kvasinky - iné | KVI | K |
| Legionella | LEG | - |
| Mikrokoky | MIK | + |
| Morganella morgani (predtým Proteus m.) | MM | - |
| Moraxelly /M. lacunata/ | MOR | - |
| Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../ | MYKP | P |
| Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/ | MYK | P |
| Neisserie | NEI | - |
| Pasteurella species | PAS | - |
| Proteus mirabilis | PR.M | - |
| Proteus vulgaris | PR.V | - |
| Proteus - iný /P. morgani,/ | PR.I | - |
| Plesne /Cladosporium sp., .../ | PL | P |
| Providencia (P.rettgeri) | PRO | - |
| Pseudomonas aeruginosa | PS.A | - |
| Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, G- nefermentujúce paličky, Spingomona paucimobilis/ | PS.I | - |
| Salmonella | SAL | - |
| Sarcina | SAR | + |
| Serratia /S. marcescens/ | SER | - |
| Shigella | SHI | - |
| Staphylococcus aureus | STA.A | + |
| Staphylococcus epidermidis | STA.E | + |
| Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/ | STA.I | + |

| | | |
|--|-------|---|
| Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B / | STR.A | + |
| Streptococcus pneumoniae | STR.P | + |
| Streptococcus pyogenes | STR.S | + |
| Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../ | STR.I | + |
| Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megatérium/ | VSB | + |
| Yersinia | YER | - |

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz je uvedený vo výročnej správe za okres Nitra ako sumár za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce.

V. Ostatné činnosti

Časť „V. Ostatné činnosti“ je uvedená vo výročnej správe za okres Nitra.

VI. Všeobecné kritériá

V tabuľke č. VI.1. je uvedená špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie u prenosných chorôb vykázaných v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce

V tabuľke č. VI.2. je uvedená vekovošpecifická chorobnosť na prenosné ochorenia v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce.

V tabuľke č. VI.3. je uvedená sezónnosť výskytu prenosných ochorení v roku 2023 v okrese Zlaté Moravce.

Tabuľka č. VI.4., v ktorej sú uvedené menšie epidémie alimentárnych ochorení s počtom 2 až 5 prípadov, riešené v roku 2023, je uvedená v sumári za okresy Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce vo výročnej správe za okres Nitra.

Tab. VI.I.-Špecifická chorobnosť' viazaná na pohlavie v okrese Zlaté Moravce v roku 2023

| Diagnóza / Pohlavie | | Muži | Ženy | Spolu |
|---------------------|---|--------|--------|--------|
| A02 | a | 10 | 12 | 22 |
| | r | 49,74 | 57,76 | 53,81 |
| A04 | a | 25 | 25 | 50 |
| | r | 124,35 | 120,33 | 122,31 |
| A040 | a | 0 | 3 | 3 |
| | r | 0,00 | 14,44 | 7,34 |
| A045 | a | 17 | 12 | 29 |
| | r | 84,56 | 57,76 | 70,94 |
| A046 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 9,95 | 0,00 | 4,89 |
| A047 | a | 6 | 10 | 16 |
| | r | 29,84 | 48,13 | 39,14 |
| A08 | a | 48 | 52 | 100 |
| | r | 238,76 | 250,28 | 244,61 |
| A080 | a | 22 | 35 | 57 |
| | r | 109,43 | 168,46 | 139,43 |
| A081 | a | 17 | 12 | 29 |
| | r | 84,56 | 57,76 | 70,94 |
| A082 | a | 9 | 5 | 14 |
| | r | 44,77 | 24,07 | 34,25 |
| A370 | a | 2 | 6 | 8 |
| | r | 9,95 | 28,88 | 19,57 |
| A40 | a | 4 | 0 | 4 |
| | r | 19,90 | 0,00 | 9,78 |
| A402 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 9,95 | 0,00 | 4,89 |
| A408 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 9,95 | 0,00 | 4,89 |
| A41 | a | 18 | 9 | 27 |
| | r | 89,53 | 43,32 | 66,05 |
| A410 | a | 4 | 1 | 5 |
| | r | 19,90 | 4,81 | 12,23 |
| A411 | a | 4 | 3 | 7 |
| | r | 19,90 | 14,44 | 17,12 |
| A412 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 4,97 | 0,00 | 2,45 |
| A415 | a | 7 | 4 | 11 |
| | r | 34,82 | 19,25 | 26,91 |
| A419 | a | 2 | 1 | 3 |
| | r | 9,95 | 4,81 | 7,34 |
| A51 | a | 4 | 0 | 4 |
| | r | 19,90 | 0,00 | 9,78 |
| A53 | a | 2 | 1 | 3 |
| | r | 9,95 | 4,81 | 7,34 |

| | | | | |
|------|---|--------|--------|--------|
| A69 | a | 7 | 5 | 12 |
| | r | 34,82 | 24,07 | 29,35 |
| A841 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 4,97 | 0,00 | 2,45 |
| A87 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 4,97 | 0,00 | 2,45 |
| B01 | a | 39 | 39 | 78 |
| | r | 193,99 | 187,71 | 190,80 |
| B02 | a | 7 | 7 | 14 |
| | r | 34,82 | 33,69 | 34,25 |
| B15 | a | 1 | 4 | 5 |
| | r | 4,97 | 19,25 | 12,23 |
| B181 | a | 2 | 0 | 2 |
| | r | 9,95 | 0,00 | 4,89 |
| B182 | a | 1 | 1 | 2 |
| | r | 4,97 | 4,81 | 4,89 |
| B27 | a | 2 | 4 | 6 |
| | r | 9,95 | 19,25 | 14,68 |
| B377 | a | 0 | 1 | 1 |
| | r | 0,00 | 4,81 | 2,45 |
| B86 | a | 13 | 19 | 32 |
| | r | 64,66 | 91,45 | 78,28 |
| G00 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 4,97 | 0,00 | 2,45 |
| G001 | a | 1 | 0 | 1 |
| | r | 4,97 | 0,00 | 2,45 |
| M012 | a | 2 | 5 | 7 |
| | r | 9,95 | 24,07 | 17,12 |
| U071 | a | 44 | 95 | 139 |
| | r | 218,86 | 457,24 | 340,01 |
| Z203 | a | 3 | 2 | 5 |
| | r | 14,92 | 9,63 | 12,23 |
| Z21 | a | 2 | 1 | 3 |
| | r | 9,95 | 4,81 | 7,34 |

Tabuľka VI.3. - Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Zlaté Moravce - rok 2022

| Diagnóza / Mesiac | I | II | III | IV | V | VI | VII | VIII | IX | X | XI | XII | Spolu |
|-------------------|---|----|-----|----|---|----|-----|------|----|---|----|-----|-------|
| A02 | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 | 3 | 4 | 7 | 2 | 1 | 1 | 0 | 22 |
| A04 | 3 | 5 | 3 | 1 | 7 | 5 | 5 | 3 | 7 | 3 | 6 | 2 | 50 |
| A040 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| A045 | 2 | 0 | 1 | 0 | 3 | 3 | 5 | 3 | 4 | 3 | 3 | 2 | 29 |
| A046 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| A047 | 1 | 3 | 2 | 1 | 4 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 | 0 | 16 |
| A08 | 8 | 13 | 12 | 1 | 8 | 25 | 13 | 5 | 5 | 3 | 1 | 6 | 100 |
| A080 | 1 | 2 | 11 | 1 | 5 | 15 | 12 | 2 | 3 | 3 | 0 | 2 | 57 |
| A081 | 3 | 9 | 0 | 0 | 2 | 8 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 4 | 29 |
| A082 | 4 | 2 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 14 |
| A370 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 5 | 0 | 8 |
| A40 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 4 |
| A402 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| A408 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 |
| A41 | 1 | 1 | 0 | 2 | 2 | 3 | 5 | 0 | 4 | 4 | 3 | 2 | 27 |
| A410 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 5 |
| A411 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 7 |
| A412 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A415 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 2 | 2 | 2 | 0 | 11 |
| A419 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 |
| A51 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 1 | 4 |
| A53 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| A69 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 4 | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 12 |
| A841 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| A87 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B01 | 4 | 2 | 3 | 2 | 9 | 24 | 24 | 0 | 6 | 0 | 2 | 2 | 78 |
| B02 | 1 | 1 | 3 | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 | 4 | 0 | 0 | 0 | 14 |
| B15 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 5 |
| B181 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 |
| B182 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 2 |

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|---|----|----|----|---|---|---|---|----|---|----|----|-----|
| B27 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 6 |
| B377 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| B86 | 0 | 0 | 5 | 3 | 3 | 1 | 1 | 5 | 11 | 1 | 2 | 0 | 32 |
| M012 | 3 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 |
| U071 | 5 | 10 | 31 | 31 | 1 | 1 | 1 | 3 | 8 | 9 | 11 | 30 | 141 |
| Z203 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 |
| Z21 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |

Tabuľka VI.2. - Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Zlaté Moravce - rok 2023

| Diagnóza / Veková skupina | | 0 | 01-04 | 05-09 | 10-14 | 15-19 | 20-24 | 25-34 | 35-44 | 45-54 | 55-64 | 65+ | Spolu |
|---------------------------|---|----------|----------|--------|--------|--------|--------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|
| A02 | a | 0 | 4 | 4 | 2 | 0 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 7 | 22 |
| | r | 0,00 | 248,29 | 207,47 | 108,23 | 0,00 | 0,00 | 71,47 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 89,06 | 53,81 |
| A04 | a | 5 | 8 | 5 | 4 | 1 | 1 | 3 | 2 | 2 | 1 | 18 | 50 |
| | r | 1 179,25 | 496,59 | 259,34 | 216,45 | 58,28 | 50,74 | 53,60 | 31,91 | 33,56 | 17,55 | 229,01 | 122,31 |
| A040 | a | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| | r | 707,55 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 7,34 |
| A045 | a | 2 | 8 | 5 | 2 | 1 | 1 | 2 | 1 | 2 | 1 | 4 | 29 |
| | r | 471,70 | 496,59 | 259,34 | 108,23 | 58,28 | 50,74 | 35,73 | 15,95 | 33,56 | 17,55 | 50,89 | 70,94 |
| A046 | a | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 108,23 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,89 |
| A047 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 14 | 16 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 17,87 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 178,12 | 39,14 |
| A08 | a | 13 | 40 | 16 | 4 | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 2 | 13 | 100 |
| | r | 3 066,04 | 2 482,93 | 829,88 | 216,45 | 174,83 | 101,47 | 35,73 | 47,86 | 33,56 | 35,09 | 165,39 | 244,61 |
| A080 | a | 5 | 19 | 11 | 3 | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 2 | 11 | 57 |
| | r | 1 179,25 | 1 179,39 | 570,54 | 162,34 | 58,28 | 50,74 | 17,87 | 15,95 | 33,56 | 35,09 | 139,95 | 139,43 |
| A081 | a | 7 | 15 | 1 | 0 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 29 |
| | r | 1 650,94 | 931,10 | 51,87 | 0,00 | 116,55 | 50,74 | 17,87 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 70,94 |
| A082 | a | 1 | 6 | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 14 |
| | r | 235,85 | 372,44 | 207,47 | 54,11 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 34,25 |
| A370 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 5 | 8 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 35,09 | 63,61 | 19,57 |
| A40 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 4 |
| | r | 0,00 | 62,07 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 25,45 | 9,78 |
| A402 | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 4,89 |
| A408 | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | r | 0,00 | 62,07 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 4,89 |

| | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|--------|----------|----------|--------|--------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|--------|
| A41 | | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 3 | 6 | 15 | 27 |
| | | r | 235,85 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 31,91 | 50,34 | 105,28 | 190,84 | 66,05 |
| A410 | | a | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 5 |
| | | r | 235,85 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 52,64 | 0,00 | 12,23 |
| A411 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 4 | 7 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 16,78 | 17,55 | 50,89 | 17,12 |
| A412 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 17,55 | 0,00 | 2,45 |
| A415 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 10 | 11 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 0,00 | 127,23 | 26,91 |
| A419 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 0,00 | 17,55 | 12,72 | 7,34 |
| A51 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 4 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 50,74 | 0,00 | 15,95 | 33,56 | 0,00 | 0,00 | 9,78 |
| A53 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 17,55 | 12,72 | 7,34 |
| A69 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 | 1 | 5 | 12 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 50,74 | 17,87 | 15,95 | 50,34 | 17,55 | 63,61 | 29,35 |
| A841 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 0,00 | 0,00 | 2,45 |
| A87 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 2,45 |
| B01 | | a | 2 | 18 | 42 | 12 | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 78 |
| | | r | 471,70 | 1 117,32 | 2 178,42 | 649,35 | 174,83 | 0,00 | 17,87 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 190,80 |
| B02 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 4 | 1 | 6 | 14 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 17,87 | 31,91 | 67,13 | 17,55 | 76,34 | 34,25 |
| B15 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0 | 5 |
| | | r | 0,00 | 62,07 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 17,87 | 15,95 | 16,78 | 17,55 | 0,00 | 12,23 |
| B181 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 15,95 | 16,78 | 0,00 | 0,00 | 4,89 |
| B182 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |

| | | | | | | | | | | | | | | | |
|------|--|---|--------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|-------|--------|--------|----------|--------|-------|
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 35,73 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 4,89 |
| B27 | | a | 0 | 1 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| | | r | 0,00 | 62,07 | 0,00 | 0,00 | 291,38 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 14,68 |
| B377 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 12,72 | 2,45 |
| B86 | | a | 0 | 4 | 3 | 6 | 3 | 1 | 2 | 2 | 1 | 3 | 7 | 32 | |
| | | r | 0,00 | 248,29 | 155,60 | 324,68 | 174,83 | 50,74 | 35,73 | 31,91 | 16,78 | 52,64 | 89,06 | 78,28 | |
| G00 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | |
| G001 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 16,78 | 0,00 | 0,00 | 2,45 | |
| M012 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 4 | 0 | 7 | |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 31,91 | 16,78 | 70,19 | 0,00 | 17,12 | |
| U071 | | a | 1 | 3 | 0 | 0 | 0 | 2 | 4 | 5 | 11 | 10 | 103 | 139 | |
| | | r | 235,85 | 186,22 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 101,47 | 71,47 | 79,77 | 184,59 | 175,47 | 1 310,43 | 340,01 | |
| Z203 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 2 | 0 | 0 | 5 | |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 17,87 | 31,91 | 33,56 | 0,00 | 0,00 | 12,23 | |
| Z21 | | a | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | |
| | | r | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 50,74 | 17,87 | 0,00 | 16,78 | 0,00 | 0,00 | 7,34 | |

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v okrese Zlaté Moravce v roku 2023

| Oddelenie | Nemocnica Zlaté Moravce a.s. | | ZSS „Svetlo“ Olichov | | DOS TILIA Slepčany | | ZSS Dom seniorov Machulince | | DD a DSS NÁDEJ Zl. Moravce | | ZSS Domov v prírode Obyce | | B. Braun Avitum Dialýza | | Spolu | |
|-------------------|------------------------------|-------------|----------------------|-------------|--------------------|-------------|-----------------------------|------------|----------------------------|------------|---------------------------|-------------|-------------------------|------------|------------|------------|
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Interné | 18 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 18 | 16,4 |
| ODCH | 21 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 21 | 19,1 |
| Chirurgia | 2 | 100,0 | | | | | | | | | | | | | 2 | 1,8 |
| ZSS | - | - | 24 | 35,8 | 11 | 16,4 | 10 | 14,9 | 4 | 6,0 | 18 | 26,9 | - | - | 67 | 60,9 |
| Dialyz. stredisko | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 100,0 | 2 | 1,8 |
| Spolu | 41 | 37,3 | 24 | 21,8 | 11 | 10,0 | 10 | 9,1 | 4 | 3,6 | 18 | 16,4 | 2 | 1,8 | 110 | 100 |

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Zlaté Moravce za rok 2023

| Druh oddelenia | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------------|----------------------|-------------|----------------------|------------|---------------|---|----------------------|-------------|----------|------------|--------------------------------------|---|-----------------------|------------|-------------------|---|-------------|-------------|------------------|-------------|------------|-------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste chir. rany (IMCHV) | | kože a sliznice (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % |
| Interné | 2 | 11,1 | 3 | 16,7 | - | - | 1 | 5,6 | - | - | - | - | 1 | 5,6 | - | - | 4 | 22,2 | 7 | 38,9 | 18 | 16,4 |
| ODCH | 9 | 42,9 | 2 | 9,5 | - | - | 2 | 9,5 | 1 | 4,8 | - | - | 1 | 4,8 | - | - | 1 | 4,8 | 5 | 23,8 | 21 | 19,1 |
| Chirurgia | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | 1 | 50,0 | 2 | 1,8 |
| Dialyzačné stredisko | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 100,0 | - | - | 2 | 1,8 |
| Zariadenie soc. služieb | 2 | 3,0 | 2 | 3,0 | - | - | 45 | 67,2 | 1 | 1,5 | - | - | 7 | 10,4 | - | - | 3 | 4,5 | 7 | 10,4 | 67 | 60,1 |
| SPOLU | 13 | 11,8 | 7 | 6,3 | - | - | 48 | 43,6 | 2 | 1,8 | - | - | 9 | 8,2 | - | - | 11 | 10,0 | 20 | 18,2 | 110 | 100 |

Tab.III.9.6.a Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Zlaté Moravce za rok 2023

| Etiologický agens | Lokalizácia infekcie | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---------------------------------|----------------------|-------|----------------------|------|---------------|---|----------------------|-------|------|------|--------------------------------------|---|-----------------------|-------|-------------------|---|-------------|-------|------------------|------|-----------|------------|-------------|
| | črevná | | dolné dýchacie cesty | | gynekologické | | horné dýchacie cesty | | iné | | infekcie v mieste chir. rany (IMCHV) | | kože a sliznice (SST) | | rany a popáleniny | | Sepsy (BSI) | | Urologické (UTI) | | Spolu | | |
| | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | abs. | % | |
| 2019-nCoV | - | - | - | - | - | - | 45 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 45 | 40,9 |
| Acinetobacter baum. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 25,0 | - | - | - | - | - | 3 | 75,0 | 4 | 3,6 |
| Adenovírus | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,9 |
| Candida tropicalis | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | 1 | 0,9 |
| Clostridium difficile | 10 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 10 | 9,1 |
| E.coli nešpecifikované | - | - | 2 | 18,2 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 9 | 81,8 | 11 | 10 | |
| Klebsiella pneum. | - | - | 4 | 44,4 | - | - | 2 | 22,2 | - | - | - | - | 1 | 11,1 | - | - | - | - | 2 | 22,2 | 9 | 8,2 | |
| Mikroorg.iné nešpecifikované | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Neuvedené | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 6 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | 6 | 5,5 |
| Rotavírus | 2 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 1,8 |
| Proteus mirabilis | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 33,3 | - | - | - | - | - | - | 1 | 33,3 | 1 | 33,3 | 3 | 2,7 | |
| Pseudomonas aerug. | - | - | 1 | 12,5 | - | - | - | - | 1 | 12,5 | - | - | - | - | - | - | 1 | 12,5 | 5 | 62,5 | 8 | 7,3 | |
| Stafyloc.iný nešpecif. | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | 1 | 0,9 |
| Stafylococcus iný špecifikovaný | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 100,0 | - | - | - | 3 | 2,7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|----------------------------------|-----------|-------------|----------|------------|----------|----------|-----------|-------------|----------|------------|----------|----------|----------|------------|----------|----------|-----------|-------------|-----------|-------------|------------|--------------|
| Staphylococcus aureus | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 50,0 | - | - | 2 | 1,8 |
| Staphyloc. epidermidis | | | | | | | | | | | | | | | | | 1 | 100,0 | | | 1 | 0,9 |
| Staphyloc. haemolyticus | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 0,9 |
| Streptococc. skup.D (enterokoky) | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | 1 | 0,9 |
| Zákožka svrabová | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 100,0 | - | - | - | - | - | - | 1 | 0,9 |
| Spolu | 13 | 11,8 | 7 | 6,3 | - | - | 48 | 43,6 | 2 | 1,8 | - | - | 9 | 8,2 | - | - | 11 | 10,0 | 20 | 18,2 | 110 | 100,0 |

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Nitre

VÝROČNÁ SPRÁVA
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA
2023

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca Odboru PPL
pracovníci PPL
Február 2024

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okresoch Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce

V priebehu roka 2023 boli uvedené do prevádzky: priestory autoservisu a predajne autopríslušenstva v Nitre spoločnosti AUTOBENEX NITRA s.r.o. Veľký Lapáš; priestory autoservisu a pneuservisu „AUTOSERVIS AUTOEXTRA“ v Zlatých Moravciach spoločnosti Henrich Krúpa, Zlaté Moravce; priestory očnej optiky DR. OPTIK SK s.r.o. v Zlatých Moravciach spoločnosti DR.OPTIK SK s.r.o. Bratislava - mestská časť Ružinov; priestory výroby a hutníckeho spracovania kovov v Zlatých Moravciach spoločnosti FRADEX steel s.r.o. Zlaté Moravce; priestory práškovej lakovne v Nitre - Horné Krškany spoločnosti Ing. Imrich Morvay IMI LAK, Nitra; priestory poľnohospodárskej prvovýroby, Malanta v Nitrianskych Hrnčiarovciach spoločnosti IMRIŠEK s.r.o. Nitrianske Hrnčiarovce; priestory veterinárnej kliniky KELOVET v Nitre spoločnosti KELOVET s.r.o. Nitra; priestory výroby betónových výrobkov vo Veľkom Zálužie spoločnosti Marek Kalúz KM – dlažba, Veľké Zálužie; priestory skladu liekov a zdravotníckych pomôcok v Žiranoch spoločnosti LogicLogistic s.r.o., Žirany; priestory dielne na opravu a výmenu autoskiel a servis automobilov v Ivanke pri Nitre spoločnosti Martin Hlinka – B2 Auto, Ivanka pri Nitre; priestory zámočnickej výroby v Jarku spoločnosti NIROTECH, s.r.o. Veľké Zálužie; priestory očnej optiky LIENKA v Nitre spoločnosti Očná Optika Eva Mlyneková, s.r.o. Kolíňany; priestory výroby spracovaného krmiva pre spoločenské zvieratá a veterinárnych prípravkov v Nitre spoločnosti PATROON s.r.o. Výčapy-Opatovce; priestory autoservisu a pneuservisu „PNEU / AUTOSERVIS TOMAX s. r. o.“, Žitavany spoločnosti PNEU / AUTOSERVIS TOMAX s. r. o. Zlaté Moravce; priestory výroby plastových nádrží v Zlatých Moravciach spoločnosti PNEUZM s. r. o. Topoľčianky; priestory predajne hydraulických a mechanických prvkov a zariadení, hydraulických a pneumatických komponentov v Zlatých Moravciach spoločnosti TK – Hydraulic s.r.o. Beladice; priestory - pneuservis, lepenie autofólií a ručná autoumyváreň v Nitre spoločnosti Jozef Valent – JV GARAGE, Párovské Háje; priestory skladu elektronických cigariet v Sľažanoch spoločnosti VapeFam, s.r.o. Sľažany; autoservis a pneuservis v Močenku spoločnosti Auto Skalický s.r.o. Močenok; autoservis a sklad v Lužiankach spoločnosti CARS SERVICE s.r.o. Lužianky; priestory výrobných hál D,E, F spoločnosti Bourbon Automotive Plastics Nitra, s. r. o. Čab; priestory spracovania peňažnej hotovosti a cenín, garáží a administratívnych priestorov spoločnosti BONUL, s.r.o. Nitra; priestory pracoviska pre odsúdených vo výrobnéj hale 5 spoločnosti CESAM s.r.o. Vrábľe; priestory výroby optických káblov a konektorov spoločnosti FCS Fiber - Components - Slovakia s.r.o., Nitra na rovnakej adrese; priestory odsúdených žien v závode Nitra, spoločnosti MATADOR Automotive Vrábľe, a.s. Vrábľe; priestory administratívy a technologického vývoja spoločnosti SE Bordnetze - Slovakia s.r.o. Nitra; priestory očnej optiky vyššie uvedenej spoločnosti v Šali spoločnosti DR.OPTIK SK s.r.o. Bratislava – mestská časť Ružinov; priestory Výrobnno-skladovej haly 1 – spracovanie a skladovanie špaldy, Skladovej haly 2 – skladovanie ostatného obilia a Administratívnej budovy spoločnosti ECO – Farm Nitra, s.r.o. Nitra; priestory Lakovne - pracovisko Kontrastná strecha spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Nitra; Administratívno – výrobné priestory s vrátnicou spoločnosti ArcelorMittal Gonvarri Nitra, s.r.o. Senica; administratívne priestory a výrobné priestory – hala HESS 1, hala HESS 2, hala povrchových úprav dlažieb, hala opracovávania plotových systémov spoločnosti CITY STONE DESIGN s.r.o. Šaľa; priestory prevádzky Nitra - Nárezové centrum Nitra, spoločnosti Démos trade, s.r.o. Žilina; priestory prevádzky Zariadenie na zber a úpravu odpadu, Nitra – Dolné Krškany spoločnosti Hamburger Recycling Slovakia s.r.o. Nové Zámky; priestory Pneuservisu so skladoom v Nitre spoločnosti Motor-Car Nitra, s.r.o. Nitra; priestory skladu, v Nitre spoločnosti UDENCO s.r.o. Nitra; administratívne priestory a výrobná hala, v Nitre spoločnosti UDENCO OEM s.r.o. Nitra; priestory očnej optiky DR.

OPTIK SK s.r.o. v Nitre spoločnosti DR. OPTIK SK s.r.o. Bratislava – mestská časť Ružinov; priestory pracoviska opravy karosérií, Neded spoločnosti Adrián Ács, Vlčany; priestory montovanej haly – skladu hutného materiálu spoločnosti Flow Pumps a.s., Šaľa; priestory pracoviska opravy karosérií, Neded spoločnosti Ondrej Gyöpös ml., Neded; priestory pracoviska Marel WEST – finálna montáž strojov na Dolných Honoch 11 v Nitre spoločnosti Marel Slovakia s.r.o., Nitra; priestory elektromontáže (CELL 8), skladu, skladu – „trezor“, administratívnej miestnosti a oddelenia kvality (Marel WEST) v Priemyselnom parku – Sever v Nitre spoločnosti Marel Slovakia s.r.o., Nitra; priestory haly 2, v ktorej sa vykonávajú pracovné operácie spojené s vkladáním a vyberaním komponentov do strojnotechnologických zariadení, obsluhou strojov, vizuálnou kontrolou kvality produktov, balením výrobkov spoločnosti Miba Steeltec s.r.o. Vrábľe; priestory konzervátorského a reštaurátorského pracoviska, knižnice, administratívnych priestorov a depozitárov Ponitrianskeho múzea v Nitre; priestory pestovania mikrozeleniny spoločnosti Martin Sedliačik, Vlčany; priestory veľkokapacitného skladu komponentov, situovaných v prenajatých priestoroch Logistickej haly DC3 (juhozápadná zadná časť), Priemyselný park Nitra-Sever, Cez Panské v Nitre spoločnosti syncreon Slovakia s.r.o. Nitra; priestory určené na šitie kožných kabeliek spoločnosti Ákos Szekeres MrCarterCo, Vlčany; priestory výrobnjej haly, skladových priestorov, administratívnych a sociálnych priestorov v Hornom Jatove, Trnovec nad Váhom spoločnosti Zdroje Zeme a.s. Bratislava - mestská časť Nové Mesto; priestory autoservisu spoločnosti ZOBOR SERVICE s.r.o. Nitra.

Ďalej boli v priebehu roka 2023 uvedené do skúšobnej prevádzky priestory „Nová hala K“ oddelenie lakovňa spoločnosti ŠVEC a SPOL, s.r.o. Vrábľe; priestory Výrobnno-skladovej haly 1 – spracovanie a skladovanie špaldy, Skladovej haly 2 – skladovanie ostatného obilia a Administratívnej budovy spoločnosti ECO – Farm Nitra, s.r.o. Nitra; priestory Výrobná hala – Nitra 2 a Výrobnno-skladová hala – Nitra 3 spoločnosti SMRC Automotive Solutions Slovakia s.r.o. Nitra.

Tiež boli v priebehu roka 2023 uvedené do prevádzky priestory súvisiace s ich rozšírením v spoločnostiach: Poľnohospodárske družstvo Jarok; ŠVEC a SPOL, s.r.o. Vrábľe; IN VEST s.r.o., Areál Duslo, objekt č. 21-07, Šaľa.

V priebehu roka 2023 boli uvedené do prevádzky priestory zdravotníckych zariadení: priestory pneumologicko - ftizeologickej ambulancie v priestoroch Nemocnice AGEL Zlaté Moravce a.s. v Zlatých Moravciach spoločnosti Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. Zlaté Moravce; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v priestoroch Nemocnice AGEL Zlaté Moravce a.s. v Zlatých Moravciach spoločnosti Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. Zlaté Moravce; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v Zlatých Moravciach spoločnosti Bona Fide VM, s.r.o. Zlaté Moravce; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore fyziatria a liečebná rehabilitácia v Nitre spoločnosti Karin Buday, Vrábľe; priestory ambulancie plastickej chirurgie a priestorov zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore plastická chirurgia v Nitre spoločnosti DMedical s.r.o. Banská Bystrica; priestory ambulancie zubného lekárstva v Nitre spoločnosti FADENT, s.r.o. Nitra; priestory oddelenia gastroenterológie vo Fakultnej nemocnici, v Nitre spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; priestory oftalmologickej ambulancie vo Fakultnej nemocnici, na Špitálskej 6 spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; priestorov oddelenia urgentného príjmu vo Fakultnej nemocnici v Nitre spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; priestory ambulancie telovýchovného lekárstva v Nitre spoločnosti KARDIOCENTRUM NITRA s.r.o. Nitra; priestory internej ambulancie v budove Medicentra v Nitre spoločnosti LESAMED s.r.o. Sereď; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore fyziatria a liečebná rehabilitácia v Zlatých Moravciach spoločnosti Mgr. Karolína Valach Predáčová, Zlaté Moravce; priestory ortopedickej ambulancie v Nitre spoločnosti Môj ortopéd s.r.o. Nitrianske Hrnčiarovce; priestory ambulancie cievnej chirurgie v Nitre spoločnosti MUDr. Zimmer, chirurgická a cievna ambulancia, s.r.o. Štitáre; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia – vyšetrovňa pre vyšetrovania ultrazvukom v zdravotníckom zariadení

typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory zdravotníckeho zariadenia typu Poliklinika so zdravotníckymi pracoviskami - zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia a neurologická ambulancia v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory gastroenterologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore gastroenterológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory v zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti JESSENIUS - diagnostické centrum, a.s. Nitra; priestory kardiologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti KARDIONITRA, s.r.o. Nitra; priestory kardiologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte v Nitre spoločnosti KARDIONITRA, s.r.o. Nitra; priestory zdravotníckeho zariadenia typu Poliklinika so zdravotníckymi pracoviskami - zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia a neurologická ambulancia v polyfunkčnom objekte ORBIS na v Nitre spoločnosti Largus, a.s. Nitra; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore liečebná rehabilitácia v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory gastroenterologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Largus, a.s. Nitra; priestory zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore gastroenterológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS na Štefánikovej Triede 72/46A v Nitre spoločnosti Largus, a.s. Nitra; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory kardiologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Diagnosticko-terapeutické centrum Largus, a.s. Nitra; priestory zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v odbore gastroenterológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestorov zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestory zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore rádiológia – pracovisko počítačovej tomografie, pracovisko magnetickej rezonancie, mamografické pracovisko, ultrasonografické pracovisko, osteodenzitometrické pracovisko, neurologickej ambulancie, všeobecnej ambulancie pre dospelých, pneumologicko-ftizeologickej ambulancie v zdravotníckom zariadení typu Poliklinika v polyfunkčnom objekte ORBIS v Nitre spoločnosti Rádiológia Zobor a.s. Nitra; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v budove Polikliniky v Zlatých Moravciach spoločnosti PLZCH s.r.o. Zlaté Moravce; priestory všeobecnej ambulancie pre dospelých v Nitre spoločnosti Praktická Ambulancia, s.r.o. Bratislava; priestory výdajne zdravotníckych pomôcok PROTETIKA v Zlatých Moravciach spoločnosti PROTETIKA, a.s. Bratislava; priestory stanice záchranej zdravotnej služby pre RZP v Beladiciach spoločnosti Záchranná zdravotná služba Bratislava, Bratislava-mestská časť Petržalka; priestory stanice záchranej zdravotnej služby pre RZP Výčapy-Opatovce spoločnosti Záchranná zdravotná služba Bratislava, Bratislava-mestská časť Petržalka; priestory psychiatrickej ambulancie v Nitre spoločnosti TELEPSYCH, s.r.o. Nitra; priestory Oddelenia radiačnej a klinickej onkológie a pracoviska lineárneho urýchľovača Elekta Infinity vo Fakultnej nemocnici Nitra spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; pracovisko klinickej psychológie na oddelení psychiatrie vo Fakultnej nemocnici Nitra spoločnosti Fakultná nemocnica Nitra; priestory gynekologickej ambulancie, Nitra spoločnosti GALIPEA, s.r.o.

Nitra; priestory oftalmologickej ambulancie, Nitra spoločnosti Look356 s.r.o. Nitra; priestory ortopedickej ambulancie a dermatovenerologickej ambulancie, Fatranská 12, Nitra spoločnosti MUDr. Katarína Plevová, spol. s r.o., Nitra; priestory dermatovenerologickej ambulancie, Nitra spoločnosti Prvá nitrianska jednodňová chirurgia s.r.o. Nitra; priestory ambulancie zubného lekárstva vo Veľkom Cetíne spoločnosti AB Dental s. r.o. Nitra; priestory 2 ambulancií zubného lekárstva v Nitre spoločnosti AB Dental s.r.o. Nitra; priestory 2 ambulancií zubného lekárstva v Nitre spoločnosti EMJAN s. r.o. Nitra; priestory 2 všeobecných ambulancií pre dospelých v Polyfunkčnom objekte v Nitre spoločnosti OK AMBULANCIA, a.s. ; priestory 2 ambulancií klinickej psychológie na Fatranskej 12 v Nitre spoločnosti Psycho Klinik, s.r.o. Nitra; priestory ambulancie dentálnej hygieny v Dentálnom centre Zbehy spoločnosti STOMASUN s.r.o. Nitra; priestory odberovej miestnosti zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická biochémia, klinická hematológia a transfúzna služba vyššie uvedenej spoločnosti v Nitre spoločnosti synlab slovakia s.r.o. Bratislava; priestory ambulancie zubno-lekárskej pohotovostnej služby v Nitre spoločnosti ZUB NR s.r.o. Šaľa; priestory ambulancie zubného lekárstva na v Nitre spoločnosti ZUB NR s.r.o. Šaľa; priestory ambulancie zubného lekárstva na v Šali spoločnosti Zubinka s. r.o. Šaľa; priestory psychiatrickej ambulancie v Nitre spoločnosti MUDr. Ľubica Slováčiková, s.r.o. Nitra; priestory ambulancie klinickej logopédie v Šali spoločnosti Logoclinic s.r.o. ; priestory ortopedickej ambulancie vo Vrábľoch spoločnosti SANAT, spol. s r. o.

Tiež boli uvedené do prevádzky priestory verejnej Lekárne Dr. Max v Zlatých Moravciach spoločnosti Dr.Max 77 s.r.o. ; priestory lekárne ZELDA spoločnosti Caltha,s.r.o. Nitra; priestory lekárne BENU 823 v Nitre spoločnosti LEONTYNE s. r. o. ; priestory lekárne 22 v Nitre spoločnosti MOLIPharm s.r.o.; priestory Moja lekárň v Nitre spoločnosti UNITRANS spol. s r. o. ; priestory verejnej lekárne, Nové Sady spoločnosti PharmaVitae s.r.o.

RÚVZ Nitra evidoval ku koncu roka 2023 spolu 59 subjektov, ktoré vo svojej činnosti používali 133 laserových zariadení, nezapočítavajúc do tohto počtu čítačky čiarových kódov (laserové zariadenia triedy 2). Zariadenia pracujúce na princípe intenzívneho pulzného svetla (IPL) sú používané v 6 prevádzkach, z toho jedno je zdravotnícke zariadenie a 5 zariadenia starostlivosti o ľudské telo.

V roku 2023 bolo vydané jedno rozhodnutie na uvedenie laserových pracovísk do prevádzky (v priemyselnej výrobe) a v prípade viacerých subjektov boli konzultované zámery začatia používania laserových prístrojov (v priemyselnej výrobe, ambulancii FBLR, neurologickej ambulancii, v kozmetických salónoch na odstraňovanie tetovania, vpravovanie výživných látok do tela).

Situáciu na úseku neionizujúceho žiarenia možno v dozorovaných okresoch hodnotiť ako vyhovujúcu. V roku 2023 sa nevyskytol žiadny podnet na výkon štátneho zdravotného dozoru z titulu používania takýchto zdrojov žiarenia, nebol predložený žiadny návrh na prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania a nebola zaznamenaná ani žiadna mimoriadna udalosť.

K závažným a mimoriadnym situáciám a haváriám v pracovnom prostredí v hodnotených okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v priebehu roka 2023 nedošlo.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci pretrvávajú a to :

1. Práca živnostníkov v odvetviach s rizikovými prácami (najmä v odvetví stavebníctva, kovoobrábacie práce, zámočnícke práce,...) a nedostatočne riešená ochrana zdravia týchto osôb zo strany objednávateľov ich služieb.
2. Mnohé práce, ktoré sú zabezpečované dodávateľsky cez pracovné agentúry, nie sú zamestnávateľmi z pohľadu zdravotných rizík hodnotené.
3. Nedostatočný výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci v prípadoch, kde naďalej tieto prehliadky vykonávajú všeobecní lekári pre dospelých bez dohľadu PZS a bez súvislosti s pracovnými expozíciami zamestnancov.

4. Pribúdajú pracoviská s pracovnými činnosťami vykonávanými dlhodobo v nepriaznivých pracovných polohách, práce vykonávané v stoji, s vynúteným pracovným tempom, pri vysokých pracovných normách, často v 12 hod. pracovných zmenách. Práce vykonávajú najmä ženy zamestnané v automobilovom a elektrotechnickom priemysle.
5. Nedostatočné a často formálne hodnotenie zdravotných rizík pri práci.

2. Rizikové práce

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme sa zamerali najmä na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci harmonizovaných s právom Európskych spoločenstiev, najmä z ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa Vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Nitra je 135 organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami s celkovým počtom zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce 4736, z toho 1229 žien. Na rizikových pracoviskách je v 3. kategórii rizika 4503 zamestnancov, z toho 1218 žien v 4. kategórii je 233 zamestnancov, z toho 11 žien.

V priebehu roka 2023 bolo vykonaných celkom 108 kontrol rizikových pracovísk, bolo vydaných 54 rozhodnutí na zaradenie prác do kategórií rizikových prác a 9 rozhodnutí na zrušenie rizikových prác.

V dozorovanom území v roku 2023 klesol počet organizácií s vyhlásenými rizikovými prácami, nakoľko mnoho subjektov ukončilo prevádzkovanie svojej činnosti a klesol aj počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce celkom o 752 zamestnancov a počet žien vykonávajúcich rizikové práce (o 171 žien). Klesajúci počet je aj u zamestnancov zamestnancov v 4. kategórii rizika o 87, počet 11 žien sa nezmenil.

U subjektov s väčším počtom zamestnancov naďalej prevláda trend znižovania počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, ktorý je výsledkom opatrení vykonaných zamestnávateľom za účelom znižovania miery rizík na pracoviskách. Tento trend súvisí so snahou zamestnávateľov odbúravať plnenie povinností vyplývajúcich z platnej legislatívy v oblasti ochrany zdravia pri práci na rizikových pracoviskách a so snahou zamestnávateľov znižovať náklady spojené so zabezpečením zdravotného dohľadu pre zamestnancov.

V počítačovom programe ASTR 2011, ktorý slúži na vedenie databázy rizikových prác, sa v priebehu roka aktualizovali pôvodné a dopĺňali nové údaje súvisiace s vyhlásenými resp. zrušenými rizikovými prácami.

Podľa druhu rizikových faktorov bolo v roku 2023 najviac osôb v riziku hluku – 3566 osôb, v riziku chemických látok a zmesí – 707 osôb, v riziku chemických karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok – 330 osôb, v riziku fyzickej záťaže – 308 osôb, v riziku vibrácií – 303 osôb, v riziku biologických faktorov – 269 osôb, (o 111 osôb menej ako minulý rok), v riziku optickému žiareniu 83 osôb, v riziku ionizujúceho žiarenia 74, riziku psychickej pracovnej záťaži 49 osôb a záťaži teplotou a chladom 11 osôb.

Chemickým faktorom sú najviac vystavení zamestnanci pevnému aerosólu, chemickým karcinogénom, dermatotropným látkam, alergénom, toxickým látkam a dráždivým látkam. Práce z titulu pôsobenia rizikových faktorov dermatotropné, dráždivé látky, mutagény, reprodukčne toxické látky a žieravé látky.

Podľa druhu prevažujúcej činnosti priemyselná výroba vysoko prevyšuje ostatné odvetvia v počte osôb v riziku práce (4729 osôb z toho 806 žien), nasleduje zdravotníctvo (480 osôb z toho 336 žien), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd (184 osôb/0 žien), poľnohospodárstvo, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (89 osôb z toho 0 žien), veľkoobchod a maloobchod (60 osôb z toho 0 žien), stavebníctvo (51 osôb z toho 0

žien). Tento trend je porovnateľný s predchádzajúcim rokom a takéto rozdelenie je pravdepodobne možné očakávať aj v budúcich rokoch.

Na území dozorovanom RÚVZ Nitra neboli v roku 2023 vyhlásené rizikové práce u súkromne hospodáriacich roľníkov a ani u samostatne zárobkovo činných osôb.

Zamestnávateľia majú povinnosť podľa § 30 ods. 1 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov v spolupráci s PZS vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na rizikových pracoviskách a predložiť ju príslušnému orgánu verejného zdravotníctva do 15.01. nasledujúceho roku. V danej súvislosti boli prijaté a spracované hlásenia od 100 evidovaných subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou. Na základe informácií získaných z predložených písomných hlásení je možné konštatovať, že zamestnávateľia kladú väčší dôraz na opatrenia, ktoré vedú k zníženiu zdravotných rizík - zavádzaním nových technologických zariadení, používaním vhodných a účinných osobných ochranných pracovných pomôcok, ako aj inými organizačnými opatreniami, ktorými sú striedanie pracovníkov počas pracovnej zmeny na rizikových pracoviskách, obmedzenie počtu osôb vyskytujúcich sa na rizikových pracoviskách, a iné.

Rizikovú prácu kategórie 3 s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie vykonáva 70 pracovníkov, z toho 33 žien, pričom mimo rezortu zdravotníctva iba 4 muži.

V uvedených okresoch je 25 subjektov s vyhlásenou rizikovou prácou kategórie 3 v riziku laserového žiarenia, pričom v riziku laserov 3B triedy je 19 pracovníkov, z toho 17 žien a v riziku laserov 4 triedy 62 pracovníkov, z toho 15 žien. V riziku IPL kategórie 3 sú 2 osoby v 4 kozmetických salónoch v Nitre, Vrábľoch, Zlatých Moravciach a Šali. V databázovom programe ASTR, v ktorom sú evidované údaje ohľadom vyhlásených rizikových prác, však stále nie je v číselníku rizikových faktorov faktor intenzívne pulzné svetlo, preto sa tento faktor provizórne zapisuje ako laser 4 triedy.

Informácie získané z hlásení o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku slúžia na aktualizáciu údajov v databáze rizikových prác vedenej v počítačovom programe ASTR 2011

Prehľad údajov o rizikových prácach je uvedený v tabuľkách č. 1a – 1e.

V roku 2023 bolo vykonaných 5 previerok používania zdrojov laserového žiarenia a zdrojov IPL zameraných aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

3. Zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby

Zdravotný dohľad v spádovej oblasti RÚVZ Nitra vykonávajú najmä nasledovné tímy PZS, ktoré sú držiteľmi oprávnenia ÚVZ SR na výkon predmetnej činnosti:

TeamPrevent Santé s.r.o., ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, MD clinic, s.r.o., Sanos Vrábľa, s.r.o., Vrábľa, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, BOZPO, s.r.o., Prievidza, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza.

Úroveň dokumentácie vypracováanej PZS a verejnými zdravotníkmi je rôzna, v mnohých prípadoch býva dopredu prekonzultovaná na RÚVZ. Spoločnosti s veľkým počtom zamestnancov a určenými rizikovými prácami často s kombináciou viacerých rizikových faktorov sú väčšinou dobre informované o svojich povinnostiach v oblasti ochrany zdravia zamestnancov. Preventívne lekárske prehliadky vo vzťahu k práci zabezpečujú zamestnávateľia v súlade so zák. č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V roku 2023 bol zamestnancami oddelenia PPL vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný aj na problematiku posudzovania rizík pracovného prostredia a zabezpečovania zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov podľa príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rámci dozoru bola kontrolovaná dokumentácia posudzovania rizík.

V tabuľkovej prílohe - tabuľke č. 2c - „Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov v spolupráci s PZS“ sú uvedené začínajúce subjekty, ktoré v čase previerky ešte nemali vypracovaný posudok o riziku (sú povinné zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika do dvoch mesiacov od začatia prevádzky).

Údaje o počte vykonaných kontrol pracovníkmi RÚVZ Nitra zameraných na zabezpečenie vypracovania dokumentov týkajúcich sa posúdenia rizík v pracovnom prostredí a kategorizácie prác vzhľadom na zdravotné riziká pri práci v tabuľkách č. 2a – 2c.

Za neplnenie povinností zamestnávateľov, týkajúcich sa spolupráce s PZS v sledovanom roku neboli uložené pokuty.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V priebehu r. 2023 bolo hlásených 9 prípadov podozrenia na chorobu z povolania - 8 prípadov v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín, 1 prípad v položke 26 choroby prenosné zo zvierat na ľudí priamo alebo prostredníctvom prenášačov.

V porovnaní s rokom 2022 sme zaznamenali vzostup v počte hlásených podozrení na chorobu z povolania o 3 prípady. Opakovane aj v r. 2023 dominuje výskyt ochorení v položke 29 (z celkového počtu 8 prípadov).

Z dôvodu objektívneho posúdenia pracovných podmienok ako i spôsobu vykonávanej práce RÚVZ Nitra požadoval od dotknutých spoločností objektivizáciu celkovej fyzickej a lokálnej svalovej záťaže vrátane hodnotenia pracovných polôh a ručnej manipulácie s bremenami, čím sa predĺžil čas vypracovania odborného stanoviska z prešetrovania pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby – pri podozrení na chorobu z povolania.

Prehľad o prešetrovaných chorobách z povolania v roku 2023 je uvedený v tab. č. 3a.

5. Choroby z povolania

Odborné stanovisko z prešetrovania pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby – pri podozrení na chorobu z povolania sme v roku 2023 vydávali v 9 prípadoch pri podozrení na chorobu z povolania - 8 prípadov v položke 29 choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín, 1 prípad v položke 26 choroby prenosné zo zvierat na ľudí priamo alebo prostredníctvom prenášačov.

V súvislosti s hlásenými podozreniami na chorobu z povolania v položke 29 je profesia operátor výroby (výroba komponentov pre automobilový priemysel, výroba kompresorov do chladiacich zariadení) je najčastejšie zastúpenou profesiou.

Opakovaný výskyt je zaznamenaný vo veľkých spoločnostiach zaoberajúcich sa výrobou komponentov pre automobilový priemysel : Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. Nitra, Kongsberg Automotive , s.r.o. Vráble ako i výrobu kompresorov do chladiacich zariadení - Secop, s.r.o. Zlaté Moravce, Danfoss, spol. s r.o. Zlaté Moravce.

Jedným z dôvodov zvýšeného výskytu hlásených podozrení na chorobu z povolania bola redukcia pracovných miest, resp. zrušenie výroby v dôsledku jej poklesu s následným prepúšťaním zamestnancov (3 prípady z celkového počtu) ako i špekulácie zo strany

zamestancov (uvádzanie nepravdivých údajov - pracovných činností, časového snímku - v 2 prípadoch v spoločnosti JLR Slovakia Nitra.

Preverované spoločnosti za účelom eliminácie výskytu podozrení na chorobu z povolania prijali a realizovali náhradné opatrenia (odporúčané zmluvnými PZS), ktoré pozostávali najmä z organizačných opatrení - úpravy režimu práce a odpočinku formou častejších prestávok, rotácie zamestnancov na jednotlivých pozíciách, individuálnych opatrení (ergonomické pracovné pomôcky, rehabilitácia – účelové precvičovanie namáhaných končatín).

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Dozorná činnosť bola zameraná na plnenie povinností ktoré pre zamestnávateľov vyplývajú z nariadenia vlády č. 355/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Previerky boli zamerané na dodržiavanie povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia zamestnancov pri výrobe, predaji, skladovaní a inom zaobchádzaní s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Prevádzkovatelia predkladali prevádzkové poriadky a posudky o riziku pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi.

Na území ktoré dozoruje RÚVZ so sídlom v Nitre sa používajú veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi v priemyselnej výrobe (najviac v Duslo, a.s. Šaľa, Sika Automotive Slovakia s.r.o., Zlaté Moravce), v chemických laboratóriách pri výučbe (SPÚ Nitra, UKF Nitra), v diagnosticko-analytických biochemických zdravotníckych zariadeniach (Medirex a.s., Pezinok, biochemické laboratória v Nitre) a veterinárnych pracoviskách (Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra, Plemenárske služby SR, š.p. Bratislava, pracovisko Nitra - Lužianky) a v laboratórnych zariadeniach výskumných pracovísk (Ústav ekológie lesa SR, Zvolen, pobočka biológie drevín Nitra, AgroBiotech-Výskumné pracovisko SPÚ Nitra).

V roku 2023 nebol vydaný súhlas so skladovaním a manipuláciou s veľmi toxickými látkami a zmesami ani v jednom prípade.

Najvýznamnejším podnikom zameraným na chemickú výrobu na území dozorovanom RÚVZ so sídlom v Nitre je spoločnosť Duslo, a. s. Šaľa. Je významný z hľadiska počtu zamestnancov aj z hľadiska výskytu rizikových faktorov a ich kombinácií. Podnik je zameraný na výrobu priemyselných hnojív, gumárenských chemikálií, prípravkov na ochranu rastlín, disperzných lepidiel typu Duvilax, výrobkov horčíkovej chémie a pod.

V podniku Duslo a.s., pracovisko Šaľa v roku 2023 z celkového počtu zamestnancov 1635/314 žien evidujeme v 3. kategórii rizika 551 zamestnancov (z toho 19 žien), z toho exponovaných hluku 311/1, chemickým faktorom (spôsobujúcim vznik kožných ochorení) – 206/9, chemickým faktorom 166/4, pevným aerosólom – 99/3, laserovému žiareniu 5/5 a ionizujúcemu žiareniu 4/0. Na všetkých pracoviskách s rizikom chemických faktorov boli zamestnávateľom vypracované prevádzkové poriadky a posudky o riziku so zaradením do príslušnej kategórie.

V roku 2023 bolo komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami vydaných 18 osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (z toho v 9 prípadoch na základe skúšky pred komisiou, v 9 prípadoch na základe predložených dokladov a dĺžke odbornej praxe), údaje sú uvedené v tabuľke č. 4.

V roku 2023 bolo komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu z dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie vydané 4 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu z dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie (všetky na základe predložených dokladov a dĺžke odbornej praxe).

Evidovali sa hlásenia o použití chemických prípravkov na ochranu rastlín a pri DDD činnosti. V roku 2023 bolo evidovaných 110 hlásení o použití chemických prípravkov pri výkone DDD

činnosti. Vo všetkých prípadoch sa používali povolené prípravky a práce zabezpečovali osoby s odbornou spôsobilosťou na výkon uvedených činností.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami riadia odborne spôsobilé osoby.

Pri kontrolách zameraných na používanie chemických látok, ktoré sú zakázané alebo obmedzené neboli zistené u zamestnávateľov nedostatky.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Štátny zdravotný dozor bol v r. 2023 zameraný na kontrolu plnenia opatrení v súlade s legislatívnou úpravou – nariadenia vlády č. 356/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. V roku 2023 bolo vykonaných 10 kontrol zameraných na používanie chemických karcinogénov a to v spoločnostiach: SPU v Nitre – FAPZ, Miba Steeltec s.r.o. Vráble; BIA Plastic and Plating Technology Slovakia s.r.o., Čab; TESGAL, s.r.o. Vráble; MATADOR Automotive Vráble, a.s. Vráble; Duslo, a.s. Šaľa; PPC Čab, a.s. Nové Sady; Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. Zlaté Moravce; TREBAN AT, s.r.o. Machulince, SEC spol. s r.o. Nitra, Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Nitra.

Dozorná činnosť bola zameraná na kontrolu plnenia opatrení pri pracovných procesoch spojených s používaním karcinogénov s dosahom na elimináciu expozície zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom, kontrolu používania osobných ochranných prostriedkov – vhodných respirátorov s filtrom, ochranných rukavíc, kontrolu skladovania uvedených látok a evidenciu.

V roku 2023 boli vydané 4 rozhodnutia na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov 3 subjektom: Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Nitra (2 vydané rozhodnutia), Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. Zlaté Moravce, SEC spol. s r.o. Nitra.

Spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Nitra boli vydané 2 rozhodnutia, jedno rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov – motorové palivo – Super 95 E10, etanol s obsahom benzénu (Karc. 1A, Muta 1B) a benzínu (Karc. 1B, Muta 1B) na pracovisku Montáž (T&F) – Linka 9, na pracovisku Pracovisko veľkých opráv (MAJOR RECTIFICATION AREA) a v priestoroch pracoviska Materiálové plánovanie a logistika(MP&L) – Fuel Farm, druhé rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov – značkovácia krieda IRWIN – červená permanentná (Karc. 1A) v priestoroch Karosárne (Body in White) na pracovisku Zváračské robotické zariadenie SWS spadajúce pod operatívnu údržbu (Underbody). Spoločnosti Nemocnica AGEL Zlaté Moravce a.s. Zlaté Moravce bolo vydané rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov – formaldehyd 4% (Karcinogén kat. 1B), formaldehyd 10% (Karcinogén kat. 1B) a automobilový benzín (Karcinogén kat. 1B a Mutagén 1B) v priestoroch nemocnice. Spoločnosti SEC spol. s r.o. Nitra bolo vydané rozhodnutie na činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou a so skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov – fenofalein 1% (Karcinogén kat. 1B) na pracovisku Výrobná hala D – stará lakovňa a Výrobná hala H3 – nová lakovňa.

Na území dozorovanom RÚVZ so sídlom v Nitre evidujeme 3 subjekty s vyhlásenými rizikovými prácami z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénnym látkam. V dvoch prípadoch ide o expozíciu karcinogénnym a mutagénnym faktorom - cytostatikám v zdravotníckych zariadeniach - Fakultná nemocnica Nitra (Oddelenie rádioterapie a klinickej onkológie, Urologické oddelenie) a Špecializovaná nemocnica Sv. Svorada Zobor n.o., Nitra (Oddelenie klinickej onkológie, Ambulancia klinickej onkológie). V jednom prípade ide o expozíciu karcinogénnym a mutagénnym faktorom – formaldehyd v zdravotníckom zariadení Fakultná nemocnica Nitra (Oddelenie patológie). Počet exponovaných zamestnancov cytostatikám v 3. kategórii je 100 (z toho 80 žien). Počet exponovaných zamestnancov formaldehydu v 3. kategórii je 17 (z toho 16 žien).Tretím subjektom s evidovanou rizikovou

prácou z dôvodu expozície zamestnancov karcinogénom – tvrdé drevo (dub, buk) je spoločnosť TREBAN AT, s.r.o., Machulince, výroba kvetináčov s počtom exponovaných 3 zamestnancov (muži).

V tabuľke č. 5a (v prílohe) sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce karcinogénne a mutagénne faktory, ktorým je exponovaných najviac ozamestnancov.

V rámci dozornej činnosti zameranej na uplatňovanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci sa v spolupráci s NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov RÚVZ v Nitre vykonali 2 kontroly zabezpečenia búracích prác na stavbách s použitými materiálmi z azbestu. Pri posudzovaní projektových dokumentácií boli stavebníci upozorňovaní na plnenie povinností pri likvidácii stavebných materiálov s obsahom azbestu.

Bolo vydaných 151 posudkov na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbest zo stavieb, z toho odstraňovanie v exteriéroch bolo odsúhlasené v 146-tich prípadoch, v interiéri - predovšetkým bytové jadrá sa posudzovali v 5-tich prípadoch.

Vo všetkých prípadoch boli žiadatelia držiteľmi oprávnenia na výkon uvedených činností vydaného ÚVZ SR.

Spolu so žiadosťou o vydanie súhlasu na uvedené činnosti boli prevádzkovateľmi predkladané prevádzkové poriadky, ktoré obsahovali posudky o riziku, opis činností a pracovných postupov pri práci s materiálmi obsahujúcim azbest, plánované aj vykonané opatrenia na zníženie expozície zamestnancov prachu z azbestu pri búracích prácach a plán práce.

O výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest (oznámenie o začatí a ukončení prác s azbestom) v roku 2023 bolo zaslaných 148 oznámení. Výkon ŠZD po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu bol vykonaný v 2 prípadoch (tabuľka č. 5b.).

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Komentár k tab. č.6 :

V roku 2023 pracovníci oddelenia PPL vykonali ŠZD v 586 podnikateľských subjektoch.

Komentár k tab. č.7a a 7b :

V roku 2023 pracovníci oddelenia PPL vydali celkom 360 rozhodnutí podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z.z. Z toho bolo vydaných 142 rozhodnutí o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky, návrhoch na zmenu v ich prevádzkovaní a návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky.

V sledovanom roku bolo vydaných 151 rozhodnutí na odstraňovanie stavebného materiálu obsahujúceho azbest zo stavieb.

V roku 2023 bolo vydaných celkom 63 rozhodnutí na zaradenie resp. vyradenie prác do kategórií rizikových prác.

Ďalej boli vydané 3 záväzné stanoviská podľa § 13 ods.2 zák. č. 355/2007 Z.z. v súvislosti so zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zák. č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia.

Podľa § 13 ods.3 zák. č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných celkom 62 záväzných stanovísk, z toho k územnému konaniu – umiestneniu stavby v 30 prípadoch, ku kolaudácii stavieb alebo k zmene v užívaní stavieb v 32 prípadoch.

Oznámení pred začatím prevádzky priestorov podľa § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo 22 z toho 2 na administratívne priestory, 8 na predajne a 12 iných.

Komentár k tab. č.8 :

Oddelenie PPL RÚVZ Nitra v roku 2023 uskutočnilo výkon štátneho zdravotného dozoru ukončený záznamom v 712 prípadoch. Predmetom štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách bola kontrola opatrení na zníženie zdravotných rizík v súvislosti s prácou a pracovným prostredím. Cielene bol vykonaný v 28 prípadoch štátny zdravotný dozor na pracoviskách počas mimoriadne teplých dní so zameraním na zabezpečenie vhodných opatrení na zníženie nepriaznivého vplyvu záťaže teplom na zdravie zamestnancov zo strany zamestnávateľov.

V roku 2023 oddelenie PPL riešilo 23 podnetov. Podnety boli zamerané na neoprávnené prevádzkovanie ambulancií, nevyhovujúce pracovné podmienky na pracoviskách, neoprávnené prevádzkovanie priestorov bez kladného posúdenia orgánu verejného zdravotníctva, nedodržiavanie opatrení na ochranu zdravia zamestnancov zo strany zamestnávateľa, vysokých teplôt v mimoriadne teplých dňoch podľa Vyhlášky MZSR č. 99/2016 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci v znení neskorších predpisov, nadmernú hlučnosť v životnom prostredí z prevádzkovania vzduchotechniky, zápach v životnom prostredí.

V podnetoch v ktorých sa preukázala opodstatnenosť, alebo čiastočná opodstatnenosť boli prevádzkovateľom nariadené opatrenia, dohodnuté termíny na odstránenie, v 1 prípade bolo začaté správne konanie.

Väčšina podnetov bola štátnym zdravotným dozorom preukázaná ako neopodstatnená.

V priebehu roku 2023 pracovníci oddelenia PPL vypracovali 94 písomných stanovísk.

Komentár k tab. č.10:

V rámci sankčných opatrení boli na Oddelení PPLaT RÚVZ Nitra v roku 2023 v správnom konaní právnym subjektom uložené 2 pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 29 písm. i) zák. č. 355/2007).

Pokuty za iné správne delikty (v celkovej sume 4 000 Eur) sa týkali porušenia povinností zamestnávateľa vyplývajúcich z ustanovení porušenie povinnosti podľa § 57 ods. 29 písm. i) zák. č. 355/2007 Z.z. a to povinnosti organizácií vykonávajúcich odstraňovanie azbestu zo stavieb.

Komentár k tab. č.11:

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti zamestnancov (bolo použitých 216 dotazníkov). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: biologické faktory (7), chemické faktory (43), hluk (163), karcinogény (13), bremená (12) vibrácie (6), zobrazovacie jednotky(5) a psychická pracovná záťaž(12).

Komentár k tab. č. 12a: chránené pracoviská:

V sledovanom období roku 2023 bolo na základe žiadostí jednotlivých subjektov posúdených celkom 8 pracovísk na ktorých zabezpečovali práce osoby so zdravotným postihnutím, z toho v 4 prípadoch bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do

prevádzky a v 4 prípadoch bolo vydané stanovisko k zmenám na existujúcich pracoviskách s prideleným štatútom chránenej dielne/pracoviska.

V roku 2023 sa vykonali 4 previerky na už existujúcich chránených pracoviskách a chránených dielňach.

9. Podpora zdravia pri práci

V roku 2023 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi oddelenia PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonической konzultácie 253 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov.

Skupinové poradenstvo sa v roku 2023 neposkytovalo.

Overovanie dodržiavania legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa poskytovania informácií zamestnancom v oblasti ochrany zdravia pri práci bolo realizované aj prostredníctvom dotazníkov informovanosti (216 anonymných dotazníkov informovanosti). Anonymné kontrolné listy - tzv. dotazníky informovanosti zamestnancov boli zamerané na rizikové faktory: hluk, biologický faktor, chemické faktory, karcinogény, bremená a vibrácie.

Odborné poradenstvo bolo vo viacerých prípadoch poskytnuté pracovným zdravotným službám (napr. Falck Healthcare, a.s. Bratislava, ProCare, a.s. Bratislava, Duslo a.s., Šaľa, Sanos Vrábľa, s.r.o., TeamPrevent s.r.o., Bratislava, Medicínske centrum Nitra, s.r.o., Nitra, OHS, s.r.o., Opatovce nad Nitrou, MIOMED, s.r.o., Bratislava, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, MEDFIN, pracovná zdravotná služba, a.s., Bratislava, PZS Sante Slovakia, s.r.o., Bratislava, Medison, s.r.o., Košice, MED POINT, s.r.o., Senec, Falck Healthcare, a.s., Bratislava, BOZPO, s.r.o., Prievidza a ďalšie).

Pracovníci Oddelenia PPL poskytujú poradenstvo a konzultácie aj v oblasti problematiky týkajúcej sa práce s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami resp. problematiky týkajúcej sa práce s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie, práce s diizokyanátmi.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Komentár k tabuľke č. 13a :

Iná odborná činnosť:

Členstvo v komisiách:

Mgr. Andrea Zubčáková – vedúca odboru PPL je predseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Ivana Halášová je podpredseda nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

Mgr. Sidónia Cverčková, Ing. Gabriela Duchoňová a Mgr. Erika Solčanská sú členkami nasledujúcich komisií:

1. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami zriadenej RÚVZ Nitra
2. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie zriadenej RÚVZ Nitra

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce

Spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vyplývajú z Dohody o spolupráci a koordinácii činností uzatvorenej medzi ÚVZ SR Bratislava a NIP Košice dňa 15.3.2011.

Komentár k tabuľke č. 14a :

V roku 2023 bola spoločná kontrola s IP Nitra uskutočnená v spoločnosti SLUŽBA NITRA, s.r.o. Pražská 33, 949 01 Nitra. Previerka bola zameraná na kontrolu plnenia povinností pri ochrane zdravia zamestnancov pri práci v subjekte s vyhlásenými rizikovými prácami.

Predmetom činnosti spoločnosti je výroba komponentov pre automobilový priemysel – výroba výliskov, dielov, komponentov, svietidiel... Pri ŠZD boli zistené nedostatky, ktoré boli v termíne dohodnutom pri ŠZD odstránené.

Koordinácia spoločných dozorných aktivít, vzájomné poskytovanie informácií a výmena skúseností pri riešení problémov je predmetom pracovných stretnutí zástupcov orgánov verejného zdravotníctva a inšpektorov práce uskutočňovaných v rámci Nitrianskeho kraja v štvrtročných intervaloch. V roku 2023 sa uskutočnili 2 pracovné stretnutia za účasti pracovníkov oddelenia PPL RÚVZ v NR kraja a Inšpektorov práce Nitra, na ktorom boli dohodnuté spoločné postupy pri výkone kontrolnej činnosti, riešené aktuálne problémy a konštatovaná dobrá spolupráca oboch inštitúcií.

V roku 2023 sa oddelenie PPL RÚVZ Nitra vyjadrovalo k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“ v jednom prípade.

Komentár k tabuľke č. 14b :

V roku 2023 bola zamestnancami RÚVZ Nitra odb. PPL v súčinnosti so SIŽP Nitra vykonaná koordinovaná kontrola (podľa zák. č. 128/2015 Z. z. o zabezpečení prevencie voči závažným priemyselným haváriám v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z.) na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa na ochranu zdravia pri pracovných činnostiach spojených s vystavením zamestnancov chemickým faktorom pri práci a na dodržiavanie povinností v oblasti nakladania s priemyselnými odpadovými vodami, nebezpečnými odpadmi a ochrany ovzdušia v spoločnosti Duslo, a.s., Administratívna budova ev.č.1236, 927 03 Šaľa, IČO: 35 826 487. Predmetom kontroly bola organizačná jednotka: ÚV ORGANIKA, prevádzka IRGANOX. Výrobná Irganoxu - stavebný objekt č.: 34-45 (päťpodlažná poloootvorená budova s riadiacim velínom na druhom poschodí v samostatnej miestnosti), kde sa vykonáva expedícia Irganoxov.

Kontrolou spoločnosti Duslo, a.s., Šaľa a vybraných chemických faktorov podľa § 9 nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z.z, ktoré sú zakázané a ďalších chemických látok a prípravkov podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané v znení neskorších predpisov nebolo zistené porušenie.

12. Výkony štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V roku 2023 bolo vydaných 38 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky pre pracoviská, na ktorých sa pracuje s chemických faktormi.

Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami sme v sledovanom roku nevydávali pre žiadny subjekt a rozhodnutie na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku sme v sledovanom roku vydávali pre 5 subjektov.

Okrem uvedeného RÚVZ Nitra vydal 151 kladných rozhodnutí na odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

RÚVZ Nitra bolo doručených 110 oznámení o začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnej činnosti.

Uvedené údaje sú prezentované v tabuľke č. 15a.

13. Personalistika

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rámci zákona č. 355/2007 Z.z. pre problematiku PPLaT na RÚVZ Nitra (okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce) na oddelení PPLaT v súčasnosti zabezpečuje 6 pracovníkov – štátnych zamestnancov (vedúca odboru s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo, 3 zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo a 1 VŠ -iný odborný pracovník v zdravotníctve, 1 DAHE).

14. Príloha - tabuľky 1 - 16

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

| Kód | Prevažujúca činnosť (1. stupeň) | Počet exponovaných zamestnancov | | | | | |
|-----|--|---------------------------------|------|--------------|------|--------|------|
| | | 3. kategória | | 4. kategória | | Spolu | |
| | | celkom | žien | celkom | žien | celkom | žien |
| A | Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov | 11 | 4 | 7 | 0 | 18 | 4 |
| B | Ťažba a dobývanie | 15 | 0 | 0 | 0 | 15 | 0 |
| C | Priemyselná výroba | 3574 | 795 | 155 | 11 | 3729 | 806 |
| D | Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu | 70 | 0 | 19 | 0 | 89 | 0 |
| E | Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov | 132 | 8 | 52 | 0 | 184 | 8 |
| F | Stavebníctvo | 51 | 0 | 0 | 0 | 51 | 0 |
| G | Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov | 60 | 0 | 0 | 0 | 60 | 0 |
| H | Doprava a skladovanie | 12 | 0 | 0 | 0 | 12 | 0 |
| J | Informácie a komunikácia | 16 | 3 | 0 | 0 | 16 | 3 |
| M | Odborné, vedecké a technické činnosti | 4 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 |
| N | Administratívne a podporné služby | 39 | 23 | 0 | 0 | 39 | 23 |
| O | Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie | 30 | 26 | 0 | 0 | 30 | 26 |
| P | Vzdelávanie | 27 | 17 | 0 | 0 | 27 | 17 |
| Q | Zdravotníctvo a sociálna pomoc | 450 | 338 | 0 | 0 | 450 | 338 |
| R | Umenie, zábava a rekreácia | 7 | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 |
| S | Ostatné činnosti | 5 | 4 | 0 | 0 | 5 | 4 |
| | Spolu | 4503 | 1218 | 233 | 11 | 4736 | 1229 |

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

| Kód | Prevažujúca činnosť (2. stupeň) | Počet exponovaných zamestnancov | | | | | |
|-----|--|---------------------------------|------|--------------|------|--------|------|
| | | 3. kategória | | 4. kategória | | spolu | |
| | | celkom | žien | celkom | žien | celkom | žien |
| 01 | Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace | 11 | 4 | 0 | 0 | 11 | 4 |
| 02 | Lesníctvo a ťažba dreva | 0 | 0 | 7 | 0 | 7 | 0 |
| 08 | Iná ťažba a dobývanie | 15 | 0 | 0 | 0 | 15 | 0 |
| 10 | Výroba potravín | 33 | 4 | 0 | 0 | 33 | 4 |
| 11 | Výroba nápojov | 2 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 |
| 13 | Výroba textilu | 76 | 30 | 0 | 0 | 76 | 30 |
| 16 | Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu | 63 | 0 | 0 | 0 | 63 | 0 |
| 18 | Tlač a reprodukcia záznamových médií | 12 | 3 | 0 | 0 | 12 | 3 |
| 20 | Výroba chemikálií a chemických produktov | 552 | 20 | 0 | 0 | 552 | 20 |
| 22 | Výroba výrobkov z gumených a plastových | 97 | 18 | 2 | 0 | 99 | 18 |
| 23 | Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov | 161 | 0 | 4 | 0 | 165 | 0 |
| 24 | Výroba a spracovanie kovov | 104 | 25 | 73 | 1 | 177 | 26 |
| 25 | Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení | 832 | 183 | 7 | 0 | 839 | 183 |
| 27 | Výroba elektrických zariadení | 74 | 5 | 2 | 0 | 76 | 5 |
| 28 | Výroba strojov a zariadení i. n. | 256 | 35 | 6 | 0 | 262 | 35 |
| 29 | Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov | 1306 | 472 | 61 | 10 | 1367 | 482 |
| 31 | Výroba nábytku | 6 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 |
| 35 | Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu | 70 | 0 | 19 | 0 | 89 | 0 |
| 36 | Zber, úprava a dodávka vody | 73 | 0 | 52 | 0 | 125 | 0 |
| 37 | Čistenie a odvod odpadových vôd | 5 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 |
| 38 | Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov | 54 | 8 | 0 | 0 | 54 | 8 |
| 41 | Výstavba budov | 10 | 0 | 0 | 0 | 10 | 0 |

| | | | | | | | |
|----|--|------|------|-----|----|------|------|
| 42 | Inžinierske stavby | 41 | 0 | 0 | 0 | 41 | 0 |
| 45 | Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov | 6 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 |
| 46 | Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov | 54 | 0 | 0 | 0 | 54 | 0 |
| 52 | Skladové a pomocné činnosti v doprave | 12 | 0 | 0 | 0 | 12 | 0 |
| 58 | Nakladateľské činnosti | 16 | 3 | 0 | 0 | 16 | 3 |
| 72 | Vedecký výskum a vývoj | 4 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 |
| 82 | Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti | 39 | 23 | 0 | 0 | 39 | 23 |
| 84 | Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie | 30 | 26 | 0 | 0 | 30 | 26 |
| 85 | Vzdelávanie | 27 | 17 | 0 | 0 | 27 | 17 |
| 86 | Zdravotníctvo | 450 | 338 | 0 | 0 | 450 | 338 |
| 90 | Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti | 7 | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 |
| 96 | Ostatné osobné služby | 5 | 4 | 0 | 0 | 5 | 4 |
| | Spolu | 4503 | 1218 | 233 | 11 | 4736 | 1229 |

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

| Rizikový faktor (1. stupeň) | Počet exponovaných zamestnancov | | | | | |
|---|---------------------------------|------|--------------|------|--------|------|
| | 3. kategória | | 4. kategória | | spolu | |
| | celkom | žien | celkom | žien | celkom | žien |
| Biologický faktor | 269 | 221 | 0 | 0 | 269 | 221 |
| Fyzická záťaž | 308 | 134 | 0 | 0 | 308 | 134 |
| Hluk | 3355 | 586 | 211 | 11 | 3566 | 597 |
| Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky | 326 | 105 | 4 | 0 | 330 | 105 |
| Chemické látky a zmesi | 689 | 72 | 18 | 0 | 707 | 72 |
| Ionizujúce žiarenie | 74 | 33 | 0 | 0 | 74 | 33 |
| Optické žiarenie | 83 | 56 | 0 | 0 | 83 | 56 |
| Psychická pracovná záťaž | 49 | 23 | 0 | 0 | 49 | 23 |

| | | | | | | |
|------------------------|-----|----|----|---|-----|----|
| Vibrácie | 243 | 56 | 60 | 0 | 303 | 56 |
| Záťaž teplom a chladom | 11 | 0 | 0 | 0 | 11 | 0 |

Tabuľka 2d

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

| Rizikový faktor | | Počet exponovaných zamestnancov | | | | | |
|--------------------------|--|---------------------------------|------|--------------|------|--------|------|
| | | 3. kategória | | 4. kategória | | spolu | |
| 1. stupeň | 2. stupeň | celkom | žien | celkom | žien | celkom | žien |
| Biologický faktor | Inde nezaradené | 74 | 61 | 0 | 0 | 74 | 61 |
| Biologický faktor | Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí | 104 | 87 | 0 | 0 | 104 | 87 |
| Biologický faktor | Tuberkulóza | 266 | 212 | 0 | 0 | 266 | 212 |
| Fyzická záťaž | Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie | 123 | 112 | 0 | 0 | 123 | 112 |
| Fyzická záťaž | Dynamická záťaž | 18 | 14 | 0 | 0 | 18 | 14 |
| Fyzická záťaž | Práca s bremenami | 71 | 0 | 0 | 0 | 71 | 0 |
| Fyzická záťaž | Pracovná poloha | 130 | 8 | 0 | 0 | 130 | 8 |
| Hluk | Impulzový | 5 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 |
| Hluk | Premenný | 3350 | 586 | 211 | 11 | 3561 | 597 |
| Ionizujúce žiarenie | V priemysle | 4 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 |
| Ionizujúce žiarenie | V zdravotníctve | 70 | 33 | 0 | 0 | 70 | 33 |
| Optické žiarenie | Laser | 83 | 56 | 0 | 0 | 83 | 56 |
| Psychická pracovná záťaž | Psychická pracovná záťaž | 49 | 23 | 0 | 0 | 49 | 23 |
| Vibrácie | Prenášané na celé telo | 36 | 0 | 0 | 0 | 36 | 0 |
| Vibrácie | Prenášané na ruky | 207 | 56 | 60 | 0 | 267 | 56 |
| Záťaž teplom a chladom | Záťaž teplom | 11 | 0 | 0 | 0 | 11 | 0 |

Tabuľka č. 1e

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

| Chemická látka (2. stupeň) | Počet exponovaných zamestnancov | | | | | |
|-------------------------------|---------------------------------|------|--------------|------|--------|------|
| | 3. kategória | | 4. kategória | | spolu | |
| | celkom | žien | celkom | žien | celkom | žien |
| alergény | 381 | 33 | 5 | 0 | 386 | 33 |
| dermatotropné | 389 | 40 | 0 | 0 | 389 | 40 |
| dráždivé | 310 | 98 | 5 | 0 | 315 | 98 |
| chemické karcinogény | 452 | 112 | 4 | 0 | 456 | 112 |
| jedovaté - toxické | 342 | 32 | 0 | 0 | 342 | 32 |
| mutagény | 249 | 89 | 0 | 0 | 249 | 89 |
| pevné aerosoly | 532 | 40 | 14 | 0 | 546 | 40 |
| reprodukčne toxické látky | 218 | 80 | 0 | 0 | 218 | 80 |
| žieravé | 76 | 27 | 0 | 0 | 76 | 27 |

*Poznámka: Do tabuliek č. 1a až 1e sa prekopírujú dáta z tabuľky v adresári C:\ASTR_2011\SUBORY_EXPORT\prnFaktoryRizika_I.xls atď.

Tabuľka č. 2a

| PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty * | | | | | | | |
|--|-------------------|--------------------|--------------------------|-------------------|--------------------|------------------------------|--------------------|
| RÚVZ | Tímom PZS | | | Lekárom | | Verejným zdravotníkom | |
| | Počet subjektov** | Počet zamestnancov | z toho v kategórii 3 a 4 | Počet subjektov** | Počet zamestnancov | Počet subjektov** | Počet zamestnancov |
| Nitra | 2 | 1959 | 582 | 41 | 113 | 4 | 59 |

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2b

| PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty * | | | | | | | |
|---|----------------------------------|--------------------|--------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------------------------|--------------------|
| RÚVZ | Tímom PZS | | | Lekárom | | Verejným zdravotníkom | |
| | Počet kontrolovaných subjektov** | Počet zamestnancov | z toho v kategórii 3 a 4 | Počet kontrolovaných subjektov** | Počet zamestnancov | Počet kontrolovaných subjektov** | Počet zamestnancov |
| Nitra | 1403 | 25989 | 1848 | 9 | 37 | 83 | 315 |

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2c

| Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS | | | | |
|---|--|--------------------|--|--------------------------|
| RÚVZ | v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce | | v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami | |
| | Počet kontrolovaných subjektov** | Počet zamestnancov | Počet kontrolovaných subjektov** | z toho v kategórii 3 a 4 |
| Nitra | 301 | 814 | 0 | 0 |

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

| Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania | | | | | | | |
|--|---------------------------|---|--|------------------------------|---|--|--|
| Počet prešetr. | Číslo položky zoznam CHzP | Dg. | Organizácia | Profesia | Záver prešetrovania | Lehota | |
| | | | (posledný zamestnávateľ) | | S / N / ? / K / X | (v dňoch) | |
| 1 | 26 | KENC - kliešťová encefalitída sérologicky verifikovaná | Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Nábřeží za Hydrocentrálou 4 949 60 Nitra | Prevádzkový montér vodovodov | S FN Trenčín ambulancia pracovného lekárstva 25.05.2023 | 38 dní (podklady) | |
| 2 | 29 | SKT vľavo, Sy impingement syndrom ramien obojstranne, rizartróza | Kongsberg Automotive, s.r.o. Vráble Hlavná 48 952 01 Vráble | Operátor výroby | N | 32 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže | |
| 3 | 29.2 | DNJZ (skákový prst II., III vľavo, III., IV. vpravo) | Secop s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce | operátor výroby II | S Potvrdená KPLa T Bratislava 14.7.2023 | 80 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže | |
| 4 | 29 | SKT vľavo, Sy impingement syndrom ramien obojstranne, rizartróza | Danfoss, spol. s. r. o., Zlaté Moravce Továrenská 3036/49 953 01 Zlaté Moravce | operátor III, tímový líder | N | 76 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže | |
| 5 | 29 | syndrom canalis carpi stredne ťažkého stupňa vľavo, Epikondylitis rad. humeru bilat ., mediálna vľavo) | Kongsberg Automotive , s.r.o. Vráble Hlavná 48 952 01 Vráble | Operátor výroby | N Nepotvrdená KPLa T Bratislava 6.9.2023 | 54 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže | |
| 6 | 29.2 | Impingement sy ramena bilat a mediálna epikondylitída humeru vpravo | Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Horné lúky 4540/1, 949 01 Nitra | Operátor výroby | N Nepotvrdená KPLa T Bratislava 19.9.2023 | 60 dní objektivizácia + hodnotenie fyzickej záťaže | |

| | | | | | | | |
|----------------|----------|------|--|--|-----------------|---|--|
| | 7 | 29.2 | mediálna a laterálna epikondylitída humeru bilat. | Secop s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce | Operátor výroby | S Potvrdená KPLa T Bratislava 27.10.2023 | 55 dní objektívizácia + hodnotenie fyzickej záťaže |
| | 8 | 29.2 | Impingement syndróm AHS bilat, radiálna a ulnárna epikondylitída humeru bilat. | Secop s.r.o. Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce | Operátor výroby | N Nepotvrdená KPLa T Bratislava 26.09.2023 | 87 dní objektívizácia + hodnotenie rizík a fyzickej záťaže |
| | 9 | 29.2 | Impingement syn. ramena vpravo | Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Horné lúky 4540/1, 949 01 Nitra | retušér | N Nepotvrdená KPLa T Bratislava 15.12..2023 | 68 dní objektívizácia faktorov prac. prostredia, hodnotenie rizík + hodnotenie fyzickej záťaže |
| SPOLU : | 9 | | | | | | |

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrených podozrení na chorobu z povolania a pri každom je uvedená položka/položky zoznamu chorôb z povolania (u jednej fyzickej osoby mohlo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania zahŕňať viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver

prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba

z povolania

? =

nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bolo posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 4

| RÚVZ v sídle kraja | Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami | | | Počet odobratých osvedčení |
|-----------------------|---|--|-------|----------------------------|
| | Na základe skúšky pred komisiou | Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky) | Spolu | Spolu |
| Nitra | 9 | 9 | 18 | |

Tabuľka č. 5a

| Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov | | | | | |
|---|--|---|--|----|-------------------------------------|
| Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu) | | Klasifikácia* | Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy | | Počet podnikov / organizácií |
| 1. | Stavebný materiál s obsahom azbestu | Carc. 1A | 117 | 0 | 27 |
| 2. | Formaldehyd (roztoky s obsahom formaldehydu od 3 – 40 %) | Carc. 1B, Mut.2 | 74 | 58 | 3 |
| 3. | Prípravky používané pri povrchovej úprave kovových a plastových výrobkov (obsahujú izokyanáty, nikel, ...) | Carc. 1A, Carc.1B, Mut 1A, Mut. 1B, Mut.2 | 70 | 33 | 6 |
| 4. | Cytostatiká | proces s rizikom chem. karcinogenity | 100 | 66 | 2 |

* Carc. 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, Carc. 1B - pravdepodobný karcinogén, Mut. 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek, proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Tabuľka č. 5b

| Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z. | Počet |
|--|--------------|
| Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest | 148 |
| Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest | 2 |

Tabuľka č. 6

| Prehľad o počte podnikateľských subjektov, u ktorých bol v danom roku vykonaný ŠZD | | | | | | |
|---|--|--------------|----------------|-----------------|-------------------|--------------|
| Právna forma subjektu | Počet subjektov | | | | | |
| | rozdelenie podľa počtu zamestnancov v subjekte | | | | | |
| | 0 | 1 - 9 | 10 - 49 | 50 - 249 | 250 a viac | SPOLU |
| Podnikateľ - FO - nezapísaný v OR | | | | | | 0 |
| Podnikateľ - FO - zapísaný v OR | | 72 | 11 | | | 83 |
| FO - slobodné povolanie | | | | | | 0 |
| FO - poľnohospodárska výroba | | | | | | 0 |
| Fyzické osoby spolu | 0 | 72 | 11 | 0 | 0 | 83 |

| | | | | | | |
|--|----------|------------|------------|-----------|-----------|------------|
| Verejná obchodná spoločnosť | | | | 1 | | 1 |
| Spoločnosť s ručením obmedzeným | 3 | 219 | 192 | 52 | 10 | 476 |
| Komanditná spoločnosť | | | | | | 0 |
| Nadácia | | | | | | 0 |
| Nezisková organizácia | | | | | | 0 |
| Akciová spoločnosť | | | | 13 | 1 | 14 |
| Družstvo | | | | 3 | | 3 |
| Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod. | | | | | | 0 |
| Štátny podnik | | | | 3 | | 3 |
| Národná banka Slovenska | | | | | | 0 |
| Banka – štátny peňažný ústav | | | | | | 0 |
| Rozpočtová organizácia | | | | | 2 | 2 |
| Príspevková organizácia | | | | | | 0 |
| Obecný podnik | | | | | | 0 |
| Fondy | | | | | | 0 |
| Verejnoprávna inštitúcia | | | | | | 0 |
| Zahraničná osoba | | | | | | 0 |
| Sociálna a zdravotné poisťovne | | | | | | 0 |
| Odštepny závod | | | | | | 0 |
| Združenie (zväz, spolok) | | | | | | 0 |
| Politická strana, hnutie | | | | | | 0 |
| Cirkevná organizácia | | | | | | 0 |
| Organizačná jednotka združenia | | | | | | 0 |
| Komora (s výnimkou profesijných komôr) | | | | | | 0 |
| Záujmové združenie právnických osôb | | | | | | 0 |
| Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad) | | 4 | | | | 4 |
| Krajský a obvodný úrad | | | | | | 0 |
| Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja) | | | | | | 0 |
| Právnické osoby spolu | 3 | 223 | 192 | 72 | 13 | 503 |
| Spolu: | 3 | 295 | 203 | 72 | 13 | 586 |

Tabuľka č. 7a

| Posudková činnosť a rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva v ochrane zdravia pri práci | Počet | | |
|---|------------|--------|-------|
| | RÚVZ | ÚVZ SR | Spolu |
| A. Rozhodnutia súhlasné / nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. | | | |
| o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky | 142 | | |
| o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu* | 0 | | |
| o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia | 0 | | |
| o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín | 0 | | |
| o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku | 4 | | |
| o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb | 151 | | |
| o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie | 63 | | |
| ostatné | | | |
| S p o l u: | 360 | | |
| B. Rozhodnutia - pokyny (§ 12 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 | | |
| - opatrenia (§ 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 | | |
| C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby | 0 | | |
| D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb | 0 | | |
| E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné / nesúhlasné s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov | 3 | | |
| § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné | | | |
| k územným plánom a k návrhom na územné konanie | 30 | | |
| k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb | 32 | | |
| k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou | 0 | | |

Tabuľka č. 7b

| Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. | Počet oznámení | Počet výkonov ŠZD na oznámených prevádzkach |
|--|----------------|---|
| administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.) | 2 | 0 |
| priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.) | 8 | 0 |
| iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.) | 12 | 1 |

Tabuľka č. 8

| Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti | Počet |
|---|-------|
| Výkon ŠZD (ukončený záznamom) | 712 |
| Šetrenie petícií | 0 |
| Šetrenie podnetov na výkon ŠZD | 23 |
| Odborné stanoviská (expertízy) | 94 |
| Konzultácie a poradenstvo* | 11458 |
| Iné činnosti** | 0 |

*Konzultácie, poradenstvo, vysvetlenie, vyjadrenie, informácie (ústne, písomné, e-mailom).

**Např. posúdenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.

Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz "kontrola".

Tabuľka č. 9

| Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí | | | |
|---|---------------|--------------------|--------------|
| Druh vzorky | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov | Počet analýz |
| Ovzdušie ¹⁾ - pracovné | 155 | 155 | 192 |
| Biologický materiál | | | |
| Genetická toxikológia | | | |
| Hluk | 238 | 732 | 732 |
| Vibrácie | | | |
| Optické žiarenie ²⁾ | | | |
| Elektromagnetické pole | | | |
| Mikroklimatické podmienky ³⁾ | 48 | 192 | 384 |
| Ionizujúce žiarenie | 2125 | 2152 | 2177 |
| Spolu: | 2566 | 3231 | 3485 |

Vysvetlivky:

¹⁾ chemické faktory, karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické faktory

²⁾ lasery, UV, IR, IPL, viditeľné svetlo

³⁾ teplota vzduchu, stredná teplota sálania, relatívna vlhkosť vzduchu, rýchlosť prúdenia vzduchu, stereoteplota

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom príjme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom príjme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčítaní**.

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami (vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov), alebo inými pracoviskami, v rámci ktorých sa objektívizácia vykonáva.

Posúdenie fyzickej záťaže a psychickej pracovnej záťaže (počet hodnotených profesií), metódy merania a hodnotenia uveďte v komentári.

Tabuľka č. 10

| Sankčné opatrenia | Počet | V sume |
|--|-------|---------|
| Pokuty za priestupky – blokové konanie | | |
| Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.) | | |
| Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z.) | 2 | 4 000 € |
| Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.) | | - |
| Trestné oznámenie | | - |
| Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.) | | |
| Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.) | | |
| Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.) | | - |

Tabuľka č. 11

| Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD | | | | | | | | | | |
|---|--------------------------|---|----|-----|----|---|----|----|---|---|
| RÚVZ | Počet kontrolných listov | | | | | | | | | |
| | A | B | C | H | K | N | P | R | V | Z |
| Nitra | 0 | 7 | 43 | 163 | 13 | 0 | 12 | 12 | 6 | 5 |

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

| Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách | | | | | | | | | |
|---|------------|-----------|-----------------------------------|--------------------|-----------------|--|------------------------------|-----------------------|--------------------|
| Počet | | | | | | | | | |
| RÚVZ | rozhodnutí | stanovísk | oznámených prevádzok na účely CHP | kontrolovaných CHP | kontrol na CHP* | zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP | kontrolných listov (iba PPL) | zistených nedostatkov | uložených opatrení |
| Nitra | 4 | 10 | 0 | 14 | 14 | 19 | 0 | 0 | 0 |

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotné postihnutie

* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

Tabuľka č. 13a

| RÚVZ | Špecializované úlohy a iná odborná činnosť | | | | | |
|------|--|--|--|--|------------------------------|----------------------|
| | Prednášky | | Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet) | Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet) | Špecializované úlohy (počet) | Iné činnosti (počet) |
| | na odborných podujatiach (počet prednášok) | Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín) | | | | |
| | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty: názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy: aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti: členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách, besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU, články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č. 14a

| Kraj | Vykonal RÚVZ | Kontrolované subjekty (zoznam) (názov spoločnosti podľa Obchodného reg., názov prevádzky, obec, dátum kontroly) |
|------------|--------------|--|
| Nitriansky | Nitra | SLUŽBA NITRA, s.r.o. Pražská 33, 949 01 Nitra, IČO: 00167819, 21.06.2023 |

Tabuľka č. 14b

| Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.) | | | | |
|---|---------------------|--|----------------------------------|---------------------------------|
| Kraj | Vykonal RÚVZ | Kontrolované subjekty (zoznam) (názov spoločnosti podľa OR, názov prevádzky, obec) | Kategória subjektu (A, B) | Počet uložených opatrení |
| Nitriansky | Nitra | DUSLO, a.s. Šaľa - ÚV – Organika - prevádzka Irganox | B | |

Tabuľka č. 15a

| Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok | P o č e t rozhodnutí | |
|---|-----------------------------|------------------|
| | súhlas. | nesúhlas. |
| Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 38 | |
| Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín. (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 | |
| Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 5 | |
| Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.) | 151 | |

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2021).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, reprodukčne toxickým látkam.

Tabuľka č. 15b

| Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov | Počet |
|---|--------------|
| Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 |

| | |
|--|-----|
| Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 |
| Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 110 |
| Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.) | 0 |
| Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.) | 0 |
| Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.) | 0 |
| Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.) | 0 |

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia

Tabuľka č. 15c

| Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z. | Podľa | Počet | V sume € |
|--|--|--------------|-----------------|
| Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. | ods 29 písm. i | 2 | 4 000 € |
| Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z. | § 33 ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z. | 0 | |
| Pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z. | § 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z. | 0 | |

Tabuľka č. 15d

| Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov | Počet |
|---|-------|
| Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm b) zákona č. 67/2010 Z. z.)* | 0 |
| Vyjadrenie k bezpečnostnej správe podnikov kategórie A alebo B (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.) | 0 |

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 15e

| Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a SZČO ¹⁾ vykonávajú prácu s diizokyanátmi v r. 2023 ²⁾ | | | | | | |
|---|--|---|---|--|---|-------------------|
| RÚVZ | Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>predložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy | Odbornú prípravu vykonala PZS ³⁾ (počet) | Odbornú prípravu vykonal BT ⁴⁾ (počet) | Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>nepredložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy | Počet začatých správnych konaní k deliktu podľa § 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z. | V celkovej sume € |
| Nitra | 6 | 1 | 5 | 0 | 0 | 0 |

¹⁾ SZČO - fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby

²⁾ Povinnosť zamestnávateľa a SZČO zabezpečiť odbornú prípravu na prácu s diizokyanátmi je účinná od 24.08.2023 (§ 63o zákona č. 355/2007 Z. z.).

³⁾ Lekár, verejný zdravotník alebo zdravotnícky pracovník pracovnej zdravotnej služby

⁴⁾ Bezpečnostný technik

Tabuľka č. 16

| Personálne obsadenie odborov (oddelení) preventívneho pracovného lekárstva k 31. decembru | | | | | | | | |
|---|--------|--------|-----|------|-----|--------|---------|-------|
| RÚVZ | Lekári | VŠ | | DAHE | AHE | SŠ | | Spolu |
| | | zdrav. | iní | | | zdrav. | ostatní | |
| Nitra | 0 | 4 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 6 |

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru
(podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotníckí laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

RADIAČNÁ OCHRANA

Výročná správa RÚVZ Nitra

ČASŤ: RADIAČNÁ OCHRANA

TEXTOVÁ ČASŤ:

1. Personálne obsadenie odboru

Personálne obsadenie odboru radiačnej ochrany bolo do 01.06.2023 zabezpečené tromi pracovníkmi s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa – dvomi fyzikmi (s praxou v odbore cca 25 rokov, resp. 5 rokov) a jadrovou chemičkou (prax v odbore cca 7 rokov). Do 15.04.2023 vykonával Regionálny úrad verejného zdravotníctva štátnu správu v oblasti radiačnej ochrany v Nitrianskom kraji, novelou zákona č. 87/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 87/2018 Z. z.“) nastala zmena v územnom pôsobení odboru radiačnej ochrany RÚVZ Nitra a štátna správa v oblasti radiačnej ochrany pre RÚVZ Nitra sa rozšírila aj o Trenčiansky kraj a Trnavský kraj. Z toho dôvodu boli prijatí dvaja fyzici od 01.06.2023 a 01.08.2023 a od 01.12.2023 jeden environmentalista. Všetci sú v štátnozamestnaneckom pomere na plný pracovný úväzok.

Vzdelávanie štátnych zamestnancov je bližšie popísané v bode č. 14.

2. Organizačné členenie odboru

Odbor radiačnej ochrany nemal v roku 2023 žiadne vnútorné organizačné členenie.

3. Hlavná náplň činnosti odboru

RÚVZ Nitra je orgánom radiačnej ochrany a v rozsahu ustanovenom zákonom č. 87/2018 Z. z. a vykonáva štátnu správu v oblasti radiačnej ochrany v územnom obvode Nitrianskeho kraja (okresy Nitra, Zlaté Moravce, Šaľa, Topoľčany, Levice, Nové Zámky a Komárno) a od 15.04.2023, kedy vstúpila do platnosti novela zákona č. 87/2018 Z. z., aj v územnom obvode Trenčianskeho kraja (okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov a Trenčín) a Trnavského kraja (okresy Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava). Odbor radiačnej ochrany zabezpečuje vykonávanie štátneho dozoru pri vykonávaní činností vedúcich k ožiareniu, napríklad pri plánovanom využívaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve pri diagnostike a liečbe pacientov v rádiológii, nukleárnej medicíne a v radiačnej onkológii, pri nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi, pri využívaní zdrojov ionizujúceho žiarenia v priemysle, pôdohospodárstve a veterinárnej medicíne, v školstve, vo vede a výskume a v ďalších oblastiach využívania zdrojov ionizujúceho žiarenia, ďalej pri činnostiach v prostredí s prírodným ionizujúcim žiarením, ktoré vyžadujú usmerňovanie a pri poskytovaní služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podliehajúcich registrácii.

Výkon dozornej činnosti v oblasti radiačnej ochrany je zameraný hlavne na:

- vykonávanie kontroly pracovných podmienok, spôsobu zaobchádzania so zdrojmi ionizujúceho žiarenia z hľadiska ich možného vplyvu na zdravie pracovníkov a obyvateľstva a odbornej spôsobilosti pracovníkov pri zabezpečení radiačnej ochrany v zmysle legislatívnych požiadaviek, ako aj z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdrojov ionizujúceho žiarenia
- vykonávanie dozimetrických meraní príkonu priestorového dávkového ekvivalentu žiarenia rtg zariadení, uzavretých a otvorených žiaričov, vykonávanie špecializovaných meraní kvality rtg prístrojov v zdravotníckych a veterinárnych prevádzkach, gamaspektrometrických analýz v teréne a meraní úrovne povrchovej alfa, beta a gama kontaminácie na pracoviskách s otvorenými žiaričmi a pri radiačných mimoriadnych udalostiach,
- vedenie evidencie používaných aj vyradených zdrojov ionizujúceho žiarenia, pracovísk so zdrojmi žiarenia a poskytovanie informácií do centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- vydávanie potvrdení o zaevidovaní oznamovaných činností (§ 23 zákona č. 87/2018 Z. z.),
- vydávanie rozhodnutí o registrácii a povolení, resp. zmien registrácií a zmien povolení činností vedúcich k ožiareniu (najmä používanie zdravotníckych, veterinárnych a technických rtg prístrojov, lineárnych urýchľovačov, odber, skladovanie a používanie otvorených a uzavretých žiaričov) a služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany,
- vydávanie záväzných stanovísk a rozhodnutí v rámci posudkovej činnosti (§ 32 zákona č. 87/2018 Z. z.),
- vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení v oblasti radiačnej ochrany,
- problematika zaraďovania pracovníkov a vykonávaných prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do príslušných kategórií podľa veľkosti zdravotného rizika (rizikové práce, kategórie A a B pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia), kontrola plnenia súvisiacich povinností a vedenie evidencie rizikových prác,
- usmerňovanie fyzických a právnických osôb pri nakladaní so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, konzultačná a osvetová činnosť v problematike ionizujúceho žiarenia,
- plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR,
- participáciu pri tvorbe legislatívy v oblasti radiačnej ochrany, pripomienkovanie legislatívnych návrhov,
- prešetrovanie podnetov a podozrení na chorobu z povolania v súvislosti s prácou so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- prešetrovanie zvýšených dávok ožiarenia pracovníkov so zdrojmi žiarenia, prípadov lekárskeho ožiarenia tehotných žien, mimoriadnych udalostí (strát kontroly nad zdrojmi žiarenia, záchytovej rádioaktívneho materiálu, radiačných nehôd a havárií, neplánovaných lekárskeho ožiarení a pod.),
- problematiku hodnotenia rádiologických ukazovateľov vo vode, v stavebných materiáloch a hodnotenia veľkosti expozície radónom na pracoviskách a v pobytových priestoroch,
- plnenie úloh ako stála zložka radiačnej monitorovacej siete,
- vyhľadávanie opustených rádioaktívnych žiaričov, rádioaktívnych materiálov a rádioaktívne kontaminovaných predmetov, dozimetrické previerky v zberniach kovového šrotu,

- účasť na cvičeniach simulujúcich ohrozenie verejného zdravia ionizujúcim žiarením (radiačné havárie v jadrovoenergetických zariadeniach, straty kontroly nad zdrojmi žiarenia, zneužitie zdrojov žiarenia a pod.),
- členstvo v poradnom zbore hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany a v skúšobnej komisii ÚVZ SR na skúšanie odbornej spôsobilosti v radiačnej ochrane a uznávanie odbornej spôsobilosti pre registrovanú činnosť.

Prístrojové vybavenie pracoviska je nasledovné:

- od 21.04.1997 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu RAM ION, model 4-0040, výrobcu ROTEM Industries, Izrael,
- od 08.12.2004 prenosný monitor povrchovej rádioaktívnej kontaminácie alfa, beta a gama žiarenia Contamat FHT 111M s butánovou a xenónovou sondou, výrobcu ESM Eberline, Nemecko,
- od 28.05.2010 prenosný prístroj pre meranie parametrov kvality primárneho zväzku rtg prístrojov (dopadová dávka, dávkový príkon, vrcholové napätie, expozičný čas, prvá polohrúbka, počet pulzov) Unfors ThinX RAD výrobcu Unfors Instruments AB, Švédsko - nefunkčný,
- od 16.10.2014 prenosný dozimetrický prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu fotónového žiarenia RadEye PRD fi. Thermo Fisher Scientific Messtechnik GmbH, Nemecko,
- od 16.10.2014 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu a povrchovej rádioaktívnej kontaminácie alfa, beta a gama žiaričmi RadiaGem 2000 fi. CANBERRA, Francúzsko,
- od 29.01.2020 prístroj na meranie priestorového dávkového ekvivalentu FH 40 G-L 10 výrobcu Thermo Electron Corporation GmbH, Nemecko,
- od 29.01.2020 tri elektronické dozimetre typu DMC 3000 výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko,
- od 29.07.2020 prenosný spektrometer SPIR-Ace s neutrónovou sondou výrobcu MIRION Technologies (Canberra) S.A.S., Francúzsko.
- Od 28.11.2023 dva prístroje na meranie dávkového príkonu typu COLIBRI VLD/GPS s jednou sondou STTC od výrobcu Mirion Technologies S.A.S.
- Prístroj na meranie povrchovej kontaminácie typu LB 124 Scint, od výrobcu Berthold Technologies GmbH & Co. KG
- Prístroj na meranie kvality primárnych rtg zväzkov a dávkového príkonu typu RaySafe X2, od výrobcu Unfors RaySafe AB, Švédsko, ktorý je zapožičaný od ÚVZ SR

4. Legislatíva v oblasti radiačnej ochrany a jej implementácia

Pri zabezpečovaní štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany sa uplatňovali nasledovné právne predpisy:

- Zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MZ SR č. 99/2018 Z. z. o zabezpečení radiačnej ochrany.
- Vyhláška MZ SR č. 101/2018 Z. z. v znení vyhlášky MZ SR č. 340/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zabezpečení radiačnej ochrany pri vykonávaní lekárskeho ožiarenia.
- Vyhláška MZ SR č. 96/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o činnosti radiačnej monitorovacej siete.
- Vyhláška MZ SR č. 98/2018 Z. z. o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
- Vyhláška MZ SR č. 100/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na obmedzovanie ožiarenia z pitnej vody, z prírodnej minerálnej vody a z pramenitej vody.
- Oznámenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 102/2018 Z. z. o vydaní opatrenia z 19. marca 2018 č. S02933-2018-OL, ktorým sa ustanovujú diagnostické referenčné úrovne lekárskeho ožiarenia

Pri svojej činnosti vychádza odbor radiačnej ochrany z ustanovení slovenských právnych predpisov, európskych smerníc a všeobecne uznávaných medzinárodných usmernení a odporúčaní v oblasti radiačnej ochrany a schváleného Národného akčného radónového plánu

Od 15.04.2023 vstúpil do platnosti zákon č. 119/2023 Z. z., ktorý novelizoval zákon č. 87/2018 Z. z.. V rámci tejto novely bola upravená územná pôsobnosť RÚVZ Nitra a boli upravené rôzne kompetencie.

Implementáciu legislatívy v oblasti radiačnej ochrany v praxi nehodnotíme ako problematickú, menšie nezrovnalosti v zákone a súvisiacich vyhláškach MZ SR by mali byť odstránené novelizáciami v nasledujúcich rokoch.

5. Medzinárodná spolupráca, členstvo a zastupovanie Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách

Jedna pracovníčka sa aktívne zúčastnila workshopu ohľadom radiačnej ochrany v problematike spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi organizovaný Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (IAEA) a ktorá sa konala v dňoch 25. – 27.04.2023 v Dušanbe.

6. Zabezpečenie radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru

Odbor radiačnej ochrany evidoval k 31.12.2023 vo svojom spádovom území celkovo 1847 zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré prevádzkuje dokopy 852 prevádzkovateľov. Počty jednotlivých zdrojov ionizujúceho žiarenia podľa typu pracovísk v spádovom území RÚVZ Nitra sú uvedené v tabuľkách č. 6 – 18.

Údaje o počtoch a identifikačných údajoch zdrojov ionizujúceho žiarenia používaných v Trnavskom a Trenčianskom kraji pozostávajú aj z údajov, ktoré poskytol odbor radiačnej ochrany Úradu verejného zdravotníctva SR po nadobudnutí platnosti novely zákona č. 87/2018 Z. z. RÚVZ Nitra v rámci štátneho dozoru priebežne tieto údaje kontroluje a aktualizuje.

A) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie

Každoročne dochádza k zvyšovaniu počtu subjektov používajúcich röntgenové zariadenia a k zvyšovaniu počtu zdravotníckych rádiologických vyšetrení. Predovšetkým v rezorte zdravotníctva dochádza k postupnému vyradovaniu starších röntgenových prístrojov a ich nahrádzaniu novými, priamo digitalizovanými prístrojmi, ktoré umožňujú získavať diagnostické informácie pri menšej radiačnej záťaži pacientov.

V roku 2023 prebiehal program zberu rádioaktívnych záťaží zo zdravotníckych zariadení na Slovensku, v rámci ktorého boli prevzaté mnohé staré a nepoužívané žiariče a rádioaktívne odpady v rámci územia SR. Akciu organizovala spoločnosť JAVYS, a.s. Jaslovské Bohunice. V rámci tejto akcie bol zlikvidovaný rádioaktívny žiarič Cs-137, ktorý bol súčasťou nepoužívaného ožarovacieho zariadenia pre externú terapiu gama žiarením Cesioterax 3N umiestneného v priestoroch, ktoré mala od Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja v prenájme spoločnosť Nemocnica AGEL Komárno s.r.o.. Predmetný žiarič, spolu aj s krytom z ochudobneného uránu, bol odovzdaný na likvidáciu spoločnosti JAVYS, a.s. Jaslovské Bohunice dňa 11.08.2023.

Odbor radiačnej ochrany evidoval k 31.12.2023 vo svojom spádovom území celkovo 1435 používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré sa využívajú v lekárskom ožiarení, ktoré prevádzkuje spolu 632 prevádzkovateľov.

V roku 2023 vykonali pracovníci odboru v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany inšpekciu používania spolu 151 zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré sa používajú v lekárskom ožiarení a ktoré prevádzkuje spolu 95 prevádzkovateľov. Ide o: 62 intraorálnych zubných rtg prístrojov, 17 panoramatických zubných rtg prístrojov, 10 zubných rtg prístrojov pre panoramatickú a CBCT aplikáciu, 3 skiagrafické rtg prístroje, 14 pojazdných skiagrafických rtg prístrojov, 3 ostedenzitometrické rtg prístroje, 1 mamografický rtg prístroj, 1 angiografický rtg prístroj, 2 skiaskopické rtg prístroje, 3 počítačové tomografy, 1 lineárny urýchľovač a 1 rádioterapeutický rtg prístroj.

Informácie o počte nadobudnutých zdrojov ionizujúceho žiarenia a vyradených zdrojov ionizujúceho žiarenia z prevádzky v lekárskom ožiarení v roku 2023 sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1:

| OKRES | RTG prístroje v zdravotníctve | | | | | | | | | | | | Lineárne urýchľovače | Uzavreté rádioaktívne žiariče | Otvorené rádioaktívne žiariče | SPOLU |
|-----------------------|-------------------------------|-----------------|------------|----------------|------------|------------|-----------------|----------|-------------|----------------------|------------------------|-------------------------------|----------------------|-------------------------------|-------------------------------|-------------------|
| | Zubné RTG prístroje | | | Skiagrafia | Skioskopia | Mamografia | Pojazdné RTG | CT * | Angiografia | Kostná denzitometria | Intervenčná rádiológia | RTG prístroj pre rádioterapiu | | | | |
| | Intraorálne | Panoramatické | CB CT | | | | | | | | | | | | | |
| Nitriansky kraj | +14 / -1 | +5 / -1 | +4 | -1 | +1 | 0 | +9 / -2 | 0 | 0 | +1 | +1 | 0 | +1 | -12 | 0 | +36 / -17 |
| Trenčiansky kraj | +15 / -1 | +7 | +4 | +2 | 0 | 0 | +7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | +35 / -1 |
| Trnavský kraj | +26 / -1 | +3 | +4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | +1 / -1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | +34 / -2 |
| Spolu pribudlo | +55 / -3 | +15 / -1 | +12 | +2 / -1 | +1 | 0 | +16 / -2 | 0 | 0 | +2 / -1 | +1 | 0 | +1 | -12 | 0 | +105 / -20 |

Pozn.: Údaje o Trenčianskom a Trnavskom kraji sú evidované od 15.04.2023.

V rámci vykonaných previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, pričom išlo napr. o nezabezpečenie alebo nefunkčnosť akustického dorozumievacieho zariadenia umožňujúceho komunikáciu medzi obsluhou a pacientom, nezabezpečenie dostatočnej vizuálnej kontroly snímkaného pacienta či nefunkčnosť svetelnej signalizácie prevádzky rtg pracoviska. V prípade používania zubných rtg prístrojov bolo zistené prežarovanie do okolia stomatologickej ambulancie s rtg prístrojom, používanie nevhodnej stoličky bez opierky hlavy pre snímkaných pacientov s intraorálnym zubným rtg prístrojom či potrebu zabezpečiť dostatočnú fixáciu ramena intraorálneho rtg prístroja alebo potrebu zabezpečiť neprekračovanie zásahovej úrovne dopadovej kermy pri snímkaní. Pri previerkach boli tiež konštatované chýbajúce osobné ochranné pracovné prostriedky s požadovaným ekvivalentom olova pre pacientov a sprevádzajúce osoby, nevyznačenie druhu a hrúbky použitých prídavných tieniacich vrstiev na pracovisku alebo ich nesprávne vyznačenie, nezabezpečenie vstupu na pracovisko so zdrojom žiarenia proti vstupu neoprávnených osôb, neoznačenie vstupu značkou radiačného nebezpečenstva, nevyznačenie rozsahu kontrolovaného pásma alebo jeho nesprávne vyznačenie, neevidovanie charakteristík zdroja žiarenia v dostatočnom rozsahu (výrobné číslo rtg lampy), neoznamovanie nadobudnutia alebo odovzdania zdroja žiarenia, resp. zmenu evidovaných údajov do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia, nepreškoľovanie pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a pod. Bolo tiež požadované, aby v prípade využívania jedného zdroja ionizujúceho žiarenia viacerými prevádzkovateľmi mali prevádzkovatelia medzi sebou zmluvne stanovené podmienky ohľadom zodpovednosti za servis, skúšky dlhodobej stability, osobnú dozimetriu a pod. Z chýbajúcej prevádzkovej dokumentácie boli najčastejšie konštatované chýbajúce návody na používanie rtg zariadení v slovenskom alebo českom jazyku či nevedenie knihy údržby a opráv vykonaných na rtg prístrojoch. Zistené nedostatky boli jednotlivými prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované.

V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve bolo prešetrované jedno neplánované lekárske ožiarenie na rádioterapeutickom pracovisku, ktoré je v štádiu riešenia, ale žiadne podnety.

B) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie pri biomedicínskych, diagnostických alebo terapeutických výskumných programoch

Posudzovanie využívania zdrojov ionizujúceho žiarenia na lekárske ožiarenie pri biomedicínskych, diagnostických alebo terapeutických výskumných programoch je výlučne v kompetencii Úradu verejného zdravotníctva SR. RÚVZ Nitra nemal informácie o realizácii takýchto výskumných programov vo svojom spádovom území.

C) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na technických pracoviskách

Odbor radiačnej ochrany evidoval k 31.12.2023 v spádovom území 322 používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia na technických pracoviskách, ktoré prevádzkuje spolu 120 prevádzkovateľov.

V roku 2023 vykonali pracovníci odboru v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany inšpekciu používania spolu 7 zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré sa používajú na technických pracoviskách a ktoré prevádzkujú spolu 5 prevádzkovatelia. Išlo o 3 zariadenia s uzavretým žiaričom, 1 zariadenie na vyhľadávanie cudzích predmetov v potravinárskych výrobkoch, 2 ručné röntgenfluorescenčné analyzátory a 1 technický röntgenový prístroj.

V rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany boli zisťované iba menej závažné nedostatky, ktoré boli následne prevádzkovateľmi odstraňované. V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia na technických pracoviskách nebol evidovaný žiaden podnet.

V oblasti používania uzavretých žiaričov a technických rtg prístrojov na nedeštruktívnu defektoskopiu dochádza v niektorých krajoch k znižovaniu počtu výkonov, a to najmä z dôvodu ukončovania dostavby v Atómovej elektrárni Mochovce a ukončenia prevádzky elektrárne Nováky.

Informácie o počte nadobudnutých zdrojov ionizujúceho žiarenia a vyradených zdrojov ionizujúceho žiarenia z prevádzky na technických pracoviskách v roku 2023 sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

| OKRES | Technické RTG prístroje | | | | | | Uzavreté rádioaktívne žiariče | SPOLU |
|------------------|-------------------------|-------------|-----------------|----------------------|-------------------|--------------------|-------------------------------|-----------------|
| | Stacionárne ** | Prenosné ** | Mikroštruktúrne | Pre kontrolu batožín | Pre spektrometriu | Iné nšpecifikované | | |
| Nitriansky kraj | 0 | -1 | +2 | +2 | +1 | 0 | -4 | +5 / -5 |
| Trenčiansky kraj | 0 | 0 | 0 | 0 | +2 | 0 | -7 | +2 / -7 |
| Trnavský kraj | 0 | 0 | +1 | +1 | +1 | 0 | 0 | +3 |
| Spolu | 0 | -1 | +3 | +3 | +4 | 0 | -11 | +10 / -1 |

Pozn.: Údaje o Trenčianskom a Trnavskom kraji sú evidované od 15.04.2023.

D) Využívanie zdrojov ionizujúceho žiarenia vo veterinárnom lekárstve

Odbor radiačnej ochrany evidoval k 31.12.2023 v spádovom území spolu 90 používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia vo veterinárnom lekárstve, ktoré prevádzkuje spolu 71 prevádzkovateľov.

Nedoriešený ostáva problém skladovaného rádioaktívneho odpadu určeného na likvidáciu, ktorý podľa dostupných informácií aj biologickú zložku. Na Slovensku však v súčasnosti nie je žiadny subjekt, ktorý by bol držiteľom povolenia ÚVZ SR na likvidáciu takéhoto druhu odpadu. Predmetný RAO nepredstavuje bezprostredné riziko pre verejnosť z hľadiska radiačnej ochrany.

V roku 2023 vykonali pracovníci odboru v rámci štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany inšpekciu spolu 10 zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktoré sa používajú vo veterinárnom lekárstve a ktoré prevádzkuje spolu 6 prevádzkovateľov. Ide o 9 skiagrafických veterinárnych rtg prístrojov a 1 ručný intraorálny veterinárny rtg prístroj.

Informácie o počte nadobudnutých zdrojov ionizujúceho žiarenia a vyradených zdrojov ionizujúceho žiarenia z prevádzky vo veterinárnom lekárstve v roku 2023 sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

| OKRES | Veterinárne RTG prístroje | | Spolu |
|------------------|--|---------------------|----------------|
| | Skiagrafické veterinárne rtg prístroje | Ručné rtg prístroje | |
| Nitriansky kraj | +2 | +1 | +3 |
| Trenčiansky kraj | +2 / -1 | 0 | +2 / -1 |
| Trnavský kraj | 0 | 0 | 0 |
| Spolu | +4 / -1 | +1 | +5 / -1 |

Pozn.: Údaje o Trenčianskom a Trnavskom kraji sú evidované od 15.04.2023.

V rámci vykonaných previerok boli v prípade potreby ukladané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, pričom išlo napr. o vyznačenie prídavných tieniacich vrstiev a označenie vstupu na rtg pracovisko výstražnou značkou radiačného nebezpečenstva, neuvedené v. č. rtg lampy, nevedenie evidencie sprevádzajúcich osôb, chýbajúci návod na používanie, neoznámenie nadobudnutie zdroja ionizujúceho žiarenia do Centrálného registra zdrojov ionizujúceho žiarenia vedeného ÚVZ SR. Uvedené nedostatky boli jednotlivými prevádzkovateľmi v stanovených termínoch odstraňované. V súvislosti s používaním zdrojov ionizujúceho žiarenia vo veterinárnom lekárstve nebol evidovaný žiaden podnet.

F) Vydávanie potvrdení o zaevidovaní oznámenej činnosti vedúcej k ožiareniu, vydávanie rozhodnutí o registrácii na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu a na poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany, vydávanie povolení na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu a na poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany a rozhodnutí a záväzných stanovísk v rámci posudkovej činnosti

V roku 2023 bolo vydaných spolu 107 nových rozhodnutí, z toho:

- 9 povolení činnosti vedúcej k ožiareniu, z toho 3 v Nitrianskom kraji, 2 v Trenčianskom kraji a 4 v Trnavskom kraji
- 16 rozhodnutí o zmene povolenia činnosti vedúcej k ožiareniu z toho 11 v Nitrianskom kraji, 5 v Trenčianskom kraji a 0 v Trnavskom kraji
- 44 rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu z toho 16 v Nitrianskom kraji, 20 v Trenčianskom kraji a 8 v Trnavskom kraji
- 3 rozhodnutia o zrušení rozhodnutí o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu, z toho po 1 v Nitrianskom, Trenčianskom a Trnavskom kraji
- 38 rozhodnutí o zmene rozhodnutia o registrácii činnosti vedúcej k ožiareniu, z toho 17 v Nitrianskom kraji, 12 v Trenčianskom kraji a 9 v Trnavskom kraji
- 0 záväzných stanovísk v rámci posudkovej činnosti

V zmysle § 23 zákona č. 87/2018 Z. z. vydal RÚVZ Nitra spolu 11 potvrdení o zaevidovaní oznamovanej činnosti vedúcej k ožiareniu, z toho 6 v Nitrianskom kraji, 3 v Trenčianskom kraji a 2 v Trnavskom kraji.

G) Poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany (TSP)

RÚVZ Nitra eviduje k 31.12.2023 jednu službu dôležitú z hľadiska radiačnej ochrany, a to v Štátnom veterinárnom a potravinovom ústave Dolný Kubín – vo Veterinárnom a potravinovom ústave Bratislava na pracovisku Referenčné laboratórium environmentálnej rádioaktivity Nitra v priestoroch Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Predmetnému subjektu bolo v roku 2022 vydané rozhodnutie o registrácii poskytovania služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany – stanovovania obsahu rádionuklidov v zložkách životného prostredia, v potravinovom reťazci a v iných materiáloch a predmetoch na účely hodnotenia ožiarovania osôb a regulácie spotreby potravín.

H) Zabezpečenie radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru na pracoviskách s ožiarovaním prírodným ionizujúcim žiarením

RÚVZ Nitra neeviduje k 31.12.2023 vo svojom spádovom území žiadne pracoviská ožiarovaním prírodným ionizujúcim žiarením.

I) Zabezpečenie radiačnej ochrany a výkon štátneho dozoru v jadrových zariadeniach

Výkon štátneho dozoru v jadrových zariadeniach je v kompetencii ÚVZ SR.

7. Centrálny register dávok

Vedenie centrálného registra dávok je v kompetencii ÚVZ SR.

A) Analýza radiačnej záťaže pracovníkov v Slovenskej republike

RÚVZ Nitra neeviduje v roku 2023 vo svojom spádovom území prekročenie prípustných limitov u žiadneho pracovníka.

Prípadné prekročenia hodnoty mesačnej/štvrt'ročnej efektívnej dávky 2 mSv / ekvivalentnej dávky na ruky 150 mSv, boli prešetrované odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu jednotlivých pracovísk, limitné hodnoty efektívnej dávky ani ekvivalentných dávok neboli v hodnotenom roku prekročené.

V problematike rizikových prác vydal RÚVZ Nitra 1 stanovisko.

B) Vydávanie dokladov o osobných dávkach pracovníkov

Vydávanie dokladov o osobných dávkach pracovníkov z centrálného registra dávok je v kompetencii ÚVZ SR.

C) Odborné stanoviská, konzultačná a poradenská činnosť v hodnotení ožiarenia

Činnosť odboru za rok 2023 v oblasti vydávania odborných stanovísk, konzultačnej a poradenskej činnosti je uvedená v kapitole 13 „Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť, vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení a poskytovanie informácií verejnosti.“

8. Núdzové situácie a odozva

K 31.12.2023 neeviduje RÚVZ Nitra vyhlásenie núdzovej situácie z hľadiska radiačnej ochrany vo svojom spádovom území.

V priebehu roka sa pracovníci podieľali na riešení viacerých nálezov rádioaktívneho materiálu. Išlo o radlice poľnohospodárskych strojov kontaminované rádionuklidom Co-60 (2 prípady, spolu 8ks v okrese Nové Zámky) a nádoby so zmesou s ochudobneným uránom a tóriom (celkovo 69 ks v okrese Prievidza). Vo všetkých prípadoch sa s rádioaktívnym materiálom manipulovalo iba minimálne a RÚVZ Nitra nemá informáciu, že by došlo k zvýšenému ožiareniu pracovníkov, ani jednotlivcov z obyvateľstva. Na základe výzvy RÚVZ Nitra prevzala rádioaktívny materiál oprávnená organizácia JAVYS, a.s. Jaslovské Bohunice, nakoľko v čase šetrenia udalostí bol vlastník materiálu neznámy.

9. Sankčné opatrenia a uložené sankcie

V priebehu roku 2023 pracovníci odboru radiačnej ochrany pri výkone štátneho dozoru nezistili skutočnosti, ktoré by viedli k začatiu správneho konania za porušenie ustanovení zákona č. 87/2018 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov

10. Monitorovanie, laboratórne analýzy a havarijná pripravenosť - Radiačná monitorovacia sieť Slovenskej republiky

Na RÚVZ Nitra nie je zriadené laboratórium na hodnotenie rádiologických ukazovateľov. Ako zložka radiačnej monitorovacej siete nebol RÚVZ Nitra v hodnotenom období vyzvaný Ústredím RMS na vykonávanie monitorovania v životnom prostredí. RÚVZ Nitra pre RMS zabezpečil kontaktovanie a informovanie zodpovedných osôb prevádzok určených na odber vzoriek pitnej vody a odber vzoriek celodennej stravy v Nitrianskom kraji a odber vzoriek poľnohospodárskych plodín v Nitrianskom, Trnavskom a Trenčianskom kraji. Monitorovanie rádiologických ukazovateľov v týchto komoditách v spádovom území RÚVZ Nitra zabezpečuje ÚVZ SR.

V oblasti hodnotenia rádiologických ukazovateľov kvality vody, ktoré vykonávajú dodávatelia v zmysle § 136 zákona č. 87/2018 Z. z. boli v minulosti vo viacerých prípadoch zaznamenané prekročenia indikačnej hodnoty celkovej objemovej aktivity alfa v pitnej vode, pričom jednotliví prevádzkovatelia boli v prípade potreby oboznamovaní s ďalším postupom optimalizácie. Vo všetkých evidovaných prípadoch bolo toto prekročenie spôsobené prítomnosťou izotopov prírodného pôvodu Ra-226, U-238, alebo U-234. Ani v jednom prípade nebolo zaznamenané prekročenie medznej hodnoty konkrétneho rádionuklidu a ani 20 % jeho medznej hodnoty.

A) Gamaspektrometrické a rádiochemické analýzy

RÚVZ Nitra nedisponuje gamaspektrometrickým, ani rádiochemickým laboratóriom.

B) Meranie gama žiarenia v životnom prostredí metódou termoluminiscenčných dozimetrov (TLD)

RÚVZ Nitra nevykonáva merania gama žiarenia v životnom prostredí metódou termoluminiscenčných dozimetrov (TLD). Tieto činnosti v Nitrianskom, Trenčianskom a Trnavskom kraji zabezpečuje ÚVZ SR.

C) Sieť včasného varovania

ORO RÚVZ Nitra nie je súčasťou siete včasného varovania.

D) Medzilaboratórne (aj medzinárodné) porovnávacie merania

RÚVZ Nitra sa nezúčastnil medzilaboratórnych (ani medzinárodných) porovnávacích meraní.

11. Hlavné úlohy, programy a projekty v oblasti radiačnej ochrany

Úloha č. 5.1. SLEDOVANIE A HODNOTENIE VEĽKOSTI OŽIARENIA PACIENTOV Z LEKÁRSKEHO OŽIARENIA

Ciele úlohy: Zhodnotiť veľkosť individuálnych dávok pacientov pri vybraných typoch rádiologických vyšetrení a vyhodnotiť kolektívne dávky obyvateľov z vybraných typov rádiologických vyšetrení vykonávaných v Slovenskej republike. Výsledky štúdie porovnať s platnými národnými diagnostickými referenčnými úrovňami, ktoré sú definované v opatrení MZ SR.

Gestor: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Riešiteľské pracoviská:

ÚVZ SR, RÚVZ Banská Bystrica, RÚVZ Bratislava, RÚVZ Košice, RÚVZ Nitra

Anotácia: Dávky z lekárskeho ožiarenia sú najvýznamnejším príspevkom k ožiareniu populácie zo zdrojov ionizujúceho žiarenia v členských krajinách Európskej únie a ich kontinuálne sledovanie a hodnotenie je jednou zo základných požiadaviek zaistenia radiačnej ochrany obyvateľstva, ktoré sú zakotvené v základnej zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu EURATOM a v smernici Rady 2013/59/EURATOM. Štúdie v členských krajinách Európskej únie poukazujú na pretrvávajúci rast ožiarenia obyvateľstva z lekárskeho ožiarenia. Na vysoký nárast ožiarenia zo zdrojov ionizujúceho žiarenia používaných v medicíne upozorňujú aktuálne aj mnohé medzinárodné inštitúcie a organizácie – IAEA, ICRP a UNSCEAR.

Radiačná ochrana obyvateľstva pred ionizujúcim žiarením je jednou zo základných úloh orgánov radiačnej ochrany. Optimalizácia rádiologických vyšetrovacích postupov z hľadiska radiačnej ochrany je jedným zo základných postupom pre znižovanie ožiarenia populácie so zdrojov ionizujúceho žiarenia a môže zabrániť zbytočnému ožiareniu pacientov a tým znížiť riziko vzniku radiačných poškodení vyvolaných ionizujúcim žiarením.

Úloha bola zameraná na sledovanie a hodnotenie ožiarenia pacientov pri vybraných rádiologických vyšetreniach v diagnostickej rádiológii a v nukleárnej medicíne v Slovenskej republike. Ide o kontinuálne pokračovanie v úlohe, ktorá začala v roku 2020.

Etapa 1: Navrhnuť postup a metodiky pre hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov v rádiológii, vypracovať štandardné postupy pre zber údajov na jednotlivých pracoviskách, uskutočniť sledovanie a hodnotenie dávok pri jednotlivých röntgenových výkonoch v rámci celej Slovenskej republiky na pracoviskách diagnostickej rádiológie, ako aj na sledovanie aktivity rádiofarmák aplikovaných pacientom pri diagnostických vyšetreniach metódami nukleárnej medicíny.

Etapa 2: Spracovať výsledky meraní a hodnotenia veľkosti kolektívnych dávok pacientov z vybraných rádiologických diagnostických výkonov, vykonávaných v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti na úrovni jednotlivých krajov a v Slovenskej republike a porovnať výsledky získané v rámci štúdie s národnými

diagnostickými referenčnými úrovňami pre lekárske ožiarenia a s výsledkami obdobných štúdií v iných krajinách Európskej únie.

Termín ukončenia úlohy:

Úloha bude pokračovať aj v roku 2024 so zameraním na lekárske ožiarovanie detí.

Realizačné výstupy:

- Stanovenie individuálnych dávok pacientov a kolektívnych dávok pacientov z mamografických vyšetrení;
- Stanovenie individuálnych dávok pacientov a kolektívnych dávok pacientov z najfrekvencovanejších vyšetrení v diagnostickej rádiológii;
- Stanovenie individuálnych dávok pacientov a kolektívnych dávok pacientov z vyšetrení v nukleárnej medicíne;
- Publikovanie výsledkov štúdie a jej zverejnenie pre medicínskych odborníkov a pre odbornú verejnosť.

Úvod:

Ožiarovanie človeka zo zdrojov ionizujúceho žiarenia používaných v medicíne je významným príspevkom k celkovej dávke žiarenia, ktorému je populácia vystavená. Každoročne narastá počet rtg vyšetrení a vyšetrení v nukleárnej medicíne. Preto je nevyhnutné venovať pozornosť zdrojom ionizujúceho žiarenia, hodnotiť a optimalizovať rádiologické postupy, optimalizovať dávky pacientov a dôsledne kontrolovať technický stav zariadení.

Medzi základné princípy radiačnej ochrany patrí odôvodnenie, optimalizácia a limitovanie ožiarovania. Pri lekárskom ožiarovaní pacientov nie je možné stanoviť hodnoty dávky, ktoré nemôžu byť prekročené, veľký dôraz sa kladie na odôvodnenie lekárskeho ožiarovania. V tomto procese rozhodujúcu úlohu zohráva indikujúci lekár. Práve ten je zodpovedný za voľbu vhodnej vyšetrovacej metódy, získavanie informácií o predchádzajúcom vyšetrení, ako aj poučenie pacienta o rizikách spojených s použitím ionizujúceho žiarenia.

V procese optimalizácie lekárskeho ožiarovania je potrebné nájsť rovnováhu medzi dostatočnou kvalitou zobrazenia a veľkosťou dávky na pacienta. Z pohľadu ožiarovania pacienta je vhodným kritériom správne nastavenej optimalizácie neprekročenie diagnostických referenčných úrovní (DRÚ). DRÚ sú legislatívne stanovené v opatrení Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S02933-2018-OL. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný sledovať dodržiavanie DRÚ. Trvalé prekračovanie DRÚ je na pracovisku neprípustné. V prípade ich prekračovania je potrebná optimalizácia lekárskeho ožiarovania. DRÚ sú stanovené pre jednotlivé typy vyšetrení na základe merania dávok na veľkom počte pacientov ako tretí kvartil hodnôt dávok. Za kritérium dávky je zvolená taká hodnota, ktorá nie je prekročená u 75% vyšetrených pacientov. DRÚ sú stanovené pre štandardného dospelého pacienta (60-80 kg) a detských pacientov podľa vekových a hmotnostných kategórií. DRÚ pre skiagrafické vyšetrenia pri rôznych projekciách sú definované ako vstupná povrchová kerma alebo súčin kermy a plochy (KAP). V prípade mamografických vyšetrení je DRÚ vyjadrená ako priemerná dávka v mliečnej žľaze (AGD), v závislosti od hrúbky komprimovaného prsníka. DRÚ pre jednotlivé typy vyšetrení v nukleárnej medicíne je stanovená ako celková aktivita rádioaktívnej látky aplikovaná pacientovi na jedno vyšetrenie v jednotke MBq, taktiež chemická forma aplikovanej rádioaktívnej látky ako aj druh aplikovaného rádionuklidu. V prípade nukleárnej medicíny je

DRÚ stanovená pre dospelú osobu s hmotnosťou v intervale 65 kg až 75 kg a pre dieťa sa určuje ako zlomok celkovej aktivity rádioaktívnej látky aplikovanej dospeléj osobe, so zohľadnením hmotnosti dieťaťa.

V prvej etape riešenia úlohy bol navrhnutý postup a metodika pre hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov v rádiológii a nukleárnej medicíne, vypracované štandardné postupy pre zber údajov na rádiologických pracoviskách a pracoviskách nukleárnej medicíny.

V rámci druhej etapy riešenia sa uskutočnilo hodnotenie dávok z lekárskeho ožiarenia na rádiologických pracoviskách, ako aj sledovanie aplikovanej dávky rádiofarmák pacientom pri diagnostických vyšetreniach na pracoviskách nukleárnej medicíny v rámci Slovenskej republiky.

Na pracoviskách bolo zisťované sledovanie DRÚ stanovených v opatrení MZ SR. Podľa zákona č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane, je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti povinný sledovať ožiarenie pacientov pri lekárskom ožiarení, zaznamenávať veľkosť ožiarenia pacientov a na požiadanie poskytnúť tieto údaje Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR). Vzhľadom na vyššie vedené, ÚVZ SR oslovil zdravotnícke zariadenia s požiadavkou na poskytnutie anonymizovaných dát pacientov na účel ich spracovania a vyhodnotenia dávok pacientov z lekárskeho ožiarenia.

Na spracovanie dát dalo súhlas 45 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, u ktorých údaje o rádiodiagnostických vyšetreniach sú zbierané a archivované v automatizovanom systéme DQC (dose quality control). V uvedenom súbore sú zastúpené rádiologické pracoviská rôznych typov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Výstupy o dávkach pacientov boli získané spolu z 65 skiagrafických prístrojov (49 stabilných a 16 pojazdných) a 31 mamografických prístrojov a 5 prístrojov pre nukleárnu medicínu (2 prístroje PET/CT, 1 prístroj SPECT a 2 prístroje SPECT/CT).

Pre sledovanie individuálnych dávok bolo vybraných 5 typov vyšetrení: lebka (projekcia PA), hrudník (projekcia PA), panva (projekcia AP), brucho (projekcia AP), LS chrbtica (projekcia LAT). Pri mamografických vyšetreniach boli vyselektované vyšetrenia v kranio - kaudálnej projekcii (CC), pre ktorú je stanovená DRÚ. Pri lekárskom ožiarení v nukleárnej medicíne bolo po konzultácii s pracoviskami zvolených nasledovných 5 typov často sa vyskytujúcich vyšetrení pre dospelých pacientov: scintigrafia skeletu – MDP/HDP, scintigrafia prítitných teliesok - MIBI, scintigrafia pľúc – perfúzia + ventilácia - MAA, lokalizácia sentinelovej uzliny - nanokoloid a PET/CT. Pre detských pacientov boli vybrané nasledovné 4 typy vyšetrení, ktoré predstavujú významnú časť z vykonávaných vyšetrení: dynamická scintigrafia obličiek – DTPA, dynamická scintigrafia obličiek – MAG3, scintigrafia nadobličiek – MIBG a PET/CT.

Údaje boli analyzované za obdobie 3 mesiacov, apríl - jún 2022. Skiagrafické vyšetrenia boli rozdelené podľa typu a projekcie. Pacienti boli rozdelení na skupinu dospelých pacientov (15 rokov a vyšší vek) a na deti v troch vekových kategóriách (0-5r., 5-10r., 10-15 r.). Vyšetrenia v nukleárnej medicíne boli analyzované z údajov za obdobie celého roku 2022. Pacienti boli taktiež rozdelení na skupinu dospelých pacientov (15 rokov a vyšší vek) a deti, pričom DRÚ sa porovnávala na základe hmotnostného intervalu 65 kg až 75 kg pre dospelých a príslušné podiely aktivity pre deti na základe ich hmotností. DRÚ pre PET/CT vyšetrenia s použitím látky FDG s rádionuklidom F-18 nie je stanovená, preto bolo cieľom zistiť typické hodnoty.

Výstup

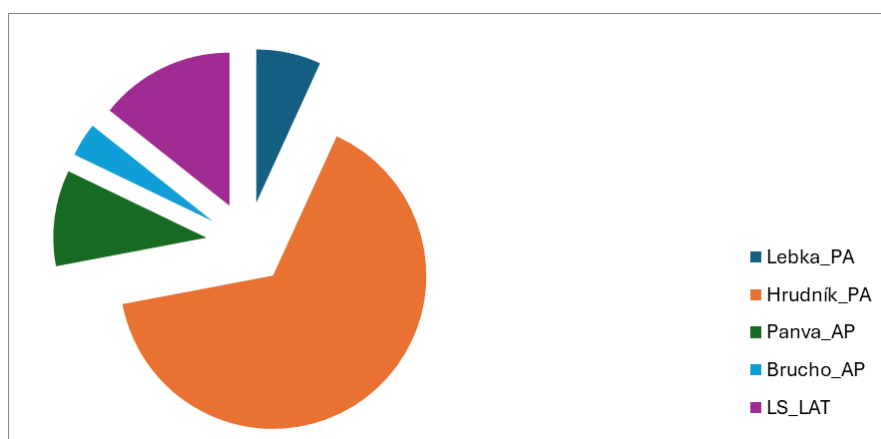
Spolu bolo analyzovaných 378 581 skiagrafických vyšetrení, z toho 42 479 vyšetrení detí do 15 rokov, čo predstavovalo 11,22 %. Z celkového počtu rtg vyšetrení nami vybrané typy skiagrafických vyšetrení (lebka, hrudník, panva, brucho, LS) predstavovali 27 percent. Väčšinu skiagrafických vyšetrení uskutočnených v zdravotníckych zariadeniach tvoria vyšetrenia končatín, ktoré z hľadiska individuálnej dávky nepredstavujú významný význam.

Počet vybraných vyšetrení u detí bol tiež relatívne nízky (15%). Dôvodom je, že iné vyšetrenia ako vyšetrenia extrém (končatín), sú vykonávané v špecializovaných centrách pre detských pacientov, ktoré buď nedali súhlas na spracovanie dát, alebo rtg zariadenia neboli v tom čase pripojené na automatizovaný systém zberu dát. Počet všetkých analyzovaných dát z vybraných rádiologických vyšetrení detí do 15 r. bol 6297.

Kvalita získaných dát o rtg vyšetreniach pacientov z rôznych zdravotníckych zariadení bola rôzna. Údaje o hmotnosti pacientov chýbali takmer u polovice analyzovaných záznamov. Rovnako v mnohých prípadoch bol nesprávne uvedený typ vyšetrenia, ktorý nekorešpondoval s oblasťou vyšetrenia. Nesúlad hmotnosti a veku bol častým nedostatkom zisteným v získaných údajoch. Vyššie uvedené, ako aj nevyhnutnosť evidovania hmotnosti pacienta, bude potrebné komunikovať v rámci inšpekcií s odbornými zástupcami pre radiačnú ochranu v konkrétnom zdravotníckom zariadení s cieľom vyhnúť sa podobným problémom pri prieskume radiačnej záťaže pacientov v budúcnosti.

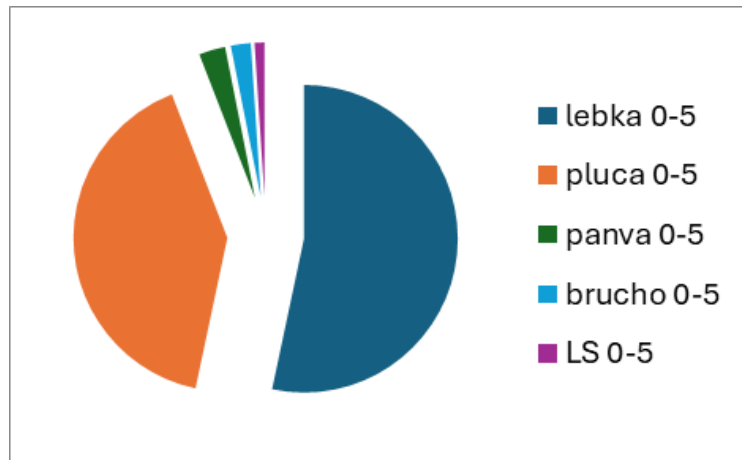
Bez uvedenia hmotnosti pacientov nie je možné sledovať dodržiavanie DRÚ. Preto sme v zdravotníckych zariadeniach stanovili priemernú (typickú) vstupnú povrchovú dávku (ESD – entrance surface dose), prípadne priemernú hodnotu súčinu dávky a plochy (DAP – dose area product).

Na grafe č. 1 je rozloženie typov rtg vyšetrení u dospelých pacientov. Najpočetnejším vyšetrením bolo vyšetrenie hrudníka v projekcii PA. U pacientov vyšetrených pojazdnými skiagrafickými prístrojmi (na oddeleniach ARO a JIS) bolo vyšetrenie pľúc uskutočnené v AP projekcii. Rovnako je AP projekcia preferovaná pri vyšetrení na stabilnom rtg prístroji u pacientov, ktorí sú na rtg vyšetrenie prevezení z nemocničných oddelení na nemocničnom lôžku.



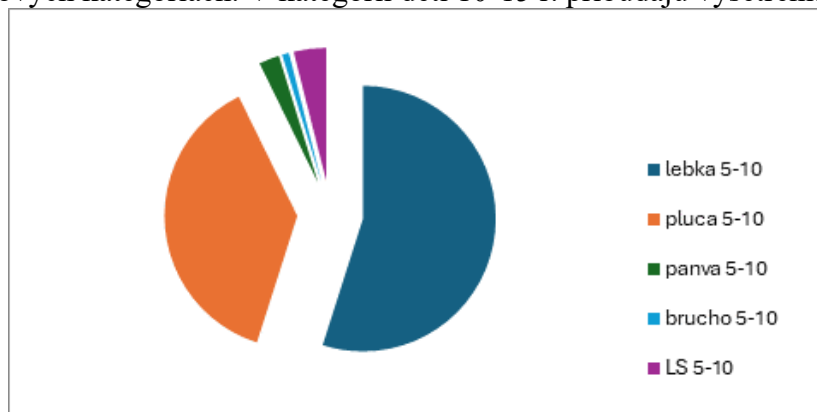
Graf č. 1 – Rozloženie rtg vyšetrení u dospelých pacientov podľa typu vyšetrenia

Graf č. 2 znázorňuje rozloženie rtg vyšetrení u detí vo vekovej kategórii 0 -5 r. Nadpolovičné zastúpenie malo vyšetrenie hrudníka. Často sú vykonávané rtg vyšetrenia lebky indikované najmä pri diagnostike poranení hlavy pri úraze a diagnostike prínosových dutín.



Graf č. 2 – Rozloženie rtg vyšetrení u detských pacientov 0-5r.

Na grafoch č. 3 a č. 4 je zobrazené rozloženie rtg vyšetrení u detských pacientov v ďalších vekových kategóriách. V kategórii deti 10-15 r. pribúdajú vyšetrenia LS chrbtice.



Graf č. 3 - Rozloženie rtg vyšetrení u detských pacientov 5-10r.



Graf č. 4 - Rozloženie rtg vyšetrení u detských pacientov 10-15r.

Na pracoviskách, kde sú v systéme DQC evidované údaje o dávke ako vstupná povrchová dávka (ESD) a súčin dávky a plochy (DAP), pre jednotlivé typy vyšetrení a kategórie pacientov (dospelí, deti 0-5r., deti 5-10r., deti 10-15r.) bola stanovená priemerná hodnota vstupnej povrchovej dávky (ESD) a súčinu dávky a plochy (DAP) pre vyšetrenia lebka v projekcii PA, hrudník v projekcii PA, panva v projekcii AP, brucho v projekcii AP a LS chrbtica v projekcii LAT.

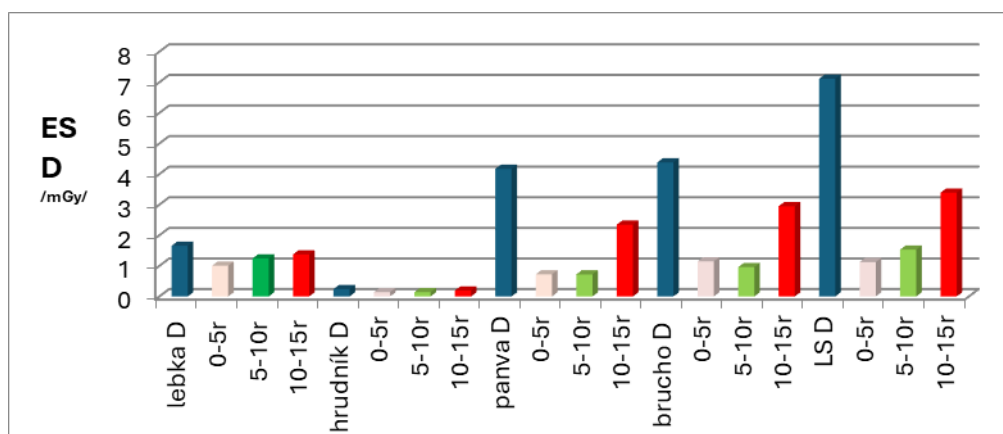
Tabuľka č. 1 sumarizuje hodnoty priemerných ESD a DAP, rozptyl hodnôt ESD a DAP zobrazuje DRÚ pre jednotlivé typy vyšetrení.

| Názov vyšetrenia | Počet vyšetrení | ESD (mGy) | Rozptyl hodnôt | DRU (mGy) | DAP (mGy.cm ²) | Rozptyl hodnôt | DRU (mGy.cm ²) |
|------------------------|-----------------|-------------|----------------|-------------|----------------------------|----------------|----------------------------|
| lebka dospelí | 6623 | 1.65 | 0.365-2.965 | 3 | 437.53 | 271-826 | 700.00 |
| lebka deti (0-5r.) | 1196 | 1.00 | 0.311-1.645 | 0.48 | 177.20 | 115-178 | 240.00 |
| lebka deti (5-10r.) | 1240 | 1.24 | 0.476-2.518 | 0.73 | 251.87 | 33-330 | 350.00 |
| lebka deti (10-15r.) | 652 | 1.37 | 0.353-3.033 | 1.02 | 388.44 | 184-961 | neurčené |
| hrudník dospelí | 63274 | 0.24 | 0.075-0.331 | 0.3 | 223.51 | 66-1060 | 220.00 |
| hrudník deti (0-5r.) | 915 | 0.14 | 0.032-0.680 | 0.1 | 49.29 | 13-115 | 22.00 |
| hrudník deti (5-10r.) | 854 | 0.14 | 0.052-0.319 | 0.1 | 77.82 | 27-169 | 50.00 |
| hrudník deti (10-15r.) | 779 | 0.19 | 0.094-0.889 | 0.1 | 142.74 | 49-334 | 70.00 |
| panva dospelí | 9828 | 4.17 | 0.79-7.16 | 5 | 1511.11 | 74-5688 | 2000.00 |
| panva deti (0-5r.) | 62 | 0.72 | 0.35-1.16 | 0.17 | 71.75 | 71 | neurčené |
| panva deti (5-10r.) | 59 | 0.72 | 0.6-1.27 | 0.5 | 91.53 | 32-129 | 180.00 |
| panva deti (10-15r.) | 89 | 2.35 | 1.09-8,2 | 0.99 | 469.00 | 478-683 | 310.00 |
| brucho dospelí | 3450 | 4.38 | 1.117-9.6 | 6 | 1634.48 | 500-5861 | 2900.00 |
| brucho deti (0-5r.) | 47 | 1.15 | 0.110-5.6 | 0.4 | 312.77 | 149-607 | 150.00 |
| brucho deti (5-10r.) | 19 | 0.96 | 0.29-1.785 | 0.43 | 294.33 | 164-4958 | 250.00 |

| | | | | | | | |
|----------------------------|-------|-------------|-------------|-------------|----------------|----------|----------------|
| brucho deti (10-15r.) | 40 | 2.95 | 1.854-3.5 | 0.95 | 474.57 | 135-740 | 475.00 |
| LS chrbtica dospelí | 13884 | 7.11 | 2.81-16.48 | 15 | 2739.69 | 243-5600 | 3100.00 |
| LS chrbtica deti (0-5r.) | 23 | 1.12 | 0.463-3.17 | neurčené | - | - | neurčené |
| LS chrbtica deti (5-10r.) | 89 | 1.53 | 0.6-3.91 | neurčené | 485.83 | 73 | neurčené |
| LS chrbtica deti (10-15r.) | 233 | 3.39 | 1.046-8.605 | neurčené | 982.91 | 115-1045 | neurčené |

Tabuľka č. 1. – Počty vyšetrení, priemerné hodnoty ESD a DAP, rozptyl hodnôt a DRÚ pri vybraných rtg vyšetreniach vo vekových kategóriách dospelí, deti 0-5 r., 5-10 r., 10-15r.

Grafické znázornenie priemerných hodnôt ESD pre jednotlivé vekové kategórie pre vybrané typy rtg vyšetrení sú na grafe č. 5.

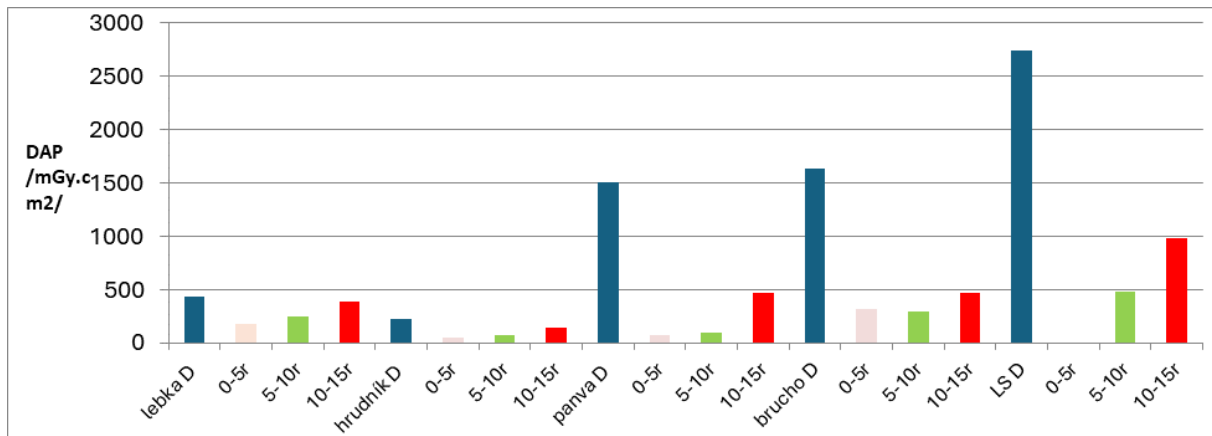


Graf č. 5 – Priemerné hodnoty ESD pri vybraných rtg vyšetreniach

Z grafu č. 5 je zrejmé, že rtg vyšetrenia detí je potrebné optimalizovať a zvoliť expozičné parametre vyšetrovacích protokolov tak, aby dávky boli adekvátne nižšie v porovnaní s dávkami u dospelých pacientov.

Na pracoviskách, kde sú v DQC evidované údaje o dávke ako DAP, pre jednotlivé typy vyšetrení a kategórie pacientov (dospelí, deti 0-5r., deti 5-10r., deti 10-15r) bola stanovená priemerná hodnota DAP pre vyšetrenia lebka (projekcia PA), hrudník (projekcia PA), panva (projekcia AP), brucho (projekcia AP) a LS chrbtica (projekcia LAT). Graf č. 6 graficky

znázorňuje priemerné hodnoty DAP pre jednotlivé vekové kategórie pre vybrané typy rtg vyšetrení.



Graf č. 6 - Priemerné hodnoty DAP pri vybraných rtg vyšetreniach

Hodnoty priemerných efektívnych dávok pri vybraných rtg vyšetreniach sú zhrnuté v tabuľke č. 2.

| Názov vyšetrenia | Efektívna dávka (mSv) |
|------------------------|-----------------------|
| lebka dospelý | 0.0163 |
| Lebka deti (0-5r.) | 0.009 |
| Lebka deti (5-10r.) | 0.012 |
| Lebka deti (10-15r.) | 0.014 |
| hrudník dospelý | 0.029 |
| hrudník deti (0-5r.) | 0.018 |
| hrudník deti (5-10r.) | 0.018 |
| hrudník deti (10-15r.) | 0.024 |
| panva dospelý | 0.412 |
| panva deti (0-5r.) | 0.072 |
| panva deti (5-10r.) | 0.074 |
| panva deti (10-15r.) | 0.229 |
| brucho dospelý | 0.555 |
| brucho deti (0-5r.) | 0.145 |
| brucho deti (5-10r.) | 0.124 |
| brucho deti (10-15r.) | 0.383 |
| LS chrbtica dospelý | 0.811 |
| brucho deti (0-5r.) | 0.122 |
| brucho deti (5-10r.) | 0.176 |
| brucho deti (10-15r.) | 0.3933 |

Tabuľka č. 2 – Hodnoty efektívnych dávok pri vybraných vyšetreniach v rôznych vekových kategóriách

Z 23 rtg zariadení boli údaje o dávke (ESD alebo DAP) získané spolu s hmotnosťou pacienta. Hmotnosti štandardného pacienta (60-80 kg) zodpovedalo necelých 50 % pacientov. Analýzou dát bolo zistené, že k prekročeniu DRÚ došlo pri nami vybraných vyšetreniach len v ojedinelých prípadoch. Prekročenie DRÚ u viac ako 50 % pacientov v skupine od 60-80 kg bolo zaznamenané pri vyšetrení hrudníka v PA projekcii v dvoch zariadeniach. Tu je nevyhnutne potrebná optimalizácia lekárskeho ožiarenia. Pri iných typoch rtg vyšetrení nebolo identifikované prekročenie DRÚ na pracoviskách.

Informácie o dávke na pacienta **pri vyšetreniach pojazdnými rtg prístrojmi** pre skiagrafiu boli získané z **15 zdravotníckych zariadení**. Naša legislatíva upravuje ich používanie len v obzvlášť závažných prípadoch, kedy pacienta nie je možné vzhľadom na jeho zdravotný stav previesť na stabilné rtg pracovisko. Táto požiadavka vyplýva zo základných princípov radiačnej ochrany. Predovšetkým v období ochorenia Covid-19 boli do nemocníc dodané pojazdné rtg prístroje pre skiagrafiu, určené predovšetkým na oddelenia JIS a OAIM, aby sa predišlo možnosti prenosu infekcie pri transporte infikovaného pacienta. Mnohí pacienti boli intubovaní a na pľúcnej ventilácii a ich transport bol rizikový

Za obdobie troch mesiacov bolo na pojazdných rtg prístrojoch pre skiagrafiu vykonaných 4429 vyšetrení. Z toho 3200 vyšetrení (72 %) boli rtg vyšetrenia hrudníka v AP projekcii. Priemerná hodnota DAP bola 265 mGy.cm². Veľký rozptyl priemerných hodnôt DAP na jednotlivých pracoviskách (30-680 mGy.cm²) vedie k nutnosti optimalizovať lekárske ožiarenie týchto pacientov. Pre uvedenú projekciu nie sú stanovené DRÚ. Optimalizácia radiačnej ochrany pri používaní mobilných rtg prístrojov pre skiagrafiu je problematická, musia byť zohľadnené technické podmienky vyšetrenia. V porovnaní s vyšetrením stacionárnym skiagrafickým röntgenovým prístrojom je obtiažnejšie zachovať optimálnu geometriu, vyclonenie primárneho röntgenového zväzku a ostatné parametre röntgenového vyšetrenia. Rozdielna je citlivosť digitálnych detektorov, čo môže viesť k nastaveniu rozdielnych expozičných parametrov, čo následne vedie k zvýšeniu dávky na pacienta.

Mamografia

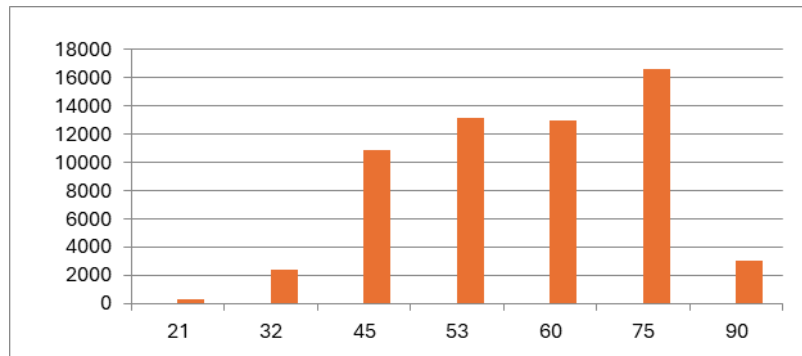
V celosvetovom meradle je najčastejšie diagnostikovaným nádorovým ochorením žien rakovina prsníka, ktorá je aj najčastejšou príčinou úmrtia žien na rakovinu. Každoročne je diagnostikovaných 1,6 milióna nových prípadov a umrie viac ako pol milióna žien ročne. Rakovinu prsníka postihuje každú desiatu ženu. Rizikovými faktormi sú vek, genetické predispozície, hormonálne faktory a nevhodný životný štýl. Pre prevenciu je dôležitá sonografia a mamografia u žien od 40 rokov v dvoj- ročných intervaloch. Niektoré ženy však majú odporúčanú mamografiu každý rok pre zvýšené riziko vzniku rakoviny prsníka (v rodine výskyt rakoviny prsníka z matkinej strany, ženy, užívanie hormonálnej antikoncepcie, hormonálna substitučná liečba v menopauze).

Údaje o dávkach pri mamografických vyšetreniach boli získané z 28 pracovísk (spolu 31 mamografických zariadení). Za obdobie troch mesiacov bolo uskutočnených 94 397 vyšetrení, s priemernou dávkou v mliečnej žľaze (AGD) 1,27 mGy a s priemernou kompresiou prsníka 57,8 mm.

Všetky mamografické pracoviská majú digitálny systém zobrazovania. Vek používaných mamografických zariadení je rôzny. Na väčšine pracovísk sú realizované skúšky prevádzkovej stálosti vyhodnocované externou organizáciou.

Pre stanovenie dodržiavania diagnostických referenčných úrovní bolo analyzovaných 59 485 vyšetrení prsníka v CC projekcii (kranio-kaudálna projekcia) rozdelených podľa veľkosti

kompresie prsníka. Z údajov získaných z pracovísk možno konštatovať, že nedochádza k prekročovaniu diagnostických referenčných úrovní. Graf č. 8 zobrazuje početnosť mamografických vyšetrení v závislosti hrúbky kompresie.



Graf č. 8 – Distribúcia počtu mamografických vyšetrení podľa veľkosti kompresie prsníka

Tabuľka č. 3 sumarizuje počty mamografických vyšetrení v jednotlivých skupinách podľa veľkosti kompresie prsníka, priemerné hodnoty AGD. V poslednom stĺpci sú zobrazené hodnoty DRÚ pre mamografické vyšetrenia v CC projekcii.

| kompresia (mm) | počet vyšetrení | AGD (mGy) | DRU (mGy) |
|-----------------------|------------------------|------------------|------------------|
| 21 | 362 | 0.71 | 1 |
| 32 | 2452 | 0.81 | 1.1 |
| 45 | 10884 | 0.94 | 1.3 |
| 53 | 13192 | 1.05 | 1.6 |
| 60 | 12933 | 1.19 | 1.8 |
| 75 | 16605 | 1.38 | 2.1 |
| 90 | 3057 | 1.68 | 2.5 |

Tab. č. 3 – Prehľad počtu mamografických vyšetrení v CC projekcii, priemernej hodnoty AGD a DRÚ

Celkový príspevok k efektívnej dávke z mamografických vyšetrení predstavuje 0,077 mSv na jednu expozíciu.

Nukleárna medicína

Nukleárna medicína sa postupne vyvinula od roku 1940 do samostatnej lekárskej disciplíny zaoberajúcej sa diagnostikou a terapiou pomocou otvorených žiaričov. Ide o podanie otvoreného žiariča do tela vyšetrovanej alebo liečenej osoby. Je založená na dvoch princípoch z hľadiska požadovaného výsledku: **princíp sledovania**, ktorý využíva detekciu ionizujúceho žiarenia emitovaného z tela pacienta a **princíp cieleného podávania rádioaktívnej látky** s dostatočnou aktivitou na ožiarenie definovaného objemu tkaniva alebo orgánu na terapeutické účely. Metódy nukleárnej medicíny slúžia na monitorovanie regionálnej fyziológie a biochémie vo vnútri organizmu pomocou zariadení, ktoré detekujú emitované žiarenie z rádionuklidmi označených liečiv z tela vyšetrovanej osoby. Pri rádionuklidovej terapii sa rádiofarmakum zámernie vpravuje do cieľového objemu tkaniva, ktoré je potrebné ožarovať vysokou dávkou. Nukleárna medicína je jedinečná v tom, že poskytuje informácie o stave pacienta, ktoré sa nemusia dať ľahko získať alebo nie sú vôbec dosiahnuteľné inými diagnostickými metódami. Nukleárna medicína skúma funkciu, priebeh metabolických procesov a rôzne iné fyziologické aktivity v tele a primárne sa nezameriava na anatómiu a štruktúru vyšetovaných častí tela. Možno hovoriť o molekulárnom zobrazovaní, ktoré sa vyznačuje aj použitím stopovacieho princípu, ale nemusí vždy používať len rádionuklidy (napr. funkčná magnetická rezonancia). Vzťah medzi nukleárnou medicínou a štruktúrnymi (najmä rádiodiagnostickými) zobrazovacími metódami je komplementárny, t.j. navzájom sa dopĺňajú - čo možno dobre demonštrovať vznikom hybridného zobrazovania.

Údaje o aplikovaných aktivitách sme získali z 2 pracovísk, pre ktoré je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre miestne príslušný orgán radiačnej ochrany (spolu 5 zariadení pre nukleárnu medicínu - 2 prístroje PET/CT, 1 prístroj SPECT a 2 prístroje SPECT/CT). Za obdobie celého roku 2022 bolo na daných pracoviskách uskutočnených spolu 6 699 vyšetrení.

Zhodnotenie dodržiavania DRÚ bolo zisťované pri nasledovných typoch vyšetrení pre dospelých pacientov: scintigrafia skeletu – MDP/HDP, scintigrafia prítitných teliesok - MIBI, scintigrafia pľúc – perfúzia + ventilácia - MAA, lokalizácia sentinelovej uzliny – nanokoloid, PET/CT a pre detských pacientov: dynamická scintigrafia obličiek – DTPA, dynamická scintigrafia obličiek – MAG3, scintigrafia nadobličiek – MIBG, PET/CT.

Tabuľka č. 2 prezentuje počty vyšetrení, ich rozdelenie, používané rádionuklidy a prístrojové vybavenie na pracoviskách.

| | IZOTOPCENTRUM, s.r.o. | GAMMALAB, spol. s r.o. |
|----------------------------------|--|-------------------------------|
| Celkový počet vyšetrení | 4827 | 1872 |
| Počet diagnostických vyšetrení | 4726 1723 (SPECT)+ 3003 (PET) | 1872 |
| Počet terapeutických vyšetrení | 101 | 0 |
| Počet CT vyšetrení | 3836 | 1411 |
| Počet vyšetrení detí do 15 rokov | 53 | 9 |
| Používané rádioizotopy | F-18, Tc-99m, I-123, Ga-68, Lu-177 | Tc-99m, I-123, Kr-81m |
| Prístrojové vybavenie | 2 ks PET/CT, 1 ks SPECT, 1 ks SPECT/CT | 1 ks SPECT/CT |

Tab. č. 2 – Prehľad počtu vyšetrení, rádionuklidov a prístrojov

V tabuľke č. 3 je vyhodnotenie aplikovaných aktivít rádionuklidov v MBq vybraných typov vyšetrení pre dospelých pacientov a ich porovnanie s DRÚ.

| Aplikované aktivity v MBq pre pacientov s hmotnosťou v intervale 65 kg až 75 kg | IZOTOPCENTRUM, s.r.o. | | GAMMALAB, spol. s r.o. | |
|---|-----------------------------------|---------------------------|-------------------------------|---------------------------|
| | Priemer [MBq] | Štandardná odchýlka [MBq] | Priemer [MBq] | Štandardná odchýlka [MBq] |
| Scintigrafia skeletu, 99m-Tc, MDP/HDP, DRU: 800 MBq | 712,38 | 36,24 | 799,40 | 5,98 |
| Scintigrafia prítitných teliesok, 99m-Tc, MIBI, DRU: 800 MBq | 710,74 | 9,52 | 800,00 | 0,00 |
| Scintigrafia pľúc – perfúzia + ventilácia, 99m-Tc, MAA, DRU: 200 MBq | 178,10 | 8,60 | 150,00 | 0,00 |
| Lokalizácia sentinelovej uzliny, 99m-Tc, nanokoloid, DRU: 150 MBq | 133,50 | 6,97 | 154,44 | 26,61 |
| PET/CT, 18-F a 68-Ga, FDG a DOTA, DRU DOTA: 250 MBq a DRU FDG: nestanovená | Ga DOTA: 154,65 FDG: 230,71 | 6,86 17,32 | - | - |

Tab. č. 3 – Prehľad aplikovaných aktivít rádionuklidov pre dospelých pacientov

V tabuľke č. 4 je vyhodnotenie aplikovaných aktivít rádionuklidov v MBq vybraných typov vyšetrení pre detských pacientov a ich porovnanie s DRÚ. Aplikované aktivity sú prenormované na ekvivalentnú aktivitu pre dospelého pacienta pomocou príslušných podielov určených legislatívou (opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S02933-2018-OL, Príloha č. 11) podľa hmotnosti detského pacienta tak, aby bolo možné porovnanie aplikovaných aktivít s DRÚ. Interval telesných hmotností detských pacientov bol v rozmedzí od 11 kg do 86 kg, z čoho je zrejmý široký rozptyl hodnôt telesných hmotností detských pacientov s vekom do 15 rokov. Následkom toho a tiež z dôvodu nízkeho počtu niektorých typov vyšetrení detských pacientov je výrazne vyššia hodnota štandardnej odchýlky ako u dospelých pacientov.

| Aplikované aktivity v MBq pre detských pacientov do 15 rokov | IZOTOPCENTRUM, s.r.o. | | GAMMALAB, spol. s r.o. | |
|--|--------------------------------|---------------------------|------------------------|---------------------------|
| | Priemer [MBq] | Štandardná odchýlka [MBq] | Priemer [MBq] | Štandardná odchýlka [MBq] |
| Dynamická scintigrafia obličiek, 99m-Tc, DTPA, DRU: 250 MBq | 184,97 | 58,92 | žiadny detský pacient | - |
| Dynamická scintigrafia obličiek, 99m-Tc, MAG3, DRU: 250 MBq | 135,63 | 44,15 | 189,43 | 46,8 |
| Scintigrafia nadobličiek, 123-I, MIBG, DRU: 400 MBq | žiadny detský pacient | - | žiadny detský pacient | - |
| PET/CT, 18-F a 68-Ga, FDG a DOTA, DRU DOTA: 250 MBq a DRU FDG: nestanovená | Ga DOTA: 150,28 FDG: 161,99 | 10,23 82,29 | - | - |

Tab. č. 4 – Prehľad aplikovaných aktivít rádionuklidov pre detských pacientov

Na základe analyzovaných hodnôt aplikovaných aktivít rádionuklidov pre vybrané typy vyšetrení pre dospelých aj pre detských pacientov tak, ako sú uvedené v tabuľke č. 3 a v tabuľke č. 4, sa dá skonštatovať, že spravidla nedochádza k prekročovaniu diagnostických referenčných úrovní. Priemerná aplikovaná aktivita prekročovala hodnotu DRÚ len pri type vyšetrenia lokalizácia sentinelovej uzliny na pracovisku spoločnosti GAMMALAB, spol. s r.o., Trnava. Toto prekročenie priemernej hodnoty aktivity bolo spôsobené ojedinelými vyšetreniami, keď na základe indikácie ošetrojúceho lekára boli pacientovi vykonané dve vyšetrenia lokalizácie sentinelových uzlín pri jednom sedení, a teda rádiofarmakum s aktivitou nižšou ako DRÚ bolo aplikované do dvoch samostatných lôžisk, čo bolo dôvodom, že súčet aplikovaných aktivít bol vyšší ako DRÚ. Priemerná hodnota aplikovanej aktivity pre vyšetrenie PET/CT pre látku FDG s rádionuklidom F-18 bola pre dospelých pacientov určená na 230,71 MBq so štandardnou odchýlkou 17,32 MBq a jej maximálna hodnota bola 324 MBq. Hodnota okolo 350 MBq sa javí ako vhodná pre DRÚ pre tento typ vyšetrenia.

Záver

Úlohou ŠD v zmysle zákona č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane je dohliadať na dodržiavanie požiadaviek radiačnej ochrany na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci štátneho dozoru v radiačnej ochrane bol uskutočnený prieskum radiačnej záťaže pacientov pri lekárskom ožiarení. Boli identifikované rezervy v implementácii rádiologických postupov a postupov optimalizácie lekárskeho ožiarenia.

Väčšina pracovísk spĺňa požiadavku evidovania údajov o dávkach pacientov. Avšak, ako bolo jednoznačne identifikované, nie je uskutočnená kontrola zaznamenávania a analýza údajov. Legislatívne stanovené DRÚ nie je samoúčelné, dodržiavanie DRÚ má viesť k snahe pracovísk optimalizovať lekárske ožiarenie. Tu však absentuje správne pochopenie DRÚ, ako aj následná implementácia procesov optimalizácie. Zistené prekročenia DRÚ pre sledované typy vyšetrení na pracoviskách nukleárnej medicíny boli len v ojedinelých prípadoch a boli odôvodnené indikáciou lekára.

Z našich zistení vyplýva, že je nevyhnutné optimalizovať rtg vyšetrenia detí. Hodnoty typických dávok pri skiagrafičkých vyšetreniach detí poukazujú na to, že vyšetrovacie protokoly sú veľmi podobné ako pre dospelých pacientov a nezohľadňujú menšie telesné rozmery detského pacienta a dávka je neadekvátne vyššia. Vzhľadom na vyššiu citlivosť detského organizmu na ionizujúce žiarenie je potrebné zvýšiť pozornosť na ich radiačnú ochranu. Protokoly vyšetrení detských pacientov na pracoviskách nukleárnej medicíny sa riadia v zmysle platnej legislatívy a aplikovaná aktivita sa koriguje na základe telesnej hmotnosti pacienta určenými koeficientami

Výsledná kvalita rtg vyšetrenia do veľkej miery závisí od typu prístroja, jeho veku, vyťaženia a od pravidelnej údržby a servisu. Ďalším rozhodujúcim parametrom celkového efektu vyšetrenia je kvalita zobrazovacieho procesu. Všetky nami oslovené rádiodiagnostické pracoviská prešli na digitalizáciu zobrazovacieho procesu. Je nevyhnutné poukázať na to, že digitalizácia neznamena bezpodmienečne zníženie radiačnej záťaže pacienta. Pri rádiologickom vyšetrení aj s týmto typom zobrazenia je nevyhnutné vymedzenie zväzku na oblasť záujmu, čo výrazne ovplyvňuje radiačnú záťaž pacienta. Pre rádiologické vyšetrenia detí by mali byť vyhradené typy zariadení, ktoré spĺňajú všetky kritériá radiačnej ochrany pre túto skupinu pacientov. Optimalizácia prístrojového vybavenia a rádiologických postupov pre rádiologické vyšetrenia detí spolu s implementáciou kritérií vydaných Európskou komisiou a MAAE môže výrazne redukovať dávku.

V oblasti zvyšovania radiačnej ochrany na pracoviskách by mali zohrávať veľmi významnú úlohu klinickí fyzici, ktorí v našich zdravotníckych zariadeniach na oddeleniach rádiológie chýbajú na rozdiel od pracovísk nukleárnej medicíny, kde sú klinickí fyzici prítomní a dohliadajú na dodržiavanie priebehu vyšetrenia ako aj na dodržiavanie zásad radiačnej ochrany. Takto kvalifikovaní zdravotnícki pracovníci počas prevádzky môžu analyzovať problémy zobrazovacích systémov, pravidelne kontrolovať nastavenia expozičných parametrov, vykonávať skúšky prevádzkovej stálosti a optimalizovať rádiologické postupy, a tým zabezpečiť potrebnú úroveň radiačnej ochrany pacientov aj personálu. Ich pozíciu roky vyžadujú požiadavky a odporúčania EC a MAAE. Preto je nevyhnutné do legislatívnych predpisov zahrnúť požiadavku na pozíciu klinických fyzikov na rádiodiagnostických pracoviskách, jasne zadefinovať ich kompetencie, vzdelanie a vzdelávanie.

Radiačná ochrana pacientov si vyžaduje multidisciplinárny prístup, ktorý je podporovaný akcelerujúcim vývojom nových technológií a prístrojovej techniky, systémov monitorovania ako aj vhodnými úpravami v legislatíve. Znižovanie radiačnej záťaže pacientov vyžaduje ucelený a účinný systém vzdelávania zdravotníckeho personálu v oblasti radiačnej ochrany, s dostatočným tréningom, sústavným vzdelávaním a zručnosťou tak, aby sa redukcia dávok dosiahla bez straty nevyhnutných diagnostických informácií alebo zníženia terapeutického efektu.

Úloha č. 5.2. CIELENÉ VYHĽADÁVANIE OPUSTENÝCH A NEPOUŽÍVANÝCH RÁDIOAKTÍVNYCH ŽIARIČOV A RÁDIOAKTÍVNEHO MATERIÁLU NEZNÁMEHO PÔVODU A VYPRACOVANIE POSTUPOV NA RIEŠENIE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ SÚVISIACICH S NELEGÁLNYM NAKLADANÍM S RÁDIOAKTÍVNYM MATERIÁLOM

Ciele úlohy: Uskutočniť cieľnú kampaň na vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a vypracovanie postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s podozrením na nelegálne nakladanie, alebo potvrdeným nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom alebo s nálezom rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu.

Gestor: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Riešiteľské pracoviská:

UVZ SR, RÚVZ Banská Bystrica, RÚVZ Bratislava, RÚVZ Košice, RÚVZ Nitra

Anotácia: Orgány štátneho dozoru v radiačnej ochrane podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môžu uskutočňovať kampane na vyhľadávanie nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov alebo rádioaktívneho materiálu.

V mnohých prípadoch súvisiacich s podozrením alebo zistením nelegálneho nakladania s rádioaktívnym materiálom, nálezom rádioaktívneho materiálu pri preprave a vo verejných alebo iných priestoroch je nevyhnutné vykonať opatrenia na ochranu zdravia osôb a ochranu majetku a životného prostredia pred rádioaktívnou kontamináciou.

Etapa 1: Uskutočniť novú informačnú kampaň zameranú na identifikáciu možných rádioaktívnych materiálov neznámeho pôvodu u prevádzkovateľov zberných druhotných surovín a spracovateľov železného šrotu a pripraviť informačné materiály. Pripraviť a realizovať cieľnú kampaň na vyhľadávanie nepoužívaných žiaričov najmä v priemyselných prevádzkach, ktoré ukončili svoju činnosť alebo sú v likvidácii a v subjektoch, ktoré sa venujú zberu a spracovaniu železného šrotu. Upozorniť a informovať prevádzkovateľov zdrojov žiarenia na nevyhnutnosť zabezpečenia včasnej likvidácie nepoužívaných žiaričov. Vypracovať jednotné postupy pri náleze rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu, opustených rádioaktívnych žiaričov a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s podozrením na nelegálne nakladanie, alebo potvrdeným nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym

materiálom alebo s nálezom rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu, vrátane spolupráce s policajným zborom.

Etapa 2: V rámci rezortu zdravotníctva pripraviť systém vzájomnej spolupráce úradov verejného zdravotníctva pri riešení mimoriadnych situácií a vypracovať systém koordinovaného postupu úradov a ich zastupiteľnosti v jednotlivých prípadoch nálezov rádioaktívneho materiálu alebo pri podozrení na nelegálne nakladanie s nimi.

V spolupráci s Ministerstvom vnútra a ďalšími dotknutými štátnymi orgánmi vypracovať štandardný postup v prípade mimoriadnej alebo krízovej situácie pri náleze rádioaktívnych žiaričov, rádioaktívnych materiálov a jadrových materiálov neznámeho pôvodu a pre prípad mimoriadnu situáciu pri podozrení na nelegálne nakladanie s rádioaktívnym materiálom, alebo jeho zneužitia na teroristické účely. Cieľom tohto postupu bude efektívnejšie koordinovať činnosť jednotlivých zložiek pri riešení mimoriadnej situácie a najmä spôsob komunikácie a spolupráce s príslušníkmi policajného zboru pri podozrení na nelegálne nakladanie s rádioaktívnym materiálov, alebo jadrovým materiálom.

Termín ukončenia úlohy:

Do konca roku 2023. Úloha bude pokračovať plynule aj v roku 2024.

Realizačné výstupy:

- Uskutočniť ciele kampaň na vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu v miestach ich možného výskytu.
- V spolupráci s Ministerstvom vnútra SR a ďalšími dotknutými štátnymi orgánmi, vypracovať štandardný postup pre mimoriadnu situáciu pri náleze rádioaktívneho žiariča alebo rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu a pre mimoriadnu situáciu pri podozrení na nelegálne nakladanie s rádioaktívnym materiálom.

Úvod

Technológie využívajúce zdroje ionizujúceho žiarenia sa používajú v mnohých oblastiach života na celom svete - v priemysle, poľnohospodárstve, medicíne, baníctve, jadrovej energetike, vo výskume, školstve, a samozrejme, je ich využívanie spojené s množstvom výhod, avšak aj napriek obrovskej snahe o dohľad nad týmito zdrojmi ionizujúceho žiarenia a snahe zaistiť ich bezpečnosť a predísť alebo aspoň zmierniť ich potenciálne následky, tak, aby ich obyvateľstvo pocítilo čo najmenej, je ich používanie spojené s nezanedbateľným rizikom.

S rizikom, kedy môže dôjsť k strate kontroly nad daným zdrojom ionizujúceho žiarenia a v súvislosti s tým sa zvýši riziko ožiarenia osôb, prípadne by mohlo dôjsť ku nekontrolovateľnému úniku rádioaktívnych látok do životného prostredia.

Zdroj ionizujúceho žiarenia, ktorý nie je pod administratívnou kontrolou dozorného orgánu, a s ktorým sa nenakladá v súlade s požiadavkami platných právnych predpisov v oblasti radiačnej ochrany, sa môže vyskytnúť v podstate kdekoľvek, a môže ísť o zdroje ionizujúceho žiarenia prírodného aj antropogénneho pôvodu.

Slovenská republika je krajinou, kde sa na relatívne malom teritóriu koncentrujú vedľa seba rozsiahle priemyselné a obytné aglomerácie. Napriek vybudovaným ochranným a bezpečnostným systémom existuje množstvo potenciálnych zdrojov mimoriadnych udalostí.

Podobne nie je možné vylúčiť riziko mimoriadnych udalostí pri preprave nebezpečných nákladov, ktoré tak isto môžu mať nepriaznivé dopady na obyvateľstvo a životné prostredie.

Výrazné ohrozenie života, zdravia majetku osôb, životného prostredia, prírodných a kultúrnych pamiatok môžu samozrejme spôsobiť aj živelné pohromy, havárie alebo narušenie kritickej infraštruktúry. Spomedzi možných príčin priemyselných havárií, nielen jadrových, ale aj iných veľkých priemyslových zariadení, nemožno vo svetle doterajších skúseností vylúčiť ani úmyselné poškodenie zariadenia alebo teroristické útoky. Preto je opodstatnené a dôležité mať vopred vytvorenú organizáciu, vykonávať preventívne opatrenia, zabezpečiť pripravenosť a mať zabezpečené sily a prostriedky, pomocou ktorých bude možné nepriaznivým dôsledkom mimoriadnych udalostí predísť alebo aspoň zmierniť ich následky tak, aby ich obyvateľstvo pocítilo čo najmenej.

V období posledných rokov došlo na území Slovenskej republiky k desiatkam udalostí záchytu uzavretých rádioaktívnych žiaričov a k stovkám prípadov, kedy boli zachytené rádioaktívne kontaminované predmety, najmä náhradné súčiastky na poľnohospodárske stroje a pružinová oceľ. Pre riešenie týchto udalostí bola zavedená v podstate rutinná prax, ktorá vychádza z medzinárodne akceptovaných prístupov. Stále však sú rezervy v koordinácii činností jednotlivých zainteresovaných rezortov a inštitúcií.

V Slovenskej republike je už dlhodobo zavedený systém, ktorý vedie k minimalizácii následkov, ktoré súvisia s nálezmi alebo záchytmí zdrojov ionizujúceho žiarenia alebo iných rádioaktívnych látok, avšak stále, predovšetkým, neodborné nakladanie a zaobchádzanie s týmito materiálmi môže viesť k tomu, že sa stanú opustenými alebo nechránenými, čo môže mať za následok vážne nehody, či už environmentálne, sociálne alebo ekonomické. Preto všetky činnosti, ktoré sa vykonávajú so zdrojmi ionizujúceho žiarenia musia podliehať bezpečnostným normám, podmienkam a požiadavkám, ktoré sú ustanovené v zákone č. 87/2018 Z. z. a vyhláske Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 99/2018 Z. z. o zabezpečení radiačnej ochrany, ktoré reflektujú aktuálnu európsku legislatívu.

Je nevyhnutné zabezpečiť, aby na účely ochrany ľudí vo všetkých štátoch a ochranu životného prostredia - teraz aj v budúcnosti, boli všetky riziká spojené s využívaním zdrojov ionizujúceho žiarenia posudzované a kontrolované a prispeli bez väčších obmedzení k udržateľnému rozvoju.

Vlády, regulačné orgány aj prevádzkovatelia zdrojov ionizujúceho žiarenia musia vždy zabezpečiť, aby tieto zdroje ionizujúceho žiarenia použili prospešne, bezpečne a eticky.

V mnohých prípadoch súvisiacich s podozrením alebo zistením nelegálneho nakladania s rádioaktívnym materiálom, nálezom rádioaktívneho materiálu pri preprave/vo verejných alebo iných priestoroch je nevyhnutné vykonať opatrenia na záchranu života, ochranu zdravia, majetku a životného prostredia.

Na zníženie rizika nelegálneho nakladania s rádioaktívnymi materiálmi a ich možným zneužitím na teroristické účely, je potrebné aktívne vyhľadávanie a nevyhnutnosť vypracovať postupy, ktorých cieľom je prevencia, včasná detekcia a rýchla reakcia na prípady nelegálneho nakladania s rádioaktívnymi materiálmi a ich následné zabezpečenie, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia obyvateľov alebo k ich zneužitiu na teroristické účely.

Výstup

Pracovníci RÚVZ Nitra vykonali preventívne inšpekcie spojené s dozimetrickými kontrolami v 3 prevádzkach zberní kovového šrotu v Nitrianskom kraji (2 v okrese Nové Zámky a 1 v okrese Nitra) zamerané na vyhľadávanie opustených a nepoužívaných rádioaktívnych žiaričov a rádioaktívne kontaminovaného materiálu. Inšpekcie boli spojené s dozimetrickým premeraním skladovaného kovového materiálu, zamestnanci zberní boli upovedomení o postupe v prípade nálezu podozrivého predmetu a o možnom radiačnom riziku a bol im odovzdaný informačný leták. Leták obsahuje okrem základných informácií fotky typických žiaričov, tieniacich kontajnerov a rádioaktívnych materiálov, ktoré sa v minulosti našli v kovovom šrote, ako aj kontaktné údaje na príslušné pracovisko radiačnej ochrany. Pri žiadnej inšpekcii nebol nájdený predmet, ktorý by vykazoval zvýšenú rádioaktivitu.

V dôsledku legislatívnej zmeny od 15.04.2023 vykonáva RÚVZ Nitra štátnu správu v oblasti radiačnej ochrany aj v Trnavskom a Trenčianskom kraji, bolo však dohodnuté, že inšpekcie v prevádzkach zberní kovového šrotu na území týchto krajov vykonajú pracovníci ÚVZ SR. Za toto obdobie realizovali inšpekcie spolu v 54 prevádzkach, z toho v 33 v Trnavskom kraji a v 21 Trenčianskom kraji.

Záver

Niektoré zberné dvory sú vybavené detekčnou bránou, ktorá okamžite upozorní na prítomnosť zdroja ionizujúceho žiarenia v privezenom materiáli, alebo na identifikáciu rádioaktívnych látok využívajú ručné detekčné zariadenia. Zároveň ale platí, že rozpoznaním podozrivého predmetu je možné zabrániť potenciálnemu nebezpečenstvu.

Informačný leták, ktorý obsahuje základné informácie o najčastejšie sa vyskytujúcich rádioaktívnych predmetoch bol počas kampane distribuovaný medzi prevádzkovateľov šrotovísk a skládok a bude k dispozícii aj širokej verejnosti na webovej stránke Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. V kampani sa bude pokračovať aj v roku 2024.

RÚVZ Nitra sa zameria najmä na dozimetrické preverenia skladovaného kovového šrotu a informačnú kampan v zberniach druhotných surovín hlavne v Nitrianskom kraji ako aj cielené vyhľadávanie súčiastok kombinátorov kontaminovaných rádioaktívnym kobaltom v poľnohospodárskych podnikoch hlavne v okrese Komárno. RÚVZ Nitra sa bude podieľať na vypracovaní postupov na riešenie krízových situácií súvisiacich s nelegálnym nakladaním s rádioaktívnym materiálom podľa inštrukcií gestora úlohy.

12. Členstvo v odborných pracovných skupinách, v medzirezortných pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, v technických a skúšobných komisiách

Dvaja pracovníci sa ako členovia skúšobnej komisie na preskúšanie a uznávanie odbornej spôsobilosti v radiačnej ochrane zúčastňovali na skúškach na ÚVZ SR a podieľali sa na uznávaní odbornej spôsobilosti. Tiež sa podieľali na návrhu zmien skúšobných otázok v písomnej aj ústnej časti skúšok.

Jeden pracovník bol s účinnosťou od 27.06.2023 vymenovaný za člena odbornej pracovnej skupiny Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre zabezpečenie kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne v oblasti rádiológie. V tejto súvislosti sa v hodnotenom roku zúčastňoval na vypracovaní a pripomienkovaní postupov pre vykonanie a hodnotenie klinických auditov aj s príslušnou dokumentáciou.

Jeden pracovník odboru je členom Poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor radiačnej ochrany a jedna pracovníčka je členkou Slovenskej nukleárnej spoločnosti, o. z.

13. Prednášková činnosť, publikačná činnosť, odborná konzultačná a poradenská činnosť, vydávanie odborných stanovísk a vyjadrení a poskytovanie informácií verejnosti

Na konferencii s medzinárodnou účasťou, ktorá sa uskutočnila v dňoch 22. – 24.11.2023 Nitrianske dni nukleárnej medicíny, organizovanej spoločnosťou IZOTOPCENTRUM, s.r.o., Nitra, prezentovala pracovníčka odboru príspevok na tému „Úloha magnetických nanočastíc v chemoterapii a hypertermii nádorov“.

Jedna pracovníčka odboru prezentovala príspevok na tému „Problematika spotrebných výrobkov s pridanými rádionuklidmi - situácia v SR“ na medzinárodnom workshope pod záštitou IAEA „Regulatory Control of Exposure to Radiation from Consumer Products“, ktorý sa uskutočnil v termíne 25.-27.04.2023 v Dušanbe v Tadžikistane.

V rámci zákona č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov riešil v roku 2023 RÚVZ Nitra 2 žiadosti o informácie. V oboch prípadoch išlo o rovnakého žiadateľa. V prvom prípade bolo danej osobe čiastočne vyhovené, v druhom prípade vydal RÚVZ zamietavé stanovisko, pričom dotyčný sa odvolal na ÚVZ SR. Ďalší vývoj prebiehal až v roku 2024.

V rámci konzultačnej a poradenskej činnosti a poskytovania informácií bolo zamestnávateľom a zamestnancom pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, pracovným zdravotným službám, subjektom, ktoré vykonávajú samostatne niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby alebo bežným občanom v roku 2023 poskytnutých osobne, emailom, alebo telefonicky celkovo 660 konzultácií. Týkali sa najmä problematiky získania povolení a rozhodnutí o registrácii činností vedúcich k ožiareniu, zmien platných povolení a registrácií, zámerov zriadenia pracovísk so zdrojmi žiarenia a spracovávaných dokumentácií k takýmto rozhodnutiam ako aj dokumentácií potrebných na zaevidovanie oznamovaných činností vedúcich k ožiareniu, zámerov ukončenia používania zdrojov žiarenia, ďalej aj vo veci zaradovania pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia do kategórií A a B, kategorizácie prác so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, posudkov o riziku, odbornej prípravy v radiačnej ochrane, ku školeniam pracovníkov odborným zástupcom pre radiačnú ochranu a prešetrovaníu prípadov zvýšených dávok ožiarenia, k veľkosti dávok pri lekárskech

ožiareníach a súvisiaceho zdravotného rizika (na očnú šošovku, ruky a pod.), k používaniu osobných ochranných prostriedkov, osobnej dozimetrie, vedeniu dokumentácie na pracovisku, výkonu prác externých pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, plánom zaistenia bezpečnosti žiaričov, vykonávaníu skúšok kvality zdrojov žiarenia a monitorovaniu pracovného prostredia a pod.

14. Účasť na zahraničných pracovných cestách, stáž na zahraničných pracoviskách, účasť na odborných podujatiach a konferenciách v Slovenskej republike a v zahraničí a účasť na odborných vzdelávacích aktivitách (názov akcie a počet zúčastnených pracovníkov, počet účastníkov na stáži v SR a v zahraničí a pod.)

Pracovníci sa v hodnotenom roku zúčastnili viacerých školiacich akcií, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

| VZDELÁVACIE AKCIE | | |
|-------------------|--|----------------------|
| | Názov akcie a organizátor | Počet účastníkov ORO |
| 1. | Regulatory Control of Exposure to Radiation from Consumer Products - workshop IAEA, 25. – 27.04.2023, Dušanbe, Tadžikistan | 1 |
| 2. | AT&D modelling workshop Abmerit, s.r.o., 31.05. – 02.06.2023, Štrbské Pleso | 1 |
| 3. | Valné zhromaždenie a konferencia NUSIM 2023 SNUS, 23. – 24.05.2023, Energoland JE Mochovce | 1 |
| 4. | 23. Nitrianske dni nukleárnej medicíny, IZOTOPCENTRUM, s.r.o., 22. – 24.11.2023, Nitra | 2 |
| 5. | Medzinárodný kurz lekárskeho riadenia zranení z ožiarenia, Centrum radiačnej núdzovej pomoci USA, 23. – 27.01.2023, Bratislava | 1 |
| 6. | Konferencia Radón v Slovenskej republike, RÚVZ Banská Bystrica, 29. – 31.05.2023, Banská Bystrica | 2 |

15. Mimoriadne úlohy, činnosti presahujúce rámec štátneho dozoru v radiačnej ochrane a ďalšie činnosti odboru

Pracovníci ORO v priebehu roka 2023 spolupracovali na tvorbe informačného systému ÚVZ formou účasťi na online stretnutiach a pripomienkovaní materiálov.

PRÍLOHY:

Tabuľka č. 5: Prehľad výkonov štátneho dozoru v radiačnej ochrane

| PREHĽAD VÝKONOV | Jadrové zariadenia | Zdravotníctvo | Priemysel | Poľnohospodárstvo a veterinárna medicína | Školstvo, veda a výskum | Iné pracoviská | SPOLU |
|---|--------------------|---------------|-----------|--|-------------------------|----------------|--------------|
| Počet inšpekcií | - | 143 | 6 | 7 | 0 | 0 | 156 |
| Počet návrhov na správne konanie ¹⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Počet uložených sankcií (pokuty) ²⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Prešetrenie chorôb z povolania | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Prešetrenie podozrenia na prekročenie limitov ožiarovania | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Riešenie núdzových situácií (okrem záchytov rádioaktívneho materiálu) | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 |
| Počet riešených podnetov a sťažností ³⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Počet konzultácií, odborných rokovaní, vyjadrení, usmernení, správ, hlásení a analýz | - | 515 | 61 | 19 | 6 | 6 | 607 |
| Spracovanie podkladov pre vydanie rozhodnutí podľa zákona č. 87/2018 Z. z. ⁴⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - Počet vydaných rozhodnutí o registrácii podľa § 25 ⁵⁾ | - | 78 | 0 | 7 | 0 | 0 | 85 |
| - Počet vydaných povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu podľa § 28 ⁶⁾ | - | 21 | 4 | 0 | 0 | 0 | 25 |
| - Počet vydaných povolení na poskytovanie služieb dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 29 ⁷⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - Počet vydaných rozhodnutí podľa § 32 ¹⁰⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| - Počet vydaných rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania ⁸⁾ | - | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| Počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznámenej činnosti podľa § 23 ⁹⁾ | - | 0 | 0 | 7 | 0 | 4 | 11 |
| Počet vydaných záväzných stanovísk podľa § 32 ¹⁰⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a nariadených opatrení na zabezpečenie radiačnej ochrany podľa § 155 a § 156 ¹¹⁾ | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Poznámky:

- 1) Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 2) Počet uložených pokút podľa § 159 a § 160 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 3) Celkový počet riešených podnetov od obyvateľov a z pracovísk so zdrojmi žiarenia a sťažností

- 4) Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí podľa zákona č. 87/2018 Z.z.
- 5) Celkový počet vydaných rozhodnutí o registrácii na vykonávanie činnosti vedúcej k ožiareniu a na poskytovanie služby dôležitej z hľadiska radiačnej ochrany podľa § 25 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene registrácií a zrušení registrácií vydaných podľa § 27 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 6) Celkový počet vydaných rozhodnutí (povolení) podľa § 28 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene povolení a zrušení povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 7) Celkový počet vydaných rozhodnutí (povolení) podľa § 29 zákona č. 87/2018 Z.z. a celkový počet rozhodnutí o zmene povolení a zrušení povolení vydaných podľa § 31 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 8) Celkový počet rozhodnutí o prerušení konania alebo zastavení konania podľa § 29 alebo § 30 zákona o správnom konaní
- 9) Celkový počet vydaných potvrdení o zaevidovaní oznámenej činnosti podľa § 23 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 10) Celkový počet vydaných záväzných stanovísk, alebo rozhodnutí podľa § 32 zákona č. 87/2018 Z.z.
- 11) Celkový počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 155 a § 156 zákona č. 87/2018 Z.z.

Prehľad o počte používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu aktuálne používaných röntgenových prístrojov: Nitriansky kraj

| OKRES | RTG prístroje v zdravotníctve | | | | | | | | | | | | Veterinárne RTG prístroje | Technické RTG prístroje | | | | | | SPOLU |
|---------------|-------------------------------|---------------|-----------|------------|------------|------------|--------------|-----------|-------------|----------------------|------------------------|---------------------|---------------------------|-------------------------|-------------|-------------------|----------------------|-------------------|---------------------|------------|
| | Zubné RTG prístroje | | | Skiagrafia | Skiaskopia | Mamografia | Pojazdné RTG | CT * | Angiografia | Kostná denzitometria | Intervenčná rádiológia | Iné nešpecifikované | | Stacionárne ** | Prenosné ** | Mikroštruktúrálné | Pre kontrolu batožín | Pre spektrometriu | Iné nešpecifikované | |
| | Intraorálne | Panoramatické | CB CT | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Komárno | 26 | 11 | 1 | 4 | 0 | 2 | 3 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 5 | 57 |
| Levice | 31 | 13 | 3 | 7 | 0 | 2 | 2 | 3 | 0 | 2 | 0 | 0 | 7 | 6 | 14 | 0 | 1 | 8 | 0 | 99 |
| Nitra | 58 | 19 | 6 | 9 | 2 | 2 | 27 | 4 | 1 | 4 | 4 | 0 | 9 | 0 | 0 | 14 | 2 | 5 | 0 | 166 |
| Nové Zámky | 34 | 11 | 3 | 5 | 1 | 3 | 9 | 1 | 0 | 4 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 79 |
| Šaľa | 9 | 2 | 2 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 2 | 0 | 23 |
| Topoľčany | 18 | 4 | 2 | 3 | 0 | 2 | 3 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 39 |
| Zlaté Moravce | 3 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 12 |
| SPOLU | 179 | 61 | 19 | 31 | 3 | 12 | 46 | 10 | 1 | 16 | 4 | 0 | 28 | 6 | 16 | 17 | 1 | 20 | 5 | 475 |

Poznámky:

*) CT prístroje používané v diagnostike (neuvádzať CT, ktoré sú súčasťou SPECT/CT alebo PET/CT v nukleárnej medicíne),

***) RTG prístroje pre defektoskopiu

Tabuľka č. 7: Prehľad počtu aktuálne používaných röntgenových prístrojov: Trenčiansky kraj

| OKRES | RTG prístroje v zdravotníctve | | | | | | | | | | | | Veterinárne RTG prístroje | Technické RTG prístroje | | | | | | SPOLU | |
|----------------------|-------------------------------|---------------|-----------|------------|------------|------------|--------------|----------|-------------|----------------------|------------------------|---------------------|---------------------------|-------------------------|-------------|-------------------|----------------------|-------------------|---------------------|----------|------------|
| | Zubné RTG prístroje | | | Skiagrafia | Skioskopia | Mamografia | Pojazdné RTG | CT * | Angiografia | Kostná denzitometria | Intervenčná rádiológia | Iné nešpecifikované | | Stacionárne ** | Prenosné ** | Mikroštruktúrálné | Pre kontrolu batožín | Pre spektrometriu | Iné nešpecifikované | | |
| | Intraorálne | Panoramatické | CB CT | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Bánovce nad Bebravou | 7 | 3 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 16 |
| Ilava | 27 | 6 | 1 | 9 | 1 | 3 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 9 | 0 | 1 | 2 | 9 | 0 | 0 | 71 |
| Myjava | 15 | 3 | 2 | 3 | 2 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 32 |
| Nové Mesto nad Váhom | 37 | 9 | 5 | 3 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 63 |
| Partizánske | 15 | 7 | 2 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 34 |
| Považská Bystrica | 29 | 8 | 0 | 4 | 0 | 1 | 4 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 61 |
| Prievidza | 63 | 12 | 3 | 14 | 4 | 2 | 7 | 2 | 0 | 2 | 0 | 0 | 3 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 115 |
| Púchov | 29 | 7 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 44 |
| Trenčín | 86 | 19 | 6 | 4 | 0 | 3 | 1 | 2 | 0 | 2 | 0 | 0 | 12 | 1 | 0 | 5 | 0 | 7 | 0 | 0 | 148 |
| SPOLU | 308 | 74 | 20 | 42 | 8 | 12 | 16 | 8 | 0 | 10 | 0 | 0 | 27 | 20 | 1 | 6 | 2 | 30 | 0 | 0 | 584 |

Poznámky:

*) CT prístroje používané v diagnostike (neuvádzať CT, ktoré sú súčasťou SPECT/CT alebo PET/CT v nukleárnej medicíne),

**) RTG prístroje pre defektoskopiu

Tabuľka č. 8: Prehľad počtu aktuálne používaných röntgenových prístrojov: Trnavský kraj

| OKRES | RTG prístroje v zdravotníctve | | | | | | | | | | | | Veterinárne RTG prístroje | Technické RTG prístroje | | | | | | SPOLU | |
|-----------------|-------------------------------|---------------|-----------|------------|------------|------------|--------------|-----------|-------------|----------------------|------------------------|---------------------|---------------------------|-------------------------|-------------|-------------------|----------------------|-------------------|---------------------|----------|------------|
| | Zubné RTG prístroje | | | Skiagrafia | Skiaskopia | Mamografia | Pojazdné RTG | CT * | Angiografia | Kostná denzitometria | Intervenčná rádiológia | Iné nešpecifikované | | Stacionárne ** | Prenosné ** | Mikroštruktúrálné | Pre kontrolu batožín | Pre spektrometriu | Iné nešpecifikované | | |
| | Intraorálne | Panoramatické | CB CT | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Dunajská Streda | 47 | 20 | 4 | 9 | 4 | 3 | 8 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 107 |
| Galanta | 33 | 12 | 2 | 8 | 3 | 3 | 7 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 4 | 1 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 84 |
| Hlohovec | 22 | 7 | 2 | 4 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 47 |
| Piešťany | 30 | 11 | 2 | 6 | 4 | 2 | 5 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 5 | 23 | 0 | 2 | 1 | 4 | 0 | 0 | 97 |
| Senica | 19 | 5 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 29 |
| Skalica | 25 | 7 | 1 | 3 | 2 | 1 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 0 | 0 | 50 |
| Trnava | 86 | 16 | 7 | 5 | 3 | 3 | 10 | 5 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1 | 3 | 1 | 2 | 7 | 0 | 0 | 153 |
| SPOLU | 262 | 78 | 18 | 36 | 16 | 13 | 35 | 13 | 1 | 3 | 0 | 0 | 28 | 31 | 4 | 5 | 9 | 15 | 0 | 0 | 567 |

Poznámky:

*) CT prístroje používané v diagnostike (neuvádzať CT, ktoré sú súčasťou SPECT/CT alebo PET/CT v nukleárnej medicíne),

**) RTG prístroje pre defektoskopiu

Tabuľka č. 9: Prehľad počtu zariadení so zdrojmi ionizujúceho žiarenia používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne v Nitrianskom kraji

| OKRES | Radičná onkológia | | | | | | Nukleárna medicína | | SPOLU |
|---------------|--------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|---|--|--------------------|------------------|-----------|
| | Rtg prístroje pre rádioterapiu | Lineárne urýchľovače pre rádioterapiu | Ožarovače pre externú rádioterapiu | Ožarovače pre brachyterapiu | CT simulátory pre plánovanie rádioterapie | RTG simulátory pre plánovanie rádioterapie | SPECT/CT prístroje | PET/CT prístroje | |
| Komárno | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| Levice | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nitra | 0 | 3 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 2 | 9 |
| Nové Zámky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Šaľa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Topoľčany | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU | 0 | 4 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 2 | 11 |

Pozn: Subjekt v okrese Nitra má ešte jednu SPECT kameru bez CT

Tabuľka č. 10: Prehľad počtu zariadení so zdrojmi ionizujúceho žiarenia používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne v Trenčianskom kraji

| OKRES | Radiačná onkológia | | | | | | Nukleárna medicína | | SPOLU |
|----------------------|--------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|---|--|--------------------|------------------|----------|
| | Rtg prístroje pre rádioterapiu | Lineárne urýchľovače pre rádioterapiu | Ožarovače pre externú rádioterapiu | Ožarovače pre brachyterapiu | CT simulátory pre plánovanie rádioterapie | RTG simulátory pre plánovanie rádioterapie | SPECT/CT prístroje | PET/CT prístroje | |
| Bánovce nad Bebravou | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Ilava | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Myjava | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nové Mesto nad Váhom | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Partizánske | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Považská Bystrica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Prievidza | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Púchov | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Trenčín | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| SPOLU | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |

Tabuľka č. 11: Prehľad počtu zariadení so zdrojmi ionizujúceho žiarenia používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne v Trnavskom kraji

| OKRES | Radičná onkológia | | | | | | Nukleárna medicína | | SPOLU |
|-----------------|--------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|---|--|--------------------|------------------|----------|
| | Rtg prístroje pre rádioterapiu | Lineárne urýchľovače pre rádioterapiu | Ožarovače pre externú rádioterapiu | Ožarovače pre brachyterapiu | CT simulátory pre plánovanie rádioterapie | RTG simulátory pre plánovanie rádioterapie | SPECT/CT prístroje | PET/CT prístroje | |
| Dunajská Streda | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Galanta | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Hlohovec | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Piešťany | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Senica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Skalica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Trnava | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |
| SPOLU | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 |

Tabuľka č. 12: Prehľad počtu uzavretých žiaričov, podľa účelu používania v Nitrianskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné | | | | | | | | SPOLU |
|---------------|----------------------|---------------|------------------|---|---------------------------------|-------------------------|------------------------|-----------------------|----------------------|------------------------------------|----------------|-----------|
| | Externá rádioterapia | Brachyterapia | Iné používanie * | Defektoskopia | Technické ožarovacie zariadenia | Indikačné zariadenia ** | Meracie zariadenia *** | Laboratórne prístroje | Karotážne práce **** | Kalibračné žiariče, etalóny a pod. | Iné používanie | |
| Komárno | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 |
| Levice | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10 |
| Nitra | 1 | 1 | 11 | 0 | 0 | 1 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 18 |
| Nové Zámky | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| Šaľa | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 29 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 30 |
| Topoľčany | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU | 1 | 1 | 11 | 6 | 0 | 39 | 4 | 0 | 0 | 0 | 2 | 64 |

Poznámky:

- * Napr. ožarovače krvi
- ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinometry, hustometry, hrúbkomery
- * ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu TROXLER a pod.)
- **** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Tabuľka č. 13: Prehľad počtu uzavretých žiaričov, podľa účelu používania v Trenčianskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné | | | | | | | | SPOLU |
|----------------------|----------------------|---------------|------------------|---|---------------------------------|-------------------------|------------------------|-----------------------|----------------------|------------------------------------|----------------|-----------|
| | Externá rádioterapia | Brachyterapia | Iné používanie * | Defektoskopia | Technické ožarovacie zariadenia | Indikačné zariadenia ** | Meracie zariadenia *** | Laboratórne prístroje | Karotážne práce **** | Kalibračné žiariče, etalóny a pod. | Iné používanie | |
| Bánovce nad Bebravou | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Ilava | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 3 |
| Myjava | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Nové Mesto nad Váhom | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Partizánske | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Považská Bystrica | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Prievidza | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 14 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 20 |
| Púchov | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 9 |
| Trenčín | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| SPOLU | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 24 | 7 | 0 | 3 | 0 | 0 | 35 |

Poznámky:

- * Napr. ožarovače krvi
- ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery, hrúbkomery
- * ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmení, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu TROXLER a pod.)
- **** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Tabuľka č. 14: Prehľad počtu uzavretých žiaričov, podľa účelu používania v Trnavskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné | | | | | | | | SPOLU |
|-----------------|----------------------|---------------|------------------|---|---------------------------------|-------------------------|------------------------|-----------------------|----------------------|------------------------------------|----------------|-----------|
| | Externá rádioterapia | Brachyterapia | Iné používanie * | Defektoskopia | Technické ožarovacie zariadenia | Indikačné zariadenia ** | Meracie zariadenia *** | Laboratórne prístroje | Karotážne práce **** | Kalibračné žiariče, etalóny a pod. | Iné používanie | |
| Dunajská Streda | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Galanta | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Hlohovec | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Piešťany | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Senica | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 |
| Skalica | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| Trnava | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 | 7 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 15 |
| SPOLU | 0 | 0 | 0 | 8 | 0 | 11 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 28 |

Poznámky:

- * Napr. ožarovače krvi
- ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinometry, hustometry, hrúbkomery
- * ** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu TROXLER a pod.)
- **** Počet uzavretých žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Tabuľka č. 15: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov (A, odobraná a spracovaná) u jednotlivých prevádzkovateľov

| Názov prevádzkovateľ a | A [MBq] | | | | | | | | | | | | | | | | |
|------------------------------|----------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------------|-------------------------|--------------------------|------------------|-----------------|--------------------------|-------------------|-------------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------------|
| | Rádionuklid * | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | ³ H | ¹¹ C | ¹⁴ C | ¹⁵ O | ¹⁸ F | ⁶⁸ Ga** * | ^{81m} Kr** * | ⁸⁹ Sr | ⁹⁰ Y | ^{99m} Tc** * | ¹¹¹ In | ¹²³ I | ¹²⁵ I | ¹³¹ I | ²⁰¹ Tl | ²²³ Ra | ¹⁷⁷ Lu |
| Izotopcentrum | 0 | 0 | 0 | 0 | 55420 0 | 5960 | 1330 | 0 | 0 | 281600 | 0 | 2658 0 | 0 | 0 | 0 | 48 | 198300 0 |
| Gammalab | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 888 | 0 | 0 | 232200* * | 0 | 1554 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU | 0 | 0 | 0 | 0 | 55420 0 | 5960 | 2218 | 0 | 0 | 513800 | 0 | 4212 0 | 0 | 0 | 0 | 48 | 198300 0 |

Poznámka:

* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odobrané a spracovávané rádionuklidy

** Sumárna hodnota aktivity všetkých elúcií ^{99m}Tc – generátorov prevádzkovateľa GAMMALAB, spol. s r.o. za rok 2023 bola 1 949 920 MBq

*** V prípade generátorov (Tc-99m, Ga-68, Kr-81m) sú v tabuľke uvedené nadobudnuté aktivity dodaných generátorov.

Prehľad o celkovom počte používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Tabuľka č. 16: Celkový počet používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia v Nitrianskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | | Priemysel | | | | Poľnohospodárstvo a veterinárna medicína | | | | Školstvo, veda a výskum | | | | Iné | | | | SPOLU | | | |
|---------------|---------------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|----------|--|----------|----------|----------|----------------------------|----------|----------|----------|-----------|----------|----------|----------|------------|-----------|----------|----------|
| | RTG * | URŽ ** | ORŽ *** | GEN **** | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN |
| Komárno | 49 | 0 | 0 | 1 | 6 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 57 | 2 | 0 | 1 |
| Levice | 63 | 0 | 0 | 0 | 27 | 10 | 0 | 0 | 7 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 99 | 10 | 0 | 0 |
| Nitra | 136 | 13 | 2 | 3 | 16 | 1 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 4 | 4 | 0 | 0 | 166 | 18 | 2 | 3 |
| Nové Zámky | 71 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 79 | 4 | 0 | 0 |
| Šaľa | 18 | 0 | 0 | 0 | 1 | 30 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 23 | 30 | 0 | 0 |
| Topoľčany | 35 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 39 | 0 | 0 | 0 |
| Zlaté Moravce | 10 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 12 | 0 | 0 | 0 |
| SPOLU | 382 | 13 | 2 | 4 | 50 | 47 | 0 | 0 | 28 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 14 | 4 | 0 | 0 | 475 | 64 | 2 | 4 |

POZNÁMKA:

- * Röntgenové prístroje
- ** Uzavreté žiariče
- *** Počet pracovísk, ktoré používajú otvorené žiariče
- **** Urýchľovače a generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG prístrojov)

Tabuľka č. 17: Celkový počet používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia v Trenčianskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | | Priemysel | | | | Poľnohospodárstvo a veterinárna medicína | | | | Školstvo, veda a výskum | | | | Iné | | | | SPOLU | | | |
|----------------------|---------------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|----------|--|----------|----------|----------|----------------------------|----------|----------|----------|-----------|----------|----------|----------|------------|-----------|----------|----------|
| | RTG * | URŽ ** | ORŽ *** | GEN **** | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN |
| Bánovce nad Bebravou | 16 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 18 | 0 | 0 | 0 |
| Ilava | 47 | 0 | 0 | 0 | 15 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 0 | 0 | 0 | 71 | 3 | 0 | 0 |
| Myjava | 26 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 29 | 0 | 0 | 0 |
| Nové Mesto nad Váhom | 50 | 0 | 0 | 0 | 4 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 56 | 1 | 0 | 0 |
| Partizánske | 26 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 32 | 0 | 0 | 0 |
| Považská Bystrica | 48 | 0 | 0 | 0 | 11 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 61 | 0 | 0 | 0 |
| Prievidza | 90 | 0 | 0 | 0 | 10 | 20 | 0 | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 106 | 20 | 0 | 0 |
| Púchov | 34 | 0 | 0 | 0 | 4 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 38 | 9 | 0 | 0 |
| Trenčín | 148 | 1 | 0 | 2 | 9 | 1 | 0 | 0 | 12 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 173 | 2 | 0 | 2 |
| SPOLU | 485 | 1 | 0 | 2 | 55 | 40 | 0 | 0 | 31 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 12 | 0 | 0 | 0 | 584 | 35 | 0 | 2 |

POZNÁMKA:

- * Röntgenové prístroje
- ** Uzavreté žiariče
- *** Počet pracovísk, ktoré používajú otvorené žiariče
- **** Urýchľovače a generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG prístrojov)

Tabuľka č. 18: Celkový počet používaných zdrojov ionizujúceho žiarenia v Trnavskom kraji

| OKRES | Zdravotníctvo | | | | Priemysel | | | | Poľnohospodárstvo a veterinárna medicína | | | | Školstvo, veda a výskum | | | | Iné | | | | SPOLU | | | |
|-----------------|---------------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|----------|--|----------|----------|----------|----------------------------|----------|----------|----------|-----------|----------|----------|----------|------------|-----------|----------|----------|
| | RTG * | URŽ ** | ORŽ *** | GEN **** | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN | RTG | URŽ | ORŽ | GEN |
| Dunajská Streda | 98 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 9 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 107 | 1 | 0 | 0 |
| Galanta | 66 | 0 | 0 | 0 | 8 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 80 | 0 | 0 | 0 |
| Hlohovec | 36 | 0 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 7 | 0 | 0 | 0 | 47 | 0 | 0 | 0 |
| Piešťany | 61 | 0 | 0 | 0 | 25 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 97 | 0 | 0 | 0 |
| Senica | 25 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8 | 0 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 28 | 8 | 0 | 0 |
| Skalica | 41 | 0 | 0 | 0 | 3 | 4 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 46 | 4 | 0 | 0 |
| Trnava | 143 | 0 | 0 | 0 | 9 | 15 | 0 | 0 | 4 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 5 | 0 | 2 | 0 | 162 | 15 | 2 | 0 |
| SPOLU | 470 | 0 | 0 | 0 | 48 | 28 | 0 | 0 | 30 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 0 | 0 | 17 | 0 | 2 | 0 | 567 | 28 | 2 | 0 |

POZNÁMKA:

- * Röntgenové prístroje
- ** Uzavreté žiariče
- *** Počet pracovísk, ktoré používajú otvorené žiariče
- **** Urýchľovače a generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG prístrojov)

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

**Oddelenia chemických analýz
NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov
Mikrobiológia životného prostredia
Biológia životného prostredia
Fyzikálne faktory v životnom a pracovnom prostredí**

Odbor laboratórných činností na RÚVZ so sídlom v Nitre je akreditované pracovisko, ktoré má svedčenie o akreditácii podľa ISO/IEC 17025:2017, udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou. Odbor laboratórných činností zabezpečuje laboratórnú činnosť pre RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja. Predmetom akreditácie Odboru laboratórných činností je chemické, fyzikálnochemické, mikrobiologické a biologické skúšanie vôd, potravín, predmetov bežného používania, mikrobiologické skúšanie kontroly funkcie sterilizátorov, merania fyzikálnych veličín v zložkách životného a pracovného prostredia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

Odbor laboratórných činností sa organizačne člení na:

- Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz
- Mikrobiológia a biológia životného prostredia
- Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákнитých prachov

Laboratóriá v priebehu roka 2023 analyzovali vzorky životného a pracovného prostredia na základe požiadaviek terénnych oddelení RÚVZ v regióne Nitrianskeho kraja, právnických a fyzických osôb. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vlákнитých prachov zabezpečovalo odbery a analýzy anorganických vlákнитých prachov v ovzduší a v pevných materiáloch elektrónovým mikroskopom pre celé územie Slovenskej republiky.

CHEMICKÉ ANALÝZY

Laboratóriá chemických analýz vykonávajú chemické, fyzikálnochemické, zmyslové a fyzikálne skúšky v oblasti skúšania vôd, požívatin, ovzdušia, odber vzoriek pre chemické a fyzikálne skúšky pracovného a životného prostredia.

1) Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2023 k 31.12.2023

pracovníci NRC sú zahrnutí v celkovom počte pracovníkov jednotlivých RÚVZ

| Názov úradu | Pracovníci | | | | Akreditácia | | | | | |
|-------------|------------|-----|-----|-------|-----------------------|------------------------|-------|----|----------|-----------|
| | VŠ | SZP | NZZ | Spolu | počet | | počet | | platnosť | |
| | | | | | skúšok / ukazovateľov | odberov / ukazovateľov | do | | | |
| RÚVZ NR | 5 | 8 | 1 | 14 | S | 35 | 50 | 2 | 2 | 1.10.2024 |
| | | | | | U | 67 | 61 | 49 | 39 | |

- vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 - strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
 - pomocný personál (NZZ)

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 S – skúška
 U – ukazovateľ

2) Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2023

a) podľa typu komodít

| Názov úradu | Druh výkonu | Typ vzorky | | | | | | | | | | Spolu |
|-------------|-------------|------------|-----------------|----------------|-----------|-----------------|-----|-----------|----------|---------------------|-----|-------|
| | | Voda pitná | Voda na kúpanie | Minerálne vody | Potraviny | Materské mlieko | PBP | Kozmetika | Ovzdušie | Biologický materiál | Iné | |
| RÚVZ NR | vzorky | 1232 | 670 | 0 | 286 | 0 | 0 | 0 | 155 | 0 | 85 | 2428 |
| | ukazovatele | 13257 | 1412 | 0 | 826 | 0 | 0 | 0 | 155 | 0 | 263 | 15913 |
| | analýzy | 22542 | 1477 | 0 | 2112 | 0 | 0 | 0 | 192 | 0 | 444 | 26767 |

b) zabezpečenie kvality skúšok

| Názov úradu | | Typ vzorky | | | | | | | | | Spolu |
|-------------|-------------|------------|-----------|-----------------|-----|-----------|----------|---------------------|-----|---|-------|
| | | Vody | Potraviny | Materské mlieko | PBP | Kozmetika | Ovzdušie | Biologický materiál | Iné | | |
| RÚVZ NR | ukazovatele | 1775 | 119 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1894 |
| | analýzy | 2716 | 231 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2947 |

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

| Názov úradu | Počet ukazovateľov | Počet analýz |
|-------------|--------------------|--------------|
|-------------|--------------------|--------------|

| | | |
|------------|-----|-----|
| RÚVZ Nitra | 192 | 384 |
|------------|-----|-----|

3) Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2023

| Názov úradu | | | Typ vzorky | | | | | | | | | |
|-------------|--------------|------------|------------|-----------|-----------------|-----|-----------|----------|---------------------|--------------|-------|---|
| | | | Vody | Potraviny | Materské mlieko | PBP | Kozmetika | Ovzdušie | Biologický materiál | Iné (odbery) | Spolu | |
| RÚVZ NR | testov | prihlásené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | ukončené | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 |
| | ukazovateľov | prihlásené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | ukončené | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 8 |

4) Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2023

| Názov úradu | Typ vzorky (komodita) | Ukazovateľ | Druh metódy | Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda) |
|-------------|-----------------------|------------|----------------------------------|---|
| RÚVZ NR | Voda | Draslík | Atómová emisná spektrometria FES | STN ISO 9964-3 |

5) Odborná činnosť pracovísk v roku 2023

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

| Číslo úlohy: | NÁZOV ÚLOHY: | |
|--------------|---|--------------------|
| 3.1 | MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI <i>Úloha nadväzuje na úlohy „Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025“.</i> | |
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 5 | 12 |

| Číslo úlohy: | NÁZOV ÚLOHY: | |
|--------------|--|--------------------|
| 3.3 | SLEDOVANIE VÝŽIVOVÉHO STAVU KLIENTOV V ZARIADENIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB <i>Úloha nadväzuje na úlohy „Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025“.</i> | |
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 30 | 205 |

| Číslo úlohy: | NÁZOV ÚLOHY: | |
|--------------|---|--|
| 7.13 | ANALÝZA CELKOVÉHO ARZÉNU V POTRAVINÁCH | |

| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
|-------------------|---------------|--------------------|
| RÚVZ Nitra | 6 | 6 |

| Číslo úlohy: 7.14 | NÁZOV ÚLOHY: MONITORING ENERGETICKEJ A BIOLOGICKEJ HODNOTY STRAVY SPOJENÝ S ANALÝZOU VYBRANÝCH KONTAMINANTOV V STRAVE V ZARIADENIACH SPOLOČNÉHO STRAVOVANIA PRE DETI MŠ A ZŠ. | |
|-----------------------------|---|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 1 | 8 |

| Číslo úlohy: 7.15 | NÁZOV ÚLOHY: MONITORING OBSAHU ŤAŽKÝCH KOVOV V POTRAVINÁCH PRE DOJČATÁ A MALÉ DETI | |
|-----------------------------|--|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 26 | 57 |

| Číslo úlohy: 7.16 | NÁZOV ÚLOHY: MONITORING OBSAHU DUSITANOV A DUSIČNANOV V POTRAVINÁCH PRE DOJČATÁ A MALÉ DETI | |
|-----------------------------|---|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 16 | 32 |

Vysvetlivky:

| | |
|---------------|---|
| AAS - | Špecializované laboratórium atómovej absorpčnej spektrometrie |
| CHP - | Špecializované laboratórium chémie potravín a predmetov bežného používania |
| CHV - | Špecializované laboratórium chémie vôd |
| CHO - | Špecializované laboratórium chémie ovzdušia |
| FCM - | materiál prichádzajúci do styku s potravinami - (Food contact material) |
| GC - | Špecializované laboratórium plynovej chromatografie |
| HPLC - | Špecializované laboratórium kvapalinovej chromatografie |
| ILC - | Medzilaboratórne porovnanie neakreditované |
| LC/MS - | Kvapalinová chromatografia s hmotnostným detektorom |
| LPPL - | Laboratórium preventívneho pracovného lekárstva |
| NRC pre ETX - | Národné referenčné centrum pre expozičné testy xenobiotík |
| NRC PUB - | Národné referenčné centrum pre problematiku uhoľných baní |
| NRC pre RP - | Národné referenčné centrum pre rezíduá pesticídov |
| OCHA - | Oddelenie chemických analýz |
| OCHFA - | Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz |
| OCHFAŽ a PP- | Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz životného a pracovného prostredia |
| OLA - | Odbor laboratórych analýz |
| OLČ - | Odbor laboratórych činností |
| ŠLCHA- | Špecializované laboratórium chemických analýz |

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM PRE ZDRAVOTNÚ PROBLEMATIKU VLÁKNITÝCH PRACHOV

1. Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov

na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bolo zriadené Ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky rozhodnutím č. 163/97- A zo dňa 15.1.1997 s účinnosťou od 1. februára 1997.

2. Personálne obsadenie

Ing. Kadlecová Iveta – vedúca NRC

Mgr. Lucia Sekerešová

3. Platnosť akreditácie 01.10.2019 - 01.10.2024

- predpis STN EN ISO/IEC 17025:2017
- VDI 3492
- pracovné ovzdušie, vnútorné prostredie budov, pevné materiály
- ukazovatele - anorganické vláknité častice

4. Odborná činnosť

Národné referenčné centrum s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky zabezpečovalo v zmysle schváleného štatútu v referenčnom období v roku 2023 nasledovné ciele:

- odber a vyhodnotenie vzoriek odobratých v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru,
- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe požiadaviek fyzických a právnických osôb,
- odber a vyhodnotenie vzoriek na základe podnetov a sťažností osôb,
- odber a vyhodnotenie vzoriek pre orgány činné v trestnom konaní

5. Metodická a konzultačná činnosť

NRC zabezpečuje:

a/ odber a analýzu vzoriek ovzdušia na prítomnosť anorganických vláknitých častíc (azbestové vlákna, umelé minerálne vlákna) vo vnútornom prostredí budov a pracovnom prostredí, rastovacím elektrónovým mikroskopom (REM) a energiovodisperzným spektrometrom (EDXA)

b/ odber a analýzu vzoriek pevného materiálu na prítomnosť anorganických vláknitých častíc

c/ konzultačnú činnosť (telefonicky, elektronicky alebo v písomnej forme) pre fyzické a právnické osoby o problematike ochrany zdravia pred pôsobením anorganických vláknitých častíc na zdravie ľudí

d/ usmerňuje odborných pracovníkov RÚVZ v Slovenskej republike o problematike správneho odberu vzoriek ovzdušia a materiálu

e/ v prípade vzoriek štátneho zdravotného dozoru neodkladne informuje príslušné RÚVZ o výsledkoch merania

f/ vydáva rozhodnutia o poskytovaní služieb - odber, analýzu a spracovanie vzoriek s obsahom azbestového materiálu pre spoločnosti

Bolo vydaných 14 rozhodnutí o poskytovaní služby.

g/ zúčastňuje sa spolu s terénnym oddelením preventívneho pracovného lekárstva na riešení podnetov a sťažností od občanov, odoberá vzorky materiálu

h/ spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odbere pevných vzoriek

6. Činnosť NRC za rok 2023

V období od 1.10.2022 sa v NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov kvôli poruche elektrónového mikroskopu nevykonávali odbery vzoriek ovzdušia vo vnútornom prostredí budov, analýzy vzoriek ovzdušia a materiálu pre ukazovatele anorganických vláknitých častíc.

Dňa 24.10.2023 Národné referenčné centrum pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov obnovilo akreditovanú činnosť na odber a vyhodnotenie vzoriek anorganických vláknitých častíc v pracovnom ovzduší, vo vnútornom ovzduší budov a v pevnom materiáli.

Do konca roku 2023 bolo metódou elektrónovej mikroskopie vyhodnotených celkovo 46 vzoriek.

Z tohto počtu bolo 16 vzoriek vo vnútornom prostredí budov, 30 vzoriek pevného materiálu.

Celkový počet analýz bol 56. Všetky vzorky boli vyhodnotené ako platená služba.

Bolo odobratých a vyhodnotených 22 vzoriek pevného materiálu pre orgány činné v trestnom konaní v okresoch Nitra, Banská Bystrica.

Tab.č.1: Činnosť NRC za rok 2023

| Počet vzoriek | Počet analýz | Platené služby | ŠZD | Pevný materiál | Vyhodnotenie vzoriek ovzdušia |
|---------------|--------------|----------------|-----|----------------|-------------------------------|
| 46 | 56 | 46 | 0 | 30 | 16 |

Z dôvodu poruchového stavu elektrónového mikroskopu sa neprijímali na vyhodnotenie žiadne vzorky. Na základe týchto skutočností nie je počet odobratých a vyhodnotených vzoriek dostatočne vysoký.

7. Legislatívna činnosť

Limitné koncentrácie azbestových vlákien stanovuje Vyhláška MZ SR č. **259/2008 Z.z.** o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia. V prílohe č. 4 predmetnej vyhlášky je **limitná hodnota** azbestových vlákien vo vnútornom ovzduší budov stanovená na **1000 vlákien.m⁻³**. Táto hodnota sa vzťahuje na azbestové vlákna s priemerom menším ako 3µm, s dĺžkou väčšou ako 5µm a pomerom dĺžky a priemeru vlákna väčším ako 3:1.

Podľa **Nariadenia vlády SR č. 300/2007 Z.z.** (čiastka 136, tabuľka 5), ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, je stanovená medzná technická smerná hodnota početnej koncentrácie počtu respirabilných vlákien azbestu **0,1 vlákna.cm⁻³**.

Podľa **Nariadenia vlády SR č. 300/2007, tabuľka 5, strana 15** je počet respirabilných vlákien.cm⁻³ u umelých minerálnych vlákien (napr. čadičové, sklenené, troskové) **2 vlákna/cm³**.

Na základe hodnotenia expozície v súlade s **Nariadením vlády SR č.356/2006 Z.z.** o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci je v prílohe č. 2 stanovená technická smerná hodnota početnej koncentrácie počtu ohňovzdorných keramických vlákien **0,3 vlákna.cm⁻³**.

1. VDI 3492 (SRN, June 2013) Indoor air measurement. Ambient air measurement. Measurement of inorganic fibrous particles. Scanning electron microscopy method.
2. VDI 3866 (SRN, December 2021)
Part 1 Determination of asbestos in technical products. Sampling and sample preparation
Part 5 Determination of asbestos in technical products. Scanning electron microscopy method.
3. Nariadenie vlády SR o ochrane zdravia pri práci s azbestom z 5.4.2006 (Zb. zákonov č. 253/2006)
4. Nariadenie vlády SR o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia (Zb. zákonov č. 259/2008)
5. STN EN ISO 16000-7 (1.2.2008) Ochrana ovzdušia. Vnútorné ovzdušie. Časť 7: Stratégia odberu vzoriek na stanovenie koncentrácií azbestových vlákien vo vzduchu.

8. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Ing. Iveta Kadlecová - menovací dekrét vydaný 13.2.2017, pod číslom OOD/1967/2017 na činnosť v komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na odber vzoriek zo životného a pracovného prostredia na účely kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania životného a pracovného prostredia

Ing. Iveta Kadlecová – osvedčenie o odbornej spôsobilosti zo dňa 27.11.2019 pod číslom OOD/8528/2019 na odber vzoriek ovzdušia na stanovenie chemických faktorov životného a pracovného prostredia, odber pevného materiálu a zeminy – meranie azbestu.

Z počtu vyšetrených vzoriek za rok 2023 vidieť záujem o odstraňovanie a sanáciu azbestových materiálov v zmysle platnej legislatívy, čomu napomáha aj činnosť NRC pre zdravotnú problematiku vláknitých prachov.

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2023

| ÚVZ a RÚVZ v SR | Pracovníci | | | | Spolu | Akreditácia | | | | |
|-----------------|------------|-----|-----|-------|-------|-----------------------------------|----|------------------------------------|---|-------------|
| | VŠ | SZP | NZP | Spolu | | počet skúšok / počet ukazovateľov | | počet odberov / počet ukazovateľov | | platnosť do |
| | | | | | | A | N | A | N | |
| RÚVZ Nitra | 2,5 | 5,5 | 1 | 9 | S | 21 | 10 | 0 | 0 | 1.10.2024 |
| | | | | | U | 24 | 10 | 0 | 0 | |

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotníckí pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2023

| Úrad | | Druh analyzovaného materiálu | | | | | | | |
|------------|-------------|------------------------------|----------|-----------|-----|---|------------------------------------|------|-------|
| | | voda | ovzdušie | potraviny | PBP | dekontaminácia prostredia, skúšky sterility | vzorky zabezpečenia kvality meraní | iné | spolu |
| RÚVZ Nitra | vzorky | 1936 | 226 | 1527 | 9 | 1457/1957 | 632 | 1015 | 8759 |
| | ukazovatele | 9680 | 249 | 7635 | 45 | 1602/2153 | 697 | 2410 | 24470 |
| | analýzy | 16165 | 339 | 15270 | 90 | 2186/2936 | 1454 | 6302 | 44742 |

PBP – predmety bežného používania

Prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2023

| Komodita | Počet | | |
|--|---------|--------------|--------|
| | vzoriek | ukazovateľov | analýz |
| voda | 1936 | 9680 | 16165 |
| vnútorné ovzdušie | 226 | 249 | 339 |
| potraviny | 1527 | 7635 | 15270 |
| kozmetika | 0 | 0 | 0 |
| predmety bežného používania | 9 | 45 | 90 |
| skúšky sterility | 1957 | 2153 | 2936 |
| účinnosť dezinfekčných procesov | 30 | 33 | 45 |
| dekontaminácia prostredia (stery z prostredia) | 116 | 580 | 1160 |
| stery z nemocničného prostredia | 1457 | 1602 | 2186 |
| biologický materiál | 810 | 1620 | 4860 |
| vzorky zabezpečenia kvality meraní | 632 | 696 | 1454 |
| iné | 59 | 177 | 237 |

| | | | |
|--------------|-------------|--------------|--------------|
| SPOLU | 8759 | 24470 | 44742 |
|--------------|-------------|--------------|--------------|

Prehľad o druhoch a počte vôd vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2023

| Názov úradu | | Druh analyzovanej vody | | | | | | | | | | | | |
|---------------|-------------|------------------------|--------|---------|------|--------------------|------------|----------------|--------|------------|----------|------------|-----|-------|
| | | vodovody | studne | pramene | vrty | technologické vody | teplá voda | povrchová voda | nádrže | štrkoviská | bazény | | iné | spolu |
| | | | | | | | | | | | termálne | netermálne | | |
| RÚVZ Nitra | vzorky | 929 | 81 | 55 | 0 | 0 | 35 | 0 | 19 | 10 | 517 | 290 | 0 | 1936 |
| | ukazovatele | 4646 | 405 | 275 | 0 | 0 | 175 | 0 | 95 | 50 | 2585 | 1450 | 0 | 9680 |
| | analýzy | 6503 | 567 | 385 | 0 | 0 | 350 | 0 | 190 | 100 | 5170 | 2900 | 0 | 16165 |

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2023

| č. | Druh potraviny | Počet | | |
|----|---|-------------|--------------|--------------|
| | | vzoriek | ukazovateľov | analýz |
| 1 | Syry a bryndza | 0 | 0 | 0 |
| 2 | Ostatné mliečne výrobky | 0 | 0 | 0 |
| 3 | Vajcia a výrobky z vajec | 2 | 10 | 20 |
| 4 | Mäso a výrobky z mäsa | 10 | 50 | 100 |
| 5 | Ryby a morské živočíchy | 0 | 0 | 0 |
| 6 | Tuky a oleje | 0 | 0 | 0 |
| 7 | Polievky, bujóny, omáčky | 83 | 415 | 830 |
| 8 | Cereálie a pekárenské výrobky | 12 | 60 | 120 |
| 9 | Ovocie a zelenina | 5 | 25 | 50 |
| 10 | Byliny a koreniny | 18 | 90 | 180 |
| 11 | Klíčky zo semien | 0 | 0 | 0 |
| 12 | Nealkoholické nápoje | 1 | 5 | 10 |
| 13 | Víno a alkoholické nápoje | 1 | 5 | 10 |
| 14 | Zmrzlina a mrazené dezerty | 367 | 1835 | 3670 |
| 15 | Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem bylinných) | 0 | 0 | 0 |
| 16 | Ovocné a bylinné čaje | 2 | 10 | 20 |
| 17 | Pokrm pre spoločné stravovanie | 656 | 3285 | 6560 |
| 18 | Polotovary | 0 | 0 | 0 |
| 19 | Detská a dojčenská výživa | 92 | 460 | 920 |
| 20 | Výživové doplnky | 17 | 85 | 170 |
| 21 | Prídavné látky (aditíva) | 0 | 0 | 0 |
| 22 | Lahôdkárske výrobky | 34 | 170 | 340 |
| 23 | Cukrárske výrobky | 212 | 1065 | 2120 |
| 24 | Cukrovinky | 0 | 0 | 0 |
| 25 | Minerálne, pramenité a balené vody | 6 | 30 | 60 |
| 26 | Materské mlieko | 0 | 0 | 0 |
| | SPOLU | 1518 | 7600 | 15180 |
| 27 | PBP | 9 | 35 | 90 |
| 28 | Kozmetika | 0 | 0 | 0 |
| 29 | Ostatné | 0 | 0 | 0 |
| | SPOLU | 1527 | 7635 | 15270 |

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2023

| Názov úradu | | Sanitárne mikrobiologické testy | Kontrola sterilizačných prístrojov | Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov | Kontrola sterility predmetov | Ovzdušie | Stery z prostredia | Iný materiál | Spolu |
|-------------|-------------|---------------------------------|------------------------------------|---|------------------------------|----------|--------------------|--------------|-------|
| RÚVZ Nitra | vzorky | 1247 | 1957 | 30 | 210 | 226 | 116 | 15 | 3786 |
| | ukazovatele | 1372 | 2153 | 33 | 231 | 249 | 580 | 17 | 4618 |
| | analýzy | 1870 | 2936 | 45 | 315 | 339 | 1160 | 23 | 6665 |

Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2023

| č. | Dátum spracovania | Názov vzorky | Epidemiologická súvislosť ŠZD | Výsledok identifikácie | |
|----|-------------------|--|-------------------------------|--|---------|
| | | | | sérotyp | fágotyp |
| 1 | 27.4.2023 | Bageta s kuracími nugetami a pikantným dresingom | ŠZD | <i>Salmonella Agona</i> | - |
| 2 | 27.4.2023 | Voda z akvária korytnačky | Epidemiologická súvislosť | <i>Salmonella Litchfield</i> | - |
| 3 | 6.9.2023 | Podstielka pre Agamu bradatú | Epidemiologická súvislosť | <i>Salmonella Cotham</i> | - |
| 4 | 25.10.2023 | Voda z akvária korytnačky | Epidemiologická súvislosť | <i>Salmonella Virchow</i> | - |
| 5 | 15.11.2023 | Podstielka - pytón | Epidemiologická súvislosť | <i>Salmonella enterica subsp. diarizonae</i> | - |

Prehľad izolácií *Cronobacter spp.* v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2023

| Ukazovateľ | počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej | | počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej | |
|-------------------------|---|-------------|---|-------------|
| | vyšetrených | pozitívnych | vyšetrených | pozitívnych |
| <i>Cronobacter spp.</i> | 170 | 0 | 25 | 0 |

Molekulárna diagnostika: Prehľad vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2 a chrípky v roku 2023

| Názov úradu | | Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť SARS-CoV-2 | Počet vzoriek pretestovaných na mutácie vírusu SARS-CoV-2 | Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – sentinelový zber | Počet vzoriek vyšetrených na prítomnosť vírusu chrípky – nesentinelový zber |
|-------------|------------------|--|---|---|---|
| RÚVZ Nitra | vyšetrené | 810 | 0 | 636 | 174 |
| | z toho pozitívne | 177 | 0 | 93 | 1 |

Národný monitoring SARS-CoV-2 v odpadových vodách v SR v roku 2023

| Názov úradu | Počet spracovaných vzoriek odpadových vôd | Počet analyzovaných vzoriek odpadových vôd |
|-------------|---|--|
| RÚVZ Nitra | 230 | - |

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovnísk MŽP v SR v roku 2023

| Názov úradu | Počet | | Typ vzorky | | | | | | |
|-------------|--------------|------------|------------|-----------|----------|---------------------|------------------|-----|-------|
| | | | Vody | Potraviny | Ovzdušie | Biologický materiál | Bakteriálny kmeň | Iné | Spolu |
| RÚVZ Nitra | testov | prihlásené | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 |
| | | ukončené | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 4 |
| | ukazovateľov | prihlásené | 0 | 7 | 0 | 0 | 0 | 2 | 9 |
| | | ukončené | 0 | 7 | 0 | 0 | 0 | 2 | 9 |

4. Odborná činnosť pracovnísk MŽP v SR v roku 2023

a. programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

| Číslo úlohy: 6.5 | NÁZOV ÚLOHY: Mimoriadne epidemiologické situácie | |
|---------------------|---|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 151 | 755 |

| Číslo úlohy: 7.1 | NÁZOV ÚLOHY: Monitoring kvality vôd vybraných lokalít | |
|---------------------|--|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 29 | 145 |

| Číslo úlohy: 7.2 | NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia zdravotníckych zariadení a umelých kúpalísk | |
|---------------------|---|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 79 | 395 |

| Číslo úlohy: 7.7 | NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vnútorného ovzdušia v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach pre deti od 0 do 6 rokov | |
|---------------------|---|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ Nitra | 226 | 249 |

b. iná odborná činnosť

| Názov úradu | Pracovisko | Forma činnosti |
|-------------|------------|--|
| RÚVZ Nitra | MŽP | Členstvo v pracovných skupinách: PhDr. Eva Barátová, MPH krajská odborníčka HH SR pre odbor MŽP, člen poradného zboru HH pre odbor MŽP. Pedagogická činnosť: |

| Názov úradu | Pracovisko | Forma činnosti |
|-------------|------------|--|
| | | PhDr. Eva Barátová, MPH výučba predmetov so zameraním na vyšetrovacie metódy v mikrobiológii a biológii životného prostredia, Fakulta zdravotníctva SZU v Bratislave so sídlom v Banskej Bystrici. <u>Metodická, konzultačná a výuková činnosť</u> - Školské pracovisko pre študentov UKF v Nitre. - Školské pracovisko pre študentov Slovenskej Poľnohospodárskej Univerzity v Nitre |

5. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2023

| Názov úradu | Pracovisko | Forma činnosti |
|-------------|------------|--------------------------------------|
| RÚVZ Nitra | MŽP | Špecializované pracovisko pre šigely |

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2023

| Názov úradu | Pracovníci | | | | Akreditácia | | | | | |
|-------------|------------|-----|-----|-------|-------------|---------------------------------|---|----------------------------------|---|-------------|
| | VŠ | SZP | NZP | Spolu | | počet skúšok/počet ukazovateľov | | počet odberov/počet ukazovateľov | | platnosť do |
| | | | | | | A | N | A | N | |
| RÚVZ Nitra | 1 | 0,5 | 0 | 1,5 | S | 2 | 5 | 0 | 0 | 1.10.2024 |
| | | | | | U | 7 | 5 | 0 | 0 | |

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP v roku 2023

podľa typu komodít

| Názov úradu | | Vody pitné a užitkové | Vody minerálne, pramenité, bal. pitné | Vody bazénové | Vody z prírodných kúpalísk | Vodné kvety | Makrofyty | Stery | Piesok | Ovzdušie a bytový prach | Pele | Biol. materiál | Zabezpečenie kvality | Iné | SPOLU |
|-------------|-------------|-----------------------|---------------------------------------|---------------|----------------------------|-------------|-----------|-------|--------|-------------------------|------|----------------|----------------------|-----|-------|
| RÚVZ Nitra | vzorky | 1065 | 6 | 871 | 29 | 0 | 0 | 0 | 59 | 0 | 245 | 0 | 44 | 29 | 2348 |
| | ukazovatele | 7455 | 24 | 1742 | 58 | 0 | 0 | 0 | 59 | 0 | 735 | 0 | 98 | 58 | 10247 |
| | analýzy | 9585 | 24 | 3484 | 116 | 0 | 0 | 0 | 708 | 0 | 4620 | 0 | 98 | 58 | 18711 |

prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

| Názov úradu | | Abiosesón a biosesón pitných vôd | Biosesón prírodných kúpalísk | Vodné kvety kvalita - kvantita | Biosesón umelých kúpalísk | Améby | Chlorofyl a | Makrofyty | Testy ekotoxicity | Vajčka helmintov | Cytogenetika | Pele | Biologický materiál | Roztoče | Iné |
|-------------|-------------|----------------------------------|------------------------------|--------------------------------|---------------------------|-------|-------------|-----------|-------------------|------------------|--------------|------|---------------------|---------|-----|
| RÚVZ Nitra | vzorky | 1065 | 29 | 0 | 871 | 0 | 29 | 0 | 0 | 59 | 0 | 245 | 0 | 0 | 50 |
| | ukazovatele | 7455 | 58 | 0 | 1742 | 0 | 58 | 0 | 0 | 59 | 0 | 735 | 0 | 0 | 140 |
| | analýzy | 9585 | 116 | 0 | 3484 | 0 | 58 | 0 | 0 | 708 | 0 | 4620 | 0 | 0 | 140 |

sumárny prehľad výkonov pracovísk BŽP v SR podľa typu komodít v roku 2023

| Typy komodít | Vzorky | Ukazovatele | Analýzy |
|---------------------------------------|-------------|--------------|--------------|
| Vody pitné a úžitkové | 1065 | 7455 | 9585 |
| Vody minerálne, pramenité, bal. pitné | 6 | 42 | 42 |
| Vody bazénové | 871 | 1742 | 3484 |
| Vody z prírodných kúpalísk | 29 | 58 | 116 |
| Vodné kvety | 0 | 0 | 0 |
| Makrofyty | 0 | 0 | 0 |
| Stery | 0 | 0 | 0 |
| Piesok | 59 | 59 | 708 |
| Ovzdušie a bytový prach | 0 | 0 | 0 |
| Pele | 245 | 735 | 4620 |
| Biologický materiál | 0 | 0 | 0 |
| Zabezpečenie kvality | 44 | 98 | 98 |
| Iné | 29 | 58 | 58 |
| SPOLU | 2348 | 10247 | 18711 |

sumárny prehľad výkonov analytických skúšok BŽP v SR v roku 2023

| Analytické skúšky | Vzorky | Ukazovatele | Analýzy |
|------------------------------------|-------------|--------------|--------------|
| Abiosestón a biosestón pitných vôd | 1065 | 7455 | 9585 |
| Biosestón prírodných kúpalísk | 29 | 58 | 116 |
| Vodné kvety kvalita-kvantita | 0 | 0 | 0 |
| Biosestón umelých kúpalísk | 871 | 1742 | 3484 |
| Améby | 0 | 0 | 0 |
| Chlorofyl a | 29 | 58 | 58 |
| Makrofyty | 0 | 0 | 0 |
| Testy ekotoxicity | 0 | 0 | 0 |
| Vajíčka helmintov | 59 | 59 | 708 |
| Cytogenetika | 0 | 0 | 0 |
| Pele | 245 | 735 | 4620 |
| Biologický materiál | 0 | 0 | 0 |
| Roztoče | 0 | 0 | 0 |
| Iné | 50 | 140 | 140 |
| SPOLU | 2348 | 10247 | 18711 |

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk BŽP v SR v roku 2023

| Názov úradu | Počet | | Typ vzorky | | | | | Spolu |
|-------------|--------------|------------|------------|-----------|----------|---------------------|-----|-------|
| | | | Vody | Potraviny | Ovzdušie | Biologický materiál | Iné | |
| RÚVZ Nitra | testov | prihlásené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | ukončené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | ukazovateľov | prihlásené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | ukončené | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

4. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2023

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

| Číslo úlohy: 7.1 | NÁZOV ÚLOHY: Monitoring kvality vôd vybraných lokalít | |
|---------------------|--|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ NITRA | 29 | 58 |

| Číslo úlohy: 7.10 | NÁZOV ÚLOHY: Monitoring biologických alergénov v ovzduší (peľová informačná služba – PIS) a alergénov roztočov vo vnútornom prostredí | |
|----------------------|--|--------------------|
| Názov úradu | Počet vzoriek | Počet ukazovateľov |
| RÚVZ NITRA | 245 | 735 |

b) iná odborná činnosť

| Názov úradu | Pracovisko | Forma činnosti |
|-------------|------------|--|
| RÚVZ Nitra | BŽP | <u>Členstvo v pracovných skupinách:</u> PhDr. Bc. Gabriela Buchová, MPH - krajská odborníčka HH SR pre odbor BŽP <u>Metodická, konzultačná a výuková činnosť:</u> - Školské pracovisko pre študentov UKF v Nitre. - Školské pracovisko pre študentov Slovenskej Poľnohospodárskej Univerzity v Nitre |

FYZIKÁLNE FAKTORY V ŽIVOTNOM A PRACOVNOM PROSTREDÍ

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2023

| Názov úradu | Pracovníci | | | | | Akreditácia | | | | platnosť do |
|-------------|------------|-----|-----|-------|---|-----------------------------------|----|------------------------------------|---|-------------|
| | VŠ | SZP | NZP | Spolu | | počet skúšok / počet ukazovateľov | | počet odberov / počet ukazovateľov | | |
| | | | | | | A | N | A | N | |
| RÚVZ Nitra | 2 | 0 | 0 | 2 | S | 2 | 6 | 0 | 0 | 1.10.2024 |
| | | | | | U | 6 | 17 | 0 | 0 | |
| | | | | | | | | | | |

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2023

| Názov úradu | HLUK | | | VIBRÁCIE | | | OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR) | | | TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA | | | ELEKTROMAGN. POLE | | |
|-------------|---------|-------|--------|----------|-------|--------|--|-------|--------|---------------------------------|-------|--------|-------------------|-------|--------|
| | POČET | | | POČET | | | POČET | | | POČET | | | POČET | | |
| | vzoriek | ukaz. | analýz | vzoriek | ukaz. | analýz | vzoriek | ukaz. | analýz | vzoriek | ukaz. | analýz | vzoriek | ukaz. | analýz |
| RÚVZ Nitra | 375 | 1197 | 1197 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysieláč, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

**2. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach
pracovnísk (FF) v SR v roku 2023**

| Názov úradu | Počet | | Typ vzorky | | | | | | |
|-----------------------|--------------|------------|------------|----------|------------------|-------------------------|-----|-----|-------|
| | | | Hluk | Vibrácie | Umelé osvetlenie | Elektro-magnetické pole | TVM | iné | Spolu |
| RÚVZ Nitra | testov | prihlásené | 1 | - | - | - | - | - | 1 |
| | | ukončené | 1 | - | - | - | - | - | 1 |
| | ukazovateľov | prihlásené | 2 | - | - | - | - | - | 2 |
| | | ukončené | 2 | - | - | - | - | - | 2 |

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre

Výročná správa

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

r.2023

A. Organizácia a podmienky činnosti oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Podľa organizačného poriadku RÚVZ so sídlom v Nitre je oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu zaradené do úseku pre výkon verejnej správy a podlieha pod priame vedenie regionálnej hygieničky MUDr. Mgr. Kataríny Tinákovcej, MPH, MHA – vedúcej služobného úradu.

Hlavnou náplňou oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) je zabezpečovanie odbornej, metodickej, výskumnej, vzdelávacej, koordinačnej, poradenskej, konzultačnej a osvetovej činnosti v oblasti podpory zdravia v primárnej prevencii chronických neinfekčných ochorení.

Na RÚVZ so sídlom v Nitre sú zriadené nadstavbové poradne zdravia: poradňa HIV/AIDS, poradňa zdravej výživy, poradňa na odvykanie od fajčenia, poradňa pre deti a mládež, environmentálna poradňa a poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci. Činnosť nadstavbových poradní personálne zabezpečujú zamestnanci jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Nitre, ktorí v nich pracujú.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre pracujú celkovo 3 pracovníci:

- 1 verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo s plným pracovným úväzkom (1,0)
- 1 zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním s pracovným úväzkom (1,0)
- 1 zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním s pracovným úväzkom (0,6)

B. Vzdelávanie pracovníkov

Vzdelávanie pracovníkov sa realizovalo v zmysle plánovaných aktivít, a to účasťou na regionálnych, krajských a celoslovenských odborných seminároch, pracovných stretnutiach, webinároch k programu „Test zdravé srdce“, poradách a vedeckých konferenciách, ktoré boli venované problematike ochrany a podpory zdravia. Na individuálne štúdium pracovníci OPZaVkZ využívali odbornú literatúru, publikácie, časopisy a materiály uverejnené na internetových stránkach.

Prehľad vzdelávacích a odborných aktivít:

| P.č. | Vzdelávacie a odborné aktivity – zameranie | Dátum a miesto absolvovania | Počet účastníkov |
|-------------|---|---|-------------------------|
| 1. | Multidisciplinárne pracovné stretnutie na tému „Podpora plnenia oznamovacej povinnosti v záujme zabezpečenia včasnej ochrany detských obetí násilia“. | Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, Nitra 30.3.2023 | 2 |

| | | | |
|----|---|--|---|
| 2. | Webinár k X.ročníku súťaže „Vyzvi srdce k pohybu“. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici | Online/dištančná forma 9.5.2023 | 2 |
| 3. | XXXVII. Zoborský a XVIII. Bitterov osteologický deň 2023 pri príležitosti 75 rokov činnosti špecializovanej nemocnice sv.Svorada Zobor, n.o. | Župný dom v Nitre Župné námestie, Nitra 19.5.2023 | 2 |
| 4. | Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov podpory zdravia a výchova k zdraviu. | Rimavská Sobota 22.6.2023 | 1 |
| 5. | Odborný seminár „Prevencia, diagnostika a liečba problémov chrbtice detí už od predškolského veku“. Seminár realizovaný v súvislosti s prípravou projektu „Zdravý chrbátik“ | Nitriansky samosprávny kraj – odbor zdravotníctva 28.6.2023 | 2 |
| 6. | Školenie GDPR | RÚVZ so sídlom v Nitre 9.8.2023 | 3 |
| 7. | Školenie k programu „Test zdravé srdce“ | RÚVZ so sídlom v Bratislave 13.9.2023 | 1 |
| 8. | Krajská porada vedúcich oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu | RÚVZ so sídlom v Nitre 13.10.2023 | 2 |
| 9. | Školenie k nutričnému softvéru Planeat | RÚVZ so sídlom v Nitre 13.12.2023 | 1 |

C. Rozbor činnosti

Prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít sme uviedli v tabuľke č. 2.

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Činnosť v danej prioritě súvisí najmä s plnením Aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR a Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025. Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity vo vzťahu k obyvateľstvu sme využívali najmä edukáciu a poradenstvo. Formou individuálneho a skupinového poradenstva sme sa podieľali na aktivitách poradenského centra ochrany a podpory zdravia, ktoré zahŕňali organizovanie a uskutočňovanie akcií pre širokú verejnosť, tak aj pre pracovné kolektívy či iné cieľové skupiny. Hlavnou úlohou aktivít bolo poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života.

K uvedenej problematike bolo v roku 2023 venovaných **8 prednášok**, z toho boli 6 pre cieľovú skupinu deti a mládež a 2 pre cieľovú skupinu v poproduktívnom veku. Celkovo bolo edukovaných 291 poslucháčov.

V súvislosti s realizáciou celoslovenskej kampane na zvýšenie pohybovej aktivity „**Vyzvi srdce k pohybu 2023**“, pod záštitou ÚVZ SR, ktorú organizoval RÚVZ Banská Bystrica v spolupráci s ÚVZ v SR. Kampaň prebiehala od 15.5.2023 do 6.augusta 2023. Cieľom kampane je povzbudiť čo najviac ľudí, aby zaradili do svojho voľného času každodenne aspoň 30 minút pohybových aktivít a žili zdravšie. Oddelenie podpory zdravia a výchovy

k zdraviu pri RÚVZ so sídlom v Nitre spracovalo výzvu, prostredníctvom ktorej sme informovali podniky, organizácie, inštitúcie, športové centrá a školy v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce o podmienkach zapojenia sa do kampane, ktorým boli zaslané aj účastnícke listy a plagáty. Kampaň „Vyzvi srdce k pohybu“ sme prezentovali aj názornou propagáciou v priestoroch RÚVZ so sídlom v Nitre s podrobnými informáciami pre verejnosť, ale aj prostredníctvom webovej stránky RÚVZ so sídlom v Nitre. Po ukončení kampane prebehlo jej vyhodnotenie na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Pozitívne môžeme skonštatovať, že RÚVZ so sídlom v Nitre obsadilo 2.miesto v rámci Slovenskej republiky v počte zapojených účastníkov.

V mesiaci jún 2023 boli pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Nitre zorganizované „Športové hry“, ktoré sa konali v Zlatých Moravciach. Hlavným cieľom podujatia bolo poukázať na pozitívne účinky pohybu na ľudský organizmus a duševné zdravie. V rámci tohto podujatia zamestnanci RÚVZ mali možnosť overiť si svoju fyzickú kondíciu v rôznych športových disciplínach. Propagácia pohybovej aktivity bola uskutočňovaná aj formou odborného poradenstva v poradni zdravia a pri výjazdových aktivitách mobilnej poradne zdravia.

- ozdravenie výživy

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne pomocou analýzy anamnestických dát od klientov PCOPZ. Zrozumiteľnou edukáciou a propagáciou zásad zdravej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva a snahu zlepšiť zaužívané stravovacie návyky vo všetkých vekových skupinách. Podpora ozdravenia výživy bola smerovaná na propagáciu a uplatňovanie hlavných zásad zdravej výživy, predovšetkým na pestrosť a vyváženosť stravy a na pozitívne ovplyvňovanie stravovacích návykov (zníženie konzumácie živočíšnych tukov a cukrov a tým prispievať k zníženiu energetickej hodnoty stravy, zvýšenie konzumácie ovocia a zeleniny, strukovín, celozrnných obilnín, morských produktov, nízkotučných mliečnych produktov a podobne). V r. 2023 sme k danej problematike uskutočnili **celkovo 37 prednášok**, z toho boli 33 venovaných pre cieľovú skupinu detí a mládež a 4 pre cieľovú skupinu seniorov. Celkovo bolo edukovaných 1001 poslucháčov.

V roku 2023 sme sa zapojili do celoslovenského projektu „Viem, čo zjem“ (ktorý je súčasťou celosvetového programu spoločnosti Nestlé na podporu zdravej výživy detí „Netlé Healthy Kids Global Programme“, resp. „Nestlé pre zdravie detí“. Organizátorom projektu je Neuropea, s.r.o. Bratislava, odborným garantom ÚVZ SR, s odporúčaním MŠVVŠ SR. Zámerom projektu je popularizácia zdravého spôsobu života, zdravej výživy a pohybovej aktivity. Projekt sa realizuje na zaregistrovaných základných školách Slovenskej republiky, v danom ročníku s prioritným určením pre žiakov 3. – 6.ročníka základnej školy (to je žiakov od 8 do 11 rokov). Vykonávateľom edukačných aktivít sú lektori z RÚVZ v Slovenskej republike a pedagógovia zapojených škôl. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v 2023 uskutočnilo celkovo 20 edukačných aktivít na ZŠ Cabajská, ZŠ Topoľova, ZŠ Škultétyho a ZŠ Na hôrke.

V krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre sme uskutočnili zdravotno-výchovné podujatie pre seniorov, ktorého zámerom bolo zvýšiť povedomie o obezite, jej rizikách a prevencii cestou zdravého spôsobu života. Okrem prednášok sme uskutočnili merania BMI, stanovenie percenta telesného tuku, % kostrového svalstva, obsah viscerálneho tuku a poskytli sme aj individuálne poradenstvo.

Pri príležitosti Svetového dňa obezity Úrad verejného zdravotníctva SR v spolupráci s RÚVZ v SR vyhlásil celoslovenskú výtvarnú súťaž pre triedy základných škôl. Cieľom súťaže bolo, aby deti vedeli umelecky zobrazit' prvky zdravej životosprávy zo života žiakov.

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu oslovilo všetky základné školy v Nitrianskom okrese, z ktorých 16 škôl sa zapojili do súťaže. Na RÚVZ so sídlom v Nitre bolo doručených 25 výtvarných diel. Vyhodnotenie finalistov prebehlo najprv na regionálnej úrovni, potom sa vyhodnotilo krajské kolo. Vyhodnotenie výtvarných diel v rámci celoslovenského kola sa uskutočnilo na ÚVZ SR.

- Zdravá rodina

Výchovne - vzdelávacia činnosť bola prioritne orientovaná pre cieľovú skupinu deti a mládež a tiež aj pre cieľovú skupinu osôb v produktívnom a poproduktívnom veku. Z prezentovaných tém môžeme spomenúť napríklad prevencia civilizačných ochorení, ústne zdravie, prevencia úrazov, poruchy príjmu potravy (mentálna anorexia a bulímia), prevencia respiračných ochorení, zdravotné riziká z tetovania a piersingu a pod..

V oblasti ústneho zdravia sme zrealizovali celkovo 9 aktivít pre 191 poslucháčov, z toho bolo 7 aktivít pre deti a mládež a 2 aktivity pre seniorov. Problematiku úrazovosti sme odprezentovali pre žiakov 1.stupňa ZŠ v Žitavanech a ZŠ Beethovenova (3 prednášky) a pre seniorov (2 prednášky) v ZSS v Ľudovítovej a v Močenku. Celkový počet poslucháčov bol 133. Pre žiakov 2.stupňa ZŠ na Robotníckej ul. v Zlatých Moravciach sme odprezentovali 3 prednášky na tému „Zdravotné riziká z tetovania a piersingu“ a „Mentálna anorexia a bulímia“. Počas letných mesiacov sme písomne oslovili 18 zariadení sociálnych služieb a domovov dôchodcov, ktorým sme poskytli informácie ako sa majú chrániť pred letnými horúčavami. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom participovalo na verejnom zdravotno-výchovnom podujatí s názvom „NIE RAKOVINE“, ktoré sa uskutočnilo v obchodnom centre N-CENTRO Nitra. Návštevníkom podujatia sme poskytovali odborné poradenstvo z oblasti prevencie onkologických ochorení a propagáciu činnosti poradne zdravia.

- Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V oblasti prevencie sociálne patologických javov sme v r. 2023 uskutočnili celkovo 17 zdravotne výchovných aktivít pre 369 poslucháčov. V rámci prevencie fajčenia bolo zrealizovaných 8 prednášok pre cieľovú skupinu deti a mládež a 3 prednášky pre osoby v produktívnom veku. Problematike alkoholu bolo venovaných 6 prednášok pre deti a mládež. Súčasťou prednášok bolo aj premietanie DVD filmov s názvom „Kým stúpa dym“ a 3 diely dokumentárneho filmu „Čo ste si, to sme si, vypime si dievčatá ?“, ktoré boli zamerané na problematiku nadmerného pravidelného tzv. víkendového pitia alkoholu dievčatami vo veku dospievania, vplyvu pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu a riziká pitia alkoholu z neoverených a nelegálnych zdrojov (vydavateľstvo Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo vnútra SR).

Pri príležitosti „Európskeho týždňa boja proti drogám“ sme odprezentovali 8 prednášok (ZŠ Žitavany a ZŠ Škultétyho) na tému „Zdravotné riziká z fajčenia a nikotínovej závislosti“, „Zdravotné riziká z konzumácie alkoholu“. Cieľom aktivít bolo posilnenie prevencie a zvýšenie informovanosti o zdravotných rizikách užívania tabakových výrobkov a konzumácie alkoholu.

- Znevýhodnené skupiny

V rámci podpory zdravia znevýhodnených komunit sme v roku 2023 zrealizovali 4 zdravotno-výchovné aktivity pre rómskych žiakov v ZŠ Ščasného v Nitre a v Spojenej ZŠ J. Kráľa v Zlatých Moravciach na tému „Prevencia nadváhy a obezity“, „Zdravá výživa“,

„Nedostatok pohybu“, „Fajčenie“, „Zdravý životný štýl“. Celkový počet edukovaných žiakov bol 99.

2. Verejné kampane a zdravotno - výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

V roku 2023 sa oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre aktívne zapojilo do edukačných a preventívnych aktivít pri príležitosti významných svetových dní vyhlásených Svetovou zdravotníckou organizáciou.

4.2.2023 Svetový deň proti rakovine – uskutočnili sme 9 prednášok pre 180 poslucháčov pre osoby v produktívnom veku o prevencii rakoviny krčka maternice, prsníka, rakoviny hrubého čreva a konečníka. (2x Matador Vráble, 1x Coop Jednota, 5x Jaguar-Landrover a 1x Hornbach_diskusiou).

4.3.2023 Svetový deň obezity – „Deň otvorených dverí“, návštevníkom podujatia bolo poskytnuté odborné poradenstvo, meranie krvného tlaku, antropometrické merania (výška, váha, obvod pásu, bokov s následným stanovením BMI a WHR, percento telesného tuku, kostrového svalstva, viscerálneho tuku). Celkový počet vyšetrených bol 18 osôb. V základných školách ZŠ Ščasného, ZŠ Topoľova, ZŠ Cabajská a SOŠ Polytechnická sme odprezentovali prednášky na tému „Prevencia nadváhy a obezity“.

7. apríl 2023 Svetový deň zdravia – V dňoch 11.4. – 12.4.2023 sme uskutočnili „Deň otvorených dverí“. Návštevníkom sme poskytovali odborné poradenstvo, meranie krvného tlaku, antropometrické merania (výška, váha, obvod pásu, bokov s následným stanovením BMI a WHR, percento telesného tuku, kostrového svalstva, viscerálneho tuku). Záujem o vyšetrenie prejavilo 15 klientov. Pre zamestnancov Mestského úradu v Nitre v spolupráci so VŠZP, a.s. sme usporiadali celodenné zdravotno – výchovné podujatie „Deň zdravia“. Vyšetřili sme 49 osôb

10. máj 2023 – Svetový deň pohybom ku zdraviu – prostredníctvom výzvy sme informovali podniky, organizácie, inštitúcie, športové centrá a školy v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce o podmienkach zapojenia sa do kampane „Vyzvi srdce k pohybu“.

31. máj 2023 – Svetový deň bez tabaku - V dňoch 30.5 - 31.5.2023 sme zrealizovali pre verejnosť „Deň otvorených dverí“. Fajčiarom sme stanovili hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzér a zisťovali stupeň závislosti prostredníctvom Fagerstromovho dotazníka. Celkový počet návštevníkov bol 21.

29. september 2023 – Svetový deň srdca – Pre členov občianskeho združenia „Rubín“ v Močenku sme uskutočnili prednášku s diskusiou na tému „Rizikové faktory a prevencia srdcovo-cievnych ochorení“. Počet edukovaných bol 67 osôb. V spolupráci so VŠZP, a.s. sme zrealizovali zdravotno-výchovné podujatia pre zamestnancov závodu Matador Automotive Vráble, Západoslovenská vodárenská spoločnosť a Nitriansky samosprávny kraj. alebo upevnenie ich zdravia. Celkový počet vyšetrených bol 170 osôb.

1.október 2023 – pri príležitosti **Medzinárodného dňa starších** sme uskutočnili „Deň otvorených dverí pre seniorov“. Seniorom sme poskytli meranie tlaku krvi, meranie antropometrických ukazovateľov, stanovenie BMI, a WHR indexu, meranie % tuku, odborné poradenstvo k rizikovým faktorom životného štýlu a prednášky na tému o zdravej výžive, pitnom režime a pohybovej aktivite.

14.11.2023 Svetový deň diabetu – Uskutočnili sme 6 prednášok v ZŠ Cabajská, ZŠ Škultétyho a ZŠ Na hôrke.

14. – 20.decembra 2023 – Európsky týždeň boja proti drogám – K danej téme sme odprezentovali 8 prednášok v ZŠ Žitavany pre 6. – 9.ročníky a ZŠ Škultétyho 4. – 6.ročník). Súčasťou prednášok bolo aj premietanie filmov „Kým stúpa dym“, „Play thru“.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

V roku 2023 sa plnili úlohy vyplývajúce z programov a projektov Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na rok 2023 a ďalšie roky:

- Zdravotné uvedomenia a správanie sa obyvateľov SR.
- Národný akčný plán v prevencii obezity 2015 – 2025.
- Podpora zdravia znevýhodnených komunit.
- Stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia SR.
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021 – 2030.
- Národný program podpory zdravia pre roky 2021 – 2030.
- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2022 – 2030.
- Národný akčný plán na kontrolu tabaku a súvisiacich výrobkov na roky 2023 – 2030.
- Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Projekt: „Linka pomoci na odvykanie od fajčenia“ - v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, RÚVZ so sídlom v Nitre zabezpečilo v období od 11.12.2023 – 22.12.2023 poskytovanie telefonického poradenstva na odvykanie od fajčenia na telefonickej linke 0908 222 722 a zaznamenávanie hovorov v knihe hovorov zriadenej ÚVZ SR v zmysle metodického usmernenia ÚVZ SR č. OPZ/8865/116475 zo dňa 27.10.2020. Počas uvedeného obdobia bolo poskytnuté telefonické poradenstvo na tejto telefonickej linke celkom 15 klientom. Pri prevzatí mobilného telefónu, nabíjačky, evidenčnej knihy, knihy protokolov sme zaslali na ÚVZ SR podpísaný „Protokol o prevzatí mobilného telefónu“ a po ukončení dvojtyždňového telefonického poradenstva sme na ÚVZ SR zaslali podpísaný „Protokol o odovzdaní mobilného telefónu“. Dňa 2.1.2024 sme zaslali na ÚVZ SR databázu uskutočnených hovorov v programe Excel.

Projekt: „Viem, čo zjem“ – V školskom roku 2023/2024 sme sa zapojili do celoslovenského projektu „Viem, čo zjem“ (ktorý je súčasťou celosvetového programu spoločnosti Nestlé na podporu zdravej výživy detí „Netlé Healthy Kids Global Programme“, resp. „Nestlé pre zdravie detí“. Organizátorom projektu je Neuropea, s.r.o. Bratislava, odborným garantom ÚVZ SR, s odporúčaním MŠVVŠ SR. Zámerom projektu je popularizácia zdravého spôsobu života, zdravej výživy a pohybovej aktivity. Realizuje sa na zaregistrovaných základných školách Slovenskej republiky, v danom ročníku s prioritným určením pre žiakov 3. – 6.ročníka základnej školy (to je žiakov od 8 do 11 rokov). Vykonávateľom edukačných aktivít sú lektori z RÚVZ v Slovenskej republike a pedagógovia zapojených škôl. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Nitre v 1.polroku 2023 uskutočnili celkovo 12 edukačných aktivít na ZŠ Škultétyho, ZŠ Cabajská, ZŠ Na hôrke a ZŠ Topoľova.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu úzko spolupracovalo s jednotlivými oddeleniami RÚVZ Nitra s oddelením hygieny detí a mládeže, oddelením epidemiológie, oddelením hygieny výživy, zdravotníckej informatiky a štatistiky.

Výborná spolupráca bola so základnými a strednými školami pri organizovaní prednášok a besied, účasti na projektoch a programoch oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu.

V roku 2023 pokračovala spolupráca so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. pri zabezpečovaní zdravotno – výchovných aktivít v rámci „Dní zdravia“ pre zamestnancov v podnikoch, ktorým sme poskytovali služby mobilnej poradne zdravia a poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu, prevencie onkologických ochorení.

Pri zabezpečovaní vzdelávacích aktivít pre laickú verejnosť sme spolupracovali s Nitrianskym samosprávnym krajom, Mestským úradom Nitra, obecnými úradmi, Slovenskou úniou proti osteoporóze, občianskym združením Rubín, komunitným združením Optima Status Šaľa, Jednotami dôchodcov SR a zariadeniami sociálnych služieb.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov....)

Pracovníčky oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu nie sú členkami pracovných skupín.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

V roku 2023 bolo v poradni zdravia vyšetrených celkovo 691 klientov, z toho bolo 85 osôb vyšetrených za štandardných podmienok v Poradni zdravia a 606 osôb počas výjazdov v rámci mobilnej poradne zdravia. Prostredníctvom mobilnej poradne zdravia sme uskutočnili 15 výjazdových aktivít, pri ktorých bolo vyšetrených celkovo 586 osôb (OC Promenada – 24 osôb, 2x Hornbach – 67 osôb, Marel, a.s. – 45 osôb, 5x Landrover Jaguar - 154osôb, 2 x Coop Jednota – 75 osôb, Nitriansky samosprávny kraj – 67 osôb, Matador Vráble – 54 osôb, Západoslovenská vodárenská spoločnosť – 51 osôb, Mestský úrad Nitra – 49 osôb). Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu, príp. ďalších parametrov z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Pozornosť bola venovaná aj zvyšovaniu povedomia o preventívnych zdravotných prehliadkach a screeningových programoch.

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa zdravia pre deti a mládež

V roku 2023 bolo v poradni pre deti a mládež celkovo 381 klientov. Odborné poradenstvo bolo poskytnuté 56-krát.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľom poradne bolo poskytovať poradenské služby v oblasti prevencie tabakizmu (nefarmakologického charakteru), zrozumiteľným spôsobom objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta. V roku 2023 poradňa v odvykaní od fajčenia v rámci výjazdov poskytla odborné poradenstvo 54 klientom. V období od 11.12.2023 – 22.12.2023 sme poskytovali telefonické poradenstvo na odvykanie od fajčenia na telefonicknej linke 0908 222 722. Počas uvedeného obdobia sme poskytli telefonické poradenstvo 15 osobám.

Poradňa pre prevenciu HIV/AIDS

Poradňu pre prevenciu HIV/AIDS v roku 2023 navštívilo celkovo 12 klientov. Poradenstvo bolo poskytnuté 20-krát. Odber krvi na HIV/AIDS bol 12-krát a odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení bolo 1-krát.

Poradňa ochrany a zdravia pri práci

V roku 2023 bolo v rámci Poradne ochrany a podpory zdravia pri práci pracovníkmi odboru PPL poskytnutých v rámci individuálneho poradenstva a telefonickej konzultácie 11485 konzultácií pre občanov, zamestnancov ako aj pre zamestnávateľov.

Poradňa zdravej výživy

Poradňu zdravej výživy v roku 2023 navštívilo celkovo 18 klientov, ktorým bolo poskytnuté aj odborné poradenstvo.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetřilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetřených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u prvý raz vyšetřených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u opakovane vyšetřených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetřených klientov z prvého a posledného vyšetřenía za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetřených klientov z prvého a posledného vyšetřenía pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetření za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

RÚVZ

tab. č. 1

| Pracovníci | Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška) | prac. miesta úväzok | Počet osôb |
|-------------------------------|---|------------------------|---------------|
| Ved. odboru/oddelenia | | | |
| Lekár - metodológ | | | |
| Verejný zdravotník I. stupňa | | | |
| Verejný zdravotník II. stupňa | 1 | 1,0 | 1 |
| DAHE | | | |
| AHE | | | |
| Zdravotná sestra | 2 | 1,6 | 2 |
| Iný zdravotnícky pracovník | | | |
| Iný nezdravotnícky pracovník | | | |
| S P O L U | | 2,6 | 3 |

| | | | | | | | | | |
|--|--|-----------|-------------|-----------|------------|-----------|------------|------------|-------------|
| | - iné | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.) | 4 | 73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 | 73 |
| | SPOLU | 77 | 1834 | 27 | 771 | 18 | 698 | 122 | 3303 |

| | | | Počet aktivít | |
|----|--|-------------------------------|----------------------|----------------------|
| 2. | Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO) | | 20 | |
| 3. | Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.) | | 870 | |
| 4. | Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami) | TV vysielanie | 0 | |
| | | Rozhlas | 0 | |
| | | Printové média | 5 | |
| | | Webová stránka RÚVZ | 14 | |
| | | Iné formy | 0 | |
| 5. | Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma) | Plagáty, letáky, skladačky... | 3 | |
| | | Brožúry, manuály... | 0 | |
| | | Informačné panely | 21 | |
| | | Iné | 0 | |
| 6. | Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN) | | 0 | |
| 7. | Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet | | 26 | |
| | | | Aktívna účasť | Pasívna účasť |
| 8. | Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... <i>(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)</i> | regionálne | 0 | 3 |
| | | celoštátne | 0 | 4 |
| | | medzinárodné | 0 | 0 |
| | | v rámci RÚVZ | 0 | 2 |
| | | SPOLU | 0 | 9 |

| | | | |
|-----|--|---|-------------------------|
| 9. | Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov) | | Počet školení |
| | | | 0 |
| 10. | Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy | Medzinárodné projekty, štúdie ... | 0 |
| | | Iné národné programy, projekty, štúdie... | 6 |
| | | Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty | 0 |
| | | Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny) | 0 |
| 11. | Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v koľkých pracovných skupinách ste) | | Počet členstiev |
| | | | 0 |
| 12. | Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom | | Počet subjektov |
| | | | 8 |
| 13. | Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom | | Počet Materiálov |
| | | Vlastné vytvorené | 0 |
| | | Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania | 0 |
| | | Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR | 2 |
| | Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.) | 0 | |
| 14. | Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor) | | Počet písomnosti |
| | | Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy) | 12 |
| | | Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh) | 16 |
| | Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia) | 42 | |
| 15. | Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní) | Počet študentov | Počet dní |
| | | 0 | 0 |

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

| VEKOVÁ SKUPINA | MUŽI | | | ŽENY | | | SPOLU | | |
|----------------|----------|------------|---------|----------|------------|---------|----------|------------|---------|
| | Abs. | % | + - [%] | Abs. | % | + - [%] | Abs. | % | + - [%] |
| 0-14 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 15-19 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 20-24 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 25-34 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 35-44 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 45-54 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 55-64 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 65 a viac | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| SPOLU: | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | |

Kontrolné vyšetrenie

| VEKOVÁ SKUPINA | MUŽI | | | ŽENY | | | SPOLU | | |
|----------------|----------|------------|---------|----------|------------|---------|----------|------------|---------|
| | Abs. | % | + - [%] | Abs. | % | + - [%] | Abs. | % | + - [%] |
| 0-14 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 15-19 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 20-24 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 25-34 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 35-44 | 1 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 45-54 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 55-64 | 1 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 65 a viac | 1 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| SPOLU: | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | |

Celkom:

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb
za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

| Veková skupina | MUŽI | | | ŽENY | | | SPOLU | | |
|----------------|----------|------------|-------|----------|------------|-------|----------|------------|-------|
| | Abs. | % | + [%] | Abs. | % | + [%] | Abs. | % | + [%] |
| 0 -14 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 15-19 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 20-24 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 25-34 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 35-44 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 45-54 | 0 | 0,0 | 0,0 | 1 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 55-64 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 65 a viac | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| SPOLU: | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | |

Kontrolné vyšetrenie

| Veková skupina | MUŽI | | | ŽENY | | | SPOLU | | |
|----------------|----------|------------|-------|----------|------------|-------|----------|------------|-------|
| | Abs. | % | + [%] | Abs. | % | + [%] | Abs. | % | + [%] |
| 0 -14 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 15-19 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 20-24 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 25-34 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 35-44 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 45-54 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 55-64 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| 65 a viac | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| SPOLU: | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | | 0 | 0,0 | |

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab. č. 5

| Vzdelanie | MUŽI | | | ŽENY | | | SPOLU | | |
|------------------------------|----------|------------|------------|----------|------------|------------|----------|------------|------------|
| | Abs. | % | + [-%] | Abs. | % | + [-%] | Abs. | % | + [-%] |
| Základné | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| Učňovské | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| Stredoškolské s maturitou | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| Vysokoškolské | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| Neregistrované | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |
| SPOLU: | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 | 0 | 0,0 | 0,0 |

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

tab.č.7

| | Výkon | Počet výkonov | |
|--|--|---------------|----------|
| | | TZS | Mimo TZS |
| <p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 0</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 691</p> | Antropometrické meranie | 0 | 691 |
| | - výška | | |
| | - váha | 0 | 691 |
| | - BMI | 0 | 457 |
| | - obvod pása | 0 | 457 |
| | - obvod bokov | 0 | 457 |
| | - WHR | 0 | 457 |
| | - WHtR | 0 | 457 |
| | - % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron) | 0 | 398 |
| | - Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon | 0 | 398 |
| | Biochemické vyšetrenia | 0 | 583 |
| | - Celkový cholesterol | | |
| | - HDL cholesterol | 0 | 85 |
| | - LDL cholesterol | 0 | 85 |
| | - Triacylglyceroly | 0 | 85 |
| | - Glukóza | 0 | 635 |
| | - Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.) | 0 | 430 |
| | Somatické vyšetrenia | 0 | 691 |
| | - Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon) | | |
| | Vyšetrenie smokerlyzérom | 0 | 54 |
| Vyšetrenie spirometrom | 0 | 0 | |
| Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce | 0 | 0 | |
| Osobná a rodinná anamnéza | 0 | 0 | |

| | | | |
|--|---|---|-----|
| | Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody | 0 | 0 |
| | Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS | 0 | 0 |
| | Odborné poradenstvo a konzultácie | 0 | 691 |
| | Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.) | 0 | 38 |
| | Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení | 0 | 29 |
| | Iné | 0 | 0 |
| 2. Poradňa zdravej výživy | Odborné poradenstvo | | 18 |
| Počet klientov: 18 | Založenie karty klienta | | 0 |
| | Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach | | 0 |
| | Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení | | 0 |
| | Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV) | | 5 |
| 3. Poradňa odvykania od fajčenia | Odborné poradenstvo | | 54 |
| Počet klientov: 54 | Založenie karty klienta | | 0 |
| | Meranie spirometrom | | 0 |
| | Meranie smokerlyzérom | | 54 |
| | Meranie krvného tlaku, pulzu | | 54 |
| | Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné) | | 21 |
| | Odporúčanie do siete zdrav. zariadení | | 3 |
| | Telefonické poradenstvo | | 15 |
| | Iné | | 0 |
| 4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity | Odborné poradenstvo | | 0 |
| Počet klientov: 0 | Založenie karty klienta | | 0 |
| | Meranie spirometrom | | 0 |
| | Vyšetrenie funkčnej zdatnosti | | 0 |
| | Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti | | 0 |
| | Vyšetrenie EKG | | 0 |
| | Meranie flexibility | | 0 |
| | Držanie tela | | 0 |
| | Pohybová inštruktáž | | 0 |
| | Odporúčanie do siete zdrav. zariadení | | 0 |
| | Iné | | 0 |
| 5. Poradňa podpory psychického zdravia | Odborné poradenstvo | | 0 |
| | Psychologické vyšetrenie | | 0 |

| | | |
|---|---|-------------|
| Počet klientov: 0 | Odporúčanie do siete zdrav. zariadení. | 0 |
| | Založenie karty klienta | 0 |
| | Iné | 0 |
| 6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov: 381 | Odborné poradenstvo | 56 |
| | Odporúčanie do siete zdravot. zariadení | 0 |
| | Založenie karty klienta | 0 |
| | Iné | 56 |
| 7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov: 12 | Odborné poradenstvo | 20 |
| | Odber krvi na HIV/AIDS | 12 |
| | Odporúčanie do siete zdrav. zariadení | 1 |
| | Založenie karty klienta | 0 |
| | Iné | 1 |
| 8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov: 274 | Odborné poradenstvo | 253 |
| | Vyšetrenie pracovného rizika | 39 |
| | Založenie karty klienta | 0 |
| | Odporúčanie do siete zdrav. zariadení | 3 |
| | Iné | 0 |
| SPOLU počet výkonov | | 8534 |

